HET GOUDEN BOEK

Volledig Handboek

der Volmaakte Godsvrucht tot de Allerheiligste Maagd

in den Geest van den Zaligen

Louis-Marie Grignion de Montfort

bewerkt door

DE PATERS MONTFORTANEN
(Gezelschap van Maria)

5e vermeerderde druk . 37e - 51e duizendtal

Uitgave der

PP. MONTFORTANEN

Dietsch Vest. 119
LEUVEN

HOENSBROEK
(Holl. Limb.)

Etablissementen BREPOLS

TURNHOUT

De licentia Superiorum

IMPRIMATUR.

Mechliniæ, 25 junii 1931

J. THYS, *Can. lib. cens.*

INHOUD

Pauselijke Aanbevelingen
Brief van Z. Em. Kardinaal van Rossum
Voorrede van Pater Faber

Verhandeling over de Ware Godsvrucht tot de H. Maagd.

Inleiding

EERSTE HOOFDSTUK

	Noodzakelijkheid der godsvrucht tot de H. Maagd.	14
I.	Maria in de Menschwording	16
II.	Maria in de zaligmaking der zielen	22
III.	De godsvrucht tot Maria noodzakelijk	39
IV.	Maria in de laatste tijden	47

TWEEDE HOOFDSTUK

	Grondwaarheden der godsvrucht tot de H. Maagd.	60
1º *Waarheid :*	Jezus Christus ons laatste doeleinde	61
2º *Waarheid :*	Wij behooren als slaven aan Jezus en Maria toe	68
3º *Waarheid :*	Noodzakelijke zelfzuivering	78
4º *Waarheid :*	Noodzakelijkheid ener bemiddeling bij den Middelaar	83
5º *Waarheid :*	Noodzakelijke hulp ter volharding	87

DERDE HOOFDSTUK

	Keuze der ware godsvrucht tot de H. Maagd.	
§ I.	Valsche devoties tot de H. Maagd	90
§ II.	Kenteeken der ware godsvrucht tot de H. Maagd	105
§ III.	Voorspellingen aangaande de volmaakte godsvrucht tot Maria	111

VIERDE HOOFDSTUK

	Het wezen der Volmaakte Godsvrucht.	
	Voorafgaande opmerkingen	115
§ I.	Zij is eene volmaakte toewijding aan Jezus door Maria	120
§ II.	Eene volmaakte hernieuwing der doopbeloften	126
§ III.	Opwerpingen	131

VIJFDE HOOFDSTUK

	Beweegredenen ter beoefening dezer godsvrucht	
1º *Beweegreden:*	De uitmuntendheid der toewijding van zichzelf aan Jezus door Maria	135
2º *Beweegreden:*	Billijkheid dier toewijding	139
3º *Beweegreden:*	Wat Maria voor haar liefdeslaven doet	144
	1º Zij geeft zich aan hen	
	2º Zij zuivert en verfraait hun werken en biedt ze Jezus aan	146
4º *Beweegreden:*	Gods meerdere Glorie	151
5º *Beweegreden:*	Deze godsvrucht is een gemakkelijk, korte, zekere en volmaakte weg ter volmaaktheid	152
6º *Beweegreden:*	Inwendige vrijheid	169
7º *Beweegreden:*	Groot voordeel des evennaasten	171

8º *Beweegreden:* Wonderbaar middel ter volharding 173

ZESDE HOOFDSTUK

Voorafbeelding dezer godsvrucht in de geschiedenis van Rebecca en Jacob. 183

§ I. Ezau en de verworpelingen 185
§ II. Jacob en de uitverkorenen 191
§ III. Rebecca en de H. Maagd 201

Liefdediensten welke Maria hare kinderen bewijst:

1. Zij bemint hen 201
2. Zij onderhoudt hen 208
3. Zij geleidt hen 209
4. Zij beschermt hen 210
5. Zij is hun voorspraak 211

ZEVENDE HOOFDSTUK

Wonderbare uitwerkselen dezer Godsvrucht.

§ I. Zelfkennis en zelfverachting 213
§ II. Aandeel in Maria's geloof 214
§ III. Bevrijding van zielsangsten 215
§ IV. Groot vertrouwen 216
§ V. Mededeeling van Maria's geest en ziel 217
§ VI. Leven van Jezus in de ziel 218
§ VII De Glorie Gods 222

ACHTSTE HOOFDSTUK

Bijzondere Oefeningen dezer Godsvrucht.

§ I. Uitwendige oefeningen: 226
1º *Oefening:* Voorbereiding tot de volmaakte toewijding 227
2º *Oefening:* Kroontje der H. Maagd 234
3º *Oefening:* Uitwendige teekenen der liefdeslavernij 236
4º *Oefening:* Feest van Maria-Boodschap 243
5º *Oefening:* Weesgegroet en Rozenkrans 249
6º *Oefening:* Magnificat 255
7º *Oefening:* Verachting der wereld 256
§ II. Inwendige oefeningen 257
1. Alles door Maria 258
2. Alles met Maria 260
3. Alles in Maria 261
4. Alles voor Maria 265

Brief aan de Vrienden des Kruises

PAUSELIJKE AANBEVELING

PIUS X.

De door de Gelukz. de Montfort wonderschoon geschreven « Verhandeling over de ware Godsvrucht tot de H. Maagd Maria» *bevelen Wij dringend aan, en aan de lezers dier Verhandeling schenken Wij volgaarne den Apostolischen Zegen.*

27 December 1908.

BENEDICTUS XV.

Uw gelukzalige Vader heeft u eene geheel bijzondere liefde tot de Allerheiligste Maagd Maria willen inprenten. Meer nog, hij wilde dat het uw eigene en bijzondere geest zou wezen, het Rijk Gods te verbreiden door het bevorderen der vereering zijner heilige Moeder. Als een geschikt middel om die taak te vervullen, heeft hij u het door hem geschreven boekje nagelaten over «de Ware Godsvrucht tot de H. Maagd,» opdat gij het den geloovigen zorgvuldig zoudt verklaren; *een boekje*, **van het grootste gewicht en vol van de zoetste zalving.** *Dat het reeds op ruime schaal door u verspreid werd, daarover voorzeker verheugen Wij ons.* **Moge het echter veel ruimer verspreiding vinden, en den christelijken geest in een veel grooter aantal zielen verlevendi-gen.**

19 April 1916. (acta A.S.T. VIII. p.172.)

(Brief tot het Gezelsch. van Maria gericht, bij gelegenheid van het 2e Eeuwfeest van diens Zaligen Stichter.)

BRIEF VAN Z.E. KARDINAAL VAN ROSSUM.

Hoogeerwaarde Pater.[1]

Het was Ons een bijzonder genoegen, van U Hoogeerw. de Nederlandsche vertaling te mogen ontvangen van het gulden boekje «Verhandeling over de Ware Godsvrucht tot de H. Maagd» *hetwelk uw H Stichter U heeft nagelaten als een krachtig middel van heiliging. Noch het boek zelf noch de «Ware Godsvrucht» hebben lofprijzingen noodig. Maar wat reeds velen getuigden, willen ook Wij tot uw troost nog bevestigen. En dat is, dat er van dit boek een ongekende kracht uitgaat, welke tot heiligheid drijft. Een eerste en oppervlakkige lezing doet die kracht niet ontdekken, maar langzaam aan en bij herhaalde en aanhoudende overweging gevoelt men in zijn binnenste een heilige en geheimzinnige drijfveer in werking stellen, welke losrukt van het aardsche en met God verbindt.*

En dit hoeft ons niet te verwonderen. De heiligheid van den Schrijver en de overvloedige zegen, welke door de H. Maagd aan de lezers en de beoefenaars van de «Ware Godsvrucht» overvloedig wordt geschonken, kunnen als een eerste oorzaak gelden van de snelle verandering ten goede welke men in zich zelven ontwaart. Doch verder moet ook de aard en het wezen zelf der «Ware Godsvrucht» als oorzaak worden aangezien van deze heerlijke uitwerking. Want de «Ware Godsvrucht» is niets anders dan de volmaakte verloochening van zichzelf, de volledige opoffering van al het aardsche, en vervolgens de innigste vereeniging met God in wezen en werken, bereikt langs den kortsten en zekersten weg, die Jezus en Maria is.

Wie daarom de «Ware Godsvrucht» door den Zaligen Grignion de Montfort beschreven, gestadig en getrouw beoefent, zal zeker tot het toppunt komen der Christelijke volmaaktheid, namelijk tot de innigste vereeniging met God.

't Was daarom ook voor Nederland een heilzaam werk, aan deszelfs kinderen een vertaling aan te bieden van dit boekje, En dit geldt niet slechts voor de Katholieken, maar ook voor de andersdenkenden. Want de weg, die dezen tot God en de H. Kerk geheel zal terugvoeren moet noodzakelijk door Maria gaan. Zij zullen slechts terugkeeren, wanneer Maria hun de genade der bekeering verkrijgt. Door zich van Maria los te scheuren, hebben zij het ware geloof verloren, door zich met Maria weder te vereenigen, zullen zij het terugvinden. Wie Nederland wil bekeeren, moet andersdenkenden tot de vereering der Moeder des Heeren trachten te brengen. Leeren zij Maria's voorspraak aanroepen, dan is hun terugkeer verzekerd en het zal eene algeheele en standvastige bekeering wezen.

Wij denken dan niets beters te kunnen doen, dan U met Onze hartelijke dankbaarheid den innigen wensch en het gebed van Ons hart te openbaren, dat dit boekje onder Katholieken en andersdenkenden zoo ruim mogelijk verspreid worde.

Moge de Hemel zoo uwe pogingen zegenen en als onderpand dezer hemelsche zegeningen verleenen Wij U volgaarne Onzen H. Zegen.

W. M. KARD. VAN ROSSUM.
Groot Penit.

---

[1] De Hoog eerw. Pater Procurator v. h. Gezelsch. v. Maria te Rome.

VOORREDE VAN PATER FABER.

Het was in het jaar 1846 of 1847, te St. Wilfried, dat ik voor het eerst het leven van den eerbiedwaardigen Grignion de Montfort bestudeerde. Thans, na meer dan vijftien jaar, zal het mij wel geoorloofd zijn te verklaren, dat degenen die hem als meester nemen, moeilijk een Heilige of geestelijk schrijver kunnen noemen, zóó aantrekkelijk en zóó medeslepend als deze, en wiens invloed bijgevolg zich machtiger op hun geest doet gelden.

Daar zijn weinig menschen in de 18e eeuw die duidelijker de kenteekenen dragen van den man der Voorzienigheid, dan deze op Elias gelijkende missionaris van den H. Geest en van Maria. Geheel zijn leven was zulk eene vertooning van den heilige waanzin des Kruises, dat zijne geschiedschrijvers hem steeds eenparig op ééne lijn hebben gesteld met den H. Simeon Salus en den H. Philippus Nerius.

Clemens XI stelde hem aan als Apostolisch Missionaris in Frankrijk, om zijn leven te wijden aan de bestrijding van het Jansenisme, zoo verderfelijk voor de zaligheid der zielen.

Sinds de brieven der Apostelen zou het moeilijk zijn, zoo wonderlijk brandende woorden te vinden als de twaalf bladzijden van zijn gebed om Missionarissen te vragen. Daarheen verwijs ik met aandrang al degenen die moeite gevoelen het eerste vuur van de zielenijver te onderhouden te midden hunner tallooze beproevingen.

Overal werd hij tegelijkertijd vervolgd en vereerd.Wat hij aan geestelijke arbeid heeft verricht, is ongeloofelijk en, inderdaad, onverklaarbaar.

Hij schreef eenige geestelijke werken, die reeds een merkwaardige invloed op de H. Kerk hebben uitgeoefend in de weinige jaren dat zij bekend zijn, een invloed, die in de toekomst veel machtiger nog belooft te worden.

Zijn preeken, geschriften en gesprekken waren gansch met den geest der profetie en met vooruitzichten op de latere tijden der Kerk doortrokken. Hij treedt op gelijk een tweede Vincentius Ferrerius, als in een tijdperk dat aan het Laatste Oordeel grenst, en verkondigt dat hij drager is eener Boodschap Gods, omtrent hooger vereering, betere kennis en inniger liefde van Zijne gezegende Moeder, en de door Haar te vervullen rol bij de tweede komst van haar Zoon.

Hij stichtte twee Congregaties, de eene van mannen, de andere van vrouwen, die beide een gansch wonderlijken bloei hebben bereikt.[1]

En toch, toen hij stierf in 1716, was hij slechts 43 jaar oud en niet langer dan 16 jaar priester.

Den 12en Mei 1853 werd te Rome het decreet uitgevaardigd dat zijne geschriften vrij verklaart van alle dwaling, die zijne zaligverklaring[2] zou kunnen verhinderen.

In dit boekje over de *Ware Godsvrucht tot de H. Maagd Maria* heeft hij de volgende voorspelling opgeteekend: "Ik voorzie het wel, razende dieren zullen in woede aanstormen om dit werkje en dengene van wien de H. Geest zich bediend heeft om het te schrijven, *met hun helsche tanden te verscheuren,* of tenminste *om het in de donkere stilte eener kist te begraven,* opdat het niet in het licht verschijne." Desondanks voorzegt hij dat het zal verschijnen en veel succes hebben. Dit alles ging letterlijk in vervulling. De schrijver stierf in 1716, en het boekje werd bij toeval door een der priesters zijner congregatie in 1842 te Saint-Laurent-sur-Sèvre gevonden. De toenmalige Overste kon getuigen dat 't van de eigen hand was van den eerbiedwaardigen Stichter; en het handschrift werd naar Rome gezonden om in het proces der heiligverklaring onderzocht te worden.

Al degenen die dit boek zullen lezen, beminnen waarschijnlijk God, en klagen dat zij Hem niet meer liefhebben. Allen verlangen zij iets voor zijn Glorie te doen: de verspreiding van eenig goed werk, de verbreiding van een of andere devotie, de komst van een beteren tijd. De eene heeft er jaren naar gestreefd om een bijzonder gebrek te overwinnen en is er niet in geslaagd. Een andere is er over bedroefd,- en tegelijk ook haast verwonderd,- dat zoo weinige zijner verwanten en vrienden bekeerd zijn tot het geloof. Deze klaagt dat hij geen godsvrucht genoeg heeft; gene dat hij een kruis te dragen heeft, dat juist voor hem zo bijzonder ondragelijk is; terwijl een derde zulke huiselijke moeilijkheden en zulke wederwaardigheden in zijne familie aantreft, dat ze met zijne zaligheid onvereenigbaar lijken.

En voor dat alles schijnt het gebed zoo weinig hulp te brengen!

Maar wat ontbreekt hun dan? Wat is het hulpmiddel door God zelven aangeduid?

Indien wij ons op de verklaringen der Heiligen verlaten, is 't eene onmetelijke- doch, let wel, niets minder dan eene onmetelijke- vermeerdering der Godsvrucht tot Onze Lieve Vrouw.

Hier in Engeland, wordt Maria niet half genoeg gepreekt. De devotie tot Haar is zwak, armelijk en gering. Ze laat zich van haar stuk brengen door den spotlach der ketterij. Door menschelijk opzicht en vleeschelijke

---

[1] Deze twee Congregaties zijn het Gezelschap van Maria en de Dochteren der Wijsheid.

De eerste telt een vijftigtal kloosters in Frankrijk, Canada, de Vereenigde Staten, Engeland, Italië, Denemarken, Zwitserland, en de Missielanden: Nyassaland, IJsland, Columbië, Haïti en de Vancouver-eilanden.

Niet het minst mag zich de Nederlandsch-Belgische Provincie in een «wonderlijke bloei» verheugen. Ze telt reeds 170 priesters en 12 kloosters: o.a. te Oirschot, te Schimmert, te Meerssen (Holl.) en te Rotselaar en Leuven (België). Aldaar, desverlangend, inlichtingen en prospectus te bekomen.

De Dochteren der Wijsheid, 5000 in getal, zijn eveneens over vele landen verspreid en bezitten 6 kloosters in Nederland. Het bloeiende Noviciaat voor Nederland en Vlaamsch België is gevestigd te Schimmert (L.).

[2] Deze zaligverklaring geschiedde inderdaad den 22 Januari 1888.

voorzichtigheid beheerscht, wenscht zij Maria zóó klein te maken, dat de Protestanten zich op hun gemak bij Haar gevoelen. Door onwetendheid der theologie verliest die godsvrucht alle waardigheid en diepte. Ze is niet, zoals ze moest wezen, het in 't oog vallend kenteeken van onzen godsdienst. Ze gelooft niet in zichzelf.

Hierdoor komt het, dat Jezus niet bemind, de ketters niet bekeerd en de Kerk niet verheven wordt. Hierdoor komt het, dat de zielen die heiligen konden zijn, verslappen en verkwijnen; dat de H. Sacramenten niet zoo dikwijls en zoo vurig als 't behoort, worden ontvangen, en dat niet met geestdrift aan het heil der zielen wordt gearbeid.

Jezus blijft in het donker, omdat Maria op den achtergrond gehouden wordt. Duizenden zielen gaan verloren, omdat men Maria van haar verwijderd houdt. Die ellendige schaduw die wij onze godsvrucht tot Maria noemen, zie daar de oorzaak van al die behoeften en verwoestingen, van al dat euvel, verzuim en verval. En toch, indien wij de openbaringen der Heiligen moeten gelooven, vraagt God met aandrang een grooter, dieper, vuriger, eene geheel andere godsvrucht tot zijne gezegende Moeder. Daarom kan ik mij geen verhevener werk en geen edeler roeping voor wien ook voorstellen, dan eenvoudig de verspreiding dezer bijzondere godsvrucht van den eerbied-waardigen Grignion de Montfort.

Dat iemand slechts voor zichzelf beproeve, en hij zal verbaasd staan over de genaden die ze met zich meebrengt en de veranderingen die zij in de ziel bewerkt. Door die ervaring zal hij alras overtuigd worden van hare anders ongeloofelijke geschiktheid en kracht als middel om de zaligheid der menschen en de komst van het rijk van Christus te bewerken.

O, was Maria slechts gekend, dan was er geen koudheid voor Jezus!

O, was Maria slechts gekend, hoeveel bewonderenswaardiger was dan ons geloof, en hoe anders onze communies.

O, was Maria slechts gekend, hoeveel gelukkiger, hoeveel heiliger, hoeveel minder wereldschgezind zouden we dan zijn, en hoeveel meer zouden we het levende evenbeeld zijn van onzen eenigen Heer en Verlosser en van harer allerdierbaarsten en hoogst gezegende Zoon!

Ik heb de geheele verhandeling zelf vertaald en mij daartoe veel moeite getroost en ben angstvallig trouw geweest.

Intusschen zou ik de lezer nog durven waarschuwen, dat hij bij eene enkele lezing er zeer ver van zal zijn dit boekje te bemachtigen en te doorgronden. Indien ik het aldus uitdrukken mag: men ontwaart daarin een zekere inspiratie, iets boven-natuurlijks, eene gewaarwording die sterker wordt naarmate men het meer bestudeert. En daarbij moet men onwillekeurig ondervinden dat, na herhaalde lezing, zijn nieuwheid nooit schijnt te verdwijnen, zijne volheid niet te verminderen, noch de frisse geur en de voelbare gloed van de zalving waarmede het doortrokken is , af te nemen of te vergaan.

Moge de H. Geest, de goddelijke IJveraar van Jezus en Maria, een nieuwen zegen schenken aan dit werk in Engeland. Moge het Hem behagen ons welhaast te vertroosten met de heiligverklaring van dezen nieuwen apostel en vurigen missionaris van zijn allerdierbaarste en gansch onbevlekte Bruid; ons te vertroosten, meer nog door de spoedige komst van die glorierijke eeuw der Kerk, die de eeuw van Maria zal wezen!

F. W. FABER.

VERHANDELING

over de

Ware Godsvrucht tot de

H. Maagd

Opdat kome uw Rijk, o Christus Koning, Dat Kome het Rijk van Maria, uw lieve Moeder!...

INLEIDING

1 Door de Allerheiligste Maagd Maria is Jezus Christus ter wereld gekomen, door Haar ook moet Hij in de wereld regeeren.

2 Maria is tijdens haar leven zeer verborgen geweest: daarom wordt Zij door de H. Geest en door de Kerk «*Alma Mater..., verborgen en geheimzinnige Moeder*» genoemd. Haar ootmoed was zoo diep, dat Haar niets op aarde zoo machtig en voortdurend aantrok, als zich voor zichzelf en voor ieder schepsel te verbergen, om slechts door *God alleen* gekend te zijn.

3 God wilde haar gebeden, om door Hem verborgen, verarmd en vernederd te worden, verhooren, en schepte er daarom behagen in, Haar, in haar ontvangenis en geboorte, in haar leven en geheimen, in haar verrijzenis en tenhemel-opneming, schier voor ieder menschelijk schepsel te verbergen. Haar bloedverwanten zelfs kenden Haar niet; en de Engelen stelden elkander dikwijls de vraag; *Quæ est ista?*[2] «Wie is deze?» Want de Allerhoogste hield Haar verborgen voor hen; of, zoo Hij hun al iets over Haar openbaarde, oneindig meer hield Hij voor hen bedekt.

4 God de Vader stemde er in toe, dat Zij geen wonder verrichtte in haar leven, althans geen dat openbaar werd, ofschoon Hij Haar de macht daartoe geschonken had.

God de Zoon stemde er in toe, dat Zij maar zelden sprak, ofschoon Hij Haar zijne Wijsheid had medegedeeld.

God de H. Geest stemde er in toe, dat zijn Apostelen en Evangelisten slechts zeer weinig gewag van Haar maakten, niet meer namelijk dan noodig was om Jezus Christus te doen kennen, ofschoon Zij zijn getrouwe Bruid was.

5 Maria is het uitmuntend meesterstuk des Aller-hoogsten, waarvan Hij zich de kennis en het bezit heeft voorbehouden. Maria is de bewonderenswaardige Moeder van den Zoon, die er behagen in schepte, Haar gedurende Haar leven te vernederen en te verbergen, ten einde haar nederigheid te begunstigen, Haar den naam gevend van «*vrouw, mulier*», als aan een vreemdelinge, ofschoon Hij Haar in zijn Hart meer hoogschatte en beminde dan alle Engelen en menschen.

Maria is de getrouwe Bruid des H. Geestes, en zijn verzegelde bron, tot wie Hij alleen toegang heeft.

Maria is het heiligdom en het rustoord der H. Drieëenheid, waarin God op luisterrijker en goddelijker wijze verblijft, dan in welke andere plaats ter wereld ook, zijn verblijf boven de Cherubijnen en Serafijnen niet uitgezonderd; en aan geen schepsel, hoe rein ook, is het zonder een groot voorrecht toegestaan daar binnen te treden.

6 Ik zeg met de Heiligen: Maria is het aardsch paradijs van den nieuwen Adam, waarbij Deze is mensch geworden door de werking van de H. Geest, om er onbegrijpelijke wonderen te verrichten. Zij is de groote en bovennatuurlijke wereld Gods, waarin zich onuitsprekelijke schoonheden en schatten bevinden. Zij is de heerlijkheid des Allerhoogsten, waarin Hij, als in zijn schoot, zijn eenigen Zoon verborgen heeft, en, in Hem al het verhevenste en kostbaarste wat Hij bezit. O wat al groote en verborgen dingen heeft die machtige God in dit bewonderenswaardige schepsel gedaan, zooals Zij zelf, in weerwil harer diepe nederigheid, moet erkennen: *Fecit mihi magna qui potens est.*[3] De wereld kent die wonderen niet, omdat zij er onbekwaam toe is en onwaardig.

7 De Heiligen hebben wonderbare dingen over die heilige Stad Gods gezegd; en nooit waren zij welsprekender of smaakten zij meer voldoening, zooals zij zelf erkennen, dan wanneer zij spraken over Haar. En toch roepen zij uit, dat de hoogte harer verdiensten, die tot de troon der Godheid reiken, niet kan waargenomen; dat de breedte harer liefde, die uitgestrekter is dan de aarde, niet kan gemeten; dat de grootte harer macht, welke Zij over God zelf uitoefent, niet kan begrepen; en tenslotte, dat de diepte harer nederigheid, van al haar deugden en genaden, die een afgrond zijn, niet kan gepeild worden. O onbegrijpelijke hoogte! O onuitsprekelijke breedte! O onmetelijke grootte! O ondoordringbare afgrond!

8 Dagelijks, van het eene einde der aarde tot het andere, in het hoogste der hemelen, in het diepste der afgronden, looft alles, verkondigt alles de bewonderenswaardige Maria. De negen Koren der Engelen, alle

---

[2] Hooglied III. 6.
[3] Luc. I. 46.

menschen, zonder onderscheid van geslacht, leeftijd, stand of godsdienst, de goeden en de kwaaden, ja de duivelen zelfs, zijn uit kracht der waarheid genoodzaakt, Haar goed- of kwaadschiks Zalig te noemen. Al de Engelen des hemels roepen Haar, volgens de H. Bonaventura, onophoudelijk toe: *Sancta, Sancta, Sancta Maria, Dei Genitrix et Virgo. Heilig, Heilig, Heilig zijt Gij, Maria, Moeder Gods en Maagd.* Dagelijks bieden zij Haar millioenen en millioenen malen den Engelengroet aan: *Wees gegroet, Maria,* enz. ; zich voor Haar neerwerpend, vragen zij Haar als eene gunst, met harer bevelen vereerd te worden. De H. Michaël zelfs, zoo zegt de H. Augustinus, alhoewel de prins van geheel het hemelhof, legt den grootsten ijver aan den dag, om Haar op allerhande wijze hulde te brengen en te doen brengen, en ziet steeds uit naar de eer, om op haar bevel een dienst te gaan bewijzen aan een harer dienaren.

9 Heel de aarde is vol van haar heerlijkheid, vooral bij de Christenen, door wie zij tot Schutsvrouwe en Beschermster gekozen is in vele koninkrijken, provinciën, bisdommen en steden. Vele kathedralen zijn onder haar naam Gode toegewijd. Geen kerk, zonder een altaar harer eere; geen gewest, geen streek, zonder een harer wonderdadige beelden, waarin allerhande kwalen genezen en allerhande gunsten verkregen worden. Wat al broederschappen en congregaties te harer eere! Wat al kloosterorden onder haren naam en hare bescherming! Hoeveel broeders en zusters in al die broederschappen, hoeveel mannen en vrouwen in al die kloosters, die harer lof verkondigen en haar barmhartigheden vermelden! Geen klein kind, of het looft Haar door het *Ave Maria* te stamelen; haast geen zondaar, of hij heeft nog, tot zelfs in zijn verstoktheid, een vonkje van vertrouwen op Haar; ja, geen duivel in de hel, of hij eert Haar door Haar te vreezen.

10 En tòch moeten wij waarlijk nog met de Heiligen uitroepen: **De Maria nunquam satis...** « Maria is nog niet genoeg geloofd, geëerd, bemind en gediend. » Zij verdiend nog meer lof, eerbied, liefde en dienstbetoon.

11 Tòch moeten wij nog met de H. Geest belijden: *Omnis gloria ejus Filiæ Regis ab intus*[4] « Al de glorie der koningsdochter is in haar binnenste»: als ware de uiterlijke eer, die de Hemel en aarde om strijd betoonen, hoegenaamd niets in vergelijking met die, welke Zij in haar binnenste van den Schepper ontvangt, en die onbekend is aan nietige schepselen, voor wie 's Konings geheim der geheimen niet te doorgronden is.

12 Tòch moeten wij nog met den Apostel uitroepen: *Nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit,*[5]
«Geen oog heeft gezien, geen oor heeft gehoord, geen menschenhart begrepen» de schoonheden, grootheden en uitmuntendheden van Maria, het wonder der wonderen in de orde der genade, der natuur en glorie. Wilt gij de Moeder begrijpen, zegt een Heilige,[6] begrijp dan den Zoon, want Zij is een waardige Moeder Gods: *Hic taceat omnis lingua!* « Hier verstomme alle spraak!»

13 Mijn hart heeft mij alles ingegeven wat ik hier met bijzondere vreugde geschreven heb, om aan te toonen, dat de allerverhevenste Maagd Maria tot nu toe onbekend[7] is geweest, en dat dit een der redenen is, waarom Jezus Christus niet naar behooren gekend wordt.

Wordt dus eenmaal, zooals zeker is, de kennis en het rijk van Jezus Christus op aarde gevestigd, zoo zal dit slechts een noodzakelijk gevolg zijn van de kennis en het rijk der allerheiligste Maagd Maria, die Jezus de eerste maal ter wereld heeft gebracht, en die Hem zal doen uitschitteren de tweede maal.

---

[4] Ps. XLIV. 14.2. —

[5] I Cor. II. 9.—

[6] De H. Eucherius.

[7] De Zalige Schrijver bedoelt hiermede, dat de H. Maagd *onvoldoende* bekend is, en dat haar vereering moet bevorderd worden, zooals we in de laatste 70 jaren in de H. Kerk op aandringen der Pausen, op zeer merkwaardige wijze zien geschieden.

EERSTE HOOFDSTUK

—

Noodzakelijkheid der Gods-vrucht tot de H. Maagd[1]

—

14 Ik erken met geheel de Kerk, dat Maria, slechts een zuiver schepsel zijnde uit de handen des Allerhoogsten voortgekomen, in vergelijking met zijn oneindige Majesteit, minder is dan een stofdeeltje, of liever in 't geheel niets, daar Hij alleen is Degene die is[2] ; dat bijgevolg die groote Heer, steeds onafhankelijk en zichzelf toereikend, de H. Maagd niet volstrekt heeft noodig gehad, noch nu ook heeft, tot uitvoering zijner wilsbesluiten en tot openbaring zijner glorie. Hij behoeft slechts te willen, om alles te doen.

15 Ik zeg evenwel, dat God, die zich, in de thans bestaande orde, van de allerheiligste Maagd heeft willen bedienen, sinds hare schepping, om zijn grootste werken te beginnen en te voltooien, in de eeuwen der eeuwen wel niet van gedragslijn zal veranderen; want Hij is God en verandert niet zijn gevoelens of handelswijze.

§ I

God heeft zich van Maria willen bedienen in de Menschwording des Woords.

16 GOD DE VADER heeft zijn eenigen Zoon niet aan de wereld gegeven dan door Maria. Wat al verzuchtingen de Patriarchen ook slaakten, wat al smeekbeden de Profeten en Heiligen der oude wet, vier duizend jaren lang, ook opzonden om dien schat te verkrijgen, Maria alleen heeft hem verdiend en door de kracht harer gebeden en de verhevenheid harer deugden genade gevonden bij God. De wereld was onwaardig, zegt de H. Augustinus, om den Zoon Gods rechtstreeks uit de handen des Vaders te ontvangen; Hij gaf Hem aan Maria, opdat de wereld Hem door Haar zou ontvangen.

DE ZOON GODS is mensch geworden voor onze zaligheid, doch in Maria en door Maria.

GOD DE H. GEEST heeft Jezus Christus in Maria gevormd, doch na vooral door een der eerste dienaars van zijn hof haar toestemming gevraagd te hebben.

*
* *

17 GOD DE VADER heeft Maria deelgenoote gemaakt van zijne vruchtbaarheid, in zooverre een zuiver schepsel daartoe in staat was, om Haar het vermogen te schenken, zijn Zoon en al de ledematen van Diens geheimzinnig lichaam voort te brengen.

18 GOD DE ZOON is in haar maagdelijke schoot neergedaald als de nieuwe Adam in het aardsch paradijs, om in Haar zijn welbehagen te nemen en er in 't geheim wonderen van genade te verrichten.

De menschgeworden God vond er zijne vrijheid in, zich in harer schoot te zien opgesloten; Hij deed zijne macht uitschitteren door zich door dit maagdeken te laten dragen; Hij vond er zijn glorie en die zijns Vaders in, zijn luister aan alle schepselen hier op aarde te verbergen, om dien aan Maria te openbaren; Hij verheerlijkte zijne onafhankelijkheid en majesteit, door afhankelijk te zijn van deze beminnelijke Maagd in zijn ontvangenis, geboorte, opdracht in den tempel, in zijn dertigjarig verborgen leven, zijn dood zelfs, waarbij Zij moest tegenwoordig zijn, omdat Hij met Haar éénzelfde offer wilde uitmaken en door haar toestemming aan den eeuwigen Vader geslachtofferd worden, zooals Isaäc weleer door Abrahams toestemming aan den wil van God. Zij heeft Hem aan de borst gelegd, gevoed, onderhouden, groot gebracht en voor ons opgeofferd.

O bewonderenswaardige en onbegrijpelijke afhankelijkheid van een God, welke de H. Geest, om ons haar waarde en oneindige glorie te openbaren, niet stilzwijgend heeft kunnen voorbijgaan in het Evangelie, ofschoon Hij ons bijna al de wonderbare dingen, door deze menschgeworden Wijsheid gedurende haar verborgen leven verricht, verzwegen heeft! Jezus Christus heeft God zijnen Vader meer verheerlijkt door zijn dertigjarige onderwerping aan zijne Moeder, dan indien Hij de geheele wereld door de grootste wonderen bekeerd had. O

---

[1] De verdeelingen, welke door den tekst zelf van het boekje zijn aangegeven, zijn niet in het handschrift door titels en opschriften verduidelijkt, doch door de bewerkers aangebracht.

[2] Exod. III. 14.

hoezeer verheerlijkt men God, wanneer men zich, om Hem te behagen, aan Maria onderwerpt naar het voorbeeld van Jezus Christus, ons eenig Toonbeeld.

19 Indien wij het verdere leven van Jezus Christus van nabij beschouwen, zoo zien wij, dat Hij wonderen heeft willen beginnen door Maria. Hij heeft den H. Joannes in den schoot zijner moeder, de H. Elizabeth, door Maria's woord geheiligd; zoodra Zij gesproken had, werd Joannes geheiligd, en dit is Jezus' eerste en grootste genadewonder. Op de bruiloft te Cana veranderde Hij, op haar nederig verzoek, het water in wijn, en dit is het eerste wonder in de orde der natuur. Door Maria heeft Hij zijn mirakelen begonnen en voortgezet; door Maria zal Hij ze tot het einde der eeuwen blijven voortzetten.

20 GOD DE H. GEEST, die onvruchtbaar is in God, dat wil zeggen, geen anderen Goddelijke Persoon voortbrengt, is vruchtbaar geworden door Maria, die Hij tot Bruid genomen heeft. Met Haar, in Haar, en uit Haar heeft Hij zijn meesterstuk, een menschgeworden God, voortgebracht, en brengt Hij dagelijks, tot het einde der wereld, de voorbeschikten voort en de ledematen des lichaams van dit aanbiddelijk Hoofd. Daarom, hoe meer Hij Maria, zijn dierbare en onafscheidelijke Bruid, in eene ziel aantreft, hoe werkzamer en krachtiger Hij wordt, om Jezus Christus in die ziel en die ziel in Jezus Christus voort te brengen.

21 Hiermede wil men niet zeggen, dat de H. Maagd de vruchtbaarheid aan den H. Geest mededeelt, als had Hij ze niet! Hij is God, en heeft dus, evenals de Vader en de Zoon, de vruchtbaarheid of het voortbrengingsvermogen, al maakt Hij er geen gebruik van, daar Hij geen anderen Goddelijke Persoon voortbrengt. Maar men wil zeggen, dat de H. Geest, door de tusschenkomst van de H. Maagd, van Wie Hij zich wil bedienen ofschoon Hij Haar volstrekt niet noodig heeft, zijn vruchtbaarheid tot werkelijkheid brengt, door Jezus Christus en Diens ledematen in en door Haar voort te brengen: een genadegeheim, zelfs aan de meest geleerde en geestelijke christenen onbekend.

§ II

God bedient zich van Maria in de zaligmaking der zielen.

22 De gedragslijn, door de drie Personen der allerheiligste Drieëenheid gevolgd in de Menschwording en de eerste komst van Jezus Christus, volgen Zij nog dagelijks op onzichtbare wijze in de H. Kerk en zullen Zij blijven volgen tot de voleinding der eeuwen, bij Jezus Christus' laatste komst.

23 GOD DE VADER heeft al de wateren verzameld en die verzameling Zee genoemd; Hij heeft al zijn genaden verzameld en die verzameling Maria geheeten. Die groote God bezit een zeer rijke schatkamer of bergplaats, waarin Hij al wat schoon, schitterend, zeldzaam en kostbaar is, tot zelfs zijn eigen Zoon, geborgen heeft; en die onmetelijke schatkamer is niets anders dan Maria, door de Heiligen de Schatkamer des Heeren genoemd, uit welker volheid de menschen worden verrijkt.

24 GOD DE ZOON heeft zijn Moeder medegedeeld al wat Hij door zijn leven en dood verworven heeft, zijn oneindige verdienstenen zijn bewonderenswaardige deugden; en Hij heeft Haar tot Schatbewaarster aangesteld over al wat de Vader Hem ten erfdeel gaf. Door Haar past Hij zijn verdiensten op zijn ledematen toe, deelt Hij zijne deugden mede en zijn genaden uit. Zij is zijn geheimzinnig kanaal, zijn aquaduct,[3] waardoor Hij zacht en overvloedig zijn barmhartigheden laat stroomen.

25 GOD DE H. GEEST heeft aan Maria, zijn getrouwe Bruid, zijn onuitsprekelijke gaven medegedeeld en Haar tot Uitdeelster gekozen van al wat Hij bezit: zoodat Zij al die gaven en genaden uitdeelt aan wie Zij wil, voor zooveel Zij wil, zooals Zij wil en wanneer Zij wil; geen hemelsche gave wordt den mensch verleend, of zij gaat door haar maagdelijke handen. Want het is Gods wil geweest, dat wij alles zouden ontvangen in Maria. Zóó wordt door den Allerhoogste verrijkt, verheven, en geëerd, Zij die zich verarmd, vernederd en tot in het diepst van het niet verborgen heeft, door haar diepen ootmoed, haar geheel leven lang. Dit zijn de gevoelens der Kerk en der HH. Vaders.

26 Indien ik tot de hedendaagsche waanwijzen sprak, zou ik al hetgeen ik thans eenvoudig zeg, uitvoeriger bewijzen door Latijnsche teksten uit de H. Schrift en de HH. Vaders en door een groot aantal degelijke redenen, in den breede uiteengezet door den Eerw. Pater Poiré in zijn *Triple Couronne de la Sainte Vierge*. Ik spreek echter bijzonder tot de nederigen en eenvoudigen, die, omdat zij van goeden wil zijn en meer geloof hebben dan het meerendeel der geleerden, ook met meer eenvoud en verdienste gelooven; daarom stel ik mij tevreden met hun

[3] Een uitdrukking aan den H. Bernardus ontleend, die letterlijk *waterleiding* beteekent.

gewoonweg de waarheid te verklaren, zonder stil te staan bij al die Latijnsche plaatsen, die zij toch niet begrijpen. Ik zal er wel enkelen aanhalen, doch zonder er veel naar te zoeken. Laat ons voortgaan.

27 Daar de genade de natuur volmaakt, en de glorie de genade, is het zeker, dat Onze Heer in den hemel nog evengoed Maria's Zoon is als Hij het op aarde was, en dat Hij bijgevolg de onderwerping en gehoorzaamheid van het meest volmaakte aller kinderen tegenover de beste aller moeders behouden heeft. Men wachte zich echter wel, deze afhankelijkheid eenigzins als een verlaging of onvolmaaktheid in Jezus Christus op te vatten. Maria immers staat oneindig beneden haar Zoon die God is, en beveelt Hem dus niet zooals een aardsche moeder aan een kind dat beneden haar staat. Geheel in God hervormd door de genade en de glorie, waardoor alle Heiligen in Hem hervormd worden, vraagt, wil en doet Maria niets wat in strijd is met zijn eeuwigen en onveranderlijke wil. Leest men dus in de geschriften van de HH. Bernardus, Bernardinus, Bonaventura enz., dat alles in den hemel en op aarde, tot God zelfs, aan de allerheiligste Maagd onderworpen is, dan wil dit zeggen, dat het gezag, Haar door God welwillend geschonken, zóó groot is, dat Zij dezelfde macht schijnt te bezitten als God, en dat haar gebeden en smeekingen zóó vermogend zijn bij Hem, dat ze steeds als bevelen gelden bij zijne Majesteit. God weerstaat nooit aan het gebed zijner lieve Moeder, omdat dit altijd ootmoedig is en gelijkvormig aan zijnen wil.

Indien Mozes door de macht van zijn gebed Gods toorn tegen de Israëlieten zóó krachtdadig weerhield, dat de Allerhoogste en oneindig barmhartige Heer, onmachtig hem te weerstaan, hem vroeg aan zijn toorn den vrijen loop te laten om dit weerspannig volk te straffen, wat moeten wij dan niet, met des te meer reden, van het gebed der nederige Maria en waardige Moeder Gods denken, dat machtiger is bij zijne Majesteit dan de gebeden en de voorspraak van alle Engelen en Heiligen in den hemel en op aarde?

28 Maria voert bevel in den hemel over de Engelen en Gelukzaligen. Tot loon voor haar diepe nederigheid heeft God Haar de macht en de opdracht gegeven, de ledige tronen, waarvan de afvallige engelen door hun hoogmoed zijn neergestort, weer met Heiligen te doen bezetten. 't Is de wil des Allerhoogsten, die de nederigen verheft, dat de hemel, aarde en hel, goedschiks of kwaadschiks, buigen voor de bevelen van de ootmoedige Maria, die Hij heeft aangesteld tot Oppervorstinne van hemel en aarde, tot Opperbevelhebster zijner legerscharen, tot Schatbewaarster zijner rijkdommen, tot Uitdeelster zijner genaden, tot Bewerkster zijner groote wonderen, tot Herstelster van het menschelijk geslacht, tot Middelares der menschen, tot Verdelgster van Gods vijanden en tot trouwe Deelgenoote zijner grootheden en triomfen.

*
* *

29 GOD DE VADER wil zich altijd, tot aan de voleinding der wereld, kinderen verwekken door Maria, en zegt tot Haar: *In Jacob inhabita*[4] « Verblijf in Jacob » d.w.z. vestig uwe woning en uw verblijf in mijn uitverkoren kinderen, door Jacob voorafgebeeld, en niet in de kinderen des duivels, de verworpelingen, voorafgebeeld door Ezau.

30 Gelijk in de orde der natuur ieder kind een vader en een moeder heeft, zoo hebben in de orde der genade alle ware kinderen Gods en voorbeschikten God tot Vader en Maria tot Moeder; en wie Maria niet tot Moeder heeft, heeft God niet tot Vader. Daarom hebben de verworpelingen, zooals de ketters, scheurmakers enz., die de allerheiligste Maagd haten ofwel Haar met minachting of onverschilligheid bejegenen, God niet tot Vader, al beroemen zij er zich op, want zij hebben Maria niet tot Moeder: ware dit wel, dan zouden zij Haar liefhebben en eeren, zooals een waar en braaf kind van nature zijn moeder, die hem het leven schonk, liefheeft en eert.

Het onfeilbaarste en onbetwistbaarste teeken om een ketter, een aanhanger eener valsche leer, een verworpeling te onderscheiden van een uitverkorene, is, dat de ketter en de verworpeling slechts minachting of onverschilligheid koesteren voor de allerheiligste Maagd, wier vereering en liefde zij door woord en voorbeeld, openlijk of in 't geheim, soms onder schoone voorwendsels, trachten te verminderen. Helaas! God de Vader heeft niet tot Maria gezegd, in hen hare woning te vestigen, want zij zijn Ezau's!

31 GOD DE ZOON wil dagelijks door zijn lieve Moeder in zijn ledematen gevormd en, als het ware, geboren worden, en Hij zegt tot Haar: *In Israël hæreditare...*[5] « Neem Israël tot erfdeel. » Het is alsof Hij zeide: God mijn Vader heeft Mij alle volkeren der aarde, alle menschen, goede en kwaden, voorbeschikten en verworpelingen tot erfdeel gegeven; genen zal ik met een gouden schepter, dezen met een ijzeren roede regeeren; genen zal ik een vader en voorspreker. den anderen een rechtvaardig wreker zijn, en hun aller rechter; maar Gij, mijn lieve Moeder, Gij zult alleen de uitverkorenen, door Israël voorafgebeeld, tot erfdeel en eigendom hebben; als hun goede Moeder zult Gij ze baren, voeden en grootbrengen, en als Vorstin ze leiden, bestieren en verdedigen.

---

[4] Eccli. XXIV. 13.
[5] Eccli. XXIV. 13.—

32 Een mensch en een mensch is in Haar geboren zegt de H. Geest: *Homo et homo natus est in ea.*[6] Volgens de verklaring van eenige Kerkvaders, is de eerste mensch die in Maria geboren werd, de Godmensch, Jezus Christus; de andere is een zuiver mensch, kind van God en van Maria door aanneming. Als Jezus Christus, het Hoofd der menschen, in Haar geboren werd, dan moeten ook, bij wijze van noodzakelijk gevolg, de uitverkorenen, ledematen van dit Hoofd, in Haar geboren worden. Een moeder brengt noch hoofd zonder de ledematen, noch de ledematen zonder het hoofd ter wereld; anders ware het een wangedrocht der natuur. Zoo wordt ook in orde der genade het Hoofd en de ledematen uit éénzelfde moeder geboren. Indien dus een lidmaat van Christus' geheimzinnig lichaam, d.i. een uitverkorene, uit een andere moeder geboren werd dan Maria die het Hoofd heeft gebaard, zoo zou hij geen uitverkorene zijn, doch een gedrocht in de orde der genade.

33 Bovendien is Jezus Christus thans zoowel als immer Maria's vrucht, gelijk hemel en aarde het Haar dagelijks duizendmaal herhalen: « En gezegend is de vrucht uws lichaams, Jezus. » Daarom is het zeker, dat Hij even waarachtig voor ieder mensch in 't bijzonder, die Hem bezit, als voor allen in 't algemeen, de vrucht is van Maria's werking. Zoodoende kan iedere geloovige, in wiens hart Jezus Christus gevormd is, stoutmoedig uitroepen: « Maria zij grootelijks dank; wat ik bezit is haar werk en haar vrucht; zonder Haar zou ik het niet hebben. » Men kan dan ook de woorden, welke de H. Paulus op zichzelf toepast, met meer recht op Maria toepassen: *Quos iterum parturio donec formetur Christus in vobis.* [7] « Dagelijks baar ik de kinderen Gods, totdat Jezus Christus, mijn Zoon, in de volheid van zijn leeftijd in hen gevormd zij. »

De H. Augustinus, zichzelf en al wat ik hier neergeschreven heb overtreffend, zegt, dat alle uitverkorenen, om gelijkvormig te worden aan het beeld van den Zoon Gods, hier op aarde in den schoot der allerheiligste Maagd verborgen zijn; daar worden zij door die goede Moeder bewaard, gevoed, onderhouden en tot groei gebracht, totdat Zij hen voor de glorie baart op den dag van hunnen dood, die eigenlijk hun geboortedag is, zooals de Kerk den sterfdag der rechtvaardigen noemt. Genadegeheim, den verworpelingen onbekend en maar weinig gekend door de uitverkorenen!

34 GOD DE H. GEEST wil zich in en door Maria uitverkorenen vormen en zegt tot Haar: *In electis meis mitte radices.*[8].Mijne Welbeminde en mijne Bruid, schiet de wortels van al uwe deugden uit in mijn uitverkorenen, opdat zij groeien van deugd tot deugd en van genade tot genade. Toen Gij op aarde leefdet in de beoefening der verhevenste deugden, heb ik zoozeer mijn welbehagen in U genomen, dat ik U nog op aarde wensch aan te treffen, zonder dat Gij ophoudt in den hemel te zijn. Plant U daarom voort in mijn uitverkorenen : moge ik met welbehagen in hen de wortels zien van uw onwankelbaar geloof, van uw algeheel versterving, van uw verheven gebed, van uw vurige liefde, van uw vaste hoop en van al uw deugden. Gij zijt steeds mijne Bruid, even getrouw, zuiver en vruchtbaar als ooit: dat uw geloof mij geloovigen, uw zuiverheid maagden, uw vruchtbaarheid uitverkorenen en tempels geve.

35 Wanneer Maria hare wortels in een ziel heeft uitgeschoten, doet Zij wonderen van genade, die Zij alleen kan verrichten. Zij alleen is immers de vruchtbare Maagd, die nooit Haars gelijke heeft gehad of hebben zal in zuiverheid en vruchtbaarheid.

Maria heeft in vereeniging met den H. Geest het verhevenste voortgebracht wat ooit bestaan heeft of zal bestaan, namelijk een Godmensch : bijgevolg zal Zij ook de verhevenste dingen voortbrengen die in de laatste tijden zullen zijn. De vorming en de opleiding der groote Heiligen, die tegen het einde der wereld zullen leven, zijn Haar voorbehouden; want alleen deze eenigen en wonderdadige Maagd kan, in vereeniging met den H. Geest, grootsche en buitengewone dingen uitwerken.

36 Wanneer de H. Geest, haar Bruidegom, Haar in een ziel aantreft, vliegt Hij er heen, treedt er geheel binnen en deelt zich overvloedig aan haar mede, en wel naarmate deze ziel plaats maakt voor zijn Bruid. Een der grootste redenen, waarom de H. Geest nu geen schitterende wonderen in de zielen uitwerkt, is dat Hij er geen voldoende vereeniging aantreft met zijn getrouwe en onafscheidelijke Bruid, want van het oogenblik af dat deze zelfstandige Liefde des Vaders en des Zoons Maria tot Bruid heeft aangenomen, om Jezus Christus in de uitverkorenen voort te brengen, heeft Hij Haar nooit verstooten, daar Zij steeds getrouw en vruchtbaar is gebleven.

Maria, Koningin der harten.

37 Uit hetgeen ik gezegd heb volgt klaarblijkelijk, dat Maria een groote macht van God verkregen heeft over de zielen der uitverkorenen. Immers, Zij kan haar verblijf niet in hen vestigen, zooals God de Vader Haar gelast heeft; Zij kan hen niet vormen, voeden en voor het eeuwig leven baren als hun Moeder; Zij kan hen niet tot erfgoed en aandeel hebben, hen niet in Jezus Christus en Jezus Christus niet in hen vormen, de wortels harer deugden niet in

---

[6] Ps. LXXXVI. 3.

[7] Gal. IV 19. — Ephes. IV. 13.—

[8] Eccli. XXIV. 13.

hun hart uitschieten en de onafscheidbare Gezelin des H. Geestes in al zijn genadewerken zijn: dit alles kan Zij niet, zeg ik, of Zij moet recht en heerschappij bezitten over hun zielen door een bijzondere gunst des Allerhoogsten. Deze, die Haar macht gegeven heeft over zijn eeniggeboren en eigen Zoon, heeft haar ook macht gegeven over zijn aangenomen kinderen, niet alleen met betrekking tot het lichaam, maar ook met betrekking tot de ziel.

38 Maria is Koningin van hemel en aarde door genade, zooals Jezus er Koning van is van nature en door verovering. Welnu, zooals het rijk van Jezus Christus vooral in 's menschen hart en binnenste bestaat, naar deze woorden : *Het rijk Gods is in u* [9], zoo bestaat ook het rijk der allerheiligste Maagd voornamelijk in 's menschen binnenste, te weten in zijn ziel. 't Is dan ook voornamelijk in de zielen, dat Zij met haar Zoon meer verheerlijkt wordt dan in alle zichtbare schepselen, en wij kunnen Haar met de Heiligen noemen : *Koningin der harten.*

§III.

Noodzakelijkheid der godsvrucht tot de H. Maagd.

1. Voor alle menschen om zalig te worden.

39 Is de allerheiligste Maagd noodzakelijk voor God, volgens eene noodzakelijkheid die onderstellend genoemd wordt, omdat ze van zijn wil afhangt, nog veel meer is Zij den menschen noodzakelijk, om tot hun einddoel te geraken. Men mag dus de godsvrucht tot de allerheiligste Maagd niet met die tot de andere Heiligen verwarren, als ware zij niet noodzakelijk en slechts uit geheel vrije keuze te beoefenen.

40 De geleerde en vrome Suarez, van de Sociëteit van Jezus, de ervaren en godvruchtige Justus Lipsius, doctor van Leuven, en vele anderen hebben onomstootelijk bewezen, volgens de gevoelens der Kerkvaders, o.a. van den H. Augustinus, den H. Ephrem, diaken van Edessa, den H. Cyrillus van Jeruzalem, den H. Germanus van Constantinopel, den H. Joannes Damascenus, den H. Anselmus, den H. Bernardus, den H. Bernardinus, den H. Thomas en den H. Bonaventura, dat de godsvrucht tot de allerheiligste Maagd noodzakelijk is ter zaligheid; en dat het een onfeilbaar teeken van verwerping is, zelfs naar het gevoelen van Œcolampadius en eenige andere ketters, geen achting en liefde voor de H. Maagd te hebben ; terwijl het omgekeerd, een onfeilbaar teeken van voorbestemming is, Haar geheel en waarlijk verknocht en toegewijd te zijn.

41 De voorafbeeldingen en woorden van het Oude en het Nieuwe Testament bewijzen zulks; de gevoelens en vooraf-beeldingen der Heiligen bevestigen het; de rede en de ondervinding leeren het en maken het duidelijk ; de duivelen zelfs en hun trawanten hebben het dikwijls, door de kracht der waarheid gedwongen, tegen hun wil moeten erkennen. Van al de plaatsen der Heilige Vaders en Kerkleeraren, die ik in grooten getale tot staving dezer waarheid verzameld heb, zal ik om kort te zijn, slechts één enkele aanhalen : *Tibi devotum esse, est arma quædam salutis,quæ Deus dat his quos vult salvos fieri* . « De godsvrucht tot U, o heilige Maagd, » zegt de H. Joannes Damascenus, « is een wapen des heils, dat God geeft aan wie Hij wil zalig maken. »

42 Hier zou ik verschillende feiten kunnen aanhalen, die dezelfde waarheid staven, o.a. 1° het volgende, dat vermeld staat in de kronieken van den H. Franciscus. Deze Heilige zag in een geestesvervoering een hooge ladder, die tot den hemel reikte en aan welker boveneinde zich de H. Maagd bevond; hem werd geopenbaard, dat men langs deze ladder moet opklimmen om in den hemel te komen. Ziehier 2° een ander feit, opgeteekend in de kronieken van den H. Dominicus. Eens werden nabij Carcasonne, waar deze Heilige den Rozenkrans predikte, vijftien duizend duivelen, die de ziel van een ongelukkigen ketter bezeten hielden, op bevel van Maria tot hun schande gedwongen, vele groote en troostrijke waarheden aangaande de godsvrucht tot de H. Maagd te belijden ; en wel met zooveel kracht en duidelijkheid, dat men dit echt verhaal en de lofrede, die de duivel tegen wil en dank over de godsvrucht tot de H. Maagd moest uitspreken, niet kan lezen zonder vreugdetranen te storten, als men ook maar een weinig godsvrucht tot Maria heeft.

2. Noodzakelijkheid der godsvrucht tot de H. Maagd voor hen die naar de volmaaktheid streven.

43 Is de godsvrucht tot de allerheiligste Maagd voor alle menschen noodzakelijk, enkel en alleen om hun zaligheid te bewerken, nog veel meer is zij het voor hen die tot een bijzondere volmaaktheid geroepen zijn. Ik geloof niet, dat iemand een innige vereeninging met O. L. Heer en een volmaakte getrouwheid aan den H. Geest kan

[9] Luc. XVII. 21.

verkrijgen, zonder een zeer nauwe vereeniging met de allerheiligste Maagd en een groote afhankelijkheid van haar hulp.

44 Maria alleen heeft, zonder hulp van eenig ander schepsel, genade gevonden bij God. Allen, die na Haar genade vonden bij God, vonden ze slechts door Haar ; slechts door Haar ook zullen allen die nog komen moeten, genade vinden. Zij was vol van genade, toen Zij door de Aartsengel Gabriël begroet werd, en Zij werd meer dan overvloedig met genade vervuld door den H. Geest, toen deze Haar op onuitsprekelijke wijze overschaduwde; deze dubbele volheid heeft Zij van dag tot dag en van oogenblik tot oogenblik zoozeer vermeerderd, dat Zij een rijkdom van genade verworven heeft, die alle maat en begrip te boven gaat. De Allerhoogste heeft Haar dan ook aangesteld tot eenige Bewaarster zijner schatten en tot Uitdeelster zijner genaden, om te veredelen, te verheffen en te verrijken wie Zij wil, om wie Zij wil den smallen weg des Hemels te doen bewandelen, wie Zij wil door de enge poort des levens, trots allen tegenstand, te doen binnengaan en den troon, de schepter en de koningskroon te schenken aan wie Zij wil. Jezus is overal en altijd Maria's vrucht en Zoon ; en Maria is overal de ware boom die de vrucht des levens draagt, en de ware Moeder die Hem voortbrengt.

45 Aan Maria alleen heeft God de sleutels gegeven van de wijnkelders der goddelijke liefde, met de macht om de verhevenste en geheimste wegen der volmaaktheid te betreden en ze door anderen te doen betreden. Maria alleen verleent aan de ellendige kinderen der ontrouwe Eva toegang tot het aardsch paradijs, om er behagelijk met God te wandelen en zich veilig tegen hun vijanden te verschuilen ; om er zich overheerlijk te voeden, zonder den dood meer te vreezen, met de vrucht van den boom des levens en der kennis van goed en kwaad, en om er met volle teugen de hemelsche wateren te drinken der schoone Bron, die er overvloedig opwelt. Of liever, Zij zelve is dit aardsch paradijs, — die maagdelijke en gezegende grond, — waaruit de zondige Adam en Eva verjaagd werden; slechts aan wie 't Haar belieft geeft Zij toegang tot haar binnenste om hen Heiligen te maken.

46 Al de rijken des volks,[10] — om mij van de woorden des H. Geestes te bedienen, zooals ze door den H. Bernardus worden uitgelegd,— al de rijken des volks zullen van eeuw tot eeuw, en vooral op het einde der wereld, uw aangezicht verbidden, d.w.z. de grootste Heiligen, de zielen, die het rijkst zijn aan genaden en deugden, zullen het ijverigst en getrouwst zijn om de allerheiligste Maagd te bidden, en om Haar steeds voor oogen te hebben als hun volmaakt Toonbeeld dat zij moeten navolgen, en als hun machtige Helpster die hen zal bijstaan.

§ IV

Noodzakelijkheid der godsvrucht tot de H. Maagd in de laatste tijden.

Voorspellingen en andere bewijsgronden.

47 Ik zeide, dat dit voornamelijk zou geschieden bij het einde der wereld, en wel spoedig, want de Allerhoogste en zijn H. Moeder moeten zich groote Heiligen vormen, die het meerendeel der andere Heiligen zoozeer in heiligheid zullen overtreffen als de ceders van den Libanon de kleine heesters. Dit is aan een heilige ziel geopenbaard, wier leven door den Heer de Renty geschreven is.

48 Deze groote zielen, vol van genade en ijver, zullen uitverkoren worden om het hoofd te bieden aan Gods vijanden, die alom zullen razen. Zij zullen de allerheiligste Maagd op uitnemende wijze vereeren ; zij zullen door haar licht verlicht, met haar melk gevoed, door haar geest geleid, door haar arm ondersteund en onder haar bescherming bewaard worden, en zoodoende met ééne hand strijden en met de andere opbouwen. Met de eene hand zullen zij de ketters met hun ketterijen, de scheurmakers met hun scheuringen, de afgodendienaars met hun afgodendienst en de zondaars met hun goddeloosheden bestrijden, neervellen en verpletteren ; met de andere hand zullen zij den tempel van den waren Salomon en de geheimzinnige stede Gods opbouwen, t.w. de allerheiligste Maagd, door de HH. Vaders *Tempel van Salomon* en *Stede Gods* genoemd. Alle menschen zullen zij door woord en voorbeeld tot haar ware godsvrucht aansporen. Dit zal hun vele vijanden bezorgen, doch ook vele overwinningen en veel glorie voor God alleen. Dit heeft God aan den H. Vincentius Ferrerius, dien grooten apostel zijner eeuw, geopenbaard, zooals deze Heilige het in een zijner werken duidelijk genoeg heeft opgeteekend.

De H. Geest zelf schijnt dit in den LXVII^en^ Psalm voorspeld te hebben, met deze woorden : *Et scient quia Deus dominabitur Jacob et finium terræ; convertentur ad vesperam, et famem patientur ut canes, et circuibunt civitatem….* « God zal heerschen over Jacob en over de geheele aarde : tegen den avond zullen zij tot inkeer komen, honger lijden als honden en rondom de stad zwerven om iets te eten te vinden. » Deze stad, welke de menschen op het einde der wereld zullen vinden om tot inkeer te komen en om hun honger naar de gerechtigheid volmaakt te stillen, is de allerheiligste Maagd, die door den H. Geest *Stad Gods* genoemd wordt.

---

[10] Ps. XLVI. 13.

*
* *

49 Door Maria is het heil der wereld begonnen, door Maria ook moet het voltooid worden. Maria is bijna niet op den voorgrond getreden bij Jezus Christus' eerste komst, uit vrees dat de menschen, nog maar weinig onderwezen en ingelicht omtrent harer Zoon, zich van Hem zouden verwijderen, door zich te innig en te zinnelijk aan Haar te hechten. Dit ware waarschijnlijk gebeurd, indien men Haar gekend had, wegens de bewonderenswaardige bekoorlijkheden, die de Allerhoogste zelfs in haar uiterlijk had ten toon gespreid. Dit is zóó waar, dat de H. Dionysius de Areopagiet ons in een zijner geschriften mededeelt, dat hij Haar, toen hij Haar zag, voor een Godheid zou gehouden hebben om haar geheimzinnige bekoorlijkheid en onvergelijkelijke schoonheid, hadde niet het geloof, waarin hij terdege bevestigd was, hem niet het tegendeel geleerd. Maar bij Jezus Christus' tweede komst moet Maria gekend zijn en door den H. Geest geopenbaard worden, om Jezus Christus door Haar te doen kennen, beminnen en dienen. De redenen, die den Heiligen Geest bewogen hebben om zijn Bruid gedurende haar leven verborgen te houden en Haar sinds de verkondiging van het Evangelie slechts heel weinig bekend te maken, bestaan nu niet meer.

God wil dus Maria, het meesterstuk zijner handen, in deze laatste tijden ontsluieren en openbaren :

1° omdat Zij zich hier op aarde verborgen en tot onder het stof vernederd heeft door haar diepen ootmoed, en van God, van zijn Apostelen en Evangelisten verkregen heeft, dat Zij niet werd bekend gemaakt.

2° Omdat Zij het meesterstuk is van Gods handen, zoowel hier op aarde door de genade, als in den Hemel door de glorie, en Hij daarvoor door de levenden op aarde wil verheerlijkt en geprezen worden.

3° Omdat Zij de dageraad is, die de Zon der gerechtigheid, d.i. Jezus Christus, voorafgaat en aankondigt, en Zij dus gekend en opgemerkt moet worden, opdat ook Jezus Christus het zij.

4° Omdat Zij de weg is waarlangs Jezus Christus de eerste maal tot ons kwam, en Zij het dus ook zal zijn bij zijn tweede komst, ofschoon niet op dezelfde wijze.

5° Omdat Zij het zeker middel en de rechte, onbevlekte weg is om tot Jezus Christus te gaan en Hem volmaakt te vinden; door Haar zullen dan ook alle heilige zielen, die in de heiligheid moeten uitschitteren, Hem vinden. Wie Maria vindt, vindt het leven zelf, nl. Jezus Christus, die de weg, de waarheid en het leven is. Doch men kan Maria niet vinden zonder Haar te zoeken ; men kan Haar niet zoeken zonder Haar te kennen : want men zoekt noch begeert hetgeen men niet kent. Maria moet dus meer dan ooit gekend worden, tot meerdere kennis en verheerlijking van de Allerheiligste Drieëenheid.

6° In deze laatste tijden moet Maria meer dan ooit uitschitteren in goedertierenheid, kracht en genade : in goedertierenheid, om de arme zondaars en de afgedwaalden, die tot inkeer zullen komen en tot de Katholieke Kerk wederkeeren, liefderijk terug te voeren en op te nemen; in kracht tegen de vijanden Gods, de afgodendienaars, scheurmakers, Mahomedanen, Joden en verstokte goddeloozen, die een vreselijke opstand zullen verwekken, om al hun tegenstanders door beloften en bedreigingen te verleiden en afvallig te maken. Maria moet tenslotte uitschitteren in genade, om de dappere soldaten en trouwe dienaars van Jezus Christus, die voor zijn belangen strijden, aan te wakkeren en te ondersteunen.

7° Maria moet eindelijk verschrikkelijk zijn voor den duivel en zijn trwanten als een in slagorde opgesteld leger, en dat vooral in deze laatste tijden[11] ; want de duivel, wel wetende dat hij maar weinig tijd meer heeft, — en minder dan ooit, — om de zielen in 't verderf te storten, verdubbelt dagelijks zijn pogingen en aanvallen ; weldra zal hij nieuwe vervolgingen verwekken en verschrikkelijke lagen leggen aan Maria's trouwe dienaars en ware kinderen, die hij moeilijker overwint dan de anderen.

Verklaring der beroemde Profetie Genesis III. 5.

51 't Is voornamelijk met betrekking tot deze laatste en wrede vervolgingen des duivels, die dagelijks zullen toenemen tot aan het rijk van den Antichrist, dat de eerste en vermaarde voorspelling en vervloeking Gods, in het aardsch paradijs tegen de slang uitgesproken, moet worden verstaan. 't Is hier de plaats om ze uit te leggen, tot verheerlijking van de allerheiligste Maagd, tot heil van hare kinderen en tot beschaming van den duivel.

Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius; ipsa conteret caput tuum, et tu insidiaberis calcaneo ejus ; « Ik zal vijandschap zetten tusschen u en de vrouw, tusschen uw geslacht en haar geslacht; Zij zelf zal u den kop verpletteren, en gij zult harer hiel belagen. »

52 God heeft maar ooit ééne vijandschap gesteld en gevormd, doch een onverzoenlijke, die ten einde toe zal voortduren en zelfs in hevigheid toenemen, nl. tusschen Maria, zijn waardige Moeder, en den duivel ; tusschen de kinderen en de dienaars der H. Maagd en de kinderen en trawanten van Lucifer ; zoodat de geduchtste vijandin die de Heer tegen den duivel verwekt heeft, Maria, zijn heilige Moeder is. Reeds in het aardsch paradijs, ofschoon Zij toen alleen maar in zijn gedachte bestond, vervulde Hij Haar met zóóveel haat tegen dezen vervloekten vijand

[11] Men kan niet nalaten op te merken, dat juist in onze dagen, waarin een uiterste krachtinspanning des duivels is waar te nemen, ook de vereering der Allerh. Maagd een ongekende vlucht heeft genomen.

Gods, met zóóveel scherpzinnigheid om de boosheid van dit aloud serpent te ontmaskeren, met zóóveel kracht om dien trotsche snoodaard te overwinnen, neer te vellen en te verpletteren, dat de duivel Haar niet alleen méér vreest dan alle Engelen en menschen, maar in zekeren zin méér dan God zelf. Niet dat Gods gramschap, haat en macht niet oneindig die der H. Maagd te boven gaan, wijl Maria's volmaaktheden beperkt zijn, doch: 1˚ Satan is hoogmoedig, en daarom spijt het hem oneindig meer, overwonnen en gestraft te worden door een geringe en ootmoedige dienstmaagd van God, en voelt hij zich meer vernederd door harer ootmoed dan door Gods macht ;
2˚ God heeft Maria een zoo groote macht tegenover de duivelen gegeven, dat dezen, naar zij dikwijls tegen wil en dank door den mond van bezetenen hebben moeten erkennen, een enkele harer verzuchtingen ten gunste eener ziel meer vreezen dan de gebeden van alle Heiligen, een enkele harer bedreigingen tegen hen meer dan alle andere folteringen.

53 Wat Lucifer door hoogmoed verloor, heeft Maria door nederigheid herwonnen ; wat Eva door ongehoorzaamheid tot verdoeming en tot ondergang bracht, heeft Maria door gehoorzaamheid gered. Door naar de slang te luisteren, stortte Eva al hare kinderen met zich in 't verderf en leverde hen aan den duivel over; door volmaakt aan God getrouw te zijn, heeft Maria al haar kinderen en dienaren met zich gered en aan Gods Majesteit toegewijd.

54 Niet slechts één vijandschap, maar *vijandschappen* heeft God gesteld, niet alleen tusschen Maria en den duivel, maar ook tusschen het geslacht der H. Maagd en dat des duivels ; d.w.z. God heeft vijandschappen, geheime gevoelens van afkeer en haat, tusschen Maria's ware kinderen en dienaren en de kinderen en slaven des duivels gesteld : zij dragen elkander geen genegenheid toe en hebben onderling geen innerlijke gemeenschap. De kinderen Belials, de slaven van Satan, de beminnaars der wereld (dit komt op hetzelfde neer) hebben tot hiertoe steeds vervolgd en zullen meer dan ooit vervolgen alwie aan de allerheiligste Maagd toebehoort. Zoo vervolgde Caïn weleer zijn broeder Abel, en Ezau zijn broeder Jacob : voorafbeeldingen der verworpelingen en der uitverkorenen.

Doch de nederige Maagd zal steeds over dien trotschaard zegevieren, en wel zóó volkomen, dat Zij hem *den kop*, den zetel van zijn hoogmoed, *zal verpletteren;* Zij zal steeds zijn booze slangelisten ontmaskeren, zijn helsche hinderlagen ontdekken, zijn duivelsche plannen verijdelen, en tot aan het einde der tijden haar getrouwe dienaren tegen zijn wreede klauwen vrijwaren.

Doch Maria's macht over alle duivelen zal vooral in de laatste tijden uitschitteren, wanneer Satan *harer hiel zal belagen*, d.i. haar nederige slaven en arme kinderen, die Zij verwekken zal om hem te bestrijden. Zij zullen gering en arm zijn volgens de wereld, voor iedereen vernederd gelijk de hiel, vertrapt en verdrukt ook als de hiel met betrekking tot de andere lichaamsdeelen ; maar daarentegen zullen zij rijk zijn aan Gods genaden, welke Maria hun overvloedig zal mededeelen ; zij zullen groot en verheven zijn in heiligheid bij God, alle schepselen door hun bezielden ijver overtreffen, en zóó krachtdadig door Gods bijstand ondersteund worden, dat zij, in vereeniging met Maria, den kop des duivels met de nederigheid van hun hiel verpletteren en Jezus Christus zullen doen zegevieren.

De volmaakte Godsvrucht tot de H. Maagd en de Apostelen der laatste tijden.

55 God wil eindelijk, dat zijn Heilige Moeder thans meer dan ooit gekend, bemind en vereerd worde.[12] Dit zal zonder twijfel gebeuren, indien de uitverkorenen, door de genade en het licht van den H. Geest, de inwendige en volmaakte oefening aannemen, welke ik later zal uitleggen. Alsdan zullen zij duidelijk, voor zooverre het geloof zulks toelaat, die schoone Sterre der zee aanschouwen, en onder haar leiding, trotsch stormen en zeerovers, in behouden haven aanlanden. Alsdan zullen zij de verhevenheid dier Oppervorstinne leeren kennen en zich geheel en al, als haar onderdanen en liefdeslaven toewijden. Zij zullen haar moederlijke zoet- en goedheden ondervinden, en Haar als haar welbeminde kinderen teder liefhebben. Zij zullen de barmhartigheden, waarmede Zij vervuld is, leeren kennen. Zij zullen inzien hoezeer zij haar hulp behoeven, en in alles tot Haar hun toevlucht nemen, als tot hun dierbare Voorspreekster en Middelares bij Jezus Christus. Zij zullen weten, dat Zij de zekerste, gemakkelijkste weg is om tot Jezus Christus te gaan, en zich met ziel en lichaam onverdeeld aan Haar overleveren, om zoo evenzoo aan Jezus Christus te behooren.

56 Doch wat zullen die dienaars, slaven en kinderen van Maria zijn ? Zij zullen een brandend vuur zijn : dienaars des Heeren, die overal het vuur der goddelijke liefde zullen ontsteken. Zij zullen *sicut sagittæ in manu potentis*, scherpe pijlen zijn in de hand der machtige Maria, om haar vijanden te doorboren. Zij zullen kinderen Levi's zijn, die, geheel gelouterd door het vuur van groote wederwaardigheden en innig aan God verkleefd, het goud der liefde in het hart, den wierook des gebeds in den geest en de mirre der versterving in het lichaam dragen, en overal voor

---

[12] Deze voorspelling omtrent diepere kennis, vuriger liefde en hoogere vereering der H. Maagd, gaat in onzen tijd op treffende wijze in vervulling. Men denke slechts aan de Dogmaverklaring der Onbevlekte Ontvangenis, de Encyclieken van Leo XIII over den Allerh. Rozenkrans, Lourdes, de Maria-congressen, enz. enz.

de armen en nederigen de goede geur van Jezus Christus, maar voor de grooten, rijken en hoovaardigen dezer wereld een doodsreuk zijn.

57 Zij zullen donderende wolken zijn, die bij de minste adem van den H. Geest door de lucht vliegen. Zonder zich ergens aan te hechten, zonder zich ergens over te verwonderen of om te bekreunen, zullen zij den regen van Gods woord en het eeuwig leven overal uitstorten. Zij zullen donderen tegen de zonde, bulderen tegen de wereld, den duivel en zijn trawanten verslaan, en allen tot wie zij vanwege den Allerhoogste gezonden worden, met het tweesnijdend zwaard van Gods woord doorsteken, ten leven of ten dood.

58 Zij zullen ware Apostelen der laatste tijden zijn, en de Heer des heerscharen zal hun de gave des woord geven, met de kracht om wonderen te verrichten en een eervollen buit op zijn vijanden te behalen. Zij zullen zich zonder goud of zilver, ja, meer nog, zonder zorg, te midden der andere priesters en geestelijken, *inter medios cleros*,[13] ter ruste leggen; en toch de zilveren vleugelen der duif bezitten, om, zonder ander oogmerk dan Gods glorie en het heil der zielen, zich dáárheen te begeven waar de H. Geest hen roept ; en waar zij gepredikt hebben, zullen zij niets achterlaten dan het goud der liefde, die de vervulling is der geheele wet.

59 Wij weten, ten slotte, dat zij ware leerlingen van Jezus Christus zullen zijn, in de voetstappen tredend zijner armoede, nederigheid, wereldverachting en liefde, en den weg Gods prediken naar de zuivere waarheid, volgens het heilig Evangelie, en niet volgens de grondstellingen der wereld, zonder zich om iemand te bekreunen, zonder onderscheid des persoons en zonder eenigen sterveling, hoe machtig ook, te ontzien, aan te hooren of te vreezen. Zij zullen het tweesnijdend zwaard van Gods woord in de mond houden, den bebloeden standaard des Kruises op hunnen schouders dragen, het Kruisbeeld in de rechter-, den Rozenkrans in de linkerhand, de heilige namen van Jezus en Maria op het hart en de zedigheid en versterving van Jezus Christus in gansch hun gedrag.

Ziedaar groote mannen die zullen opstaan, maar die Maria op bevel des Allerhoogsten zal vormen, om zijn rijk over dat der goddeloozen, afgodendienaars en Mahomedanen uit te breiden. Doch, wanneer en hoe zal dit geschieden ?... God alleen weet het : ons past het te zwijgen, te bidden, te verzuchten en te verwachten: *Exspectans exspectavi.*[14]

---

[13] Ps. LXVII. 14.
[14] Ps. XXXIX. 1

TWEEDE HOOFDSTUK

—

Grondwaarheden der Godsvrucht tot de H. Maagd.

—

60 Na tot hiertoe gesproken te hebben over de noodzakelijkheid der godsvrucht tot de allerheiligste Maagd, moeten wij thans zeggen waarin zij bestaat. Dit zal ik met Gods hulp doen, Na eerst eenige grondwaarheden te hebben vooropgesteld, die de groote en degelijke oefening van godsvrucht, welke ik wil blootleggen, in het licht zullen stellen.

EERSTE WAARHEID:

Jezus Christus is ons laatste doeleinde.

61 Jezus Christus , onze Verlosser, waarlijk God en waarlijk mensch, moet het laatste doeleinde zijn van al onze andere devoties; anders zijn deze valsch en bedriegelijk. Jezus Christus is de *alpha* en de *omega*,[1] het begin en het einde van alles. Wij werken slechts, naar het woord des Apostels, om iederen mensch te volmaken in Jezus Christus ; want in Hem alleen woont de volheid der Godheid en alle andere volheid van genaden, deugden en volmaaktheden ; in Hem alleen zijn wij gezegend geworden met alle geestelijke zegening. Hij is immers onze eenige Meester, die ons moet onderwijzen ; onze eenige Heer, van wien wij afhankelijk zijn ; ons eenig Hoofd, waarmede wij moeten vereenigd zijn ; ons eenig Toonbeeld, waaraan wij gelijkvormig moeten worden ; onze eenige Geneesheer, die ons genezen ; onze eenige Herder, die ons voeden ; onze eenige Weg, die ons leiden moet ; onze eenige Waarheid, die wij moeten gelooven ; ons eenig Leven, dat ons moet levend maken, en ons eenig Alles in alle dingen, dat ons voldoende moet zijn. Er is geen andere naam dan de Naam Jezus onder de Hemel gegeven, waardoor wij moeten zalig worden. God heeft ons geen anderen grondslag gesteld voor onze zaligheid, volmaaktheid en glorie dan Jezus Christus : elk gebouw, dat niet op deze hechte steenrots is opgericht, is op los zand gebouwd en zal onvermijdelijk vroeg of laat instorten. Ieder geloovige, die niet met Hem vereenigd is gelijk de rank met de wijnstok, zal afvallen, verdorren, en slechts goed zijn om in het vuur te worden geworpen. Buiten Hem is alles slechts dwaling, leugen, ongerechtigheid, ijdelheid, dood en verdoeming. Indien wij echter in Jezus Christus zijn en Jezus Christus in ons, behoeven wij geen verdoeming te vreezen ; noch de Engelen des hemels, noch de menschen der aarde, noch de duivelen der hel, noch eenig ander schepsel kan ons schaden, omdat niets ons kan scheiden van de liefde Gods die in Jezus Christus is. Dóór Jezus Christus, met Jezus Christus, in Jezus Christus kunnen wij alles : alle eer en glorie aan den Vader geven in de eenheid van den H. Geest, volmaakt worden, en voor onzen evenmensch een goede geur des eeuwigen levens zijn.

62 Indien wij dus ijveren voor de degelijke godsvrucht tot de allerheiligste Maagd, is dit enkel en alleen om die tot Jezus Christus des te volmaakter te doen beoefenen en om een gemakkelijk en zeker middel aan de hand te doen om Jezus Christus te vinden. Zoo de godsvrucht tot de H. Maagd ons van Jezus Christus verwijderde, moesten wij ze als een bedrog des duivels verwerpen. Doch verre vandaar ; deze devotie dient alleen, integendeel, zooals ik reeds aangetoond heb en verder zal aantoonen, om Jezus Christus volmaakt te vinden en getrouw te dienen.

63 Hier wend ik mij een wijle tot U, o mijn beminnelijke Jezus, om mij liefdevol bij uwe Majesteit erover te beklagen, dat de meeste Christenen, zelfs onder de geleerdste, het noodzakelijk verband niet kennen dat tusschen U en uw H. Moeder bestaat. Gij zijt, o Heer, altijd met Maria en Maria is altijd met U en kan niet zonder U zijn, want dan hield Zij op te zijn wat Zij is. Zij is zóózeer door de genade in U hervormd, dat niet Zij meer leeft, niet Zij meer bestaat ; Gij alleen, o mijn Jezus, leeft en heerscht in Haar, op volmaakter wijze dan in alle Engelen en Gelukzaligen. Ah! kende men slechts de glorie en de liefde die Gij in dit bewonderenswaardig schepsel ontvangt,

[1] Deze heerlijke bladzijden zijn nagenoeg geheel aan de H. Schrift ontleend. Vgl. o.a. Apoc. 1. 8 ; Eph. IV. 13 : Coloss. II. 9 ; Matth. XXIII. 10 ; Act. VII. 12 ; Matth. VII. 26, seqq ; Joann. XV. 6 ; Rom. VIII. 38. enz.

men zou over U en Haar gansch andere gedachten hebben dan nu! Zij is zóó innig met U vereenigd, dat men eerder het licht zou kunnen scheiden van de zon en de hitte van het vuur, ja meer nog, dat men eerder alle Engelen en Heiligen van U zou kunnen scheiden, dan wel de allerheiligste Maagd Maria ; want Zij bemint U vuriger en verheerlijkt U volmaakter dan al uw andere schepselen te zamen.

64 Is het dan geen bevreemdend en betreurenswaardig schouwspel, o mijn beminnelijke Jezus, de onwetendheid en duisternis in te zien, waarin alle menschen hier op aarde ten opzichte uwer H. Moeder verkeeren? Ik spreek hier niet zoozeer over de afgodendienaars en heidenen, die U niet kennen, en er dus verre van af zijn Haar te kennen. Ik spreek zelfs niet van de ketters en scheurmakers, die er zich wel voor wachten uw H. Moeder te vereeren, daar zij zich van U en uw H. Kerk hebben afgescheiden. Maar ik spreek van de Katholieken en zelfs de Leeraren onder de Katholieken,[2] die, alhoewel zich geroepen achtend anderen de waarheid voor te houden, U en uwe Moeder niet kennen, dan enkel op een bespiegelende, dorre, onvruchtbare en onverschillige wijze. Die Heeren spreken maar zelden over uw H. Moeder en over de godsvrucht die men tot Haar moet hebben, uit vreeze, zeggen zij, dat men er misbruik van make en U onrecht aandoe door een overdreven vereering uwer H. Moeder. Zien of hooren zij een vereerder der H. Maagd, die dikwijls en op teedere, krachtige en overredende wijze over de godsvrucht tot die goede Moeder spreekt, als over een zeker, onbedriegelijk middel, een korten, veiligen weg, een onbesmette, volmaakte baan, en een wonderbaar geheim om U volmaakt te vinden en lief te hebben, dan komen zij luide tegen hem op ; zij houden hem duizend drogredenen voor, om hem te bewijzen, dat hij niet zooveel over de H. Maagd moet spreken, dat er groote misbruiken in deze godsvrucht geslopen zijn, dat men zijn best moet doen om die uit te roeien, en dat men liever over U moet spreken dan de menschen op te wekken tot de vereering der H. Maagd, die ze reeds genoeg beminnen.

Soms hoort men hen over de godsvrucht tot uw H. Moeder spreken, niet om ze in te voeren en aan te bevelen, maar om er misbruiken van uit te roeien. Intusschen koesteren die Heeren noch vrome gevoelens, noch teedere godsvrucht jegens U, omdat zij er geene jegens Maria koesteren. Zij beschouwen de Rozenkrans, het Scapulier, het Rozenhoedje als kwezel-devoties, goed voor onwetenden en zonder welke men kan zalig worden. Valt hun een dienaar van de H. Maagd in handen, die het Rozenhoedje bidt of een andere godsvrucht te harer eere verricht, dan zullen zij hem weldra van gedachten en gewoonten doen veranderen : in plaats van het Rozenhoedje zullen zij hem de zeven boetpsalmen en in de plaats van de godsvrucht tot de H. Maagd die tot Jezus Christus aanraden.

O mijn beminnelijke Jezus, hebben die lieden uw geest? Doen zij U genoegen met aldus te handelen? Is men U welgevallig, wanneer men, uit vrees van U te mishagen, niet al het mogelijke doet uwe Moeder te behagen? Staat de godsvrucht tot uw H. Moeder de uwe in de weg? Eigent Maria zich de eer toe die men Haar bewijst? Staat Zij op zich zelf? Is Zij een vreemdelinge, die geenerlei gemeenschap met U heeft? Mishaagt men U door Haar te willen behagen? Scheidt of verwijdert men zich van uwe liefde door zich aan Haar toe te wijden en Haar te beminnen?

65 Nochtans, mijn beminnelijke Meester, zouden de meeste geleerden, als straf voor hun hoogmoed, de geloovigen niet méér kunnen afwenden van de godsvrucht tot uw H. Moeder, en niet méér onverschilligheid aan den dag kunnen leggen, dan indien al wat ik gezegd heb, inderdaad zoo was. Behoed mij, Heer, behoed mij voor hun ziens- en handelwijzen, en geef mij eenigszins deel aan de gevoelens van dankbaarheid, stichting, eerbied en liefde, waarmede Gij ten opzichte uwer H. Moeder bezield zijt, opdat ik U des te meer beminne en verheerlijke, naarmate ik U meer van nabij zal navolgen.

66 Als had ik tot dusverre nog niets ter eere uwer H. Moeder gezegd, zoo schenk mij de genade Haar waardig te looven, in spijt van al hare vijanden, die ook de uwe zijn : *Fac me digne tuam Matrem collaudare ;* en gedoog, dat ik hun luide met de Heiligen toeroepe : *Non præsumat aliquis Deum se habere propitium qui benedictam Matrem offensam habuerit,* « Hij rekene niet op de barmhartigheid Gods, die zijne Moeder beleedigt. »

67 Om van uw goedertierenheid een ware godsvrucht tot uw H. Moeder te verkrijgen en ze aan de heele wereld in te prenten, geef dat ik U vurig beminne, en aanvaard te dien einde het brandend gebed, dat ik met den H. Augustinus en uw ware vrienden tot U richt :

« Tu es Christus, Pater meus sanctus, Deus meus pius, rex meus magnus, pastor meus bonus, magister meus unus, adjutor meus optimus, dilectus meus pulcherrimus, panis meus vivus, sacerdos meum in æternum, dux meus ad patriam, lux mea vera, dulcedo mea sancta, via mea recta, sapientia mea præclara, simplicitas mea pura, concordia mea pacifica, custodia mea tota, portio mea bona, salus mea sempiterna.

---

[2] Toen de Zal. de Montfort dit schreef, heerschte het Jansenisme in Frankrijk. Zelfs geleerden en schrijvers van naam ondergingen zijn verderfelijke invloed. Men weet dat de Jansenisten door alle macht en door allerlei drogredenen de vereering der H. Maagd tegenwerkten.

« Christe Jesu, amabilis Domine, cur amavi, quare concupivi omni vita mea quidquam præter te, Jesum Deum meum ? Ubi eram, quando tecum mente non eram ? Jam ex hoc nunc, omnia desideria mea, incalescite et effluite in Dominum Jesum ; currite, satis hactenus tardastis ; properate quo pergitis ; quærite quem quæritis. Jesu, qui non amat te, anathema sit ; qui te non amat, amaritudinibus repleatur… O dulcis Jesu, te amet, in te delectetur, te admiretur omnis sensus bonus tuæ conveniens laudi. Deus cordis mei et pars mea, Christe Jesu, deficiat cor meum spiritu suo, et vivas tu in me, et concalescat spiritu meo vivus carbo amoris tui, et excrescat in ignem perfectum ; ardeat jugiter in ara cordis mei ; ferveat in medullis meis, flagret in absconditis animæ meæ ; in die consummationis meæ cosummatus inveniar apud te. Amen.[3] »

TWEEDE WAARHEID:

Wij behooren als slaven aan Jezus en Maria toe.

68 Uit hetgeen Jezus Christus ten onzen opzichte is, moeten wij besluiten, dat wij, naar het woord des Apostels, niet aan ons zelf, maar geheel en al aan Hem toebehooren,[4] als zijn ledematen en slaven, die Hij oneindig duur gekocht heeft, ten koste nl. van al zijn bloed. Vóór het Doopsel behoorden wij als slaven aan de duivel. Het Doopsel heeft ons echter tot waarachtige slaven van Jezus Christus gemaakt ; als dusdanig moeten wij leven, werken en sterven, alleen om vrucht te dragen voor dien Godmensch, Hem in ons lichaam te verheerlijken en in onze ziel te doen heerschen ; wij zijn immers zijn buit, zijn aangenomen volk en erfdeel. Om diezelfde reden vergelijkt de H. Geest[5] ons : 1° met boomen, langs de wateren der genade in het veld der Kerk geplant, en die op tijd hun vruchten moeten opbrengen ; 2° met wijnranken, waarvan Jezus Christus de stam is, en die goede druiven moet opleveren ; 3° met een kudde, waarvan Jezus Christus de Herder is, en welke zich moet vermenigvuldigen en melk geven ; 4° met een goeden akker, waarvan God de bebouwer is en waarin het zaad zich vermenigvuldigt en dertig-, zestig- of honderdvoudige vruchten opbrengt. Jezus Christus heeft den onvruchtbaren vijgenboom vervloekt en den onnutten dienstknecht, die zijn talent niet voordeelig besteed had, veroordeeld.

Dit alles bewijst ons dat Jezus Christus eenig vrucht van ons, nietige schepselen, wil ontvangen, t.w. onze goede werken, die Hem uitsluitend toekomen : *Creati in operibus bonis in Christo Jesu,* « Geschapen tot goede werken in Christus Jezus. » Uit deze woorden van de H. Geest blijkt : én dat Jezus Christus het eenig beginsel is en het eenig doeleinde moet zijn van al onze goede werken, én dat wij Hem moeten dienen niet slechts als loontrekkende dienaars, maar als slaven uit liefde. Ik verklaar mij nader.

69 Men kan op tweeërlei wijze hier op aarde aan een ander toebehooren en aan zijn gezag onderworpen zijn : door gewone dienstbaarheid of door slavernij ; daarom ook spreken wij van een dienaar en een slaaf. Door gewone dienstbaarheid, bij de Christenen, verbindt men zich om een ander gedurende een bepaalden tijd te dienen, tegen een zekere huur of vergoeding.

Door slavernij is men geheel en al afhankelijk van een ander voor gansch zijn leven, en moet men zijn meester dienen zonder aanspraak te kunnen maken op de minste huur of vergoeding, als was men een dier, waarover de meester recht heeft van leven of dood.

---

[3] Ten gerieve van hen die de Latijnsche taal niet machtig zijn, laten wij hier een overzetting van dit heerlijk gebed volgen :

« Gij zijt, o Jezus, de Christus des Heeren, mijn heilige Vader, mijn barmhartige God, mijn groote Koning, mijn goede Herder, mijn eenige Meester, mijn Helper vol goedheid, mijn Welbeminde vol schoonheid, mijn levend Brood, mijn Priester in eeuwigheid, mijn Gids naar het Vaderland, mijn waarachtig Licht, mijn heilige Zoetheid, mijn rechte Weg, mijn verhevene Wijsheid, mijn zuivere Eenvoud, mijn vredelievende Eensgezindheid, mijn algeheele Bescherming, mijn kostbaar Erfdeel, mijn eeuwig Heil.

O Christus Jezus, beminnelijke Heer, waarom heb ik heel mijn leven iets anders liefgehad, waarom iets anders verlangd, dan U, o Jezus, mijn God ? Waar was ik, toen ik niet met mijne ziel bij U was ? Van nu af ten minste, gij, al mijne begeerten, ontvlamt voor den Heer Jezus en vloeit naar Hem toe ; spoedt u, gij hebt reeds genoeg getalmd ; haast u naar uw doel ; zoekt in waarheid, dien gij zoekt. O Jezus, vervloekt hij, wie U niet bemint ; wie U niet bemint worde met bitterheid vervuld !.… O zoete Jezus, mogen al mijn zielskrachten die U kunnen verheerlijken, U beminnen, zich in U verheugen, U bewonderen. God mijns harten en mijn aandeel, Christus Jezus, moge mijn hart aan zijn eigen leven verzaken, en moget Gij voortaan in mij leven ! moge de gloeiende vuurkool uwer liefde in mijn binnenste ontvlammen en zich daar uitbreiden tot een laaien brand ; moge uw liefde onophoudelijk op het altaar mijns hart gloeien, moge zij in mijn binnenste branden, in het diepste mijner ziel ontvlammen. En moge ik zelf op den dag mijner ontbinding geheel verteerd voor U verschijnen. Amen. »

[4] I Cor. VI. 19.

[5] Vgl. Ps. I. 3 ; Joann. XV. 1–5 ; X. 11–16 ; Matth. XIII. 3–8 ; XXI. 13 ; XXV. 24 ; Eph. II. 10, etc.

70 Er bestaat een drievoudige slavernij : de slavernij van nature, de slavernij uit dwang en de slavernij uit vrijen wil. Alle schepselen zijn slaven van God op de eerste wijze : *Domini est terra et plenitudo ejus,* « aan den Heer behoort de aarde en hare volheid; » [5] de duivelen en de verdoemden op de tweede, de rechtvaardigen en Heiligen op de derde. De slavernij uit vrijen wil is het volmaakst, zij is ook het glorierijkst voor God, die naar het hart ziet,[6] het hart vraagt en zich God des harten of den Liefdevollen wil noemt. Door deze slavernij immers verkiest men God en zijn dienst boven alles, zelfs indien de natuur ons niet daartoe verplichtte.

71 Er bestaat een volkomen verschil tusschen een dienaar en een slaaf.

1° De dienaar geeft zijn meester niet al wat hij is, nóch al wat hij bezit, nóch al wat hij door een ander of door zichzelf verkrijgen kan ; de slaaf daarentegen geeft zich geheel en al aan zijn meester, met al wat hij heeft en kan verkrijgen, zonder het minste voorbehoud.

2° De dienaar vordert loon voor de diensten die hij zijn meester bewijst ; de slaaf daarentegen kan niets van hem vorderen, met hoeveel volharding, bekwaamheid en inspanning hij ook werkt.

3° De dienaar kan zijn meester verlaten wanneer hij wil, of tenminste wanneer zijn diensttijd verstreken is ; de slaaf daarentegen is niet gerechtigd zijn meester naar willekeur te verlaten.

4° De meester heeft geenerlei recht van leven of dood op zijn dienaar, en zou dus, door hem als een zijner lastdieren te dooden, een onrechtvaardigen manslag begaan ; wel echter heeft hij, krachtens de wet, recht van leven en dood op zijn slaaf, en kan hij hem dus verkoopen aan wie hij wil, ofwel hem dooden, zooals hij, alle vergelijking daargelaten, met een paard zou doen.

5° De dienaar eindelijk, is maar voor een tijd in zijns meesters dienst, de slaaf daarentegen voor altijd.

72 Onder de menschen is er niets dat ons meer aan een ander doet toebehooren dan de slavernij ; onder de Christenen is er ook niets dat ons volkomener aan Jezus Christus en aan zijn H. Moeder doet toebehooren dan de slavernij uit vrijen wil. Jezus Christus zelf strekt ons hierin tot Toonbeeld, daar Hij, uit liefde tot ons, de gedaante van een slaaf heeft aangenomen : *Formam servi accipiens.*[7] Zoo ook de H. Maagd, die zich den naam gaf van dienstmaagd en slavin des Heeren. De Apostel stelt er een eer in, zich *servus Christi, slaaf van Christus* te noemen[8]. De Christenen worden meermalen in de H. Schrift *servi Christi* (slaven van Christus) genoemd. Volgens de juiste opmerking van een groot man, had dit woord *servus* eertijds geen andere beteekenis dan die van slaaf, want toen bestonden er nog geen dienaars zooals nu, en hadden de meesters uitsluitend slaven of vrijgelatenen in dienst. Om niet de minsten twijfel hieromtrent te laten, (of wij namelijk slaven van Jezus Christus zijn,) bezigt de Catechismus van het H. Concilie van Trente een ondubbelzinnige uitdrukking en noemt ons *mancipia Christi*, « slaven van Jezus Christus. »

73 Nu dit vaststaat, besluit ik, dat wij Jezus Christus moeten toebehooren en Hem dienen, niet enkel als huurlingen, maar als liefdevolle slaven,[9] die, onder den drang eener groote liefde, zich aan Hem geven en overleveren, om Hem in hoedanigheid van slaven te dienen, voor de eer alleen van aan Hem te behooren. Voor het Doopsel waren wij slaven des duivels ; door het Doopsel zijn wij slaven van Jezus Christus geworden : de Christenen moeten ofwel slaven des duivels, ofwel slaven van Jezus Christus zijn.

74 Wat ik in volstrekten zin van Jezus Christus zeg, zeg ik in betrekkelijke zin van de H. Maagd. Daar Jezus Christus Haar tot onafscheidelijke Gezellin gekozen heeft van zijn leven, dood en glorie, en van zijne macht in den hemel en op aarde, heeft Hij Haar door genade, met betrekking tot zijne Majesteit, dezelfde rechten en voorrechten geschonken als Hij van nature bezit: *Quidquid Deo convenit per naturam, Mariæ convenit per gloriam…* « Wat God van nature toekomt, komt Maria toe door genade, » zeggen de Heiligen. Volgens de Heiligen dus hebben Beiden denzelfden wil en dezelfde macht, en bijgevolg ook dezelfde onderdanen, dienaars en slaven.

75 Men kan zich derhalve, naar het gevoelen der Heiligen en van vele groote mannen, slaaf uit liefde noemen en maken van de allerheiligste Maagd, om aldus des te volmaakter slaaf van Jezus Christus te zijn. De H. Maagd is het middel waarvan Onze Heer zich bediend heeft om tot ons te komen ; Zij is ook het middel waarvan wij ons moeten bedienen om tot Hem te gaan. Zij is niet gelijk de andere schepselen, die, als wij er ons aan hechten, ons

---

[5] Ps. XXXIII. 1.—

[6] I Reg. XVI. 7. (I Samuël)

[7] Philipp. II. 7.—

[8] Gal. I. 10, en elders.

[9] Men late zich niet afschrikken door den onaangenamen neventoon van het woord *slaaf*, wegens de misbruiken aan die instelling onder de menschen verbonden. *Slavernij* beteekent hier niets minder en niets meer dan *algeheele, eeuwige* en *belangelooze* dienstbaarheid, welke wij Jezus Christus *moeten*, en Maria ten minste *kunnen* betoonen. Het woord wordt niet alleen zeer dikwijls in de H. Schrift, doch ook door de allergrootste ascetische schrijvers gebezigd. Zie hierover : *La Vie Spirituelle à l'école du Bx L. M. de Montfort* par A. Lhoumeau, 3e ed. Oudin. Paris. p. 135 seq. Ook verkrijgbaar bij de Paters Montfortanen te Leuven en Hoensbroek (Holland. L.)

eerder van Hem zouden kunnen verwijderen, dan ons nader tot Hem brengen. Maria echter verlangt niets vuriger dan ons met Jezus Christus, haren Zoon, te vereenigen, en haar Zoon verlangt niets vuriger, dan dat wij door zijn H. Moeder tot Hem komen. Hierdoor doet men Hem eer en genoegen aan, zooals men het een koning zou doen, wanneer men, om des te volmaakter zijn onderdaan en slaaf te worden, slaaf der koningin werd. Daarom zeggen de HH. Vaders, en na hen de H. Bonaventura, dat de H. Maagd de weg is om tot Onze Heer te komen : *Via veniendi ad Christum est appropinquare ad illam* (psalt. majus B. V. Ps. 117).

76 Trouwens, indien de H. Maagd, zooals ik reeds in overeenstemming met de HH. Anselmus, Bernardus, Bernardinus en Bonaventura gezegd heb, Koningin en Oppervorstin is van hemel en aarde : *Ecce imperio Dei omnia subjiciuntur et Virgo ; ecce imperio Virginis omnia subjiciuntur et Deus,*[10] heeft Zij dan niet evenveel onderdanen en slaven als er schepselen zijn ? Is het niet redelijk, dat er onder zooveel slaven uit dwang, ook slaven uit liefde gevonden worden, die Maria uit vrijen wil tot hun Oppervorstinne kiezen ? Hoe ! menschen en duivelen zouden hun vrijwillige slaven hebben, en Maria niet ? Hoe ! een koning zal het zich tot een eer rekenen, dat de koningin, zijn gade, slaven heeft waarop zij recht van leven en dood bezit, wijl de eer en de macht van den een eer en den macht van den ander is ; en men zou kunnen gelooven, dat Onze Heer, die als de beste aller zonen zijn H. Moeder heeft doen deelen in al zijn macht, het kwalijk zou nemen dat Zij slaven had ? Heeft Hij minder eerbied en liefde voor zijne Moeder dan Assuerus voor Esther of Salomon voor Bethsabee ? Wie zou het kunnen beweren of ook maar denken ?

77 Doch waar voert mijn pen mij heen? Waarom stilgestaan om een zoo duidelijke waarheid te bewijzen? Wil men zich niet slaaf van de H. Maagd noemen, het zij zoo! Men worde en noeme zich slaaf van Jezus Christus, dan is men het meteen van de H. Maagd, wijl Jezus de vrucht en de glorie van Maria is.

Dit geschiedt op volmaakte wijze door de devotie, waarover wij verder zullen spreken.

DERDE WAARHEID:

Wij moeten ons zuiveren van wat er verkeerds in ons is.

78 Onze beste handelingen worden gewoonlijk bezoedeld en bedorven door onzen kwade ondergrond. Giet men zuiver en helder water in een kwalijkriekend vat, of wijn in een fust dat van binnen door anderen wijn verzuurd werd, dan bederven het heldere water en de goede wijn en nemen zij lichtelijk den kwaden reuk over. Zoo ook, wanneer God den hemelschen dauw zijner genaden en den heerlijken wijn zijner liefde in het vat onzer ziel stort, dat door erf- en dadelijke zonde verzuurd is, dan worden die gaven gewoonlijk bedorven en besmet door den slechten zuurdeesem en den kwaden ondergrond, welke de zonde in ons heeft achtergelaten ; onze daden, zelfs die der verhevenste deugden, lijden er door. Om de volmaaktheid te bereiken, die alleen door de vereeniging met Jezus Christus verkregen wordt, is het dus van zeer groot belang, ons te ontledigen van al wat verkeerd in ons is : anders zal Onze Heer, die oneindig zuiver is en de minste zielesmet oneindig verafschuwt, ons van voor zijn aanschijn verwerpen en zich niet met ons vereenigen.

79 Om ons van ons zelf te ontledigen moeten wij :

1° Goed weten, door de voorlichting des H. Geestes, hoe slecht wij zijn in het diepst van ons binnenste, hoe onbekwaam tot alle goed, hoe zwak in alle opzicht, hoe onstandvastig ten alle tijde, hoe onwaardig tot elke genade en hoe ongerechtigd bij iedere gelegenheid. De zonde van onzen eersten vader heeft ons allen tot een staat van ontbinding, verzuring, gisting en bederf doen overgaan, zooals zuurdeesem het heele deeg, waarmede het vermengd wordt, verzuren, gisten of bederven doet. De dadelijke zonden door ons bedreven, doodzonden of dagelijksche zonden, al zijn ze ook vergeven, hebben onze begeerlijkheid, zwakheid, onstandvastigheid en bedorvenheid vermeerderd, en kwade overblijfselen in onze ziel achtergelaten. Ons lichaam is zóó bedorven, dat het door den H. Geest genoemd wordt : lichaam van zonde, in zonde ontvangen, in zonde gevoed en slechts tot zonde in staat. Het is aan duizenden en duizenden ziekten blootgesteld, gaat dagelijksch tot ontbinding over en teelt niets dan schurft, ongedierte en bederf. Onze ziel, met ons lichaam vereenigd, is zóó vleeschelijk geworden, dat zij vleesch wordt genoemd : *Alle vleesch had zijnen weg bedorven.*[11] Ons eenig deel is hoogmoed en verblinding des geestes, verstoktheid des hartes, zwakheid en onstandvastigheid der ziel, begeerlijke, oproerige

[10] Aan Gods heerschappij is alles onderworpen, ook de H. Maagd ; aan de heerschappij der H. Maagd is alles onderworpen, zelfs God.
[11] Gen. VI. 12.

driften en ziekten des lichaams. Van nature[12] zijn wij hoovaardiger dan pauwen, meer aan de aarde gehecht dan padden, afschuwelijker dan bokken, nijdiger dan slangen, gulziger dan zwijnen, driftiger dan tijgers, trager dan schildpadden, zwakker dan rietstengels en onbestendiger dan weerhanen. Uit ons zelf hebben we slechts het niet en de zonde, en verdienen wij niets anders dan de gramschap Gods en de eeuwige hel.

80 Moet het dan nog verwondering wekken, zoo Onze Heer gezegd heeft, dat al wie Hem wil navolgen, zich zelf moet verloochenen en zijne ziel haten ; dat alwie zijne ziel liefheeft, haar zal verliezen, en wie haar haat, haar zal bewaren?[13]. Deze oneindige Wijsheid, die niets zonder reden voorschrijft, gebiedt ons juist dáárom ons zelf te haten, omdat wij grootelijks haat verdienen ; niets verdient zoozeer onze liefde als God, niets zoozeer onzen haat als wij zelf.

81 2° Om ons van ons zelf te ontledigen, moeten wij dagelijksch aan ons zelf sterven, d.w.z. verzaken aan de werkingen onzer zielsvermogens en zintuigen : wij moeten zien, als zagen wij niet ; hooren als hoorden wij niet ; ons van de dingen dezer wereld bedienen, als deden wij het niet ;[14] ziedaar wat de H. Paulus noemt : « dagelijksch sterven », *Quotidie morior.*[15] Indien de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij alleen en brengt geen goede vrucht voort : *Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet.*[16] Sterven wij niet aan ons zelf en voeren onze heiligste devoties ons niet tot dezen noodzakelijken en vruchtbaren dood, zoo zullen wij geen deugdelijke vruchten dragen en geen voordeel trekken uit onze oefeningen van godsvrucht ; al onze goede werken zullen door onze eigenliefde en onzen eigenwil besmet worden, met gevolg, dat God onze grootste offers en volmaakste handelingen zal verafschuwen, dat wij bij onzen dood met ledige handen zullen bevonden worden, d.w.z. zonder deugden of verdiensten, en wij zelfs geen vonkje zullen bezitten van die zuivere liefde, welke slechts geschonken wordt aan de zielen, die aan zich zelf gestorven zijn en wier leven verborgen is met Jezus Christus in God.[17]

82 3° Onder al de devoties tot de allerheiligste Maagd moeten wij diegenen uitkiezen, welke ons het meest tot dit afsterven aan ons zelf brengt ; want deze is de beste en zal ons meest heiligen. Men denke niet, dat al wat er blinkt goud is ; noch al wat er zoet is, honig ; en ook niet dat al wat gemakkelijk is en door den grooten hoop beoefend wordt, het meest heiligt. Zooals er natuurgeheimen bestaan, om zekere natuurlijke werken in weinig tijd en op goedkoope en gemakkelijke wijze te verrichten, zoo bestaan er ook geheimen in de orde der genade, om in weinig tijd, op zachte en gemakkelijke wijze, bovennatuurlijke werken te verrichten, zich van zichzelf te ontledigen, zich met God te vervullen en volmaakt te worden. De oefening van godsvrucht welke ik bekend wil maken, is een dier genadegeheimen, onbekend aan de meeste Christenen, slechts door enkele vrome lieden begrepen en door een nog veel kleiner aantal toegepast en gewaardeerd.

Om met de verklaring dezer oefening een aanvang te maken, volgt hier een vierde waarheid, die uit de derde voortvloeit.

VIERDE WAARHEID:

Wij hebben een Middelares noodig bij onzen goddelijke Middelaar, Jezus Christus.

83 Het is volmaakter, wijl het nederiger is, niet uit ons zelf en zonder middelaar tot God te naderen. Het diepste van ons binnenste is zóó bedorven, gelijk ik zooeven heb aangetoond, dat, indien wij op onze eigen daden, op ons eigen vernuft en onze eigen voorbereiding steunen om tot God te komen en Hem te behagen, al onze goede werken zeker besmet zullen zijn en maar weinig bij God zullen vermogen, om Hem te bewegen zich met ons te

---

[12] De volgende woorden klinken hard in onze verwende ooren. In de 17e eeuw waren deze zegswijzen nog veelal in gebruik bij de missionarissen, zooals blijkt bijv. uit de preeken van P. Lejeune. Men bedenke, dat de Zal. Schrijver spreekt van wat de mensch is uit kracht zijner bedorven natuur, zonder de hulp der genade. Is 't niet waar dat, juist omdat hij met verstand is begaafd, de mensch dikwijls verder gaat dan 't dier in 't bevredigen zijner verkeerde neigingen? Trouwens het zou niet moeilijk zijn dergelijke krasse bewoordingen in de H. Schrift te vinden.

[13] Joann. XII. 25.—

[14] I Cor. VII. 31.—

[15] I Cor. XV. 31.—

[16] Joann. XII. 24.

[17] Col. III. 3.

vereenigen en ons te verhooren. 't Is dan ook niet zonder reden, dat God ons middelaars heeft gegeven bij zijne Majesteit. Hij zag onze onwaardigheid en onbekwaamheid, had medelijden met ons en schonk ons, om ons in staat te stellen zijn barmhartigheden deelachtig te worden, machtige voorsprekers bij zijne verhevenheid. Door deze middelaars voorbij te gaan en rechtsstreeks, zonder aanbeveling, tot zijne heiligheid te naderen, zou men een gemis toonen aan nederigheid, een gemis ook aan eerbied voor een zoo hoog verheven en heiligen God. Men zou dan dien Koning der koningen met minder onderscheiding behandelen dan een koning of vorst dezer aarde, tot wien men niet zou durven naderen zonder de voorspraak van een vriend.

84 Onze Heer is onze Voorspreker en Middelaar door verlossing bij God den Vader. Door Hem moeten wij bidden met geheel de zegevierende en strijdende Kerk. Door Hem hebben wij toegang tot Gods Majesteit. Nooit moeten wij voor den Vader verschijnen, dan steunende op Jezus' verdiensten en hiermede als het ware bekleed, zooals de jeugdige Jacob met geitenvellen bekleed voor zijn vader Isaäc verscheen om diens zegen te ontvangen.

85 Doch hebben wij geen bemiddeling bij den Middelaar zelf noodig? Zijn wij zuiver genoeg, om ons rechtstreeks en uit ons zelf met Hem te vereenigen? Is Hij niet God, in alles gelijk aan zijn Vader, en bijgevolg de Heilige der Heiligen, even eerbiedwaardig als zijn Vader? Zoo Hij al, uit oneindige liefde, onze borg en Middelaar is geworden bij God zijn Vader, om diens toorn te bedwingen en onze schuld af te doen, is dat reden om minder eerbied en ontzag voor zijne majesteit en heiligheid te koesteren?

Verklaren wij dan rondborstig met de H. Bernardus, dat wij een middelaar bij den Middelaar zelf behoeven en dat Maria, de Moeder van God, het best in staat is deze liefderijke bediening te vervullen. Door Haar is Jezus Christus tot ons gekomen, door Haar ook moeten wij tot Hem gaan. Indien wij vreezen, rechtstreeks tot Jezus Christus, onzen God, te naderen, hetzij om zijn oneindige grootheid, hetzij om onze geringheid en zonden, roepen wij dan vrijmoedig de hulp en de voorspraak in van Maria, onze Moeder : Zij is goed, Zij is teeder ; er is niets in Haar dat streng of terugstootend, niets dat te verheven of te schitterend is ; in Haar zien wij onze zuivere natuur. Zij is niet als de zon, die ons, wegens onze zwakheid, door de felheid harer stralen zou kunnen verblinden ; maar Zij is schoon en zacht als de maan, die haar licht van de zon ontvangt en het verzacht om het dragelijk te maken voor onze zwakke oogen. Zij is zóó liefderijk, dat Zij niemand die hare voorspraak inroept, afwijst, hoe groot zondaar hij ook moge weze ; want, zoo verklaren de Heiligen, nog nooit, zoolang de wereld bestaat, heeft men hooren zeggen, dat iemand met vertrouwen en volharding zijne toevlucht tot de H. Maagd heeft genomen en door Haar verstoten werd. Zij is zóó machtig, dat Zij nooit een weigering heeft bekomen op haar gebeden : Zij behoeft zich slechts bij haar Zoon te vertoonen om Hem een gunst te vragen ; aanstonds stemt Hij toe, aanstonds neemt Hij haar gebed aan : altijd laat Hij zich liefderijk overwinnen door den boezem, den schoot en de smeekingen zijner allerdierbaarste Moeder.

86 Dit alles is ontleend aan den H. Bernardus en den H. Bonaventura. Volgens hen dus zijn er drie trappen om tot God te gaan ; de eerste, het dichtstbij en het gemakkelijkst te bereiken, Maria ; de tweede is Jezus Christus, en de derde God de Vader. Om tot Jezus te komen, moeten wij tot Maria gaan ; Zij is onze Middelares door hare voorbede. Om tot den eeuwige Vader te komen, moeten wij tot Jezus gaan : Hij is onze Middelaar door verlossing. Welnu, door de godsvrucht, welke ik later zal leeren, wordt deze orde volkomen bewaard.

VIJFDE WAARHEID

Wij loopen gevaar onze geestelijke schatten te verliezen.

87 Wegens onze zwakheid en broosheid is het ons zeer moeilijk, de genade en de schatten die wij van God ontvangen hebben, te bewaren.

Immers 1° Wij dragen dezen schat, die meer waard is dan hemel en aarde, in broze vaten : *Habemus thesaurum istum in vasis fictilibus*[18] ; in een vergankelijk lichaam, in een zwakke en onstandvastige ziel, die door eene nietigheid in de war raakt en terneergeslagen wordt.

88 2° De duivelen, die geslepen dieven zijn, trachten ons onverwachts te overvallen, om ons te bestelen en uit te plunderen : dag en nacht bespieden zij het gunstig oogenblik ; daarom zwerven zij onophoudelijk rond, om ons te verslinden en ons in een enkel oogenblik, door ééne zonde, alles te ontnemen wat wij in vele jaren aan genaden en verdiensten hebben kunnen verkrijgen. Hun boosaardigheid, hun ondervinding, hun listen en hun aantal moeten ons die ramp ten zeerste doen vreezen. Anderen immers, meer met genaden vervuld, rijker aan deugden, op meer ervaring steunend en hooger in heiligheid verheven, zijn jammerlijk verrast, bestolen en geplunderd geworden.

[18] II Cor. IV. 7.

Ach! hoeveel ceders van den Libanon, hoeveel sterren van het uitspansel heeft men ellendig zien neervallen en alle verhevenheid en luister in weinig tijds verliezen! Vanwaar die vreemde ommekeer? Niet uit gemis aan genade, want deze ontbreekt niemand, maar uit gemis aan nederigheid. Zij waanden zich sterker en machtiger dan zij waren ; zij waanden zich in staat hunnen schat te bewaren ; zij vertrouwden en steunden op zich zelf ; hun huis leek veilig, hun kisten sterk genoeg ter bewaring van den kostbaren schat der genade. Juist om dit onmerkbaar zelfvertrouwen, alhoewel zij slechts op de genade Gods meenden te steunen, liet de allerrechtvaardigste Heer hen aan zichzelf over en stond aldus toe, dat zij bestolen werden. Helaas ! hadden zij de bewonderenswaardige godsvrucht gekend, die ik naderhand zal uitleggen, zij zouden hun schat aan een machtige en getrouwe Maagd hebben toevertrouwd ! Deze had hem als haar eigen goed voor hen bewaard, en zou dit als een plicht van rechtvaardigheid hebben beschouwd.

89 3˚ Om het groote bederf der wereld is het moeilijk, in de genade te volharden. De wereld is thans zoo bedorven dat de godvreezende zielen als het ware noodzakelijk, zoo niet door haar slijk, dan toch door haar stof bezoedeld worden. Het is dan ook een soort mirakel, wanneer iemand pal blijft staan te midden van dien onstuimige stroom, zonder meegesleept te worden, te midden van die stormachtige zee, zonder verzwolgen of door zeerovers en kapers geplunderd te worden, te midden van die verpeste lucht, zonder er nadeel van te lijden. De eeniggetrouwe Maagd, in wie de slang nooit het minste aandeel heeft gehad, doet dit wonder ten gunste van wie Haar op volmaakte wijze dienen.

DERDE HOOFDSTUK

—

Keuze van de Ware Godsvrucht tot de H Maagd

§ I.

De valsche devoties tot de H. Maagd.

90 Nu deze vijf waarheden zijn vooropgesteld, moeten wij thans, meer dan ooit, een goede keus doen van de ware godsvrucht tot de allerheiligste Maagd, want er bestaan meer valsche devoties tot Haar dan ooit, en men kon ze licht voor echt houden. Reeds zoovele zielen heeft de duivel, als een valsche munter en een geslepen en ervaren bedrieger, door een valsche godsvrucht tot de allerheiligste Maagd misleid en in 't verderf gestort, dat hij zich dagelijks zijn duivelsche ondervinding ten nutte maakt, om vele anderen ten ondergang te brengen, door hen in hun zonden te paaien en in slaap te sussen, onder voorwendsel van eenige slecht verrichte gebeden en uitwendige oefeningen, welke hij hun ingeeft. Een valsche munter maakt gewoonlijk slechts goud en zilver na, en maar uiterst zelden andere metalen, omdat dit de moeite niet loont ; zoo ook vervalscht de booze geest niet zoozeer de andere devoties als die tot Jezus en Maria : de devotie der H. Communie en die tot de H. Maagd ; want deze zijn met betrekking tot de andere devoties, wat het goud en het zilver met betrekking tot de andere metalen zijn.

91 't Is dus van 't grootste belang : 1˚ de valsche devoties tot de H. Maagd te leeren kennen om die te vermijden, en de ware om die te omhelzen ; 2˚ onder zooveel verschillende oefeningen van de ware godsvruchts tot de H. Maagd, diegene te leeren kennen welke het volmaakst is, het aangenaamst aan de H. Maagd, het glorierijkst aan God en het meest heiligmakend voor ons : deze moeten wij kiezen.

92 Ik tel zeven soorten van valsche vereerders der H Maagd en van valsche devoties tot Haar, nl. :1˚ de *vittende,* 2˚ de *angstvallige,* 3˚ de *uiterlijke,* 4˚ de *vermetele,* 5˚ de *onstandvastige,* 6˚ de *schijnheilige,* 7˚ de *baatzuchtige* vereerders.

93 De *vittende*[1] vereerders zijn gewoonlijk trotsche geleerden ; verwaande, eigenwijze lieden, die wel eenige godsvrucht tot de H Maagd bezitten, maar op bijna alle god-vruchtige oefeningen, door eenvoudige lieden ter eere dezer goede Moeder verricht, iets hebben aan te merken, omdat ze niet naar hun zin zijn. Alle wonderen en verhalen, door geloofwaardige schrijvers medegedeeld of aan de kronieken der kloosterorden ontleend, en die getuigenis afleggen van de barmhartigheid en macht der allerheiligste Maagd, trekken zij in twijfel. Slechts noode zien zij eenvoudige en nederige menschen voor een altaar of beeld der H. Maagd nedergeknield, soms wel op den hoek eener straat, om daar tot God te bidden. Zij beschuldigen hen zelfs van afgoderij, alsof zij hout of steen aanbaden. Wat hen betreft—zoo zeggen zij—zij houden niet van uiterlijke devoties en zijn niet zoo zwakhoofdig om geloof te hechten aan alle verhaaltjes en vertelseltjes, die omtrent de H Maagd worden uitgekraamd. Houdt men hun de heerlijke lofprijzingen voor, die de HH. Vaders Haar hebben gegeven, dan antwoorden zij, dat dezen, als redenaars, in overdreven bewoordingen gesproken hebben ; ofwel zij geven verkeerde uitlegging aan hun woorden. Dergelijke valsche vereerders, hoogmoedige en wereldsche lieden, zijn zeer te vreezen ; zij doen oneindig veel kwaad aan de godsvrucht tot de H. Maagd, welke misbruiken zij voorgeven uit te roeien, maar waarvan zij de geloovigen werkelijk verwijderen.

94 De *angstvalllige* vereerders zijn lieden die vreezen, dat zij den Zoon onteeren door de Moeder te eeren ; dat zij Hem vernederen door Haar te verheffen. Zij kunnen niet lijden, dat men de H. Maagd den uiterst rechtmatigen lof geve, dien de HH. Vaders Haar gegeven hebben. Zij dulden slechts noode, dat er meer personen voor een altaar van de H. Maagd dan voor het H. Sacrament liggen neergeknield, als ware het eene in strijd met het

---

[1] Deze en de volgende bladzijden dragen wederom duidelijke sporen van den tijd en de omgeving waarin de Montfort schreef. Al deze opwerpingen tegen de vereering der H. Maagd zijn weer te vinden in het boek van een Duitsche Calvinist, Windenfelt, dat, onder den titel van « *De la Dévotion à la Sainte Vierge et de culte qui lui est dû* », in Frankrijk door de Jansenisten verspreid en aldaar zeer veel kwaad stichtte. Zie : *Vie Spirituelle* par A. Lhoumeau, blz. 17.

andere, en als richtten degenen die tot de H. Maagd bidden, hun gebeden niet door Haar tot Jezus Christus ! Zij willen niet, dat men zoo dikwijls over de H. Maagd spreke, dat men zich zoo dikwijls tot Haar wende. Ziehier eenige hunner geliefkoosde spreuken : « Waartoe dienen al die roozenhoedjes, al die broederschappen en uiterlijke devoties tot de H Maagd? Daar schuilt vrij wat onwetendheid achter ! Zoo maakt men van onzen godsdienst een mommespel! Spreek mij van vereerders van Jezus Christus ; (zij noemen Hem dikwijls,—tusschen twee haakjes gezegd,—zonder het hoofd te ontblooten) men moet zijn toevlucht nemen tot Jezus Christus, onzen eenige Middelaar ; men moet Jezus Christus prediken, dat is degelijke godsvrucht! » Wat zij zeggen is in zekeren zin waar ; maar door het misbruik, dat zij ervan maken om de godsvrucht tot de allerheiligste Maagd tegen te werken, onder voorwendsel van iets beters na te streven, wordt het zeer gevaarlijk en is het en sluwe list van den booze. Want nooit eert men Jezus Christus meer, dan wanneer men de allerheiligste Maagd meer eer bewijst, wijl men Haar slechts eert om Jezus Christus volmaakter te eeren, en slechts tot Haar gaat als tot den weg om Jezus, het doel van ons streven, te bereiken.

95 Met den H. Geest prijst de H. Kerk het eerst de H. Maagd, en dan Jezus Christus : *benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.* Niet dat de H Maagd de meerdere is van Jezus Christus ; zulks te beweren ware niet te dulden ketterij ; maar om Jezus Christus te prijzen, moet men eerst Maria prijzen. Roepen wij dus met alle ware vereerders der H. Maagd tegen de valsche, angstvallige vereerders uit : *O Maria, gezegend zijt Gij onder de vrouwen, en gezegend is de vrucht uws lichaams, Jezus.*

96 De *uiterlijke* vereeders zijn lieden, die de geheele godsvrucht tot de allerheiligste Maagd in uiterlijke oefeningen doen bestaan en alleen smaak vinden in het uiterlijke dier devotie, omdat zij den geest van het inwendige leven niet bezitten. Zij zullen in der haast een menigte rozenhoedjes bidden, verscheidenen missen zonder aandacht hooren, op bedevaart gaan zonder devotie, lid worden van alle mogelijke broederschappen, zonder hun leven te beteren, hun driften te bedwingen of de deugden dier allerheiligste Maagd na te volgen. Zij houden alleen van het gevoelige der devotie en vinden geen smaak in het degelijke daarvan. Wordt hun gevoel niet bevredigd in hun oefeningen, dan dunkt hun, dat zij niets meer uitrichten, dan raken zij in de war, laten alles varen of doen het met horten en stooten. De wereld is vol van zulke vereerders, en er bestaan geen grooter bevitters dan hen, die innerlijk met God omgaan en zich op het uitwendige als op het voornaamste toeleggen, zonder de uiterlijke ingetogenheid, die steeds met de ware godsvrucht gepaard gaat, te versmaden.

97 De *vermetele* vereerders zijn zondaars, die zich door hun hartstochten laten meesleepen, of wereldsche menschen die, onder de schoonen naam van Christenen en vereerders der H. Maagd, hoogmoed, gierigheid, onkuischheid, dronken-schap, toorn, vloeken, kwaadspreken, onrechtvaardigheid, of iets dergelijks verbergen. Zij blijven rustig voortslapen in hun slechte gewoonten en doen zich niet veel geweld aan, om hun leven te beteren, onder voorwendsel dat zij de H. Maagd vereeren. Zij paaien zich met hoop, dat God hun vergiffenis zal schenken ; dat zij niet zonder biecht zullen sterven en niet zullen verloren gaan, omdat zij het rozenhoedje bidden, des Zaterdags vasten, lid zijn van een Broederschap van den H. Rozenkrans of van het Scapulier, ofwel van een harer Congregaties ; omdat zij het Scapulier of het kettinkje der H. Maagd dragen, enz. Wijst men hen erop, dat hun godsvrucht slechts bedrog des duivels is en een verderfelijke vermetelheid, wel geschikt om hen te doen verloren gaan, dan willen zij daar niets van weten. God, zoo zeggen zij, is goed en barmhartig ; Hij heeft ons niet geschapen om ons te verdoemen ; daar is geen mensch, of hij zondigt wel eens ; zij zullen niet zonder biecht sterven ; een oprecht *peccavi* bij den dood is voldoende ; trouwens, zij vereeren de H. Maagd, dragen het Scapulier, bidden dagelijks, zonder fout en ijdelheid, zeven *Onze Vaders* en zeven *Wees gegroeten* te harer eere, soms zelfs het rozenhoedje en de getijden der H. Maagd ; zij vasten, enz. Om hun gezegde te staven en zich nog meer te verblinden, voeren zij eenige verhalen aan, die zij gehoord of in boeken gelezen hebben,—waar of onwaar, dat doet er niet toe,—waarin verzekerd wordt, dat personen, die in doodzonde en zonder biecht gestorven waren, maar die tijdens hun leven eenige gebeden of godvruchtige oefeningen tot de H. Maagd verricht hadden, om die reden uit den dood verrezen zijn, teneinde hunne biecht te kunnen spreken ; of, dat hun ziel op wonderdadige wijze met hun ziel vereenigd bleef, totdat zij gebiecht hadden ; ofwel, dat zij, door de goedertierenheid der H. Maagd, op hun sterfbed berouw en vergiffenis van hun zonden verkregen hebben en zoodoende zalig zijn geworden. Datzelfde hopen ook zij.

98 Niets is zoo afkeurenswaardig onder de Christenen als deze duivelsche vermetelheid : kan men immers in waarheid beweren, dat men de H. Maagd liefheeft en vereert, wanneer men Jezus Christus, harer Zoon, door zijn zonden kwetst, doorsteekt, kruisigt en wreedaardig beleedigt? Indien Maria zich tot regel stelde zulke lieden uit barmhartigheid zalig te maken, zou Zij de misdaad wettigen en haar goddelijke Zoon helpen kruisigen en beleedigen. Wie zou dit ooit durven denken?

99 Ik beweer, dat men, door aldus misbruik te maken van de godsvrucht tot de H. Maagd,— de heiligste en degelijkste godsvrucht na die van Onzen Heer in het allerheiligst Sacrament,— gruwelijke heiligschennis begaat, en wel de grootste en minst vergeeflijke na die der onwaardige Communie.

Ik geef toe, dat het, om een waar vereerder van de H. Maagd te wezen, niet volstrekt noodzakelijk is zóó heilig te zijn, dat men iedere zonde vermijdt, ofschoon dit te wenschen ware ; doch men moet althans (men lette wel op hetgeen ik zeg) : 1˚ oprecht voornemens zijn ten minste elke doodzonde te vermijden, die zoowel de Moeder als de Zoon beleedigt ;
2˚ zich geweld aandoen om de zonden te vermijden ; 3˚ lid worden van een of andere Broederschap, een rozenhoedje, den rozenkrans of andere gebeden bidden, des Zaterdags vasten, enz.

100 Dit alles draagt wonderlijk veel bij tot de bekeering van zelfs een verstokt zondaar. Is mijn lezer soms in dien toestand, al stond hij reeds met één voet in den afgrond, dan raad ik hem dit aan, onder beding evenwel, dat hij deze goede werken alleen verrichte met het doel om van God, door de voorspraak van de H. Maagd, de genade van 't berouw en de vergiffenis zijner zonden te verkrijgen, alsmede de kracht om zijn slechte gewoonten te overwinnen ; niet echter om rustig in staat van zonde te blijven voortleven, ondanks gewetenswroegingen, on-danks het voorbeeld van Jezus Christus en de heiligen, ondanks de voorschriften van het H. Evangelie.

101 De *onstandvastige* vereerders zijn lieden, die de H. Maagd bij tusschenpozen en bij vlagen vereeren : nu eens zijn zij vurig, dan weer lauw ; nu eens schijnen zij tot alles bereid om Haar te dienen, en een weinig later zijn zij dezelfden niet meer. Zij omhelzen eerst alle devoties tot de H. Maagd en laten zich in alle Broederschappen inschrijven, maar komen er de voorschriften niet getrouw van na. Zij veranderen als de maan ; daarom stelt Maria hen, met de halve maan, onder haar voeten, omdat zij veranderlijk zijn, en niet waardig gerangschikt te worden onder de dienaren dezer trouwe Maagd, die de getrouwheid en standvastigheid ten deel hebben. 't Is beter zich niet met zooveel gebeden en godvruchtige oefeningen te belasten en er slechts weinige te verrichten, maar dan met liefde en getrouwheid, ondanks de wereld, den duivel en het vleesch.

102 Er zijn nog andere valsche vereerders van de H. Maagd, t.w. de *schijnheilige* vereerders, die hun zonden en slechte gewoonten met de mantel dezer getrouwe Maagd bedekken, om in 't oog der menschen door te gaan voor hetgeen zij niet zijn.

103 Ook zijn er nog *baatzuchtige* vereerders die alleen hun toevlucht tot de H. Maagd nemen om een proces te winnen, aan een gevaar te ontsnappen, van een ziekte te genezen, of eenige andere noodwendigheid van dien aard geholpen te worden ; anders zouden zij niet aan Haar denken.

Deze allen zijn valsche vereerders, onwaardig voor God en zijn H. Moeder te verschijnen.

104 Wachten wij ons dus wel, te behooren tot de *vittende* vereerders, die niets gelooven en op alles iets aan te merken hebben ; tot de *angstvallige* vereerders, die, uit eerbied voor Jezus Christus bang zijn, dat zij de H. Maagd te veel vereeren ; tot de *uiterlijke* vereerders, die hun geheele godsvrucht in uiterlijke oefeningen doen bestaan ; tot de *vermetele* ver-eerders, die, onder voorwendsel van hun valsche godsvrucht tot de H. Maagd, in hun zonden blijven voortleven ; tot de *onstandvastige* vereerders, die, uit lichtzinnigheid, telkens hun godvruchtige oefeningen veranderen of ze bij de minste bekoring geheel laten varen ; tot de *schijnheilige* vereerders, die lid worden der Broederschappen van de H. Maagd en haar livrei dragen om voor deugdzaam door te gaan ; en eindelijk tot de *baatzuchtige* vereerders, die alleen hun toevlucht tot de H. Maagd nemen, om van lichamelijke kwalen bevrijd te worden of tijdelijke gunsten te verkrijgen.

§ II

Kenteekenen der ware Godsvrucht tot de H. Maagd.

105 Na de valsche devoties tot de H. Maagd te hebben blootgelegd en veroordeeld, moeten wij in 't kort de ware omschrijven. Deze is 1˚ *inwendig,* 2˚ *teeder,* 3˚ *heilig,* 4˚ *standvastig,* 5˚ *belangeloos.*

106 1˚ De ware godsvrucht tot de H. Maagd is *inwendig,* d.w.z. zij komt uit den geest en het hart voort ; zij ontstaat uit de achting, welke men voor de H. Maagd gevoelt ; uit het hooge denkbeeld, dat men zich van haar grootheid gevormd heeft en uit de liefde, welke men Haar toedraagt.

107 2˚ Zij is *teeder,* d.i. zij doet iemand vol vertrouwen zijn in de allerheiligste Maagd, als een kind in zijn goede moeder. Een waar dienaar van Maria neemt tot Haar zijn toevlucht in alle lichamelijke en geestelijke noodwendigheden, met veel eenvoud, vertrouwen en teederheid. Overal, ten allen tijde en in alle omstandigheden, roept hij de hulp dier goede Moeder in : in zijn vertwijfelingen om door Haar verlicht, in zijn dwalingen om op het rechte pad teruggebracht, in zijn bekoringen om ondersteund, in zijn zwakheden om versterkt, in zijn val om opgebeurd, in zijn moedeloosheid om aan-gemoedigd, in zijn gewetensangsten om ervan bevrijd, in zijn kruisen,

zorgen en wederwaardigheden des levens om getroost te worden. Kortom, in al zijn lichamelijke en geestelijke kwalen neemt hij geregeld zijn toevlucht tot Maria, zonder vrees deze goede Moeder tot last te zijn of aan Jezus Christus te mishagen.

108 3˚ De ware godsvrucht tot de H. Maagd is *heilig*, d.i, zij spoort de ziel aan tot het vluchten der zonden en het navolgen der deugden van de allerheiligste Maagd, in het bijzonder van haar diepe nederigheid, haar levendig geloof, haar blinde gehoorzaamheid, haar voortdurend gebed, haar algeheele versterving, haar onvergelijkelijke zuiverheid, haar vurige liefde, haar heldhaftig geduld, haar engelachtige zachtmoedigheid en haar verheven wijsheid. Dit zijn de tien hoofddeugden der allerheiligste Maagd.

109 4˚ De ware godsvrucht tot de H. Maagd is *standvastig*. Zij bevestigt de ziel in het goede en maakt dat zij haar godvruchtige oefeningen niet licht laat varen ; zij doet haar moedig weerstand bieden aan de wereld met haar gebruiken en leerstellingen, aan het vleesch met zijn weerzin en zijn driften, aan den duivel met zijn bekoringen. Een waar dienaar van de H. Maagd is dan ook niet veranderlijk, wrevelig, angstvallig of vreesachtig. Wel valt hij somwijlen en heeft hij niet altijd evenveel gevoel in zijn godsvrucht ; maar zoo hij valt, strekt hij de hand uit naar zijn goede Moeder en staat weer op ; zoo hij zonder gevoelige godsvrucht of vertroosting is, maakt hij zich daarover niet ongerust ; want de rechtvaardige en getrouwe dienaar van Maria leeft van het geloof in Jezus en Maria en niet van zinnelijk gevoelen.

110 5˚ Eindelijk is de ware godsvrucht tot de H. Maagd *belangeloos*, d.w.z. zij brengt de ziel ertoe, niet zich zelve, maar God alleen te zoeken, in zijn H. Moeder. Een waar ver-eerder van Maria dient deze doorluchtige Koningin niet uit winstbejag of eigenbelang, noch uit tijdelijk of eeuwig, lichamelijk of geestelijk welzijn, doch enkel omdat Zij waardig is, dat men Haar diene, en God alleen in Haar. Hij bemint Maria niet zoozeer om de weldaden, die hij van Haar ontvangt of van Haar verwacht, maar omdat Zij beminnenswaardig is. Daarom ook bemint en dient hij Haar even trouw bij tegenzin en dorheid, als in gevoelige vertroosting en vurigheid ; hij houdt evenveel van Haar op den Calvarieberg als op de bruiloft te Cana. O, wat is zulk een vereerder van de H. Maagd, die Haar dient zonder de minste zelfzucht, welgevallig en waardevol in 't oog van God en van zijn H. Moeder! Doch wat is hij zeldzaam thans!

Opdat hij voortaan niet meer zoo zeldzaam zij, heb ik de pen ter hand genomen, om op papier te brengen wat ik, in 't openbaar en in 't bijzonder, vele jaren lang, met vrucht in mijne missiën verkondigd heb.

§ III.

Voorspellingen aangaande de volmaakte godsvrucht tot de H. Maagd.

111 IK heb reeds veel over de allerheiligste Maagd gezegd, maar ik heb nog meer over Haar te zeggen, en nog oneindig meer zal ik, uit onwetendheid, onbekwaamheid of tijdgebrek, in dit werkje achterwege laten, waarin ik mij ten doel stel een waar vereerder van Maria en een waar leerling van Jezus Christus te vormen.

112 O, wat zou mijn moeite goed besteed zijn, als dit boekje in handen viel van een rechtschapen mensch, geboren uit God en uit Maria, niet uit bloed, noch uit de wil des vleesches, noch uit de wil des mans ; en indien het hem, door de genade des H. Geestes, de uitmuntendheid en waarde deed kennen en op prijs stellen der ware en degelijke godsvrucht tot de allerheiligste Maagd, die ik thans ga verklaren! Als ik wist, dat mijn misdadig bloed iets kon bijdragen, om de waarheden in het hart te prenten, die ik hier neerschreef ter eere mijner lieve Moeder en opperste Meesteres, wier geringste kind en slaaf ik ben, dan zou ik dat bloed in plaats van inkt gebruiken om deze letters te vormen, in de hoop van goede zielen te vinden, die, door het trouw beoefenen der godsvrucht die ik predik, mijn goede Moeder en Meesteres de verliezen zullen vergoeden, die Zij door mijn ondankbaarheid en ongetrouwheid geleden heeft.

113 Meer dan ooit voel ik mij aangemoedigd om te gelooven en te hopen al wat diep in mijn hart gegrift is en wat ik sinds vele jaren aan God vraag, namelijk : dat vroeg of laat de allerheiligste Maagd meer kinderen, dienaars en slaven uit liefde zal hebben dan ooit, en dat door dit middel, Jezus Christus, mijn dierbare Meester, meer dan ooit in de harten zal heerschen.

114 Ik voorzie het wel,[2] razende dieren komen in woede aanstormen, om dit werkje en hem van wien de H. Geest zich bediend heeft om het te schrijven, met hun helsche tanden te verscheuren, of ten minste om het in de donkere stilte eener kist te begraven, opdat het niet in het licht verschijne ; zelfs hen die het lezen en in beoefening brengen, zullen ze aanvallen en vervolgen. Maar dat is niets ! Maar des te beter ! Dit vooruitzicht moedigt mij aan en geeft mij hoop op een groot succes, namelijk dat een aanzienlijk leger koene en dappere soldaten van Jezus en Maria, vrouwen zoowel als mannen, de wereld, den duivel en de bedorven natuur zullen bevechten in de gevaarvolle tijden, die meer dan ooit op komst zijn.

Qui legit, intelligat.[3]

Qui potest capere, capiat.[4]

---

[2] Deze voorspelling mag gelden als een der treffendste en der duidelijkst vervulde, welke in de geschriften der Heiligen worden aangetroffen. De Gelukzalige voorspelt, dat zijn boekje *in de donkere stilte eener kist, « dans les ténèbres et le silence d'un coffre »* zou begraven worden. Zoo geschiedde. Geschreven in de laatste levensjaren van den heiligen missionaris (hij stierf in 1716), werd het slechts in 1842 door een Pater van het Gezelschap van Maria te Saint-Laurent- sur-Sèvre in een *kist* te midden van oude boeken en geschriften geheel bij toeval gevonden. Het zou ook *verscheurd* worden, zegt de voorspelling. En inderdaad werd het boekje niet in zijn geheel teruggevonden.

[3] Wie leest, begrijpe.—Matth. XXIV. 15.

[4] Wie begrijpen kan, begrijpe.—Ibid. XIX. 12.

VIERDE HOOFDSTUK

—

Het Wezen der volmaakte Godsvrucht.

Voorafgaande opmerkingen over verschillende oefeningen van ware godsvrucht tot Maria.

115 Er bestaan verscheidene *inwendige* oefeningen van de ware godsvrucht[1] tot de allerheiligste Maagd ; ziehier, in het kort, de voornaamste :

1˚ Haar als de waardige Moeder Gods, met den eeredienst der *hyperdulia* eeren, d.w.z. Haar boven alle andere Heiligen hoogschatten en eeren, als het meesterstuk der genade en de eerste na Jezus Christus, waarlijk God en waarlijk mensch ; 2˚ haar deugden, voorrechten en handelingen overwegen ; 3˚ haar grootheden beschouwen ; 4˚ akten van liefde, lof en dank tot Haar verwekken ; 5˚ Haar van harte aanroepen ; 6˚ zich aan Haar opdragen en met Haar vereenigen ; 7˚ zijn handelingen verrichten om Haar te behagen ; 8˚ al zijn handelingen beginnen, voortzetten en voltooien door Haar, in Haar, met Haar en voor Haar, om ze door Jezus Christus, in Jezus Christus, met Jezus Christus en voor Jezus Christus, ons laatste doeleinde, te verrichten. Deze laatste oefening zullen wij naderhand verklaren.

116 De ware godsvrucht tot de H. Maagd telt ook verscheidene *uitwendige* oefeningen ; hier volgen de voornaamste : 1˚ lid worden van haar broederschappen en congregaties ; 2˚ in een kloosterorde treden, te harer eere ingesteld ; 3˚ haar lof verkondigen ; 4˚ te harer eer aalmoezen geven, vasten en zich geestelijke of lichamelijke verstervingen opleggen ; 5˚ haar livrei dragen, b.v. den rozenkrans of het rozenhoedje, het scapulier of het kettinkje ; 6˚ met aandacht, godsvrucht en ingetogenheid den H. Rozenkrans bidden, bestaande uit vijftien tientjes, ieder van tien *Weesgegroeten*, ter eere der vijftien voornaamste geheimen van Jezus Christus ; of het derde gedeelte van den Rozenkrans : het Rozenhoedje, bestaande uit vijf tientjes, die gebeden worden, ofwel ter eere van de vijf blijde geheimen, t.w. : de Boodschap, het Bezoek, Jezus' Geboorte, de Zuivering en Jezus' Wedervinding in de Tempel ; ofwel ter eere van de vijf droevige geheimen, t.w. : de Doodsstrijd van Jezus in den hof van Olijven, zijn Geeseling, zijn Doornenkroning, zijn Kruisdraging en zijn Kruisiging ; ofwel ter eere van de vijf glorievolle geheimen, t.w. : de Verrijzenis van Jezus, zijn Hemelvaart, de Nederdaling van de H. Geest op Pinksteren, de Opneming van Maria ten hemel naar ziel en lichaam en haar Kroning door de drie Personen der allerheiligste Drieëenheid. Men kan ook een rozenhoedje van zes of zeven tientjes bidden, ter eere van het aantal jaren, die de H. Maagd, naar men meent, op aarde geleefd heeft ; of het Kroontje der H. Maagd, bestaande uit drie *Onze Vaders* en twaalf *Weesgegroeten*, ter eere harer kroon van twaalf sterren of voorrechten ; of de getijden der H. Maagd, zoo algemeen in de Kerk in zwang en gebeden ; of het Psalterke der H. Maagd, door den H. Bonaventura te harer eere samengesteld, en dat zóó innig en devoot is, dat men het niet zonder ontroering kan bidden ; of veertien *Onze Vaders* en *Weesgegroeten* ter eere van Maria's veertien vreugden ; of eenige andere kerkelijke gebeden, hymnen en lofzangen, als het *Salve Regina*, het *Alma*, het *Ave Regina cœlorum* of het *Regina cœli*, naar de verschillende tijden van het kerkelijk jaar ; of het *Ave maris Stella, O gloriosa Domina* of het *Magnificat*, of eenige andere godvruchtige oefeningen, waar de boeken vol van zijn ; 7˚ te harer eer geestelijke liederen zingen en doen zingen ; 8˚ voor Haar een zeker aantal knie- of hoofdbuigingen maken, en tevens b.v. elken morgen zestig- of honderdmaal zeggen : *Weesgegroet, Maria, getrouwe Maagd*, om door Haar van God te verkrijgen, gedurende den dag getrouw aan zijn genaden te beantwoorden ; 's avonds kan men zeggen : *Weesgegroet , Maria, Moeder van barmhartigheid*, om door Haar vergiffenis te vragen aan God voor de zonden, die men in de loop van de dag bedreven heeft ; 9˚ haar broederschappen bevorderen, haar altaren versieren, haar beelden kronen en tooien : haar beeltenissen in de processies dragen en doen dragen, en er steeds eene bij zich hebben, als machtig wapen tegen den duivel ; 11˚ haar beelden of opschriften met haar naam laten maken en ze in de kerken plaatsen, of in de huizen, of boven de poorten en deuren van steden, kerken en huizen ; 12˚ zich op bijzondere en plechtige wijze aan Haar toewijden.

117 Er bestaan nog een menigte andere oefeningen der ware godsvrucht tot de allerheiligste Maagd, door den H. Geest aan vrome zielen geopenbaard, en alle zeer nuttig ter heiliging. Men vindt ze uitvoeriger beschreven in het werk van den Eerw. Pater Paul Barry, S.J. : *Le Paradis ouvert à Philagie*. Hierin heeft de schrijver een groot aantal devoties verzameld, door de Heiligen ter eere van de allerheiligste Maagd beoefend, en die wonderveel bijdragen om de zielen te heiligen, mits ze naar behooren verricht worden, d.w.z. 1˚ met een goede en oprechte

---

[1] De godsvrucht door de Montfort beschreven, is niet de eenige oefening van ware godsvrucht tot de H. Maagd. Ze is echter *de* ware godsvrucht, d.i. *de volmaakste uiting van ware godsvrucht, de ware godsvrucht bij uitnemendheid.*

meening, om aan God alleen te behagen, zich met Jezus, als met zijn laatste doeleinde, te vereenigen en den evennaaste te stichten ; 2˚ met aandacht, zonder vrijwillige verstrooiing ; 3˚ met godsvrucht, zonder overhaasting of onachtzaamheid ; 4˚ met ingetogenheid en een eerbiedig stichtende houding.

118 Nochtans verklaar ik luide, dat ik, na bijna alle boeken die over de godsvrucht tot de Moeder Gods handelen gelezen te hebben, en hierover met de vroomste en geleerdste mannen van onzen tijd vertrouwelijk te hebben gesproken, geen oefening van godsvrucht tot de H. Maagd aangetroffen of geleerd heb, gelijk aan die waarover ik ga spreken ; geene, die van een ziel meer offers eischt voor God, haar meer van zich zelve en haar eigenliefde ontledigt, haar standvastiger in genade en de genade standvastiger in haar behoudt, haar volmaakter en gemakkelijker met Jezus vereenigt ; geene eindelijk, die God meer verheerlijkt, de ziel meer heiligt en den naaste meer tot nut strekt.

119 Daar de kern dezer godsvrucht in het vormen van ons binnenste bestaat, zal zij niet in gelijke mate door allen begrepen worden : eenigen, en wel de meesten, zullen zich tot het uiterlijke dezer devotie bepalen en niet verder gaan ; anderen, weinig in getal, zullen tot het inwendige doordringen, maar slechts één trap bestijgen. Wie zal den tweeden beklimmen? Wie den derden bereiken? Wie eindelijk zal er bestendig vertoeven? Hij alleen, wien de Geest van Jezus Christus dit geheim zal openbaren ; de welgetrouwe ziel, die Hij zelf daartoe zal leiden, opdat zij voortga van deugd tot deugd, van genade tot genade, van licht tot licht, en gerake tot de hervorming van zich zelve in Jezus Christus, tot de volheid van zijn leeftijd op aarde en van zijn glorie in den hemel.

§ I.

Deze godsvrucht bestaat in een volmaakte toewijding aan Jezus door Maria.

120 Daar onze geheele volmaaktheid hierin bestaat, dat wij aan Jezus Christus gelijkvormig, met Hem vereenigd en aan Hem toegewijd zijn, is de volmaaktste aller devoties ontegenzeggelijk die welke ons het volmaaktst aan Jezus Christus gelijkvormig maakt, met Hem vereenigt en aan Hem toewijdt. Welnu, van alle schepselen is Maria het meest gelijkvormig aan Jezus Christus ; waaruit volgt, dat de devotie, die onder alle andere eene ziel het meest aan onzen Heer toewijdt en gelijkvormig maakt, de devotie is tot de allerheiligste Maagd, Jezus' heilige Moeder ; en dat, hoe meer een ziel is toe-gewijd aan Maria, zij het ook des te meer aan Jezus Christus is. Bijgevolg is de volmaaktste toewijding van zichzelf aan de allerheiligste Maagd, volgens de devotie die ik predik, m.a.w. een volmaakte hernieuwing der doopbeloften.

121 Deze devotie bestaat dus hierin, dat men zich geheel en al aan de allerheiligste Maagd geve, om door Haar geheel en al aan Jezus Christus te behooren. Wij moeten Haar geven : 1˚ ons lichaam met al zijn zintuigen en ledematen ; 2˚ onze ziel met al haar vermogens ; 3˚ onze tegenwoordige en toekomstige uitwendige goederen, t.w. onze aardsche bezittigen ; 4˚ onze inwendige en geestelijke goederen, d.i. onze verdiensten, onze deugden, en onze verleden, tegenwoordige en toekomstige goede werken. Kortom, wij moeten Maria alles geven wat wij in de orde der natuur en der genade bezitten, alles ook wat wij in de toekomst in de orde der natuur, der genade en der glorie kunnen verkrijgen ; en wel, zonder eenig voorbehoud, zelfs niet een penning, van een haar of van de geringste goede daad ; en dit voor alle eeuwigheid, en zonder op eenige andere belooning voor onze offergave en dienstbaarheid aanspraak te maken dan op de eer, door en in Haar aan Jezus Christus te behooren, al was deze beminnelijke Meesteres niet, zooals Zij evenwel altijd is, het vrijgevigste en dankbaarste aller schepselen.

122 Men merke hier op, dat er twee dingen zijn in onze goede werken, namelijk de voldoenings- of verkrijgingskracht, en de verdieningskracht. De voldoenings- of verkrijgingskracht van een goed werk is dat goed werk in zooverre het voor de straf der zonde voldoet of een nieuwe genade verkrijgt ; de verdieningskracht of verdienste is een goed werk in zooverre het de genade en de eeuwige glorie verdient. Welnu, door deze toewijding van ons zelf aan de allerheiligste Maagd geven wij Haar de geheele voldoenings-, verkrijgings- en verdienings-kracht, m.a.w. de voldoeningen en verdiensten van al onze goede werken. Wij geven Haar onze verdiensten, genade en deugden, niet om ze aan anderen mee te deelen (want onze verdiensten, genaden en deugden zijn eigenlijk niet mededeelbaar ; alleen Jezus Christus heeft ons, door zich borg voor ons te stellen bij zijn Vader, zijn verdiensten kunnen mededeelen), maar om ze voor ons te bewaren, ze te vermeerderen en te verfraaien, zooals wij verder zullen uitleggen. Onze voldoeningen echter geven wij aan Haar, opdat Zij ze mededeele aan wie Zij wil, tot grootere eer van God.

123 Hieruit volgt : 1˚ dat men aan Jezus Christus door deze devotie op de volmaaktst mogelijke wijze, namelijk door Maria's handen, alles geeft wat men Hem geven kan, en veel meer dan door andere devoties. Door deze laatste immers geeft men Hem slechts een gedeelte van zijn tijd, van zijn goede werken, voldoeningen en

verstervingen ; door geene integendeel wordt alles gegeven en toegewijd, tot zelfs het recht om over zijn inwendige goederen en over de voldoeningen, die men van dag tot dag door zijn goede werken aanwint, te beschikken. Dit doet men zelfs in geen enkele kloosterorde : in de kloosterorden geeft men aan God de aardsche goederen door de gelofte van armoede, de lichamelijke goederen door de gelofte van zuiverheid, den eigen wil door de gelofte van gehoorzaamheid, en soms de lichamelijke vrijheid door de gelofte van het kloosterslot ; doch men geeft Hem niet de vrijheid of het recht dat men heeft om over de waarde zijner goed werken te beschikken, en men ontdoet zich niet zooveel men kan van het kostbaarste en dierbaarste dat een Christen bezit, t.w. zijn verdiensten en voldoeningen.

124 Uit het voorgaande volgt : 2° dat iemand die zich aldus vrijwillig door Maria aan Jezus Christus heeft toegewijd en opgeofferd, over de waarde van geen enkel zijner goede werken meer kan beschikken ; al zijn lijden, al zijn goede gedachten, woorden en werken behooren aan Maria, opdat Zij er over beschikke naar den wil van harer Zoon en tot meerdere glorie, doch zonder dat deze afhankelijkheid in 't minst afbreuk doet aan de verplichtingen van den levensstaat, waarin men zich voor het oogenblik bevindt of zich later bevinden kan : b.v. aan de verplichtingen eens priesters, die ambtshalve of om andere redenen, de voldoenings- en verkrijgingskracht der H. Mis aan een persoon in het bijzonder moet toevoegen ; deze opdracht doet men immers alleen volgens de beschikking Gods en de plichten van zijn staat.

125 3° Nog volgt uit het voorgaande, dat men zich tegelijkertijd aan de allerheiligste Maagd toewijdt en aan Jezus Christus : aan de allerheiligste Maagd, als aan het volmaaktste middel, door Jezus Christus gekozen, om zich met ons en ons met Hem te vereenigen ; aan Onzen Heer, als aan ons laatste doeleinde, aan wien wij al wat wij zijn te danken hebben als aan onzen Verlosser en onzen God.

§ II.

Deze godsvrucht is een volmaakte hernieuwing der doopbeloften.

126 Ik zeide, dat deze godsvrucht zeer wel een volmaakte hernieuwing der doopbeloften kan genoemd worden. Immers, vóór zijn Doopsel was iedere Christen een slaaf des duivels, omdat hij dezen toebehoorde. In zijn Doopsel echter heeft hij, ofwel met eigen mond, ofwel door dien van zijn peter of meter, plechtig verzaakt aan Satan, aan zijn ijdelheden en zijn werken, en Jezus Christus tot zijn Meester en Opperheer gekozen, om van Hem afhankelijk te zijn, als slaaf uit liefde. Ditzelfde doet men door deze devotie : men verzaakt (zooals in het formulier der opdracht aangegeven staat) aan den duivel, aan den wereld, aan de zonde en aan zichzelf, en men geeft zich geheel en al aan Jezus Christus door de handen van Maria.

Men doet zelfs meer dan in het Doopsel, want dáár spreekt men gewoonlijk door den mond van een ander, t.w. door dien peter en meter, en geeft zich niet aan Jezus Christus dan door een gevolmachtigde : hier integendeel doet men het persoonlijk, vrijwillig, en met kennis van zaken. In het H. Doopsel geeft men zich niet aan Jezus Christus door den handen van Maria, tenminste niet op uitdrukkelijke wijze, en men geeft Hem ook niet de waarde van zijn goede werken ; na het Doopsel blijft men geheel vrij deze toe te passen op wien men wil, ofwel ze voor zichzelf te behouden ; door deze devotie integendeel geeft men zich uitdrukkelijk door Maria's handen aan Onzen Heer en staat Hem de waarde van al zijn werken af.

127 In het H. Doopsel, zegt de H. Thomas, beloven de menschen, aan den duivel en aan zijn ijdelheden te verzaken : *In Baptismo vovent homines abrenuntiare diabolo et pompis ejus*. Deze gelofte, zegt de H. Augustinus, is de voornaamste en noodzakelijkste : *Votum maximum nostrum, qou vovimus nos in Christo esse mansuros.*[2] Hetzelfde zeggen de Canonisten : *Præcipuum votum est quod in baptismate facimus.*[3] En toch, wie houdt deze zoo voorname gelofte? Wie leeft de doopbeloften getrouw na? Verraden niet bijna alle Christenen de trouw, die zij in hun Doopsel beloofd hebben? Vanwaar die algemeen heerschende losbandigheid, zoo niet van het vergeten der geloften en verbintenissen van het H. Doopsel, en omdat bijna niemand persoonlijk het verbond bekrachtigt, dat hij door zijn peter en meter met God gesloten heeft?

128 Dit is zóó waar, dat het Concilie van Sens,— op last van Lodewijk den Vrome bijeengeroepen om de grove uitspattingen der Christenen tegen te gaan,— als zijn oordeel uitsprak, dat de voornaamste oorzaak van dit zedenbederf gelegen was in de vergetel- en onwetendheid, waarin men verkeerde ten opzichte der verbintenissen van het H. Doopsel ; en het vond geen beter middel om dat groote kwaad te verhelpen, dan de Christenen aan te sporen tot het hernieuwen hunner doopbeloften.

---

[2] Epist. 49 ad Paulin.

[3] De voornaamste gelofte is die, welke wij in het Doopsel afleggen.

129 De Catechismus van het Concilie van Trente, getrouwe tolk der verlangens van deze heilige Kerkvergadering, spoort de pastoors aan, eveneens te handelen, en hun parochianen er toe te brengen zich te herinneren en overtuigd te houden, dat zij als slaven met hun Verlosser en Heer verbonden en aan Hem toegewijd zijn. Ziehier de tekst : *Parochus fidelem populum ad eum rationem cohortabitur ut sciat æquissimum esse… nos ipsos, non secus ac mancipia Redemptori nostro et Domino in perpetuum addicere et consecrare*. (Cat. Conc. Trid. part. I. art. 2. § 19.)

130 De Concilies, de Kerkvaders en de ondervinding zelf leeren aldus, dat het beste middel om het zedenbederf tegen te gaan, is, hen aan de verplichtingen van het H. Doopsel te herinneren en hun doopbeloften te doen hernieuwen.

Is het dan niet redelijk, dit thans op volmaakte wijze te doen, door deze godsvrucht en deze toewijding aan Onzen Heer door zijn H. Moeder ? Ik zeg : op volmaakte wijze, want om zich aan Jezus Christus toe te wijden, bedient men zich van het volmaaktste aller middelen, namelijk van de allerheiligste Maagd.

§ III.

Antwoord
op eenige tegenwerpingen.

131 Men kan niet tegenwerpen, dat deze devotie nieuw is of zonder aanbelang : ze is niet nieuw, want de Concilies, de Kerkvaders en vele schrijvers, van vroegeren en van lateren tijd, spreken over deze toewijding aan Jezus Christus of hernieuwing der doopbeloften, als over een van oudsher beoefende godsvrucht, die zij aan alle Christenen aanbevelen ; ze is niet zonder aanbelang, want de voornaamste bron van het zedenbederf en bijgevolg van de verdoeming der Christenen vindt haar oorsprong in het vergeten en verwaarloozen dezer oefening.

132 Men zou kunnen zeggen, dat deze devotie, die ons de waarde van al onze goede werken, gebeden, verstervingen en aalmoezen aan Onze Heer doet geven door de handen der allerheiligste Maagd, ons in de onmogelijkheid stelt om de zielen onzer bloedverwanten, vrienden en weldoeners te helpen.

Hierop antwoord ik : 1° het is niet aan te nemen, dat onze vrienden, bloedverwanten en weldoeners schade zullen lijden, omdat wij ons zonder voorbehoud aan den dienst van Onzen Heer en aan zijn H. Moeder hebben verbonden en toegewijd. Zulk een veronderstelling ware beleedigend voor de macht en de goedheid van Jezus en Maria, die onze bloedverwanten, vrienden en weldoeners wel zullen weten bij te staan, hetzij met onze geringe geestelijke goederen, hetzij langs andere wegen. 2° Deze oefening belet ons niet, voor anderen, hetzij afgestorvenen en levenden, te bidden, al is ook de toepassing onzer goede werken afhankelijk van den wil der allerheiligste Maagd. Deze devotie spoort ons veeleer aan, om met meer vertrouwen te bidden. Zoo zal een rijk man, die al zijn bezittingen aan een groot vorst heeft afgestaan om hem grooter eer te bewijzen, hem met meer vertrouwen om een aalmoes verzoeken voor een zijner vrienden, die ze hem komt vragen. Het zou de vorst zelfs genoegen doen, in de gelegenheid gesteld te worden om zijn dankbaarheid te betuigen jegens iemand, die zich ontkleed heeft om hem te kleden, die zich verarmd heeft om hem te eeren. Hetzelfde moet gezegd worden van Onzen Heer en van de H. Maagd : Zij zullen zich nooit in erkentelijkheid laten overtreffen.

133 Wellicht zegt iemand : Als ik de geheele waarde mijner goede werken aan de allerheiligste Maagd geef, opdat Zij ze toepasse op wie Zij wil, zal ik misschien een geruimen tijd in het Vagevuur moeten lijden. Deze tegenwerping, door de eigenliefde ingegeven en door de onbekendheid met de milddadigheid van God en zijn H. Moeder, weerlegt zichzelf : een vurige en edelmoedige ziel, die de belangen Gods hooger schat dan de hare, die Hem alles geeft wat zij bezit, zonder voorbehoud, zoodat zij onmogelijk meer kan schenken, *non plus ultra*, die slechts leeft voor de glorie van Jezus Christus en de uitbreiding van zijn Rijk door zijn H. Moeder, en die zich geheel opoffert om Jezus te winnen,— zal deze edelmoedige en vrijgevige ziel, zeg ik, in het andere leven gestrafd worden, omdat zij vrijgeviger is geweest dan andere ? Wel verre vandaar : juist voor deze ziel zullen Onze Heer en zijn H. Moeder, zooals wij naderhand zullen zien, allermilddadigst zijn èn op aarde en èn hiernamaals, in de orde der natuur, der genade en der glorie.

134 Nu moeten wij zoo kort mogelijk de beweegredenen nagaan, die deze devotie aanbevelingswaardig maken, vervolgens de wonderbare uitwerkselen, die zij in de getrouwe zielen teweegbrengt, en ten slotte de oefeningen dezer godsvrucht.

—

VIJFDE HOOFDSTUK

—

Beweegredenen tot het beoefenen dezer Godsvrucht.

EERSTE BEWEEGREDEN:

De voltreffelijkheid der volmaakte toewijding van zichzelf aan Jezus Christus door de handen van Maria

135 Zoo er op aarde geen verhevener ambt kan worden uitgedacht dan de dienst van God, en Gods geringste dienaar rijker, machtiger en edeler is dan alle koningen en keizers der wereld, wanneer dezen God niet dienen, hoe groot zijn dan wel de schatten, de macht en de waardigheid van een getrouw en volmaakt dienaar Gods, die geheel en al, zonder voorbehoud en zooveel het hem mogelijk is, aan 's Heeren dienst is toegewijd ! Zóó is de getrouwe en liefdevolle slaaf aan Jezus en Maria, die zich geheel en al aan den dienst van den Koning der koningen, door de handen zijner H. Moeder, verbonden heeft, zonder iets voor zichzelf te behouden : al het goud der aarde en al de pracht der hemelen zijn van minder waarde.

136 De andere congregaties, vereenigingen en broederschappen, ter eere van Onzen Heer en van zijn H. Moeder ingesteld, en die zooveel goed stichten onder de Christenen, doen niet alles zonder voorbehoud afstaan ; zij schrijven hun leden maar enkele bepaalde oefeningen en werken voor om aan hun verplichtingen te voldoen, en laten hen verder vrij met betrekking tot al hun andere werken en den overblijvenden tijd. Deze devotie echter doet aan Jezus en Maria zonder voorbehoud geven : al zijn gedachten, woorden en werken, al zijn lijden en alle oogenblikken zijns levens ; zoodat, hetzij men waakt of slaapt, hetzij men de grootste handelingen verricht of de geringste, het steeds waar is te zeggen, dat al wat men doet, ook al denkt men er niet aan, Jezus en Maria toebehoort uit kracht dezer opdracht, tenzij men ze uitdrukkelijk herroepen heeft. Wat een vertroosting!

137 Bovendien, gelijk ik reeds gezegd heb, bestaat er geen andere oefening dan deze, om zich gemakkelijker te ontdoen van een zeker eigendomsgevoel, dat ongemerkt onze beste handelingen binnensluipt. Onze goede Jezus verleent deze groote gunst tot loon voor de heldhaftige en onbaatzuchtige akte, waardoor men Hem, door de handen zijner H. Moeder, de geheel waarde zijner goede werken afstond. Schenkt Hij zelfs hier op aarde een honderdvoudig loon aan wie uit liefde tot Hem hun uitwendige, tijdelijke en vergankelijke goederen verlaten, wat zal dan het honderdvoud zijn, dat Hij schenken zal aan wie Hem zelfs zijn inwendige en geestelijke goederen opoffert!

138 Jezus, onze groote minnaar, heeft zich zonder voorbehoud aan ons gegeven, met ziel en lichaam, met zijn deugden, genaden en verdiensten : *Se toto totum me comparavit*, zegt de H. Bernardus : « Hij heeft mij geheel voor zich aangewonnen, door zich geheel aan mij te geven. » Vordert dan de rechtvaardigheid en dankbaarheid niet, dat wij Hem geven al wat wij Hem kunnen geven? Hij is het eerst jegens ons vrijgevig geweest ; laten wij het op onze beurt zijn jegens Hem. Dan zal Hij zich gedurende ons leven, bij onzen dood en in alle eeuwigheid, nog vrijgeviger toonen : *Cum liberali liberalis erit.*[1]

TWEEDE BEWEEGREDEN

Het is rechtmatig in zichzelf en voordeelig voor de Christenen, zich geheel en al door deze oefening aan de allerheiligste Maagd toe te wijden, om des te volmaakter Jezus Christus toegewijd te zijn.

139 Die goede Meester heeft zich verwaardigd, zich als een gevangene en een slaaf uit liefde in den schoot der H. Maagd op te sluiten en Haar gedurende dertig jaren onderdanig te zijn. Bij dit geheim, ik herhaal het, staat het menschelijk verstand stil, wanneer het ernstig de handelswijze der menschgeworden Wijsheid overweegt, die zich niet rechtstreeks, al had Zij dit kunnen doen, maar door de allerheiligste Maagd, aan de menschen heeft willen geven ; die ter wereld is willen komen, niet als een volwassen mensch, die geen vreemde hulp behoeft, maar als een arm en klein kind, dat de zorgen en de oppassing zijner H. Moeder noodig heeft. Deze oneindige Wijsheid, die

[1] Met den vrijgevige zal Hij vrijgevig zijn.

een onmetelijk verlangen had, God den Vader te verheerlijken en de menschen te verlossen, vond hiertoe geen volmaakter en korter middel, dan zich in alles aan de allerheiligste Maagd te onderwerpen, niet alleen gedurende de acht, tien of vijftien eerste jaren van haar leven, gelijk de andere kinderen, maar gedurende dertig jaren ; en Zij heeft God den Vader meer verheerlijkt, door zich gedurende dien tijd aan de allerheiligste Maagd te onderwerpen en van Haar afhankelijk te zijn, dan indien Zij die dertig jaren gebruikt had om wonderen te doen, over de geheele wereld te preeken en alle menschen te bekeeren ; anders had Zij dit gedaan. O, hoe grootelijks verheerlijkt men God, door zich naar Jezus' voorbeeld aan Maria te onderwerpen !

Zouden wij, met een zoo duidelijk en een zoo algemeen bekend voorbeeld voor oogen, dwaas genoeg zijn, om te meenen dat wij tot verheerlijking van God een volmaakter en korter middel kunnen vinden, dan ons aan Maria te onderwerpen naar 't voorbeeld van haar Zoon ?

140 Men herinnere zich hier, ten bewijze dat wij afhankelijk moeten zijn van de allerheiligste Maagd, wat ik hierboven gezegd heb, toen ik de voorbeelden aanhaalde, ons door den Vader, den Zoon en den H. Geest betreffende deze afhankelijkheid ons gegeven. Door Haar alleen verwekt Hij zich kinderen en deelt Hij zijn genaden mede. Door Haar alleen werd God de Zoon gevormd voor allen in 't algemeen, door Haar alleen wordt Hij nog dagelijks gevormd en voortgebracht in vereeniging met de H. Geest ; door Haar alleen deelt Hij zijn verdiensten en deugden mede. Door Haar alleen heeft de H. Geest Jezus Christus gevormd, en door Haar alleen vormt Hij de ledematen van zijn geheimzinnig lichaam ; door Haar alleen deelt Hij zijn gaven en gunsten uit. Zouden wij, na zoovele en zoo dringende voorbeelden der allerheiligste Drieëenheid, zonder een uiterste verblindheid, Maria kunnen ter zijde laten, ons niet aan Haar toewijden en niet afhankelijk van Haar zijn om tot God te gaan en ons aan God op te offeren ?

141 Ziehier eenige Latijnsche teksten van de Kerkvaders, die ik tot staving mijner woorden gekozen heb :[2]

« *Duo filii Mariæ sunt, homo Deus et homo purus ; unius corporaliter, et alterius spiritualiter Mater est Maria.* » (S. Bonav. et Orig.)

«Hæc est voluntas Dei, qui totum nos voluit habere per Mariam ; ac proinde si quid spei, si quid gratiæ, si quid salutis, ab ea noverimus redundare. » (S. Bern.)

« Omnia dona, virtutes et gratiæ ipsius Spiritus Sancti, quibus vult, quando vult, quomodo vult et quantum vult, per ipsius manus administrantur. » (S. Bernardin.)

« Qui indignus eras cui daretur, datum est Mariæ, ut per eum acciperes quidquid haberes.» (S. Bern.)

142 God, die wel weet, dat wij onwaardig zijn, zijn genaden rechtstreeks uit zijne hand te ontvangen,— aldus de H. Bernardus,— geeft ze aan Maria, opdat wij door Haar verkrijgen al wat Hij ons geven wil. Wederkeerig vindt Hij er zijn glorie in, door Maria's handen den dank, den eerbied en de liefde te ontvangen, die wij Hem voor zijn weldaden schuldig zijn. 't Is dus billijk, dat wij God in deze zijn handelwijze navolgen, opdat, naar het woord van denzelfden H. Bernardus, de genade door hetzelfde kanaal tot haar Gever terugkeere, waardoor zij tot ons is gekomen : *Ut eodem alveo ad Largitorem gratia redeat quo fluxit.* Dit geschiedt door deze godsvrucht : al wat men is en heeft, wordt door de allerheiligste Maagd opgedragen en toegewijd, opdat Onze Heer de Hem verschuldigde eer en dank door haar tusschenkomst ontvange. Men erkent zich onwaardig en onbekwaam om persoonlijk tot zijn oneindige Majesteit te naderen en bedient zich daarom van de bemiddeling der allerheiligste Maagd.

143 Bovendien is dit een oefening van groote nederigheid, een deugd die God boven alle liefheeft. Eene ziel die zich verheft, vernedert God ; eene ziel die zich vernedert, verheft God. God weerstaat den hoogmoedigen en schenkt nederigen zijn genade. Als gij u vernedert, u onwaardig achtend voor Hem te verschijnen en tot Hem te naderen, daalt Hij neer en vernedert zich om tot u te komen, zijn behagen in u te scheppen en u, ondanks u zelf, te verheffen. Integendeel, wanneer men stoutmoedig zonder middelaar tot God nadert, trekt Hij zich terug en kan men Hem niet bereiken. O, hoezeer bemint Hij den ootmoed des hartes! Welnu, tot dien ootmoed spoort ons deze oefening van godsvrucht aan ; want zij leert ons nooit uit ons zelf tot Onzen Heer te naderen, hoe zachtmoedig en goedertieren Hij ook weze, doch ons immer van de tusschenkomst der H. Maagd te bedienen, hetzij om tot Hem te spreken, tot Hem te naderen, Hem iets aan te bieden of zich met Hem te vereenigen en zich aan Hem toe te wijden.

---

[2] Wij bieden den lezer hier een vertaling dezer teksten :
« Maria heeft twee zonen : een Godmensch en een zuiver mensch ; van Gene is Zij Moeder op lichamelijke wijze, van deze op geestelijke wijze. » « Het is de wil Gods, dat wij alles verkrijgen door Maria ; weten wij dus wel, dat alle hoop, genade en heil van Haar afstroomt. »
« Al de gaven, deugden en genaden des H. Geestes worden door harer handen uitgedeeld aan wie Zij wil, wanneer Zij wil, zooals Zij wil en voor zooveel Zij wil. »
« Onwaardig als gij waart iets rechtstreeks te ontvangen, is het aan Maria gegeven, opdat gij alles door Haar zoudt ontvangen. »

Wat Maria voor haar liefdesslaven doet.

144 *Zij geeft zich geheel aan hen.*

De allerheiligste Maagd is een Moeder van zachtmoedigheid en barmhartigheid en laat zich nooit in liefde en vrijgevigheid overtreffen ; als Zij ziet, dat men zich geheel aan Haar schenkt om Haar te eeren en te dienen, en dat men zich berooft van het dierbaarste wat men heeft om er Haar mee te tooien, geeft Zij zich ook geheel en al, en op onbeschrijfelijke wijze, aan wie Haar alles schenkt. Zij doet hem wegzinken in den afgrond harer genaden ; Zij steunt hem met haar macht ; Zij verlicht hem met haar licht ; Zij ontvlamt hem door haar liefde ; Zij deelt hem haar deugden mede : haar nederigheid, haar geloof, haar zuiverheid, enz. Zij wordt zijn borg, zijn aanvulling en zijn dierbaar alles bij Jezus. In één woord, zooals hij geheel aan Maria toebehoort, zoo behoort Maria ook geheel aan hem toe ; zoodat men van dezen volmaakten dienaar en zoon van Maria kan zeggen wat de H. Joannes de Evangelist van zichzelf zeide : dat hij de allerheiligste Maagd tot enig bezit heeft genomen, *Accepit eam discipulus in sua.*[3]

145 Hierdoor ontstaat in zijne ziel, mits hij getrouw blijft, een diep gevoel van wantrouwen, minachting en haat jegens zichzelf, maar ook van vertrouwen en overgeving jegens de H. Maagd, zijn goede Meesteres. Hij steunt niet meer, zooals vroeger, op zijn gesteltenissen, inzichten, verdiensten, deugden en goede werken ; want hiervan heeft hij volledig afstand gedaan aan Jezus Christus, door zijn goede Moeder. Hij heeft dan ook maar één schat meer, die gansch zijn rijkdom bevat, en die niet meer bij hem berust : die schat is Maria. Dientengevolge nadert hij tot Onzen Heer zonder slaafsche of angstvallige vrees en bidt hij tot Hem met veel vertrouwen. Dientengevolge ook deelt hij de gevoelens van den vromen en geëerde abt Rupertus, die, zinspelende op Jacobs overwinning op den Engel, de H. Maagd deze schoone woorden toevoegt : O Maria, mijn Vorstin en onbevlekte Moeder van den Godmensch, Jezus Christus, ik verlang met dien Man, d.i. met het Woord Gods, te strijden, niet met mijn eigen verdiensten gewapend, maar met de uwe : *O Domina, Dei genitrix, Maria, et incorrupta Mater Dei et hominis, non meis, sed tuis armatus meritis, cum isto Viro, scilicet Verbo Dei, luctari cupio.* (Rup. Prolog. in Cantic.) O, wat is men machtig en sterk bij Jezus Christus, wanneer men gewapend is met de verdiensten en de voorspraak dezer waardige Moeder Gods, die, zooals de H. Augustinus zegt, door haar liefde den Almachtige overwonnen heeft!

2° *Zij zuivert onze goede werken, verfraait ze en biedt ze harer Zoon aan.*

146 Daar men door deze oefening al zijn goede werken aan Onzen Heer geeft door de handen zijner H. Moeder, worden ze door die goede Meesteres gezuiverd en verfraaid, en doet Zij ze aannemen door haar Zoon.

a) Zij zuivert ze volkomen van de smet der eigenliefde en der onmerkbare gehechtheid aan het geschapene, die steelsgewijze onze beste handelingen binnensluipt. Niet zoodra bevinden zij zich in haar zuivere en werkzame handen, of deze, die nooit bezoedeld of werkeloos zijn geweest en alles zuiveren wat zij aanraken, nemen al het bedorvene en onvolmaakte weg, dat het Haar aangeboden geschenk kan aankleven.

147 *b*) Zij verfraait ze, door ze met haar verdiensten en deugden te sieren. 't Gaat hiermede als met een landman, die, om de vriendschap en welwillendheid des konings te winnen, zich tot de koningin wendt en haar zijn gansche rijkdom, een appel aanbiedt, opdat zij hem de koning ter hand stelle. De koningin neemt het armoedig geschenk van den landman aan, legt de appel midden op een grooten, prachtigen gouden schotel en biedt hem den koning aldus in naam van den landman aan. Dan wordt die appel, alhoewel niet waard op zichzelf om den koning te worden aangeboden, een zijner Majesteit waardig geschenk, wegens de persoon die hem aanbiedt.

148 *c*) Zij biedt die goede werken aan Jezus Christus aan ; want bij slot van rekening, behoudt Zij niets voor zich van wat men Haar ter hand stelt ; Zij geeft alles getrouw aan haar Zoon over. Geeft men Haar, zoo geeft men noodzakelijkerwijs aan Jezus ; looft en verheerlijkt men Haar, zoo looft en verheerlijkt Zij dadelijk Jezus. Nu, gelijk eertijds toen Elisabeth Haar loofde, zingt Zij, wanneer men Haar looft en prijst : *Magnificat anima mea Dominum,* « Mijn ziel verheft den Heer. »[4]

149 *d*) Zij doet die goede werken door Jezus aanvaarden, hoe gering en armoedig een geschenk dit ook weze voor dien Heilige der heiligen en dien Koning der koningen. Biedt men Jezus iets uit zichzelf aan, steunend op eigen kracht en zielsgesteldheid, dan onderzoekt Hij het geschenk en verwerpt het niet zelden om de smet van eigenliefde die er aan kleeft. Zoo verwierp Hij eertijds de offers der Joden, die gansch vol waren van hun eigen wil. Biedt men Hem echter iets aan door de zuivere en maagdelijke handen zijner Welbeminde, dan tast men Hem in zijn zwak, indien het mij vergund is deze uitdrukking te bezigen ; dan let Hij niet zoozeer op het geschenk zelf,

---

[3] Joann. XIX. 27.

[4] Luc. I. 46.

als op zijn goede Moeder die het aanbiedt ; dan ziet Hij niet zoozeer naar de afkomst van het geschenk, als naar Degene door wie het Hem gewordt. Zoo bewerkt Maria, die door haar Zoon nooit afgewezen, maar steeds welwillend ontvangen wordt, dat al wat Zij Hem aanbiedt, groot of klein, door zijne Majesteit met welgevallen wordt aanvaard. 't Is voldoende dat Maria het aanbiedt, opdat Jezus het ontvange en aanvaarde. Dit is de gewichtige raad, door den H. Bernardus gegeven aan allen die hij tot de volmaaktheid opleidde : « Wilt gij God iets aanbieden, zorg dan dat gij het Hem aanbiedt door Maria's zeer aangename en waardige handen, zoo gij althans niet afgewezen wilt worden, *Modicum quid offerre desideras, manibus Mariæ offerendum tradere cura, si non vis sustinere repulsam.* »[5]

150 Wordt deze handelwijze niet, zooals wij gezien hebben, door de natuur zelve aan de geringen ingegeven ten opzichte hunner meerderen? Waarom zou de genade er ons dan niet toe brengen evenzoo te handelen ten opzichte van God, die oneindig boven ons verheven is en voor wien wij minder dan stofdeeltjes zijn ? Vooral daar wij een Voorspreekster hebben, zoo machtig, dat Zij nooit wordt afgewezen ; zoo ervaren, dat Zij al de geheimen kent om Gods hart voor zich te winnen ; zoo goed en liefderijk, dat Zij niemand verstoot, hoe gering en slecht hij ook zijn moge.

Ik zal naderhand, in de geschiedenis van Jacob en Rebecca, de waarachtige voorafbeelding dezer waarheden verklaren.

VIERDE BEWEEGREDEN:

Deze godsvrucht, getrouw beoefend, is een voortreffelijk middel om de waarde van al onze goede werken tot Gods meerdere eer te doen strekken.

151 Niemand bijna handelt met dit edel doel, ofschoon men er toe verplicht is. Dit komt, ofwel doordat men niet weet waarin Gods meerdere eer bestaat, ofwel doordat men deze niet wil. De H. Maagd echter, aan wie men de waarde en de verdiensten zijner goede werken afstaat, weet zeer goed waarin Gods meerdere eer bestaat, en stelt zich die meerdere eer van God steeds ten doel in al wat Zij doet. Bijgevolg kan een volmaakt dienaar dezer goede Meesteres, die zich op de boven geschreven wijze geheel aan Haar heeft toegewijd, stoutmoedig verklaren, dat de waarde van al zijn werken, gedachten en woorden, tot Gods meerdere eer wordt aangewend, tenzij hij zijn opdracht uitdrukkelijk herroepe. Kan er iets troostrijkers uitgeworden voor iemand die God met een zuivere en belangelooze liefde bemint en die de eer en de belangen van God hooger schat dan de zijne!

VIJFDE BEWEEGREDEN:

Deze godsvrucht is een gemakkelijke, korte, volmaakte en zekere weg om te geraken tot de vereeniging met Onzen Heer, waarin de volmaaktheid van den Christen bestaat..

152 Het is een *gemakkelijke* weg ; een weg door Jezus Christus gebaand, toen Hij tot ons kwam ; een weg ook zonder hinderpalen om tot Hem te komen. Men kan weliswaar langs andere wegen tot de vereeniging met God geraken, maar dan door een veel grooter aantal kruisen en geheimzinnige dooden, met veel meer moeilijkheden, die wij slechts bezwaarlijk zullen te boven komen. Wij zullen door donkere nachten moeten, door eigenaardige worstelingen en doodsstrijden, over steile bergen, door scherpe doornen en schrikwekkende woestijnen. Maar over Maria's weg gaat men zachter en rustiger. Wel heeft men ook hier hevige strijden te leveren en groote moeilijkheden te overwinnen ; maar die goede Moeder en Meesteres blijft zoo dicht bij haar getrouwe dienaren, om hen te verlichten in hun duisternissen, vóór te lichten in hun twijfels, te versterken in hun angsten, te ondersteunen in hun strijd en moeilijkheden, dat deze maagdelijke weg om Jezus Christus te vinden, in waarheid een weg van rozen en honig is, in vergelijking met de andere wegen. Eenige Heiligen, doch in kleinen getale, b.v. de H. Ephrem, de H. Joannes Damascenus, de H. Bernardus, de H. Bernardinus, de H. Bonaventura, de H. Franciscus van Sales, e.a. hebben dien zachten weg bewandeld om tot Jezus te gaan, omdat de H. Geest, Maria's getrouwe Bruidegom, hun dien door een bijzondere genade had aangewezen. De andere Heiligen, in veel grooter getal, zijn wel allen vereerders geweest van de H. Maagd, maar hebben dezen weg niet of zeer weinig betreden. Daarom ook hebben zij zwaarder en gevaarlijker beproevingen doorstaan.

153 Hoe komt het dan, zal men vragen, dat de getrouwe dienaars van die goede Moeder zoo dikwijls te lijden hebben, ja, meer dan anderen, die Haar niet zoo verknocht zijn ? Zij worden tegengesproken, vervolgd, belasterd ; men kan hen niet uit-staan ; ofwel zij wandelen in inwendige duisternissen en in woestijnen waar niet de minste

[5] Lib. de Aquæd.

droppel van 's hemels dauw te vinden is. Als deze godsvrucht tot de H. Maagd den weg om Jezus Christus te vinden gemakkelijker maakt, hoe komt het dan, dat zij het meest gekruisigd worden?

154 Ziehier mijn antwoord : de getrouwe dienaars der H. Maagd ontvangen weliswaar van Haar, als grootste gunstelingen, de grootste genaden en gunsten des hemels, nl. de kruisen ; maar ik beweer ook, dat Maria's dienaren die kruisen met meer gemak, verdienste en glorie dragen. Wat een ander duizendmaal zou tegenhouden of doen vallen, houdt hen niet éénmaal tegen, doch doet hen vooruitgaan, omdat die goede Moeder gansch vol van genade en van de zalving des H. Geestes al die kruisen die zij hun uitsnijdt, in de suiker harer moederlijke zoetheid en in de zalving der zuivere liefde inlegt ; zoodat zij ze blijde, als ingelegde noten, slikken, alhoewel zij op zich zelf zeer bitter zijn. Ik geloof niet, dat iemand die braaf en godvruchtig in Jezus Christus wil leven, en dus vervolging moet lijden en dagelijks zijn kruis opnemen, ooit zware kruisen zal dragen, ten minste blijmoedig en tot het einde toe, zonder een teedere godsvrucht tot de H. Maagd, die de zoetheid der kruisen is ; zooals ook niemand, zonder zich veel geweld aan te doen,— en dat zal hij niet lang volhouden,— groene noten kan eten, die niet in suiker zijn ingelegd.

155 2. Deze godsvrucht tot de H. Maagd is een *korte* weg om Jezus Christus te vinden, én omdat men er niet verdwaalt, én omdat men er, gelijk ik zooeven gezegd heb, blijmoediger en gemakkelijker, dus ook sneller vooruitgaat. Men vordert meer in weinig tijd van onderworpenheid aan Maria en afhankelijkheid van Haar dan in gansch jaren van eigen wil en van steun op zichzelf ; want *de gehoorzame* en aan Maria onderworpen *mensch zal* schitterende *overwinningen* over zijn vijanden *bezingen*.[8] Zij zullen hem weliswaar beletten vooruit te gaan ; zij zullen zelfs trachten hem te doen achteruit gaan of te doen vallen ; maar met Maria's steun, hulp en geleide, zal hij, zonder te vallen, zonder terug te deinzen en zelfs zonder zijn gang te vertragen, met reuzenschreden tot Jezus Christus naderen, langs denzelfden weg, waarlangs, gelijk geschreven staat, Jezus met reuzenschreden en in korten tijd tot ons gekomen is.

156 Waarom, meent gij, heeft Jezus Christus zoo korten tijd op aarde geleefd, en de weinige jaren, die Hij geleefd heeft, bijna geheel in onderdanigheid en gehoorzaamheid aan zijn Moeder doorgebracht ? O, 't is omdat Hij, na korten tijd weggenomen, lang heeft geleefd, langer zelfs dan Adam wiens schade Hij is komen herstellen, ofschoon deze meer dan negenhonderd jaar geleefd heeft. Jezus Christus heeft lang geleefd, omdat Hij een leven geleid heeft van volkomen onderwerping aan zijn heilige Moeder en van innige vereeniging met Haar, om volmaakt aan zijn goddelijke Vader te gehoorzamen. Immers : 1° Wie zijn moeder eert, is gelijk aan iemand die schatten vergadert, zegt de H. Geest, d.w.z. hij die Maria, zijn Moeder, zóó vereert, dat hij zich aan Haar onderwerpt en Haar in alles gehoorzaamt, zal spoedig zeer rijk worden, omdat hij dagelijks schatten vergadert door middel van dezen steen der wijzen : *Qui honorat matrem, quasi qui thesaurizat ;* 2° In Maria's schoot, « die een volmaakten mensch omsloten en gebaard heeft, en Dengene kon bevatten, dien het heelal niet is staat is te bevatten »—in Maria's schoot, zeg ik, worden jongelingen aan grijsaards gelijk, in verlicht-ing, heiligheid, ervaring en wijsheid, en geraakt men in weinig jaren tot de volheid van Christus' leeftijd.

157 3. Deze godsvrucht tot de H. Maagd is een *volmaakte* weg om tot Jezus Christus te gaan en zich met Hem te vereenigen, wijl Maria het volmaakste en het allerheiligste aller zuivere schepselen is, en Jezus Christus, die op volmaakte wijze tot ons is gekomen, geen anderen weg voor zijn groote en bewonderenswaardige reis genomen heeft.

De Allerhoogste, de Onbevatbare, de Ongenaakbare, Hij die Is, is willen komen tot ons, nietige aardwormen, die niets zijn. Hoe is dat geschied?

De Allerhoogste is op volmaakte en goddelijke wijze, door de ootmoedige Maria, tot ons neergedaald, zonder iets te verliezen van zijn Godheid en Heiligheid ; door Maria ook moeten wij, allerkleinsten, op volmaakte en goddelijke wijze, opklimmen tot den Allerhoogste, zonder iets te duchten.

De Onbevatbare heeft zich laten omsluiten en bevatten door de geringe Maagd Maria, zonder iets van zijn onmetelijkheid te verliezen ; door de geringe Maagd Maria ook moeten wij ons op volmaakte wijze laten omvatten en geleiden, zonder eenig voorbehoud.

De Ongenaakbare is tot onze menschheid genaderd en heeft zich innig, volmaakt en zelfs persoonlijk met haar vereenigd door Maria, zonder iets van zijn majesteit te verliezen ; door Maria ook moeten wij tot God naderen en ons met zijn majesteit volmaakt en innig vereenigen, zonder vrees van verstooten te worden.

Eindelijk, Hij die Is, is willen komen tot hetgeen niet is, opdat hetgeen niet is, God worde of Hij die Is ; en Hij heeft dit op volmaakte wijze gedaan door zich geheel aan de jeugdige Maagd Maria over te geven en te onderwerpen, zonder op te houden in den tijd te wezen Hij die Is van alle eeuwigheid ; zoo ook kunnen wij ofschoon wij niets zijn, met Maria's hulp, door de genade en de glorie gelijkvormig worden aan God, en zulks door ons zóó volkomen aan Haar te geven, dat wij niets meer zijn in ons zelf, maar alles in Haar, zonder vrees van te dwalen.

---

[8]Prov. XXI. 28.

158 Dat men mij een nieuwen weg bane om tot Jezus Christus te gaan ; en dat die weg geplaveid zij met al de verdiensten der Gelukzaligen, versierd met al hun heldhaftige deugden, verlicht en verfraaid met al den luister en de pracht der Engelen ; en dat alle Engelen en Heiligen er aanwezig zijn om er te geleiden, te verdedigen en te ondersteunen wie dien weg willen bewandelen ; voorwaar, voorwaar, ik verklaar het stoutmoedig, en ik zeg de waarheid : boven dien zoo vol-maakten weg zou ik Maria's onbevlekten weg verkiezen : *Posui immaculatam viam meam ;* [9] baan of weg zonder eenige vlek of smet, zonder erfzonde of dadelijke zonde, zonder schaduw of duisternis. En indien mijn beminnelijke Jezus andermaal in zijn glorie op aarde komt om er te heerschen,—wat zeker is,— dan zal Hij geen anderen weg voor zijn komst kiezen dan Maria, door Wie Hij op zoo zekere en volmaakte wijze de eerste maal gekomen is. Het onderscheid tusschen zijn eerste en tweede komst zal hierin bestaan, dat de eerste geheim en verborgen was, de tweede echter glorierijk en schitterend zal wezen, maar beide volmaakt, omdat beide door Maria plaats hebben. Helaas! dit is een geheim dat niet begrepen wordt : *Hic taceat omnis lingua.* Hier verstomme alle spraak.

159 4. Deze godsvrucht tot de H. Maagd is een *zekere* weg om tot Jezus Christus te gaan, en ons, door ons met Hem te vereenigen, de volmaaktheid te doen bereiken.

1° De oefening van de godsvrucht die ik predik, is niet nieuw ; zij is zoo oud, zegt de Eerw. Heer Boudon (sinds korten tijd in den geur van heiligheid gestorven) in een boek dat hij over deze godsvrucht heeft geschreven, zij is zoo oud, dat men haar oorsprong niet nauwkeurig kan bepalen. Zeker is het evenwel, dat men er sedert meer dan 700 jaren sporen van aantreft in de H. Kerk[10]. De H. Odilo, abt van Cluny, die omstreeks het jaar 1040 leefde, is een der eersten geweest die haar openlijk in Frankrijk beoefend hebben, zooals in zijn leven verhaald wordt. Kardinaal Petrus Damianus[11] verhaalt, dat zijn broeder, de Zalige Marinus, zich in 't jaar 1076 op de volgende stichtende wijze, in tegenwoordigheid van zijn biechtvader, als slaaf aan de H. Maagd toewijdde : hij bond zich een koord om den hals, geeselde zich en legde op het altaar een som gelds neer, ten bewijze zijner verknochtheid en toewijding aan de H. Maagd Hij beoefende deze godsvrucht zóó getrouw tijdens geheel zijn leven, dat hij bij zijn dood waardig werd bevonden door zijn goede Meesteres bezocht en getroost te worden, en, tot belooning zijner diensten uit haren mond de belofte van het Paradijs mocht vernemen. Cesarius[12] gewaagt van een vermaard ridder, die, omstreeks het jaar 1300, deze toewijding van zichzelf aan de H. Maagd deed. Deze godsvrucht werd door velen in 't bijzonder beoefend tot de XVIIe eeuw, toen zij openbaar werd.

160 Pater Simon de Roias, van de Orde der H. Drievuldigheid, ook van de Verlossing der Gevangenen genaamd, hofprediker van koning Philips III, bracht deze gods-vrucht in geheel Spanje en Duitschland in zwang, en verkreeg van Paus Gregorius XV, op verzoek van Philips III, rijke aflaten voor degenen die haar zouden beoefenen. Pater de Los-Rios, van de Orde van den H. Augustinus, beijverde zich met zijn boezemvriend, Pater de Roias, deze godsvrucht door woord en geschrift in genoemde landen te verspreiden. Hij schreef een lijvig boekdeel : *Hierarchia Mariana*, waarin hij met evenveel vroomheid als geleerdheid de oudheid, voortreffelijkheid en degelijkheid dezer godsvrucht behandelt.

161 De Eerw. Paters Theatijnen vestigden haar gedurende de vorige eeuw in Italië, Sicilië en Savoye ; de Eerw. Pater Stanislaus Phalacius S. J. verspreidde haar op wonderbare wijze in Polen. Pater de Los-Rios vermeldt in zijn bovengenoemd werk de namen der prinsen, prinsessen, hertogen en kardinalen van verschillende rijken, die deze godsvrucht omhelsd hebben.

De Eerw. Pater Cornelius a Lapide, even bekend om zijn godsvrucht als om zijn diepgrondige wetenschap, ontving van verschillende bisschoppen en godgeleerden opdracht deze devotie te onderzoeken ; na rijp beraad, prees hij haar, op eene zijner vroomheid waardige wijze, aan. Vele andere beroemde mannen volgden

---

[9]Ps. XVII. 33.

[10]Ook in veel vroeger tijden werd deze uitmuntende devotie beoefend. De heilige koning Dagobert II (7^{e} eeuw) uit dankbaarheid voor de verrijzenis van zijn zoontje op Maria's voorbede verkregen, verklaarde zich, *volgens een gewoonte dier tijden*, bij openlijke akte, slaaf der H. Maagd, en beloofde Haar altijd te zullen dienen. (*Kronenburg, Maria's Heerlijkheid* in Nederl. I. blz. 98.)
Van Paus Joannes VII (705-707) is het volgende merkwaardige opschrift weergevonden : *Johannis servi Scæ Mariæ. Johannou doulou tès Theotokou,* « Johannes, slaaf der Moeder Gods » (Battandier, Annuaire Pontifical 1906, blz. 145.)

[11]Door Paus Leo XII tot Kerkleeraar verheven.

[12]De zalige Schrijver bedoelt hier klaarblijkelijk *Cesarius von Heisterbach*, ordebroeder en tijdgenoot van Walter van Bierbeek. Deze, zoo genaamd naar het dorp Bierbeek, bij Leuven, was een beroemd ridder uit het begin der 13^{e} eeuw. Hij wijdde zich aan Maria als lijfeigene toe, en trad in de orde der Cisterciënsers. Cesarius heeft zijn leven beschreven in zijn *Dialogus Miraculorum*. De Bollandisten hebben Walter van Bierbeek met den titel van Gelukzalige in hun *Acta Sanctorum* opgenomen. Zie : *Kronenburg, Maria's Heerlijkheid in Nederl. V ; Bourassé, Summa Aurea de laudibus B. V. M. XI. Ed. Migne ; Acta Sanctorum. 22 Jan.*

zijn voorbeeld. De Eerw. Paters Jezuïten, steeds vol ijver voor den dienst der H. Maagd, boden, in naam der Congreganisten van Keulen, den hertog Ferdinand van Beieren, alsdan bisschop van Keulen, een kleine verhandeling aan over de heilige slavernij. De Kerkvoogd hechtte er zijn goedkeuring aan, gaf verlof om ze te drukken en spoorde al de pastoors en kloosterlingen van zijn bisdom aan, deze degelijke godsvrucht zooveel mogelijk te verspreiden.

162 Kardinaal de Bérulle, wiens nagedachtenis door geheel Frankrijk in zegening is, was een der ijverigsten om in Frankrijk deze godsvrucht te verspreiden, trotsch al den laster en de vervolgingen, die hij van vrijdenkers en losbandige menschen te verduren had. Ze beschuldigden hem van nieuwsgierigheid en bijgeloof, gaven tegen hem een smaadschrift uit en bedienden zich, of liever de duivel bediende zich door hen, van duizend listen, om hem te beletten deze godsvrucht in Frankrijk te verbreiden. Deze beroemde en vrome man beantwoordde hun laster alleen met zijn geduld, en de opwerpingen van hun schandschrift met een klein werkje, waarin hij hen zegevierend wederlegt, door hun aan te toonen, dat deze godsvrucht gegrond is op het voorbeeld van Jezus Christus, op de verplichtingen die wij jegens Hem hebben, en op de beloften die wij in het H. Doopsel hebben afgelegd. Door deze laatste reden vooral snoert hij hun de mond. Hij wijst er op, dat deze toewijding aan de H. Maagd en door Haar handen aan Jezus Christus, niets anders is dan een volmaakte her-nieuwing van de beloften des Doopsels. Veel schoons schrijft hij over deze godsvrucht, zooals men in zijn werken lezen kan.

163 In het werk van Boudon worden de verschillende Pausen aangehaald die deze godsvrucht hebben goedgekeurd, de godgeleerden die haar onderzocht hebben, de vervolgingen welke ze zegevierend doorstond, en de namen van duizenden personen die haar omhelsd hebben, zonder dat ooit een Paus haar veroordeelde ; dit zou men ook niet kunnen doen zonder de grondslagen van het christendom omver te halen. Het staat dus vast, dat deze devotie niet nieuw is, en dat, indien zij niet algemeen beoefend wordt, zulks hieraan te wijten valt, dat zij te kostbaar is om door iedereen gesmaakt en beoefend te worden.

164 2˚ Deze devotie is een *zeker* middel om tot Jezus Christus te gaan, omdat het Maria eigen is, ons zeker tot Jezus Christus te geleiden, zooals het Jezus eigen is, ons zeker tot zijn eeuwige Vader te geleiden. En laat degenen die zich op het geestelijk leven toeleggen niet valschelijk meenen, dat Maria hun een beletsel is om tot de vereeniging met God te geraken. Zou het immers mogelijk zijn, dat Zij, die voor allen in 't algemeen en voor eenieder in 't bijzonder genade heeft gevonden bij God, een beletsel zou wezen voor een ziel om de groote genade der vereeniging met God te vinden? Zou het mogelijk zijn, dat Zij, die gansch vol en overvol van genade is, die zóó met God vereenigd is, dat Hij in Haar heeft willen mensch worden, zou het mogelijk zijn, dat Zij een ziel belette zich volmaakt met God te vereenigen?

Weliswaar, zou het aanschouwen van andere, ook heilige schepselen, in zekere omstandigheden, de vereeniging met God wellicht kunnen vertragen. Maria echter niet, zooals ik gezegd heb en onverpoosd zal blijven zeggen. Een reden, waarom zoo weinig zielen tot de volheid van Christus' leeftijd geraken, is, dat Maria, die zoo goed als ooit de Moeder is van Jezus Christus en de vruchtbare Bruid van den H. Geest, niet genoeg in hun harten gevormd is. Wie de vrucht wil hebben, volgroeid en welgerijpt, moet den boom die haar voortbrengt bezitten ; wie de vrucht des levens, Jezus Christus, wil hebben, moet den boom des levens, Maria, bezitten. Wie de werking des H. Geestes in zijn binnenste wil gevoelen, moet zijn getrouwe en onafscheidbare Bruid, Maria, die Hem vruchtbaar maakt, bezitten. Dit heb ik reeds elders verklaard.

165 Wees dus overtuigd, dat, hoe meer gij Maria voor oogen zult houden in uw gebeden, beschouwingen, werken en wederwaardigheden,— zoo niet op duidelijke en merkbare, dan toch op algemeene en onmerkbare wijze,—hoe volkomener gij Jezus Christus zult vinden, die altijd met Maria is : groot en machtig, werkend en ondoorgrondelijk, meer nog dan in den Hemel of in eenig schepsel van het heelal. Aldus, wel verre dat Maria, geheel in God verslonden, den volmaakten een hinderpaal zou zijn om tot de vereeniging met God te geraken, is er integendeel tot nog toe geen schepsel geweest, en zal er nooit een zijn, dat ons krachtdadiger helpt in deze groote onderneming ; eensdeels door de genaden die Zij ons te dien einde zal verleenen— niemand immers wordt met de gedachte Gods vervuld dan door Haar, zegt een Heilige[13] : *Nemo cogitatione Dei repletur nisi per te ;*— anderdeels door de zorgen die Zij zal aanwenden, om ons voor de begoochelingen en het bedrog van den boozen geest te vrijwaren.

166 Waar Maria is, daar is de booze geest niet ; en het is een der onfeilbaarste kenteekenen dat men door den goeden geest geleid wordt, wanneer men een groote godsvrucht tot Maria heeft, dikwijls aan Haar denkt en dikwijls over Haar spreekt. Dit is het gevoelen van een Heilige[14], die hieraan toevoegt, dat, evenals de ademhaling een zeker bewijs is dat het lichaam nog leeft, zoo ook de veelvuldige gedachte aan en de liefdevolle aanroeping van Maria een zeker bewijs is dat de ziel niet dood is door de zonde.

---

[13]De H. Germanus van Constantinopel. (Sermo 2 in Dormit.)

[14]Dezelfde (Orat. in Encoen. vener. aedis. B. V.)

167 Daar Maria alleen alle ketterijen vernietigd heeft, naar de woorden van de H. Kerk en van den H. Geest die haar bestiert : *Sola cunctas hæreses interemisti in universo mundo,* zoo zal nooit, ondanks het gepruttel der vitters, een getrouw dienaar van Maria in vrijwillige ketterij of dwaling vallen. Wel zal hij feitelijk kunnen dwalen, de leugen voor de waarheid houden, en den boozen geest voor den goeden, ofschoon moeilijker dan een ander ; doch vroeg of laat zal hij zijn vergissing en feitelijke dwaling inzien, dan zal hij geenszins hardnekkig blijven gelooven en volhouden wat hij voor de waarheid had aangezien.

168 Alwie dus,— zonder die valsche inbeeldingen te vreezen, waaraan beschouwende personen zoozeer zijn blootgesteld,— op den weg der volmaaktheid voortgang wil maken en Jezus Christus op zekere en volmaakte wijze vinden, hij omhelze van ganscher harte, *corde magno et animo volenti*[15], deze godsvrucht tot de H. Maagd die hem misschien nog onbekend was. Hij sla dezen voortreffelijken weg in, dien hij niet kende en dien ik hem thans aanwijs : *Excellentiorem viam vobis demonstro*[16]. Het is een weg door Jezus Christus, de menschgeworden Wijsheid, ons eenig Opperhoofd, gebaand ; door dien te bewandelen kunnen de ledematen niet dwalen. Het is een *gemakkelijke* weg, wegens de volheid der genade en de zalving van den H. Geest, die daar gevonden wordt : men wordt niet moede en gaat niet achteruit, wanneer men hem bewandelt. Het is een *korte* weg, die ons in weinig tijd tot Jezus Christus voert. Het is een *volmaakte* weg, waarop geen slijk, geen stof, geen het geringste vuil van zonde te vinden is. Het is ten slotte een *zekere* weg, die ons recht en zeker tot Jezus Christus en het eeuwig leven leidt, zonder afwijken naar rechts of links. Slaan wij dien weg dan in, en gaan wij er dag en nacht op voort, tot wij de volheid van Christus' leeftijd bereiken.

ZESDE BEWEEGREDEN:

Deze godsvrucht brengt een groote inwendige vrijheid voort.

169 DEZE godsvrucht deelt aan haar getrouwe beoefenaars een groote inwendige vrijheid mede, de vrijheid nl. der kinderen Gods. Want, daar men zich door deze devotie tot slaaf maakt van Jezus Christus door zich geheel aan Hem in deze hoedanigheid toe te wijden, beloont die goede Meester de liefdevolle gevangenschap waarin men zich stelt : 1° door de ziel te bevrijden van alle angstvalligheid en slaafsche vrees, die haar slechts kunnen benauwen, verstrikken en verwarren ; 2° door het hart te verruimen met een vast vertrouwen op God, dien Hij ons als onzen Vader doet beschouwen ; 3° door ons een teedere en kinderlijke liefde in te boezemen.

170 Ik wil hier niet langer stilstaan om deze waarheid met bewijzen te staven. Ik zal me vergenoegen met een feit aan te halen, dat ik gelezen heb in 't leven van Mère Agnès de Jésus, religieuze der orde van den H. Dominicus uit 't klooster van Langeac in Auvergne, die aldaar in 't jaar 1634 in geur van heiligheid gestorven is. Nog pas zeven jaar oud en aan groote geesteskwellingen onderhevig, hoorde zij een stem, die haar zeide dat, indien zij van al haar kwellingen bevrijd en tegen al haar vijanden beschermd wilde worden, zij zoo spoedig mogelijk slavin zou worden van Jezus en zijn H. Moeder. Zoodra zij thuis was weergekeerd, schonk ze zich geheel als zoodanig aan Jezus en Maria, ofschoon zij vroeger niet wist waarin deze godsvrucht bestond. Met een ijzeren keten, die zij gevonden had, omgordde zij zich de lendenen en droeg die tot aan haar dood. Hiermede hielden al haar kwellingen en gewetensangsten op, en zij smaakte groote vrede en verruiming des harten. Hierdoor opgewekt, deelde zij deze devotie aan vele anderen mede, die er groote vorderingen in maakten, o.a. aan M. Olier, Stichter van 't Seminarie van Saint-Sulpice, en aan verscheidene priesters en geestelijken van hetzelfde Seminarie. Op zekeren dag verscheen haar de H. Maagd en deed haar een gouden keten om den hals, om haar vreugde te betuigen over haar toewijding als slavin aan Jezus en aan Haarzelve. En de H. Cecilia, die de H. Maagd vergezelde, zeide tot haar : Zalig zijn de getrouwe slaven van de Koningin des Hemels, want zij zullen de ware vrijheid genieten : *Tibi servire libertas. U dienen is vrijheid.*

ZEVENDE BEWEEGREDEN:

Deze godsvrucht verschaft groot voordeel aan onzen evennaaste.

171 WAT ons nog kan aansporen deze oefening te omhelzen, is het groote nut dat onze evennaaste daaruit zal trekken. Door deze godsvrucht immers beoefent men de naastenliefde op voortreffelijke wijze, daar men zijn even-mensch, door Maria's handen, al het kostbaarste schenkt wat men bezit, te weten : de voldoenings- en verkrijginskracht van al zijn goede werken, zonder ook maar de geringste goede gedachte of 't minste lijden uit te zonderen. Men staat toe, dat al wat men aan voldoeningen verworven heeft en tot den dood verwerven zal, naar Maria's goedvinden aangewend worde, òf tot de bekeering der zondaars, òf tot de verlossing der zielen in

[15]Van ganscher harte en met vasten wil. (II. Mach. I, 3.)
[16]I Cor. XII. 31.

't Vagevuur. Is dat niet zijn evenmensch volmaakt liefhebben ? Is dat niet een waar leerling van Jezus Christus zijn, dien men aan de naastenliefde herkent ? Is dat niet het middel, om de zondaren te bekeeren zonder vrees voor ijdelheid ; om de zielen uit het Vagevuur te verlossen, zonder bijna iets anders te doen dan hetgeen iedereen in zijn staat verplicht is te doen ?

172 Om het voortreffelijke van deze beweegreden te begrijpen, zou men moeten beseffen hoe verheven het is, een zondaar te bekeeren of een ziel uit 't Vagevuur te verlossen : een oneindig goed, grooter dan de schepping van hemel en aarde, daar men aan een ziel het bezit van God verschaft. Al zou men door deze oefening, gedurende heel zijn leven, slechts ééne ziel uit het Vagevuur bevrijden of slechts één zondaar bekeeren, zou dat niet voldoende zijn om eenieder die zijn evenmensch waarlijk liefheeft aan te zetten ze te omhelzen ?

Doch er dient opgemerkt te worden, dat onze goede werken, omdat zij door Maria's handen gaan, in zuiverheid toenemen, en bijgevolg ook in verdienste, in voldoenings- en verkrijgingskracht. Daardoor worden zij veel krachtiger om de pijnen der zielen in 't Vagevuur te verzachten en de zondaars te bekeeren, dan indien zij niet door Maria's maagdelijke en vrijgevige handen gingen. Het weinige dat men door Maria geeft, zonder eigen wil en met uiterst belangelooze liefde, vermag in waarheid zeer veel om Gods toorn te stillen en zijn barmhartigheid te verwerven. En zoo zal misschien bij den dood blijken, dat iemand die deze godsvrucht getrouw beoefend heeft, hierdoor vele zielen uit 't Vagevuur heeft verlost en vele zondaren bekeerd, al heeft hij ook enkel de gewone handelingen van zijn staat verricht. Wat een vreugde bij zijn oordeel ! Wat een glorie in eeuwigheid !

ACHTSTE BEWEEGREDEN:

Zij is een wonderbaar middel ter volharding.

173 WAT ons eindelijk in zekeren zin nog krachtiger moet aansporen om deze godsvrucht tot de allerheiligste Maagd te aanvaarden is, dat zij een wonderbaar middel is om in de deugd te volharden en getrouw te blijven. Want hoe komt het, dat de meeste bekeeringen niet duurzaam zijn ? Hoe komt het, dat men zoo licht in zonde terugvalt ? Hoe komt het, dat de meeste rechtvaardigen, in plaats van deugd tot deugd vooruit te gaan en nieuwe genaden te verwerven, vaak de weinige deugden en genaden welke zij bezitten, nog verliezen ? Dit komt hierdoor, zooals ik vroeger heb aangetoond, dat de mensch die zoo bedorven, zoo zwak en zoo onstandvastig is, op zichzelf vertrouwt, op eigen krachten steunt en zich bij machte waant den schat zijner genaden, deugden en verdiensten te bewaren.

Welnu, door deze devotie vertrouwt men alles toe aan de H. Maagd, die getrouw is ; men neemt Haar als algemeene Bewaarster van al zijn goederen in de orde der natuur en der genade. Men verlaat zich op haar getrouwheid, steunt op haar macht, bouwt op haar goedertierenheid en liefde, opdat Zij onze deugden en verdiensten beware en vermeerdere, ondanks den duivel, de wereld en het vleesch, die alles in 't werk stellen om ze ons te ontrukken. Men zegt Haar, gelijk een goed kind tot zijn moeder en een getrouw dienaar tot zijn Meesteres : *Depositum custodi*[17] : Mijn goede Moeder en Meesteres, ik erken, dat ik door uw voorspraak tot nog toe meer genaden van God heb ontvangen dan ik waardig ben. Een noodlottige ondervinding heeft mij geleerd, dat ik dezen schat in een zeer broos vat draag, en dat ik te zwak en te ellendig ben om die genaden in mijzelf te bewaren. Ik smeek U derhalve, neem al wat ik bezit in bewaring en behoud het mij door uw getrouwheid en uw macht. Indien Gij mij behoedt, zal ik niets verliezen ; indien Gij mij ondersteunt, zal ik niet vallen ; indien Gij mij beschermt, ben ik tegen mijn vijanden beschut.

174 Dit zegt de H. Bernardus in uitdrukkelijke woorden, om ons tot deze oefening aan te sporen : « Wanneer Zij u ondersteunt, valt gij niet ; wanneer Zij u beschermt, vreest gij niet ; wanneer Zij u geleidt, wordt gij niet moede ; wanneer Zij u gunstig is, zult u de haven des heils bereiken » : *Ipsa tenente, non corruis ; ipsa protegente, non metuis ; ipsa duce, non fatigaris ; ipsa propitia pervenis.* (S. Bern. Serm. 2 super *Missus est.*) De H. Bonaventura schijnt hetzelfde te zeggen in nog uitdrukkelijker woorden : « De H. Maagd, » zoo zegt hij, « wordt niet alleen in de volheid der Heiligen behouden, maar Zij behoudt ook en bewaart de Heiligen in hun volheid, opdat deze niet vermindere. Zij belet, dat hun deugden verdwijnen, hun verdiensten vergaan, hun genaden verloren worden, de duivel hen benadeele ; eindelijk weerhoudt Zij Onzen Heer hen te straffen wanneer zij zondigen. » *Virgo non solum in plenitudine sanctorum detinetur, sed etiam in plenitudine sanctos detinet, ne plenitudo minuatur ; detinet virtutes, ne fugiant ; detinet merita, ne pereant ; detinet gratias, ne effluant ; detinet dæmones, ne noceant ; detinet Filium ne peccatores percutiat.* (S. Bonav. in Specul. B. M. V.)

175 Maria is de getrouwe Maagd, die door haar getrouwheid aan God, de verliezen herstelt, welke de ontrouwe Eva door haar ongetrouwheid veroorzaakt heeft, en die, voor wie zich aan Haar hechten, de getrouwheid

[17] Bewaar het U toevertrouwde pand (I Tim.VI. 20).

aan God en de volharding verkrijgt. Daarom vergelijkt Haar een Heilige[18] met een hecht anker, dat men vasthoudt en belet schipbreuk te lijden op de woelige zee dezer wereld, waar zoovelen vergaan, omdat zij zich aan dit anker niet vastklemmen. « Wij hechten de zielen, » zoo zegt die Heilige, « aan de hoop op U, als aan een stevig anker. *Animas ad spem tuam, sicut ad firmam anchoram alligamus.* » Aan Haar hebben de Heiligen, die hun zaligheid bewerkten, zichzelf en de anderen het meest vastgehecht om te volharden in de deugd.

Gelukkig dan en duizendmaal gelukkig de Christenen, die zich thans getrouw en geheel aan Haar vasthechten als aan een stevig anker. Het geweld van den storm dezer wereld zal hen niet doen vergaan, noch hen berooven van hun hemelsche schatten.

Gelukkig die zich in Haar, als in de ark van Noë opsluiten ! De wateren van den zondvloed, waarin zoovelen vergaan, zullen hen niet deren ; want : *Qui operantur in me non peccabunt*[19]; *« Die in mij zijn om hunne zaligheid te bewerken, zullen niet zondigen, »* zoo spreekt Maria met de Wijsheid.

Gelukkig de ontrouwe kinderen der rampzalige Eva, die zich hechten aan die getrouwe Moeder en Maagd. Zij blijft altijd getrouw en verloochent zich nooit : *Fidelis permanet, se ipsam negare non potest*[20]. Zij bemint altijd degenen die Haar beminnen : *Ego diligentes me diligo*[21]. Haar liefde is niet enkel genegenheid, maar een werkdadige en vruchtbare liefde : door een grooten overvloed van genaden belet Zij hen in de deugd achteruit te gaan, of op den weg te vallen en de genade van haar Zoon te verliezen.

176 Die goede Moeder neemt altijd uit loutere liefde aan, al wat men Haar toevertrouwt. Heeft Zij het eenmaal in bewaring aangenomen, dan is Zij uit rechtvaardigheid verplicht, krachtens het bewaringscontract, daarvoor zorg te dragen ; evenals iemand, wien ik duizend kronen ter bewaring zou hebben toevertrouwd, verplicht zou zijn daarvoor zorg te dragen ; en mochten mijn duizend kronen door zijn nalatigheid verloren gaan, dan zou hij daarvoor gerechtelijk aansprakelijk zijn. Doch neen, nooit zal de getrouwe Maria door haar nalatigheid laten verloren gaan, wat men Haar toevertrouwt ; hemel en aarde zouden eerder vergaan, dan dat Zij nalatig en ontrouw zou worden jegens hen, die zich op Haar verlaten.

177 Arme kinderen van Maria, mateloos is uw zwakheid, groot uw onstandvastigheid, zeer bedorven uw inborst. Ik erken, dat ook gij genomen zijt uit de bedorven schaar der kinderen van Adam en Eva. Doch laat u daarom niet ontmoedigen ; maar troost u, ja, verheugt u. Ziehier een geheim, dat ik u wil mededeelen, een geheim aan bijna alle Christenen, zelfs de vroomste, onbekend. Laat niet uw goud en zilver in uw eigen kisten, vroeger reeds opengebroken door den boozen geest, die u bestolen heeft ; te klein ook, te zwak en te oud om een schat zoo groot en kostbaar te bevatten. Giet het zuivere en heldere bronwater der genade niet in uw door zonde besmette en verzuurde vaten ; al is er de zonde niet meer in, de reuk ervan bleef achter, en het water zou hierdoor bederven. Doet uw kostbare wijnen niet in oude vaten, die met slechten wijn zijn gevuld geweest ; zij zouden verzuren en mogelijk wegvloeien.

178 Al begrijpt gij mij, uitverkoren zielen, ik wil nog duidelijker spreken. Vertrouwt het goud uwer liefde, het zilver uwer zuiverheid, de wateren der hemelsche genaden en de wijnen uwer verdiensten en deugden niet aan een gescheurden zak, aan een oude en gebroken kist, aan een verzuurd en bedorven vat, zooals gij zijt. Gij zoudt door dieven, geplunderd worden, d.i. door de duivelen, die dag en nacht het gunstige oogenblik daartoe zoeken en bespieden. Het zuiverste dat God u gegeven heeft, zou door den slechten reuk van eigenliefde, zelfvertrouwen en eigenwil bedorven worden. Legt en stort in Maria's schoot en hart al uw schatten, al uw genaden en deugden. Zij is een geestelijk vat, een eerwaardig vat, een uitmuntend vat van godsvrucht : *Vas spirituale, vas honora-bile, vas insigne devotionis.* Sedert God in eigen persoon zich met al zijn volmaaktheden in dat vat heeft opgesloten, is het geheel geestelijk geworden en de geestelijke woning der meest geestelijke zielen. Het is eerwaardig geworden en de eeretroon van de hoogste vorsten der eeuwigheid. Het is uitmuntend in godsvrucht geworden, en het heerlijkste verblijf wat zoetheden, genaden en deugden betreft. Het is ten slotte rijk geworden als een gulden huis, sterk als een toren van David en zuiver als een ivoren toren.

179 O, hoe gelukkig is de mensch, die alles aan Maria heeft geschonken, die in alles en voor alles op Maria vertrouwt en zich geheel in Haar verliest! Hij behoort geheel aan Maria, en Maria behoort geheel aan hem. Hij mag stoutmoedig met David zeggen : *Hæc facta est mihi* [22]; « Maria is voor mij geschapen ; » of met den welbeminden

---

[18]De H. Joannes Damascenus.
[19]Eccli. XXIV. 20. (Jesus Sir. XXIV. 25)—
[20]II Tim. II. 12.—
[21]Prov. VIII. 17.
[22]Ps. CXVIII, 56.—

leerling : *Accepi eam in mea* [23]; « Ik heb Haar voor al mijn bezit genomen ; » ofwel met Jezus Christus : *Omnia mea tua sunt et omnia tua mea sunt* [24], « Al het mijne is het uwe, en al het uwe is het mijne. »

180 Een of andere bevitter die dit leest, zal zich verbeelden, dat ik overdrijf en dat zulks buitensporige godsvrucht is. Helaas! hij begrijpt mij niet ; ofwel omdat hij een vleeschelijk mensch is, die de dingen des geestes niet smaakt ; ofwel omdat hij van de wereld is, die de H. Geest niet ontvangen kan ; ofwel omdat hij een trotsche bevitter is, die al wat hij niet begrijpt, veroordeelt en veracht. De zielen echter, die noch uit de wil des vleesches, noch uit den wil des mans, maar uit God en Maria geboren zijn, die zielen begrijpen mij en smaken mijn leer ; en het is ook voor die zielen, dat ik schrijf.

181 Zoowel voor de eersten als voor de laatsten echter zeg ik, om mijn onderbroken betoog weder op te vatten : omdat Maria het edelste en milddadigste van alle zuivere schepselen is, laat Zij zich nooit in liefde en edelmoedigheid overtreffen. Voor het weinige dat men Haar geeft, schenkt Zij zeer veel terug van hetgeen Zij van God heeft ontvangen. Bijgevolg, wanneer een ziel zich zonder voorbehoud aan Haar overgeeft, dan schenkt Maria zich ook zonder voorbehoud aan die ziel, mits zij zonder vermetelheid op Haar vertrouwt, en van Haar kant arbeidt om de deugden te verkrijgen en de hartstochten te beteugelen.

182 Laat de trouwe dienaar van Maria dan vrijmoedig met den H. Joannes Damascenus uitroepen : « Op U vertrouwend, O Moeder van God, zal ik zalig worden ; onder uw hoede zal ik niet vreezen ; met uw hulp en bescherming zal ik mijn vijanden bestrijden en op de vlucht jagen : want de godsvrucht tot U is een wapen des heils, dat God schenkt aan wie Hij wil zalig maken : *Spem tuam habens, o Deipara, servabor ; defensionem tuam possidens, non timebo ; persequar inimicos meos et in fugam vertam, habens protectionem et auxilium tuum ; nam tibi devotum esse est arma quædam salutis, quæ Deus his dat quos vult salvos fieri. »* (S. Joann. Damasc. Serm. de Annunt.)

[23]Cf. Joann. XIX, 27.—
[24]Ibid. XVII, 10.

ZESDE HOOFDSTUK

Voorafbeelding dezer Godsvrucht in de Geschiedenis van Rebecca en Jacob.

183 VAN al de waarheden die ik tot hiertoe omtrent de heilige Maagd en haar kinderen en dienaren heb ontwikkeld, geeft ons de H. Geest in de H. Schrift een bewonderens-waardige voorafbeelding in de geschiedenis van Jacob [1], die door de vindingrijke zorgen van Rebecca, zijne moeder, den zegen van zijn vader Isaäc ontving. Ziehier vooreerst de geschiedenis, zooals de H. Geest ze ons verhaalt ; daarna laat ik haar uitleg volgen.

184 Omdat Ezau zijn eerstgeboorterecht aan Jacob verkocht had, gebruikte Rebecca, de moeder der beide broeders, eenige jaren later een heilige en geheimnisvolle list om Jacob, dien zij teeder beminde, dit voorrecht te verzekeren. Isaäc was oud geworden en wilde alvorens te sterven zijn kinderen zegenen. Hij ontbood dus zijn zoon Ezau, dien hij liefhad, en gaf hem bevel op jacht te gaan en van het bemachtigde wild een gerecht te bereiden, waarna hij hem zou zegenen. Rebecca verwittigde Jacob schielijk van wat er gebeurde, en beval hem twee geitenbokjes uit de kudde te halen. Toen hij ze zijn moeder gebracht had, bereidde deze voor Isaäc een gerecht zooals zij wist dat hij graag at. Vervolgens bekleedde zij Jacob met Ezau's kleederen die zij in bewaring had en bedekte zijn handen en hals met de huid der geitenbokjes, opdat zijn vader, die blind was, als hij de stem van Jacob zou hooren, door het haar der handen evenwel in de waan zou verkeeren, dat het zijn broeder Ezau was. En inderdaad, verwonderd over deze stem, waarin hij die van Jacob meende te herkennen, deed Isaäc hem naderbij komen ; en toen hij de haren van het vel der geitenbokjes, waarmede Jacobs handen bedekt waren, had aangeraakt, zeide hij, dat het wel Jacobs stem was, maar dat het Ezau's handen waren. Nadat hij gegeten had en, bij het omhelzen van Jacob, den geur zijner welriekende kleederen had ingeademd, zegende hij hem en wenschte hem den dauw des Hemels en de vruchtbaarheid der aarde toe ; hij stelde hem aan als heer over al zijn broeders en eindigde zijn zegen met deze woorden : « Dat hij die u vervloekt, zelf vervloekt zij, en hij die u zegent, met zegeningen overladen worde. » Nauwelijks had Isaäc deze woorden uitgesproken, of Ezau trad binnen en bracht zijn vader te eten van den buit zijner jacht, om daarna zijn zegen te ontvangen. Een ongeloofelijke verbazing maakte zich van den heiligen Oudvader meester, toen hij zag wat er gebeurd was ; doch, verre van te herroepen wat hij gedaan had, bevestigde hij het integendeel, omdat hij al te duidelijk den vinger Gods daarin herkende. Hierop — zoo verhaalt de H. Schrift — barstte Ezau in een woest geschreeuw uit, beschuldigde zijn broeder openlijk van bedrog, en vroeg aan zijn vader of hij dan maar één zegen had : hierin was hij, zoo merken de HH. Kerkvaders op, het beeld diergenen, die gaarne God met de wereld vereenigen en tegelijk de vertroostingen des Hemels en die der aarde willen genieten. Door het luid geween van Ezau bewogen, zegende Isaäc hem eindelijk, doch met een zegen der aarde, en stelde hem van zijn broeder afhankelijk. Dit deed bij Ezau zulk een venijnigen haat tegen Jacob ontstaan, dat hij slechts den dood zijns vaders afwachtte om zijn broeder om het leven te brengen ; en Jacob zou den dood niet ontkomen zijn, indien zijn dierbare moeder Rebecca hem daartegen niet gevrijwaard had door haar scherpzinnigheid en door haar goede raadgevingen, welke Jacob opvolgde.

185 Alvorens deze zoo schoone geschiedenis te verklaren, dient opgemerkt te worden, dat Jacob, volgens alle HH. Kerkvaders en alle verklaarders der H. Schrift, de voorafbeelding is van Jezus Christus en de uitverkorenen, Ezau integendeel die der verworpelingen. Men behoeft slechts de handelingen en het gedrag van beiden na te gaan, om zich hiervan te overtuigen.

§ I.

Ezau en de verworpelingen.

EZAU, de oudste, was sterk en forsch gebouwd ; hij was een handig boogschutter en een bedreven jager. 2. Hij bleef nooit te huis, en op zijn kracht en behendigheid alleen vertrouwend, arbeidde hij slechts buitenshuis. 3. Hij bekommerde zich weinig om de gunst zijner moeder Rebecca en deed niets om ze te verkrijgen. 4. Hij was zóó gulzig en zóó op het eten gesteld, dat hij zijn eerstgeboorterecht voor een schotel linzen verkocht. 5. Hij was, zooals Caïn, vol nijd tegen zijn broeder Jacob, en vervolgde dezen tot het uiterste.

186 Zoo handelen ook steeds de verworpelingen:

1. Zij vertrouwen op hun kracht en bedrevenheid in tijdelijke zaken ; zij zijn zeer sterk, behendig en scherpzinnig voor de dingen dezer aarde, maar zeer zwak en onwetend in de dingen des Hemels : *In terrenis fortes, in cœlestibus debiles.* Daarom ook :

[1] Gen. XXVII.

2. Blijven zij niet of zeer weinig te huis, in hun eigen woning, d.w.z. in hun binnenste, dat de inwendige en eigenlijke woning is, door God aan ieder mensch geschonken, om daarin, naar zijn voorbeeld, te verblijven ; want God verblijft steeds in zichzelf. De verworpelingen houden niet van afzondering, noch van geestelijk leven, noch van innerlijke godsvrucht ; zij beschouwen als kleingeestigen, als kwezels en menschenschuwen, degenen die inwendig zijn, van de wereld teruggetrokken, en meer bezig in hun binnenste dan daarbuiten.

188 3. De verworpelingen bekreunen zich weinig om de godsvrucht tot de H. Maagd, de Moeder der uitverkorenen. Zij haten Haar wel niet bepaaldelijk ; zij brengen Haar somtijds lof ; ze zeggen, dat ze Haar beminnen, verrichten zelfs sommige godvruchtige oefeningen te harer eer. Doch, voor de rest, kunnen zij niet uitstaan dat men Haar teeder bemint, omdat zij Jacobs teedere liefde voor Haar niet bezitten. Zij vinden steeds wat aan te merken op de godvruchtige oefeningen, welke haar goede kinderen en dienaren getrouw onderhouden om haar genegenheid te winnen, omdat zij in den waan verkeeren, dat deze godsvrucht niet noodzakelijk is ter zaligheid. Haten ze niet bepaald de H. Maagd, en verachten ze niet uitdrukkelijk haar godsvrucht, dan is dit, huns inziens genoeg : ze hebben de gunst van Maria verworven ; en ze meenen haar dienaren te zijn, met eenige gebeden te mompelen, zonder liefde voor Haar en zonder beterschap voor zichzelf.

189 4. De verworpelingen verkoopen hun eerstgeboorte-recht, met andere woorden de geneugten des hemels, voor een schotel linzen, d.w.z. voor de genoegens der aarde. Zij lachen, drinken, eten, maken plezier, spelen en dansen, en geven zich als Ezau geen moeite om den zegen des hemelschen Vaders waardig te worden. In drie woorden : zij denken alleen aan de aarde, beminnen alleen de aarde, spreken en handelen alleen voor de aarde en haar genoegens. Zoodoende verkoopen zij voor één oogenblik van genot, voor den ijdelen rook der eer, voor een stuk harde aarde, geel of wit, de genade van het H. Doopsel, het kleed hunner onschuld en het erfgoed des hemels.

190 De verworpelingen eindelijk haten en vervolgen dagelijks de uitverkorenen, openlijk of heimelijk ; zij kunnen hen niet uitstaan, zij verachten en bevitten hen, apen hen na, beleedigen, bestelen, bedriegen, verarmen, verjagen hen en doen hen ten gronde gaan. Middelerwijl maken zij zelf fortuin en kunnen zich alle genoegens verschaffen ; het gaat hun goed, zij worden rijk, komen vooruit in de wereld en hebben alles wat zij verlangen.

§ II.

Jacob en de uitverkorenen.

191 JACOB, de jongste der twee broeders was zwak van gestel, zacht en vreedzaam van karakter, en bleef meestal te huis om de gunst zijner moeder Rebecca, die hij teeder liefhad te winnen. Zoo hij somtijds uitging, was dit niet uit eigenwil noch uit vertrouwen op eigen bedrevenheid, doch om zijn moeder te gehoorzamen.

192 2. Hij beminde en eerde zijn moeder: daarom bleef hij bij haar te huis ; hij was nooit gelukkiger dan in haar bijzijn. Hij vermeed alles wat haar kon mishagen, en deed wat hij meende dat haar aangenaam was. Dit vermeerderde bij Rebecca de liefde, die zij hem toedroeg.

193 3. Hij was in alles aan zijn lieve moeder onderworpen. Hij gehoorzaamde haar ten volle in alles, oogenblikkelijk en zonder toeven, liefdevol en zonder klagen. Bij het geringste teeken van haar wil, snelde de kleine Jacob heen om haar verlangens te bevredigen. Zonder verder onderzoek hechtte hij geloof aan al wat zij hem zeide : bijvoorbeeld, toen zij hem beval, haar twee geitenbokjes te brengen om ze voor zijn vader Isaäc toe te bereiden, wierp Jacob niet op, dat één wel voldoende was voor de maaltijd van één enkele man, doch, zonder redeneeren volbracht hij wat hem bevolen was.

194 4. Hij stelde een groot vertrouwen in zijn lieve moeder. Hij steunde geenszins op eigen vaardigheid en verliet zich alleen op haar zorgen en bescherming. Hij was gewoon haar hulp in te roepen in alle noodwendigheden en haar te raadplegen in iedere onzekerheid. Zoo bijv. toen hij haar vroeg, of hij niet in plaats van den zegen zijns vaders diens vloek te verwachten had, en zij antwoordde, dat zij dien vloek op zich nam,— verliet hij zich geheel op haar woord.

195 5. Ten slotte volgde hij zooveel mogelijk de deugden na, die hij in zijn moeder aanschouwde ; en het schijnt wel, dat dit een der redenen was waarvoor hij te huis bleef, nl. om het voorbeeld zijner moeder te volgen, die deugdzaam was en zedenbedervende gezelschappen vermeed. Hierdoor werd hij den dubbelen zegen zijns vaders waardig.

196 Van denzelfden aard is ook de dagelijksche levenswijze der uitverkorenen :

1. Zij leiden een *teruggetrokken* leven tehuis bij hun moeder : d.w.z. het zijn inwendige menschen, zij houden van afzondering en leggen zich toe op het gebed, maar dan altijd naar het voorbeeld en in gezelschap van hun Moeder, de H. Maagd, wier luister geheel inwendig is [2], en die, gedurende haar gansche leven, de afzondering en het gebed zoozeer heeft liefgehad. Zij verschijnen weliswaar somwijlen buiten in de wereld ; maar dan uit gehoorzaamheid aan den wil van God en van hun dierbare Moeder, om de plichten van hun staat te vervullen. Wat al schijnbaar groote dingen zij ook uiterlijk doen, hooger nog schatten ze die, welke zij in zichzelf, in hun eigen binnenste, in gezelschap der allerheiligste Maagd, verrichten. Daar immers volbrengen zij het groote werk hunner volmaaktheid, waarbij vergeleken al het andere slechts kinderspel is. Terwijl dan hun broeders en zusters somtijds met veel kracht, bedrevenheid en voldoening voor het uiterlijke arbeiden, door de wereld geroemd en geprezen,— beseffen zij in het licht van den H. Geest dat het veel roemrijker, voordeeliger en gelukkiger is, met Jezus Christus, hun toonbeeld, een verborgen en teruggetrokken leven te leiden in algeheele en volstrekte onderworpenheid aan hun Moeder, dan uit zichzelf wonderen naar de natuur of de genade te verrichten in de wereld, gelijk zoovele Ezau's en verworpelingen doen. *Gloria et divitiæ in domo ejus* [3]: *de glorie* voor God *en de schatten* voor den mensch bevinden zich *in Maria's woon.*

Heer Jezus, hoe lieflijk zijn uw woontenten! De musch heeft een woning gevonden om er te verblijven en de tortelduif een nest, waarin zij haar jongen legt. O, hoe gelukkig is de mensch die verblijft in Maria's woning, waar Gij het eerst uw verblijf hebt genomen! In deze woning der uitverkorenen ontvangt hij zijn hulp van U alleen. Daar heeft hij in zijn hart opgangen en trappen van alle deugden aangelegd, om in dit dal van tranen op te stijgen tot de volmaaktheid. *Quam dilecta tabernacula tua,* etc.[4]

197 2. De uitverkorenen *beminnen* teeder en *vereeren* waarlijk de allerheiligste Maagd als hun goede Moeder en Meesteres. Zij beminnen Haar niet enkel met woorden, doch in waarheid ; zij vereeren Haar niet alleen uitwendig, maar ook uit den grond huns harten. Zij vermijden gelijk Jacob al wat Haar kan mishagen, en volbrengen met ijver al wat zij geschikt achten om haar genegenheid te verwerven. Zij brengen en schenken Haar, niet twee geitenbokjes zooals Jacob voor Rebecca deed, doch, wat door die dieren voorafgebeeld werd, hun lichaam en hun ziel met al wat daarbij hoort : 1˚ opdat Zij ze ontvange als iets dat Haar toebehoort ; 2˚ opdat Zij ze doode en doe sterven aan de zonde en aan hen zelf, ze van hun eigen huid, d.w.z. van hun eigenliefde ontdoe, om ze zoodoende aan Jezus, haren Zoon, te doen behagen, die alleen tot vrienden en leer-lingen wil hen die aan zichzelf gestorven zijn ; 3˚ opdat Zij ze bereide naar den smaak van den hemelsche Vader en tot meerdere glorie, welke Zij beter kent dan eenig ander schepsel ; 4˚ opdat die ziel en dat lichaam door haar zorgen en haar voorspraak welgezuiverd van alle vlek, zichzelf volkomen afgestorven, goed gereinigd en wel toebereid, eene spijze, kostelijk en Gode aangenaam moge worden, en den zegen des hemelsche Vaders waardig. Is dit niet wat de uitverkoren zielen doen, die deze volmaakte toewijding aan Jezus door Maria's handen smaken en getrouw beoefenen, om aldus Jezus en Maria een werkdadige en moedige liefde te betuigen?

De verworpelingen beweren wel, dat zij Jezus beminnen, dat zij ook Maria beminnen en vereeren ; maar niet zóózeer dat zij iets van zichzelf willen afstaan [5], niet zóózeer dat zij hun lichaam met zijn zintuigen, hun ziel met haar vermogens aan Jezus en Maria opofferen, gelijk de uitverkorenen doen.

198 3. De uitverkorenen zijn aan de H. Maagd, als aan hun goede Moeder ook *gehoorzaam* en *onderworpen*, naar het voorbeeld van Jezus, die, van de drieëndertig jaren welke Hij op aarde geleefd heeft, er dertig heeft besteed, om God zijn Vader door een volstrekte en algemeene onderwerping aan zijn heilige Moeder te verheerlijken.

Zij gehoorzamen Haar door haar raadgevingen stipt op te volgen, zooals Jacob deed voor Rebecca, die hem zeide : *Fili mi, acquiesce consiliis meis* [6]; « Mijn zoon, volg mijn raadgevingen op » ; of zooals de bedienden op de bruiloft te Cana, tot wie de H. Maagd zeide : *Quodcumque dixerit vobis, facite* [7]; « Doet al wat Hij u zeggen mag. » Omdat Jacob zijn moeder gehoorzaamde, ontving hij als bij wonder den zegen zijns vaders, dien hij natuurlijkerwijze niet moest ontvangen. De gasten der bruiloft te Cana, omdat zij Maria's raad gevolgd hadden, werden vereerd met het eerste wonder van Jezus, die op de bede zijner heilige Moeder het water in wijn veranderde. Zoo ook zullen al degenen, die tot het einde der eeuwen den zegen van den hemelsche Vader ontvangen en met wonderen Gods vereerd worden, deze genaden slechts verkrijgen als een gevolg hunner gehoorzaamheid aan Maria. De Ezau's, integendeel, verliezen hun zegen bij gemis aan onderworpenheid aan de H. Maagd.

---

[2] Ps. XLIV. 14.
[3] Ps. CXI. 3.
[4] Ps. LXXXIII. 7.
[5] Honora Dominum de tua substantia. (Prov. III. 9.)
[6] Gen. XXVII. 8.—
[7] Joann. II. 5.

199 4. De uitverkorenen stellen *een groot vertrouwen* in de goedheid en de macht der allerheiligste Maagd, hun goede Moeder. Zij roepen onophoudelijk haar hulp in. Zij beschouwen Haar als hun poolster om in veilige haven te landen. Zij leggen Haar met groote openhartigheid hun zorgen en behoeften bloot. Zij hechten zich aan haar barmhartigheid en zachtmoedigheid, om door haar voorspraak de vergiffenis te verkrijgen, en om in hun leed en tegenspoed haar moederlijke vertroosting te smaken. Zij werpen, verschuilen en verliezen zichzelf op bewonderenswaardige wijze in haren liefderijken en maagdelijken schoot, om er in zuivere liefde ontstoken, om er van de geringste vlekken gezuiverd te worden, om er op volmaakte wijze Jezus te vinden, die daar zetelt als op zijn glorierijkste troon.
O, welk een geluk! Denkt niet, zegt Abt Guerric, dat het een grooter geluk is in Abrahams schoot dan in Maria's schoot te verblijven, daar de Heer hier zijn troon heeft opgeslagen : *Ne credideris majoris esse felicitatis habitare in sinu Abrahæ quam in sinu Mariæ, cum in eo Dominus posuerit thronum suum.*

De verworpelingen, integendeel, stellen al hun vertrouwen in zichzelf ; eten, zooals de verloren zoon, niets dan zwijnenvoedsel ; voeden zich slechts met aarde gelijk padden, en beminnen met de wereldlingen enkel het zichtbare en uiterlijke. Daarom kunnen zij de zoetheden van Maria's schoot niet smaken, en ontberen zij dien steun, dat vertrouwen dat de uitverkorenen op de H. Maagd, hun goede Moeder, stellen. Zij verlustigen zich jammerlijk in hun honger naar het uiterlijke, zegt de H. Gregorius[8], omdat zij de zoetheid niet willen smaken, die in hun binnenste en in Jezus en Maria voor hen bereid is.

200 5. Ten slotte bewandelen de uitverkorenen de wegen der H. Maagd, hun goede Moeder, d.w.z. *zij volgen haar voorbeelden na.* En hierdoor smaken zij werkelijk geluk, toonen zich waarlijk godvruchtig, en dragen het onfeilbaar teeken hunner voorbeschikking, zooals deze goede Moeder getuigt : *Beati qui custodiunt vias meas,* « Zalig die mijn wegen bewaren [9]; » d.w.z. zalig diegenen die mijne deugden beoefenen en met behulp der goddelijke genade de voetstappen mijns levens drukken. Gelukkig zijn ze in de wereld gedurende hun leven, om den overvloed van genaden en zoetheden, die ik hun van mijn volheid mededeel, en zulks overvloediger dan aan de anderen, die mij niet van zoo nabij navolgen. Gelukkig zijn ze bij hun dood, die zacht en rustig is, en waarbij ik gewoonlijk zelf tegenwoordig ben om hen de vreugde der eeuwigheid binnen te leiden. Gelukkig eindelijk zijn zij in de eeuwigheid, omdat nooit een mijner trouwe dienaren, die mijn deugden gedurende zijn leven heeft nagevolgd, verloren is gegaan.

De verworpelingen daarentegen zijn ongelukkig gedurende hun leven, bij hun dood en in de eeuwigheid, omdat zij de allerheiligste Maagd in haar deugden niet navolgen en zich tevreden stellen met hoogstens lid te worden van haar broederschappen, eenige gebeden te harer eer op te zeggen of eenige andere uiterlijke godsvrucht te beoefenen. O heilige Maagd, mijn goede Moeder, hoe gelukkig, ik herhaal het in vervoering mijns harten, hoe gelukkig zijn degenen die zich niet laten misleiden door een valsche godsvrucht jegens U, maar getrouw uw wegen bewandelen, uw raadgevingen en bevelen nakomen. Maar hoe ongelukkig en vervloekt zijn degenen die, misbruik makend van uw godsvrucht, de geboden van uw Zoon niet onderhouden : *Maledicti qui declinant a mandatis tuis,* « Vervloekt zijn degenen die van uw geboden afwijken [10]. »

§ III.

Rebecca en de H. Maagd.

201 ZIEHIER nu de liefderijke diensten, welke de H. Maagd, als de beste van alle moeders, haar trouwe dienaren bewijst, die zich op de boven beschreven wijze en naar Jacobs voorafbeelding aan Haar hebben toegewijd.

1. Zij bemint hen.

Ego diligentes me diligo :[11] « Ik bemin degenen die mij beminnen. »

Zij bemint hen : 1° omdat Zij hun ware Moeder is, en een moeder altijd haar kind bemint, dat de vrucht is van haren schoot. 2° Zij bemint hen uit erkentelijkheid, omdat zij Haar werkdadig als hun goede Moeder liefhebben. 3° Zij bemint hen, omdat zij, als uitverkorenen, door God zelf geliefd zijn : *Jacob dilexi, Esau autem odio habui :* « Jacob heb ik bemind, Ezau echter gehaat[12]. » 4° Zij bemint hen, omdat zij zich geheel aan Haar hebben toegewijd en aldus haar eigendom en erfdeel zijn : *In Israel hæreditare :* « Neem Israël tot uw erfdeel. »

---

[8] Hom. 36. in Ev.
[9] Prov. VIII. 32.
[10] Ps. CXVIII. 21.—
[11] Prov. VIII. 17.
[12] Rom. IX. 13.

202 Zij bemint hen teederlijk, teederlijker zelfs dan alle moeders te zamen. Verzamel, zoo gij kunt, al de natuurlijke liefde, welke de moeders der geheele wereld voor haar kinderen gevoelen, in het hart eener enkele moeder voor een eenig kind : voorzeker zal die moeder dat kind zeer veel beminnen. En toch is het waar, dat Maria met meer teederheid nog haar kinderen bemint, dan die moeder het hare zou liefhebben.

Die liefde welke Zij hun toedraagt, is niet enkel genegenheid, doch ook werkdadige en vruchtbare liefde, zooals, en meer nog, die van Rebecca voor Jacob. Ziehier wat die goede Moeder, van wie Rebecca slechts de voorafbeelding was, voor haar kinderen doet, om hun den zegen des hemelschen Vaders te verkrijgen.

203 1° Evenals Rebecca bespiedt Zij de gunstige gelegen-heden om hun goed te doen, om hen te verheffen en te verrijken. Daar Zij alle goed en kwaad, allen voor- en tegenspoed, de zegeningen en vervloekingen Gods duidelijk in God voorziet, beschikt Zij van verre alle dingen zoodanig, dat haar dienaren van allerlei rampen bevrijd en met allerlei zegeningen overladen worden. En wanneer er bij God een buitengewoon voordeel te behalen is, door de getrouwheid in een of andere hooge bediening, dan kan men zeker zijn, dat Maria die buitenkans aan een harer kinderen en trouwe dienaren zal bezorgen, en hem de genade verkrijgen om dat ambt met getrouwheid te vervullen. *Ipsa procurat negotia nostra :* « Zij zorgt voor onze belangen, » zegt een Heilige.

204 2° Zij geeft aan haar kinderen goeden raad, gelijk Rebecca aan Jacob : *Fili mi, acquiesce consiliis meis,* « Mijn zoon luister naar mijn raadgevingen. » Zij geeft o.a. den raad, Haar twee geitenbokjes te brengen, d.w.z. hun lichaam en hun ziel aan Haar toe te wijden, opdat Zij er een Gode aangename spijs mee bereide. Ook spoort Zij hen aan om alles te volbrengen wat Jezus Christus haar Zoon door woord en voorbeeld ons heeft voorgehouden. Geeft Zij hun dezen raad niet rechtstreeks zelve, dan doet Zij dit door bemiddeling der Engelen, wier grootste eer en genoegen het is, een harer bevelen te volbrengen, op aarde neder te dalen en een harer trouwe dienaren bij te staan.

205 3° Wanneer men Haar zijn lichaam en zijn ziel, met al wat daarmee samengaat, zonder iets uit te zonderen, gebracht en toegewijd heeft, wat doet dan die goede Moeder ? Hetgeen weleer Rebecca deed met de twee geitenbokjes, welke Jacob haar bracht : *a*) Zij doodt ze en doet ze sterven aan het leven van den ouden Adam ; *b*) evenals Rebecca die gedoode dieren van hun huid ontdeed, zoo ontdoet ook Maria haar dienaren van hun eigenliefde en eigen wil en van alle gehechtheid aan het geschapene ; *c*) Zij zuivert hen van alle smetten, onreinheid en zonde ; *d*) Zij bereidt ze naar Gods smaak en tot zijn meerdere glorie. En daar Maria alleen volkomen dien goddelijke smaak en die meerdere glorie des Allerhoogsten kent, zoo is ook Zij alleen in staat, zonder falen, ons lichaam en onze ziel toe te bereiden naar dien oneindig verheven smaak en te voegen naar die oneindig verborgen glorie.

206 4° Wanneer wij aan de H. Maagd door de hier beschreven oefening, de volmaakte opdracht van onszelf, van onze eigen verdiensten en voldoeningen hebben gedaan, en wij aldus onze oude kleederen hebben afgelegd, maakt Zij ons gereed om waardig voor den hemelschen Vader te verschijnen.

a) Zij bekleedt ons met zuivere, nieuwe, kostbare en welriekende kleederen van onzen oudsten Broeder, Jezus Christus, haren Zoon. Die kleederen heeft Zij in bewaring. Zij kan er over beschikken, als de eeuwige schatbewaarster en uitdeelster van Christus' deugden en verdiensten, welke Zij schenkt en mededeelt aan wie Zij wil, wanneer Zij wil, zooals Zij wil, en zooveel Zij wil, gelijk hierboven is aangetoond[13].

b) Hals en handen harer dienaren omwikkelt Zij met de huid der gedoode en gestroopte geitenbokjes : d.w.z. Zij tooit hen met de verdiensten en de waarde hunner goede werken. Zij doodt weliswaar en vernietigt al wat onrein en onvolmaakt in hen is, maar van al het goede, dat de genade in hen heeft voortgebracht, laat Zij niets verloren gaan ; Zij bewaart en vermeerdert het, om er het sieraad en de kracht van hun hals en handen van te maken. Zij versterkt hen aldus, om het juk des Heeren, dat op den hals genomen wordt, te dragen, en om grootschen dingen te verrichten voor de glorie Gods en het heil hunner arme broeders.

c) Zij verhoogt den welriekenden geur en de bevalligheid hunner kleedij en sieraden, doordat Zij hen met haar eigen kleeding voorziet, nl. met haar verdiensten en deugden, welke Zij hun, als kostbaar nalatenschap, bij haren dood heeft vermaakt, naar de getuigenis eener vrome klooster-zuster der laatste eeuw, gestorven in geur van heiligheid, en die dit door openbaring heeft vernomen. Zoodoende zijn al haar onderhoorigen, al haar trouwe dienaren en slaven dubbel gekleed, met de kleederen van haar Zoon en met de Hare : *Omnes domestici ejus sunt duplicibus*[14]. Daarom ook hebben zij niets te vreezen van de koude van Jezus Christus, die wit is als de sneeuw. Die koude echter zullen de verworpelingen, geheel naakt en ontbloot als zij zijn van de verdiensten van Jezus Christus en zijn heilige Moeder, niet kunnen doorstaan.

207 5° Eindelijk doet Zij hun den zegen des hemelschen Vaders verkrijgen, ofschoon zij daarop, als jongere en aangenomen kinderen, eigenlijk geen aanspraak konden maken. Met deze geheel nieuwe, allerkostbaarste en zeer

---

[13] Cf. al. 23 en volgd.

[14] Prov. XXXI. 21.

welriekende kleeding getooid, met hun ziel en lichaam wel gezuiverd en voorbereid, naderen zij vol vertrouwen tot het rustbed van den hemelschen Vader. Hij hoort en herkent hun stem, welke die eens zondaars is ; Hij raakt hun handen, met vellen omwonden, aan ; Hij ademt den geur hunner kleederen in ; Hij eet met genoegen van hetgeen Maria, hun Moeder, Hem heeft toebereid. En daar Hij in hen de verdiensten en den heerlijken geur zijns Zoons en Diens heilige Moeder gewaar wordt : *a*) geeft Hij hun zijn dubbelen zegen : den zegen van den dauw des hemels : *De rore cœli* [15]*;* d.w.z. van de goddelijke genade die het zaad is der glorie : *Benedixit nos in omni benedictione spirituali in Christo Jesu*[16] ; en den zegen van het vette der aarde : *De pinguedine terræ* ; d.w.z. die goede Vader geeft hun het dagelijksch brood en een voldoenden voorraad van de goederen dezer aarde. *b*) Hij stelt hen aan als meesters over hun andere broeders, de verworpelingen ; niet, dat die heerschappij blijkt in deze wereld, die in een oogwenk vergaat : hier heerschen vaak de verworpelingen : *Peccatores effabuntur et gloriabuntur*[17]*,* « De zondaren zullen zich verheffen en grootspreken. » *Vidi impium superexaltatum, elevatum* [18]*:* « Ik heb de zondaar gezien, hoog verheven en in aanzien. » Die heerschappij is nochtans waarachtig en zal duidelijk in alle eeuwigheid blijken in het andere leven, waar de rechtvaardigen, naar het woord van den H. Geest, zullen heerschen en den volkeren gebieden : *Dominabuntur populis*[19]*.* Verder stelt God zich niet tevreden met hen zelf te zegenen in hun persoon en hun goederen ; Hij zegent ook allen die hen zegenen, en vervloekt allen die hen vervloeken en vervolgen.

2. Zij onderhoudt hen.

208 De tweede liefdesdienst door de heilige Maagd aan haar getrouwe dienaars bewezen bestaat hierin, dat Zij hen van alles voorziet naar ziel en lichaam. Zij geeft hun een dubbele kleeding, gelijk wij zooeven gezien hebben. Zij geeft hun te eten de uitgezochtste spijzen van 's Heeren tafel. Zij geeft hun te eten het Brood des Levens dat Zij heeft voortgebracht.

A generationibus meis implemini[20]*,* « Mijn dierbare kinderen, » zoo spreekt Zij hun met de Wijsheid toe, « *vervult u met mijn geslachten,* d.w.z. met Jezus, de vrucht des levens, dien ik voor u ter wereld heb gebracht. » *Venite, comedite panem meum et bilite vinum quod miscui vobis* [21]*; comedite, et bibite, et inebriamini, carissimi* [22]*.* « Komt, » herhaalt Zij op een andere plaats, « eet mijn brood, dat Jezus is ; drinkt den wijn zijner liefde, dien ik voor u gemengd heb uit de melk mijner borst. » Daar Zij de Bewaarster en de uitdeelster der gaven en genaden des Allerhoogsten is, besteedt Zij er het grootste en beste deel van, om haar kinderen en dienaren te voeden en te onderhouden. Zij worden versterkt met het Brood des levens en dronken van de Wijn die maagden kweekt. Zij worden aan haar borst gedragen : *Ad ubera portabimini* [25]*. i*Zij dragen met zooveel gemak het juk van Jezus Christus, dat zij zijn last bijna niet gewaar worden, wegens de olie der godsvrucht, waarmede het geheel doortrokken is : *Jugum eorum computrescet a facie olei* [26]*,* « Bederven zal hun juk ter oorzake van de olie. »

3. Zij geleidt hen.

209 De derde weldaad, welke de H. Maagd hare getrouwe dienaren bewijst, is dat Zij hen geleidt en bestuurt naar den wil van haren Zoon. Rebecca geleidde haar zoon Jacob en gaf hem van tijd tot tijd heilzame raadgevingen, hetzij om hem den zegen zijns vaders te bezorgen, hetzij om hem tegen den haat en de vervolging zijns broeders Ezau te behoeden. Maria, die de Sterre der Zee is, voert al haar getrouwe dienaren naar de veilige haven. Zij wijst hun den weg des eeuwigen levens ; Zij doet hen gevaarlijke stappen vermijden ; Zij geleidt hen bij de hand op de paden der gerechtigheid ; Zij ondersteunt hen, wanneer zij op het punt staan te vallen ; Zij richt hen op, wanneer zij gevallen zijn ; Zij berispt hen, als een liefdevolle moeder, wanneer zij misdoen, en straft hen zelfs somtijds op liefderijke wijze. Kan een kind, dat aan Maria, zijn Moeder en wijze Geleidster, gehoorzaamt, op de wegen der Eeuwigheid verdwalen ? *Ipsam sequens non devias.* «Wanneer gij Haar volgt, » zegt de H. Bernardus, « zult gij niet dwalen. » Vreest niet, dat een waar kind van Maria door den booze zal bedrogen worden en in erkende ketterij zal vallen. Waar Maria is als geleidster, daar is geen plaats voor den boozen geest en zijn bedrog, noch voor de ketters en hun spitsvondigheden. *Ipsa tenente, non corruis,* » Indien Zij u steunt, zult gij niet bezwijken. »

---

[15] Gen. XXVII. 28.
[16] Hij heeft ons gezegend met alle geestelijke zegening in Christus Jezus. (Ephes. I. 3.)
[17] Ps. XCIII. 3,4.—
[18] Ps. XXXVI. 35.
[19] Sap. III. 8.
[20] Eccli. XXIV. 26.
[21] Pov. IX.—
[22] Cantic. V. 1.
[25]Is. LXVI. 12.—
[26]Is. X. 27.

4. Zij verdedigt en beschermt hen.

210 De vierde goede dienst, welken de heilige Maagd hare kinderen en trouwe dienaren bewijst is, dat Zij hen verdedigt en beschermt tegen hunne vijanden. Door haar vindingrijke zorgen wist Rebecca Jacob tegen alle gevaren te behoeden ; bijzonder tegen den dood, dien zijn broeder Ezau hem waarschijnlijk uit haat en nijd zou hebben toegebracht, gelijk eertijds Caïn aan Abel. Maria, de goede Moeder der uitverkorenen, verbergt dezen onder de vleugelen harer bescherming, zooals de hen hare kiekens. Zij spreekt tot hen, daalt tot hen af, weet zich naar al hun zwakheden te schikken, om hen tegen den sperwer en den gier te beschutten. Zij omgeeft en vergezelt hen als een in slagorde geschaard leger : *ut castrorum acies ordinata* [27]**.** Zou iemand, door een welgeordend leger van honderdduizenden strijders omgeven, zijn vijanden kunnen vreezen ? Een getrouw dienaar van Maria, door haar bescherming en koninklijke macht omgeven, heeft nog minder te duchten. Die goede Moeder en machtige Hemelvorstin zou eerder legerscharen van millioenen Engelen een harer dienaren ter hulp zenden, dan dat er ooit gezegd zou kunnen worden, dat een trouw dienaar van Maria die zich op Haar verlaten heeft, onder de boosheid, het getal en de macht zijner vijanden is bezweken.

5. Zij is hun voorspraak bij God.

211 De vijfde en grootste weldaad, welke ten slotte die beminnenswaardige Moeder aan haar touwe dienaren schenkt, is dat Zij hun voorspraak is bij haar Zoon, door haar gebeden zijn gramschap tot bedaren brengt, hen op innigste wijze met Hem vereenigt en ze in die nauwe vereeniging bewaart.

Rebecca deed Jacob tot het rustbed zijns vaders naderen. De goede grijsaard raakte hem aan, omhelsde hem, kuste hem zelfs met vreugde, voldaan en verzadigd als hij was door de welbereide vleeschspijzen, die Jacob hem had aangeboden. En toen hij met veel voldoening den heerlijken geur zijner kleederen had ingeademd, riep hij uit : « *Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus* [28]: « Ziet, de geur van mijn Zoon is gelijk de geur van een vollen akker, dien den Heer gezegend heeft. » Die volle akker, wiens geur het hart des Vaders verrukt, is niets anders dan de geur der deugden en verdiensten van Maria, die een akker is vol van genade, waarin God de Vader zijn eenigen Zoon, als een Tarwekorrel der uitverkorenen, gezaaid heeft. O, hoe welkom is bij Jezus Christus, den Vader der toekomende eeuwen, een kind van Maria, omgeven met haar goeden geur !
O, hoe spoedig en hoe innig is het met Hem vereenigd ! Wij hebben zulks hierboven breedvoerig aangetoond.

212 Daarenboven, wanneer Maria haar kinderen en trouwe dienaren met haar gunsten heeft overladen ; wanneer Zij hun den zegen des hemelschen Vader en de vereeniging met Jezus Christus heeft verworven, bewaart Zij hen in Jezus Christus en Jezus Christus in hen. Zij draagt zorg voor hen, uit vrees dat zij Gods genade verliezen en weer in de strikken hunner vijanden verward raken. *In plenitudine detinet.* « Zij behoudt de Heiligen in hun volheid, » en doet hen daarin tot het einde volharden, zooals wij reeds gezien hebben

Ziedaar de verklaring dier verheven en aloude voorafbeelding van voorbeschikking en verwerping, zoo weinig bekend en toch zoo vol geheimen.

[27]Cant. VI. 3.
[28]Gen. XXVII. 27.

ZEVENDE HOOFDSTUK

Wonderbare Uitwerkselen dezer Godsvrucht.

§ I.

Zelfkennis en zelfverachting.

213 MIJN dierbare broeder, indien gij getrouw blijft aan de inwendige en uitwendige oefeningen, welke ik u hierna zal aanwijzen, wees dan overtuigd, dat gij, in het licht dat de H. Geest u door Maria, zijn beminde Bruid, zal mededeelen, uw slechte inborst, uw bedorvenheid en uw onbekwaamheid tot alle goed zult leeren kennen ; ten gevolge dezer kennis zult gij uzelf verachten en slechts met afschuw aan u zelf denken. Gij zult u zelf beschouwen als een slak [1], die alles met haar slijm bezoedelt ; als een pad, die alles met haar venijn vergiftigt ; als een arglistige slang, die steeds zoekt te bedriegen. Kortom, de nederige Maria zal u haar diepe nederigheid mededeelen, waardoor gij u zelf zult minachten, de anderen niet, en gij de minachting zult liefhebben.

§ II.

Aandeel in Maria's geloof.

214 DE heilige Maagd zal u deelachtig maken aan haar geloof, dat grooter was op aarde dan het geloof van alle Patriarchen, Profeten, Apostelen en alle Heiligen. Thans, nu Zij in de hemelen heerscht, heeft Zij dit geloof niet meer, omdat Zij, door het licht der glorie, alle dingen in God duidelijk aanschouwt. Met goedvinden des Allerhoogsten heeft Zij nochtans bij haar intrede in de glorie dat geloof niet verloren. Zij heeft het behouden om het in de strijdende Kerk aan haar getrouwste dienaren en dienaressen mede te deelen. Hoe meer gij dus de gunst dezer doorluchtige Vorstin en getrouwe Maagd zult weten te winnen, des te meer zuiver geloof zult gij in geheel uw gedrag aan den dag leggen : een zuiver geloof, waardoor gij u weinig om het gevoelige en het buitengewone zult bekreunen ; een levendig geloof, door de liefde bezield, waardoor gij uwe werken uit zuivere liefde zult verrichten ; een geloof vast en onwankelbaar als een rots, waardoor gij onwrikbaar en standvastig zult blijven te midden van storm en noodweer ; een werkdadig en doordringend geloof, dat, als een geheimzinnige sleutel, u toegang zal verleenen tot alle geheimen van Jezus Christus, tot 's menschen uitersten, ja, tot het hart van God zelf ; een moedig geloof, dat u, zonder aarzelen, groote dingen zal doen ondernemen en tot stand brengen voor God en het heil der zielen ; een geloof eindelijk, dat een brandende fakkel, een goddelijk leven, een verborgen schat der goddelijke wijsheid en een onweerstaanbaar wapen voor u zal zijn : om hen die in de duisternissen en de schaduw des doods verkeeren, te verlichten ; om hen die lauw zijn en het gloeiende goud der liefde niet bezitten, in liefde te doen ontvlammen ; om hen die den dood der zonde gestorven zijn, het leven te schenken ; om door uw zacht en machtig woord, de versteende harten te vermurwen en de ceders van den Libanon neer te vellen ; ten slotte, om den duivel en alle vijanden der zaligheid het hoofd te bieden.

---

§ III.

Bevrijding van zielsangsten en kwellingen.

215 DIE goede Moeder der schoone liefde zal alle angstvalligheid en alle slaafsche vrees uit uw hart verbannen. Zij zal dat hart openen en verruimen, om u met de heilige vrijheid der kinderen Gods voort te doen gaan op den weg der geboden van haar Zoon. Zij zal ook in dat hart de zuivere liefde storten, wier schat Zij bezit. Zoodoende zult gij u niet meer zoozeer als voorheen door de vrees voor God, die Liefde is, laten leiden, doch door de zuivere liefde. Gij zult Hem aanschouwen als uw goeden Vader, wien gij altijd zult trachten te behagen en met wien gij vertrouwelijk zult omgaan, gelijk een kind met zijn goeden vader. Mocht gij Hem bij ongeluk beleedigen, dan zult gij u aanstonds voor Hem vernederen ; gij zult Hem deemoedig vergiffenis vragen, met kinderlijke eenvoud de hand naar Hem uitstrekken ; liefdevol, zonder ontsteltenis noch ongerustheid, zult gij u oprichten, en zonder ontmoediging tot Hem blijven voortgaan. En in dit alles zult gij Maria, uw goede Moeder, tot Middelares en Voorspreekster nemen, en Zij zal u die liefde en dat vertrouwen op God inboezemen.

---

[1] Zie voetnoot bij alinea 79.

§ IV.

Groot vertrouwen op God
en op de H. Maagd.

216 DE heilige Maagd zal u met een groot vertouwen op God en op Haarzelf vervullen :

1° omdat gij niet meer door u zelf, maar altoos door deze goede Moeder tot Jezus Christus zult naderen ;

2° daar gij Haar al uw verdiensten, genaden en voldoeningen hebt afgestaan, om daarover volgens haar wil te beschikken, zal Zij u haar deugden mededeelen en u met haar verdiensten bekleeden ; zoodat gij vol vertrouwen tot God kunt zeggen : « Zie Maria uwe dienstmaagd, mij geschiede naar uw woord : » *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum* [2].

3° omdat gij u geheel met ziel en lichaam aan Haar hebt geschonken zal Zij, die vrijgevig is met de vrijgevigen, en vrijgeviger dan de vrijgevigen, zich wederkeerig op wonderbare, doch waarachtige wijze aan u schenken. Zoodat gij Haar stoutmoedig zult kunnen zeggen : *Tuus sum ego, salvum me fac* [3], « Ik behoor U toe, heilige Maagd, red mij ; » of met den welbeminden Leerling, gelijk ik reeds heb aangegeven ; *Accepi te in mea,* « U, heilige Maagd, heb ik voor al mijn bezit genomen. » Met den H. Bonaventura zult gij nog kunnen zeggen : *Ecce Domina, salvatrix mea, fiducialiter agam et non timebo, quia fortitudo mea et laus mea in Domino es tu* [4]*;* en op een andere plaats : *Tuus totus ego sum et omnia mea tua sunt, o Virgo gloriosa, super omnia benedicta ; ponam te ut signaculum super cor meum, quia fortis est ut mors dilectio tua* [5]. « Mijn dierbare Meesteres en Verlosseres, ik zal met vertrouwen handelen en niet vreezen, omdat gij mijn kracht en mijn roem in den Heer zijt… Ik ben geheel de uwe en al wat ik bezit behoort U toe, o glorierijke Maagd, gezegend boven alle schepselen ; ik plaats U als een zegel op mijn hart, omdat uwe liefde sterk is als de dood ! »

Met de gevoelens van den Profeet kunt gij zeggen tot God : *Domine, non est exaltatum cor meum, neque elati sunt oculi mei ; neque ambulavi in magnis, neque in mirabilibus super me, si non humiliter sentiebam. Sed exaltavi animam meam, sicut ablactatus super matre sua, ita retributio in anima mea* [6]*:* « Heer, mijn hart en mijn ogen hebben geen reden om zich te verheffen en te hoovaardigen, en naar groote en wonder-bare dingen te streven ; en hierdoor ben ik nog niet nederig. Doch ik heb mijn ziel opgebeurd en aangemoedigd door het vertrouwen ; ik ben een kind gelijk, van de genoegens der aarde gespeend en rustend aan den boezem zijner moeder, en aan dien boezem word ik met weldaden overladen. »

4° Wat uw vertrouwen in Haar nog zal vermeerderen is, dat gij, Haar alles toevertrouwd hebbend wat gij goeds bezit, opdat Zij het uitdeele of beware, dus minder vertrouwen in u zelf zult stellen en veel meer in Haar, die uw schatkamer is. O, wat een vertrouwen, wat een troost voor een ziel te kunnen zeggen, dat de schatkamer van God, waarin Hij al het kostbaarste dat Hij bezit, heeft opgesloten, ook de hare is ! *Ipsa est thesaurus Domini :* « Zij is, » zegt een Heilige[7] « de schatkamer des Heeren. »

§ V.

Mededeeling van Maria's geest
en ziel.

217 INDIEN gij getrouw de oefeningen dezer godsvrucht onderhoudt, zal zich de ziel der heilige Maagd aan u mededeelen om den Heer te verheerlijken ; haar geest zal de plaats van den uwe innemen, om zich in God, zijn Heil, te verheugen. *Sit in singulis anima Mariæ, ut magnificet Dominum ; sit in singulis spiritus Mariæ, ut exultet in Deo,* (S. Ambros.) « Dat Maria's ziel in een ieder zij, om den Heer te verheerlijken ; dat Maria's geest in een ieder zij, om er zich in God te verheugen. »

Ach ! wanneer zal die gelukkige tijd aanbreken,— zoo zei onlangs een heilige man, geheel in Maria verslonden,—ach, wanneer zal die gelukkige tijd aanbreken, dat Maria als meesteres en vorstin over alle harten zal aangesteld worden, om ze volkomen aan de heerschappij van haren grooten en eenigen Jezus te onderwerpen ? Wanneer zullen de zielen Maria inademen, zooals het lichaam de lucht ? Alsdan zullen wondere dingen hier op aarde gebeuren, waar de H. Geest, zijn geliefde Bruid in de zielen als het ware afgebeeld vindend, zich overvloedig aan haar zal mededeelen en ze met zijn gaven vervullen, voornamelijk met de gave zijner wijsheid, om wonderen van genade uit te werken. Mijn dierbare broeder, wanneer zal die gelukkige tijd, die eeuw van Maria komen, waarin vele zielen, door Maria gekozen en door Haar van den Allerhoogste verkregen, geheel in den afgrond van

---

[2] S. Luc. I. 38.
[3] Ps. CXIX. 94.
[4] S. Bonav. in Psalt. Min. B.V.—
[5] Ibid.
[6] Ps. CXXX. 1, 2.
[7] Idiota (In contempl. B. M. V.).

haar binnenste zullen verzinken, en aldus haar levend evenbeeld worden om Jezus Christus te beminnen en te verheerlijken ? Die tijd zal dan eerst komen, wanneer men de devotie die ik predik, zal kennen en beoefenen ; *Ut adveniat regnum tuum, adveniat regnum Mariæ ! Opdat uw rijk kome, laat komen het rijk van Maria !*

§ VI.

Maria, Boom des levens, brengt
Jezus in de getrouwe ziel voort.

218 WANNEER Maria, de Boom des levens, door de getrouwe beoefening dezer godsvrucht goed wordt aangekweekt in onze ziel, zal Zij te gelegener tijd haar vrucht voortbrengen, en die vrucht is niets anders dan Jezus Christus. Ik zie zooveel vrome mannen en vrouwen, die Jezus Christus zoeken, de eenen door deze oefening en langs dezen weg, de anderen langs genen ; en na in den nacht veel gearbeid te hebben, moeten zij vaak bekennen : *Per totam noctem laborantes, nihil cepimus* [8], « Den geheelen nacht door hebben we gearbeid en niets gevangen. » En men kan hun toevoegen : *Laborastis multum, intulistis parum* [9], « Gij hebt veel gewerkt en weinig gewonnen ; » het leven van Jezus Christus in u is nog slechts zeer zwak. Maar op Maria's maagdelijken weg en door deze uitmuntende oefening die ik predik, werkt men gedurende den dag, werkt men in een heilige plaats. Men werkt weinig. Er is geen nacht in Maria, wijl in Haar geen zonde, noch de minste schaduw van zonde is geweest. Maria is een heilig oord en het Heilige der Heiligen, waarin de Heiligen gevormd en gegoten worden.

219 Merk wel op, bid ik u, dat ik zeg : de Heiligen worden in Maria gevormd en *gegoten*. Daar zijn twee zeer verschillende wijzen om een beeld te maken : men kan het uithouwen met behulp van hamer en beitel ; men kan het ook vervaardigen door middel van een gietvorm. De beeldhouwers gaan op de eerste wijze te werk, en het kost hun veel tijd en moeite. Op de tweede wijze verkrijgt men het beeld met weinig arbeid en in een zeer korten tijd.

De H. Augustinus noemt de H. Maagd *forma Dei:* « den vorm Gods : » *Si formam Dei te appellem, digna existis,* een vorm, geschikt om Goden te vormen. Wie in deze uitmuntenden vorm geworpen wordt, is weldra in Jezus Christus en Jezus Christus in hem gevormd : met weinig moeite en in weinig tijds zal hij het evenbeeld Gods worden, omdat hij gegoten is in denzelfden vorm die een God gevormd heeft.

220 Zielenbestuurders en andere vrome personen, die Jezus Christus in zichzelf of in anderen door andere oefeningen dan deze willen vormen, kan ik, dunkt me, zeer goed vergelijken bij beeldhouwers, die hun vertrouwen stellen in hun vaardigheid, bedrevenheid en kunst, en met een onnoemelijk aantal hamer- en beitelslagen, uit een harden steenklomp of uit een ruw stuk hout, de beeltenis van Jezus Christus willen vervaardigen. Somwijlen gelukt het hun niet Jezus Christus getrouw weer te geven, ofwel door gemis aan genoegzame kennis van Jezus' persoonlijkheid, ofwel ten gevolge van een onhandig aangebrachten slag, die het werk bedorven heeft. Degenen echter die het genadegeheim, dat ik hun aanbied, willen aanvaarden, kan ik terecht vergelijken bij gieters, die den schoonen vorm van Maria, waarin Jezus natuurlijk en goddelijk gevormd werd, gevonden hebbend, hun vertrouwen niet stellen in hun eigen bekwaamheid, doch alleen in de uitmuntendheid van den vorm, en zich daarom werpen en opsluiten in Maria om het sprekend beeld van Jezus Christus te worden.

221 O, schoone en ware vergelijking ! Doch wie zal ze begrijpen ? Moogt gij dat zijn, dierbare broeder. Maar gedenk, dat men alleen in een vorm kan gieten, wat gesmolten en vloeibaar is : dat wil zeggen, dat gij den ouden Adam in u moet vernietigen en doen smelten, om in Maria den nieuwe te worden.

§ VII.

De meerdere glorie Gods.

222 DOOR deze oefening, getrouw onderhouden, zult gij Jezus Christus meer glorie brengen in één maand tijds, dan door elke andere, alhoewel moeilijker, in meerdere jaren.

Ziehier de redenen van wat ik beweer :

1° Daar gij, naar deze godsvrucht leert, uw handelingen door de heilige Maagd verricht, verzaakt gij aan uw eigen inzichten en werken, hoewel ze goed en u bekend zijn, en gij verliest u als 't ware in de hare, ofschoon onbekend. Hierdoor wordt gij deelachtig aan de verhevenheid harer meeningen, die zóó zuiver waren dat Zij door de geringste harer handelingen, bijv. door aan haar spinnewiel te werken of door een enkele naaldsteek, God meer glorie heeft geschonken, dan een H. Laurentius door zijn wreeden marteldood op den gloeienden rooster, ja, zelfs meer dan alle Heiligen door hun heldhaftigste daden. Zoo komt het, dat de heilige Maagd, gedurende haar verblijf hier op aarde, zóó'n onuitsprekelijke overmaat van genaden en verdiensten verworven heeft, dat men eerder de

[8] S. Luc. V. 5.—
[9] Agg. I. 6.

sterren aan het uitspansel, de waterdruppels in de zee en de zandkorrels aan het strand zou kunnen tellen, dan haar genaden en verdiensten ; en dat Zij God meer glorie heeft geschonken dan alle Engelen en Heiligen gedaan hebben of nog zullen doen. O wonderbare Maagd ! Gij kunt slechts wonderen ven genade bewerken in de zielen, die zich in U willen verliezen !

223 2˚ Daar een getrouwe ziel door deze oefening geen waarde hecht aan al wat zij uit zichzelf denkt of doet, en alleen in Maria's gesteltenis haar steun en welbehagen neemt, om tot Jezus Christus te naderen en zelfs tot Hem te spreken, beoefent zij veel beter de nederigheid dan de zielen die uit zichzelf handelen en onmerkbaar op haar eigen gevoelens steunen en daarin behagen scheppen. Dientengevolge verheerlijkt die ziel God meer, die alleen door de nederigen en kleinen van harte volmaakt verheerlijkt wordt.

224 3˚ Omdat Maria, in haar groote liefde, het geschenk onzer handelingen in haar maagdelijke handen wil aannemen, geeft Zij daaraan een wonderbare schoonheid en luister. Zij biedt ze zelve Jezus Christus aan, en zonder twijfel wordt daardoor Jezus Christus meer verheerlijkt, dan indien wij ze door onze eigen misdadige handen aanboden.

225 4˚ Ten slotte denkt gij nooit aan Maria of Maria denkt in uwe plaats aan God ; nooit prijst en vereert gij Maria, of Maria prijst en vereert God. Maria is gansch betrekkelijk tot God, en ik zou haar heel goed de *betrekking Gods* kunnen noemen, die niet bestaat dan in verband tot God ; ofwel de *Echo Gods*, die niets zegt en herhaalt dan God. Wanneer gij zegt *Maria*, dan zegt Zij *God*. De H. Elisabeth prees Maria en noemde Haar zalig, omdat Zij geloofd had ; Maria, de getrouwe Echo Gods, hief den lofzang aan : *Magnificat anima mea Dominum* [10] , « Mijne ziel verheft den Heer. »

Wat Maria bij deze gelegenheid deed, doet Zij alle dagen ; wanneer men Haar looft, bemint, eert of Haar iets geeft, dan wordt God geloofd, bemind, geëerd ; men geeft dan aan God door en in Maria.

[10] S Luc. I. 46.

ACHTSTE HOOFDSTUK

—

Bijzondere Oefeningen dezer Godsvrucht.

—

§ I.

Uitwendige Oefeningen.

226 HOEWEL het wezen dezer godsvrucht in het inwendige bestaat, heeft zij niettemin verscheidene uitwendige oefeningen, welke men niet moet verwaarloozen : *Hæc oportuit facere et illa non omittere,*[1] « Dit moet men doen en het andere niet nalaten ; » èn omdat welvolbrachte uitwendige oefeningen de inwendige helpen verrichten ; èn omdat zij den mensch, die zich altijd door de zintuigen laat leiden, herinneren aan hetgeen hij gedaan heeft of doen moet ; èn omdat ze den evenmensch, die ze ziet, tot stichting kunnen strekken, hetgeen met de louter inwendige oefeningen niet het geval is.

Dat dus geen wereldling of vitter zijn neus hier tusschen steke om te beweren, dat de ware godsvrucht in het hart zetelt, dat het uiterlijke moet vermeden worden, dat ijdelheid daarin kan bestaan, dat men zijn godsvrucht moet verborgen houden, enz. Met mijn Meester antwoord ik hun : « Dat de menschen uw goede werken zien, opdat zij uwen Vader, die in de hemelen is, verheerlijken[2]. » Niet, zoo zegt de H. Gregorius[3], dat men zijn werken en uitwendige devoties moet verrichten om den menschen te behagen en door hen geprezen te worden ; dat zou ijdelheid zijn. Doch men verricht ze somtijds in het aanschijn der menschen met het oogmerk om God te behagen en Hem daardoor te doen verheerlijken, zonder zich om de verachting of de lofprijzingen der menschen te bekommeren.

Ik zal slechts in het kort eenige oefeningen aangeven. Ik noem ze uitwendig, niet omdat men ze zonder inwendige gevoelens verricht, maar omdat zij iets uiterlijks hebben en zich hierdoor van de zuiver inwendige oefeningen onderscheiden.

EERSTE OEFENING

Voorbereiding tot de toewijding aan Jezus door Maria.

227 Wie deze bijzondere devotie — die niet als Broederschap is opgericht, ofschoon dit te wenschen ware[4] — wil omhelzen, moet eerst twaalf dagen besteden om zich te ontdoen van den geest der wereld, die in strijd is met dien van Jezus Christus, en daarna drie weken om zich door de allerheiligste Maagd met den geest van Jezus Christus te vervullen[5]. Ziehier de orde welke zij kunnen volgen :

228 Gedurende de *eerste week* moeten zij al hun gebeden en godvruchtige oefeningen verrichten om de kennis van zichzelf en het berouw over hun zonden te verkrijgen, en alles doen in den geest van nederigheid. Daartoe kunnen zij, zoo ze verkiezen, overwegen wat ik over onze slechte inborst gezegd heb, en zich slechts beschouwen, gedurende de zes dagen dezer week, als slakken, padden zwijnen, slangen en bokken[6], ofwel de drie gezegden van den H. Bernardus herdenken : *Cogita quid fueris, semen putridum ; quid sis, vas stercorum ; quid futurus sis, esa vermium,* « Denk wat gij geweest zijt, een verachtelijk zaad ; wat gij zijt, een vat van onreinheid ; wat gij zijn zult,

---

[1] Matth. XXIII. 23.

[2] Matth. V. 16.—

[3] Hom. II in Evang.

[4] Deze wensch van den Zaligen schrijver is verwezenlijkt ; die Broederschap is opgericht onder den naam van : « *Aartsbroederschap van Maria, Koningin der harten. »* Zie bijvoegsel.

[5] Hier verwijst de Zalige schrijver naar *« het eerste deel van deze voorbereiding tot Jezus' rijk. »* Iets verder spreekt hij van de Litanie van den H. Geest en een gebed, *« welke in het eerste deel van dit werk worden aangegeven. »* In de 7e uitwendige oefening verwijst hij naar *oefeningen van verachting der wereld,* welke hij in het *eerste deel* heeft aangeduid. Dat alles schijnt wel te bewijzen, dat niet de geheele arbeid van den Gelukzalige in 1842 werd teruggevonden. Men mag veronderstellen, dat het volledige werk als eene *« Voorbereiding tot Jezus' Rijk »* was bedoeld. Het eerste deel daarvan behandelde waarschijnlijk den geest der booze wereld, welke met den geest van Jezus Christus tegenstrijdig is, en waaraan wij dus moeten verzaken. Het tweede deel, *de ware Godsvrucht tot de H. Maagd,* geeft ons dan een kort, gemakkelijk en zeker middel aan, om Jezus' rijk in onze zielen te vestigen.

[6] Zie voetnoot bij alinea 79

het aas der wormen. » Onzen Heer en den H. Geest zullen zij om verlichting vragen met de woorden : *Domine ut videam ; Heer geef dat ik zie ; Noverim me ; Dat ik mij kenne ;* of met het gebed : *Veni Sancte Spiritus ; Kom, Heilige Geest.* Zij bidden ook dagelijks de Litanie van den H. Geest.[7] Zij nemen hun toevlucht tot de H. Maagd en vragen Haar deze genade, die de grondslag moet zijn van alle andere, en bidden daartoe elken dag het *Ave maris stella* en hare Litanie.

229 Gedurende de *tweede week* moeten zij zich in alle gebeden en werken van iederen dag beijveren om de allerheiligste Maagd te leeren kennen. Die kennis moeten ze aan den H. Geest vragen. Zij kunnen lezen en overwegen wat wij daarover gezegd hebben. Evenals de eerste week, bidden zij de Litanie van den H. Geest, het *Ave maris stella,* en daarenboven dagelijks een rozenkrans of ten minste een rozenhoedje tot dezelfde intentie.

230 De *derde week* zullen zij besteden om Jezus Christus te leeren kennen. Zij kunnen lezen en overwegen wat wij daarover gezegd hebben, en het gebed van de H. Augustinus bidden, dat omtrent het begin van dit tweede deel wordt aangegeven.[8] Met denzelfden Heilige kunnen zij honderden malen daags zeggen en herhalen : *Noverim te ; Heer, dat ik U kenne ;* ofwel *: Domine ut videam ; Heer, laat mij zien wie Gij zijt !* Gelijk de voorafgaande weken, bidden zij de Litanie van den H. Geest, het *Ave maris stella* en voegen er dagelijks bij Jezus' Litanie[9].

231 Na verloop van deze drie weken moeten zij biechten en communiceren, met het inzicht zich in hoedanigheid van liefdeslaven door Maria's handen aan Jezus Christus te schenken. Na de Communie, welke zij trachten te ontvangen op de hierna aangegeven wijze, bidden zij het formulier hunner toewijding, dat eveneens hieronder te vinden is. Deze akte van toewijding moeten zij, op denzelfden dag waarop zij hun opdracht gedaan hebben, onderteekenen.

232 Ook is het goed, dat zij dien dag eenige schatting aan Jezus Christus en zijn heilige Moeder betalen, èn als boete voor hun vroegere ongetrouwheid aan hun H. Doopbeloften, èn om getuigenis af te leggen van hun afhankelijkheid van Jezus' en Maria's heerschappij. Deze schatting kan bestaan, al naar eenieders devotie en vermogen, in een dag vasten, een versterving, een aalmoes, een kaars ; al gaven ze slechts een speld als huldebewijs, doch met een minnend hart, dit zou voldoende zijn voor Jezus, die alleen naar den goeden wil ziet.

233 Ten minste eens in het jaar, op denzelfden dag[10], moeten zij dezelfde toewijding hernieuwen en dezelfde driewekelijksche oefeningen verrichten. Al wat zij gedaan hebben kunnen zij trouwens maandelijks, zelfs dagelijks hernieuwen door deze weinige woorden : *Tuus totus ego sum et omnia mea tua sunt,* « Ik behoor U geheel toe en al wat ik bezit draag ik U op, o mijn beminnelijke Jezus, door Maria, uw heilige Moeder[11]. »

TWEEDE OEFENING

Het Kroontje der H. Maagd.

234 Zij bidden al de dagen huns levens, zonder zich te verplichten, het *Kroontje of Kransje der Allerheiligste Maagd,* bestaande uit drie *Onze Vaders* en twaalf *Weesgegroeten* ter eere van de twaalf voorrechten en heerlijkheden der allerheiligste Maagd. Deze oefening is zeer oud en gegrond op de H. Schrift. De H. Joannes zag een Vrouw met twaalf sterren gekroond, bekleed met de zon, en de maan onder hare voeten. Die Vrouw is, volgens de schriftverklaarders, de allerheiligste Maagd.

235 Er zijn verschillende wijzen om dit Kroontje goed te bidden. Het zou te omslachtig zijn ze hier aan te geven. De H. Geest zal ze aan de trouwe beoefenaars dezer godsvrucht leeren kennen. Om echter dat Kroontje gansch eenvoudig te bidden, moet men eerst zeggen : *Dignare me laudare te, Virgo sacrata ; da mihi virtutem contra hostes tuos,* « Gedoog dat ik U love, o gezegende Maagd ; geef mij kracht tegen uwe vijanden. » Daarna bidt men de *Twaalf artikelen des Geloofs,* vervolgens één *Onze Vader,* vier *Weesgegroeten* en één *Glorie zij den Vader.* En zóó drie keeren. Aan het einde bidt men : *Sub tuum præsidium,* « Onder uw bescherming nemen wij onze toevlucht. »

DERDE OEFENING

Het dragen van een uitwendig teeken zijner liefdeslavernij.

---

[7] Voor deze gebeden en andere voorbereidende oefeningen, zie verder : « Oefeningen en Gebeden. »

[8] Zie voetnoot bij alinea 67

[9] De Litanie van den Zoeten Naam of van 't Goddelijk Hart van Jezus.

[10] Deze plechtige hernieuwing der toewijding, voorafgegaan door de hier beschreven voorbereiding, kan ook gedaan worden op een ander hoogfeest van de H. Maagd, bijvoorbeeld Maria-Boodschap.

[11] 300 Dagen aflaat voor de leden van de Aartsbroederschap van Maria, Koningin der harten. Zie Bijvoegsel.

236 Het is zeer loffelijk, eervol en heilzaam voor hen die aldus slaven van Jezus door Maria zijn geworden, dat zij, een teeken hunner liefdeslavernij, kleine ijzeren kettinkjes dragen, die met een bijzondere wijding gezegend worden[12]. Deze uiterlijke teekenen behooren weliswaar niet tot het wezen dezer godsvrucht, en men kan ze heel goed achterwege laten, ook al heeft men deze godsvrucht omhelsd. Nochtans kan ik niet nalaten diegenen te prijzen, die, na de schandelijke ketenen te hebben verbroken van de slavernij des duivels, waarin de erfzonde en misschien ook de dagelijksche zonden hen hadden gekluisterd, zich vrijwillig in de glorievolle slavernij van Jezus Christus hebben gesteld, en met den H. Paulus er zich op beroemen, geketend te zijn ter wille van Jezus Christus. Die ketenen, al zijn ze ook slechts van ijzer en zonder glans, zijn thans roemrijk en kostbaar, meer dan de gouden halsketens der keizers.

237 Was er eertijds niets zoo schandelijk als het kruis, thans is er niets zoo roemvol als het Christendom. Zeggen wij hetzelfde van de ketenen der slavernij. Niets was schandelijker in de oudheid, niets is thans nog schandelijker onder de heidenen, dan die ketenen ; maar onder de Christenen is er niets zoo luisterrijk als de ketenen van Jezus Christus, omdat zij ons van de verfoeilijke banden der zonde en des duivels bevrijden en ons daarvoor vrijwaren ; omdat zij ons in vrijheid stellen en ons binden aan Jezus en Maria, niet als galeislaven door dwang en geweld, maar als kinderen door liefde en genegenheid. *Traham eos in vinculis charitatis* [13], « Door liefdeketenen zal ik hen tot Mij trekken, » zegt God door den mond van een Profeet : ketenen, bijgevolg, die sterk zijn als de dood, en in zekeren zin nog sterker, voor hen die deze roemrijke teekenen getrouw dragen tot in den dood. Immers, ofschoon de dood hun lichaam verdelgt, door het tot ontbinding te doen overgaan, de banden hunner liefdeslavernij zal hij niet vernietigen ; deze zijn immers van ijzer en vergaan niet licht. En op den dag der verrijzenis der lichamen, bij het laatste oordeel, zullen die ketenen, die hun beenderen nog zullen omknellen, een gedeelte hunner glorie uitmaken en in ketenen van licht en glorie veranderd worden. Gelukkig dus duizendmaal de roemrijke liefdeslaven van Jezus en Maria, die hun ketenen dragen tot in het graf.

238 Ziehier de redenen waarom men deze kettinkjes draagt :

1° Om den Christen te herinneren aan de beloften en de verbintenissen van zijn H. Doopsel, aan de volmaakte hernieuwing, welke hij daarvan door deze godsvrucht gedaan heeft, en aan de strikte verplichting, die op hem rust, om er getrouw aan te blijven. De mensch, die zich vaak meer door de zintuigen dan door het zuiver geloof laat leiden, vergeet allicht zijn verplichtingen jegens God, als hem niets uiterlijks daaraan komt herinneren. Welnu, deze kettinkjes kunnen wonderlijk dienen om hem te doen denken aan de ketenen der zonden en aan de slavernij des duivels, waarvan het H. Doopsel hem heeft verlost ; aan de afhankelijkheid van Jezus, die hij Hem in het H. Doopsel heeft beloofd ; en aan de bekrachtiging dier beloften door deze toewijding. Een der redenen waarom zoo weinig Christenen aan de beloften van het H. Doopsel denken, en even losbandig leven alsof zij niets aan God beloofd hadden gelijk de heidenen, is, dat zij geen uitwendig teeken dragen dat hen daaraan herinnert.

239 2° Om te toonen, dat men zich niet schaamt over de slavernij van Jezus Christus, en dat men aan de noodlottige slavernij der wereld, der zonde en des duivels verzaakt.

3° Om zich te behoeden en te vrijwaren tegen de ketenen der zonde en des duivels. Want wij moeten of ketenen van ongerechtigheid, of ketenen van liefde en zaligheid dragen : *Vincula peccatorum aut vincula charitatis.*

240 O dierbare broeder, laat ons de ketenen verbreken van de zonde en van de zondaren, van de wereld en de wereldlingen, van den duivel en zijn trawanten, en hun noodlottig juk ver van ons af te werpen. *Dirumpamus vincula eorum et projiciamus a nobis jugum ipsorum* [14]. Plaatsen wij onze voeten (om mij van de woorden des H. Geestes te bedienen), in de glorievolle boeien van Jezus Christus en onzen hals in zijne halsbanden : *Injice pedem tuum in compedes illius et in torques illius collum tuum* [15]. Bukken wij onze schouders om de Wijsheid te dragen, die Jezus Christus is, en laten zijn ketenen ons niet tot last wezen : *Subjice humerum et porta illam et ne acedieris vinculis ejus* [16]. Merk op, dat de H. Geest, alvorens die woorden uit te spreken, de ziel er toe voorbereidt, opdat deze zijn gewichtige raadgeving niet versmade. Ziehier zijn woorden : *Audi, fili, et accipe consilium intellectus, et ne abjicias consilium meum* [17], « Luister, mijn zoon, en ontvang een verstandigen raad en verwerp mijn raadgeving niet. »

---

[12] Deze kettinkjes kunnen vervangen worden door een medaille, zooals den leden der Aartsbroederschap wordt aanbevolen. Zie Bijvoegsel.

[13] Os. XI. 4.

[14] Ps. II. 3.—

[15] Eccli. VI. 25.—

[16] Ibid. 26.—

[17] Eccli. VI. 24.—

241 Sta toe, dierbare vriend, dat ik mij met den H. Geest vereenige, om u denzelfden raad te geven : *Vincula illius alligatura salutaris* [18], « Zijne ketenen zijn ketenen van zaligheid. » Jezus Christus aan het Kruis moet alles goedschiks of kwaadschiks tot zich trekken : de verworpelingen met de ketenen hunner zonden, om ze als galeislaven en booze geesten aan zijn eeuwigen toorn en aan zijn wrekende gerechtigheid te kluisteren ; de uitverkorenen echter zal Hij, in deze laatste tijden vooral, door liefdebanden aantrekken : *Omnia traham ad meipsum* [19], « Alles zal ik tot Mij trekken. » *Traham eos in vinculis charitatis.*

242 Die liefdeslaven of gekluisterden van Jezus Christus, *vincti Christi,*[20] kunnen hun ketenen om den hals, om de armen, om de lendenen of om de voeten dragen. Pater Vincentius Caraffa, de zevende Generaal van de Sociëteit van Jezus, die in het jaar 1643 in geur van heiligheid gestorven is, droeg, als teeken van zijn slavernij, een ijzeren band om de voeten, en verklaarde, dat het hem leed deed zijn keten niet openlijk te kunnen dragen. De Eerw. Moeder Agnès de Jésus, van wie reeds sprake was, droeg een ijzeren ketting om de lendenen. Anderen droegen ze om den hals uit boete voor de parelsnoeren, die zij in de wereld droegen. Anderen wederom droegen ze om de armen, om bij hun handenarbeid zich te herinneren, dat zij Jezus' slaven waren.

VIERDE OEFENING

Het Feest van Maria-Boodschap.

243 Zij moeten een bijzondere devotie hebben voor het groote geheim der Menschwording van Christus, dat den 25en Maart gevierd wordt. Dit is het eigenlijke geheim dezer godsvrucht, want de H. Geest heeft deze devotie geopenbaard :

1° Om de onuitsprekelijke afhankelijkheid te eeren en na te volgen, die God de Zoon Maria heeft willen betoonen ter verheerlijking van zijn goddelijken Vader en om onze zaligheid. Die afhankelijkheid blijkt vooral in dit geheim, waarin Jezus als gevangene en slaaf in Maria's schoot opgesloten en in alles van Haar afhankelijk was.

2° Om God te danken voor de onvergelijkelijke genaden, die God aan Maria geschonken heeft, en vooral omdat Hij Haar als zijn zeer waardige Moeder heeft gekozen, welke in dit geheim is geschied. Dit zijn de twee voornaamste doeleinden der slavernij van Jezus in Maria.

244 Gelieve op te merken, dat ik gewoonlijk zeg : *slaaf van Jezus in Maria, slavernij van Jezus in Maria.* Men kan weliswaar, gelijk velen tot nu toe gedaan hebben, zeggen : *slaaf van Maria, slavernij der H. Maagd;* ik geloof echter, dat het verkieselijker is, zich slaaf van Jezus in Maria te noemen, gelijk M. Tronson,— algemeen overste van het Seminarie van St. Sulpice, vermaard om zijn zeldzame bedachtzaamheid en uiterst diepe godsvrucht,— een geestelijke aanried, die hem hierover raadpleegde. Ziehier om welke redenen :

245 1° Wij leven in een eeuw van hoogmoed, waarin vele opgeblazen geleerden, verwaande, vitzuchtige menschen gevonden worden, die zelfs op onomstootelijk vaststaande en zeer degelijke godsvruchtoefeningen iets aan te merken hebben. Om hun niet nutteloos aanleiding te geven tot critiek, is het beter te spreken van de *slavernij van Jezus in Maria,* en zich *slaaf van Jezus Christus* te noemen, eerder dan slaaf van Maria. Zoodoende wordt deze godsvrucht bij voorkeur genoemd naar haar laatste doeleinde, nl. Jezus Christus, en niet naar den weg en het middel om tot dat doeleinde te geraken, nl. Maria ; alhoewel men eigenlijk beide benamingen onverschillig kan gebruiken, zooals ik zelf doe. Zoo kan, bij voorbeeld, iemand die van Orléans naar Tours gaat en den weg neemt over Amboise, even goed zeggen dat hij op reis is naar Amboise als naar Tours ; met dit verschil nochtans, dat Amboise slechts de korste weg is naar Tours, en Tours alléén het einddoel en de bestemming van zijn reis.

246 2° Daar het hoofdgeheim, in deze devotie geëerd en gevierd, dat der Menschwording is, waarin men Jezus Christus slechts vindt in Maria en opgesloten in haar schoot, is het geschikter te spreken van de *slavernij van Jezus in Maria,* van Jezus verblijvend en heerschend in Maria, volgens het schoone gebed van zoovele groote mannen : *O Jesu vivens in Maria.*[21]

247 3° Die aanspreekwijze toont beter de innige vereeniging aan, die er tusschen Jezus en Maria bestaat. Zij zijn zóó innig vereenigd dat de een geheel in de andere is : Jezus is geheel in Maria, en Maria geheel in Jezus ; of liever Zij is niet meer, doch Jezus is geheel in Haar ; en men zou eerder het licht van de zon, dan Maria van Jezus kunnen scheiden ; zoodat men Onzen Heer *Jezus van Maria,* en de heilige Maagd *Maria van Jezus* zou kunnen noemen.

---

[18] Ibid. 31.

[19] Joann. XII. 32.—

[20] Eph. III. 1.

[21] O Jesu, vivens in Maria, veni et vive in famulis tuis, in spiritu sanctitatis tuæ, in plenitudine virtutis tuæ, in perfectione viarum tuarum, in veritate viritutum tuarum, in communione mysteriorum tuorum ; dominare omni adversæ potestati, in Spiritu tuo, ad gloriam Patris. Amen.

248 De tijd laat mij niet toe, de uitmuntendheid en grootheid van het geheim van Jezus, levend en heerschend in Maria, of van de menchwording des Woords, uitvoerig te verklaren. Daarom stel ik mij tevreden met in enkele woorden aan te duiden, dat dit het eerste, het verborgenste, het verhevenste en minst gekende geheim van Jezus Christus is. In dit geheim heeft Jezus, in overeenstemming met Maria en in haar schoot, (die daarom door de Heiligen *Aura sacramentorum : de zaal van Gods geheimenissen* genoemd wordt,) alle voorbestemden uitverkoren. In dit geheim heeft Hij reeds al de andere geheimen zijns levens volbracht door de toestemming, welke Hij daaraan gaf : *Jesus ingrediens mundum dicit : Ecce venio ut faciam voluntatem tuam,* « Jezus op de wereld komende zegt : Zie, ik kom om uwen wil te volbrengen. » Dientengevolge is dit geheim een samenvatting van alle geheimen, daar het den wil en de genade van alle andere bevat.

Eindelijk is dit geheim de troon van Gods barmhartigheid, milddadigheid en glorie. De troon zijner barmhartigheid voor ons ; men kan immers in dit geheim tot Jezus niet naderen, dan door Maria, en alleen door haar bemiddeling Hem aanschouwen en tot Hem spreken. Welnu, daar Jezus altijd zijn dierbare Moeder verhoort, zoo verleent Hij er altoos zijn genade en barmhartigheid aan de arme zondaren : *Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ,*[22] « Naderen wij dus met vertrouwen tot den troon der barmhartigheid. »

Het is de troon zijner glorie voor zijn hemelschen Vader. Daar immers heeft Jezus volkomen den toorn zijns Vaders gestild, die tegen de menschen vergramd was. Daar heeft Hij de eer, die de zonde Hem had ontroofd, volkomen hersteld. Daar heeft Hij door het offer van zijn wil en van zichzelf meer eer gebracht, dan al de offers van het oude verbond konden doen. Daar heeft Hij Hem ten slotte een oneindige glorie geschonken, zooals Hij nog nooit van den mensch had ontvangen.

VIJFDE OEFENING

Het Weesgegroet en de Rozenkrans.

249 Zij moeten een groote godsvrucht hebben voor het *Weesgegroet* of de Groetenis des Engels, waarvan weinige, zelfs verlichte Christenen, de waarde, de verdienste en de noodzakelijkheid beseffen. De H. Maagd moest verscheidenen malen aan groote en zeer verlichte Heiligen, zooals den H. Dominicus, den H. Joannes Capistranus, den Gelukz. Alanus de Rupe verschijnen, om hun de waarde van het *Weesgegroet* bekend te maken. Zij hebben geheele boekdeelen geschreven over de wonderen van dit gebed en zijn macht om de zielen te bekeeren. Zij hebben luide verkondigd en openlijk gepredikt, dat gelijk het heil der wereld door het *Weesgegroet* begonnen is, zoo ook de zaligheid van een ieder in het bijzonder aan dit gebed verbonden is ; dat dit gebed aan de dorre en onvruchtbare aarde de Vrucht des Levens heeft doen voortbrengen, en dat ditzelfde gebed, goed verricht, het woord Gods in onze zielen moet doen ontkiemen en de vrucht des levens, Jezus Christus, moet doen voortbrengen ; dat het *Weesgegroet* een hemelsche dauw is, die de aarde, met andere woorden de ziel, besproeit om haar te gelegener tijd haar vrucht te doen dragen ; en dat een ziel, die niet door dit gebed of dezen hemelsche dauw wordt besproeid, geen vrucht, maar distelen en doornen draagt, en op het punt staat vervloekt te worden.

250 Ziehier wat de H. Maagd aan den Zaligen Alanus de Rupe openbaarde,[23] gelijk in zijn boek : *De dignitate Rosarii,* opgeteekend staat, en later door Cartagena werd overgenomen : « Weet, mijn zoon, en maak aan allen bekend, dat het een waarschijnlijk en naast teeken van eeuwige verdoemenis is, wanneer men afkeer, lauwheid en nalatigheid toont in het bidden van de Groetenis des Engels, waardoor heel de wereld hersteld is. » *Scias enim et secure intelligas et inde late omnibus patefacias, quod videlicet signum probabile est et propinquum æternæ damnationis horrere et acediari ac negligere Angelicam Salutationem totius mundi reparativam.*[24]

Ziehier voorzeker troostrijke en tevens vreeselijke woorden, die men bezwaarlijk zou gelooven, werden ze niet gewaarborgd door dezen heiligen man, door den H. Dominicus vóór hem, en sindsdien door vele andere groote mannen en door de ervaring van vele eeuwen. Altoos toch heeft men opgemerkt, dat degenen die teekenen van verwerping dragen, zooals alle ketters, goddeloozen, hoogmoedigen en wereldlingen, het *Weesgegroet* en den H. Rozenkrans haten of verachten. De ketters leeren en bidden nog wel het *Onze Vader,* maar niet het *Weesgegroet,* noch den H. Rozenkrans. Zij hebben daarvoor een afschuw : liever droegen zij een slang bij zich dan een rozenkrans. Ook de hoogmoedigen onder de Katholieken, als bezield zijnde met dezelfde neigingen als hun vader Lucifer, leggen niets dan verachting en onverschilligheid voor het *Weesgegroet* aan den dag, en beschouwen den Rozenkrans als een kwezeldevotie, alleen goed voor onwetenden en ongeletterden. Daarentegen heeft men door de ondervinding geleerd, dat zij die ook anderzins duidelijke teekenen van voorbeschikking dragen, het *Weesgegroet* liefhebben, smaken en gaarne bidden, en dat, hoe meer zij met God vereenigd zijn, des te liever zij het bidden. Dit verklaarde ook de H. Maagd aan den Zaligen Alanus in de woorden, welke op de boven aangehaalde volgen.

---

[22] Hebr. IV. 16.—

[23] Hierbij moet worden aangestipt, dat thans wel algemeen wordt aangenomen, dat de *openbaringen* van Alanus de Rupe, *als zoodanig,* weinig vertrouwen verdienen.

[24] Lib. de Dignitate Ros. Cap. II.

251 Ik weet niet, hoe het komt, noch waarom, en toch is het waar : ik ken geen beter geheim om te weten of iemand uit God is, dan te onderzoeken of hij het *Weesgegroet* en den H. Rozenkrans bemint. Ik zeg *bemint* ; het kan immers gebeuren, dat iemand in de natuurlijke of bovennatuurlijke onmogelijkheid verkeert om het te bidden ; maar hij bemint het dan toch altijd en spoort de anderen aan om het te bidden.

252 Uitverkoren zielen, slaven van Jezus in Maria, verneemt, dat het *Weesgegroet* het schoonste gebed is na het *Onze Vader*, Het is de volmaaktste groet, dien gij Maria kunt aanbieden, dewijl het de groetenis is, die de Allerhoogste Haar door een Aartsengel liet brengen, om haar hart te winnen ; zóó machtig was die groet op haar hart om de geheime bekoorlijkheden waarmede hij vervuld is, dat Maria, ondanks haar diepe nederigheid, haar toestemming gaf tot de menschwording des Woords. Door dien groet ook zult gij onfeilbaar haar hart winnen, zoo gij dien naar behooren bidt.

253 Het *Weesgegroet*, goed gebeden, d.w.z. met aandacht, godsvrucht en ingetogenheid, is, volgens de Heiligen, de vijand des duivels die dezen op de vlucht drijft, en de hamer die hem verplettert. Het is de heiliging der ziel, de vreugde der Engelen, de melodie der uitverkorenen, de lofzang van het Nieuwe Verbond, het genoegen van Maria en de glorie der allerheiligste Drieëenheid. Het *Weesgegroet* is een hemelsche dauw, die de ziel vruchtbaar maakt ; het is een kuische, liefdevolle kus aan Maria gegeven, een purperen roos Haar aangeboden, een kostbaren parel Haar geschonken, een schotel ambrozijn, een beker goddelijken nectar, dien men Haar toereikt. Al deze vergelijkingen zijn aan de Heiligen ontleend.

254 Ik vraag dus dringend, om de liefde die ik u toedraag in Jezus en Maria, u niet tevreden te stellen met het Kroontje der H. Maagd te bidden ; doch bidt ook dagelijks het Rozenhoedje, en zelfs, zoo gij den tijd daarvoor hebt, den geheelen Rozenkrans. Bij uw sterfuur zult gij den dag en het uur zegenen, waarop gij mij geloofd hebt ; en na in Jezus en Maria's zegeningen te hebben gezaaid, zult gij eeuwige zegeningen oogsten in den Hemel. *Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus et metet,* « Wie in zegeningen zaait, zal ook van zegeningen maaien. »[25]

ZESDE OEFENING

Het Magnificat.

255 Om God te danken voor de gunsten die Hij aan de allerheiligste Maagd verleend heeft, moeten zij, naar het voobeeld der Zalige Maria Doignies en verscheidene andere Heiligen, dikwijls het *Magnificat* bidden. Dit is het eenige gebed en het eenige werk, dat de H. Maagd, of liever Jezus door Haar, heeft opgesteld, want Hij sprak door harer mond. Het is het grootste lofoffer, dat God in de genadewet ontvangen heeft. Het is eensdeels de nederigste en dankbaarste, en anderdeels de verhevenste en edelste aller lofzangen. Er zijn in dit loflied geheimen zóó groot en zóó verborgen, dat zelfs de Engelen ze niet alle kennen. Gerson, die een vroom en wijs godgeleerde was, na een groot gedeelte zijns levens besteed te hebben aan het schrijven van verhandelingen vol geleerdheid en godsvrucht over de moeilijkste vraagstukken, dorst slechts aarzelend bij het einde zijns levens de verklaring van het *Magnificat* ondernemen, om daarmede zijn werken te bekronen. In een lijvig boekdeel, dat hij daarover schreef, deelt hij wondere dingen mede over dit heerlijk loflied. Zoo zegt hij, dat de allerheiligste Maagd het dikwijls zelf bad, voornamelijk na de heilige Communie, als dankzegging. De godgeleerde Benzonius verhaalt in zijn verklaring van hetzelfde *Magnificat*, vele mirakelen, door de macht van dezen lofzang verricht, en hij zegt, dat de duivelen sidderend wegvluchten bij het hooren dezer woorden : *Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui*,[26] « Hij heeft macht gewrocht door zijnen arm, verstrooid die trots zijn in den waan huns harten. »

ZEVENDE OEFENING

Verachting der booze wereld.

256 Maria's trouwe dienaren moeten de bedorven wereld ten zeerste verachten, haten en vluchten, en zich bedienen van de oefeningen van verachting der wereld, die wij in het eerste deel hebben aangegeven.

§ II.

Inwendige Oefeningen.

257 BEHALVE de uitwendige oefeningen, die ik zooeven heb aangehaald,—en die men niet uit nalatigheid of minachting, voor zooverre eenieders staat en omstandigheden toelaten, mag verzuimen,—volgen hier thans

[25] II Cor. IX. 6.
[26] Luc. I. 51.

inwendige oefeningen, uiterst bevordelijk ter zelfheiliging voor degenen die door den H. Geest tot een hooge volmaaktheid zijn geroepen.

In vier woorden samengevat, bestaan ze in het verrichten van al zijn handelingen *door* Maria, *met* Maria, *in* Maria, *voor* Maria, teneinde ze volmaakt te verrichten door Jezus, met Jezus, in Jezus, en voor Jezus.

1. Alles door Maria.

258 Men moet zijn handelingen verrichten door Maria, d.w.z. men moet in alles aan de allerheiligste Maagd gehoorzamen, en zich in alles laten leiden door haar geest, die Gods H. Geest is. Zij die door den Geest Gods geleid worden, zijn kinderen Gods : *qui Spiritu Dei aguntur ii sunt filii Dei.*[29] Zij die door Maria's geest geleid worden, zijn kinderen van Maria en bijgevolg kinderen van God, zooals wij hebben aangetoond. En onder zoovele vereerders der H. Maagd, zijn die alleen haar ware en trouwe vereerders, die zich door haren geest laten leiden. Ik zeide, dat de geest van Maria de Geest Gods is. Nooit immers heeft Zij zich door haar eigen geest laten leiden, doch altoos door den Geest Gods, die zich zóózeer van Haar heeft meester gemaakt, dat Hij haar eigen Geest is geworden.

Daarom zegt de H. Ambrosius : *Sit in singulis*, etc. : « Dat Maria's ziel in een ieder weze om den Heer te verheerlijken ; dat Maria's geest in eenieder zij om zich in God te verblijden. »[30] Hoe gelukkig is de ziel, die, naar het voorbeeld van een vromen leekebroeder der Jezuïeten, Rodriguez[31] genaamd en in geur van heiligheid gestorven, geheel beheerscht en bestuurd wordt door den geest van Maria : een geest, zacht en sterk, ijverig en voorzichtig, nederig en moedig, zuiver en diep !

259 Wil men zich door den geest van Maria laten leiden, dan moet men :

1° aan zijn eigen geest, aan zijn eigen weten en willen verzaken alvorens iets te doen : b.v. alvorens de overweging te houden, de H. Mis op te dragen of bij te wonen, alvorens te communiceren, enz. Immers, de duisternissen van onzen geest, de boosheid van onzen eigen wil en werking, al lijken ze ons goed, zouden, indien wij ze volgden, Maria's geest belemmeren.

2° Men moet zich aan Maria's geest overleveren, om er naar haar goedvinden door bewogen en geleid te worden. Men moet zich aan haar maagdelijke handen toevertrouwen en daarin blijven, als een werktuig in de handen van den werkman, als een luit in de handen van een bekwaam speler. Men moet zich aan Haar overleveren, zich geheel in Haar verliezen, gelijk een steen die in de zee geworpen wordt. Dit kan heel eenvoudig en in één oogwenk geschieden : door een vluchtigen oogopslag van den geest, een lichte beweging van den wil, of ook mondeling, door b.v. te zeggen : *Ik verzaak aan mijzelf, ik geef mij aan U, mijn lieve Moeder.* En al ondervindt men dan ook geen gevoelige zoetheid bij 't verrichten dezer opdracht, toch is ze wel echt ; juist als iemand die,— wat God verhoede,—meeneens zou zeggen : *Ik geef mij aan den duivel*, hierdoor, al zeide hij het ook zonder gevoelige aandoening, den duivel waarlijk zou toebehooren.

3° Tijdens en na zijn handelingen, moet men nu en dan dezelfde akte van opdracht en vereeniging hernieuwen. Hoe meer men het doet, des te eerder zal men zich heiligen en tot de vereeniging met Jezus Christus geraken, die altijd noodzakelijkerwijs de vereeniging met Maria volgt, daar de geest van Maria de geest van Jezus is.

2. Alles met Maria.

260 Men moet zijn handelingen verrichten met Maria, d.w.z. men moet in zijn handelingen Maria voor oogen houden, als het volmaakte toonbeeld van alle deugden en volmaaktheid, door den H. Geest in een zuiver schepsel gevormd, opdat wij het, naar ons zwak vermogen, navolgen. Bij iedere handeling moeten wij dus beschouwen, hoe Maria die gedaan heeft, of zou doen, indien Zij in onze plaats was. Wij moeten daartoe de verheven deugden, welke Zij gedurende haar leven beoefend heeft, nagaan en overwegen, voornamelijk 1° haar levendig geloof, waardoor Zij zonder aarzelen aan het woord des Engels geloofde ; in dat geloof bleef Zij trouw en standvastig tot aan de voet des kruises volharden ; 2° haar diepe nederigheid, die er Haar toe bracht zich te verbergen, te zwijgen, zich aan alles te onderwerpen en steeds de laatste plaats te kiezen ; 3° haar onuitsprekelijke zuiverheid, die nooit op aarde haar gelijke had noch hebben zal ; en ten slotte al haar andere deugden.

Men herinnere zich, ik herhaal het nog eens, dat Maria de groote en eenige vorm Gods is, geschikt om met weinig moeite en in korten tijd het levend evenbeeld van God te maken ; en dat de ziel, die dezen vorm gevonden heeft en zich daarin verliest, weldra zal hervormd worden in Jezus Christus, dien deze vorm natuurgetrouw weergeeft.

3. Alles in Maria.

261. Men moet alles in Maria doen. Om deze oefening goed te begrijpen, moet men weten :

---

[29] Rom. VIII. 14.—

[30] Expos. in Luc., lib. II, n. 26.—

[31] De H. Alfonsus Rodriguez

1° dat de allerheiligste Maagd het ware aardsche paradijs is van den nieuwen Adam, waarvan het oude slechts een voorafbeelding was. In dit aardsch paradijs dan bevinden zich onnoemelijke schatten, schoonheden, zeldzaamheden en geneugten, die de nieuwen Adam, Jezus Christus, er in heeft achtergelaten. In dit aardsch paradijs heeft Hij negen maanden zijn welbehagen genomen, zijn wonderen verricht en zijn schatten met de heerlijkheid van een God ten toon gespreid. Dat hoogheilig oord bestaat enkel uit maagdelijke en onbevlekte aarde, waaruit de nieuwe Adam gevormd en waarmede Hij gevoed werd, zonder vlek of smet, door de werking van den H. Geest, die daarin woont. In dit aardsch paradijs bevindt zich de ware *Boom des Levens*, die Jezus Christus, de Vrucht des Levens gedragen heeft ; *de Boom der kennis* van goed en kwaad, die het licht aan de wereld geschonken heeft. Daar staan in dit goddelijk oord boomen, door de hand Gods geplant en met zijn goddelijke zalving besproeid, die vruchten van een goddelijken smaak gedragen hebben en nog iederen dag dragen. Men treft er bloemperken aan, met schoone en veelkleurige bloemen van deugden bezaaid, zóó welriekend, dat zij de Engelen zelfs doorgeuren. Men vindt er groene weiden van hoop, onneembare torens van sterkte, bevallige huizen van vertrouwen, enz. De waarheid, onder deze stoffelijke beelden verborgen, kan alleen de H. Geest doen kennen. Daar is de onbedorven lucht van volmaakte zuiverheid ; de schoone, nimmer eindigende dag der heilige Menschheid ; de heerlijke, schaduwlooze zon der Godheid ; de steeds brandende oven der liefde, waarin al het ijzer gloeiend wordt en in goud verandert. Daar ontspringt uit den grond de stroom der nederigheid, die zich in vier takken verdeelt en heel dat verrukkelijk oord besproeit ; die vier takken zijn de vier hoofddeugden.

262 De H. Geest noemt de heilige Maagd ook door den mond der HH. Vaders, de Oosterpoort, waardoor de Hooge-priester Jezus Christus, de wereld in- en uitgaat ; Hij is daardoor de eerste maal binnengekomen, Hij zal daardoor ook den tweeden keer binnentreden.

2° Verder moet men weten, dat Maria het heiligdom der Godheid is, de rustplaats der allerheiligste Drieëenheid, de troon Gods, de stede Gods, het altaar Gods, de tempel Gods, de wereld Gods. Al deze verschillende benamingen en lofspraken zijn zeer waar, met 't oog op de verschillende genadewonderen, die de Allerhoogste in Maria uitgewerkt heeft.

O wat een rijkdom ! O wat een glorie ! O wat een genot ! O wat een geluk te mogen binnengaan en verblijven in Maria, waarin de Allerhoogste den zetel zijner opperste heerlijkheid heeft gevestigd.

263 Doch hoe bezwaarlijk is het voor zondaren gelijk wij zijn, om de noodige toestemming en bekwaamheid, het vereischte licht te verkrijgen om in zulk een verheven en heilig oord binnen te treden ; een oord dat bewaakt wordt niet enkel door een Cherubijn, gelijk het vroegere aardsch paradijs, maar door den H. Geest zelf, die daar een onbeperkt gezag uitoefent en van Maria gezegd heeft : *Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus,*[32] « Een gesloten hof is mijn zuster en bruid, een gesloten hof, een verzegelde bron. » Maria is gesloten, Maria is verzegeld. De rampzalige kinderen van Adam en Eva, verjaagd uit het vroegere aardsch paradijs, kunnen dit nieuwe niet binnentreden dan door een bijzondere gunst van den H. Geest, die zij moeten verdienen.

264 Wanneer men door zijn getrouwheid deze voortreffelijke gunst verkregen heeft, moet men in het heerlijk binnenste van Maria met welbehagen verblijven, er in vrede rusten, met vertrouwen er op steunen, er zich veilig in verschuilen en zonder voorbehoud verliezen, opdat in dien maagdelijke schoot ; 1° de ziel gevoed worde met de melk harer genade en moederlijke barmhartigheid ; 2° er bevrijd worde van ontsteltenis, angstvalligheid en vrees ; 3° er in veiligheid weze tegen al haar vijanden, den duivel, de wereld en de zonde, die daar nooit toegang hebben gevonden. Daarom zegt Zij, dat degenen die in Haar werken niet zondigen : *Qui operantur in me, non peccabunt,*[33] d.w.z. dat zij die geesterlijkerwijze in Maria verblijven, geen groote zonden zullen begaan ; 4° opdat de ziel in Jezus Christus en Jezus Christus in haar gevormd worde. Immers Maria's schoot is, gelijk de HH. Vaders getuigen, de zaal van Gods geheimenissen, waarin Jezus Christus en al zijn uitverkorenen gevormd worden : *Homo et homo natus est in ea,*[34] « Een mensch en een mensch is in Haar geboren. »

4. Alles voor Maria.

265 Eindelijk moet men alles doen voor Maria. Daar men zich immers geheel aan haar dienst heeft overgeleverd, is het billijk, dat men alles voor Haar doet, gelijk een dienstknecht, dienaar en slaaf. Niet dat men Haar als laatste doel zijner verdiensten neemt : dit is Jezus Christus alleen ; doch men neemt Haar als zijn naaste doeleinde, zijn geheimzinnig midden en gemakkelijk middel om tot Hem te gaan.

Gelijk een goede dienstknecht en slaaf, mag men niet werkeloos blijven ; doch *men moet, steunende op haar bescherming, groote dingen voor die doorluchtige Vorstin ondernemen en tot stand brengen.* Men moet haar voorrechten verdedigen, wanneer ze Haar betwist worden. Men moet haar eer ophouden, wanneer die wordt aangevallen. *Men moet iedereen, zoo men kan, tot haar dienst en tot deze ware godsvrucht overhalen.* Men moet

---

[32]Cant. IV. 12.
[33]Eccli. XXIV. 30—
[34]Ps.LXXXVI. 5.

spreken en zijn stem verheffen tegen hen die van haar godsvrucht misbruik maken om haar Zoon te beleedigen, en tegelijkertijd deze ware godsvrucht verspreiden. Tot loon voor deze geringe diensten moet men op niets anders aanspraak maken dan op de eer aan zulk een beminnelijke Vorstin toe te behooren, en het geluk door Haar met een onverbreekbaren band met Jezus, haar Zoon, vereenigd te zijn in tijd en eeuwigheid.

Eer aan Jezus in Maria !
Eer aan Maria in Jezus !
Eer aan God alleen !

MARIA'S GENADEGEHEIM

OF

BRIEF OVER DE SLAVERNIJ DER H. MAAGD.

DOOR DEN ZALIGEN LOUIS-MARIE GRIGNION DE MONTFORT

I. — Gewicht dezer Godsvrucht.

1. UITVERKOREN ziel, ziehier een geheim, dat de Allerhoogste mij geleerd heeft en dat ik in geen enkel boek, noch oud, noch nieuw, heb kunnen vinden.

Ik vertrouw het u toe door den H. Geest, op voorwaarde :

1° Dat gij het slechts aan diegenen zult mededeelen, die het verdienen door hun gebeden, aalmoezen, verstervingen, vervolgingen, door hun onthechting en hun ijver voor het zieleheil.

2° Dat gij er u zult van bedienen om heilig en hemelschgezind te worden ; want dit geheim wordt slechts groot, naarmate de ziel er gebruik van maakt. Wacht u dus, de handen in den schoot te leggen en werkeloos te blijven ; want dan zou mijn geheim vergif voor u worden en uw veroordeling zijn.

3° Dat gij al de dagen uws levens God zult bedanken voor de genade, welke Hij u schonk, met u een geheim te leeren, dat gij niet waardig zijt te kennen.

Naar gelang gij er gebruik van zult maken in de gewone handelingen uws levens, zult gij er de waarde en voortreffelijkheid van begrijpen ; in den beginne zult gij deze slechts op onvolmaakte wijze kennen, wegens de menigte en zwaarte uwer zonden en uw geheime gehechtheid aan uzelf.

2. Alvorens verder te gaan uit haastige en natuurlijke zucht om de waarheid te kennen, kniel neer en bid godvruchtig het *Ave Maris Stella* en het *Veni Creator*, om aan God de genade te vragen dit goddelijk geheim te begrijpen en te smaken.[35]

Omdat ik maar weinig tijd heb om te schrijven, en gij om te lezen, zal ik alles kort bespreken.

II. — De verplichting om naar heiligheid te streven.

3. ZIEL, levend beeld van God, vrijgekocht door het kostbaar bloed van Jezus Christus, 't is Gods wil, dat gij heilig wordt zooals Hij in dit leven, en verheerlijkt zooals Hij in het andere. Gods heiligheid te verwerven is uw zekere roeping ; dat moet het doel zijn van al uw gedachten, woorden en werken, van al uw lijden en van al wat gij in uw leven verricht ; anders verzet gij u tegen God, door datgene te verwaarloozen, waarvoor Hij u geschapen heeft en thans nog in het leven behoudt.

O, wat een wonderbaar werk! Het stof in licht veranderd, het vuil in zuiverheid, de zonde in heiligheid, het schepsel in zijn Schepper en de mensch in God! Ja, wonderbaar werk, ik herhaal het ; maar moeilijk op zichzelf en voor de natuur alleen onmogelijk! God alleen door zijne genade, en wel door eene overvloedige en buitengewone genade, kan het tot stand brengen ; en de schepping van het heelal is niet zoo'n verheven meesterwerk als dit.

III. — Middelen ter Heiliging.

4. O ZIEL, hoe zult gij het aanleggen? Welke middelen zult gij kiezen om op te klimmen tot waar God u roept?

De middelen om zalig en heilig te worden zijn aan allen bekend. Ze staan opgeteekend in het Evangelie, worden door de meesters van het geestelijk leven uitgelegd, zijn door de Heiligen beoefend en noodzakelijk voor allen, die zalig willen worden en de volmaaktheid bereiken, zooals : ootmoed des harten, voortdurend gebed, algeheele versterving, overgave aan de Goddelijke Voorzienigheid en gelijkvormig-heid aan den Wil van God.

5. Om al deze middelen ter zaligheid en heiligheid te beoefenen, is Gods genade en hulp volstrekt noodzakelijk ; en die genade wordt aan allen in meerdere of mindere mate geschonken ; niemand die hieraan

---

[35]Deze raadgeving vooral worde niet in den wind geslagen. Het begrijpen en smaken is eene genade, eene zeer groote genade, die door het gebed moet verkregen worden. Men vrage dus *dagelijks* aan God eene ware en volmaakte godsvrucht tot de H. Maagd, die, zooals hieronder blijken zal, alle andere genaden bevat.

twijfelt. Ik zeg ; in meerdere of mindere mate ; want God, ofschoon oneindig goed, verleent niet aan allen even krachtige genade, alhoewel Hij aan iedereen voldoende genade geeft. Met een groote genade verricht de getrouwe ziel groote, met een geringe genade een kleine daad. De waarde en voortreffelijkheid der genade, welke God geeft en waaraan de ziel beantwoordt, maakt de waarde en voortreffelijkheid onzer handelingen uit. Dit zijn onbetwistbare grondstellingen.

6. Alles komt dus hierop neer, dat wij middel vinden om van God de noodige genade te verkrijgen om heilig te worden, en dat middel wil ik u leeren. Welnu, ik zeg : *om deze genade Gods te vinden, moet men Maria vinden.*

IV. — Maria en de genade.[36]

7. MARIA alleen heeft genade gevonden bij God, èn voor Haar zelve, èn voor ieder mensch in het bijzonder. Noch de Patriarchen, noch de Profeten, noch al de Heiligen van het oude Verbond hebben die genade kunnen vinden.

8. 2° Zij heeft het aanzijn en het leven aan den Oorsprong aller genade geschonken, en wordt daarom Moeder der genade, *Mater Gratiæ,* genoemd.

9. 3° God de Vader, van Wien alle volmaakte gave en alle genade, als uit haar wezenlijke bron, afdaalt, heeft Haar, door Haar zijn Zoon te geven, al zijne genaden geschonken ; zoodat, gelijk de H. Bernardus zegt, in Hem en met Hem Gods wil Haar werd gegeven.

10. 4° God heeft Haar tot schatbewaarster, beheerster en uitdeelster van al zijne genaden gekozen, zoodat al zijne genaden en gaven door hare handen gaan ; en — zegt de H. Bernardinus — overeenkomstig de macht, welke Zij daartoe ontving, geeft Zij aan wie Zij wil, zooals Zij wil, wanneer Zij wil en zooveel Zij wil, de genaden des eeuwigen Vaders, de deugden van Jezus Christus en de gaven des H. Geestes.

11. 5° Evenals een kind in de orde der natuur een vader en eene moeder moet hebben, zoo moet ook een waar kind der Kerk in de orde der genade God tot Vader en Maria tot Moeder hebben ; en beroemt zich iemand God tot Vader te hebben, terwijl hij voor Maria de teedere liefde van een waar kind niet heeft, dan is hij een bedrieger, die den duivel alleen tot vader heeft.

12. 6° Daar Maria het Hoofd der uitverkorenen, namelijk Jezus Christus, gevormd heeft, moet Zij ook de ledematen van dat Hoofd, de ware Christenen, vormen[37]. Een moeder toch vormt het hoofd niet zonder de ledematen, noch de ledematen zonder het hoofd. Wie dus lidmaat wil zijn van Jezus Christus, vol van genade en waarheid, moet in Maria gevormd worden door middel der genade van Jezus Christus, waarvan Zij de volheid bezit, om ten volle aan de ware ledematen van Jezus Christus, haar ware kinderen,[38] te worden medegedeeld.

13. 7° De H. Geest heeft Maria tot Bruid genomen ; in Haar, door Haar en uit Haar heeft Hij zijn meesterstuk, Jezus Christus, het Vleeschgeworden Woord, voortgebracht, en nooit heeft Hij Haar verstooten ; Hij blijft dus nog dagelijks in Haar en door Haar, op een geheimzinnige doch waarachtige wijze, de uitverkorenen voortbrengen.

14. 8° Maria heeft van God een bijzondere heerschappij over de zielen ontvangen om ze te voeden en in God te doen groeien. De H. Augustinus zegt zelfs, dat in dit leven de uitverkorenen allen in den schoot der allerheiligste Maagd besloten zijn en dan eerst geboren worden, wanneer die goede Moeder hen tot het eeuwig leven baart. Derhalve, evenals een kind al zijn voedsel aan zijne moeder ontleent en het van haar in verhouding met zijne zwakheid ontvangt, zoo ook ontleenen de uitverkorenen al hun geestelijk voedsel en geheel hun kracht aan Maria.

---

[36]Men doorgronde wel de hier volgende dogmatische waarheden. De « Ware Godsvrucht » wortelt diep in de grondwaarheden van het christendom. Ze steunt bijzonder op het algemeen Middelaarschap van Maria in het mededeelen der genaden, zoodat men terecht op 't Maria-congres te Brussel mocht beweren, dat de Ware Godsvrucht van den Zaligen de Montfort « de meest logische en de meest volmaakte erkenning is onzerzijds van Maria's algemeen Middelaarschap ». (Zie : Handelingen van het Vlaaamsch Maria-Congres, blz. 351-358.)

[37]Op dezelfde wijze redenaart Z. H. Pius X in de Encycliek *Ad diem illum :* « Is Maria niet de Moeder van Christus? Zoo ja, dan is Zij ook onze Moeder. » Dit bewijs steunt hecht en vast op de wonderschoone en zoo troostvolle leer van de eenheid van Christus met zijn mystiek Lichaam, de geloovigen.

[38]Allergewichtigste waarheid : Maria is *wezenlijk* en *waarlijk* onze Moeder, even waarlijk *onze* Moeder naar het leven der genade, als Zij naar het vleesch de Moeder van Jezus is. En Zij is onze Moeder naar een steeds werkdadig Moederschap, zooals de Montfort in 8° verklaart. Onophoudelijk deelt Zij ons het goddelijk leven der genade mede. Welke plaats moet zulk eene Moeder in heel ons leven innemen?

15. 9˚ Tot Maria heeft God de Vader gezegd : *In Jacob inhabita ;* mijne Dochter, *verblijf in Jacob,* d.w.z. in mijn uitverkorenen door Jacob voorafgebeeld. Tot Maria heeft God de Zoon gezegd : *In Israel haereditare ;* mijne lieve Moeder, *neem uw erfdeel in Israël,* d.w.z. in de uitverkorenen. Tot Maria heeft God de H. Geest gezegd : *In electis meis mitte radices ;* mijne trouwe Bruid, *schiet wortels in mijn uitverkorenen.*

De H. Maagd woont dus in ieder uitverkorene en voorbeschikte, nl. in zijn ziel ;[39] en Zij schiet er wortels van diepen ootmoed, brandende liefde en van alle deugden.

V.— Hoe Maria Jezus in ons vormt.

MARIA wordt door den H. Augustinus genoemd, en is inderdaad, de levende vorm Gods, *forma Dei,* d.w.z. dat in Haar alleen de God-mensch natuurgetrouw gevormd werd, zonder dat Hem een enkele trek der Godheid ontbreekt. Zoo kan alleen in Haar de mensch natuurgetrouw in God gevormd worden, door de genade van Jezus Christus, in zoover de menselijke natuur daartoe in staat is.

Een beeldhouwer kan op tweeërlei wijze een welgelijkend beeld of afbeeldsel vervaardigen : 1˚ hij kan gebruikmaken van zijne kunstvaardigheid, kracht en kennis en van deugdelijke werktuigen, om aan de harde en vormlooze stof die gelijkenis te geven ; 2˚ hij kan de stof in een vorm gieten. De eerste wijze is omslachtig, moeilijk en aan veel ongevallen onderhevig. Een enkele verkeerde beitel- of hamerslag is dikwijls voldoende om het geheele werk te bederven. Op de tweede wijze gaat het vlug, gemakkelijk en licht, bijna zonder moeite en zonder kosten, als de vorm maar volmaakt en welgelijkend is, en de stof, die men gebruikt, goed kneedbaar is en aan de hand des kunstenaars geen weerstand biedt.

17. Maria is de verheven vorm Gods, door den H. Geest vervaardigd om een God-mensch natuurgetrouw te vormen door de hypostatische vereeniging[40] en een mensch-God door de genade.

Aan deze vorm ontbreekt geen enkele trek der Godheid. Wie er zich inwerpt en goed bewerken laat, krijgt al de trekken van Jezus Christus, waarlijk God, en zulks geschiedt op zachte, met de menschelijke zwakheid overeenkomstige wijze, zonder veel strijd of moeite ; op veilige wijze, zonder gevaar voor misleiding, want de duivel heeft geen toegang gehad en zal dien nooit hebben tot Maria ; en ten laatste op heilige en vlekkelooze wijze, zonder schaduw der minste zondesmet.

18. O, wat een verschil tusschen eene ziel, in Jezus Christus gevormd op de gewone wijze dergenen die, gelijk de beeldhouwers, op hun behendigheid vertrouwen en zich op hun kunstvaardigheid verlaten,— en eene ziel welke, goed handelbaar, goed onthecht, goed gesmolten, zonder ook maar enigszins op zich zelve te steunen, zich in Maria werpt en zich daar door de werking van de H. Geest laat vormen. Wat al vlekken, wat al gebreken, wat al duisternissen, wat al begoochelingen, wat al natuurlijks en menschelijks in de ééne ziel ; en wat is de andere zuiver, goddelijk en gelijkvormig aan Jezus Christus !

19. Er is geen schepsel, er zal nooit geen schepsel zijn, waarin God, buiten Zich zelven en in Zich zelven, zoozeer uitmunt als in de allerheiligste en allerverhevenste Maagd Maria, de Gelukzaligen, Cherubijnen, zelfs de verhevenste Serafijnen in het Paradijs niet uitgezonderd. Maria is het Paradijs Gods en zijn onbeschrijfelijke wereld, waar de Zoon Gods is binnengetreden om er zijn wonderen te verrichten, er over te waken en er zijn welbehagen te nemen. God heeft een wereld geschapen voor den mensch op zijn aardsche reize : de wereld die wij bewonen. Hij heeft een wereld geschapen voor de Gelukzaligen : den hemel. Maar een andere wereld heeft Hij geschapen voor zichzelf en haar genoemd : *Maria ;* een wereld onbekend aan schier alle stervelingen hier op aarde en onbegrijpelijk voor alle Engelen en Gelukzaligen des hemels, die, vol bewondering God zoo verheven te zien, zoo ver van hen allen verwijderd, zoo afgezonderd en verborgen in zijne wereld, de allerheiligste Moeder Gods Maria, onophoudelijk roepen : Heilig, Heilig, Heilig !

20. Gelukkig, duizendmaal gelukkig hier op aarde de ziel, aan wie de H. Geest Maria's geheim openbaart, opdat zij Haar leere kennen ; voor wie Hij dezen afgesloten hof opent om er haar te doen binnentreden ; voor wie Hij die verzegelde bron ontsluit om er de levende wateren der genade te putten en met volle teugen te drinken ! Die ziel vindt slechts God alleen, zonder schepsel, in dit beminnenswaardig schepsel, maar God eindeloos heilig en verheven, en toch op wonderlijke wijze afdalend tot die ziel en zich aanpassen aan hare zwakheid.

God is overal tegenwoordig ; men kan Hem dus overal vinden tot zelfs in de hel ; maar nergens kunnen wij, schepselen, Hem zoo nabij vinden en zich zoo aanpassend aan onze zwakheid als in Maria ; want te dien einde

---

[39]Er is hier geen sprake van eene zelfstandige of persoonlijke tegenwoordigheid van Maria in die zielen. Die tegenwoordigheid bestaat hierin : 1˚ dat Maria in het licht van God alles kent en ziet wat in ons en met ons gebeurt ; 2˚ Zij beïnvloedt onze zielen door de genade, welke Zij ons mededeelt. Zij is dus aldaar door hare werking aanwezig. In dienzelfden zin ongeveer zegt men, dat de zon in een vertrek is, hetwelk ze door haar licht en warmte doorstraalt.

[40]De vereeniging van twee naturen in één persoon.

is Hij in Haar nedergedaald. Overal elders is Hij het Brood der sterken en der Engelen, doch in Maria is Hij het Brood der kinderen.

21. Men verbeelde zich dus niet met sommige dwepers, dat Maria, een schepsel zijnde, een beletsel is voor onze vereeniging met den Schepper. Niet Maria leeft meer, doch Jezus Christus alleen, God alleen in Haar. Hare hervorming in God overtreft meer die van den H. Paulus en de andere Heiligen dan de hemel zich boven de aarde verheft. Maria is niet dan voor God geschapen ; en verre van eene ziel aan zichzelve te binden, stort Zij haar integendeel in God en vereenigt ze des te volmaakter met Hem, naarmate de ziel inniger met Haar vereenigt is. Maria is de wonderbare Echo Gods. Roept men : « Maria », dan antwoordt Zij : « God ». Noemt men Haar zalig met de H. Elizabeth, dan verheerlijkt Zij God alleen. Hadden degenen die zich valschelijk door God verlicht achtten en zoo deerlijk door den duivel tot in het gebed werden verleid, Maria weten te vinden, en door Maria Jezus, en door Jezus God, dan waren zij niet zoo schrikwekkend diep gevallen. Heeft men Maria eenmaal gevonden, en door Maria Jezus, en door Jezus God den Vader, zoo heeft men alle goed gevonden, naar het woord der Heiligen : *Inventa Maria, inventur omne bonum.* Wie *alles* zegt, zondert niets uit : dus alle genade en vriendschap bij God, alle veiligheid tegen de vijanden Gods, alle waarheid tegen de leugen, alle gemak in 't overwinnen der moeilijkheden onzer zaligheid, alle zoetheid en vreugde in de bitterheden des levens.

22. Dat wil niet zeggen, dat wie Maria door een ware godsvrucht gevonden heeft, van kruisen en lijden ontslagen is. Verre vandaar. Hij wordt er meer dan iemand anders door bestormd ; want Maria, de Moeder der levenden, geeft aan al hare kinderen gedeelten van den Boom des levens, nl. van Jezus' kruis. Maar met de groote kruisen, die Zij hun uitsnijdt, geeft Zij hun ook de genade om ze met geduld en zelfs met vreugde te dragen ; zoodat de kruisen welke Zij oplegt aan wie Haar toebehooren, veeleer zoetigheden en in suiker ingelegde kruisen zijn. Ofwel, indien zij voor een tijd de bitterheid proeven van den kelk, dien men om vriend van God te zijn, noodzakelijk moet drinken, zoo zal de vertroosting en de vreugde, welke deze goede Moeder op de droefheid laat volgen, hen oneindig aanmoedigen om nog zwaarder en bitterder kruisen te dragen.

23. De vraag is dus : hoe kan men waarlijk Maria vinden, om aldus alle genaden in overvloed te bekomen ? God kan, als volkomen onafhankelijk Meester, onmiddelijk door Zichzelf mededeelen wat Hij gewoonlijk slechts door Maria geeft ; zelfs kan men niet zonder vermetelheid ontkennen, dat Hij het somwijlen doet.[41] Nochtans, volgens de orde welke de Goddelijke Wijsheid heeft vastgesteld, deelt Hij zich gewoonlijk slechts door Maria in de orde der genade aan de menschen mede, zegt de H. Thomas. Om tot Hem op te stijgen en zich met Hem te vereenigen, moet men zich van hetzelfde middel bedienen, dat Hij gebruikt heeft om tot ons neer te dalen, mensch te worden en ons zijne genade mede te deelen ; dit middel nu is een ware godsvrucht tot de H. Maagd.

VI.—Over de volmaakte Godsvrucht tot de H. Maagd

24. ER bestaan verschillende oefeningen tot de allerheiligste Maagd ; over de valsche spreek ik hier niet.

25. 1˘ De eerste bestaat in het vervullen van de christelijke plichten ; zij doet ons de doodzonde vermijden, meer uit liefde dan uit vrees te handelen, nu en dan tot de H. Maagd bidden, zonder nochtans eenige bijzondere godsvrucht voor Haar te hebben.

26. 2˚ De tweede doet ons volmaakter gevoelens van hoogachting, liefde, vertrouwen en vereering ten opzichte van Maria koesteren. Zij spoort ons aan lid te worden van de broederschappen van den H. Rozenkrans en van het Scapulier ; het Rozenhoedje of den H. Rozenkrans te bidden ; Maria's beelden en altaren te vereeren, haren lof te verkondigen, zich te laten inschrijven in hare congregaties. En deze devotie, wanneer zij zich van zonde onthoudt, is goed, heilig en lofwaardig ; doch ze is niet zoo volmaakt als de volgende, en ook niet zoo geschikt om de zielen van de schepselen te verwijderen, aan zichzelf te onthechten en ten einde ze te vereenigen met Jezus Christus.

27. 3˚ De derde godsvrucht tot de H. Maagd, door zeer weinigen gekend en beoefend, is welke ik u thans ga openbaren, uitverkoren zielen.

---

[41]Wanneer men deze zin vergelijkt met hetgeen de Zalige de Montfort hierboven (blz. 251.) en in zijne andere werken, vooral in zijn hoofdwerk « *De Ware Godsvrucht tot de H. Maagd.* » heeft geleerd, en het logisch verband in 't oog houdt met wat hier voorafgaat en volgt, dan kan deze zin geene andere beteekenis hebben dan : men kan niet zonder vermetelheid ontkennen, dat God somwijlen genaden mededeelt, *welke Hem niet uitdrukkelijk door Maria's bemiddeling werden gevraagd.*

28. *Zij bestaat hierin, dat men zich geheel en al, als slaaf, aan Maria en door Haar aan Jezus geve ; vervolgens dat men alles verrichte door Maria, met Maria, in Maria en voor Maria.* Deze woorden ga ik uitleggen.

29. Men moet een merkwaardigen dag kiezen om zich weg te geven, toe te wijden en op te offeren, vrijwillig en uit liefde, zonder dwang, geheel en zonder eenig voorbehoud : nl. zijn lichaam en zijn ziel ; zijne uiterlijke bezittingen, als huis, gezin, inkomsten ; de innerlijke goederen zijner ziel, te weten : zijne verdiensten, genaden, deugden en voldoeningen.

Men bemerke hier, dat men door deze godsvrucht aan Jezus door Maria alles opoffert wat een ziel het dierbaarst is en waarvan geen enkele kloosterorde het offer eischt, te weten : het recht dat men heeft, zelf te beschikken over de waarde zijner gebeden, aalmoezen, verstervingen en voldoeningen. Men laat er aldus de allerheiligste Maagd geheel over beschikken, die dit alles besteden zal naar haar wil, tot Gods meerdere glorie, welke Haar alleen volmaakt bekend is.

30. Men laat Haar beschikken over de voldoenende en verkrijgende waarde zijner goede werken. Derhalve, heeft men de opdracht hiervan gedaan,—al geschiedt zulks ook zonder gelofte,—dan is men van al het goede wat men doet geen meester meer. De allerheiligste Maagd kan het toepassen, nu eens op eene ziel in het vagevuur om haar te verlichten of te bevrijden, dan weer op een armen zondaar om hem te bekeeren, enz.

31. Door deze devotie stelt men de allerheiligste Maagd ook zijn verdiensten in handen. Maar dit doen wij, opdat Zij ze beware, vermeerdere en verfraaie ; want de verdiensten der heiligmakende genade of der glorie kunnen wij elkander niet toevoegen. Wel geeft men Haar zijne gebeden en goede werken, in zooverre deze een verkrijgende en voldoenende waarde bezitten, opdat Zij ze naar believen uitdeele en toevoege aan wie Zij wil. Hebben wij ons aldus aan de H. Maagd toegewijd, en verlangen wij eene ziel in het vagevuur te verlichten, een zondaar te redden, een onzer vrienden bij te staan door onze gebeden, aalmoezen, verstervingen en offers, dan moeten wij het Haar ootmoedig vragen en berusten in hare beslissing, al kennen wij deze niet, wel overtuigd, dat de waarde onzer werken, nu ze uitgedeeld wordt door denzelfden hand als waarvan God zich bedient om ons zijn gaven en genaden te doen toekomen, buiten allen twijfel tot zijne meerdere eer wordt aangewend.

32. Ik zeide, dat deze godsvrucht bestaat in zich aan Maria te geven *als slaaf.*[42] Men merke wel op, dat er eene drievoudige slavernij bestaat.

De eerste is de slavernij van natuur. Alle menschen, goede en kwade, zijn op die wijze slaven van God.

De tweede is de slavernij uit dwang. Op deze wijze zijn de duivelen en verdoemden slaven van God.

De derde wijze is *de slavernij uit liefde* en *uit vrijen wil ;* door deze moeten wij ons aan God door Maria toewijden ; dit is de volmaakste wijze waarop een schepsel zich aan zijn Schepper geven kan.

33. Men moet nog opmerken, dat er een groot verschil bestaat tusschen een dienaar en een slaaf. De dienaar eischt zijn loon voor zijn diensten ; de slaaf niet. Het staat den dienaar vrij zijn meester te verlaten wanneer hij wil, hij dient zijn meester slechts voor een tijd ; de slaaf echter kan hem niet zonder onrecht verlaten, hij behoort hem toe voor altijd. De dienaar geeft zijn meester geen recht van leven en dood over zijn persoon ; de slaaf geeft zich geheel en al, zoodat de meester hem ter dood zou kunnen brengen, zonder daarvoor door het gerecht verontrust te worden.

Men zal gemakkelijk inzien, dat de slaaf uit dwang zich in de allernauwste afhankelijkheid bevindt, welke dan ook alleen een mensch ten opzichte van zijn Schepper verbinden kan. Daarom bestaat die slavernij bij de Christenen niet, doch alleen bij de Turken en afgodendienaars.

34. Gelukkig echter, ja duizendmaal gelukkig, de edelmoedige ziel die zich geheel en al als slaaf uit liefde aan Jezus door Maria toewijdt, na door het Doopsel de drukkende slavernij des duivels te hebben afgeschud !

VII.—Beweegredenen dezer Toewijding.

35. VEEL bovennatuurlijk licht zou mij noodig zijn om op volmaakte wijze de voortreffelijkheid dezer oefening te beschrijven. Het volgende slechts wil ik terloops aanstippen.

1° Zich aldus aan Jezus geven door de handen van Maria, is *God* den Vader *navolgen*, die ons zijn Zoon niet heeft gegeven en ons zijne genaden niet medegedeeld dan door Maria. Het is God den Zoon navolgen, die niet

[42]Men late zich niet afschrikken door het *woord* slaaf of slavernij, maar beschouwe alleen de *zaak*, welke hierdoor beduid wordt. Het beteekent niets anders dan : *algeheele, eeuwige* en *belangelooze toewijding* en *dienstbaarheid.* Geen ander woord drukt tegelijk deze verschillende begrippen uit. Verre dat dit woord, in zijne *essentieele* beteekenis genomen te krachtig zou zijn om onze afhankelijkheid uit te drukken, blijft het integendeel beneden de werkelijkheid. Immers de *ziel* van den slaaf behoorde zijn meester niet, en zijn slavernij hield op bij den dood.

dan door Maria tot ons gekomen is, en die, daar Hij ons het voorbeeld heeft gegeven, opdat wij zouden doen zooals Hij gedaan heeft,—ons aldus aanspoort om tot Hem te gaan door hetzelfde middel, waardoor Hij tot ons gekomen is : Maria. Het is den H. Geest navolgen, die ons zijn genaden en gaven slechts door Maria mededeelt. « Betaamt het niet, » zegt de H. Bernardus, « dat de genade tot harer Gever wederkeere langs hetzelfde kanaal, waardoor zij ons werd aangevoerd? »

36. 2˚ Zóó tot Jezus door Maria gaan is waarlijk *Jezus eeren,* daar wij aldus te kennen geven, dat wij om wille onzer zonden onwaardig zijn rechtstreeks en uit ons zelf tot zijne oneindige Heiligheid te naderen, en dat wij Maria, zijne H. Moeder, noodig hebben om onze voorspreekster en middelares te zijn bij Hem die onze Middelaar is. Zóó naderen wij tot Hem als tot onzen Middelaar en Broeder, en tegelijkertijd vernederen wij ons voor Hem als voor onzen God en Rechter. In één woord, zoo *beoefenen wij de nederigheid,* die immer Gods hart bekoort.

37. 3˚ Zich aldus aan Jezus door Maria toewijden is *zijn goede werken in Maria's handen stellen.* Al schijnen deze werken ook goed, toch zijn ze vaak besmet en niet waardig om door God, voor Wien de sterren niet zuiver zijn, beschouwd en aanvaard te worden. Ach, bidden wij deze goede Moeder en Meesteres, dat Zij, na ons armzalig geschenk aanvaard te hebben, het *zuivere, heilige, veredele en verfraaie,* om het *Gode waardig* te maken. Al wat onze ziel bezit is van minder waarde bij God, den Huisvader van het Evangelie, om zijne vriendschap en gunst te winnen, dan voor een koning de wormstekige appel, welken een arme landman, pachter Zijner Majesteit, den koning zou aanbieden om zijn pacht te betalen. Wat zou die arme man doen, als hij verstandig was en de gunst der koningin genoot ? Hij zou haar dien appel geven. De koningin zou dan, uit genegenheid voor den armen landman en eerbied voor den koning, al wat er wormstekigs en bedorvens aan den appel is wegnemen, hem op een gouden schaal leggen en met bloemen omringen. Zou de koning hem dan kunnen weigeren, zou hij hem niet veeleer met vreugde aannemen uit de handen der koningin, die dezen landman genegen is ? *Modicum quid offerre desideras ? manibus Mariæ tradere cura, si non vis sustinere repulsam.* « Wilt gij God iets aanbieden, al is het van geringe waarde, » zegt de H. Bernardus, « leg het in Maria's handen, zoo gij niet wilt afgewezen worden. »

38. Groote God, hoe gering is toch al wat wij doen ! Doch laten wij het door deze devotie Maria in handen stellen. Als wij ons geheel en al, zooveel als maar mogelijk is, aan Haar zullen gegeven hebben, door ons te harer eere van alles te berooven, zal zij zich ten onzen opzichte eindeloos vrijgeviger toonen, en voor het weinige dat wij Haar geven, ons zeer veel terugschenken. Zij zal zich geheel aan ons mededeelen met haar verdiensten en deugden. Zij zal onze geschenken op een gouden schaal harer liefde leggen. Zij zal ons kleeden, gelijk Rebecca voor Jacob deed, met de schoone kleederen van haar eerstgeboren en eenigen Zoon, Jezus Christus ; d.w.z. met zijne verdiensten waarover Zij te beschikken heeft. En zoodoende, na ons van alles te hebben ontdaan om Haar te eeren, zullen wij als haar dienstknechten en slaven dubbel gekleed zijn : *Omnes domestici ejus vestiti sunt duplicibus. Al hare dienstknechten zijn met dubbele kleederen gekleed :* kleederen, sieraden, reukwerken, verdiensten en deugden van Jezus en Maria, medegedeeld aan de ziel van Jezus' en Maria's slaaf, die onthecht is aan zichzelf en in deze onthechting volhardt.

39. 4˚ Zich aldus aan de H. Maagd geven, is de *naastenliefde beoefenen* in den hoogst mogelijken graad ; want men geeft aan Maria het kostbaarste wat men heeft, opdat Zij er naar goeddunken over beschikke ten gunste van levenden en dooden.

40. 5˚ Door deze devotie *brengt men zijn genaden, verdiensten en deugden in veiligheid,* wijl men ze Maria in bewaring geeft, Haar zeggende : « Ziehier, dierbare Meesteres, ziehier het goede dat ik door de genade van uw lieven Zoon gedaan heb. Ik ben niet in staat het te bewaren, wegens mijne zwakheid en onstandvastigheid, wegens het groot aantal en de boosheid mijner vijanden, die mij aanvallen dag en nacht. Helaas, dagelijks ziet men ceders van den Libanon neerstorten in het slijk, en arenden die zich verhieven tot de zon, als nachtvogels worden. Zoo ook vallen duizend rechtvaardigen aan mijn linker-, en tienduizend aan mijn rechterhand. Maar Gij, o machtige en zeer machtige Vorstin, houd mij staande, opdat ik niet valle ; bewaar al mijn goed, opdat het mij niet ontstolen worde. Ik geef U in bewaring al wat ik bezit : *Depositum custodi. Scio cui credidi :* Ik weet wel wie Gij zijt, daarom vertrouw ik mij geheel aan U toe. Gij zijt getrouw jegens God en jegens menschen, en Gij zult niet gedoogen, dat iets verloren gaat van hetgeen ik U toevertrouw. Gij zijt machtig en niemand kan U deren, noch iets uit uwe handen ontrooven. » *Ipsam sequens non devias ; ipsam rogans, non desperas ; ipsam cogitans, non erras ; ipsa tenente, non metuis ; ipsa duce, non fatigaris ; ipsa propitia pervenis.*[43] (H. Bernardus. *Inter flores,* cap. 135.

[43]Wanneer gij Haar volgt, dwaalt gij niet af ; wanneer gij Haar bidt, behoeft gij niet te wanhopen ; wanneer gij aan Haar denkt, wordt gij niet bedrogen ; wanneer Zij u ondersteunt, valt gij niet ; wanneer Zij u beschermt, hebt gij niets te vreezen ; wanneer Zij u geleidt, wordt gij niet moede ; wanneer Zij u gunstig is, bereikt gij de haven des heils.

De Maria Virgine.) En op een andere plaats : *Detinet Filium ne percutiat ; detinet diabolum ne noceat ; detinet virtutes ne fugiant ; detinet merita ne pereant ; detinet gratias ne effluant.*[44]
Deze woorden van de H. Bernardus bevatten in hoofdzaak wat ik zoeven gezegd heb.

Al bestond er geen andere beweegreden om mij tot de beoefening dezer devotie op te wekken, dan dat zij een zeker middel is om mij in Gods genade te doen volharden en ze zelfs in mij te vermeerderen, dan zou ik er vuur en vlam voor moeten zijn.

41. 6˚ Deze godsvrucht maakt een ziel waarlijk *vrij, naar de vrijheid der kinderen Gods.* Daar men zich ter liefde van Maria vrijwillig in slavernij stelt, zoo verruimt en vergroot deze beminnelijke Meesteres uit erkentelijkheid ons hart en doet ons met reuzenschreden voortgaan op den weg der geboden Gods. Weerzin, droefheid en angstvalligheid neemt Zij weg. Deze devotie werd door Onzen Heer aan Mère Agnes de Jésus[45] geleerd als een zeker middel om uit haar groote kwellingen en twijfelingen te geraken. « Wordt slavin mijner Moeder, » voegde Hij haar toe. Dit deed zij, en oogenblikkelijk hield haar beproeving op.

42. Ter aanbeveling dezer godsvrucht zou ik hier moeten vermelden al de bullen en aflaten der Pausen, de herderlijke brieven der bisschoppen, waarmede zij begunstigd werd, de broederschappen die te harer eer zijn opgericht, het voorbeeld van vele heiligen en beroemde personen, die haar beoefend hebben ; doch ik ga dit alles stilzwijgend voorbij.

VIII.—Inwendige Beoefening dezer Godsvrucht.

43. IK zeide, dat deze godsvrucht op de tweede plaats bestaat in het verrichten van al zijn handelingen[46] *door Maria, met Maria, in Maria en voor Maria.*

44. Het is niet voldoende zich eenmaal aan Jezus gegeven te hebben als slaaf. 't Is zelfs niet voldoende zulks maandelijks of wekelijks te doen. Dit ware een te zeer voorbijgaande godsvrucht, welke de ziel niet tot die volmaaktheid zou opvoeren, waartoe zij in staat is haar te doen stijgen. Het is zoo moeilijk niet, lid te worden eener broederschap of zelfs deze godsvrucht te omhelzen en dagelijks, zooals zij het voorschrijft, eenige mondelinge gebeden te verrichten. Maar de groote moeilijkheid is, in den geest dezer godsvrucht door te dringen, die hierin bestaat, dat de ziel *inwendig afhankelijk en slaaf wordt van de allerheiligste Maagd en, door Haar, van Jezus.*

Vele personen heb ik aangetroffen, die met bewonderenswaardige ijver zich uiterlijk in deze slavernij hadden gesteld ; slechts zeer zelden heb ik er ontmoet, die den geest dezer devotie in zich hadden opgenomen, en minder nog, die er in bleven volharden.

45. 1˚ De grondoefening dezer godsvrucht bestaat in het verrichten van al zijn handelingen *met Maria*. D.w.z. wij dienen de H. Maagd tot het volmaakte toonbeeld te nemen van al wat wij te doen hebben.[47]

46. Daarom moeten wij alvorens met iets te beginnen, aan onszelf en aan onze beste inzichten verzaken ; wij moeten ons voor God vernietigen, als zijnde uit onszelf geheel onbekwaam tot alle bovennatuurlijk goed en tot al

---

[44]Zij weerhoudt haar Zoon, opdat Hij niet straffe ; Zij weerhoudt den duivel, opdat hij niet dere ; Zij behoudt de deugden, opdat zij niet wijken ; Zij behoudt de verdiensten, opdat zij niet verloren gaan ; Zij behoudt de genaden, opdat zij niet wegvlieden.

[45]Een kloosterzuster der orde van den H. Dominicus, in geur der heiligheid gestorven in 't jaar 1634, in 't klooster van Langeac (Auvergne).

[46]Het spreekt vanzelf dat 't niet mogelijk is ieder oogenblik en onophoudelijk aan de Heilige Maagd te denken en zich onder één der hier aangegeven vormen met Haar te vereenigen. In *«De Ware Godsvrucht »* geeft de Montfort hieromtrent practische raadgevingen. *« Alvorens* eene handeling te beginnen, moet men zich *aan Maria overleveren en zich geheel in Haar verliezen. Dit kan heel eenvoudig en in één oogwenk geschieden : door een vluchtige oogopslag van den geest, eene lichte beweging van den wil, of ook mondeling.— Gedurende en na zijne handelingen moet men nu en dan dezelfde akte van opdracht en vereeniging hernieuwen. Hoe meer men het doet, des te eerder zal men zich heiligen en tot de vereeniging met Jezus Christus geraken. »* (noot 259 v.d. « Verhandeling over de Ware Godsvrucht tot de H. Maagd »)

[47]Men begrijpe goed de gedachte van den zaligen schrijver. 't Is geenszins zijne bedoeling de ziel te verhinderen te bidden tot Jezus, te spreken tot God. Weliswaar wanneer wij tot Maria bidden, bidt Zij voor ons tot God ; wanneer wij *Maria* zeggen, zegt Zij *God.* De zaligen de Montfort zegt echter, dat wij nooit *alléén* tot God moeten gaan. Om dezen raad getrouw te volgen is het voldoende, dat de ziel bij den aanvang bijv. van overweging of dankzegging, verzake aan eigen gevoelens en inzichten, zich vereenige met Maria, verder niet steune op eigen kracht, doch steeds op de voorspraak en de verdiensten van de H. Maagd ; hetgeen geschiedt door van tijd tot tijd een blik op Haar te werpen, een zucht tot Haar op te zenden : die ziel is waarlijk gegaan tot Jezus door Maria.

wat voor de zaligheid nuttig is. Wij moeten tot de allerheiligste Maagd onze toevlucht nemen, ons met Haar en hare inzichten, ofschoon onbekend, vereenigen. Door Maria moeten wij ons met de inzichten van Jezus Christus vereenigen. Met andere woorden, wij moeten ons als een werktuig in de handen der H. Maagd stellen, opdat Zij in ons handele, opdat Zij met ons en voor ons doe wat Haar belieft, tot de meerdere eer van Jezus Christus, haar Zoon, en door Hem tot meerdere eer van God de Vader : zoodat wij in geheel ons inwendig leven en in al onze geestelijke werken afhankelijk zijn van Maria.

47. 2˚ Men moet alles doen *in Maria*, d.w.z. men moet zich langzamerhand gewennen in zichzelf te keeren, om zich in zijn binnenste eene voorstelling of geestelijke afbeelding van de H Maagd te vormen[48]. Dan wordt Maria als een Bidvertrek, waar de ziel al haar gebeden tot God opzendt, zonder vrees, door Hem te worden afgewezen : een Toren van David om er zich in veiligheid te stellen tegen al haar vijanden ; een brandende Lamp, die geheel haar binnenste verlicht en er het vuur der goddelijke liefde ontsteekt ; een heilig Rustaltaar, waar zij in en met Maria God kan aanschouwen. Maria eindelijk wordt voor deze ziel haar eenig Al bij God en haar gedurige toevlucht. Bidt zij, zoo is het in Maria ; zoo ontvangt zij Jezus in de H. Communie, zoo geeft zij Hem aan Maria over, opdat Hij in Haar zijn welbehagen neme. Verricht zij iets, zoo doet zij het in Maria ; en overal en in alles verzaakt zij aan zichzelf.

48. 3˚ Nooit moeten wij tot O.L. Heer gaan tenzij *door Maria*, door hare voorspraak en haar invloed bij Hem. Nooit moeten wij alleen tot Hem bidden.

49. 4˚ Eindelijk moet men al zijn handelingen verrichten *voor Maria*, d.w.z. als slaaf dier doorluchtige Vorstin werkt men, als *naaste* doel voor Haar alleen, voor haar voordeel en hare eer, en als *laatste* doel, voor de glorie van God. Bij al wat zij doet moet deze ziel aan haar eigenliefde verzaken, die zich bijna altijd op onmerkbare wijze tot het einddoel neemt, en dikwijls moet zij uit den grond des hartes herhalen : O mijn beminde Meesteres, voor U begeef ik mij hierheen of daarheen, verricht ik deze of gene handeling, verdraag ik dit leed, deze beleediging ![49]

IX.—Practische Wenken.

50. WACHT u wel, uitverkoren ziel, te meenen dat het volmaakter is rechtstreeks tot Jezus, rechtstreeks tot God te gaan. Uw eigen werk, uw eigen meening zijn van weinig waarde. Maar gaat gij tot Hem door Maria, zoo is het Maria's werking in u, en dus zal zij zeer verheven zijn en voor God zeer waardig.

51. Wacht gij u bovendien u geweld aan te doen om te smaken en te voelen wat gij zegt of doet. *Zeg en doe alles met het zuiver geloof,* dat Maria op aarde heeft gehad en dat Zij u mettertijd zal mededeelen. Arme, kleine slaaf, laat aan uwe Vorstin de duidelijke aanschouwing van God, de geest-vervoeringen, vreugden, geneugten en rijkdommen des hemels ; en neem slechts voor u zelf het zuiver geloof, gepaard met tegenzin, verstrooidheid, verveling en dorheid. Zeg : *Amen, Het zij zoo*, op alles wat Maria uw Meesteres in den hemel doet. Dat is het beste wat gij voor het oogenblik kunt doen

52. O, wacht u ook u ongerust te maken, zoo gij niet aanstonds *de zoete tegenwoordigheid der H. Maagd* in uw binnenste geniet.[50] Deze gunst wordt niet aan iedereen geschonken ; en wanneer God, uit groote barmhartigheid, eene ziel er mede begunstigt, kan deze ze gemakkelijk verliezen, indien zij verzuimt dikwijls in zichzelve te keeren. Mocht u dit ongeluk overkomen, keer dan zachtjes terug en vraag uw Vorstin om vergeving.

---

[48]Zie noot 16 voor de wijze waarop Maria in ons is en wij in Haar. Door de veelvuldige gedachte aan Haar en den liefdenvollen omgang met Haar moet deze vereeniging onzerzijds sterker en inniger worden. Men bediene zich hiervoor in den beginne, naar het voorbeeld van den Zaligen de Montfort zelf, van kleine middeltjes : bijv. men drage bij zich een beeldje van Maria, of plaatse eene beeltenis van Haar vóór zich gedurende den arbeid enz.

[49]Eene aantrekkelijke en zeer heilzame oefening is het alles voor Maria te doen in den geest van apostolaat, om door ons lijden, onze gebeden, onzen arbeid, zelfs door onze meest gewone handelingen, als eten, drinken, enz., te verkrijgen het rijk der Maria over alle harten, opdat daardoor Jezus volmaakt over alle zielen mogen heeerschen Dit schoone ideaal drukte de Zalige de Montfort aldus uit :

Ut adveniat regnum tuum,
Adveniat regnum Mariæ !
Opdat kome uw rijk !
Laat komen het rijk van Maria !...

[50]« De zoete tegenwoordigheid der H. Maagd, » waarvan hier sprake is, behoort tot de hoogere orde van het geestelijk leven, *mystiek* genaamd, en bestaat in de gevoelde gewaarwording van Maria's inwonen in de ziel. De Zalige de Montfort was in den hoogsten graad met deze genade begunstigd.

X.—Vruchten dezer Devotie.

53. DE ondervinding zal u hieromtrent oneindig meer leeren, dan ik ga zeggen ; en, indien u getrouw zijt aan het weinige dat ik u voorhoud, zult gij zulk een rijkdom van genaden in deze godsvrucht vinden, dat gij er verwonderd over zult zijn en uwe ziel geheel met vreugde zal vervuld worden.

54. Beijveren wij ons dus, dierbare ziel, en bewerken wij door de trouwe beoefening dezer godsvrucht, *dat Maria's ziel in ons zij* om de Heer te verheffen, dat Maria's geest in ons zij om zich in God, Haar verlosser, te verblijden. Aldus de H. Ambrosius : *Sit in singulis anima Mariæ ut magnificet Dominum ; sit in singulis spiritus Mariæ ut exsultet in Deo.*

Denken wij niet, dat het een grooter eer en grooter geluk is in Abrahams schoot, die het Paradijs genoemd wordt, dan in Maria's schoot te wonen, waar God zijn troon heeft opgericht. Zoo spreekt de geleerde abt Guerric : *Ne credideris majoris esse felicitatis habitare in sinu Abrahæ, qui vocatur Paradisus, quam in sinu Mariæ, in quo Dominus posuit thronum suum.*

55. Deze godsvrucht getrouw beoefend, brengt ontelbare uitwerkselen teweeg in de ziel. Het voornaamste is wel, dat zij *Maria's leven in de ziel vestigt,* zoodat niet meer de ziel leeft, doch Maria in haar ; want Maria's ziel wordt om zoo te zeggen haar ziel. Welnu, wanneer de allerheiligste Moeder Gods,door een onuitsprekelijke doch waarachtige genade, Koningin is in een hart, wat al wonderen verricht Zij er niet ? Daar Zij de bewerkster is der groote wonderen, voornamelijk in het binnenste der zielen, werkt Zij aldaar in het geheim buiten medeweten zelfs der ziel, die anders door de kennis welke zij er van zou hebben, de schoonheid van Maria's werken zou te niet doen.

56. Daar Zij overal de vruchtbare Maagd is, brengt Zij in het binnenste waar Zij verblijft de *zuiverheid* van hart en lichaam voort, de zuiverheid van meening en inzichten, alsmede de vruchtbaarheid in goede werken. Meen niet, dierbare ziel, dat Maria, het vruchtbaarste onder alle zuivere schepselen, zóó zelfs dat Zij een God heeft voortgebracht, werkeloos blijft in eene Haar getrouwe ziel. Zij zal haar onophoudelijk *doen leven in Jezus Christus en Jezus Christus in haar. Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis*[51]. (Gal. IV. 19.) Indien Jezus Christus zoowel voor iedere ziel in het bijzonder als voor allen in 't algemeen Maria's vrucht is, dan toch is Hij vooral in de ziel waar Zij woont, hare vrucht en haar meesterwerk.

57. Maria eindelijk, wordt *alles voor deze ziel bij Jezus Christus :* Zij verlicht den geest met haar zuiver geloof, Zij verdiept het hart met hare nederigheid, Zij verruimt en ontsteekt het met hare zuiverheid, veredelt en verheft het door haar Moederschap.

Doch wat blijf ik hierbij stilstaan ? Slechts door ervaring leert men die wonderen van Maria kennen, wonderen, welke den geleerden en verwaanden, ja, zelfs het meerendeel der vrome zielen ongeloofelijk lijken.

58. Daar God de eerste maal door Maria ter wereld is gekomen in een staat van vernedering en vernietiging, mag men dan niet zeggen, dat Hij ook ten tweeden male *door Maria zal komen,* zooals Hij door geheel de Kerk verwacht wordt, *om overal te heerschen* en te oordeelen de levenden en de dooden ? Hoe en wanneer dat zal gebeuren, wie weet het ? Maar dit weet ik wel, dat God, wiens gedachten meer van de onze verwijderd zijn dan de hemel van de aarde, komen zal op een tijd en wijze, waarop de menschen het minst bedacht zijn, ook de geleerdste en scherpzinnigste Schriftuurkenners, daar de H. Schrift omtrent dit punt zeer duister is.

59. Ook moet aangenomen worden, dat God op het einde der dagen, en misschien eerder dan men denkt, groote mannen zal verwekken, vervuld met den H. Geest en met den geest van Maria, door wier middel deze verhevene Vorstin groote wonderen in de wereld zal verrichten, om er de zonde uit te roeien en het rijk van Jezus Christus, haren Zoon, in de plaats van 't rijk der bedorven wereld te vestigen. En het is door middel dezer godsvrucht tot de allerheiligste Maagd, waarvan ik wegens mijne zwakheid slechts eene zeer gebrekkige voorstelling kan geven, dat die heilige mannen dit alles tot stand zullen brengen.

---

[51]Mijne kinderkens, die ik andermaal baar, totdat Christus in u gevormd zij.

XI.—Uitwendige Oefeningen dezer Godsvrucht.

60. BEHALVE de inwendige beoefening dezer godsvrucht waarover wij zooeven gesproken hebben, zijn er ook uitwendige oefeningen, die wij niet mogen achterwege laten, noch verwaarloozen.

61. De *eerste* is *zich op een merkwaardigen dag aan Jezus Christus te geven door de handen van Maria,* Wier slaaf men wordt. Dien dag gaat men met dat doel te Communie en brengt hem in gebed door. Ten minste eens in 't jaar hernieuwt men die toewijding op denzelfden dag.

De *tweede* is *jaarlijks* op dienzelfden dag de H. Maagd *eene lichte schatting te brengen,* ten teeken zijner slavernij en afhankelijkheid. Dit was ten allen tijden het huldebetoon der slaven tegenover hun meesters. Die schatting kan bestaan in eene versterving, eene aalmoes, eene bedevaart of eenige gebeden. De zalige Marinus,—zoo verhaalt de H. Petrus Damianus, zijne broeder, —geeselde zich jaarlijks op denzelfden dag in het openbaar voor het altaar der H. Maagd. Zulk een ijver wordt noch vereischt, noch aangeraden ; maar al geeft men niet veel aan Maria, laat men dan ten minste Haar dat weinige aanbieden met een echt nederig en dankbaar gemoed.

63. De *derde* oefening is jaarlijks met eene bijzondere godsvrucht *het feest van Maria-boodschap* te vieren. Dit is de voornaamste feestdag dezer devotie, ingesteld om de afhanke-lijkheid te eeren en na te volgen, waarin het Eeuwig Woord zich op dien dag gesteld heeft uit liefde voor ons.

64. De *vierde* uitwendige oefening is dagelijks, (zonder zich daartoe op straf van zonde te verplichten, in geval men het verzuimt) het *Kroontje der H. Maagd* te bidden, bestaande uit drie *Onze Vaders* en twaalf *Weesgegroeten ;* dikwijls het *Magnificat* te bidden, den eenige lofzang dien wij van Maria bezitten, om God te bedanken voor zijne weldaden en er nieuwe te bekomen. Vooral verzuime men niet, het tot dankzegging te bidden na de H. Communie, zooals de H. Maagd zelve deed volgens de meening van den geleerde Gerson.

AANKWEEKING EN GROEI
VAN DEN BOOM DES LEVENS

OF

De wijze om Maria in onze zielen te doen leven en heerschen.

UITVERKOREN ziel, hebt gij door de werking des H. Geestes begrepen wat ik tot nu toe gezegd heb ? Dank God daarvoor.

't Is een geheim door bijna niemand gekend. Indien gij den schat in Maria's akker verborgen en kostbare parel van het Evangelie gevonden hebt, moet gij alles verkoopen om ze in uw bezit te krijgen, in Maria's handen het offer brengen van uzelf, en u tot uw geluk, in Haar verliezen om er te vinden God alléén.

Heeft de H. Geest in uwe ziel den waren Boom des levens geplant, nl. de godsvrucht, welke ik u hierboven heb uitgelegd, dan moet gij alle zorg besteden om hem aan te kweeken, opdat hij op zijn tijd zijne vrucht voortbrenge.

Deze godsvrucht is het mosterdzaadje uit het Evangelie, dat, in schijn het kleinste van alle zaden, nochtans een groote boom wordt en zijn stam zoo hoog doet opschieten, dat de vogelen des hemels, d.w.z. de uitverkorenen, tusschen zijn takken nestelen, in zijn lommer rusten bij de hitte der zon en er zich in veiligheid verschuilen tegen de wilde dieren.

ZIEHIER, UITVERKOREN ZIEL,
DE WIJZE
OM HEM AAN TE KWEEKEN.

1° Is eenmaal deze Boom in een welgetrouw hart geplant, dan wil hij in de vrije lucht staan, zonder eenige menschelijke steun. Daar het een goddelijke Boom is, wil hij steeds los zijn van alle schepsel, dat hem zou kunnen verhinderen zich tot God, zijn oorsprong te verheffen. Daarom moet men niet steunen op eigen bedrevenheid of natuurlijke eigenschappen, op eigen macht of invloed van andere menschen : men moet zijn toevlucht nemen tot Maria en zich enkel op haren bijstand verlaten.

2° De ziel, waarin die Boom geplant is, moet hem onophoudelijk, als een goed tuinman, bewaken en gadeslaan. Want daar het een levende Boom is en hij eene levensvrucht moet voortbrengen, wil hij door een voortdurenden blik of beschouwing der ziel aangekweekt en ontwikkeld worden ; en eene ziel, welke naar de volmaaktheid streeft, moet daar dikwijls aan denken, ja, zelfs er haar voornaamste bezigheid van maken.

3° De doornen en distels welke mettertijd dezen Boom zouden verstikken en beletten vrucht te dragen, moet men uitroeien en afsnijden, d.w.z. door zich zelf te versterven en zichzelf geweld aan te doen, moet men getrouw alle nuttelooze vermaken en ijdel verkeer met de schepselen vermijden en afbreken, m.a.w. zijn vleesch kruisigen, het stilzwijgen bewaren en zijn zinnen versterven.

4° Men moet zorgen, dat de rupsen dien boom niet beschadigen. Die rupsen zijn de eigenliefde, de gemakzucht, welke de groene bladeren opvreten en de schoone hoop vernielen, dat de Boom vruchten zal dragen. Eigenliefde en liefde voor Maria zijn volstrekt onvereenigbaar.

5° Men moet de dieren niet tot dezen Boom laten naderen. Deze dieren zijn de zonden, welke alleen al door hun aanraking den Boom des levens zouden kunnen dooden. Zelfs hun adem mag er niet op neerkomen, d.w.z. de dagelijksche zonden, die altijd zeer gevaarlijk zijn, wanneer men er zich niet om bekommert.

6° Men moet dien goddelijke Boom dikwijls besproeien, door zijne oefeningen van godsvrucht met vurigheid te verrichten : biecht, communie en andere openbare of bijzonderen gebeden ; zoo niet, dan houdt de Boom op vruchten te dragen.

7° Men moet zich niet bezorgd maken, wanneer de Boom door den wind wordt bewogen en geschud ;[52] want de wind der bekoringen moet waaien om hem te doen vallen ; sneeuw en vorst moeten hem omknellen om hem met ondergang te bedreigen ; deze godsvrucht tot de H. Maagd zal zeker bestreden en tegengesproken worden ; maar als men haar blijft aankweeken, heeft men niets te vreezen.

Uitverkoren ziel, als gij aldus den Boom des levens aankweekt, die pas door den H. Geest in u geplant werd, dan verzeker ik u, dat hij in korten tijd zoo hoog zal opschieten, dat de vogelen des hemels er komen wonen, en dat hij zoo volmaakt zal worden, dat hij eindelijk op zijn tijd zijn vrucht van eer en genade zal voortbrengen, t.w. den beminnelijken en aanbiddelijken Jezus, die altijd geweest is en altijd wezen zal Maria's eenige vrucht.

Gelukkig de ziel, waarin Maria, de Boom des levens, is geplant. Gelukkiger de ziel, waarin Zij kon groeien en bloeien. Zeer gelukkig de ziel, waarin Zij hare vrucht draagt. Maar allergelukkigst de ziel, die Maria's vrucht smaakt en bewaart tot aan den dood en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

---

[52]Meermalen voorzegt Montfort de tegenkantingen en vervolgingen die de beoefenaars der « Ware Godsvrucht » te verduren zullen hebben. Eene reden te meer, zegt terecht Pater Lhoumeau, om met vastberaden wil in zijne overgave aan Maria te volharden !

Qui tenet, teneat, !

GOD ALLEEN !

Brief aan de

„Vrienden van het Kruis.”

Ter Inleiding

De vereeniging der « Vrienden van het Kruis » was ten jare 1708 door den Zaligen de Montfort opgericht in een der voorsteden van Nantes, tijdens een missie die hij aldaar preekte in de parochie St. Similien.

't Was een leekenvereeniging, of broederschap, zooals ze ook wel werd genoemd.

In de zomer van 't jaar 1714 bracht de Gelukzalige wederom eenige dagen te Nantes door. Gaarne had hij den leden van het vrome genootschap vanaf de kansel der waarheid het verheven geheim des Kruises ontvouwd ; maar zijn vijanden hadden van den bisschop weten te verkrijgen, dat hem het preeken verboden werd. Te Rennes, waar hij toen heentrok, tof hem eenzelfde verbod. Alsdan begaf hij zich naar 't klooster der Paters Jezuïeten en hield er een achtdaagse retraite. Op den laatsten dag schreef hij aan de « Vrienden van het Kruis » den heerlijken brief waarvan de vertaling hier volgt.

Niet genoeg kunnen wij, vooral in onze dagen van gemakzucht en verfijnd zinnegenot, de lezing dezer bladzijden aanbevelen. In sommigen Trappistenkloosters worden ze dagelijks overwogen en ter overweging voorgelegd aan allen die er geestelijke oefeningen komen volgen.

Moge de lezer, door Maria voorgelicht, dieper doordringen in de kennis van 't geheim des Kruises, en door Haar geholpen zich de kennis ten nutte maken, door ze toe te passen op gansch zijn leven !

Brief aan de
Vrienden van het Kruis.

Geliefde Vrienden van het Kruis,

Daar het goddelijk Kruis mij verborgen houdt en mij het preeken belet, is het mij niet mogelijk, en vind ik het ook niet wenschelijk, u mondeling de gevoelens mijns harten mede te deelen omtrent de uitmuntendheid uwer vereeniging in het aanbiddelijk Kruis van Jezus Christus en omtrent de verheven oefening uwer broederschap.

Heden nochtans, op den laatsten dag mijner retraite, treed ik om zoo te zeggen uit de aantrekkelijkheid van mijn binnenste, om eenige zwakke trekken van het Kruis op dit papier te teekenen, en uw goede harten daarmede als met pijlen te doorboren. Gave God, dat er, om die pijlen te scherpen, niets anders noodig ware dan het bloed mijner aderen in plaats van den inkt mijner pen ! Doch helaas ! mocht het al noodig zijn, het is te misdadig ! Zij dan de geest van den levenden God als het leven, de kracht en de inhoud van dezen brief, zijn zalving als de inkt van mijn inktkoker, het goddelijk Kruis mijn pen en uw hart mijn papier !

Gij zijt onderling vereenigd, Vrienden van het Kruis, als even zooveel gekruisigde soldaten, om de wereld te bestrijden ; niet door ze te ontvluchten, gelijk de kloosterlingen, uit vrees van overwonnen te worden, maar als dappere krijgslieden op het slagveld, zonder de hielen te lichten of den rug te keeren. Houdt moed en strijdt dapper. Vereenigt u hecht en sterk door de verbintenis der harten en zielen : deze is oneindig sterker dan de innerlijke kracht van een eendrachtig rijk, en meer te vreezen voor de wereld en de hel, dan laatstgenoemde voor de vijanden van den staat. De duivelen vereenigen zich om u in 't verderf te storten ; gij, vereenigt u om ze te verslaan. De hebzuchtigen vereenigen zich om handel te drijven en goud en zilver te verdienen ; werkt gij samen om de schatten der eeuwigheid, die in 't Kruis besloten zijn, te verwerven. De losbandigen vereenigen zich om zich te vermaken ; gij, vereenigt u om te lijden.

Gij heet *Vrienden van het Kruis ;* hoe verheven is die naam ! Ik beken u, dat hij mij bekoort en verblindt. Hij is schitterender dan de zon, verhevener dan de hemel, eervoller en luisterrijker dan de meest grootsche titels van koningen en keizers ; 't is de groote naam van Jezus Christus, waarlijk God en tevens waarlijk mensch ; 't is de ondubbelzinnige naam van een echt christen.

Maar, zoo zijn luister mij verrukt, in niet mindere mate voel ik mij bevreesd voor zijn last. Wat een niet te ontwijken en zware verplichtingen zijn in dien naam vervat en in deze woorden van den H. Geest uitgedrukt :

Genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis ![53] Een Vriend van het Kruis is door God uitverkoren onder tienduizend anderen, die slechts naar de zinnen leven en de bloote rede leven. Hij moet een gansch goddelijk mensch zijn, boven de rede verheven en geheel in tegenstrijd met de zinnen, door een leven en licht van zuiver geloof en door een vurige liefde tot het Kruis. Een Vriend van het Kruis is een alvermogend Koning en een held, die zegeviert over den duivel, de wereld en het vleesch, in hun drie begeerlijkheden. Door zijn liefde tot de vernederingen velt hij Satans hoogmoed neer ; door zijn liefde tot de armoede zegeviert hij over de hebzucht der wereld ; door zijn liefde tot het lijden bedwingt hij de zinnelijkheid des vleesches. Een Vriend van het Kruis is een heilig man, van al het zichtbare afgescheiden. Zijn hart is verheven boven al wat broos en vergankelijk is. Zijn wandel is in den hemel ; hij trekt hier voorbij als een vreemdeling en pelgrim ; hij hecht zijn hart niet aan de aarde, maar beziet ze van ter zijde, met onverschilligheid, en treedt ze minachtend met voeten. Een Vriend van het Kruis is een roemrijke verovering van den op den Calvarieberg gekruisigde Christus en zijn H. Moeder. Hij is een Benoni of Benjamin, kind der smart en der rechterzijde, in Jezus' lijdend Hart geteeld, ter wereld gekomen langs zijn doorboorde rechterzijde en geheel in zijn bloed gepurperd. Naar zijn bloedige afkomst aardend, snakt hij slechts naar kruis en bloed, naar afsterven aan wereld, vleesch en zonde, om hier op aarde geheel verborgen te zijn met Jezus Christus in God. Tenslotte, een volmaakt Vriend van het Kruis is een waar Christusdrager, of, beter gezegd, een andere Jezus Christus, zoodat hij in waarheid kan zeggen : *Vivo, jam non ego, vivit vero in me Christus :* ik leef, neen, ik niet meer, maar Jezus Christus leeft in mij.

Geliefde Vrienden van het Kruis, zijt gij door uw gedrag uw verheven naam waardig, of hebt gij ten minste een oprecht verlangen en een waren wil, om zulks met Gods genade te worden in de schaduw van het Kruis op den Calvarieberg, in de schaduw ook der Vrouwe van Smarten ?

Gebruikt gij de daartoe vereischte middelen ? Hebt gij den waren weg des levens ingeslagen, den engen weg des Kruises ? Bevindt gij u niet, zonder dat gij het vermoedt, op den breeden weg der wereld, die ten verderve leidt ? Weet gij wel, dat er een weg is, die den mensch recht en veilig toeschijnt, maar die voert tot den dood ? Onderscheidt gij de stem van God en die zijner genade wel van de stem der wereld en der natuur ? Hoort gij de stem van God wel, de stem van onzen goeden Vader, die, na een drievoudigen vloek te hebben uitgesproken over al degenen die de begeerlijkheden der wereld najagen : *Vae, vae, vae habitantibus in terra,* U liefdevol toeroept, terwijl Hij zijn armen naar u uitstrekt : « *Separamini, popule meus :* scheidt u af, mijn uitverkoren volk, beminde Vrienden van het Kruis mijns Zoons ; scheidt u af van de wereldlingen, die door mijn Majesteit vervloekt, door mijn Zoon in den ban gedaan en door mijn H. Geest veroordeeld zijn. Wacht er u wel voor, op hun gansch verpesten stoel te gaan zitten, gaat niet naar hun vergaderingen, blijft niet eens stilstaan op hun wegen. Vlucht uit den boezem van het groote en schandelijke Babylon. Luistert alleen naar de stem, volgt alleen de voetstappen van mijn welbeminden Zoon, dien ik u tot weg, tot waarheid, tot leven en tot toonbeeld heb gegeven : *ipsum audite.* » Luistert gij naar dien beminnelijke Jezus, die, met zijn Kruis beladen, u toeroept : *« Venite post me,* volgt Mij ; wie Mij volgt, wandelt niet in de duisternis ; *confidite, ego vici mundum,* hebt vertrouwen, ik heb de wereld overwonnen ? »

Ziet, beminde medebroeders, dagelijks treden twee legers aan : dat van Jezus Christus en dat van de wereld. Het leger onzen beminnelijken Zaligmaker bevindt zich rechts, en gaat opwaarts langs een smallen weg, die enger dan ooit is geworden door de verdorvenheid der wereld. Onze goede Meester gaat voorop, blootvoets, het hoofd met doornen gekroond, het lichaam gansch vol van bloed, en met een zwaar kruis beladen. Slechts een handvol soldaten, maar van de dappersten, volgt Hem ; want zijn zoo zachte stem wordt niet gehoord te midden van het gewoel der wereld. Trouwens, daar mist men ook den moed om Hem na te volgen in zijn armoede, zijn smarten, zijn vernederingen en zijn andere kruisen, die men noodzakelijk in zijn dienst moet dragen, alle dagen zijns levens.

Links bevindt zich het leger der wereld of des duivels. Het is het talrijkst, het prachtigst en het schitterendste, althans in schijn. Al wat tot de groote wereld behoort, loopt er samen. Men verdringt er zich, hoe breed de wegen ook zijn, en alhoewel ze breeder dan ooit zijn geworden, door de menigte die er op stroomen op voorttrekt ; ze zijn met bloemen bezaaid, met genoegens en met vermakelijkheden bezoomd, met goud en met zilver bedekt.

Rechts wordt door de kleine kudde die Jezus Christus volgt, over niets anders gesproken dan over tranen, boetplegingen, gebed en wereldverachting. Onophoudelijk hoort men er deze door snikken onderbroken woorden : « Laat ons lijden, weenen, vasten, bidden. Verbergen wij ons ; want wie den geest van Jezus Christus niet heeft, d.i. den geest des Kruises, behoort Hem niet toe : zij die aan Jezus Christus toebehooren, hebben hun vleesch met hun begeerlijkheden gekruisigd. Men moet gelijkvormig zijn aan het beeld van Jezus Christus, of verloren gaan !

« Moed ! —zoo roepen zij uit,— moed ! Indien God mèt ons, in ons en vóór ons is, wie zal dan tegen ons zijn ? Die in ons is, is sterker dan die in de wereld is. De knecht is niet meer dan zijn meester. Eén oogenblik van lichte beproeving werkt een eeuwig gewicht van glorie uit. Er zijn minder uitverkorenen dan men denkt : alleen

[53]Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priester-dom, een heilig volk, een aangewonnen volk. (I Petr. II. 9)

moedigen en geweldenaars veroveren den hemel stormenderhand ; niemand zal gekroond worden dan wie behoorlijk gestreden heeft, naar het Evangelie en niet naar de mode.

« Stijden wij dan met kracht, haasten wij ons om ons doel te bereiken, om de kroon te verwerven. »

Ziet daar ten deele met welke goddelijke woorden de Vrienden van het Kruis elkander aanmoedigen.

De wereldlingen integendeel, ten einde elkander op te wekken om zonder schroom te blijven volharden in hun booze gevoelens, roepen dagelijks uit : « Leven, leven ; vrede, vrede ; vreugde, vreugde ! Laat ons eten, drinken, zingen, dansen, spelen : God is goed, God heeft ons niet geschapen om ons te verwerpen. God verbiedt niet dat men zich vermake ; wij zullen daarom niet verloren gaan : geen overdreven angstvallig-heid, *non moriemini*, etc. »

Herinnert u, lieve medebroeders, dat onze goede Jezus u thans aanschouwt en tot ieder uwer in 't bijzonder zegt : « Zie, bijna iedereen verlaat mij op den koninklijke weg des Kruises : de blinde afgodendienaars bespotten mijn Kruis als een dwaasheid ; de halsstarrige Joden ergeren er zich over als over een voorwerp van afschuw ; ketters verbrijzelen het en halen het omver als iets verachtelijks. Doch,—en dit kan ik niet anders zeggen dan met tranen in de oogen en met een van droefheid doorstoken hart,— mijn kinderen, die ik in mijn schoot heb gekweekt en in mijn school onderwezen ; mijn ledematen, die ik met mijn geest bezield heb, zij zelfs hebben mij verlaten en veracht, door vijanden te worden van mijn Kruis.

« *Numquid et vos vultis abire ?* Wilt ook gij mij verlaten, door mijn Kruis te vluchten, gelijk de wereldlingen, die zoodoende even zooveel Antichristen zijn : *Antichriti multi ?* Zult gij, ten einde gelijkvormig te zijn aan deze wereld, de armoede van mijn Kruis versmaden om jacht te maken op aardsche goederen, de smart van mijn Kruis schuwen om naar genot te streven, de vernederingen van mijn Kruis haten om naar eerbewijzen te trachten ?

» Ik heb vele schijnvrienden, die betuigen dat zij mij liefhebben, maar die mij in werkelijkheid haten ; omdat zij mijn Kruis niet beminnen ; vele vrienden van mijn tafel en zeer weinig van mijn Kruis. »

Verheffen wij ons boven onszelf bij dien liefderijken oproep van Jezus. Laten wij ons niet verleiden door onze zinnen, zooals Eva. Zien wij slechts op tot den Bewerker en Voltooier van ons geloof, den gekruisigden Jezus. Vluchten wij het verderf en de begeerlijkheid der bedorven wereld. Beminnen wij Jezus op de rechte manier, d.w.z. door allerlei kruisen heen. Overwegen wij ernstig deze bewonderenswaardige woorden van onzen beminnelijken Meester, waarin de gansche volmaaktheid van het christelijk leven vervat is : *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, et tollat crucem suam et sequatur me.*

Inderdaad, de christelijke volmaaktheid komt geheel hierop neer : 1° heilig willen worden : *Indien iemand Mij volgen wil ;* 2° zich ter zijde stellen : *hij verzake zichzelf ;* 3° lijden : *hij drage zijn kruis ;* 4° handelen : *en hij volge Mij.*

Si quis, indien iemand, *iemand*, en niet *sommigen*, om het geringe aantal der uitverkorenen aan te duiden, die aan den gekruisigden Jezus willen gelijkvormig worden door het dragen van hun Kruis. Het is zóó klein, zóó klein, dat wij, indien wij het kenden, van droefheid zouden in onmacht vallen. Het is zóó klein, dat God, indien Hij hen wilde vereenigen, hun zou toeroepen, zooals Hij eertijds deed door den mond van een profeet : *Congregamini unus et unus :* vereenigt u één voor één, één uit dit gewest, één uit dit koninkrijk[54].

Si quis vult, indien iemand een waren, volkomen wil heeft, niet door natuurlijke aandrift, gewoonte, eigenliefde, baatzuchtigheid of menschelijk opzicht bepaald, maar door een ten volle zegevierende genade des H. Geestes, die niet aan iedereen gegeven wordt. *Non omnibus datum est nosse mysterium :* de practische kennis van het geheim des Kruises is slechts aan weinigen gegeven. Om den Calvarieberg te bestijgen en er zich met Jezus aan 't Kruis te laten hechten, midden in zijn eigen land, behoort men een dappere te zijn, een held, een vastberadene, een in God verheven man, die de wereld en de hel, zijn lichaam en zijn eigen wil veracht, en die vastbesloten is, alles te verlaten, alles te ondernemen en alles te lijden voor Jezus Christus.

Weet wel, lieve Vrienden van het Kruis, dat degenen onder U die deze vastberadenheid niet bezitten, slechts met één voet gaan, slechts met één vleugel vliegen, en dat zij uwer niet waardig zijn, want ze zijn niet waardig Vrienden van het Kruis te worden genoemd ; van het Kruis, dat men met Jezus Christus moet liefhebben *corde magno et animo volenti.* Eén zulke halve wil is voldoende, om, gelijk een schurftig schaap, de gansche kudde aan te tasten. Mocht er reeds een door de booze deur der wereld in uw schaapstal zijn binnengedrongen, in naam van den gekruisigden Jezus Christus, men jage hem weg als een onder de schapen geslopen wolf.

Si quis vult post me venire, indien iemand na Mij wil komen, na Mij, Die Mij zóózeer vernederd en vernietigd heb, dat ik eerder een aardworm dan een mensch geworden ben, *ego sum vermis et non homo ;* na Mij, Die slechts ter wereld ben gekomen om het Kruis te omhelzen, *ecce venio ;* om het midden in mijn hart te plaatsen,

---

[54]De Gelukzalige spreekt hier slechts van de *volmaakte* christenen, die in het kruisdragen geheel en al willen gelijkvormig worden aan Jezus.

in medio cordis ; om het van mijn jeugd af te beminnen, *hanc amavi a juventute mea ;* om er naar te verzuchten mijn leven lang, *quomodo coarctor ;* om het met blijdschap te dragen, het verkiezend boven alle vreugden en geneugten van hemel en aarde, *proposito sibi gaudio, sustinuit Crucem ;* na Mij, ten slotte, Die niet ben tevreden geweest, dan toen Ik stierf in zijn goddelijke omhelzingen.

Wil dus iemand Mij volgen in dien staat van vernietiging en kruisiging, zoo stelle hij zijn roem slechts, evenals Ik, in de armoede, de vernederingen en de smarten van mijn Kruis.

Abneget semetipsum, hij verzake zichzelf. Verre van de vereeniging der Vrienden van het Kruis, die hoogmoedige lijders, die wijzen der wereld, die groote vernuften en die alweters, stijfhoofdig en opgeblazen door hun kennis en talenten. Verre van hier die groote zwetsers, die veel leven maken en geen andere vrucht voortbrengen dan die der ijdelheid. Verre van hier die trotsche vromen, die overal het « wat mij betreft » van den hoogmoedigen Lucifer met zich dragen, *non sum sicut ceteri ;* zij kunnen niet dulden, dat zij gelaakt worden, zonder zich te verontschuldigen ; dat zij aangevallen worden, zonder zich te verdedigen ; dat zij vernederd worden, zonder zich te verheffen !

Wacht er u wel voor, in uw vereeniging van die teergevoelige en zinnelijke lieden toe te laten, die bang zijn voor het minste prikje, die gillen en klagen bij de minste pijn, die nooit van boetkleed, haren gordel, geeselroede of andere boetetuigen geproefd hebben, en die hun devoties van den dag met de meest gepleisterde en verfijnde teergevoeligheid en zinnelijkheid doormengen.

Tollat Crucem suam, hij drage zijn Kruis. *Suam,* het zijne. Dat diegene, die zeldzame man of vrouw, *de ultimis finibus pretium ejus,* waarvoor de gansche aarde, van het eene tot het andere einde, geen voldoenden prijs kan storten,—zijn Kruis met vreugde opneme, het met vurigheid omhelze en het met moed op zijne schouders drage. *Zijn* Kruis, en niet dat van een ander. *Zijn* Kruis, dat Ik voor hem, in mijn wijsheid, met getal, gewicht en maat vervaardigd heb. *Zijn* Kruis, waaraan Ik eigenhandig en met groote nauwkeurigheid, zijn vier afmetingen gegeven heb, t.w. zijn dikte, lengte, breedte en diepte. *Zijn* Kruis, dat Ik hem, ten gevolge der oneindige genegenheid die Ik hem toedraag, uit een stuk van het Kruis dat Ik naar den Calvarieberg opdroeg, heb gesneden. Zijn Kruis, het grootste geschenk dat Ik mijn uitverkorenen op aarde geven kan. Zijn Kruis, bestaande in zijn dikte, uit goederenverlies, vernederingen, versmadingen, pijnen, ziekten en geestes-kwellingen, die hem naar de beschikking mijner Voorzienig-heid, dagelijks tot aan zijn dood moeten overkomen. Zijn Kruis, bestaande in de lengte, uit een zeker tijdvak van maanden of dagen, dat hij met laster overladen, op een bed uitgestrekt, tot den bedelstaf zal veroordeeld worden, en ten prooi zal zijn aan bekoringen, dorheid, verlatenheid en andere geestes-kwellingen. Zijn Kruis, bestaande, in de breedte, uit de hardste en bitterste bejegeningen van de kant zijner vrienden, huisgenooten en bloedverwanten. Zijn Kruis, bestaande, in de diepte, uit het geheimste leed, waarmee Ik hem zal bezoeken, zonder dat hij troost zal kunnen vinden bij de schepselen ; deze zullen hem zelfs, ingevolge mijn beschikking, den rug toekeeren, en zich bij Mij aansluiten om hem te doen lijden.

Tollat, hij drage zijn Kruis, en niet, hij sleepe het, noch, hij schudde het van zich af, noch, hij legge het ter zijde, noch, hij berge het weg ; maar hij drage het hoog in de hand, zonder ongeduld of verdriet, zonder vrees of vrijwillig gemor, zonder vermindering of natuurlijk zelfontzien, zonder schaamte of menschelijk opzicht.

Tollat, hij plaatse het op zijn voorhoofd en zegge met den H. Paulus : *Mihi absit gloriari nisi in Cruce Domini nostri Jesu Christi !* Moge God verhoeden, dat ik op iets anders roem drage dan op het Kruis van Jezus Christus, mijn Meester !

Hij drage het Kruis op zijn schouders, naar 't voorbeeld van Jezus Christus, opdat het 't wapen worde zijner verover-ingen en de schepter van zijn heerschappij, *imperium principatus ejus super humerum ejus.*

Hij plaatse het eindelijk door de liefde in zijn hart, om hiervan een vurig braambosch te maken, dat dag en nacht van zuivere liefde brande tot God, zonder ooit verteerd te worden.

Crucem, het Kruis. Hij drage het, want niets is zoo noodzakelijk, niets zoo nuttig en zoet, niets ook zoo eervol, als iets voor Jezus Christus te lijden.

Inderdaad, lieve Vrienden van het Kruis, gij zijt allen zondaars. Niet één uwer, of hij verdient de hel, en ik nog meer dan elk ander. Onze zonden moeten gestrafd worden, hetzij hier op aarde, hetzij hiernamaals. Worden zij 't hier, dan worden zij 't hiernamaals niet. Straft God ze hier op aarde te zamen met ons, dan is de straf liefdevol ; immers, dan worden zij gestraft door zijn barmhartigheid, die hier op aarde regeert, en niet door zijn strenge gerechtigheid ; de straf zal licht en kortstondig zijn, vergezeld gaan van geneugten en verdiensten, en gevolgd worden door belooningen, in tijd en eeuwigheid. Wordt echter de straf voor onze zonden tot hiernamaals uitgesteld, dan is zij het werk van Gods wrekende gerechtigheid, die alles te vuur en te zwaard verwoest. Verschrikkelijke straf, *horrendum ;* onuitsprekelijke, onbegrijpelijke straf, *quis novit potestatem irae tuae ?* straf zonder erbarming, *judicium sine misericordia,* zonder mededoogen, zonder verlichting, zonder verdiensten, zonder perk en zonder einde.

Ja, zonder einde : die door u in een oogwenk bedreven doodzonde ; die vrijwillige slechte gedachte, waaraan gij niet eens meer denkt ; dat door den wind meegevoerde woordje ; die geringe en zoo kortstondige daad tegen de wet van God, zal eeuwig, zoolang God God blijft, met de duivelen in de hel gestraft worden, zonder dat

die God der wrake zich zal ontfermen over uw folteringen, noch over uw snikken en tranen, wel in staat nochtans om rotsen te doen splijten.

Altijd door lijden, zonder verdiensten, zonder ontferming en zonder einde ! Denken wij daar wel aan, beminde Broeders en Zusters, wanneer wij hier op aarde iets te lijden hebben ? Wat zijn wij toch gelukkig, dat wij op zulk een voordeelige wijze een eeuwige en verdienstenlooze straf kunnen omruilen tegen een kortstondige en verdienstelijke, door ons Kruis geduldig te dragen ! Hoeveel onvoldane schulden hebben wij niet ? Hoeveel zonden hebben wij niet bedreven, voor welker uitboeting wij, zelfs na een bitter berouw en een oprechte biecht, eeuwenlang in 't Vagevuur zullen moeten lijden, omdat wij hier op aarde genoegen nemen met eenige zeer lichte penitenties ? Ach ! laten wij hier op aarde in der minne voldoen, door ons Kruis behoorlijk te dragen ; hiernamaals moet alles tot den laatsten penning streng voldaan worden, zelfs een onnuttig woord. Konden wij den duivel maar eens het boek des doods ontnemen, waarin hij al onze zonden heeft opgeteekend met de daarvoor verschuldigde straf, wat zouden wij een hoogoploopende debet-rekening vinden, en wat zouden zij blij zijn, jarenlang hier op aarde te mogen lijden, in plaats van slechts een enkelen dag hiernamaals !

Vleit gij u niet, Vrienden van het Kruis, met het denkbeeld dat gij Gods vrienden zijt of althans wilt worden ? Besluit dan tot het drinken van den kelk dien men noodzakelijk drinken moet om Gods vriend te worden : *Calicem Domini biberunt, et amici Dei facti sunt.* De welbeminde Benjamin kreeg den kelk, de andere broeders slechts het graan. De groote gunsteling van Jezus kreeg diens Hart, besteeg den Calvarieberg, dronk aan den kelk : *Potestis bibere calicem ?* Het is goed naar Gods glorie te verlangen ; doch er naar verlangen en er om vragen zonder bereid te zijn alles te lijden, is een dwaze en onzinnige eisch. *Nescitis quid petatis… opertet per multas tribulationes :* Het moet, *opertet,* 't is iets noodzakelijks, iets onvermijdelijks ; wij moeten door veel beproevingen en kruisen het rijk der hemelen binnengaan.

Gij draagt er terecht roem op, kinderen Gods te zijn ; draagt dan ook roem op de zweepslagen, welke die goede Vader u reeds gegeven heeft en u in 't vervolg nog geven zal ; want Hij kastijdt al zijn kinderen. Indien gij niet tot het getal zijner welbeminde kinderen behoort, dan behoort gij,—o ramp, o donderslag !—dan behoort gij, zooals de H. Augustinus zegt, tot het getal der verworpenen. Wie hier op aarde niet zucht als een pelgrim en vreemdeling, zal hiernamaals niet juichen als hemelburger, zegt dezelfde H. Augustinus. Zoo God de Vader u niet van tijd tot tijd eenige goede kruisjes overzendt, is dit een teeken, dat Hij zich niet meer om u bekommert, dat Hij vertoornd is op u. Hij beschouwt u nog slechts als een vreemdeling, buiten zijn huis en zijn bescherming gesteld, of als een bastaardkind, dat geen recht heeft op eenig aandeel in de erfenis zijns Vaders, en daarom ook diens zorg en kastijding niet waard is.

Vrienden van het Kruis, leerlingen van een gekruisigden God, het geheim des Kruises is een geheim dat de heidenen niet kennen, dat de Joden verwerpen en dat de ketters en slechte Katholieken verachten. 't Is nochtans het groote geheim dat gij practisch leeren moet in de school van Jezus Christus, en dat gij dáár slechts leeren kunt. Tevergeefs zoekt gij in de academies der oudheid naar een wijsgeer die het onderwezen heeft. Tevergeefs gaat gij te rade bij 't licht der zinnen en der rede. Jezus Christus alleen kan u, door zijn overwinnende genade, dit geheim leeren kennen en doen smaken. Zorgt dus, dat gij ervaren wordt in deze alles overtreffende wetenschap, onder leiding van zoo groot een Meester. Alsdan zult gij alle andere wetenschappen bezitten, want zij bevat ze alle bij uitnemendheid. Zij is onze natuurlijke en bovennatuurlijke wijsbegeerte, onze goddelijke en geheimnisvolle godgeleerdheid, en onze steen der wijzen, die, door geduld in 't lijden, de grofste metalen in kostbare, de hevigste pijnen in geneugten, de ellende in rijkdom en de diepste vernedering in glorie verandert. Hij die onder u het best zijn Kruis weet te dragen, al kent hij overigens geen *a* of *b*, is de geleerdste van allen. Luistert naar den grooten H. Paulus : bij zijn terugkomst uit den derden hemel, waar hij de geheimen leerde kennen, die zelfs aan de Engelen verborgen zijn, roept hij uit, dat hij niets kent en niets kennen wil, dan den gekruisigden Jezus Christus. Verheug u, onnoozele, arme vrouw zonder verstand of kennis ; zoo gij met vreugde weet te lijden, kent gij meer dan den doctor van de Sorbonne, indien deze niet zoo goed weet te lijden als gij.

Gij zijt ledematen van Jezus Christus : wat een eer ! Maar ook, wat een noodzakelijke verplichting tot lijden legt die hoedanigheid u op ! Het Hoofd is met doornen gekroond en de ledematen zouden het met rozen zijn ? Het Hoofd wordt verguisd en beslijkt op den Kruisweg, en de ledematen zouden met reukwerken doortrokken zijn op een troon ? Het Hoofd heeft geen kussen om op te rusten, en de ledematen zouden zacht neergevleid zijn op een pluimen of donzen bed ? Dat ware een ongehoorde gedrochtelijkheid !

Neen, neen, lieve metgezellen van het Kruis, laat u niet misleiden : christenen, zooals gij er allerwegen ziet : naar de mode opgedirkt, uiterst fijngevoelig, bovenmate grootsch en deftig, zijn geen ware volgelingen, noch ware ledematen van den gekruisigden Jezus ! Door anders te denken, zoudt gij aan dat met doonen gekroonde Hoofd en aan de waarheid van het Evangelie te kort doen. O God ! wat al schimmen van christenen, die zich ledematen van den Verlosser wanen, en die zijn verradelijkste vervolgers zijn ; want, terwijl zij met de hand het kruisteeken maken, zijn zij vijanden van 't Kruis in hun hart ! Indien gij door eenzelfden geest geleid wordt als Jezus Christus, uw met doornen gekroonde Hoofd, en eenzelfde leven met Hem leeft, verwacht dan niets anders dan doornen, geeselslagen, nagels ; niets anders in één woord, dan het Kruis ; want de leerling moet noodzakelijk als zijn meester, het lidmaat als het hoofd behandeld worden. En mocht de hemel u, evenals aan de H. Catharina van Siënna, een doornen- en een rozenkroon voorhouden, kiest dan met die Heilige, zonder te aarzelen, de doornenkroon, en drukt ze u in het hoofd, om gelijkvormig te zijn aan Jezus Christus.

Het is u niet onbekend, dat gij de levende tempels des H. Geestes zijt, en dat gij, als even zooveel levende steenen, door dien God van liefde in 't gebouw van 't hemelsch Jeruzalem moet geplaatst worden. Rekent er dan op, dat gij met de hamer des Kruises zult gehouwen, gekapt en bewerkt worden ; anders blijft gij gelijk aan de ruwe steenen, die nergens toe dienen, die men versmaadt en ver van zich afwerpt. Wacht er u wel voor, den hamer, waarmee op u geslagen wordt, te doen afspringen, en let op den beitel die u kapt en op de hand die u draait. Mogelijk wil die bekwame en liefdevolle bouwmeester u tot een der voornaamste steenen maken van zijn eeuwige bouw, tot een der schoonste beelden van zijn hemelsch rijk. Laat Hem dus begaan : Hij heeft u lief, Hij weet wat Hij doet, Hij is ervaren ; al zijn slagen zijn doeltreffend en liefdevol ; nooit slaat Hij mis, als gij zijn slagen maar niet vergeefsch doet zijn door uw ongeduld.

Het Kruis wordt door den H. Geest vergeleken :

1° Bij een wan, waardoor het goede graan van het kaf en het vuil gezuiverd wordt. Laat u dus, als het graan in de wan, zonder tegenstreven, schommelen en schudden : gij zijt in de wan van den Vader des huisgezins en weldra zult gij in zijn graanschuur zijn.

2° Bij een vuur, dat het roest van het ijzer wegneemt door de hevigheid zijner vlammen. Onze God is een verslindend vuur, dat door het Kruis in de ziel blijft branden om haar te zuiveren zonder haar te verteren, zooals eertijds het vuur in het brandende braambosch.

3° Bij de smeltkoes van een goudsmid, waarin het echte goud gelouterd wordt en het valsche in rook opgaat. Het echte goud doorstaat geduldig de vuurproef, het valsche stijgt in rook tegen de vlammen op. Zoo worden de ware Vrienden van het Kruis in de smeltkroes der kwelling en beproeving door hun geduld gelouterd, terwijl de vijanden van het Kruis in rook opgaan door hun ongeduld en hun gemor.

Aanschouwt, geliefde Vrienden van het Kruis, de groote schare van getuigen die u voorafgaat : zonder een woord te spreken, bewijzen zij wat ik u voorhoud. Aanschouwt, als in 't voorbijgaan, den rechtvaardigen Abel, door zijn broeder gedood ; den rechtvaardigen Abraham, vreemdeling op aarde ; den rechtvaardigen Loth, uit zijn land verjaagd ; den rechtvaardigen Jacob, door zijn broeder vervolgd ; den rechtvaardigen Tobias, met blindheid geslagen ; den rechtvaardigen Job, arm geworden, vernederd, en met wonden bedekt van het hoofd tot de voeten. Aanschouwt de Apostelen en de zoo talrijke martelaren in 't purper van hun bloed ; de zoo talrijke Maagden en Belijders, arm vernederd, verjaagd en verstooten. Allen roepen uit : *Aanschouwt den goeden Jezus, den Bewerker en Voltooier van 't geloof.* dat wij hebben in Hem en in zijn Kruis : Hij heeft moeten lijden, om door het Kruis zijn heerlijkheid in te gaan.

Aanschouwt, naast Jezus Christus, de H. Maagd Maria, in Wie noch erfzonde, noch dadelijke zonde ooit gevonden werd : een scherp zwaard dringt door in het diepste van haar teeder en onschuldig Hart.

Hoe gaarne zou ik uitweiden over beider Passie, om aan te toonen, dat, hetgeen wij te lijden hebben, niets is in vergelijking met hetgeen Zij geleden hebben !

Wie kan zich, na dit alles, onthouden zijn Kruis te dragen ? Wie onzer zal niet met spoed daarheen snellen waar hij weet dat het Kruis hem wacht ? Wie zal niet met den H. Ignatius, martelaar, uitroepen : *Dat het vuur, de galg, de wilde dieren en al de folteringen des duivels over mij neerkomen, opdat ik Jezus Christus moge genieten !*

Wilt gij echter niet geduldig lijden en uw Kruis met gelatenheid dragen naar het voorbeeld der uitverkorenen, dan zult gij het met gemor en ongeduld dragen zooals de verworpe-lingen. Gij zult dan gelijk zijn aan de twee dieren die de ark des verbonds al loeiende voortsleepten. Gij zult navolgers zijn van Simon van Cyrene, die het eigen Kruis van Jezus Christus onwillig opnam, en terwijl hij het droeg, niets deed dan morren. Gij zult eindelijk het lot ondergaan van den boozen moordenaar, die van zijn kruis in het diepste des afgronds neerstortte.

Neen, neen, de vervloekte aarde, waarop wij leven, maakt niemand gelukkig ; men ziet niet helder in dit land der duisternissen ; men is niet volkomen gerust op deze onstuimige zee ; men blijft niet zonder strijd in dit oord van beproeving en op dit slagveld ; men gaat niet zonder zich te steken over dezen met doornen begroeide grond ; beiden, uitverkorenen en verworpelingen, moeten er hun kruis dragen, goedschiks of kwaadschiks.

Onthoudt dit vierregelig versje :

Kies een der Kruisen die ge op Golgotha ontwaart
Kies echter wijselijk ; want lijden moet ge op aard,
Als een heilige, als een boeteling, of, —wilt ge anders niet,—
Als een verworpeling dien 't lijden steeds verdriet.[55]

---

[55]Choisis une Croix que tu voies au Calvaire.
Choisis bien sagement ; car il est nécessaire
De soufrir comme un saint ou comme un pénitent,
Ou comme un réprouvé qui n'est jamais content.

Dat wil zeggen : zoo gij niet met vreugde wilt lijden, gelijk Jezus Christus, of met geduld, gelijk de goede moordenaar, zult gij uws ondanks moeten lijden, gelijk de booze moordenaar. Gij zult den bitterste kelk tot den laatsten druppel moeten ledigen zonder de minste genadevertroosting. Gij zult den ganschen last te dragen hebben, dien de duivel aan uw kruis zal toevoegen, door het ongeduld waartoe het u zal brengen. En, na ongelukkig te zijn geweest met den boozen moordenaar hier op aarde, zult gij hem moeten volgen in de vlammen der hel.

Lijdt gij integendeel zooals het hoort, dan wordt het Kruis een uiterst zacht juk dat Jezus Christus met u draagt. Het wordt de dubbele vleugel uwer ten hemel opstijgende ziel. Het wordt een scheepsmast, die u voorspoedig en zonder moeite in de haven des heils zal doen aanlanden. Draagt geduldig uw Kruis : zoodoende zult ge verlicht worden in uw geestelijke duisternissen, want wie geen beproeving lijdt, kent niets. Draagt uw Kruis met blijdschap, dan zult gij blaken van goddelijke liefde. Zonder het lijden is 't onmogelijk in de zuivere liefde des Zaligmakers te leven. Men plukt geen rozen dan tusschen doornen. Het Kruis alleen is het voedsel der liefde tot God, zooals het hout het voedsel is van het vuur.

Herinnert u dan deze schoone spreuk uit de *Navolging*[56] *: Naarmate gij u geweld aan zult doen,* door geduldig te lijden, *zult gij vorderingen maken* in de goddelijke liefde.

Verwacht niets bijzonders van die teergevoelige en trage zielen, die het Kruis afweren wanneer het tot hen komt, en die er zich nooit een, in alle bedachtzaamheid, vrijwillig bezorgen. Zij zijn als een onbebouwd land, dat niets dan doornen voortbrengt, omdat het niet door een verstandig landman beploegd, bewerkt en omgekeerd wordt. Zij zijn als een slijkerig, stilstaand water, dat niet deugt om er iets in te wasschen noch om er van te drinken.

Draagt uw Kruis met blijdschap, en gij zult er een overwinnende kracht in vinden, waaraan geen uwer vijanden zal kunnen weerstaan. Gij zult er ook een heerlijk genot in smaken, waarbij niets kan vergeleken worden. Ja, Broeders, weest overtuigd dat dit het ware aardsch Paradijs is : iets te lijden voor Jezus Christus. Ondervraagt alle Heiligen : zij zullen u zeggen, dat hun ziel nooit een heerlijker feestmaal genuttigd heeft dan wanneer zij de hevigste pijnen doorstonden. *Dat al de folteringen des duivels over mij neerkomen,* zeide de H. Ignatius Martelaar. *Ofwel lijden, ofwel sterven,* zeide de H. Theresia. *Niet sterven, doch lijden,* zeide de H. Magdalena de Pazzi. *Lijden en veracht worden om uwentwillen,* zeide de H. Joannes van het Kruis. En een menigte anderen hebben in denzelfden geest gesproken, zooals in hun levensbeschrijving te lezen staat.

Gelooft God, lieve Broeders ; wanneer men blijmoedig lijdt voor God, dan is het Kruis, naar 't woord van den H. Geest, een bron van allerlei geneugten voor alle soorten van personen. De vreugde die het Kruis biedt, overtreft de vreugde van een arme die met allerlei schatten overladen wordt ; de vreugde van een landman die op een troon verheven wordt ; de vreugde van een koopman die goud wint met millioenen ; de vreugde van legeraanvoerders die overwinningen behalen ; de vreugde van gevangenen die uit hun boeien verlost worden. In één woord : men denke zich de grootste vreugden dezer aarde uit : de vreugde van een gekruisigd mensch die naar behooren lijdt, bevat en overtreft ze alle.

Verheugt u dus en springt op van blijdschap, wanneer God u met een goed Kruis bedeelt, want het hoogste goed dat er voor u bestaat in den hemel en bij God zelf, valt u ten deel, zonder dat gij het merkt. O, wat een groot geschenk van God is het Kruis ! Kondt gij dit beseffen, gij zoudt H. Missen laten lezen, de grafplaatsen der Heiligen bezoeken en er novenen houden, verre bedevaarten doen, zooals de Heiligen, om dit goddelijk geschenk van den hemel te verkrijgen. De wereld noemt het een dwaasheid, een schande, een onnoozelheid, een onbezonnenheid, een onvoorzichtigheid. Laat die blinden maar praten : hun verblindheid, die hun het Kruis menschelijkerwijze en gansch verkeerd doet beoordeelen, maakt deel uit van onze glorie, telkenmale als zij ons het een of ander kruis bezorgen door hun minachting en hun vervolgingen. Zij geven ons juweelen, zij plaatsen ons op een troon, zij kronen ons met lauweren. Wat zeg ik ? Alle schatten, eerbewijzen, schepters, alle schitterende kronen van potentaten en keizers, kunnen, naar 't woord van den H. Joannes Chrysostomus, niet vergeleken worden bij de glorie welke het Kruis ons schenkt. Deze is grooter dan die van een Apostel of van een gewijden schrijver. Gaarne,—zoo zeide die door den H. Geest voorgelichte Heilige,— gaarne zou ik den hemel verlaten, indien mij de keus gelaten werd, om voor den God des hemels te lijden. Ik zou kerkers en gevangenissen verkiezen boven de tronen van den hoogste hemel. Ik verlang niet zoozeer naar de glorie der Serafijnen als naar de grootste kruisen. Ik geef minder om de gave van mirakelen, waardoor man aan den duivelen gebiedt, de elementen schokt, de zon doet stilstaan en de dooden in 't leven terugroept, dan om de eer van te lijden. De HH. Petrus en Paulus zijn roemwaardiger in hun gevangenis, met boeien aan hun voeten, dan waar de laatste tot den derden hemel verheven werd en de eerste de sleutel des hemels ontving. Inderdaad, is 't het Kruis niet dat aan Jezus Christus *een naam heeft gegeven boven allen naam, opdat bij den naam Jezus alle knie buige, in den hemel, op aarde en in de hel ?*

De glorie van iemand die waardig lijdt is zóó groot, dat de hemel, de engelen en de menschen, ja, dat zelfs de God des hemels er met vreugde naar ziet, als het heerlijkste schouwspel, en dat de Heiligen, indien zij nog eenig verlangen konden koesteren, op aarde zouden willen terugkeeren om het een of ander kruis te dragen. Is de glorie hier op aarde alreeds zoo groot, hoe groot zal ze dan in den hemel niet zijn ? Wie zal ooit het eeuwig gewicht van

[56] De Navolging van Christus van Thomas a Kempis

glorie kunnen verklaren of zelfs begrijpen, dat door het kortstondig, doch waardig dragen van het Kruis in ons wordt uitgewerkt ? Wie zal de glorie begrijpen, die in den hemel verkregen wordt voor een jaar, en meer nog, voor een gansch leven van kruisen en kwellingen ? Voorzeker, lieve Vrienden van het Kruis, de hemel bestemt u tot iets groots, zooals een groot Heilige zegt, aangezien de H. Geest u zoo nauw vereenigt met iets dat alle anderen zoo zorgvuldig ontwijken. Voorzeker, God wil van u even zooveel Heiligen maken als gij Vrienden van het Kruis zijt, als gij maar getrouw blijft aan uw roeping en uw Kruis naar behooren draagt, gelijk Jezus Christus het zijne.

Doch 't is niet genoeg te lijden : de duivel en de wereld hebben ook hun martelaren. Men moet lijden en zijn Kruis dragen in navolging van Jezus Christus : *sequatur me,* hij volge mij ; d.w.z. men moet zijn kruis dragen zooals Hij het zijne gedragen heeft.

Ziehier de regels die gij te dien opzichte moet in acht nemen.

1° Bezorgt u geen kruisen met opzet en door eigen schuld. Men mag geen kwaad doen ter bereiking van een goed doel. Behoudens een bijzondere ingeving, mag men zijn handelingen niet verkeerd verrichten om daardoor de minachting der menschen op zich te laden. Veeleer dient men Jezus Christus na te volgen, van Wien geschreven staat, dat Hij alles wel deed. Doet ook gij zoo, niet uit eigenliefde of ijdelheid, maar om aan God te behagen en de evennaaste te winnen. Zelfs al volbrengt gij uw plichten zoo goed mogelijk, zal het u niet ontbreken aan tegenkantingen, vervolgingen, versmadingen, die de goddelijke Voorzienigheid u zal overzenden tegen uw wil in, en zonder dat gij ze zelf kiest.

2° Neemt uw evenmensch ergenis, zij het dan ook ten onrechte, aan een onverschillige handeling die gij verricht, laat ze dan liever achterwege, uit naastenliefde, om een eind te stellen aan de ergenis der zwakken. De heldhaftige daad van naastenliefde welke gij alsdan verricht, is oneindig meer waard dan wat gij deedt of wildet doen. Betreft het echter een goed werk dat noodzakelijk of nuttig is voor uw evenmensch, en ergert deze of gene Farizeër of kwaadgezinde er zich zonder reden over, raadpleegt dan een ervaren leidsman, om te vernemen of dat werk waarlijk noodzakelijk of zeer nuttig is voor het meerendeel uwer medemenschen ; zoo ja, gaat dan voort met uw werk, en laat ze praten, als ze u maar laten begaan. In dit geval kunt gij antwoorden zooals O.L. Heer tot eenige zijner volgelingen, die Hem kwamen zeggen, dat de Schriftgeleerden en Farizeërs zich ergerden over zijn woorden en daden : *Laat ze, het zijn blinden.*

3° Sommige groote Heiligen hebben weliswaar kruisen, versmadingen en vernederingen afgebeden en gezocht, en er zich zelfs vrijwillig bezorgd door bespottelijke daden. Laten wij de buitengewone werking des H. Geestes in hun ziel aanbidden en bewonderen, en ons verootmoedigen bij 't aanschouwen van een zoo verheven deugd, zonder dat wij het wagen zoo hoog te vliegen ; want vergeleken bij die vlugge arenden en die brieschende leeuwen, zijn wij slechts vreesachtige hoenders en levenlooze honden.

4° Nochtans moogt en moet gij zelfs de wijsheid des Kruises vragen, t.w. een behaaglijke en proefondervindelijke kennis der waarheid, waardoor men in 't licht van 't geloof de meest verborgen geheimen aanschouwt, o.a. het geheim des Kruises. Die kennis verkrijgt men echter niet dan met veel moeite, door diepe vernederingen en vurig gebed. Hebt gij behoefte aan dien verheven geest, die de zwaarste kruisen met moed doet dragen ; aan dien goeden en zoeten geest, die de hoogere vermogens der ziel smaak doet vinden in de meest weerzinwekkende bitterheden ; aan dien gezonden en rechten geest, die niets zoekt dan God ; aan de kennis des Kruises, die alles bevat ; in één woord, aan dien oneindige schat, die, goed gebruikt, de ziel deelachtig maakt aan de vriendschap Gods : vraagt de wijsheid des Kruises, vraagt ze zonder ophouden en met aandrang, vraagt ze zonder te twijfelen, zonder te vreezen dat gij ze niet zult verkrijgen ; gij zult ze dan onfeilbaar bekomen, en de ondervinding zal u duidelijk doen inzien, hoe het mogelijk is, dat men naar het Kruis verlangt, dat men het Kruis zoekt en er smaak in vindt.

5° Hebt gij onwetend, of zelfs door uw schuld, een misslag begaan, die u een of ander kruis bezorgt, vernedert er u dan aanstonds over in uw binnenste onder de machtige hand van God, zonder er u vrijwillig over te verontrusten. Zegt, bij voorbeeld, inwendig : *Zie, heer, dat is weer een van mijn streken.* Was uw fout een zonde, zoo aanvaardt de vernedering die zij berokkent, als een straf daarvoor. Was ze geen zonde, beschouw dan uw kruisje als een middel om uw hoogmoed te vernederen. Dikwijls, zeer dikwijls zelfs, laat God toe, dat zijn grootste dienaren, zij die 't hoogst verheven zijn in zijn genade, de meest vernederende fouten begaan. Hij wil hen zoodoende in hun eigen oog en in dat hunner medemenschen vernederen, en hen beletten, hun blik, ja zelfs hun gedachte, met zelfbehagen te vestigen op de genaden die Hij hun verleent en op het goede dat zij verrichten ; opdat, naar 't woord des H. Geestes, *geen vleesch zich roeme voor God.*

6° Weest wel overtuigd, dat alles in ons, door de zonde van Adam en door de dadelijke zonden, geheel bedorven is ; niet alleen de zintuigen van ons lichaam, maar ook alle vermogens onzer ziel. Zoodra dus onze bedorven geest voorbedachtelijk en met zelfbehagen de een of andere gave Gods in ons beschouwt, wordt die gave, die handeling, die genade, gansch bezoedeld en bedorven, en wendt God er zijn goddelijk aanschijn van af.

Bederven de blikken en gedachten van 's menschen geest alreeds dusdanig zijn beste handelingen en Gods hoogste gaven, wat dan te zeggen van de werken van den eigenwil, die nog meer bedorven zijn dan die van de geest ? Geen wonder dan ook, dat God er behagen in schept, de zijnen in 't geheim van zijn aangezicht te verbergen, opdat zij niet bezoeldeld worden door den aanblik der menschen en hun ijdele zelfkennis.

En wat doet die naijverige God niet om hen aldus te verbergen ? Hoeveel vernederingen bezorgt Hij hun niet ? In hoeveel fouten laat Hij hen niet vallen ? Door welke bekoringen laat Hij hen niet bestormen, zooals de H. Paulus ? In welke onzekerheid laat Hij hen niet ? O, wat is God wonderbaar in zijn Heiligen en in de wijze waarop Hij hen tot nederigheid en heiligheid brengt.

7° Wacht er u dus wel voor, met de hoovaardigen en verwaande schijnvromen te meenen, dat uw kruisen van groot belang zijn, dat ze dienen om uw getrouwheid op de proef te stellen en blijk geven van een bijzondere liefde die God u toedraagt : die strik, door den geestelijke hoogmoed gespannen, is uiterst sluw en fijn, doch vol vergif.

Ziehier wat gij moet gelooven :

1° dat uw hoogmoed en teergevoeligheid u stroospiertjes voor balken, prikjes voor wonden, een rat voor een olifant, een luttel, zonder erg uitgesproken woordje voor een grove beleediging, en wat eigenlijk maar een nietigheid is voor een wreede verlatenheid doen aanzien ;

2° dat de kruisen, die God u overzendt, eerder liefdevolle straffen zijn voor uw zonden, — dat zijn ze ook inderdaad, — dan blijken van een buitengewone goedgunstig-heid ;

3° dat, wat kruis of vernedering Hij u ook overzendt, Hij u toch nog oneindig spaart, in aanmerking genomen uw menigvuldige en gruwelijke misdaden ; deze immers moet gij niet anders beschouwen dan door de heiligheid heen van God, Die niets onzuivers duldt en aan Wien gij u vergrepen hebt ; door een stervende God heen, met smarten overladen om den schijn uwer zonden ; door de eeuwige hel heen, die gij duizend en misschien wel honderduizend maal verdiend hebt ;

4° dat er, in 't geduld waarmee gij lijdt, meer menschelijk en natuurlijk gevoel schuilt dan gij wel denkt : getuige, dat ontzien van uzelf in allerlei kleinigheden ; die geheime jacht naar vertroosting ; die louter natuurlijke gemoedsuitstortingen bij uw vrienden, misschien zelfs bij uw biechtvader ; die slimme en haastige verschooningen ; die netjes ingekleede en met huichelachtige liefde uitgesproken klachten, of liever die kwaadsprekerij over wie u leed deed ; dat gedurig herdenken uwer kwalen en het week genot dat gij daarin zoekt ; die duivelachtige waan dat gij een verheven iets zijt, enz… Er kwam nooit een eind aan, indien ik al de wegen en omwegen wilde beschrijven die de natuur ons doet betreden, zelfs in het lijden.

8° Doet uw voordeel met uw geringe wederwaardig-heden, meer zelfs dan met de groote. God let niet zoozeer op hetgeen men lijdt dan op de manier. Veel, doch slecht lijden, is lijden als een verdoemde ; veel lijden zelfs met moed, doch om een slechte zaak, is lijden als een martelaar van den duivel ; weinig of veel lijden, maar voor God, is lijden als een heilige. Kan ooit met waarheid gezegd worden, dat men mag kiezen tusschen de kruisen, dan is 't voornamelijk ten opzichte der geringe en geheime, wanneer deze ons gelijktijdig met groote schitterende worden aangeboden. De hoogmoed der natuur kan wel groote en schitterende kruisen afbidden en najagen, ze zelfs bij voorkeur kiezen en omhelzen ; doch de geringe en geheime kruisjes kiezen en ze vreugdevol dragen, dat kan slechts uitwerksel zijn van een groote genade en van een groote getrouwheid aan God.

Handelt dan gelijk een winkelier bij zijn toonbank : doet uw voordeel met alles, laat niet het kleinste stukje van het ware Kruis verloren gaan, al is 't maar een mugge- of speldesteek, een lichte dwarsdrijverij van een buurman, een geringe beleediging ten gevolge van een misverstand, het onbeduidend verlies van een penning, een weinig-beteekenende zielskwelling, een voorbijgaande vermoeidheid in uw lichaam, een lichte pijn in een uwer ledematen, enz. Doet met alles uw voordeel, zooals de winkelier met zijn waren, en gij zult spoedig rijk worden in God, evenals een winkelier rijk wordt aan geld door penning op penning in zijn winkellade te bergen. Zegt bij de minste wederwaardigheid die u overkomt : *God zij geloofd ! Mijn God, ik dank u !* Verbergt dan het zoo pas verdiende Kruis in 't geheugen van God, dat om zoo te zeggen uw geldlade is, en denkt er verder niet meer aan,, dan alleen om te zeggen : *Van harte dank,* of *Wees mij barmhartig.*

9° Wordt u gezegd, dat gij het Kruis moet liefhebben, dan is er geen sprake van een gevoelige liefde, want daartoe is de natuur niet in staat.

Onderscheidt dus nauwkeurig drie soorten van liefde : de gevoelige liefde, de verstandelijke liefde, de bovennatuurlijke en de hoogste liefde ; m.a.w. de liefde van het lagere bestanddeel uwer natuur, nl. het vleesch ; de liefde van het hoogere bestanddeel, nl. het verstand ; en de liefde van het opperste deel of het toppunt uwer ziel, nl. het verstand, voorgelicht door het geloof.

God vergt niet van u, dat gij 't Kruis liefhebt met den wil des vleesches ; deze immers is geheel bedorven en misdadig, zoodat al wat er uit geboren wordt ook bedorven is. Uit zichzelf kan de wil des vleesches niet eens aan Gods wil en aan zijn kruisigende wet onderworpen zijn. Van dien wil sprekend, riep Jezus dan ook in den Hof van Olijven uit : *Vader, uw wil geschiede en niet de mijne !* Indien het lagere bestanddeel van den mensch zelfs in Jezus Christus, waar het heilig was, het Kruis niet gestadig heeft kunnen liefhebben, zal het in ons, waar het geheel bedorven is, het Kruis des te zekerder verwerpen.

Somtijds, weliswaar, kunnen wij zelfs een gevoelige vreugde smaken in ons lijden, zooals dit met verscheidene Heiligen het geval is geweest. Maar die vreugde komt niet van het vleesch, ofschoon zij in 't vleesch gevoeld wordt. Zij komt uitsluitend voort uit het hoogere bestanddeel : dit is zóó overvol van de goddelijke vreugde des H. Geestes, dat het die uitstort over het lagere deel. In zulke oogenblikken kan zelfs de meest gekruisigde mensch uitroepen : *Mijn hart en ziel zijn van vreugde opgesprongen in den levenden God !*

Er bestaat een andere liefde tot het Kruis, die ik verstandelijk noem, omdat ze tot het hoogere of verstandelijke deel van den mensch behoort. Deze liefde is gansch geestelijk ; en daar zij voortspruit uit de kennis van 't geluk dat er in gelegen is, iets voor God te lijden, kan ze door de ziel worden waargenomen en wordt dit ook inderdaad, met het gevolg, dat zij de ziel inwendig verblijdt en versterkt. Maar die verstandelijke en door de rede waargenomen liefde, alhoewel goed en zelfs zeer goed, is niet altijd noodzakelijk om met vreugde en volgens God te lijden.

Er bestaat dan ook nog een andere liefde, die het toppunt of de spits der ziel, zooals de leermeesters van het geestelijk leven zeggen, of van het verstand, zooals de wijsgeeren zeggen. Ofschoon men door deze liefde geen genot smaakt in het zinnelijke gedeelte en geen verstandelijke vreugde in de ziel, heeft men toch het Kruis, dat men te dragen heeft, lief, en vindt men er smaak in, door 't licht van het geloof alleen, al is dikwijls alles in opstand en beroering in het lagere gedeelte. Dit zucht dan, en klaagt, en schreit, en zoekt naar verlichting ; doch men zegt met Jezus Christus : *Vader, uw wil geschiede en niet de mijne,* of met de H. Maagd : *Zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord.*

Met een dezer twee soorten van liefde onzer hoogere vermogens moeten wij het Kruis liefhebben en aanvaarden.

10° Neemt het besluit, lieve Vrienden van het Kruis, alle soorten van Kruisen te dragen, zonder uitzondering, en zonder keus : alle armoede, alle onrecht, alle verlies, alle ziekte, alle vernedering, alle tegenspraak, allen laster, alle dorheid, alle verlatenheid, alle in- en uitwendige kwelling. Zegt steeds : *Mijn hart is bereid, o God, mijn hart is bereid.*

Weest er dan ook werkelijk op voorbereid om door de menschen, de Engelen, en als 't ware door God zelf verlaten te worden ; om vervolgd, benijd, verraden, belasterd, verdacht gemaakt en door allen in de steek gelaten te worden ; om honger en dorst te lijden, tot den bedelstaf gebracht en van alles ontbloot te worden ; om tot ballingschap, tot den kerker, het schavot en allerhande folteringen te worden veroordeeld, en wel onschuldig, om misdaden die men u valschelijk ten laste legt. Stelt u ten slotte voor, dat gij, na goed en eer verloren te hebben, zooals Job en de H. Elisabeth, koningin van Hongarije, uit uw huis geworpen zijt ; dat gij met laatstgenoemde Heilige in het slijk, of met Job op een mesthoop gesleurd wordt en daar een walgelijken reuk verspreidend en gansch met etterbuilen overdekt, blijft neerliggen, zonder dat u een lijnwaad gegeven wordt om uw wonden te verbinden of een stuk brood om uw honger te stillen : iets wat men een paard of een hond niet zou weigeren ; dat God u, te midden van dien uitersten nood, ten prooi laat aan al de bekoringen der duivelen, zonder de minste gevoelige vertroosting in uw ziel te storten. Weest dan vast overtuigd, dat dit het toppunt is der bovennatuurlijke glorie en der ware zaligheid voor een echt en volmaakt Vriend des Kruises.

11° Als een hulpmiddel om waardig te lijden moet gij het u tot een heilige gewoonte maken aan de vier navolgende dingen te denken :

Ten eerste aan het oog van God, Die, gelijk een groot koning, als van een toren op zijn strijder neerziet, hem met welgevallen gadeslaat in de hitte van 't gevecht en hem prijst om zijn moed. Waarnaar ziet God op aarde ? Naar de koningen en keizers op hun tronen ? Dikwijls beschouwt Hij dezen slechts met verachting. Naar de groote overwinningen der legermachten van een land, naar onze kostbare edelsteenen, in één woord, naar al wat groot is in het oog der menschen ? Wat groot is in het oog der menschen, is een voorwerp van afschuw bij God. Waarnaar ziet Hij dan met genoegen en welgevallen, en waarover vraagt Hij inlichtingen bij de Engelen en zelfs bij de duivelen ? Naar iemand die voor God aan 't strijden is tegen het noodlot, de wereld, de hel en zichzelf, en die zijn Kruis met vreugde draagt. Hebt gij niet een groot wonder op aarde gezien, dat de gansche hemel met bewondering gadeslaat ? zegt de Heer tot Satan. *Hebt gij mijn dienaar Job niet gezien, die voor Mij lijdt ?*

Denkt ten tweede aan de hand van dien machtigen Heer : immers alle natuurlijk leed dat ons overkomt, van het grootste tot het kleinste, is hààr werk. Dezelfde hand, die een leger van honderdduizend man in 't stof deed bijten, doet de bladeren van de boomen en het haar van uw hoofd vallen. De hand die zwaar op Job neerkwam, raakt u maar zachtjes aan, door de lichte pijn die zij u veroorzaakt. Met dezelfde hand brengt God den dag en den nacht, de zon en de duisternis, het goed en het kwaad voort. Hij laat de zonden toe die men bedrijft, wanneer men u beleedigt ; Hij is niet de oorzaak van het kwaad der zonde, maar de daad zelf laat Hij toe. Ondervindt gij dus ooit, dat een Semeï u schimpwoorden toevoegt of met steenen naar u werpt, zooals eertijds naar koning David, zegt dan bij uzelf : « Wreken wij ons niet, laten wij hem begaan, want de Heer heeft hem gelast aldus te handelen. Ik weet, dat ik alle mogelijke beleedigingen verdiend heb en dat ik terecht door God gestraft word. Verroert u niet, mijn armen ; gij, mijn tong, zwijg stil : slaat niet, spreek geen woord. Die man of die vrouw beleedigt mij met woord of daad : 't zijn gezanten van God, die in naam zijner barmhartigheid tot mij komen om in der minne wraak te nemen. Vertoornen wij zijn gerechtigheid niet, door ons zijn recht tot wraakoefening wederrechtelijk toe te eigenen.

Versmaden wij zijn barmhartigheid niet, door ons te verzetten tegen haar gansch liefderijke zweepslagen : Hij mocht ons anders, om zich te wreken, naar de strenge gerechtigheid verwijzen der eeuwigheid. »

Ziet hoe één van Gods handen, — een almachtige en oneindig voorzichtige hand, — u ondersteunt, terwijl de andere u slaat. Met de eene hand doodt Hij en met de andere doet Hij leven. Hij vernedert en heft weer op. Met zijn twee armen reikt Hij zacht en krachtig van het eene tot het andere eind uws leven : zacht, door niet toe te laten dat gij boven uw kracht beproefd en bedroefd wordt ; krachtig, door u met een krachtige genade bij te staan, berekend naar de kracht en de duur uwer beproeving en droefenis ; krachtig ook, omdat Hij zelf, zooals Hij door den Geest zijner H. Kerk zegt, uw steun wordt op den rand van den afgrond waarbij gij u bevindt, uw reisgezel op den weg waarop gij aan 't dwalen raakt, uw lommer in de hitte die u verzengt, uw kleed in den regen die u overvalt en in de koude die u doet bevriezen, uw wagen in de vermoeidheid die u terneerdrukt, uw hulp in den tegenspoed die u overkomt, uw stok op de gladde wegen, en uw haven te midden der stormen die u met ondergang en schipbreuk bedreigen.

Denkt ten derde aan de wonden en smarten van den gekruisten Jezus. Hij zelf zegt u : « O gij allen die langs den doornigen kruisweg komt, dien Ik betreden heb, aanschouwt en ziet. Ziet, zelfs met de oogen van uw lichaam, en ziet ook met de oogen der geestelijke beschouwing, of uw armoede, uw naaktheid, uw versmading, uw smart, uw verlatenheid, bij de mijne kan vergeleken worden. Ziet naar Mij, die onschuldig ben, en beklaagt u dan, gij die schuldig zijt. »

Ook de H. Geest vemaant ons door den mond der Apostelen, den gekruisigden Jezus Christus aldus te beschouwen ; Hij vermaant ons ons te wapenen met deze gedachte, die scherper is en verschrikkelijker voor al onze vijanden, dan eenig ander wapen. Wordt gij overvallen door armoede, vernedering, pijnen, bekoring, of welk kruis ook, wapent u dan met een schild, een pantser, een helm, een tweesnijdend zwaard, nl. met de gedachte aan den gekruisten Jezus Christus : dat is het middel om alle moeilijkheden op te lossen en om over alle vijanden te zegevieren.

Ten vierde, ziet *opwaarts*, naar de schoone kroon die u in de hemel wacht, indien gij uw Kruis behoorlijk draagt. Die belooning heeft de Patriarchen en Profeten in hun geloof en hun vervolgingen gesteund, de Apostelen en Martelaren in hun werken en pijnen bemoedigd. *Liever*, zoo zeiden de Patriarchen met Mozes, *liever worden wij met het volk Gods beproefd, om er eeuwig mede gelukkig te zijn, dan één oogenblik een misdadig genot te smaken.—Wij verduren hevige vervolgingen ter wille der belooning,* zeiden de Profeten met David. —*Wij zijn als ter dood verwezen slachtoffers, als een schouwspel voor de wereld, de Engelen en de menschen door ons lijden, als uitvaagsel en de gebanvloekten der wereld,*— zeiden de Apostelen en Martelaren met den H. Paulus, —*ter wille van het oneindig gewicht der eeuwige glorie, dat door dit enkel oogenblik van lichte pijn in ons wordt uitgewerkt.*

Aanschouwen wij, boven ons hoofd, de Engelen die ons toeroepen : « Zorgt, dat gij de kroon niet verliest, die bestemd is voor het u toebedeelde Kruis, indien gij het waardig draagt. Doet gij dit niet, zoo zal een ander het doen en uw kroon bemachtigen. »

« Strijdt moedig, door geduldig te lijden,—zeggen ons alle Heiligen,— en gij zult een eeuwig rijk verwerven. »

Luisteren wij ten slotte naar Jezus Christus, Die ons zegt : « Aan hem slechts zal ik mijn belooning geven, die lijdt, en door geduld overwint. »

Wenden wij onze oogen *afwaarts* naar de plaats die wij verdienen, en die ons te wachten staat in de hel, met den boozen moordenaar en de verworpelingen, indien wij, zooals zij, al morrend en met spijt en wraakzucht lijden. Roepen wij met den H. Augustinus uit : *Brand, Heer ; kap, snijd en hak hier op aarde tot straf voor mijne zonden, als Gij ze mij maar kwijtscheldt voor de eeuwigheid.*

12° Beklaagt u nooit vrijwillig, en mort niet over de schepselen waarvan God zich bedient om u te beproeven.

Onderscheidt te dezen opzichte een drievoudig klagen in 't lijden dat men te verduren heeft.

Het eerste is onvrijwillig en natuurlijk : 't klagen van het lichaam, dat kermt, zucht, kreunt, schreit en jammert. Als de ziel zich maar in haar hoogere vermogens aan Gods wil onderwerpt, is dit klagen, zooals ik reeds gezegd heb, geen zonde.

Het tweede is redelijk, wanneer men nl. bij dezulken beklaagt en hun zijn lijden blootlegt, die het kunnen verhelpen, b.v. een overste of een dokter. Dit klagen kan een onvolmaaktheid zijn, als men er te licht toe overgaat, maar 't is geen zonde.

Het derde is misdadig, wanneer men zich nl. over zijn evennaaste beklaagt om bevrijdt te worden van het leed dat hij ons aandoet of om er wraak over te nemen, of wanneer men, als men klaagt over hetgeen men te lijden heeft, in dit klagen toestemt, ongeduldig wordt en aan 't morren slaat.

13° Aanvaardt nooit een Kruis zonder het ootmoedig en met dankbaarheid te kussen. Mocht de algoede God u met een eenigszins aanzienlijk Kruis begunstigen, bedankt Hem dan op bijzondere wijze en doet Hem ook door anderen bedanken, naar 't voorbeeld eener arme vrouw, die, na alwat zij bezat te hebben verloren in een

proces dat men haar onrechtvaardig had aangedaan, onmiddelijk een H. Mis liet lezen voor het eenige tienstuiverstukje dat zij nog overhad, om God te danken voor het buitenkansje dat haar was ten deel gevallen.

14° Wilt gij waardig worden de beste Kruisen te ontvangen, die nl. welke u zonder uw toedoen overkomen, belaadt u dan met vrijwillige Kruisen, in overleg met een wijzen zielsbestierder. Hebt gij b.v. thuis het een of ander meubelstuk, waaraan gij min of meer gehecht zijt, geeft het aan een arme en zegt : « Zoudt gij iets overtolligs willen hebben, waar Jezus zoo arm is ? » Staat de een of andere spijs, de een of andere oefening van deugd, of een onaangename reuk u tegen : eet van die spijs, beoefent die deugd, ruikt dien reuk, overwint u. Zijt gij met een eenigszins overdreven teederheid en vurigheid aan sommige personen of zaken gehecht ; gaat weg, onthoudt u, verwijdert u van hetgeen u streelt. Gevoelt gij een natuurlijken aandrang om iets te zien of te doen, om gezien te worden of om ergens heen te gaan : bedwingt u, zwijgt, verbergt u, wendt uw oogen af. Hebt gij een natuurlijken afkeer van dit of dat voorwerp, voor dezen of dien persoon : gaat er dikwijls heen, overmeestert u.

Als gij ware Vrienden des Kruises zijt, zal de altijd vindingrijke liefde u duizenden dergelijke kruisjes doen ontdekken, waarmede gij u langzamerhand zult verrijken, zonder gevaar voor het ijdel zelfbehagen, dat dikwijls het geduld aankleeft waarmee men schitterende Kruisen draagt.

En omdat gij zoodoende getrouw zult zijn geweest in het kleine, zal u de Heer, naar zijn belofte, over het groote aanstellen, d.w.z. over menigvuldige genaden die Hij u zal overzenden, en over een groote glorie die Hij u zal bereiden.

Oefeningen en Gebeden in den geest der Volmaakte Godsvrucht tot de H. Maagd.

INHOUD

I.

Voorbereidende oefeningen voor de plechtige toewijding aan Jezus door Maria.

I.	De twaalf dagen : Onthechting van de bedorven wereld.
II.	Eerste week : Zelfkennis.
III.	Tweede week : Kennis der Allerheiligste Maagd.
IV	Derde week : Kennis van Jezus Christus.
V	Dag der Toewijding : de H. Communie.

Litanie van de H. Geest.
Veni Creator.
Litanie der Allerh. Maagd Maria.
Ave Maris Stella.
Litanie van den Zoeten Naam van Jezus.
Litanie van het H. Hart van Jezus.
Toewijding van zichzelf aan Jezus Christus, de mensch-geworden Wijsheid, door Maria's handen.
Schietgebeden om de toewijding te hernieuwen.
Opdracht die men elken morgen kan verrichten.
Toewijding aan de Allerh. Maagd, opgesteld door de Heilige Margaretha Maria Alacoque.
Akte van toewijding aan de Allerh. Maagd Maria, opgesteld door Z. Em. Kardinaal Mercier.
Gebed tot Jezus.
Gebed tot Maria.

I.

VOORBEREIDENDE OEFENINGEN

voor de plechtige Toewijding aan Jezus door Maria.

DE Zalige de Montfort verlangt, dat men zich gedurende 30 dagen ten minste, voorbereide tot de algeheele Toewijding van zichzelf als liefdeslaaf aan Jezus door Maria, en deze oefeningen jaarlijks voor de hernieuwing herhale.

Deze voorbereiding hebben wij willen vergemakkelijk-en. Korte oefeningen, gedurende den oorlog in 't Fransch uitgegeven te Brussel, hebben wij vertaald en hier en daar lichtelijk gewijzigd.

Men leze elken morgen de voor dien dag aangegeven gedachte. Men trachte zich diep van die gedachte te doordringen en ze dikwijls te herinneren gedurende den dag. Men verrichte met de grootste vurigheid de voor iedere periode aanbevolen gebeden. Men leve vooral in den geest des gebeds. Dit is de hoofdzaak. Zoo heeft men zijn goeden wil getoond. De H. Geest door de Allerheiligste Maagd, doet de rest.

Voor ieder tijdstip wordt ook passende lectuur aangewezen. 't Spreekt vanzelf dat deze niet verplichtend is. Men bedoelde hiermede slechts een nuttige vingerwijzing te geven.

I. DE TWAALF DAGEN.

Onthechting
van de bedorven wereld.

MARIA'S trouwe dienaren moeten de bedorven wereld ten zeerste verachten, haten en vluchten… Daarom moeten degenen die deze bijzondere godsvrucht willen omhelzen, eerst twaalf dagen besteden om zich te ontdoen van den geest der wereld, die in strijd is met dien van Jezus Christus. » (Zal. de Montfort) Die onthechting, die zuivering, dien haat moet men vragen aan Jezus en Maria door al de gebeden en oefeningen dier twaalf dagen, en zich toeleggen op de verachting der bedorven wereld met hare denkwijzen en ondernemingen.

Men bidt dagelijks :

De *Litanie van den H. Geest,* het *Ave Maris Stella* of de *Litanie van de H. Maagd ;* den *Rozenkrans* of ten minste het *Rozenhoedje*.

Aanbevolen lectuur :

Evangelie van den *H. Matth.* Hoofdstuk 5, 6, 7, 24, 25. *Luc.* 12, 13. *Navolging van Christus :* Boek I. 13, 18, 19.

1.

« *Ik bid geenszins voor de wereld, maar voor degenen die Gij mij hebt gegeven, omdat zij U toebehooren. »* (Joann. 17. 9.)

Jezus, de eeuwige Wijsheid, hoewel oneindig barmhartig, sluit de hoovaardige en bedorven wereld uit van zijn gebed. Maar, o troostvolle gedachte, Hij bidt voor degenen die Hem door den Vader zijn gegeven, en ook aan Zijne Moeder toebehooren.

O Jezus , o Maria, dat Uwe gedachten mijne gedachten wezen, Uwe liefde mijne liefde !

2.

« *Niemand kan twee heeren dienen, want hij zal den eenen beminnen en den anderen haten, of den eenen aanhangen en den anderen verachten ! »* (Matth.6. 24.)

« Wij kunnen niet tegelijk God en de wereld dienen. Het christelijk leven bestaat hierin, dat men zich losmaakt uit de slavernij der wereld, om tot de vrijheid der kinderen Gods (der kinderen van Maria) te komen. » (Navolging van Christus)

O goede Meester, o verheven Meester, wat is uw juk zoet en uw last licht !

3.

« *Zalig de armen van geest…! »* (Matth. 5. 3.)

« Verzamel u geen schatten op aarde, waar roest en worm ze verteren of waar dieven ze u ontstelen. » (Matth. 6. 19.)

« De wereld begeert slechts de tijdelijke goederen, verheugt zich slechts over aardsch gewin ; zij bedroeft zich over een verlies en is verbitterd over eene lichte beleediging. » (Nav.)

Mijn God en mijn Al !

4.

« Als iemand onder u de eerste wil zijn, moet hij aller dienstknecht wezen. » (Marc. 10. 43.)

« De wereld verlangt geacht en geëerd te worden ; zij vreest te worden miskend en veracht. » (Nav.)

HH. Harten van Jezus en Maria, leer mij de verachting beminnen !

5.

« Voorwaar, ik zeg u, indien gij u niet bekeerd en wordt als de kleine kinderen, zult gij het Rijk der Hemelen niet binnengaan ! » (Matth. 19.3.)

« De wereld is vol listen ; zij tracht te lokken en te verrassen ; zij verleidt en heeft geen ander doel dan zichzelf. »

HH. Harten van Jezus en Maria, voor u *alleen* wil ik leven !

6.

« Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden ! (Matth. 5. 6.)—*Zoekt op de eerste plaats het rijk Gods en Zijne gerechtigheid ! »*
(Matth. 6. 33.)

« De wereld is nieuwsgierig naar geheimen en nieuwstijdingen ; zij wil zich vertoonen en zien, zelf onderzoeken ; zij verlangt gekend te worden, lof en be-wondering te oogsten. » (Nav.)

Gelijk het dorstig hert verzucht naar de waterbronnen, zoo verlangt mijn hart naar U, o Jezus, o Maria !

7.

« Zalig die weenen, want zij zullen getroost worden. » (Matth. 5. 5.)

De wereld denkt slechts aan lachen, zoekt slechts den tijd aangenaam door te brengen en zich te vermaken ; wordt er geweend, dan zijn dat nuttelooze of schuldige tranen. Slechts één kwaad, de zonde, verdient beweend te worden, en die tranen heeft de Zaligmaker ook gezegend door deze troostvolle woorden : *« Vele zonden zijn haar vergeven, omdat zij veel bemind heeft. »* (Luc. 7. 47.)

Mijn God, het is mij van harte leed U beleedigd te hebben.

8.

«Zalig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid verwerven. » (Matth.5.7.)

« Heer, indien mijn broeder mij heeft beleedigd, hoe dikwijls moet ik hem dan vergeven? Tot zeven maal toe?—Ik zeg U niet zeven maal, maar zeventig maal zeven maal. (Matth. 18. 21-22.)

De wereld, zeer gevoelig op het punt van eer, is wrokkig, wraakzuchtig en vol haat, en altijd geneigd te zeggen : Oog om oog, tand om tand !

O Maria, Moeder van barmhartigheid, geef dat Uw hart mijn hart zij !

9.

« Zalig de zuiveren van harte, want zij zullen God zien! » (Matth. 5. 8.)

« Uw God is een verslindend vuur, Hij is een ijzerzuchtige God. » (Eccl.)

De wereld zoekt slechts de liefde der schepselen ; zij wil een onbeteugelde vrijheid, genoegens zonder maat. Zij voert een weekelijk, zinnelijk leven ; is uitgelaten ; heeft afkeer voor allen dwang en hinder ; het is een aaneenschakeling, een weefsel van nietigheden en beuzelarijen.

10.

« Zalig, die vervolging lijden om de gerechtigheid ! » (Matth. 5. 10.)

De wereld draagt met moeite lijden, tegenspraak, ziekte, kritiek, verachting, in één woord, alles wat beleedigt of vernedert.

Lijden en veracht worden voor U, o Jezus, o Maria !

11.

« Zalig zijt gij, wanneer de menschen U haten en U verbannen ! » (Luc. 6. 22.)

« De wereld vindt behagen in 't groote getal vrienden en verwanten ; zij beroemt zich op een verheven rang, op hooge afkomst ; zij vleit de machtigen en rijken, en juicht haar gelijken toe. » (Nav.)

O Jezus, o Maria, wanneer zult Gij mij genoeg zijn !

12.

« Ik vraag U niet ze van de wereld weg te nemen, maar ze voor het kwaad te behoeden.—Zij zijn niet van de wereld, zooals ook ik niet van de wereld ben. » (Joann. 17. 14-15)

Als slaaf van Maria moet ik al mijne plichten vervullen en met de wereld het noodige verkeer onderhouden ; maar ik moet ten zeerste haren geest vermijden, die zelfs tot de godvruchtige zielen wil doordringen.

Heilig Hart van Jezus, ik vertrouw op U ; Gij hebt met Maria de *wereld* overwonnen.

II. EERSTE WEEK.

Zelfkennis.

GEDURENDE de eerste week moeten zij al hun gebeden en godvruchtige oefeningen verrichten om *de kennis van zichzelf* en het berouw over hunne zonden te verkrijgen, en alles doen in den geest van nederigheid. Onzen Heer en den H. Geest zullen zij om verlichting vragen met de woorden : *Domine, ut videam. Heer, geef dat ik zie ; Noverim me. Dat ik mij kenne.* Zij nemen hunne toevlucht tot de H. Maagd en vragen Haar deze genade, die de grondslag moet zijn van alle andere. » (Zal. de Montfort)

GEBEDEN: Zooals gedurende de 12 dagen, zie hierboven

Aanbevolen lectuur :

Verh. over de Ware Godsvrucht : IIIe Waarheid. *Nav. van Christus :* Boek I. Hoofdst. 21-25 ; Boek II. 5. ; Boek III. 7. 8. 20.

1.

« *Ik ben in ongerechtigheid ontvangen en in zonden heeft mijne moeder mij voortgebracht.* » (Ps. *Miserere*).

De erfzonde heeft in mijne ziel achtergelaten de drievoudige begeerlijkheid des vleesches, der oogen en des geestes ; deze zijn voor mij een bron van voortdurende bekoringen. Mijne zonden, mijn slecht onderdrukte driften, mijne zwakheden hebben mijn aangeboren slechte inborst nog meer bedorven.

O Maria, Moeder van mijn God, verlaat mij niet, totdat Gij mij, van zondaar die ik ben, heilig hebt gemaakt.

2.

« *Ik doe niet het goede dat ik wil, en ik doe het kwade, dat ik verafschuw.* » (Rom. 7, 15.)

« Als ik in mij zelf afdaal, wat vind ik dan, o mijn God ? Soms een vluchtige vreugde, meestal eene diepe verveling ; ik weet niet welk een heimwee naar den Hemel en tegelijk alle driften der aarde ; een gebrekkige wil, die tegelijkertijd wil en niet wil ; een groote hoovaardij bij een groote ellende. Ziedaar de toestand, waarin de zonde mij heeft gebracht. »

O Maria, Gij zijt de koningin der barmhartigheid, en het zijn niet de verdiensten die Gij zoekt, maar wel de ellenden om ze te lenigen ; wat is er rampzaliger, ellendiger op aarde dan ik ?

3.

« Wat mij betreft, die meer geneigd ben mij van het goede te verwijderen, dan het te naderen, ik volhard niet lang in denzelfden staat en verander zeven maal daags. » (Nav.)

Zelfs als wij met goeden wil begonnen zijn het goede te doen, zijn wij behept met eene onbegrijpelijke onstandvastigheid. Hoeveel besluiten heb ik genomen en hoeveel ten uitvoer gebracht ?

O Maria, plaats U als zegel op mijn hart, opdat ik in U en door U getrouw bevonden worde aan mijn God !

4.

« Mijn slechte daden verschoon ik dikwijls door nog slechter *verontschuldigingen.* » (Nav.)

Omdat ik vol ben van hoovaardij en de vernedering vrees, wil ik niet berispt worden over mijne fouten en zoek ik uitvluchten om ze te bedekken.

« *Ik zal tegen mij zelf mijne ongerechtigheid belijden en ik zal voor U, o Heer, mijne zonde bekennen.* »(Ps.31. 5-6.)

5.

« *Van buiten schijnt gij voor de menschen rechtvaardig, maar inwendig zijt gij vol schijnheiligheid en ongerechtigheid.* » (Matth. 23. 28.)

Hoe menig maal heb ik door mijne woorden, mijn optreden of daden, gevoelens geveinsd die ik niet had, en dat enkel om in de oogen van anderen beter te schijnen, dan ik in waarheid ben !

O Maria, verwijder voor altijd uit mijn hart allen geest van dubbelzinnigheid en leugen.

6.

« *Wat ziet gij den splinter in het oog uws broeders en niet den balk in uw eigen oog ?* » (Matth. 7. 3.)

« *Zij leggen anderen zware en ondragelijke lasten op, die zij zelf niet met den vinger zouden willen aanraken.* » (Matth. 23. 4)

« Ik verlang, dat anderen vrij zijn van gebreken, en ik verbeter niet de mijne. Ik wil, dat men anderen streng berispe, en ik wil zelf niet berispt worden. Het hindert mij, dat men hun te groote vrijheid laat, en ik wil niet, dat men mij iets weigert. Ik wil, dat men hen door wetten in toom houdt, en ik duld niet, dat men mij in het minste tegenstreeft. » (Nav.)

O Maria, dat ik mij kenne !

III. TWEEDE WEEK.

Kennis der Allerheiligste Maagd.

GEDURENDE de tweede week moeten zij zich in alle gebeden en werken van iederen dag beijveren om de Allerheiligste Maagd te leeren kennen. Die kennis moeten zij aan den H. Geest vragen. » (Zal. de Montfort)

DAGELIJKSCHE GEBEDEN: dezelfden als de vorige weken.

Aanbevolen lectuur :
Luc. 1. en 2. ; *Joann.* 2. en 19.
Ware Godsvrucht en Maria's Genadegeheim.

1.

« *Gelijk een lelie onder de doornen zoo schittert mijn Welbeminde te midden der kinderen van Adam.* » (Hoogl. 2. 2.)

Maria, Dochter, Moeder, Bruid van God, is verheven boven al de werken van 's Heeren handen.

« O Maria ! meesterstuk des Allerhoogsten, wonderwerk der Eeuwige Wijsheid en der goddelijke Almacht, afgrond van genade : slechts Hij, die U heeft geschapen, kent de hoogte, de uitgestrektheid en de diepte der genaden, die Hij U gegeven heeft ! » (Gel. de Montfort).

Wees gegroet, Maria, vol van genade !

2.

« *Ziedaar uwe Moeder !* » (Joann. 19, 27.)

Maria, Moeder des Allerhoogsten en Koningin van het heelal, is waarlijk mijne Moeder. Door hare toestemming in de Menschwording van Christus, hare medewerking aan het bloedig offer van Calvarië, door 't mededeelen aller genaden, heeft Zij mijne ziel het ware leven geschonken, en is Zij ten volle mijne Moeder geworden voor altijd !

Ik ben slechts een kind, een heel klein kind, maar het Uwe, o Maria !

Toon dat gij mijne Moeder zijt…

3.

« *Ik ben de Moeder der schoone liefde, der vreeze, der kennis en heilige hope.* » (Eccli. 24. 24.)

« Ik geloof niet, dat iemand een innige vereeniging met O.L. Heer en eene volmaakte getrouwheid van den H. Geest kan verkrijgen, zonder een zeer nauwe vereeniging met de allerheiligste Maagd en een groote afhankelijkheid van hare hulp…

Aan Maria alleen heeft God de sleutels gegeven van de wijnkelders der goddelijke liefde, met de macht om de verhevenste en geheimste wegen der volmaaktheid te betreden en ze door anderen te doen betreden. » (Verh. over de Ware Godsvrucht.)

Moeder der goddelijke genade, bid voor mij !

4.

« *In Mij is alle genade van den weg en de Waarheid, in Mij is alle hoop van het leven en van de deugd.* » (Eccli. 24. 25.)

« De ware godsvrucht tot Maria is, om tot God te gaan, een *gemakkelijke* weg, wegens de volheid der genade en de zalving van den H. Geest die daar gevonden wordt ; een *korte* weg, die ons in weinig tijd tot Jezus Christus voert ; een *volmaakte* weg, waarop noch slijk, noch stof, noch de minste onreinheid der zonde zich bevindt ; een *zekere* weg, die ons recht en zeker, zonder afwijken naar recht of links, tot Jezus Christus brengt. » (Verh. over de Ware Godsvrucht.)

O schitterende Morgenster, geleid mij tot Jezus !

5.

« *Komt tot Mij, gij die vurig naar Mij verlangt en vervult u met de vruchten die Ik draag.* » (Eccli. 24. 26.)

« Jezus Christus is thans zoowel als immer Maria's vrucht. Daarom is het zeker, dat Hij even waarachtig voor ieder mensch in 't bijzonder die Hem bezit, als voor allen in 't algemeen, de vrucht is van Maria's werking. Zoodoende kan ieder geloovige in wiens hart Jezus Christus is gevormd, stoutmoedig uitroepen : Maria zij grootelijks dank ; wat ik bezit is haar werk en hare vrucht. » (Verh. over de Ware Godsvrucht.)

Gezegend is de vrucht uws lichaams, Jezus !

6.

« Hij, die naar Mij luistert, zal geenszins beschaamd worden, en die in Mij handelen, zullen niet zondigen. » (Eccli. 24. 30.)

« Kan een kind, dat aan Maria, zijne Moeder en wijze Geleidster gehoorzaamt, op de wegen der eeuwigheid verdwalen ?… Vreest niet, dat een waar kind van Maria door den booze zal bedrogen worden… Waar Maria is, daar is geen plaats voor den boozen geest en zijn bedrog… De ziel die in Maria verblijft is in veiligheid tegen al hare vijanden : den duivel, de wereld en de zonde, die daar nooit toegang hebben gevonden. Zij die in den geest in de H. Maagd verblijven, *zullen geen groote zonden bedrijven.* » (Verh. over de Ware Godsvrucht.)

O Maria, neem mij op onder 't getal van hen die Gij bemint, onderricht, voedt, geleidt en beschermt als uwe kinderen !

IV. DERDE WEEK.

Kennis van Jezus Christus.

DE derde week zullen zij gebruiken om Jezus Christus te leeren kennen. Met den H. Augustinus kunnen zij honderden malen daags herhalen :*« Noverim te! Heer, dat ik U kenne ! »*

GEBEDEN : Dezelfde gebeden als vorige weken ; daarbij voegen de *Litanie van den Zoeten Naam van Jezus,* of de *Litanie van het H. Hart.*

Aanbevolen lectuur :

De HH. Evangeliën, vooral *Matth.* 26 en 27, en *Joann. 13,* tot het einde.

Verh. over de Ware Godsvrucht, 1e en 2e Waarheid.—*De liefde des Kruises,* door den Zal. de Montfort.

Navolging van Christus, Boek II. 1, 7, 8, 11, 12 ; Boek III. 5 ; Boek IV. 1, 8, 13.

1.

« *Ziedaar het Lam Gods.* » (Joann. 1. 29.)

« Joannes de Dooper zegt niet, zooals hij schijnbaar had kunnen zeggen : ziedaar den Allerhoogste, ziedaar den Koning der glorie, ziedaar den Almachtige. Daar hij, meer dan iemand anders Hem kende, zegt hij : ziedaar het Lam Gods, ziedaar die eeuwige Wijsheid, die, om onze harten te veranderen en onze zonden te vergeven, alle zachtheid van God en van den mensch, van Hemel en aarde in Zich heeft vereenigd. » (Gel. de Montfort.)

Lam Gods, dat de zonden van de wereld wegneemt, ontferm U onzer.

2.

« *Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben ? — Gij zijt Christus, de Zoon van den levende God.— Zalig zijt gij, want niet vleesch en bloed hebben u dit geopenbaard, maar mijn Vader, die in den Hemel is. »* (Matth. 16. 15-17.)

« O diepte en onmetelijkheid, o onbegrijpelijkheid der Wijsheid Gods, slechts Gij, o groote God, kent wat Zij is en Gij vermoogt Haar te openbaren aan wien Gij wilt. » (Gel. de Montfort.)

Mijn Heer en mijn God! Mijn Jezus, dat ik U kenne !

3.

« *Leert van Mij, omdat Ik zachtmoedig van harte ben, en gij zult rust vinden voor uwe zielen. »* (Matth. 11. 29.)

« Daar de Wijsheid alleen mensch is geworden om het hart van den mensch te winnen voor hare vriendschap en hare navolging, heeft Zij er behagen in gevonden, Zich te bekleeden met al wat zacht en liefelijk en aantrekkelijk is ; Zij is geboren uit het zachtste, het teederste, het schoonste aller schepselen : de H. Maagd Maria. *»* (Gel. de Montfort.)

O Jezus, zachtmoedig en ootmoedig van Hart, maak ons hart gelijkvormig aan het Uwe !

4.

« Ik ben het Levend Brood, dat uit de Hemel is neergedaald ; wie van dit Brood eet, zal leven in eeuwigheid. » (Joann. 6. 51.)

« Wat tallooze weldaden schenkt Gij niet aan de ziel die U met vurigheid ontvangt, o mijn God, eenige steun mijner ziel, hersteller der menschelijke zwakheid, bron van alle inwendige vertroosting. » (Nav.)

Mijn Welbeminde is aan mij en ik ben aan Hem ; ik leef niet meer, doch Christus leeft in mij.

5.

« Indien iemand na Mij komen wil, dat Hij zich verloochene en zijn kruis opneme iedere dag. » (Luc. 9. 23.)

« Ziehier het grootste geheim des Konings, het grootste mysterie van het menschgeworden Woord : het kruis. O wat zijn de inzichten en wegen der Eeuwige Wijsheid verwijderd en verschillend van die der menschen, zelfs van de meest verlichte !

Ik heb kruisen van zulk een groote waarde, zegde O. H. aan zijne dienaars, dat het alles is, wat mijne dierbare Moeder, hoe vermogend ook, kan verkrijgen voor hare trouwe dienaars. » (Zal. de Montfort.)

Wees gegroet, o Kruis, onze eenige hoop !

6.

« De Zoon des Menschen is niet gekomen om de zielen te doen verloren gaan, maar om ze te redden. » (Luc. 2. 56.)

« O, ik gevoel het, zelfs al had ik op mijn geweten al mijn zonden, die kunnen bedreven worden, dan zou ik niets van mijn vertrouwen verliezen ; met een door berouw gebroken hart, zou ik me werpen in de armen van mijn Zaligmaker. Ik weet, dat Hij den verloren Zoon bemint ; ik heb Zijne woorden gehoord tot Maria Magdalena, tot de overspelige en tot de Samaritaansche vrouw gericht. Neen, niemand zou mij vrees kunnen aanjagen, want ik weet, wat ik van Zijne liefde en barmhartigheid te wachten heb. Ik weet, dat die menigte zonden, in één oogwenk, zouden verdwijnen als een druppel water, geworpen in een gloeiende oven. » (Heilige Theresia van het Kind Jezus.)

Heilig Hart van Jezus, ik vertrouw op U !

Heilig Hart van Jezus, ik geloof in Uwe liefde voor mij !

V. DAG DER TOEWIJDING.

1. H. Communie.

WIJ verzaken aan onze eigene gesteltenissen, hoe goed die ook mogen zijn, en wij smeeken onze goede Moeder ons haar Hart te leenen en ons de gesteltenissen mede te deelen, waarmee Zij de H. Communie ontving. Wij zullen Jezus in ons ontvangen onder hare blik ; in onszelf gekeerd, zullen wij in diepe ingetogenheid Jezus aan Maria schenken, Haar vragen Jezus in onze plaats te aanbidden, te beminnen, te danken en op te dragen aan den hemelschen Vader. Als wij aldus communiceren in Maria, zal de H. Geest ons zeker de gedachten en gevoelens instorten, die ons het nuttigst en het zaligst zullen zijn.

2° Na de H. Communie bidden zij het *formulier hunner Toewijding.* (Zie verder.) Deze akte van Toewijding moeten zij op denzelfden dag waarop zij hunne opdracht gedaan hebben, *onderteekenen,* om te toonen , hoe ernstig het met den afstand van hunzelf aan Jezus en Maria gemeend is.

3° Ook is het goed dat zij dien dag eenige *schatting* aan Jezus Christus en zijne Heilige Moeder betalen, èn als boete voor hun vroegere ongetrouwheid aan hun heilige Doopbeloften, èn om getuigenis af te leggen van hunne afhankelijkheid van Jezus' en Maria's heerschappij. Deze schatting kan bestaan, al naar ieders devotie en vermogen, in een dag vasten, een versterving, een aalmoes, een kaars, enz.

4° Men kan zich *als slaaf van Jezus en Maria laten inschrijven* in de *Aartsbroederschap van Maria, Koningin der harten :* voor *Nederland,* bij EE. PP. van het Gezelschap van Maria, te *Oirschot* of te *Hoensbroek ;* voor *België,* te *Leuven,* Diestsche Vest, 119.

5° Ten minste ééns in 't jaar moeten zij dezelfde Toewijding op meer plechtige wijze *hernieuwen* na dezelfde voorbereiding van 30 dagen. Deze hernieuwing geschiedt op den verjaardag der eerste opdracht, ofwel bij een of ander groot feest der H. Maagd, bij voorkeur op 25 Maart of 8 December.

6° Ook is 't aan te bevelen, dat men een of ander *uitwendig teeken* drage zijner liefdeslavernij, bijvoorbeeld een medalje, het insigne der Aartsbroederschap van Maria, Koningin der harten, enz.

7° Men *hernieuwe* dagelijks, *zelfs dikwijls* per dag, zijne Toewijding met een kort schietgebed of met een vluchtige verzuchting des harten. Men trachte heel zijn leven in te richten in den geest van afhankelijkheid van Jezus en Maria, zooals deze in dit boekje is verklaard.

LITANIE VAN DEN H. GEEST.

HEER, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, *ontferm U over ons.*
God, Zoon, Verlosser der wereld,*
God, H. Geest,
H. Drievuldigheid, één God,
H. Geest, Die van den Vader en den Zoon voortkomt,
Geest der eeuwige waarheid,
Geest van wijsheid en verstand, *ontferm u onzer*
Geest van raad en sterkte,*
Geest van vreeze des Heeren,
Geest van heiligmaking,
Geest van kracht, liefde en macht,
Geest, door Wiens ingeving de Profeten gesproken hebben,
H. Geest, Wiens zalving ons alle dingen leert,
H. Geest, Die de afgedwaalde zondaren bekeert,
H. Geest, Die uwe ware geloovigen tot één hart en één ziel maakt,
H. Geest, Die uwe kinderen de ware vrijheid verleent,
H. Geest, Die de dubbelhartigen en geveinsden ontvlucht,
H. Geest, Die de ziel zijt van het lichaam der H. Kerk,
H. Geest, Die ons de duistere punten der H. Schrift door uwe Kerk verklaart,
H. Geest, Die de Apostelen vervuld en in hun mond uwe woorden gelegd hebt,
H. Geest, Die alleen ons Gods wet volmaakt kunt doen volbrengen,
H. Geest, Die zelf ook de gever van het bidden zijt,
H. Geest, Die zelf in ons en voor ons bidt,
H. Geest, Die onze harten van droefheid verlost en ze met liefde, blijdschap en vrede vervult,
H. Geest, Die ons geduld, goedertierenheid en goedheid verleent,
H. Geest, Die onze zielen met zachtmoedigheid en zedigheid versiert,
H. Geest, Die ons de onthouding en de kuischheid verleent,
H. Geest, Die de liefde Gods in onze harten stort,
H. Geest, Die in de zielen der geloovigen als in uwe tempels woont,
H. Geest, Die in de harten der geloovigen stroomen van levende wateren doet ontspringen,
H. Geest, door Wien wij nu geen slaven meer zijn, maar Gods kinderen en erfgenamen,
H. Geest, door Wien de slaafse vreeze is weggenomen en wij als Gods kinderen met liefde en vertrouwen tot onzen Vader roepen,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U over ons.*

V. Zend uwen Geest uit, en zij zullen geschapen worden.
R. En Gij zult het aanschijn der aarde vernieuwen.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die de harten der geloovigen door de verlichting van den H. Geest hebt onderwezen, geef dat wij in denzelfden Geest de ware wijsheid moge bezitten, en ons altijd over zijne vertroosting mogen verblijden. Door Christus, onzen Heer. Amen.

---

* *ontferm U over ons.*
* *ontferm u over ons*

VENI CREATOR

OF

Smeekzang tot den H. Geest.

KOM, Schepper, kom, o Heil'ge Geest !
Bezoek de harten, die Ge U riept,
En met uw hemelsche genâ
Vervul de zielen, die Gij schiept.

Dien men als Trooster, als de Gaaf
van God den Allerhoogste roemt ;
En Levensbron, en Liefde, Vuur,
En geestelijke Zalving noemt ;

Gij, die met zevenvoude gaaf
Des Vaders rechtervinger blijkt,
En als zijn trouw beloftewoord,
Den mond met milde spraak verrijkt :

Ontsteek de zinnen door uw licht,
Stort in de harten liefde neer ;
De zwakke krachten van ons vleesch,
Versterk genadig meer en meer.

Verdrijf den vijand ver van ons,
Voer ons den vrede spoedig aan ;
Dat wij aldus door U geleid,
Al wat ons schaden kan, ontgaan.

Geef, dat een elk den Vader kenn',
En God den Zoon met ons belijd' ;
Dat wij in U, als Beider Geest
Gelooven nu en 't allen tijd.
Aan God den Vader lof en eer,
Aan zijn uit 't graf verrezen Zoon !
Zij lof en eer den Trooster ook
Door aller eeuwen eeuw geboôn.

LITANIE DER ALLERH. MAAGD MARIA..

HEER, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, *ontferm U over ons.*
God, Zoon, Verlosser der wereld, *ontferm U over ons.*
God, H. Geest, *ontferm U over ons.*
H. Drievuldigheid, één God, *ontferm U over ons.*
H. Maria, *bid voor ons.*
H. Moeder Gods,*
H. Maagd der Maagden,
Moeder van Christus,
Moeder der goddelijke genade,
Allerreinste Moeder,
Allerzuiverste Moeder,

---

* *bid voor ons.*

Ongeschonden Moeder,
Onbevlekte Moeder,
Minnelijke Moeder,
Wonderbare Moeder,
Moeder van goeden raad,
Moeder des Scheppers,
Moeder des Zaligmakers,
Allervoorzichtigste Maagd,*
Eerwaardige Maagd,
Lofwaardige Maagd,
Machtige Maagd,
Goedertierene Maagd,
Getrouwe Maagd,
Spiegel der rechtvaardigheid,
Zetel der wijsheid,
Oorzaak onzer blijdschap,
Geestelijk vat,
Eerwaardig vat,
Schoon vat van godsvrucht,
Geestelijke roos,
Toren van David,
Ivoren Toren,
Gulden Huis,
Ark des Verbonds,
Deur des hemels,
Morgenster,
Behoudenis der kranken,
Toevlucht der zondaren,
Troosteres der bedrukten,
Hulp der Christenen,
Koningin der Engelen,
Koningin der aartsvaders,
Koningin der profeten,
Koningin der apostelen,
Koningin der martelaren,
Koningin der belijders,
Koningin der maagden,
Koningin van alle Heiligen,
Koningin zonder vlek der erfzonde ontvangen,
Koningin van de allerheiligste Rozenkrans,
Koningin van de vrede,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U over ons.*

LAAT ONS BIDDEN.

Onder uw bescherming nemen wij onze toevlucht, H. Moeder Gods ; verstoot onze gebeden niet in onzen nood, maar verlos ons altijd van alle gevaren, o glorierijke en gezegende Maagd, onze Vrouwe, onze Middelares, onze Voorspreekster ; verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

V. Bid voor ons, H. Moeder Gods.

R. Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

GEBED.

Wij bidden U, o Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de Boodschap des Engels de menschwording van Christus, uwen Zoon, gekend hebben, door zijn lijden en kruis tot de heerlijkheid der verrijzenis mogen gebracht worden. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

---

* *bid voor ons*

AVE MARIS STELLA.

U, Ster der zee, zij lof,
Gods Moeder hoog verheven
En altijd Maagd gebleven,
U, deur van 't Hemelhof !

Hoor Gabriël den groet,
Het « Ave » tot u spreken,
Wil Eva's vloek verbreken
Die ons nog zuchten doet.

Verbreek ons zondenjuk,
Doe 't licht voor blinden stralen,
Verdrijf al onze kwalen,
Verkrijg ons 't waar geluk.

Toon dat Gij Moeder zijt,
Doe Jezus ons verhooren,
Hij die, voor ons geboren,
Uw kind is voor altijd.

O Maagd, zoo zacht, zoo rein,
Nooit door een vlek geschonden,
Maak, dat wij zonder zonden,
En zacht en zuiver zijn.

Schenk ons de zuiverheid,
Blijf immer ons bewaken ;
Opdat wij eens geraken,
Bij U in de eeuwigheid.

Den Vader en den Zoon
Wil 'k lof en eer bewijzen ;
Den heil'gen Geest ook prijzen
Vol glorie op zijn troon. Amen.

LITANIE
VAN DEN ZOETEN NAAM VAN JEZUS.

HEER, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, *ontferm U over ons.*
God, Zoon, Verlosser der wereld, *ontferm U over ons.*
God, H. Geest,*
H. Drievuldigheid, één God,
Jezus, Zoon van den levenden God,
Jezus, glans des Vaders,
Jezus, gloed van het eeuwige licht,
Jezus, Koning der glorie,
Jezus, zon der gerechtigheid,
Jezus, Zoon der H. Maagd Maria,
Beminnelijke Jezus,
Wondervolle Jezus,
Jezus, sterke God,
Jezus, Vader der toekomende eeuwen,

---

* *ontferm U over ons.*

Jezus, Engel van den hoogen Raad,
Allermachtigste Jezus,
Allergeduldigste Jezus,
Allergehoorzaamste Jezus,
Jezus, zachtmoedig en ootmoedig van harte,*
Jezus, minnaar der zuiverheid,
Jezus, onze minnaar,
Jezus, God des vredes,
Jezus, oorsprong des levens,
Jezus, voorbeeld der deugden,
Jezus, ijveraar der zielen,
Jezus, onze God,
Jezus, onze toevlucht,
Jezus, Vader der armen,
Jezus, schat der geloovigen,
Jezus, goede Herder,
Jezus, waarachtig licht,
Jezus, eeuwige wijsheid,
Jezus, oneindige goedheid,
Jezus, onze weg en ons leven,
Jezus, blijdschap der Engelen,
Jezus, Koning der Oudvaders,
Jezus, Meester der Apostelen,
Jezus, Leraar der Evangelisten,
Jezus, sterkte der Martelaren,
Jezus, licht der Belijders,
Jezus, zuiverheid der Maagden,
Jezus, kroon van alle Heiligen,
Wees genadig, *spaar ons, Jezus,*
Wees genadig, *verhoor ons, Jezus.*
Van alle zonde, *verlos ons, Jezus.*
Van uwe gramschap,**
Van de lagen des duivels,
Van den geest der onkuischheid,
Van den eeuwigen dood,**
Van de verwaarloozing uwer inspraken,
Door het geheim uwer H. Menschwording,
Door uwe geboorte,
Door uwe kindsheid,
Door uw allergoddelijkst leven,
Door uwen arbeid,
Door uwen doodstrijd en uw lijden,
Door uw kruis en uwe verlatenheid,
Door uwe smarten,
Door uwen dood en uwe begrafenis,
Door uwe verrijzenis,
Door uwe hemelvaart,
Door uwe vreugden,
Door uwe heerlijkheid,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Jezus.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Jezus.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U over ons, Jezus.*
Jezus, hoor ons.
Jezus, verhoor ons.

---

* *ontferm U over ons.*
** *verlos ons, Jezus.*
** *verlos ons, Jezus.*

LAAT ONS BIDDEN.

Heer Jezus Christus, Die gezegd hebt : vraagt en gij zult verkrijgen, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal opengedaan worden ; wij bidden U, ontsteek op onze bede in ons het vuur uwer goddelijke liefde, opdat wij U uit geheel ons hart met woorden en werken beminnen, en nimmer ophouden U te loven.

Geef, o Heer, dat wij altoos uwen Heiligen Naam vreezen en tegelijk beminnen ; nooit immers houdt Gij op hen te bestieren, die Gij in de bestendige liefde jegens U bevestigd hebt. Door onzen Heer Jezus Christus, uwen Zoon, Die met U leeft en heerscht, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

LITANIE VAN HET H. HART VAN JEZUS.

HEER, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, *ontferm U over ons.*
God, Zoon, Verlosser der wereld,*
God, H. Geest,
H. Drievuldigheid, één God,
Hart van Jezus, Zoon des eeuwigen Vaders,
Hart van Jezus, in den schoot der Moedermaagd, door den H. Geest gevormd,
Hart van Jezus, met het Woord Gods zelfstandig vereenigd,
Hart van Jezus, oneindig in Majesteit,
Hart van Jezus, heilige tempel Gods,
Hart van Jezus, woontent des Allerhoogsten,
Hart van Jezus, huis Gods en poort des hemels,
Hart van Jezus, gloeiende oven van liefde,
Hart van Jezus, schatkamer van gerechtigheid en liefde,
Hart van Jezus, vol van goedheid en liefde,
Hart van Jezus, afgrond van alle deugden,
Hart van Jezus, allen lof overwaardig,
Hart van Jezus, Koning en middelpunt aller harten,
Hart van Jezus, waarin alle schatten zijn van wijsheid en wetenschap,*
Hart van Jezus, waarin de gansche volheid der Godheid woont,
Hart van Jezus, waarin de Vader zijn welbehagen heeft gesteld,
Hart van Jezus, van Welks volheid wij allen ontvangen hebben,
Hart van Jezus, verlangen der eeuwige heuvelen,
Hart van Jezus, geduldig en rijk aan barmhartigheid,
Hart van Jezus, mild voor allen die U aanroepen,
Hart van Jezus, bron van leven en heiligheid,
Hart van Jezus, verzoening voor onze zonden,
Hart van Jezus, met versmadingen verzadigd,
Hart van Jezus, om onze misdaden verbrijzeld,
Hart van Jezus, gehoorzaam geworden tot den dood,
Hart van Jezus, met eene lans doorstoken,
Hart van Jezus, bron van alle vertroosting,
Hart van Jezus, ons leven en onze verrijzenis,
Hart van Jezus, onze vrede en verzoening,
Hart van Jezus, slachtoffer voor de zondaren,
Hart van Jezus, heil van die op U hopen,
Hart van Jezus, hoop van die in U sterven,
Hart van Jezus, wellust van alle Heiligen,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U over ons.*
Jezus, zachtmoedig en ootmoedig van harte.— *Maak ons hart gelijkvormig aan Uw Hart.*

---

* *ontferm U over ons.*
* *ontferm U over ons.*

LAAT ONS BIDDEN.

Almachtige, eeuwige God, sla uw blikken op het Hart van uwen allerliefsten Zoon en op de lofprijzingen en voldoeningen, die Hij U in den naam der zondaren gebracht heeft, en schenk aan hen die uwe barmhartigheid afsmeeken, vergiffenis, in naam van denzelfden Jezus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TOEWIJDING

van zichzelf aan Jezus Christus, de menschgeworden Wijsheid, door Maria's handen.

O eeuwige en menschgeworden Wijsheid ! O zeer beminnelijke en aanbiddelijke Jezus, waarlijk God en waarlijk mensch, eeniggeboren Zoon van den eeuwigen Vader en van Maria altijd Maagd, ik aanbid U diep in den schoot en de heerlijkheid uws Vaders gedurende de eeuwigheid, en in den maagdelijken schoot van Maria, uwe allerwaardigste Moeder, in den tijd uwer menschwording.

Ik breng U dank, dat Gij U zelf vernietigd hebt door de gedaante van een slaaf aan te nemen, om mij uit de wreede slavernij des duivels te verlossen.

Ik loof en verheerlijk U, omdat Gij U gewaardigd hebt U in alles te onderwerpen aan Maria, uwe heilige Moeder, ten einde mij door Haar tot uw getrouwe slaaf te maken.

Maar, helaas, ondankbare en ontrouwe die ik ben, ik heb de beloften niet gehouden, die ik U zoo plechtig bij mijn heilig Doopsel gedaan heb. Ik heb mijn verplichtingen niet vervuld. Ik verdien niet uw kind, noch uw slaaf genoemd te worden. En daar er niets in mij is, dat niet uw afkeer en uw toorn verdient, durf ik niet meer uit mijzelf tot uw allerheiligste en allerdoorluchtigste Majesteit naderen. Daarom neem ik mijne toevlucht tot de tusschenkomst uwer allerheiligste Moeder, die Gij mij als Middelares bij U gegeven hebt. Door haar bemiddeling hoop ik van U te verkrijgen het berouw en de vergiffenis mijner zonden, het bezit en het behoud der Wijsheid.

Wees dan gegroet, o onbevlekte Maagd Maria, levend tabernakel der Godheid, waarin de verborgen eeuwige Wijsheid door Engelen en menschen wil aanbeden worden.

Wees gegroet, o Koningin van hemel en aarde, aan Wie alles onderworpen is wat onder God staat.

Wees gegroet, o veilige Toevlucht der zondaren, Wier barmhartigheid niemand geweigerd wordt. Vervul mijn verlangens naar de goddelijke Wijsheid, en aanvaard daarom de beloften en de offerande, die mijne nietigheid U aanbiedt.

Ik… (N.N.), ontrouwe zondaar, hernieuw en bekrachtig heden in uwe handen de beloften van mijn heilig Doopsel. Ik verzaak voor altijd aan de Satan, aan zijn ijdelheden en zijn werken, en ik schenk mij geheel aan Jezus Christus, de menschgeworden Wijsheid, om achter Hem mijn kruis te dragen al de dagen van mijn leven. En opdat ik Hem getrouwer zij dan ik tot dusver geweest ben, kies ik U heden, o Maria, in tegenwoordigheid van heel het hemelsch Hof, tot mijne Moeder en Meesteres. Ik lever U over en wijd U toe, in de hoedanigheid van slaaf, mijn lichaam en mijn ziel, mijn inwendige en uitwendige goederen, en de waarde zelfs van mijn verledene, tegenwoordige en toekomstige goede werken. Ik laat U een geheel en volkomen recht, om over mij en al wat mij toebehoort, zonder voorbehoud te beschikken naar uw goedvinden, tot meerdere eer van God, in den tijd en in eeuwigheid.[1]

Aanvaard o goedertierene Maagd, deze geringe offerande mijner slavernij, ter ere van en in vereeniging met de onderwerping, die de eeuwige Wijsheid aan uw moederschap heeft willen betoonen ; als hulde voor de macht, die Gij beiden over dit nietig aardwormpje en deze ellendigen zondaar bezit ; als dankbetuiging voor de voorrechten, waarmede de allerheiligste Drieëenheid U begunstigd heeft. Ik verklaar, dat ik voortaan, als uw waarachtig slaaf, in alles uw eer wil zoeken en U wil gehoorzamen.

O bewonderenswaardige Moeder, vertoon mij aan uw lieven Zoon in hoedanigheid van eeuwigen slaaf, opdat Hij, na mij door U te hebben vrijgekocht, mij ook door U ontvange.

O Moeder van barmhartigheid, verleen mij de gunst de ware wijsheid Gods te verkrijgen, en mij daarom op te nemen onder het getal van hen, die Gij bemint, onderricht en leidt, die Gij voedt en beschermt als uwe kinderen en slaven.

O getrouwe Maagd, maak van mij in alles een zoo volmaakt leerling, navolger en slaaf der menschgeworden Wijsheid, Jezus Christus, uwen Zoon, dat ik door uw voorspraak en naar uw voorbeeld moge geraken tot de volheid van zijn leeftijd op aarde en van zijn glorie in den Hemel. Amen.

---

[1] De cursief gedrukte regels bevatten de eigenlijke akte van Toewijding. Het is een heilzaam gebruik ten minste dit uitreksel dagelijks te bidden.

Schietgebeden
om de Toewijding te hernieuwen.

IK behoor geheel aan Jezus door Maria.
Ik verzaak aan mijzelf, en geef mij aan U, o lieve Moeder.

Ik behoor U geheel toe, en al wat ik heb draag ik U op, o mijn beminnelijke Jezus, door Maria uwe allerheiligste Moeder.

Allerh. Hart van Jezus, ik schenk mij geheel aan U door Maria.

(300 dagen aflaat.)

Opdracht die men elken morgen
kan verrichten.

ALLERBEMINNELIJKSTE Oppervorstin, ik loof en prijs U, omdat Gij U gewaardigd hebt, mij gedurende deze nacht te bewaken en te beschermen. Ik dank U, wijl Gij met Jezus voor mij aan God den Vader den lof en dank gebracht hebt, welke ik Hem schuldig ben.

Ik groet U bij het begin van dezen dag, onbevlekte Maagd, met een geheel nieuwe vurigheid ; ik vereenig mij hiertoe met het H. Hart van Jezus, met de Engelen, met de Heiligen, en met alle godvruchtige zielen, die U het meest zijn toegewijd. Om U mijne liefde te betuigen, wijd ik mij op dit oogenblik geheel aan U toe met alles wat mij toebehoort ; ik geef U mijn lichaam, mijne ziel, de waarde mijner goede werken volgens al uwe inzichten en ter eere der Allerheiligste Drievuldigheid. Kon ik deze overgave van geheel mijzelf duizend en nog eens duizend maal op dezen dag hernieuwen ! Ik bied ze U aan, o goedertierene Moeder, in vereeniging met alle meeningen van het H. Hart van Jezus, alsook met alle H. Missen, die over de geheele wereld zullen opgedragen worden, en ik neem mij voor, alle aflaten te verdienen, waaraan ik kan deelachtig worden en waarvan ik de toepassing aan uw welbehagen overlaat. Ontvang, goedertierene Maagd, deze kleine gave mijner dienstbaarheid ter eere van de onderwerping, waarmede Jezus, de eeuwige Wijsheid, aan U gehoorzaam was, en tot dankzegging voor de voorrechten waarmede de Heilige Drievuldigheid U begunstigd heeft.

Toewijding aan de Allerheiligste
Maagd, opgesteld door de Heilige
Margareta Maria Alacoque.[2]

O ALLERHEILIGSTE, allerbeminnelijkste en allerglorierijkste Maagd, Moeder van God en mijne dierbare Moeder, Voorspreekster en Meesteres, aan Wie ik geheel toegewijd ben, er mij op beroemende U toe te behooren als kind en slaaf voor tijd en eeuwigheid : — zie mij thans aan uwe voeten neergeknield om U de beloften mijner getrouwheid en afhankelijkheid te hernieuwen en U te smeeken, dat Gij mij, als U geheel toebehoorende, aan 't aanbiddelijk Hart van Jezus zoudt aanbieden, opdragen, toewijden en slachtofferen, mijzelf en al wat ik ben, al wat ik doen en lijden zal. Niets wil ik mij voorbehouden ; ik wil geen andere vrijheid dan Hem te beminnen, geen andere eer dan Hem toe te behooren als slaaf en slachtoffer zijner zuivere liefde, geen andere wil of macht dan Hem te behagen en te bevredigen, zelfs ten koste van mijn leven.

Daar Gij alle macht over dat beminnelijke Hart bezit, o geliefde Moeder, maak dat Hij de opdracht aanvaarde welke ik heden in uwe tegenwoordigheid en door uwe tusschenkomst doe. Ik beloof hieraan getrouw te zijn, indien ik slechts door zijne genade en door uwe hulp gesteund word : nederig smeek ik U mij deze niet te weigeren !

O mijn zoete hoop, laat mij uwe macht op dat beminnelijk Hart wedervaren, en wend uwen invloed aan om mij daarin op te sluiten voor altijd. Vraag Hem zijne oppermacht uit te oefenen over mijne ziel, zijne liefde te doen heerschen in mijn hart, om mij geheel te vernietigen en te hervormen in Zichzelf. Hij zij mijn Vader, mijn Bruidegom, mijn Beschermer, mijn Schat, mijn Geneugte, mijne Liefde, mijn Alles in alle dingen. Laat Hem in mij verdelgen en uitroeien al wat van mij zelf is, en in de plaats stellen al wat van Hem is, opdat ik Hem moge behagen. Hij zij de steun mijner onmacht, de sterkte mijner zwakheid, de vreugde mijner droefenis.

O, HH. Harten van Jezus en Maria, vult aan wat mij ontbreekt. Herstelt al de vergrijpen van mijn hart. Verzengt dat hart in den heiligen gloed uwer liefde. Verteert al mijne koudheid en onverschilligheid in uwen dienst. Voortaan zal 't mijn heele geluk en zaligheid zijn, te leven en te sterven als slaaf van 't aanbiddelijk Hart van Jezus, als kind en dienaar zijner H. Moeder.

---

[2] Dit heerlijk gebed, door de Heilige voor haar Novicen opgesteld, bewijst dat de Vertrouwelinge van het Goddelijk Hart en Voorbode van zijn Rijk, de volmaakte Godsvrucht tot de Allerh. Maagd beoefende en verspreidde.

Akte van Toewijding
aan de Allerh. Maagd Maria.

opgesteld door

Z. E. KARDINAAL MERCIER.

ALLERHEILIGSTE Maagd, in tegenwoordigheid van de Allerh. Drievuldigheid, van uwen goddelijke Zoon en het hemelsche hof, werp ik mij voor uwe voeten neer en smeek ik U, in den vollen zin des woords mijne Moeder en mijne Voorzienigheid te willen zijn.

Geloof en ondervinding hebben mij geleerd, hoezeer ik me zelf moet mistrouwen.

Ik zou geheel aan God willen zijn, en ik kom er niet toe.

Ik zou mij geheel aan mijzelf onthecht wenschen, mijn dagelijksch kruis willen liefhebben, trouw de voetstappen drukken van uw goddelijke Zoon, en ik slaag er niet in.

Nochtans, o teedere Moeder, is onze God een God van liefde.

Het rijk van 't H. Hart van zijnen Zoon moet een rijk van liefde wezen, waar de zielen vrede en de Allerh. Drieëenheid ter zelfder tijd haar glorie vinde.

Bevestig ons, goede Moeder, bevestig mij in dien vrede. Gij kunt het, gij zult het ook willen. Wees mijne Moeder en Beschermster, *Monstra te esse Matrem.*

Vrijwillig stel ik U aan tot Eigenares van mij zelven door den inwendigen afstand dien ik doe van al wat ik heb, van al wat ik ben.

Wees erfgename van al hetgeen waarover ik zou kunnen beschikken. Ik ben uw eigendom en wil het zijn zonder voorbehoud, onherroepelijk. Dat uitsluitend uwe inzichten ook de mijne wezen. Dat mijn daden en werken in afhankelijkheid van U worden voltrokken ; dat mijn geheele leven en mijn laatste ademtocht U toebehooren. Door U heeft de eeuwige Vader ons Jezus geschonken. In vereeniging met U heeft uw goddelijke Zoon Jezus, tot glorie van de Allerh. Drievuldigheid, voor ons zijn uiterste offerdaad volbracht. Gedoog, dat wij ons door U, met U en in U teruggeven aan Jezus Christus, Moeder der Kerk, algemeene Middelares der genaden, ik wijd me aan uw smartvol en onbevlekt Hart : ik wil leven in uw heilige slavernij. Amen.

Gebed tot Jezus.[3]

MIJN beminnelijke Jezus, gedoog dat ik mij tot U wende om U mijn dankbaarheid te betuigen voor de gunst mij verleend, dat Gij mij door de godsvrucht der slavernij aan uwe H. Moeder hebt gegeven, opdat Zij mijn Voorspreekster weze bij uwe Majesteit en mijne algeheele aanvulling in mijne overgroote ellende.

Ach, Heer, ik ben zoo ellendig, dat ik zonder deze goede Moeder zeker zou verloren gaan. Ja, Maria heb ik noodig bij U en overal : noodig, om uwe rechtmatige gramschap te bedaren, daar ik U zoozeer beleedigd heb en nog dagelijks beleedig ; noodig, om de eeuwige straffen uwer gerechtigheid te weerhouden, die ik verdien ; noodig, om mijne ziel en die van anderen te redden ; noodig, om tot U op te zien, om tot U te naderen en U te behagen ; noodig, om altoos uwen H. Wil te volbrengen en in alles uwe meerdere glorie te bevorderen.

Ach, waarom kan ik niet over heel de wereld de barmhartigheid verkondigen, welke Gij mij betoond hebt ! Waarom weet niet iedereen, dat ik zonder Maria reeds verdoemd zou zijn ! Kon ik U op waardige wijze danken voor zulk een weldaad ! Maria is in mij : *hæc facta est mihi !* « Zij is de mijne geworden. » Welk een schat ! Wat een troost ! Zou ik Haar daarna niet geheel toebehooren ? Wat een ondankbaarheid ! Mijn dierbare Verlosser, laat mij liever sterven, dan te leven zonder geheel aan Maria toe te behooren.

Duizend en duizend maal heb ik Haar, met den H. Joannes, aan den voet des Kruises, tot mijn enig bezit genomen, en mijzelf even zoovele malen aan Haar geschonken. Heb ik dit echter nog niet gedaan zooals Gij het verlangt, o lieve Jezus, dan doe ik het thans, zooals Gij wilt dat ik het doen zal. En als Gij in mijn ziel of lichaam iets bespeurt, wat die doorluchtige Vorstinne niet toe behoort, dan smeek ik U, het mij te ontrukken en het verre van mij te werpen ; want wat Maria niet toebehoort, is Uwer niet waardig.

H. Geest, verleen mij al deze genaden. Plant, besproei en kweek in mijne ziel de beminnenswaardige Maagd Maria, die de ware Boom des Levens is, opdat hij groeie en bloeie en levensvrucht drage in overvloed.

H. Geest, geef mij een groote godsvrucht, een groote genegenheid voor Maria, uw goddelijke Bruid ; een groot vertrouwen op haar moederhart ; geef dat ik immer mijne toevlucht neme tot hare barmhartigheid, opdat door U en in Maria, Jezus Christus, groot en krachtig, in mij gevormd worde tot de ouderdomsmate van Christus' volheid. Amen.

---

[3] Dit gebed, alsook het volgende, is van den Zaligen de Montfort. Beide kunnen dienen ter hernieuwing der opdracht.

Gebed tot Maria.

WEES gegroet, Maria, welbeminde Dochter van God den eeuwigen Vader. Wees gegroet, Maria, wonderbare Moeder van God den Zoon. Wees gegroet, Maria, allertrouwste Bruid van God den H. Geest. Wees gegroet, Maria, mijn dierbare Moeder, mijn beminnelijke Meesteresse en mijn machtige Vorstin. Wees gegroet, mijn vreugde, mijn glorie, mijn hart en mijn ziel !

Gij behoort mij geheel toe uit barmhartigheid en ik behoor U geheel toe uit rechtvaardigheid. Maar ik behoor U nog niet genoeg. Ik geef mij opnieuw geheel aan U, als slaaf voor altijd, zonder iets voor te behouden, noch voor mij, noch voor anderen. Mocht Gij in mij nog iets ontdekken, dat U niet toebehoort, dan smeek ik U, het op dit oogenblik te nemen en de volkomen heerschappij over al wat in mijn macht is te aanvaarden ; in mij te verdelgen, uit te roeien en te vernietigen al wat God mishaagt ; er te planten, op te richten en tot stand te brengen al wat U behaagt.

Laat het licht van uw geloof de duisternissen van mijn geest verdrijven ; laat uw diepen ootmoed de plaats innemen van mijn hoogmoed ; uw verheven beschouwing een eind maken aan de verstooidheid mijner wispelturige verbeelding ; uwe voortdurende beschouwing van God mijn geheugen vervullen met de gedachte aan zijn tegenwoordigheid. Laat den liefdegloed van uw hart de lauwheid en de koudheid van het mijne ontvlammen ; laat uw deugden mijne zonden vervangen, uw verdiensten mijn sieraad en aanvulling wezen voor God ! O welbeminde, inniggeliefde Moeder, maak eindelijk, indien dit mogelijk is, dat ik geen andere geest dan de uwe bezitte om Jezus en zijn H. Wil te kennen ; geen andere ziel dan de uwe om den Heer te loven en te verheerlijken ; geen ander hart dan het uwe, om God met een zuivere en vurige liefde te beminnen, zooals Gij.

Ik vraag geen visioenen, noch openbaringen, noch zelfs geestelijke zoetheden en vertroostingen. Aan U het geluk, klaar te aanschouwen, zonder duisternis ; aan U, ten volle te genieten, zonder bitterheid ; aan U, glorierijk te heerschen aan de rechterhand uws Zoons in den hemel, zonder de minste vernedering. Aan U, onvoorwaardelijk te bevelen aan Engelen, menschen en duivelen, zonder weerstand, en ten slotte vrij te beschikken over alle schatten Gods zonder voorbehoud. Ziedaar, o Maria, het allerbeste deel, U door den Heer gegeven, en dat U nooit zal ontnomen worden ; deze gedachte schenkt mij groote vreugde.

Wat mijn deel hier op aarde betreft, ik wensch geen ander dan hetgeen ook Gij hier hadt, namelijk : eenvoudig te gelooven, zonder te zien of te genieten ; blijmoedig te lijden, zonder troost der schepselen ; onophoudelijk te sterven aan mijzelf, zonder verpoozing ; krachtig voor U te arbeiden tot aan den dood, zonder eenig voordeel, als de geringste uwer slaven.

De eenige gunst welke ik U uit louter barmhartigheid vraag is, dat ik alle dagen en ieder oogenblik mijns levens driemaal moge herhalen : *Amen, Het zij zoo,* voor *alles* wat Gij gedurende uw leven op aarde hebt gedaan ; *Amen, Het zij zoo,* voor alles wat Gij thans doet in den hemel ; *Amen, Het zij zoo,* voor alles wat Gij doet in mijne ziel, opdat Gij alleen Jezus in mij ten volle moogt verheerlijken, in tijd en eeuwigheid. Amen.

II.

OEFENINGEN
VAN HET INWENDIG LEVEN

in den geest
der volmaakte Godsvrucht
tot de H. Maagd.

I*K zal geen rust hebben, alvorens ik Maria gevonden heb, »* placht de H. Joannes Berchmans te zeggen. O kind, o dienaar dezer goede Moeder, is diezelfde kreet ook niet duizendmaal aan uw eigen hart ontsnapt, wanneer gij de schoone bladzijden laast, welke de Zalige Grignion de Montfort over het leven van Maria in de zielen heeft geschreven ? Om de gunst van deze doorluchtige Koningin zekerder te verkrijgen, hebt gij u zonder twijfel reeds aan Haar toegewijd, of hebt gij althans het plan gevormd u weldra volmaakt en zonder voorbehoud aan Haar toe te wijden, door in hare handen voor immer en volkomen afstand te doen van alles wat u kan toebehooren, zelfs van de waarde uwer goede werken.

Welke vreugde verschaft gij daardoor aan het Hart van Jezus ! Welke liefde beoefent gij op die wijze jegens den naaste en welk een goed verschaft gij zoo aan uw eigen ziel, wijl Maria van nu af aan uw alles zal worden en uw aanvulling bij God.

Maar begrijp het wel, het *wezen* dezer devotie bestaat daarin, dat gij u, zooveel het u mogelijk is, beijvert, voortaan alle oogenblikken uws levens al uwe handelingen te verrichten *door Maria, in Maria, met Maria* en *voor Maria,* gelijk wij vroeger hebben uitgelegd.

Om u te helpen dezen weg te betreden, laten wij hier eenige beschouwingen en godvruchtige oefeningen volgen van Heiligen, die zich het meest door hunnen liefde voor de Koningin des hemels hebben onderscheiden. Mogen zij u helpen om het inwendig rijk van Maria in de zielen steeds volmaakter in u te vestigen en u daarvan de heerlijke vreugde te doen genieten.

EERSTE HOOFDSTUK.

Het Morgengebed.

I.

DE H. Kerk past op de Allerheiligste Maagd de woorden toe, welke de H. Geest Jezus, de eeuwige Wijsheid, in den mond legt : « *Zij voorkomt hen, die naar Haar verlangen, zoodat Zij zich vooraf aan hen vertoont. Wie vroeg opstaat om Haar te zoeken, zal zich niet behoeven afmatten om Haar te ontmoeten ; want hij zal Haar vinden aan zijne deur. »* (Wijsh. VI. Hoofdstuk 15.)

Kind van Maria, laat deze gedachte reeds aanstonds bij uw ontwaken uw hart ontvlammen. Geef gehoor aan de liefde dezer teedere Moeder, die bij u is om uw eerstelingen te ontvangen, en sta aanstonds op, op den tijd dien uw dagorde u voorschrijft. Groet bij uw ontwaken de Allerheiligste Maagd, evenals het Kind Jezus dit deed, en offer u aan God op door hare handen. Als blijk van uwe afhankelijkheid en uwe liefde kunt ge uw kruis, uw scapulier of uwe medaille kussen, terwijl ge zegt : *« Ik behoor geheel aan U, mijn goede Moeder, en alles wat ik bezit, behoort U toe. »* Smeek Haar nederig, op het voorbeeld van verschillende Heiligen, u te zegenen.

Welk een zoete vreugde zult gij smaken, als ge dit met godsvrucht doet ! De Heilige Angela van Foligno vroeg bij haar ontwaken altijd den zegen der Allerheiligste Maagd. Op een zekere dag hoorde zij in het diepste haars harten het volgende antwoord : « Wees gezegend, mijne dochter, wees gezegend door mijn Zoon en door Mij. » De ziel der heilige gevoelde zich bij die woorden overstroomd van goddelijke troost.

Ofwel gij kunt er u aan herinneren, dat krachtens de Toewijding die gij hebt gedaan van geheel uw wezen, Maria van haren kant uw aanvulling en uw alles is geworden bij God. Hebt ge Haar liefdevol gegroet, vereenig u dan met haar onbevlekt Hart, om u deszelfs gesteltenissen eigen te maken, en zeg met den Heiligen Alphonsus Rodriguez : « O aller-doorluchtigste Drievuldigheid, ik bied u de gevoelens aan van nederigheid, van aanbidding, van dankzegging en van lofprijzing der Allerh. Maagd. » Hebt gij u een andere godvruchtige oefening eigen gemaakt, blijf er dan getrouw aan en vervolmaak ze door ze te vereenigen met het Hart van Maria.

Terwijl gij u met alle mogelijke zedigheid en als onder de oogen uwer hemelsche Moeder aankleedt, moet ge zorgdragen, dezen voor uwe ziel zoo kostbaren tijd niet te laten verloren gaan. Houd u bezig met godvruchtige gedachten, en bid eenige schietgebeden. Het beste wat ge doen kunt, is aan het onderwerp uwer overweging te denken, dat ge den avond te voren hebt moeten voorbereiden. Maar dit alles moet kalm en zonder inspanning geschieden. Volg den raad van den Zaligen Grignion de Montfort : verneder u er over, dat ge nog geen waar kind van Maria zijt, en groet herhaaldelijk Haar die door de H. Kerk genoemd wordt *getrouwe Maagd*, opdat Zij u de genade verwerve, tijdens uw gebed en overweging goed ingetogen te zijn. Gelukkig gij, als ge u een gunst mocht verwerven gelijk de Zalige Henricus Suso, die, toen hij op een zekeren dag met grooter hartelijkheid dan gewoonlijk de Koningin zijns harten begroette, een oogenblik hare tegenwoordigheid mocht genieten en de volgende woorden vernemen : « Hoe meer uwe ziel Mij met een kuische en aan de zinnen onthechte liefde

achtervolgt, des te inniger aan Mij verknocht en met Mij vereenigd, zult gij op den dag der eeuwige glorie heerschen. »

II.

Als de tijd van het gebed gekomen is, denk er dan aan, dat gij het Gode moet aanbieden door Maria, en dat gij moet trachten in hare gevoelens door te dringen. Zorg, dat uwe ziel de *bidplaats* worde der Allerheiligste Maagd. O, wie zal ons de wonderbare gesteltenissen van haar hart schetsen, wanneer Zij, neergebogen voor de Goddelijke Majesteit, reeds in den vroegen morgen aan God hare eerbewijzen bracht ! Wat een nederigheid en wat een diepe ingetogenheid ! Welk een geloof, welk een vertrouwen, welk een vurigheid ! Draag daarom altijd uwe mondgebeden aan God op, door de handen van Maria, en niet alleen die welke gij des morgens bidt, maar ook die welke gij in den loop van den dag zult bidden. Welke genaden zult gij niet verwerven, als gij zóó met uwe hemelsche Moeder vereenigd zijt ! « Wanneer wij ons tot Maria wenden, worden wij spoediger verhoord, », zegt de H. Anselmus, « want God kan Haar niets weigeren. »[1]

TWEEDE HOOFDSTUK

De overweging.

I.

« Ik ben de Moeder der schoone liefde, der erkenning, der heilige hope. In Mij is alle genade van den weg en van de waarheid. In Mij is alle hoop des levens en der deugd. Komt allen tot Mij, die naar Mij met vurigheid verlangt. »

Eccli. XXIV. 24-29.

ZIEDAAR de woorden, welke de Heilige Maagd tot u richt, om uw verlangen naar en uw vertrouwen in het gebed op te wekken ; bijzonder geldt dit het inwendig gebed, hetwelk wij « *overweging* » of « *meditatie* » noemen.

De overweging ! Hoe noodzakelijk is zij voor u, om de uitgelezen genaden te verwerven, welke gij noodig hebt te midden der vele valstrikken welke gespannen worden, en om weerstand te bieden aan de ontelbare bekoringen uwer vijanden. Kind van Maria, wilt gij de gunst uwer hemelsche Moeder genieten ? Bemin dan, gelijk Zij, de overweging. « Vanaf hare prilste jeugd, wijdde Zij » zegt de H. Hieronymus,[2] « een groot gedeelte van haar tijd aan het inwendig gebed. » Leg u, zooveel mogelijk, insgelijks op deze godvruchtige oefening toe, minstens een kwartier iederen dag, en beveel u aan, om er u goed van te kwijten, aan Haar Die zoo terecht genoemd wordt de *Meesteres in de wetenschap Gods.*

Men vroeg op zekeren dag aan den H. Eleazarus, tot welken beschermheilige hij zijne toevlucht nam, om zoo goed zijne overweging te houden. « Tot de Allerheiligste Maagd, » luidde het antwoord. « Ik beschouw op de eerste plaats mijne onwaardigheid, mijne diepe ellende. Vervolgens wend ik mij tot deze beminnelijke Moeder en vraag Haar, dat Zij in mijn hart en in mijn mond legge, hetgeen het meest aan Haar zelve en aan haar Zoon behaagt. Dan bid ik een Wees gegroet. Van af dat oogenblik ontbreekt het mij nooit aan nieuwe stof in betrekking tot deze goddelijke dingen. »[3] Doe ook gij zoo. Verneder u diep, overweeg vervolgens eenige oogenblikken, hoe vol gebreken gij zijt, hoe arm aan deugden, hoe ver van de volmaaktheid, die uw titel van kind en slaaf van Maria zou doen veronderstellen. Wend u vervolgens tot de Allerheiligste Maagd met gevoelens van het meest kinderlijk vertrouwen. Zeg Haar bijv. : « Goede Moeder, ik stel in uwe handen de drie vermogens mijner ziel. Verricht Gij het inwendig gebed in mij. Wees in mijn geheugen, om er alle herinneringen uit te wisschen die geen betrekking hebben op Jezus ; in mijn verstand om er alle andere kennis uit te drijven ; in mijn wil om er elke andere begeerte uit te roeien. »

II.

Wat nu de eigenlijke overweging betreft, zijn er vooral twee bijzonder gewichtige punten in het oog te houden. De Allerheiligste Maagd zal gaarne zien, dat gij daarvan bij iedere overweging bijzonder werk maakt. Het eerste is, altijd een of ander besluit te maken betreffende uw gedrag, b.v. dezen of genen kleinen hartstocht te versterven, welke ons beheerscht ; deze of gene voor onze ziel gevaarlijke gelegenheid te vluchten ; een of andere deugd van uwe Heilige Moeder na te volgen, bijzonder hare ingetogenheid. De Heilige Theresia zegt aangaande meditatie : « Het groote nut voor de ziel is niet gelegen in veel aan God te denken, maar in Hem edelmoedig te beminnen ; en deze liefde verkrijgt men door het besluit te maken veel voor Hem te werken. » « Ik voor mij, » aldus gaat zij

---

[1] Lib. de Excellentia B. V. Cap. 6.

[2] Brief aan Heliodorus.

[3] P. Poiré. *Triple Couronne.* Tr. 3.C.10.

voort, « zou geen ander inwendig gebed willen dan hetwelk mij doet toenemen in deugden. » (Hoofdst. X. Stichtingen.)

Het tweede punt waarop het vooral aankomt, is de aanbeveling der ziel aan God. Dit is het meest edele deel van de overweging. Wat meer is : zich aan Onzen Heer en aan Maria aanbevelen, is het eigenlijke, het wezen van het inwendig gebed. Men noemt dit het *vraag-* of *smeek*gebed, gebed waardoor, naar Cassianus vermeldt, de Vaders van de woestijn zich geheiligd hebben. Zij hadden zonder ophouden de woorden in den mond, waarvan de Kerk zich bedient bij den aanvang der kerkelijke getijden : « O God, kom mij te hulp. » *Deus in adjutorium meum intende.* Zeg dus in het vervolg nooit meer : « De meditatie wil mij niet gelukken. » Lees het onderwerp uwer overweging, dat gij zoveel mogelijk reeds den avond te voren moet voorbereiden, en kunt ge u niet inwendig met de Allerheiligste Maagd onderhouden, bedien u dan van een boek.[4]
Plaats u aan de voeten der H. Maagd als een behoeftige, aan wien alles ontbreekt, zelfs de ademtocht om te leven. Leg voor Haar, om des te zekerder haar medelijdend Hart te treffen, al uwe ellende bloot. Verlaat u op hare goedheid, hare machtige voorspraak. Bied Haar de verdiensten aan van haren goddelijken Zoon. Herinner Haar aan zijne beloften. Zeg Haar, diep doordrongen van uwe nietigheid : « Wat verliest Gij er bij, o mijn doorluchtige Meesteres, met mij te geven, wat ik U vraag ? Voor mij zal het een onuitsprekelijke gave zijn. Maar aan U, die de *Schat Gods, de Uitdeelster van Gods genaden* zijt, wat kan het aan U kosten ? Die gunst, o Moeder, smeek ik af van uwe goedheid, van uw Hart zoo zoet en zoo geneigd tot medelijden met de ellende uwer kinderen. Zoudt Gij ze mij dan kunnen weigeren ? » Volg, om Haar nog beter te treffen, de bedelaars na, die hunne lompen en lichaamsgebreken voor de oogen der voorbijgangers uitstallen. Doe gij evenzoo en zeg : « Maria, aanschouw dit of dat gebrek mijner ziel ; sla uwe oogen op dat trotsche hoofd, dat hoovaardig hart, en help mij mij te beteren. »

Laat het een ander maal de lust uws harten zijn u met de Allerheiligste Maagd zelve te vereenigen om over het Hart van God te zegevieren. Met Haar zult ge dan de verdiensten van Jezus, uw Goddelijken Zaligmaker, aan God aanbieden ; gij zult met vertrouwen alle genaden vragen, waaraan ge behoefte hebt, zelfs de deugden in heldhaftige graad, terwijl gij zegt met den H. Bernardus ; « Het is waar, Heer, dat ik niets bezit, maar de wonden van Jezus zijn mijne verdiensten. » *Vulnera sua, merita mea.* Als ik ter uwer liefde het bloed had vergoten, dat uw goddelijke Zoon vergoten heeft, zoudt Gij mij dan geen genade schenken ? Met hoeveel meer reden zult Gij mij dan vergiffenis schenken met het oog op het lijden en den dood, die Hij heeft willen verduren voor mij.

Draag op deze of op een andere wijze, hetzij aan de voeten van Maria, hetzij in vereeniging met Haar, uwe smeekingen aan God op, en wees er verzekerd van, dat dit het vruchtbaarste, het gemakkelijkste en het belangrijkste gebed is van alle. En zoudt ge niet in staat zijn, iets anders te doen gedurende de meditatie, herhaal dan desnoods honderd en nog eens honderd malen, uit den grond uws harten, het schietgebed dat u het meeste behaagt. Al zoudt ge niets anders doen dan herhalen : « O Moeder, heb medelijden met uw arm kind en slaaf, » meent ge dan, dat die kreet uws harten, het zoo medelijdend Hart der Allerheiligste Maagd niet zou treffen ?

« Zelfs de stomme beelden die de paleizen versieren, dragen het hunne bij om den koning te eeren, » zegt de H. Franciscus van Sales. Ditzelfde geldt van u ; zelfs al zijt ge tijdens uw gebed gelijk een met rede begaafd beeld, dat slechts van tijd tot tijd de oogen opent om ze op Maria te vestigen, dan zult ge niet zonder verdiensten blijven en gij zult Jezus en uwe hemelsche Meesteres glorie schenken.

III.

Breng bij het einde uwer overweging uw dank aan deze getrouwe Maagd en geef u geheel aan Haar over, opdat Zij in u beware al de genaden welke Zij u gedurende het inwendig gebed heeft verworven, alsook al de besluiten welke gij gedurende dien tijd zult hebben gemaakt. Als gij nog weinig of niet gevorderd zijt in de oefening der vereeniging met Maria, dan zal het niet het minst vruchtbare uwer voornemens zijn, het ernstig besluit te maken, voortaan dien zoo gemakkelijken en voor de volmaaktheid zoo geëigende weg te bewandelen.

Stort, tot besluit, uwe ziel voor de Allerheiligste Maagd uit en zeg Haar : « O zoete Meesteres, waarom kan ik niet den geheelen dag aan uwe voeten zijn, om U te zegenen, uwen lof te zingen en U alle genaden te vragen waaraan ik behoefte heb ? Ik verlang daar althans te blijven in den geest ; daartoe vereenig ik mij met alle godvruchtige zielen, die U heden van uit dit tranendal met zooveel geluk haars harten zullen zegenen, en U met zooveel ijver zullen dienen. Ik wenschte tegelijk te kunnen zijn in alle heiligdommen der wereld, waar Gij ter wille van een uwer deugden of een uwer bewonderenswaardige voorrechten op bijzondere wijze vereerd wordt. Ik wil mij vereenigen met alle Heiligen des hemels, vooral met hen die U hier beneden het meest bemind hebben. Ik bied U hunnen lofprijzingen, hunne eerbewijzen, hunne liefde aan. Maar wijl er geen U aangenamer offerande bestaat dan Jezus, uw Zoon, zoo vereenig ik mij met zijn goddelijk Hart om U te prijzen, U te zegenen, U te beminnen, gelijk Hij zulks gedaan heeft op deze aarde en het thans doet in den Hemel. Zegen mij, mijne Moeder,… zegen ook hen die mij dierbaar zijn, zegen al uw ware kinderen…»

Als gij er den tijd toe hebt, kunt gij deze gevoelens verder ontwikkelen. De H. Lucas zegt van de Allerheiligste Maagd : « Maria nu bewaarde al deze woorden in haar hart. » Doe gelijk uwe hemelsche Moeder ;

---

[4] Men leeze b.v. eenige bladzijden van *De Ware Godsvrucht of Maria's Genadegeheim.*

herinner u zoo dikwijls gij kunt, door den dag, hetgeen gij des morgens hebt overwogen en onderzoek van tijd tot tijd door een eenvoudige terugblik op uzelf, bijv. bij het slaan der klok, of gij getrouw zijt aan uwe voornemens.

DERDE HOOFDSTUK

Jezus in het Allerh. Sacrament en de Allerheiligste Maagd.

ALLERHEILIGST Sacrament des Altaars ! Aan welke wonderen van liefde doet dit enkel woord mij denken ! Allerheiligste Sacrament, waar Jezus, zoete Gevangene, immer voldoet voor mijne zonden, met zijne grootste gunsten mij overstelpt en zich zoo innig met mij wil vereenigen !

Allerheiligste Sacrament, waar ik ten volle ook mijne liefde kan bevredigen voor Maria, zoo terecht genoemd het *Hoogwaardig, het Tabernakel van Jezus, en de Voedstermoeder der kinderen Gods.* « Overal, waar Jezus is, » zegt een heilige, « in den hemel en op aarde, in onze tabernakelen en in onze harten, is Hij immer de vrucht van *Maria.* »[5] Woord vol hemelsch licht, dat mij de innige betrekking openbaart tusschen het Allerheiligste Sacrament en de Allerheiligste Maagd, en mij terzelfder tijd toont, welk aandeel Maria moet hebben in de eerbewijzen welke ik aan het Allerheiligste Sacrament bewijs. « Bedenk wel, » zoo zegt ons de H. Petrus Damianus, « hoe groot uw verplichting is ten opzichte van de gelukzalige Moeder des Heeren. Op het altaar immers bezitten wij hetzelfden lichaam van Jezus Christus, dat door deze verheven Maagd is gebaard, aan haren boezem is gedragen, in doeken is gewonden en met zoo hartelijke toegenegenheid is gevoed. »[6]

Kortom, gelijk wij weldra zullen zien, is het Maria die ons Jezus geeft in het Allerheiligste Sacrament, en die door Hem ons te geven, ons een gedeelte van haar eigen zelfstandigheid mededeelt, volgens het woord van den H. Augustinus : *Het vleesch van Jezus is het vleesch van Maria.* Niet, dat wij in den eigenijke zin des woords het vleesch van Maria ontvangen ; wij willen alleen zeggen, dat het aanbiddelijk vleesch van onzen Heer, hetwelk ons in het Allerheiligste Sacrament gegeven wordt, geheel en al en uitsluitend gevormd is uit de onbevlekte zelfstandigheid van de Allerheiligste Maagd. Kind onzer goede Moeder, wat zullen wij Haar voor zoo een groote weldaad teruggeven ?

Maar als Maria ons Jezus geeft in het heilig Sacrament, leert Zij ons tevens, welke eerbewijzen wij aan de heilige menschheid van onzen Heer moeten brengen. Tot Haar dus moeten wij hiertoe onze toevlucht nemen, aan haar heilig Hart moeten wij de gesteltenissen ontleenen, hetzij om het H. Misoffer bij te wonen of te communiceeren, hetzij om onze aanbiddingshulde te brengen aan den Goddelijken Gevangene in het Tabernakel.

Laten wij op de eerste plaats van onze hemelsche Moeder leeren, hoe wij het H. Misoffer moeten bijwonen.

VIERDE HOOFDSTUK

De H. Mis.

WILT gij van het H. Misoffer, hetwelk gij zoo dikwijls wellicht met zooveel lauwheid bijwoont, al de grootheid beseffen, stel u dan den Calvarieberg voor.

Wat ziet gij daar ? De Eeuwige Wijsheid des Vaders, Jezus, de zoete Zaligmaker uwer ziel, slachtoffert zich voor u. In de diepste vernederingen gedompeld, van verguizingen verzadigd, met de schrikkelijkste wonden bedekt, sterft Hij ter uwer liefde.

Maar wie is die heldhaftige Vrouwe, welke staat aan den voet des Kruises, in opgerichte houding, vastgehecht, om zoo te spreken, aan het hout dat voor het slachtoffer tot altaar dient ? Het is Maria, de Moeder van Jezus en uwe Moeder. Tracht door te dringen in de eindelooze smart, welke hare ziel doorboort en, vol medelijden, vraag u af, wat Zij doet…

Zij draagt een offer op, een slachtoffer, voor hetwelk Zij, indien het Haar mogelijk ware, duizend levens zou geven. Dit slachtoffer is haar goddelijke Zoon, de God-Mensch, *het vleesch van haar vleesch, het bloed van haar bloed.* Ja, waarlijk, o verheven Moeder, hier is inderdaad het woord van den H. Epiphanius op U van toepassing : « O heilige Maagd, Gij zijt tegelijk *priester* en *altaar.* Ja, Gij zijt *priester* door uwe liefdevolle onderwerping aan den goddelijken Wil. Gij offert het zuiverste, het heiligste en tegelijk voor een moeder het smartelijkste offer. Gij zijt terzelfder tijd het *altaar,* de Calvarieberg zelf. In uw hart vindt men alle wonden, welke Jezus' lichaam verscheuren, terug. Op dit altaar biedt Gij tegelijk het goddelijk slachtoffer, dat ter onzer zaligheid sterft, U zelve als offerande des Hemelsche Vader aan. Met Jezus slachtoffert Gij u zelve voor ons, vervuld van een onuitspreke-lijke droefheid, maar tevens van eene bewonderenswaardige edelmoedigheid en liefde. »[7]

---

[5] Gelukz. de Montfort : *Liefde der Goddelijke Wijsheid.*

[6] Serm. de Nativit. B. Virg.

[7] Sermo de Laudib. B. Virg.

En beschouw nu het altaar, waar de priester het H. Misoffer gaat opdragen. Wat zegt u het geloof ? Dat dit heilig offer niet slechts de zinnebeeldige voorstelling is van het Kruisoffer ; maar dat het in werkelijkheid hetzelfde offer is als dat van Calvarië. De priester is dezelfde, het is dezelfde offerande. En zoudt gij dáár Maria kunnen vergeten, de Moeder van Smarten, die stond aan den voet des Kruises, zich slachtofferend tegelijk met haren Zoon ? Is Zij overigens niet het volmaakte toonbeeld, dat gij moet trachten weer te geven in uzelf, ten einde volmaakter Jezus na te volgen ?

Na de Hemelvaart van onzen Heer, woonde Maria tot haren dood toe bijna dagelijks het H. Misoffer bij, dat door den H. Joannes werd opgedragen. Welke waren toen de gevoelens dier teedere Moeder ? En neemt deze verheven Maagd niet ook thans nog vanuit het hoogst der hemelen deel in de mystieke slachtoffering van haar Zoon op onze altaren ?

« Allerheiligste Maagd, » zoo roept de vrome Gerson uit, « zal het ons veroorloofd zijn te zeggen, dat Gij hier in dit heiligdom aanwezig zijt door eene werkelijke tegenwoordigheid, gelijk uw Zoon Jezus, die zich ten offer biedt door den handen des priesters ? Ja, Gij zijt bij ons ; al is het niet door uw lichamelijke aanwezigheid, toch zijt Gij bij ons door den geestelijken invloed, dien uwe barmhartigheid zich gewaardigt uit te oefenen op hen die U beminnen, en door de zoete blikken welke uwe oogen naar beneden werpen op ons.[8]

Tracht dus, zoo dikwijls gij het heilig Offer bijwoont, u de zoo bewonderenswaardige gesteltenissen eigen te maken van de allerheiligste Maagd, uw toonbeeld en uwe aanvulling. Hoe meer gij u zult beijveren, u te vernederen bij de herinnering aan uwe zonden en de Moeder des Heeren te hulp te roepen, des te meer zal deze hemelsche Moeder u hare verlichtingen mededeelen, en u beter doen begrijpen de innige betrekkingen welke Haar met Jezus-Offerande vereenigen. Weldra zal alles aan het heilig altaar hare herinnering bij u wakker roepen.

De gebeden van de H. Mis zullen u, wanneer gij goed in hun zin doordringt, de treffendste omstandigheden van het leven van de Allerheiligste Maagd en de geheimen waaraan Zij eens zoo krachtdadig deel nam, weer voor den geest roepen. De *Introitus* en het *Kyrie* zullen u herinneren de vurige verzuchtingen waarmede Zij de komst van Jezus op aarde verhaastte. Het *Gloria* den lofzang der Engelen te Bethlehem, waar Zij haar Goddelijke Kind aanbad en Het met zooveel zaligheid beschouwde. Het *Epistel* en het *Evangelie* de wonderen van welke Zij getuige was en welke Zij bewaarde in haar hart, om ze later bekend te maken aan de wereld. Het *Offertorium* het geheim der heilige Opdracht, toen Zij voor de eerste maal aan God den Vader de openbare offerande deed van het H. Slachtoffer, dat wij heden offeren door de handen des priesters. De *Consecratie*, die u de slachtoffering van Jezus op Calvarië voor den geest brengt, zal u tegelijk aan de liefde herinneren van die hemelsche Moeder, die ook nog heden hare toestemming geeft tot den mystieken dood van haar Zoon op het altaar. Hoe zult gij eindelijk bij de *H. Communie* niet geheel blakend zijn van liefde bij de gedachte, dat Zij het wederom is die Hem met een onuitsprekelijke teederheid waarachtig aan u geeft, en dat Jezus dien ge gaat ontvangen, gevormd is uit het allerzuiverste bloed haars harten ? O gij die zoo vurig verlangt u met uwe Moeder te vereenigen, begrijpt gij, welke innige banden u in het H. Misoffer aan Haar verbinden ?

Er bestaan verschillende zeer godvruchtige methodes om de H. Mis bij te wonen. Ik zal er u verder eene geven, die, blijkens eene openbaring aan een heilige ziel gedaan, den Heer zeer aangenaam is, en verrijkt werd met 300 dagen aflaat. Zij is van den H. Leonardus à Porto-Mauritio, en werd opgesteld in den geest der vereeniging met Maria. Zij leert ons, hoe wij ons kunnen kwijten van de vier groote verplichtingen, welke wij jegens God te vervullen hebben. Deze vier verplichtingen zijn : 1° De oneindige Majesteit Gods prijzen en verheerlijken. 2° Voldoen aan zijne rechtvaardigheid voor de fouten welke wij hebben bedreven. 3° Hem bedanken voor alle gunsten waarmede Hij ons heeft overladen. 4° Hem als oorsprong en uitdeeler van alle goederen die ons noodwendig zijn, om genade smeeken. Deze kostbare oefening geeft ons een hooge gedachte van de verhevenheid en de groote voordeelen van het H. Misoffer, en herinnert ons de gesteltenissen der H. Maagd, hoe ook Zij zich vereenigt met het goddelijk Slachtoffer, met Hem aanbiddend, uitboetend, dank brengend en tegelijk aan zijn Vader innige smeekingen opdragend voor het heil der wereld.

Volg derhalve met grooten ijver deze godvruchtige handleiding, en blijf nooit in gebreke, zooveel mogelijk dagelijks het aanbiddelijk offer bij te wonen ; tracht het op te dragen met de intenties der H. Maagd, ofschoon deze u onbekend zijn. Wat bron van blijdschap en zegeningen voor u, indien gij hierin getrouw zijt, en welk een gelukkige verandering zal dit weldra in u teweeg brengen !

VIJFDE HOOFDSTUK

VERSCHILLENDE HANDLEIDINGEN

om de H. Mis te hooren in vereeniging met Maria.

---

[8] Serm. I. de spirit.

I. LITURGISCHE MISGEBEDEN.

(Zie Missaal)[9]

II. DE VIER DOELEINDEN DER H. MIS EN DE H. MAAGD.

Zeg bij aanvang der H. Mis met grooten eerbied : Zie, hier ben ik op Calvarië !…Breng u zelf zachtkens in de gesteltenis van eene diepe ingetogenheid, en tracht door te dringen in de gesteltenissen van Maria. Stel u, terwijl de Priester aan den voet des altaars het Confiteor bidt, den doodsangst van uw Verlosser Jezus, de Eeuwige Wijsheid, in den hof van Olijven voor. Onderzoek u een oogenblik over uwe zonden, om er een levendig berouw over te verkrijgen. Verhef vervolgens uw hart tot de H. Maagd. Zij zal u in de gesteltenis brengen om uzelf met haar Zoon te slachtofferen.

1. Van den Introïtus tot het Evangelie.

De oneindige Majesteit Gods prijzen en verheerlijken.

Houd u in het eerste gedeelte der H. Mis (van den aanvang tot het Evangelie) bezig met God de eer te brengen, welke Hem toekomt. Maar hoe zult ge dit kunnen ? Weet gij niet, dat al de lofprijzing en aanbidding der Engelen en Heiligen, ja, zelfs die, welke de H. Maagd zonder ophouden aan de Allerheiligste Drievuldigheid aanbiedt, niets zijn voor het oog van God, die een grootheid bezit zonder grenzen ? Slechts Jezus, de ongeschapen Wijsheid, kan dit op waardige wijze doen door zijn vernederingen in het Heilig Sacrificie der Mis. Draag ze in vereeniging met de H. Maagd aan God op ; verneder u diep, verzaak aan uw eigen gesteltenissen en bid vol vertrouwen en liefde, in vereeniging met Haar, het volgende gebed :

O MIJN God, ik aanbid U en ik erken U voor den Heer en den Meester van mijn leven. Ik belijd, dat ik al wat ik heb en ben, van uw milde hand heb ontvangen. Maar daar uw Souvereine Majesteit oneindige eer en oneindige eerbewijzen verdient en ik U, in mijn uiterste armoede, hetgeen ik U verschuldigd ben, niet kan geven, zoo bied ik U de vernederingen van mijn Zaligmaker aan. Voor mijzelf en voor alle schepselen bied ik U de eerbewijzen aan, welke Jezus U geeft op dit altaar. Sla, o Heer, uwe blikken op de goddelijke Wijsheid, in wie Gij uw welbehagen vindt. Hetgeen Jezus doet, wil in vereeniging met Hem ook ik doen. Ik buig mij in het stof en verneder mij voor uw opperste Grootheid. Ik aanbid U en vereenig mij hiertoe met de aanbidding en de gevoelens van uw goddelijken Zoon. En om dit volmaakter te doen, wil ik U Jezus' diepe vernederingen aanbieden met en door Maria.

Allerheiligste Moeder, help mij aan God eerbewijzen te brengen Hem waardig, en vereenig U daarom met mij. Offer met mij de gevoelens van uw Hart, vooral de allergrootste vreugde, die Gij gevoelt over de eindelooze eer, welke de goddelijke Majesteit toevloeit uit dit doorluchtig offer.

Tracht inwendig in dien geest voort te bidden, zonder u veel over de boven aangegeven formule te bekommeren. Naarmate gij dieper in deze gesteltenissen van Maria zult doordringen, zal Zij u gevoelens van volmaakter nederigheid en diepere zelfvernietiging ingeven. O welke vreugde zult gij daardoor aan de H. Drievuldigheid bereiden !

2. Van het Evangelie tot de Opheffing.

Aan God voldoening geven voor de zonden, waaraan gij u hebt schuldig gemaakt.

Werp een vluchtigen blik op uwe zonden en overdenk, welk een schuld gij op u hebt geladen. In de weegschaal der goddelijke gerechtigheid weegt een enkele doodzonde zwaarder dan al de goede werken der Heiligen ; méér zelfs dan de ontelbare verdiensten, welke de Allerheiligste Maagd heeft kunnen verwerven. Om den toorn van Gods gerechtigheid te bedaren, was er niets minder noodig dan het Bloed van zijn Zoon, vergoten op het Kruis. Gedenk, terwijl de priester dit kostbaar Bloed op het altaar voor u opdraagt, de tranen, welke Maria zelve voor u heeft gestort op Calvarië ; de tranen ook, welke Zij na de Hemelvaart des Heeren zoo dikwijls stortte, hetzij wanneer Zij den smatvollen weg volgde van Jezus' lijden, hetzij wanneer Zij het H. Misoffer bijwoonde, dat werd opgedragen door den H. Joannes. Vermeng bij die gedachte uwe tranen met de hare en zeg met een diep vernederd hart :

---

[9] Wij hebben deze gebeden hier niet gekopieerd. U kunt de liturgische gebeden en handelingen in ieder RK-Missaal terug-vinden.

ZIEHIER, mijn God, voor uwe voeten de ondankbare ziel, welke zich zoo menigmaal aan U heeft vergrepen, maar op dit oogenblik hare tallooze fouten van harte verfoeit. Wat kan ik U tot uitboeting mijner zonden welgevalliger aanbieden, dan de vernederingen door welke de Eeuwige Wijsheid, Jezus Christus, uw Zoon, voor mij aan uw Goddelijke Gerechtigheid heeft voldaan, en welke Hij U thans opoffert op het altaar ?

Aanvaard dan, o Heer, met de tranen van Maria, al de verdiensten van Jezus, het Bloed van Jezus, Jezus zelf in persoon, uw eeuwigen Zoon, die in hoedanigheid van slachtoffer ook heden nog zich gewaardigt zijn Sacrificie ten mijnen gunste te hernieuwen. En daar mijn Jezus op dit altaar mijn Middelaar en Voorspreeker wil zijn, daar Hij door zijn heilig Bloed vergiffenis voor mij afsmeekt, zoo vereenig ik mijne stem met die van dit aanbiddelijk Bloed, en smeek U om vergiffenis voor de tallooze fouten welke ik heb bedreven, alsook voor al de zonden der wereld. Het Bloed van Jezus roept tot U om erbarming, en mijn hart doordrongen van berouw smeekt daarom in vereeniging met Hem. Mijn God, bewegen U mijne tranen niet, laten dan de zuchten van uwen Zoon en de tranen van Maria U bewegen. Als Jezus op het kruis voor heel het menschelijk geslacht vergeving verwierf, waarom zou Hij die dan niet verwerven voor mij op dit altaar ? Ja, ik hoop het vast : door de kracht van dit kostbaar Bloed en om de liefde van Maria, uw welbeminde Dochter, zult Gij mij al mijne zonden vergeven, die ik trouw wil beweenen tot mijn laatsten snik. Ach, Heer, geef ook aan alle zondaars der wereld berouw en vergiffenis.

O verheven Moeder, Gij ziet mijn berouw. Verwerf mij de tranen van den H. Petrus, de vermorzeling des harten van Maria Magdalena en van zoovele andere heiligen, die van zondaars ware boetelingen zijn geworden, opdat ik door de verdiensten van dit Heilig Misoffer volkomen vergiffenis verkrijge van al mijne zonden.

Herhaal deze akte van levendig en diep berouw, welke Maria zelve aan haar Goddelijken Zoon opdraagt, en wees er zeker van, dat gij op die wijze al de schulden, waarmede uw ongetrouwheden u jegens God beladen hebben, volkomen uitdelgt.

3. Van de opheffing tot de Communie.

God bedanken voor de weldaden waarmede Hij u heeft overladen.

Ga in de geest de weldaden na, waarmede God u tot dezen dag toe heeft overladen. Ze zijn eindeloos… Kind onzer goede Moeder, gij kunt evenals Zij dikwijls uit de volheid uwer ziel bij uzelf herhalen : « De Almachtige heeft groote dingen aan mij gedaan. » En hoeveel meer wil die God van goedheid nog voor u doen in de toekomst ! Herinner u, dat gij er Hem niet naar waarde voor kunt bedanken, tenzij door het Hart van Jezus, thans met dit doel in de hand des priesters op het altaar neergedaald ! Beschouw met liefde dien zoeten Zaligmaker, die voor u zijn Vader dank brengt. Vereenig u met de Engelen en met de Gelukzaligen ; maar denk er vooral aan, dat de Heilige Maagd daar met u is, en zeg vol van heilige blijdschap tot God :

O MIJN God, die mij zoo teeder hebt bemint, Gij ziet mij hier voor U, beladen met alle weldaden welke Gij tot hiertoe U gewaardigd hebt mij te schenken, met alle weldaden ook welke Gij mij nog wilt bewijzen in tijd en eeuwigheid.

Ik erken, dat uwe erbarmingen jegens mij eindeloos zijn ; nochtans ben ik in staat U den dank te brengen, dien ik verschuldigd ben. Ontvang, Heer, tot dankzegging voor zoovele gunsten, de zuivere, heilige en smettelooze Offerande, welke ik U in vereeniging met Maria aanbied door de hand des priesters. Deze offerande, welke U zoo welgevallig is, volstaat, ik weet het, om de gaven te betalen, welke Gij mij geschonken hebt. Immers zij is van oneindige waarde. Zij is op zich zelve alleen méér waard dan alle goederen, die ik reeds van U ontving en nog van U hoop te ontvangen in de toekomst.

Engelen des Heeren, en gij, gelukzalige bewoners des Hemels ; Gij bovenal, verheven Maagd, mijne Moeder, vereenigt U met mij, om mijnen God dank te brengen, en gewaardigt U Hem ter dankbetuiging voor al zijne gunsten aan te bieden alle H. Missen, welke heden zullen worden opgedragen over de geheele wereld. Smeekt Hem mijne verlangens welgevallig aan te nemen en acht te slaan op de liefdevolle dankbetuigingen, welke Jezus Christus Hem heden voor mij opdraagt op dit altaar.

Stel er u niet mede tevreden deze gevoelens slechts een enkele maal uit te drukken. Vereenig u met de lofprijzingen van het Hart van Maria. Met welk een zoet welgevallen zal de God van goedheid niet de betuiging van een zoo hartelijke dankbaarheid aannemen.

4. Van de Communie des Priesters tot het einde der H. Mis.

Aan God de genaden vragen, die gij noodig hebt.

Als gij niet het geluk hebt tot de H. Tafel te naderen, verzuim dan niet, tijdens dit vierde deel der H. Mis, de geestelijke Communie te doen. Verbeeld u, volgens de gewoonte van verschil-lende Heiligen, dat de Heilige Maagd u het kindje Jezus geeft, hetwelk zoo even op het altaar opnieuw werd geboren. Verruim uw hart ; want

voor u bidt, voor u smeekt de Zoon Gods. Als Maria u verzekerde, dat Zij uwe gebeden wilde aanbieden en voor u ten beste spreken : welk zoet vertrouwen zou u bezielen, weldra verhoord te worden ! Maar nu is Jezus zelf, haar welbeminde Zoon, uw Voorspreker. Hij offert zijn kostbaar Bloed aan zijn Hemelsche Vader voor u op.

Stel u dus niet tevreden met slechts enkele gunsten te vragen. Vraag groote genaden voor uzelf en de gansche wereld. Zeg daarom in vereeniging met de Moeder Gods en met de gevoelens van de diepste nederigheid :

GOD mijns harten, ik erken mij uwe gaven onwaardig. Ik belijd, dat ik ter oorzake mijner ontelbare zonden niet verdien door U verhoord te worden. Maar geef acht op het aanschijn van uw Gezalfde ; aanschouw die goddelijke Wijsheid, welke Gij U gewaardigd hebt voor mij naar deze aarde te zenden, en welke, terwijl Zij U op dit altaar haar Bloed en Leven offert, U tevens ten mijne gunste hare almachtige smeekingen opdraagt. Gewaardig U, Heer, ze aan te nemen, en geef mij ter wille van Jezus' verdiensten, alle genaden, welke Gij weet, dat mij noodig zijn voor het groote werk mijner zaligheid.

Verheven Moeder, Gij ziet mijne uiterste armoede, en Gij vermoogt alles op het Hart van uw Zoon. Ik durf U derhalve smeeken, voor mij te vragen vergiffenis van al mijne zonden, de kennis van mijzelf en een innige vereeniging met U en met Jezus. Verwerf mij, o mijn verheven Koningin, alle deugden in een uitnemende graad, en al wat noodig is om in waarheid heilig te worden. Vraag ook alle genaden, welke ik verplicht ben voor mijnen evennaaste af te bidden : de verheffing der H. Kerk ; de bekeering der ongeloovigen, der zondaars en bijzonder van hen die mij het dierbaarst zijn ; de bevrijding van alle zielen die zich op het oogenblik in het Vagevuur bevinden.

Vraag met vollen gerustheid, zonder vrees Hem arm te maken die zoo gaarne geeft. Vraag voor u zelf, voor uwe ouders, enz…, voor de Kerk en haar Opperhoofd. Vraag met het grootste vertrouwen, verzekerd dat uwe gebeden, nu zij vereenigd zijn met die van Jezus en van Maria, onfeilbaar zullen verhoord worden.

Doe, als de H. Mis geëindigd is, eene kleine dankzegging …, verlaat vervolgens de Kerk in dezelfde stemming, alsof gij van den Calvarieberg afdaaldet.

Als de H. Monica zich aan hare bezigheden begaf, liet zij haar hart op het altaar. Doe gij evenzoo, laat uw hart in aanbidding achter. Bedenk in den loop van den dag dikwijls, dat uw hart daar dicht bij Jezus is. Deze gedachte zal u in de geest van ingetogenheid bewaren, en u aldus de zegepraal vergemakkelijken over uw hoofdgebrek. Zij zal u tevens eene innige vereeniging schenken met de H. Maagd.

III. HET HEILIG MISOFFER

opgedragen
door de handen van Maria

——

Voorbereidend gebed.

O *MARIA , mijne Moeder, Gij die aan den voet des Kruises het bloedig offer van Calvarië hebt bijgewoond en opgedragen, laat toe, dat ik U gezelschap houde op den mystieken Altaarberg, waar Jezus Zich dagelijks opoffert…, offerande waarin Gij deelt door uwe toestemming. Ik wil mijn plicht van schepsel vervullen en Gode een hostie van lof en aanbidding aanbieden. Ik moet Hem vandaag voor die… zonde door mij of door anderen bedreven uitboeten, die… genade van zijne goedheid afsmeeken, en ik kan daartoe beschikken over een slachtoffer, welks verdiensten oneindig zijn.*

Maar zal ik, met mijn bezoedelde handen, mijn besmeurd en ijskoud hart, dat slachtoffer aan de Heiligheid zelve durven opdragen ? Hoe zal ik mij wapenen tegen de verstrooiïngen, die zich van alle kanten opdringen aan mijn geest ?

Mijn hemelsche Moeder, sta toe, dat ik mij onder uw sluier verberg…; neem mijn bevende handen in de uwe, leg er uw Jezus in, en hef ze aldus omhoog tot de goddelijke Majesteit.

GEDEELTE DER ZUIVERING

Introitus : Judica.

« Binnentreden zal ik tot het altaar Gods. »

« Tot God, die mijn jeugd verblijdt. »

Hand in hand met Maria, beladen misschien met aardsche beslommeringen, kom ik tot den God, die alles vernieuwt, alles verblijdt…, den God die smart in vreugde, kwaad in goed kan doen verkeeren.

Ik nader met het volste vertrouwen, en de zekerheid, dat Hij mij beschermen zal tegen mijn vijanden, zooals Hij Maria beschermd heeft…; dat zijn licht en zijne waarheid mij zullen geleiden tot op zijn heiligen berg en in zijne tenten.

Confiteor.

Almachtige God, mijn Schepper en Koning, ik belijd, dat ik U geloofd, geëerd noch gediend heb, gelijk het mij als uw schepsel betaamt.

O Maria, Moeder van God en mijne Moeder, ik belijd dat ik U niet genoeg bemind noch naar vermogen getroost heb ; dat ik uwe raadgevingen en vermaningen verwierp en U tot oneer strekte.

O Heiligen Gods, ik belijd, dat ik ten aanschouwe van U allen, den God, dien Gij zoozeer bemint, heb durven beleedigen…, en zulks door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn overgroote schuld. Bidt dus voor mij uw Koningin, dat Zij zich gewaardige mijn berouw en mijn belijdenis op te dragen aan den Vader, den Zoon en den H. Geest.

Absolutie.

« Kwijtschelding, vrijspraak en vergiffenis onzer zonden verleene ons de almachtige en barmhartige Heer. »

O mijn God, die woorden vervullen mij met het volste vertrouwen en den zoetsten troost. Door berouw gezuiverd van het dagelijks stof van den levensweg, zoowel als van alle zonden waarvan ik door uw dienaar en plaatsvervanger ontslagen werd, durf ik met de Onbevlekte Maagd tot uw hoogheilig Altaar naderen.

GEDEELTE DER VERLICHTING

Het Woord Gods.

Gloria.

Met U, o Koningin des Hemelsch, en met geheel uw hemelsch hof, durven mijn aardsche lippen zingen : « Eere in den hooge aan God en op aarde vrede aan de menschen van goeden wil. » Met U offer ik een hostie van lof op aan mijn God, die uw Zoon is, zeggende : « Wij— Maria met ons allen — loven U, wij zegenen U, wij aanbidden U. » En daar de H. Mis een dankoffer is : « Wij danken U om uwe groote heerlijkheid, Heer God, Koning des Hemels… Eeniggeboren Zoon, Jezus Christus…, Lam Gods, door Maria voor het offer gekweekt… Slacht- en Boetoffer tegelijk. Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt door het offer, dat Gij in vereeniging

met uwe H. Moeder aan God den Vader gaat opdragen. Gij die zetelt aan de rechterhand des Vaders, allerheiligste en allerbarmhartigste Zoon van Maria, wees óók ons Smeekoffer. Gij alleen zijt heilig, Gij alleen zijt de Allerhoogste, Jezus Christus, met den H. Geest in de heerlijkheid des Vaders. Amen.

Gebeden.

O Maria, de woorden, die de H. Kerk haar Priesters op de lippen legt, om haar Bruidegom hare noodwendigheden kenbaar te maken, vinden hun oorsprong in uw Moederhart. Op deze, uwe smeekingen, antwoord ik dus met alle geloovigen : « Amen. »

Voor het Epistel.

Open mijne ooren en verlicht mijn verstand, o goede Moeder, opdat ik de gezegende lessen moge begrijpen ons gegeven door uwe voorouders, de Profeten, en uwe zonen, de Apostelen, onder den invloed van den H. Geest, wiens Bruid gij zijt.

Voor het Evangelie.

Welk een geluk voor mij, de geheimen en de leer die gij, o Moeder, in uw hart bewaard hebt, nog eens te hooren herhalen ! Deel mij een vonkje mee van uwe liefde, opdat ik niet « traag van harte » weze om Jezus' woorden en daden te begrijpen.

Credo.

Ik geloof in één God… O ja, ik geloof, maar vergeleken bij het uwe, o mijn Moeder, is mijn geloof zoo zwak, dat het wel ongeloof mag heeten… Kom Gij, getrouwe Maagd, mijn ongeloof te hulp.

En in Jezus Christus, God van God, licht van licht, geboren niet gemaakt, oneindige en eeuwige Wijsheid, die Zich in uw schoot heeft willen opsluiten… Door Wien alle dingen gemaakt zijn en bijgevolg bestierd worden, en Die nochtans om ons, menschen, en om onze zaligheid aan U onderdanig is geweest…; want getrokken door den geur uwer zuiverheid is Hij uit de Hemel neergedaald. Door de kracht van den H. Geest is het Woord in U vleesch geworden, o Maria ! Hij is voor ons gekruisigd, en Gij stondt Hem bij in zijne folteringen en offerdet Hem vrijwillig aan God den Vader op. Hij zetelt nu aan de rechterhand des Vaders, terwijl uw troon, o Koningin-Moeder, aan zijne rechterhand geplaatst is. Vergezeld door U en zijn twaalf Apostelen zal Hij wederkomen om de wereld te oordeelen, Hij, die nu onder de gedaante van brood en wijn het Offer wil zijn, dat mij voor een ongunstig oordeel zal behoeden.

En in den H. Geest, uw Bruidegom, die gesproken heeft niet enkel door de Profeten, maar ook door uw maagdelijke lippen.

En in Eene, Heilige, Katholieke en Apostolische Kerk, waarvan, gij het eerste lidmaat en tevens de Moeder en Meesteres zijt…, voor wie gij op aarde hebt willen blijven, nadat uw Zoon ten Hemel was geklommen.

Ik belijd één Doopsel tot vergiffenis der zonden, waardoor het Bloed dat Gij aan uw Zoon hebt geschonken, op iedere ziel in het bijzonder wordt toegepast.

En ik verwacht de verrijzenis der dooden,… waarna ik mijn vleesch, met de oogen mijns lichaams, God den Zoon zal aanschouwen en de wondere schoonheid zijner Moeder.

En het eeuwig leven…, leven van nimmer eindigende vereeniging met Jezus in, met en door Maria !…O ja, ik geloof zulks…; zonder dit geloof, zonder deze hoop zou ik niet kunnen leven. Amen, amen, amen !

GEDEELTE DER VEREENIGING.

Offerande en Communie.

Opdracht van de Hostie en den Kelk.

Aanvaard, heilige Vader, almachtige, eeuwige God, door de handen van Maria, deze onbevlekte offerande, die ik, uw dienaar, onwaardig ben op te dragen aan U, mijn levenden en waren God, wegens mijne ontelbare zonden, beleedigingen en nalatigheden ; Zij echter is hiertoe waardig bevonden, en al wat haar lelieblanke handen U aanbieden, wordt door U genadig aanvaard. Hebt Gij haar niet uit duizenden en nogmaals duizenden uitverkoren om het Offer van Calvarië een lichaam te bereiden ? Aanvaard dan uit hare handen die onbevlekte Hostie, voor mij, voor alle aanwezigen en tevens voor alle christen-geloovigen, opdat zij mij en hun tot heil strekke ten eeuwigen leven. Wij offeren U, Heer, door de handen van Maria den kelk des heils op, waarin hare tranen vermengd worden met het Bloed van haren Zoon. Aanhoor Haar die met ons en voor ons smeekt, opdat deze kelk in geur van zoetheid moge opstijgen voor uw goddelijke Majesteit. Kom, heiligmakende Geest van God,

Gij, die overal heenvliegt, waar Gij Maria aantreft : daal neder op dit Altaar, naast hetwelk Zij staat, en zegen deze offerande, die uwen H. Naam bereid is.

Suscipe sancta Trinitas.

Aanvaard, H. Dievuldigheid, uit de handen van het eenige schepsel dat U volkomen heeft behaagd, deze offerande, die wij U Haar ter eer opdragen, uit dankbaarheid voor de genaden Haar verleend, en die ter verheerlijking strekken van geheel het menschelijk geslacht.

Suscipiat.

Aangemoedigd door de woorden van uw Priester, die verklaard heeft, dat zijn offer ook het onze is, durven wij U vragen, o God, Almachtige Vader, hetzelve uit zijne handen te aanvaarden tot lof en eer van uwen naam en dien der Moeder van uwen Zoon, en tot nut der H. Kerk. Mochten wij wier Koningin zij is, door dit heilig offer U op waardige wijze aanbidden ; U bedanken zooals het betaamt, voor uwe ontelbare en onmetelijke weldaden ; de zonden der gansche wereld herstellen en uitboeten en genade bekomen voor iedere ziel in het bijzonder, opdat zij door Maria gebracht worde tot Jezus, en door Jezus tot den hemelschen Vader.

Prefatie.

Waarlijk passend en billijk is 't, redelijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dank zeggen, heilige Heer, Vader almachtig, eeuwige God. Doch, hoe zullen wij, nietige aardwormen, zulks kunnen of durven doen ? Hoe onze bezoedelde handen, onze zwakke stem tot U verheffen, tot U, voor wiens oogen de engelen zelfs niet rein zijn. In vereeniging nochtans met hun Koningin heffen zij den eeuwigen lofzang aan, het driewerf heilig, en met hen durven wij in nederige belijdenis zeggen : Heilig, heilig, heilig, de Heer, de God der heerscharen. Hemel en aarde zijn vol van uwe heerlijkheid. Hosanna in den hooge ! Gezegend Hij die komt in den Naam des Heeren, Zoon van God en Zoon van Maria. Hosanna in den hooge !

Canon

Plechtig zwijgen heerscht rond het nieuwe Calvarië, zooals eertijds op Golgotha. De wolk daalt neder, duisternis bedekt de groote Handeeling, doch « bij het Kruis van Jezus staat zijne Moeder. » Zij staat daar als Opperpriesteres, en inderdaad, Zij is het, want met hare toestemming wordt het offer voltrokken.

O Moeder, sta toe, dat ik mij bij U voege onder het Kruis… Leer mij doen wat Gij doet… Jezus opofferen.

Opdracht van het Goddelijk Slachtoffer.

Hemelsche Vader, in vereeniging met al uw kinderen, met al de bewoners van Maria's rijk, hetzij ze nog in dit tranendal leven, of reeds het eeuwig Altaar omringen, waar het Lam verblijft « dat geslachtofferd is geworden, » offer ik U mijn Jezus op, wiens Lichaam en Bloed nog gescheiden worden door het zwaard van het priesterwoord.

Ik offer Hem aan U op, om uw eeuwige Majesteit een volmaakte hulde te brengen, Haar te bedanken op een wijze hare ontelbare weldaden waardig. Ik bied die Majesteit het Bloed aan, dat alleen de zonden der menschen kan uitboeten en nieuwe genaden afsmeeken voor mijn onwaardig en ondankbaar geslacht.

Memento der overledenen.

Op dit plechtig oogenblik, nu Jezus' Bloed op het Altaar geplengd mij toebehoort, toon mij, allerliefste Moeder, hoe ik uw lijdende kinderen in het Vagevuur daarmede kan besproeien… Bestuur Gij mijn zwakke hand, opdat de kostbare druppels op die zielen vallen, die Gij 't eerst bij Jezus' wilt brengen, om den liefdedorst van zijn goddelijk Hart te stillen.

Nobis quoque peccatoribus.

Hier roept de priester Uwe dienaren en hovelingen op, o mijn Koningin, om de heerlijkheid van Uwen Zoon door hunne tegenwoordigheid te verhoogen. O, die oogverblindende stoet van Apostelen, Martelaren en Maagden, in wier heilig gezelschap ik durf vragen te worden toegelaten, om met hen Dengene te loven die alle goed voortbrengt, heiligt en levend maakt.

Met U en met hen vereenigd, o teedere Moeder, durf ik het gebed herhalen, dat Jezus voorzeker onder alle schepselen U het eerst geleerd zal hebben in de stille eenzaamheid van Nazareth : *Onze Vader*, enz.

Libera.

Ja, Heer en Vredevorst, verlos ons van alle kwaad, van alles wat onzen uit- of inwendigen vrede kan storen, door de voorspraak van de heilige en glorievollen Maria, altijd Maagd, Wier Moederhart verlangt, dat haar kinderen, op uw barmhartigheid steunend, van zonde vrij en tegen alle onrust beveiligd blijven.

De Communie.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U over ons en geef ons den vrede. Is de vrede dan, o Jezus, de voornaamste gesteltenis om de H. Communie te ontvangen, om deel te hebben aan uw Natuur en uw Wezen ? Voorzeker, want dit enkel woord heeft een drievoudige betekenis… 1˚ Zuiverheid van geweten of vrede met God. 2˚ Volmaakte naastenliefde of vrede met den evenmensch, die ook uw kind is en, evenals ik, lid van uw mystiek Lichaam. 3˚ Volmaakt vertrouwen op Gods goedheid of vrede met mij zelven.

Vrede met God !… Door de kracht van uw offer, o Lam, dat geslachtofferd is geweest, neem mijne zonden weg. O vlekkelooze Maagd, help mij om die genade te bekomen.

Vrede met den evenmensch!… Daar Gij voor hem wilt sterven, zou ik dan, hoe schuldig hij ook zij, hem vergiffenis durven weigeren ?

Vrede met mijzelven!… Hoe zou ik vreezen, daar ik geroepen word door Hem, die zich nog pas voor mij heeft geslachtofferd ?

O Heer, ik ben niet waardig, dat Gij tot mij komt,… alleen zou ik nooit durven naderen, maar uw Moeder vergezelt mij… Zij beveelt mij aan, Zij vraagt er U om : « Spreek maar één woord, en mijne ziel zal gezuiverd worden. »

Hier doet men een sacrementeele of geestelijke communie.

Wat zal ik den Heer wedergeven voor alles, wat Hij mij geschonken heeft ?… Ik zal het Hart zijner Moeder nemen, den reinste, schoonsten, schitterendsten aller kelken des Heeren en ik zal het Hun aanbieden, overvloeiend van zoeten, waardige dank voor die groote weldaad. Met Haar roep ik den Naam des Heeren aan, den Naam van zaligheid, Haar door den Engel verklaard. Mocht deze Communie, ontvangen in den tijd, een voorsmaak zijn van de eeuwige Communie des Hemelsch. Mocht ik, die door mijn hemelsche Moeder ondersteund en bijgestaan, aan 's Heeren Tafel nederzit hier op aarde, ook deel met Haar hebben aan den feestdisch der eeuwige zaligheid !

Benedicat vos.

Moge uw zegen, o allerheiligste Drievuldigheid, het zegel drukken op de wonderbare en heilzame Handeling, die ik hier onder de bescherming en met de hulp der Moeder Gods verricht heb. Moge Zij mij bevestigen in mijn voornemen, dezen dag door te brengen in den geest van offervaardigheid, als hostie voor Hostie, een druppel water in den onmetelijken oceaan van het kostbaar Bloed van Jezus Christus.

IV. DE HEILIGE MIS.

offerande der christenziel,
die zich met Jezus vereenigt
en opoffert door Maria.

Voorbereidend gebed.

O *MARIA , mijne Moeder, door berouw, erkentelijkheid en liefde gedreven, verlang ik vandaag mij zelven aan God als* slachtoffer op te dragen. Maar ik durf zijn oneindige Majesteit zoo'n nietig en bezoedeld offer niet brengen ; ik durf bij Jezus' vlekkeloos Lichaam en kostbaar Bloed, mijn leven niet leggen, noch mijn daden waarvan geen enkel zuiver of edel is. Maar als Gij mij in uwe handen neemt, als Gij mij opoffert, Gij, die door God zijt aangesteld om Christus in de zijnen te vormen, dan zal ik Hem die offerande durven aanbieden, en alzoo op de verhevenste wijze tot het doel geraken, waartoe ik geschapen ben… Gods eer, lof en dienst ! O Gij, die uw Jezus niet alleen hebt laten lijden onder voorwendsel dat uw offer bij het zijne vergeleken te gering was, leer uw kind zich met Jezus te slachtofferen, om met Hem, 's Vaders glorie te herstellen en de zielen zalig te maken. Vandaag offer ik mij met Hem op, in zonderheid om die… oneer te herstellen… om die… genaden van bekeering of heiligmaking te bekomen… en alles wat ik voor mij zal vragen, o Jezus, vraag ik ook voor alle andere leden van uw mystiek lichaam, voor alle kinderen van Maria over de gansche wereld verspreid.

DE VOORBEREIDING TOT HET OFFER.

1. DOOR ZUIVERING.

Een offer moet zuiver zijn ; in de Oude Wet was voorgeschreven, dat alle dieren Gode opgeofferd, vlekkeloos moesten zijn… Hij, die op Calvarië zijn bloedig offer voltrok en die hier op het Altaar op onbloedige wijze geslachtofferd wordt, is onzondigbaar van natuur… en Zij, die Hem bijstaat en hare offerande met de zijne vereenigt, vraagt men Haar naam, dan antwoordt Zij : « Ik ben de Onbevlekte Ontvangenis ! »

Wat zal ik dus doen ? Hoe voor Gods aangezicht verschijnen ?

Ach, « waarom zijt gij bedroefd, mijn ziel, en waarom doet gij mij ontstellen ? Betrouw op God… » want het is op zijn uitnoodiging en steunend op de verdiensten van zijn Onbevlekte Moeder, dat gij zijt binnengetreden tot zijn Altaar !

Aan de voeten mijner Moeder erken ik mijn onwaardigheid… mijn onwaardigheid in het algemeen ; ik belijd mijne vroegere zonden, die— zoo durf ik ootmoedig verhopen— thans door God vergeven zijn. Ik belijd ook mijn dagelijksche ellenden, verzuimenissen, zwakheden, die mijn tegenwoordigen dienst zoo onvoldoende maken… en met den priester hoor ik Maria's moederlijke stem die zegt : « Dat de almachtige God zich uwer ontferme, dat Hij uwe zonden vergeve en u tot het eeuwig leven geleide… en omdat haar minste verlangen voor God, haar Zoon, een bevel is, weet ik dat zulks inderdaad gebeuren zal !

2. DOOR 't WOORD VAN WAARHEID.

Om een volkomen offer te zijn moet ik weten, waarom, hoe en aan wie ik mij opdraag. Mijn Moeder de H. Kerk en Maria, mijn lieve Moeder des hemels, komen mij te hulp bij mijn voorbereiding.

Gebeden.

Tot welk einde verlangt gij, o Moeder, dat ik mij vandaag in het bijzonder zal opofferen ?… Om Gods bescherming te bekomen over zijn kinderen; om zijn hulp en zijn bijstand, voor de vrijheid zijner Kerk… voor zijn Herder hier op aarde, opdat Hij, te zamen met de hem toevertrouwde kudde, ten eeuwigen leven moge geraken !

Is het dan mogelijk, o mijn God, dat mijn zoo geringe offerande tot zulk 'n verheven en ruim doel kan dienen ? O ja, want ik voeg bij iedere bede… de woorden : « door Jezus-Christus onzen Heer… » o ja, want ik ben vereenigd met Haar « door wie wij verdiend hebben den Oorsprong onzes levens, Jezus Christus onzen Heer te ontvangen. »

Voor den Epistel.

Het slachtoffer werd versierd en met bloemen getooid… kroon mijn hoofd en mijn verstand, o Moeder, met de wondere waarheden neergeschreven in de boeken die men met recht heeft kunnen noemen : Gods brieven aan zijn afwezige kinderen !

Hier leest men den Epistel van den dag.

Voor het Evangelie.

Wil ik mij met Jezus en met U opofferen, o allerliefste Moeder, dan moet mijn denk- en handelwijze gelijkvormig wezen aan de zijne en aan de uwe… Toon mij nog eens het beeld van Hem, die zachtmoedig en ootmoedig van harte was, die rondging, weldoende aan iedereen.

Hier leest men het Evangelie van den dag.

Credo.

Ik geloof in een God… Schepper van alle zichtbare en onzichtbare dingen… die, omdat Hij mijn Schepper is, recht heeft op geheel mijn wezen… Aan Hem alleen mogen offers gebracht worden, aan Hem alleen wil ik mij slachtofferen, om Hem alleen te aanbidden en zijne rechten te erkennen… En in een Heer Jezus Christus, eeniggeboren Zoon van den Vader… die mij van dit offer het voorbeeld heeft gegeven, Hij die in Gods gedaante geboren, zich Gode gelijk mocht noemen…

Die het vleesch aangenomen heeft uit de Maagd Maria… een sterfelijk en lijdelijk lichaam, in staat om offer te worden,… die door Haar in mij gevormd wil worden, om in mij, zooals in alle leden van zijn mystiek Lichaam, voort te lijden, tot het einde der wereld !…

Ik geloof, dat Hij, die aan 't kruis een worm gelijk was en geen mensch, thans zit ter rechterhand zijns Vaders en met heerlijkheid weder zal komen om te oordeelen de levenden en de dooden, voor wier zaligheid ik mij met Hem wil opofferen.

Ik geloof in den H. Geest, Heer en Levendmaker, in wiens liefde ons beider offer verteerd moet worden…

Ik geloof in de heilige Kerk, waar alleen het ontzaglijk offer gebracht mag worden, door wiens macht de dooden zullen verrijzen en het eeuwig leven wordt geschonken aan allen die hier op aarde, met Maria, dit offer opdragen, of zich daarmee vereenigen. Amen.

HET OFFER.

Opdracht der Hostie.

Aanvaard, o eeuwige Vader, met die vlekkelooze Hostie— die binnen enkele oogenblikken zal worden het ware Lichaam van Christus, geboren uit de Maagd Maria— de offerande van mij, uw geringen en nietigen dienaar.

De onmetelijkheid verbergt zich onder de gedaante van een klein stukje brood, de schoonste van de kinderen der menschen bedekt zijn goddelijke aantrekkelijkheid onder de geringste gedaanten, hij ontzegt zich het gebruik zijner uitwendige zinnen en bereidt zich aldus voor, om een waardig offer te zijn voor Gods eeuwige Majesteit.

O Maria, mijn Moeder, bereid ook mij voor ; bind mijn hoovaardigen en onafhankelijken geest met de ketens uwer liefde, maak mij blind en doof voor alle wereldsche aantrekkelijkheden, leer mij mijn zinnen versterven om, naar Christus' voorbeeld, voor de opperste Majesteit een minder onwaardig offer te zijn.

Opdracht van den kelk.

O Gij, die het zuiverste van uw koninklijk en maagdelijk Bloed gegeven hebt om in den gouden kelk des Altaars te kunnen vloeien : neem in uwe handen het arm druppelken water, dat ik ben, en meng het zóó innig met het Bloed van uw eerstgeboren Zoon Jezus, dat het deelachtig worde aan zijn Godheid, zooals Hij deelachtig is geworden aan onze menschheid. Op deze wijze, ik durf het zeggen, zal ook mijn offer Gode waardig zijn !

Suscipe.

Ontvang, o heilige Drievuldigheid, die vergoddelijkte offerande van mij zelven ter gedachtenis van het lijden, de verrijzenis en de hemelvaart van Jezus Christus onzen Heer, waardoor alléén het mij mogelijk is ze U op te dragen, en ter eere der Allerheiligste Maria, altijd Maagd, zonder wier teedere zorgen ik mij daartoe nooit had kunnen voorbereiden. Ter eere ook van al die hemelsche beschermers en beschermsters die voor mij ten beste spreken bij Gods troon.

Prefatie.

Omhoog de harten !

Ik houd het mijne tot God verheven, om dank te brengen aan den Heer, mijn God, want dat is betamelijk en rechtvaardig voor mij die, uit het niet getrokken, en door zonde den eeuwigen dood schuldig, vandaag geroepen ben, om een goddelijk werk te verrichten, om vereenigd met den eeniggeboren Zoon van mijn Schepper, een

dankoffer te worden voor de eeuwige Majesteit ! Gods Majesteit wil ik loven door Christus onzen Heer, en zeggen met de Engelen, de Heerschappijen, de Machten en de gelukzalige Serafijnen, maar vooral met de meest geliefde en vurigste aller schepselen. Maria, de Moeder Gods : Heilig, heilig, heilig is de Heer… Hemel en aarde zijn vol van uwe glorie, o Gij die komt onder zulke nederige gedaanten !… Hosanna aan U in den hooge, wijl Gij nederdaalt tot het diepste onzer diepten !

Slachtoffering.

Klein, arm en onwaardig slachtoffer als ik ben, treed ik met mijn Moeder het innigste heiligdom binnen. Van de wereld door inwendige stilzwijgendheid en ingekeerdheid afgesloten, zie ik enkel Maria die bij het kruis van Jezus en ook het mijne staat… Haar moederlijke stem moedigt mij aan, om mij, naar haar voorbeeld, met Hem en voor Hem te slachtofferen !

O Jezus, met geestdrift neem ik aan, inwendig met U aan mijn dagelijksch kruis vastgehecht te blijven : welk 'n geluk ! Ziehier mijn handen en voeten, maak ze vast met de nagels van Gods geboden, de bevelen van de wettige oversten, de omstandigheden des levens, de getrouwheid aan uw ingevingen ! Kroon mijn hoofd met uw doornenkroon door allerlei kleine, schier onmerkbare vernederingen.

Doorboor mijn hart, door de krenkingen zoo dikwijls op onschuldige wijze, door mijn dierbaarsten, aan mijn gevoeligheid veroorzaakt !

Dat de wereld mij toeroepe, zooals uw vijanden U toeriepen : « Kom van uw kruis af !…» Met U wil ik er aan vastgehecht blijven tot het einde mijns levens, zooals Gij hier op het altaar blijft tot het einde der wereld !

Maria, zoo volkomen met Jezus geslachtofferd, alleen door mijn vereeniging met U, kan ik een waardig offer worden !

Maria in wier armen het levenloos Lichaam van uw Zoon is nedergelegd, neem mijn hart, door dit offer gestorven aan de eigenliefde, en verberg het in het geopende Hart van uw Zoon, het « in de levende rots uitgehouwen graf ! »

Ik vernieuw hier, met de beloften van mijn heilig Doopsel, de geringe offerande mijner slavernij, met het inzicht mij alzoo inniger te verbinden met de twee groote Slachtoffers, en zelf slachtoffer te worden !

O almogende God, laat deze geschenken door de handen van uw heiligen Engel, op uw verheven altaar vóór het aanschijn uwer goddelijke Majesteit neerleggen, opdat ook ik en alle kinderen van Maria, vervuld worden met alle hemelsche zegeningen en alle genaden !

HET VOLTREKKEN VAN HET OFFER.

Gedachtenis der overledenen.

Gedenk, o Heer, uw dienaren en dienaressen die in den slaap des vredes rusten. Dat hun in 't bijzonder een plaats van verkoeling, van licht en van vrede verleend worde, die zich aan Maria vastgebonden hebben door ketens van eeuwige slavernij en die met Haar aan den voet van het kruis zijn blijven staan om Jezus' offerande bij te wonen en in den geest van slachtoffer daaraan deel te nemen.

Pater noster.

Door heilzame voorschriften aangemaand en door goddelijke onderrichting onderwezen, innig vereenigd met Hem die alleen recht heeft , wegens zijn natuur, God zijn Vader te noemen, durf ik zeggen :

Onze Vader… geheiligd worden uw Naam door deze mijn offerande… Ons toekome uw rijk,… het rijk van Maria dat komen moet, opdat Jezus' Rijk kome !… Uw wil geschiede op de aarde als in den hemel,… daar waar Gij alleen het voorwerp zijt van alle liefde, en waar Maria boven alle andere schepselen en tot uw meerdere eer, bemind, geëerd en geprezen wordt… O ! moge ik door mijn offerande medewerken tot een zoo verheven doel !

Hæc commixtio.

Deze vermenging en heiliging van het Lichaam en Bloed onzes Heeren, Jezus Christus, waarin mijn geheel wezen ook vermengd is, strekke ons, die Het ontvangen, en alle redelijke schepselen, ten eeuwigen leven !

Agnus Dei.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons… Geef ons, geef mij het overgroot geluk, barmhartigheid te bekomen voor de zielen die U dierbaar zijn, en alzoo uw goddelijke erbarming verdienen… Geen offer kan te groot zijn om zulk een doel te bereiken… Dit offer alleen geeft de minnende ziel den vollen vrede !

Communie.

Corpus Domini nostri.

Nu, o Heer, is uw nietig slachtoffer gansch één met U… Gij zijt niet meer bij mij, maar in mij, inniger met mij vereenigd dan wanneer Maria U, als klein kind, in mijn bevende handen had neergelegd… Het is mij nu onmogelijk U aan uw hemelsche Vader aan te bieden, zonder mij zelven op te offeren door dezelfde daad.

Gij bemint mij, niet alleen tot den dood, maar tot de H. Communie toe… Ook wil ik U beminnen niet enkel tot den dood des lichaams,— het offer van mijn stoffelijk leven, zoo Gij U ooit gewaardigen zoudt het te vragen,— maar de volle communie, de volle vereeniging van iedere gedachte, van ieder gevoel, van iedere wilsbeweging, met de uwe !

Dominus vobiscum.

O Maria, worden die woorden, tot U door de Engel gericht ook tot mij gericht, onwaardig schepsel ? O, blijf bij mij, want de Heer is met mij en met mijn geest, en , hoe zal ik Hem behagen, Hem vasthouden in het huis mijner ziel zonder U ? Maar als Hij U daar vindt, dan zal Hij er zijn welbehagen in vinden !

Ite missa est.

Ja, zij is volbracht, de Daad die de wereld bewaart, de gewichtigste daad van mijn ganschen dag. Mijn werk is verricht, ik heb iets gedaan voor mijn volk… Ik heb God vereerd zooals het betaamt, en met zijn zegen ga ik mijn dagelijksch kruis dragen,… Hostie voor Hostie,… terwijl Maria bij mij staat ! Amen.

ZESDE HOOFDSTUK

Over de H. Communie.

WIE toch is die Gevangene van liefde, welke ons uit het heilig Tabernakel met zooveel goedheid en zooveel aandrang uitnoodigt, ons met Hem te vereenigen ? Het is Jezus, de Koning der Engelen, de glans en de Wijsheid van den eeuwigen Vader, de geheel zuivere uitstorting van de heerlijkheid des Almachtigen !

Kind van Maria, welk een grootheid is onder dien sluier verborgen ! Welk een Majesteit, welk onbegrijpelijke volmaaktheden ! Wordt uwe ziel bij dien aanblik niet van schrik bevangen en roept zij niet met den H. Petrus uit : « Ga van mij, o Heer ; want ik ben een zondig mensch ? » Wees echter niet bevreesd, daar niet alleen Jezus, maar ook uwe hemelsche Moeder voor u dit heerlijk feestmaal aanricht. Zij zelve biedt u het hemelsche Manna aan, en roept u toe : « Kom en eet dit Brood, hetwelk ik u bereid heb ! »

Om uw vertrouwen en uw liefde jegens Haar en haar goddelijken Zoon nog meer op te wekken, is het nuttig het volgende te overwegen.

1. Jezus in de H. Communie is de gave der Aller-heiligste Maagd. Inderdaad, Jezus, de eeuwige Wijsheid, daalde niet op aarde neer zonder vooraf de toestemming der Allerheiligste Maagd te hebben erlangd. Door Haar moest Jezus aan de wereld gegeven worden. Het was de wil des Vaders, dat zijn Zoon voor ons geslachtofferd werd, en de Allerheiligste Maagd, welke dien wil kende, stemde daar op liefdevolle wijze mee in. Evenals God, gaf ook Zij ons Jezus, en slachtofferde Hem voor ons. Dit offer, hetwelk Haar zooveel smarten kostte, herhaalde Zij ieder oogenblik van haar leven met eene teederheid, die voor hare kinderen het grootste getuigenis is harer liefde. « Zóó heeft Maria ons bemind, » zegt de H. Bonaventura, « dat Zij ons haar Zoon heeft gegeven. »

Maar het was Jezus niet genoeg, zich den menschen te geven door de Menschwording. Hij wil zich op het innigst vereenigen met ieder van ons in de H. Eucharistie ; en door een nieuwe akt zijner liefde schenkt Hij zich voortdurend aan ons bij iedere Consecratie en iedere Communie. Welnu, Maria heeft immer hetzelfde hart, volkomen gelijkvormig aan dat van haar Zoon, en gelijk Zij de zondaren, welke God Haar als kinderen heeft gegeven, lief heeft gehad, doordat Zij haar Zoon voor hen in zijn lijden opofferde, zoo heeft Zij hen ten einde toe liefgehad, daar Zij ook deze wegschenking in het Allerheiligste Sacrament heeft gewild. Welk een offer bevat deze hartegave der Allerheiligste Maagd en Moeder van het Allerheiligste Sacrament ! Deze zoo weinig bekende titel bevat, volgens het woord van een vroom schrijver, alles wat er in Maria's liefde tot ons bewonderenswaardig is.

Nog meer : Zij vernieuwt hare grootmoedige, krachtdadige en moederlijke gave dagelijks. Ieder offer derhalve wordt voltrokken door medewerking van den wil des Zoons en van den wil der Moeder ; ieder Consecratie is voor ons een geschenk van Maria, iedere Communie een liefdegeheim, tot hetwelk Maria hare toestemming geeft, eene genade, welke Zij ons verwerft en ons mededeelt. Hoe groot zou onze godsvrucht zijn, als wij, zoo dikwijls we tot de H. Tafel naderen, ons deze Hemelsche Moeder voorstelden, terwijl Zij ons tot dezen kostbaren maaltijd uitnoodigt en ons met al de liefde van haar hart toevoegt : « Komt allen, die honger en dorst hebt (om u met Mij te vereenigen), komt en verzadigt u aan de vrucht, die ik gedragen heb, komt en eet het Brood, hetwelk ik u heb bereid. » … « Want door Maria, » aldus de H. Petrus Damianus, « door Haar eten wij dagelijks het Brood des hemels, door hare gebeden wekt God ons op Het te ontvangen en geeft Hij ons de genade waardig te communiceren. Gelijk Eva Adam overreed heeft, van de verboden vrucht te eten, welke ons den dood heeft aangebracht, zoo was het passend, dat Maria ons uitnoodigde van het Brood des levens te eten. » Zeg derhalve tot Haar met de H. Bernardus : « Wonderbare en allerlofwaardigste Maagd, o wonderbare Vrouwe, die ieder schepsel overtreft door de vereering welke Gij geniet, gezegend zij de vrucht uws lichaams ! »[10]

2. Jezus op het altaar is het geschenk van Maria ! Want, gelijk we reeds zeiden, bijzonder met het oog op zijne Allerheiligste Moeder en om Haar te troosten, heeft de Heer het Allerheiligst Sacrament ingesteld. « De Zoon Gods, » zegt Petrus Salazar, « vond zoo groote geneugten in den schoot der Allerheiligste Maagd, dat Hij, teneinde ze voortdurend te genieten, het middel vond om daarin terug te keeren en in zekeren zin het geheim der Menschwording te hernieuwen. »[11] En dit Wonder herhaalde zich telkens als Maria haren Goddelijken Zoon in de H. Communie ontving. Als Jezus op het altaar zich aan ons geeft, wil Hij, dat wij erkennen, die weldaad bijzonder aan den invloed van zijne allerheiligste Moeder verschuldigd te zijn. En de allerheiligste Maagd van haren kant maakt de Heilige Communie tot een machtige band, welke ons, als eene sprekende gedachtenis en een levend beeld harer liefde tot ons, vasthecht aan haar moederhart.

Wat zullen wij bij het gezicht dier groote liefde van Maria, Haar voor een zoo onuitsprekelijke gunst wedergeven ! Roep vol dankbaarheid met den Heiligen Petrus Damianus uit ; « Gezegend zij het kuische lichaam, dat ons zulk een vrucht heeft voortgebracht. Gezegend zij de Moeder, die ons een zoo kostbaar brood aanbiedt ! Waarlijk, o hemelsche Heerscheres, Gij zijt de beste aller moeders. Nadat Gij ons op geestelijke wijze gebaard hebt, wilt Gij de zorg voor onze voeding niet, op het voorbeeld van andere moeders, aan vreemden overlaten. Gij wilt ons Zelf ons voedsel mededeelen, daar Gij ons de melk der kinderen Gods schenkt. En wat alle goedheid te boven gaat, Gij voedt ons met het Vleesch van uw eigen Zoon en derhalve met uw eigen Vleesch, om ons alzoo op

---

[10] Sermo. de Nativ. B. Virg.

[11] In cap. 9 Prov.

de innigste wijze met U te vereenigen en in onze zielen het nieuwgeschonken hemelsch leven tot voltooiïng te brengen. Daartoe deelt Gij ons uw geest en uw leven mede, hetwelk de geest en het leven is van uw Zoon. Heeft men ooit een Moeder gevonden, welke hare liefde zoo ver heeft gedreven ? O goedheid, o liefde ! Konden wij nog levendiger, nog tastbaarder bewijzen verlangen dan deze ? »[12]

[12] S. Petr. Dam. Serm. 45.

ZEVENDE HOOFDSTUK

Methode van den Zal. de Montfort, om in vereeniging met Maria de H. Communie te ontvangen.

1. Vóór de H. Communie.

VERNEDER u diep voor God.

2˚ Verzaak aan uw geheel bedorven inborst en aan uw eigen gesteltenissen, al worden ze u ook nog zoo goed door uwe eigenliefde voorgesteld.

3˚ Hernieuw uwe opdracht met de woorden : *Tuus totus ego sum et omnia mea tua sunt :* « Ik behoor U geheel toe, mijne dierbare Meesteres, met al wat ik bezit. »

4˚ Smeek die goede Moeder, u haar hart te leenen, om haren Zoon daarin met hare eigen gevoelens te ontvangen. Houd Haar voor dat de eer van haar Zoon vereischt, dat Hij niet in een hart, zoo besmet en onstandvastig als het uwe, nederdale, een hart dat voorzeker aan zijn eer afbreuk zou doen of Hem weer zou verliezen ; maar dat Zij, om hare heerschappij over de harten, bij u haar intrek kan nemen, zoo Zij wil, om haren Zoon te ontvangen ; en dat haar Zoon door Haar goed en vlekkeloos zal ontvangen worden, en zonder gevaar van beleedigd of verstooten te worden : *Deus in medio ejus non commovebitur.*[13] Zeg Haar vertrouwelijk, dat al wat gij Haar van uw eigen goed gegeven hebt van weinig beteekenis is om Haar te eeren, maar dat gij, door de H. Communie, Haar hetzelfde geschenk wilt aanbieden, dat de eeuwige Vader Haar gegeven heeft ; dat Zij daardoor meer vereerd zal worden, dan wanneer gij Haar al de goederen dezer wereld zoudt schenken. Zeg Haar ook, dat Jezus, die Haar innig liefheeft, nog steeds zijn welbehagen en rust in Haar wenscht te nemen, al is het dan ook in uw hart, onreiner en armoediger dan de stal van Bethlehem, waarin Hij geen bezwaar maakte neder te dalen, omdat Zij daar aanwezig was. Vraag haar hart met deze teedere woorden : *Accipio te in mea omnia ; præbe mihi cor tuum, o Maria !* « Ik neem U tot mijn al ; schenk mij uw hart, o Maria ! »

2. Gedurende de H. Communie.

WANNEER gij na het *Pater noster*, op het punt staat Jezus Christus te ontvangen, zeg dan driemaal : *Domine, non sum dignus*, enz. « Heer, ik ben niet waardig, » enz … Zeg de eerste maal tot den eeuwigen Vader, dat gij, om uwe slechte gedachten en ondankbaarheden jegens een zoo goeden Vader, niet waardig zijt zijne eenigen Zoon te ontvangen, doch dat hier Maria is, zijne dienstmaagd : *Ecce ancilla Domini*, die voor u spreekt en u een bijzonder vertrouwen en een bijzondere hoop bij zijne Majesteit inboezemt : *Quoniam singulariter in spe constituisti me.*[14] « Op bijzondere wijze hebt Gij mij in de hoop bevestigd. »

Zeg tot den Zoon : *Domine non sum dignus*, enz. ; dat gij niet waardig zijt Hem te ontvangen wegens uwe nuttelooze en verkeerde gesprekken en uwe ongetrouwheid in zijn dienst ; maar dat gij Hem smeekt zich uwer te ontfermen, omdat gij Hem wilt binnenleiden in het huis van zijne en uwe Moeder, en dat gij Hem niet zult laten gaan, zonder dat Hij er zijn intrek heeft genomen. : *Tenui eum, nec dimittam, donec introducam illum in domum matris meæ, et in cubiculum genitricis meæ.*[15] Vraag Hem op te staan en te komen in de plaats zijner rust en in de arke zijner heiliging : *Surge, Domine, in requiem tuam, tu et arca sanctificationis tuæ.*[16] Zeg Hem, dat gij geenszins uw vertrouwen in uwe verdiensten, kracht en voorbereiding stelt, zooals Ezau, maar in die van Maria, uwe dierbare Moeder, gelijk Jacob in de zorgen van Rebecca ; dat gij, hoe zondig ook en Ezau gelijk, tot zijne heiligheid durft naderen, steunende op de verdiensten en versierd met de deugden zijner heilige Moeder.

Zeg tot de H. Geest : *Domine, non sum dignus*, enz. ; dat gij niet waardig zijt het meesterstuk zijner liefde te ontvangen om de lauwheid en de boosheid uwer werken, en om uwe weerspannigheid aan zijne ingevingen ; maar dat al uw vertrouwen op Maria, zijn getrouwe Bruid, berust. Zeg met den H. Bernardus : *Hæc mea maxima fiducia est ; hæc tota ratio spei meæ.* « Zij is mijn hoogste vertrouwen ; Zij, al de reden mijner hoop. » Gij kunt den H. Geest zelfs vragen om in Maria, zijne onafscheidbare Bruid, neder te dalen ; haar schoot is immers even zuiver en haar hart even gloeiend als ooit. Zeg Hem, dat, indien Hij niet over u nederkomt, Jezus en Maria in uw hart niet zullen gevormd worden, noch op waardige wijze gehuisvest.

---

[13] Ps. XLV. 6.
[14] Ps. IV. 10.
[15] Cant. III. 4.
[16] Ps. CXXXI. 8.

3. Na de H. Communie.

NA de H. Communinie moet gij, geheel in u zelf verslonden en met gesloten oogen, Jezus in Maria's hart binnenleiden. Geef Hem aan zijne Moeder, die Hem liefdevol zal ontvangen, met eere plaatsen, diep aanbidden, volmaakt beminnen, innig omhelzen en Hem, in geest en waarheid, meerdere plicht-plegingen bewijzen, welke ons in onze diepe duisternissen onbekend zijn.

Ofwel, houd u diep vernederd in uw hart, in tegenwoordigheid van Jezus, verblijvend in Maria ; ofwel houd de wacht als een slaaf aan de deur van het paleis des Konings, waar Deze zich met de Koningin onderhoudt ; en terwijl Zij met elkander spreken, zonder u noodig te hebben, kunt gij in den geest hemel en aarde doorkruisen en alle schepselen uitnoodigen om in uwe plaats Jezus in Maria te bedanken, te aanbidden en te beminnen : *Venite adoremus, venite !* Komt, laat ons aanbidden, komt !

Ofwel, vraag zelf aan Jezus, in vereeniging met Maria, de komst van zijn rijk op aarde door zijne heilige Moeder, of de goddelijke wijsheid, de goddelijke liefde, de vergiffenis uwer zonden, of eenige andere genade, maar altoos door en in Maria. Zeg, met minachting op u zelf neerziende : *Ne respicias, Domine, peccata mea :* « Heer, zie niet naar mijne zonden ; » *sed oculi tui videant æquitates Mariæ :* « maar dat uwe oogen in mij slechts de deugden en verdiensten van Maria beschouwen. » En, uwe zonden indachtig, voeg er bij : *Inimicus homo hoc fecit :* « Ik ben mijn eigen grootste vijand, ik, die deze zonden bedreven heb ; » ofwel : *Ab homine doloso et iniquo erue me :* « Verlos mij van den boozen en bedriegelijken mensch » ; ofwel : *Te oportet crescere, me autem minui :* « Mijn Jezus, Gij moet in mijne ziel toenemen, ik integendeel afnemen. » O Maria, Gij moet bij mij aangroeien, en ik moet minder worden, dan ik geweest ben. *Crescite et multiplicamini ;* « O Jezus en Maria, groeit in mij aan, en vermenigvuldigt u, buiten mij, in de anderen. »

Er zijn een menigte andere gedachten, welke de H. Geest ingeeft, en ook u ingeven zal, zoo gij waarlijk ingetogen en verstorven zijt, en getrouw aan deze groote en verhevene godsvrucht, welke ik u geleerd heb. Doch gedenk dat, hoe meer gij Maria in de H. Communie laat handelen, des te meer Jezus zal verheerlijkt worden ; en gij zult des te meer Maria voor Jezus en Jezus in Maria laten handelen, naarmate gij u dieper vernedert en naar Hen in vrede en stilte luistert, zonder moeite te doen om te zien, te smaken of te voelen : want de rechtvaardige leeft altijd uit het geloof, en vooral in de H. Communie, die eene oefening van geloof is : *Justus meus ex fide vivit.*[17] « Mijn rechtvaardige leeft uit het geloof. »

[17] Hebr. X. 38.

ACHTSTE HOOFDSTUK

Nadere ontwikkeling dezer methode.

DE H. Communie is eene uitbreiding van het geheim der Menschwording. Een kind en getrouwe slaaf van Maria moet dus zijn best doen, zich de gesteltenissen en deugden eigen te maken van de Heilige Maagd op den dag, dat Zij de Moeder werd van God.

Niets is meer geëigend, u in die geestesgesteldheid te brengen dan de methode van den Zaligen de Montfort, welke gij hierboven vindt, en welke hem zelf zoo overvloedige gunsten heeft verworven. Als hij aan het altaar verscheen als een engel ; als hij tijdens de dankzegging geheel in God was verslonden, zoodat hij hen, die getuigen waren van zijne godsvrucht, in liefde deed ontvlammen, dan was de oorzaak hiervan, dat hij beter dan wij de raadgevingen welke hij ons geeft, om het Brood der engelen waardig te ontvangen, wist in praktijk te brengen. Acht u gelukkig deze methode, welke door den hemel is ingegeven, in handen te hebben. Zij bestaat hierin : *dat gij u,* alvorens Jezus te ontvangen, *diep vernedert, aan uw eigen gesteltenissen verzaakt, hoe goed zij u ook mogen schijnen, om u die van Maria toe te eigenen.*

1. *Verneder u diep voor God.* Moet gij, ten einde de gunsten des hemels te verwerven, altijd uw best doen om nederig te zijn, hoeveel te meer dan moet het gezicht uwer nietigheid en vooral uwer zonden er u toe brengen, u zelf klein te maken voor God, zoo dikwijls gij gaat communiceeren ? Wat toch leert u het licht des geloofs ? Is Hij die zich aan u geeft, niet de smettelooze spiegel der Majesteits Gods, het trouwe beeld van zijne goedheid ? Is de glans, die Hem omstraalt niet schitterender dan die der zon en schooner dan heel de heerlijkheid der hemelen ? Zijne grenzelooze macht, zijne verhevenheden en bovenal zijne liefde, —welke er Hem toe bracht, zooveel vernedering en lijden voor u te verduren, — vorderen niet al zijne bewonderenswaardige volmaaktheden, de diepste nederigheid van uwen kant ?

Overweeg daarom, zooveel in uw vermogen is, hoe hoogen graad die deugd in Maria bereikt had op den dag, toen Zij door Gods eindelooze barmhartigheid de Moeder en het Tabernakel werd van den allerbeminnelijksten Jezus ! De nederigheid was altijd haar meest geliefkoosde deugd. Van het oogenblik af harer onbevlekte Ontvangenis, vernietigde Zij zich onder de ingeving des H. Geestes dagelijks meer en meer voor het oog van Gods eindelooze Majesteit. Hoe peiloos diep moet derhalve de diepte harer nederigheid geweest zijn, toen de Engel op den dag der blijde Boodschap Haar het onuitsprekelijke geheim kwam ontsluieren, hetwelk zoo aanstonds in haar zou voltrokken worden. De Heer alleen heeft ze gepeild ; hetgeen de eerbiedwaardige Paula de Foligno deed zeggen : « Vergeleken met de nederigheid van Maria, is er niemand ter wereld, die ook maar een enkelen graad dezer deugd bezit. »

Hier naar kunt gij oordeelen, hoe diep ge u moet ver-nederen, zoo dikwijls ge u voorbereidt tot de H. Communie ; immers u is het woord niet onbekend van den H. Petrus Damianus : « Jezus Christus aan de H. Tafel ontvangen, is een even groot wonder als Hem eenmaal te ontvangen in den Moederschoot. »[18] En als gij u met een enkelen blik uwe vroegere ondankbaarheden voor den geest brengt, de tallooze zonden waaraan ge u hebt schuldig gemaakt ; als gij van den anderen kant de verpletterende Majesteit beschouwt van dien zoeten Zaligmaker, die met zooveel liefde tot u afdaalt, hoe zou het dan mogelijk zijn, dat ge u niet diep vernedert ?

2. *Verzaak aan uw geheel bedorven inborst en aan uw eigen gesteltenissen, al worden ze u ook als nog zoo goed door uw eigenliefde voorgesteld.*

Dit is niet genoeg. De ware nederigheid verwerft de ziel helderder licht omtrent de goedheid Gods, de monsterachtigheid der zonde, en brengt daardoor gevoelens voort van bitterder leedwezen, vuriger liefde ; maar gij moet niet te veel op die gevoelens steunen. De velerlei zonden, waarmede uwe ziel besmeurd is geweest, hebben deze haar wellicht niet besmet met een zoodanig bederf, dat zelfs de beste handelingen nog door een geheime en bijna onmerkbare eigenliefde zijn aangetast ? Ziedaar waarom de Gelukzalige de Montfort u den raad geeft : « Verzaak aan uwe gesteltenissen, hoe goed zij u ook schijnen. » En inderdaad, al waart gij bezield met de edel-moedigste gevoelens, al hadt gij de deugden van alle Engelen en Heiligen, wat beteekent dat alles voor de Majesteit Gods ?

Toen gij de deugden der Allerheiligste Maagd overwoog, hebt gij gezien, hoe de Heiligen zich uitputten in uitdrukkingen van bewondering, om de wonderen van genade te verheerlijken, welke de Heer in Haar heeft gewerkt van den dag af, waarop Hij Haar geheel zuiver en vlekkeloos vormde en Haar met de verhevenste gaven verrijkte, die Hij zou verheffen tot de ontzaggelijke waardigheid van Moeder Gods. Gij hebt gezien, van hoe levendige liefdevlammen Zij ontstoken was in den tempel van Jeruzalem, waar Zij met vurigheid de komst van den goddelijken Messias afsmeekte. Gij kent het woord van den H. Bernardinus van Siëna : « Door Maria's liefde overwonnen, heeft Jezus Christus den tijd zijner Menschwording verhaast. » En nochtans, wanneer de Kerk door God voorgelicht, den eindelooze afstand meet, welke Maria scheidde van haren Zoon, zingt zij in vervoering harer bewondering : « Toen Gij den mensch kwaamt verlossen, hebt Gij de schoot eener Maagd niet *geschroomd.* » Dien

[18] *Triple Couronne,* Tr. 4. C. 5.

zelfden Jezus ontvangt gij aan de H. Tafel. Helaas, wat beteekenen dan al onze verlichtingen en al onze gesteltenissen, hoe goed ze ons ook toeschijnen !

3. *Hernieuw uwe opdracht met de woorden : «Ik behoor U geheel toe, mijn dierbare Meesteres, met al wat ik bezit. »*

Verontrust u echter niet. Uwe nietigheid en onvolmaaktheid tegenover de grootheid van God, zouden u wellicht van Jezus verwijderen. Maar is niet Maria uw toevlucht en uw schat ? Heeft Zij zich niet verbonden uwe aanvulling te zijn, sinds gij u zonder voorbehoud aan Haar hebt toegewijd ? Vernieuw daarom uw toewijding.

Godvruchtige slaaf van Maria. hoe gelukkig is de ziel, welke aan al hare gevoelens verzaakt en niet op eigen gesteltenissen steunt om tot Jezus te naderen, hoe zoet en barmhartig Hij zich toone. O hoezeer is Hij verrukt over deze nederigheid, die altijd zijne aandacht trekt ! Hoe gretig ook doet Maria die ziel verzinken in den afgrond harer genaden, hoe gaarne deelt Zij aan die ziel haar geloof, hare zuiverheid en hare liefde mede, en maakt Zij zich tot hare aanvulling, haar al bij Jezus ! Zal die ziel, aldus met Maria's deugden versierd en van alle vrees bevrijd, niet met een wonderbaar vertrouwen worden vervuld ? Geheel verrukt en sterk in zekeren zin tegenover God Zelven, roept zij met een der vurigste dienaars van Maria uit ; « O Maria, mijn Koningin, onbevlekte Moeder van Jezus, ik wensch te worstelen met dien Godmensch, gewapend, niet met mijn eigen verdiensten, maar met de uwe. » (Abt Rupertus)

4. *Smeek die goede Moeder u haar hart te leenen, om haar Zoon te ontvangen.*

Ziehier, nu, wat uw geluk, indien gij aan deze oefening getrouw zijt, ten toppunt zal voeren, en u, zelfs te midden der pijnlijkste dorheden en troosteloosheden, met den diepsten vrede zal vervullen. Het is Maria niet genoeg, aan de ziel, welke Haar zoo dierbaar is, hare deugden mede te deelen ; maar Zij wordt het eigen hart van die ziel, om er opnieuw den aanbiddelijken Jezus te ontvangen. Ziedaar wat u die wonderen van genaden verklaart, welke wij in de Heiligen, die Maria het meest verknocht waren, bewerkt zien.

Smeek daarom deze verheven Maoeder met kinderlijk vertrouwen, al was het slechts door een eenvoudigen oogopslag, Jezus in uwe plaats te komen ontvangen en huldigen, en dan zal weldra de ondervinding u daaromtrent duizend maal meer leeren dan alle woorden.

Geldt het hier overigens, behalve de glorie van de Allerheiligste Maagd en die van haar Zoon, niet uw eigen belang ? Zonder twijfel zijt ge van schrik vervuld bij de gedachte, dat gij na zoovele communies nog onderworpen zijt aan zoovele fouten en geenszins de deugden bezit, welke Maria zoo gaarne in haar kinderen aantreft. Helaas, wat hebt gij met al die schatten gedaan ? Wat hebt ge gedaan met Jezus zelf ? En vanwaar een zoo wonderbaar verschijnsel ? Zoovele brandende kolen opgehoopt op uw hart ; en nochtans bleef dit hart altijd hetzelfde, kouder nog misschien dan de stal, waain het Goddelijk Kind ter wereld kwam !… Is het de schuld van den beminnelijken Jezus, die met zooveel liefde tot u komt en zoozeer verlangt u met zijne rijkdommen te overladen ?

Begrijpt het goed, kind van onze allerzoetste Moeder, één der oorzaken van zooveel koudheid is, dat gij niet genoeg Maria zoekt, niet genoeg leeft van hare herinnering bij dit heerlijk festijn, hetwelk nochtans het kostelijkste geschenk is van haar Hart. Gedenk, wat er gebeurde bij de bruiloft te Cana, waarop de vrome jonggehuwden Haar verzocht hadden Jezus te vergezellen. Door de teederste liefde gedreven smeekte Zij Hem, en op hare smeekbede greep het wonder plaats der verandering van water in wijn. Zal de liefde, welke Zij u toedraagt, Haar er niet toe brengen, nog méér te doen voor uwe ziel, als gij getrouw zijt om Haar aan te roepen ? Hoe vindingrijk is niet een teedere moeder om haar kind te verrijken ! En zou Maria een kostbaarder oogenblik kunnen kiezen dan dat, waarop Jezus in u is ?

Daarenboven geldt het haar belang en de glorie van haar Zoon. Wat heeft Zij geen gunsten te vragen als Moeder der Kerk ? Welnu, heeft Zij in de H. Communie, welke gij Haar in handen geeft, niet alle schatten des hemels onder haar bereik ? En Zij zelve heeft zoovele dankbetuigingen aan de H. Drievuldigheid te brengen voor de groote genaden, welke Haar zijn bewezen. Waar zal Zij volmaakter lofprijzingen vinden dan die van Jezus' Hart, hetwelk in u komt rusten ?

O, ik herhaal het, gelukkig de ziel, die Maria smeekt in haar te komen en haar heur hart te leenen, om er Jezus te doen rusten in geest en waarheid. Welke vreugde voor haar Zoon, die zich op die wijze getroost ziet voor zooveel beleedigingen en zooveel onverschilligheid, door de eerbewijzen, welke Maria Hem schenkt in de harten, die Haar zijn toegewijd ! Dit ook was de raad, welken de Heer op zekeren dag aan de H. Mechtildis gaf : « Mijn dochter, » zoo zeide Jezus tot Haar, « als gij Mij wilt behagen, draag dan aan Mij op het zuiverste, het nederigste, het meest van liefde blakend hart, wat er ooit is gevonden, het hart mijner Moeder. »[19] Zóó groot is de blijdschap, welke Hij daar dan vindt, dat Hij zelf Haar aanzet, zich op die wijze voor de zielen, welke Hij Haar meer bijzonder heeft toevertrouwd, beschikbaar te stellen. Vinden wij dit niet wonderschoon uitgedrukt in het Hooglied : « *Sta op, mijn Welbeminde, en kom ; want nu is de winter voorbij, de slagregen is over en verdwenen, de bloemen zijn te zien in ons land ; sta op, mijne schoone, toon mij uw gelaat, laat mij uwe stem hooren : want uwe woorden zijn vol zoetheid en uwe trekken vol bevalligheid ?*»

Is dat niet genoeg, om u met groote vurigheid deze wonderbare oefening te doen omhelzen, welke aan den Zaligen de Montfort werd ingegeven en zoovele genaden heeft voortgebracht in de zielen ? Zoek dus voortaan de

---

[19] P. Eudes. *Coeur admirable de la Mère de Dieu.* L. 4. C. I.

H. Maagd met meer ijver, dan gij tot dusverre gedaan hebt. Als eene teedere Moeder zal Zij uw steun zijn bij Jezus. Zij zal u haar gesteltenissen mededeelen. Met welk een vrede en vreugde zult gij u met Haar vereenigen, de woorden herhalend van de bruid in het Hooglied : *« Ik ben zwart, maar schoon, dochters van Jeruzalem. »* Hemelsche Geesten, als gij mijne tekort-komingen, mijne onvolmaaktheid beschouwt, ben ik zwart ; maar ik ben schoon, daar ik versierd ben met de deugden, de gevoelens van het hart van Maria !

Wij voegen hier enkele oefeningen bij, welke u deze methode om de heilige Communie te ontvangen, beter zullen doen smaken.

NEGENDE HOOFDSTUK

Communiegebeden.

I.
Vóór de heilige Communie.

WONDER van liefde ! Op de stem eens menschen is het Lam Gods, de aanbiddelijke Heer Jezus, de Zoon der Allerheiligste Maagd Maria, van zijn hemeltroon afgedaald, om zich aan mij te geven ! Het geloof vertoont mij duizenden Engelen, die in zijne tegenwoordigheid in aanbidding liggen neergezonken. Weldra zullen zij zich heenwenden naar mij en Hem aanbidden in mijn hart.

Zoete Verlosser mijner ziel, hoe kunt Gij er aan denken, U met een zoo nietig en ellendig schepsel te vereenigen ! Heeft er ooit eene vereeniging bestaan tusschen twee zoo ongelijke personen ? Gij zijt het Al, en ik ben het niet ; Gij zijt de rijkdom, en ik ben de armoede. Gij zijt de heiligheid zelve, en ik ben de zonde ; Gij zijt de goedheid, de zachtmoedigheid en de liefde, en ik vind in mij slechts koudheid, ongevoeligheid en boosheid… Hoe was tot nu toe mijn leven ? Hoe heb ik beantwoord aan uwe weldaden ? Ach, bijna altijd door onverschilligheid en dikwijls door den zwartsten ondank. De zonde heeft in mij alles bedorven, alles besmet. O mijn God, welke afgrond van ellende en van bederf is er in mijn hart en in geheel mijn wezen !

Hoe groot is mijn onmacht om U in mijne ziel een waardige woonplaats te bereiden ! Ach, ik bezit niet en kan niet uit mijzelf bezitten dien ootmoed, dat vertrouwen, dat vurig verlangen, die dankbaarheid, die liefde, welke Gij met recht van mij verwachten kunt. Mijne onvolmaakte, U ten eenenmale onwaardige voorbereiding is slechts geschikt om U van mijne ziel verwijderd te houden.

Verlaat mij echter niet, beminnenswaardige Jezus ; want zie, ik verzaak aan mijzelf en aan alles wat verkeerd in mij is ; ik neem mijne toevlucht tot Haar, die Gij altijd bemind hebt en die Gij immer beminnen zult. Maria, uwe Moeder, die Gij ook aan mij tot Moeder gegeven hebt, zal U zelf in mijn hart met U waardige gevoelens ontvangen.

Hemelsche Maagd, volkomene Meesteres mijns harten, ik hernieuw op dit oogenblik uit het diepst mijner ziel de overgave, welke ik U gedaan heb van al wat ik ben en van al wat ik bezit. Ja, ik behoor U geheel toe ; doch ook Gij, mijne goede Moeder, behoort Gij niet aan mij ?… Heeft Jezus U niet gezegd, dat Gij mijne Moeder moet zijn, en heb ik U niet voor heel mijn erfdeel gekozen ? Welnu, zie ik ga thans het heiligdom van Jezus worden ! Welke armzalige woning voor den Koning des Hemels ! Zal ik mij dan verstouten, Hem in een hart toe te laten zóó met zonden bevlekt als het mijne, zoo onstandvastig in zijne liefde, zoo licht geneigd Hem te verlaten en Hem zijne eer te ontrooven ?

Neen, Gij, Gij, goede Moeder, moet Hem komen ontvangen en Hem tot woning dienen, want in U vindt Hij boven alles zijn welbehagen. Hij vindt zijne vreugde overal, waar Gij zijt, zelfs in den stal van Bethlehem ! Ja, ofschoon mijne ziel nog ellendiger is dan deze duistere en weerzinwekkende spelonk, toch zal ze Hem wonderbaar welgevallig zijn, als Hij er zijne geliefde Moeder vindt. Kom dan, Maria, en stel uw rein, heilig, van liefde brandend Hart in de plaats van mijn hart zoo ijskoud, zoo schuldig. Bedek mij met uwe deugden, versier mij met uwe verdiensten ; dan zal Jezus in mijne ziel de zoo volmaakte gesteltenis vinden, welke uwe ziel Hem aanbood op het oogenblik zijner Menschwording, en welke Hij er ook vond, toen Gij Hem na zijne Hemelvaart ontvingt in de H. Communie. Met welk zielsgenot zal Jezus zijne woonplaats nemen te midden der leliën uwer maagdelijke zuiverheid ! Hoe waardig zal Hij er geëerd en verheerlijkt worden door uwe nederige aanbidding, door de verhevene lofprijzingen, welke Gij alleen Hem brengen kunt.

Dan, mijne heilige Moeder, welk geluk is het voor uw kind, Jezus aan U te kunnen geven ! U hetzelfde geschenk aan te bieden, dat de eeuwige Vader U bood op den dag der Menschwording ! Ik heb al wat ik ben en al wat ik bezit, geheel aan U toegewijd ; doch dit is te weinig… Waarom heb ik niet alle harten en zielen, om ze U te kunnen geven ! Doch ik bezit meer, ik heb den Koning der Engelen en der menschen, en ik geef Hem U. In Hem en door Hem zal ik U waardig loven en bedanken voor de vele genaden, welke Gij mij verworven hebt ; voor al de barmhartigheid, welke Gij mij hebt bewezen . Kom dan, goedertierene en meedoogende Moeder, kom in mijn hart, en Jezus, die U daar vindt, zal het tot plaats maken zijner vreugde en rust, en zal daar U beminnen in mij…

II.
Bij de H. Communie.

Wend u, geheel in Maria verzonken en met hare deugden versierd, vol vertrouwen tot de drie Personen der aanbiddelijke Drievuldigheid.

Tot God den Vader. Is het mogelijk, dat Gij op dit oogenblik hetzelfde wonder voor mij wilt werken, dat Gij gewerkt hebt voor de Allerheiligste Maagd ? Is het mogelijk, dat Gij er in bewilligt, uw Goddelijken Zoon, die U volkomen gelijk is, in mijne ziel te doen neerdalen, om met haar eene zoo innige verbintenis aan te gaan ? Ach, wie ben ik, o mijn God, om aldus te durven naderen tot Hem, in wien Gij uw welbehagen stelt ; ik die zoo ondankbaar ben voor uwe weldaden en mij zoo dikwijls met gedachten bezig houd, welke aan uwe liefde en uwe eer geheel tegenstrijdig zijn !

Toch zal ik opstaan en tot U komen,o mijn God, om mijn Jezus te ontvangen ; want zie, hier is Zij, wier deugden U verrukt hebben, Maria uwe veelgeliefde Dochter. Zij zelve wil voor mij jegens Hem den plicht van dankzegging en liefde vervullen, waartoe ik onbekwaam ben. Op haren ootmoed, hare reinheid, hare liefde, op al hare deugden zal ik steunen. Zij is geheel mijne hoop bij U. Let niet op mij, o Heer ; maar sla uwe blikken op Haar, die zich nog immer beschouwt en erkent als de geringste uwer dienstmaagden. *« Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. »*

Tot God den Zoon. Wie ben ik, o Jezus, eeuwige Wijsheid, Glans des Vaders, reinste uitstraling van zijn licht, Woord Gods, door wien alles is geschapen ! Ach, wie ben ik, dat Gij in mijne ziel wilt neerdalen, in mij, die zoo ontrouw aan uwe liefde ben geweest. In de tegenwoordigheid uwer aanbiddelijke Majesteit zou ik eevenals Petrus willen zeggen : « Ga weg van mij, Heer ; want ik ben een zondig mensch. » Maar neen, mijne zoete Verlosser, ga niet weg van mij, integendeel, kom bij mij ; want ziehier uwe Moeder : *ecce Mater tua.* Zij heeft mijne binnenste versierd met hare deugden en verdiensten. *Læva ejus sub capite meo et dextera illius amplexabitur me.* Sta op, o Heer, en neem uw woning in de plaats uwer rust, in het Heilig Hart van Maria, uw Paradijs van geneugten, de heilige Ark des Verbonds, waar Gij de zielen heiligt. Dáár, Heer, wil ik U binnenleiden ; dáár wil ik U beschouwen als een geliefden Broeder in de armen Mijner Moeder ; dáár zult Gij mij onderrichten en zal ik U den wijn der zuiverste liefde bieden en de bloemen der hoogste deugden !

Tot God den H. Geest. God van liefde, Kracht des Allerhoogsten, Heilige Geest, ik ben niet waardig in mij te bezitten het Meesterstuk uwer almachtige liefde, onzen Goddelijken Verlosser, voor wien Gij Maria hebt gevormd zoo rein en versierd met zoo wondervolle deugden. O, als Gij Haar overschaduwd hebt, straalde van den glans eener zoo hooge heiligheid, moet ik dan niet sidderen, als ik tot dienzelfden Jezus naderen wil, ik die zoozeer aan zijne genaden heb weerstand geboden en wiens leven tot nu toe zoo traag en schuldig geweest is ?

Doch zie, hier is uwe trouwe Bruid, door wie en in wie Gij opnieuw Jezus in de harten wilt vormen ; op Haar heb ik geheel mijn vertrouwen gevestigd. Zij is met mij, en Zij zal het meesterstuk uwer liefde ontvangen. Heilige Geest, geef geen acht op mijn ongerechtigheden, maar beschouw de deugden van Maria ; Gij die overal komt, waar Gij deze Hemelsche Maagd gevormd vindt, kom, ik smeek het U, kom, Geest van liefde, in het hart uwer hemelsche Bruid ! Zij is nog altijd even rein, even brandend van liefde, nog altijd Uwer even waardig als op den dag, waarop door uwe kracht Jezus zich met onze menschelijke natuur vereenigde in haar allerreinste schoot. Kom, Geest, die heilig maakt, kom in mijne ziel,om daar het Rijk van Maria te vestigen en er door Haar Jezus te vormen.

III.
Na de H. Communie.

« Na de H. Communie moet gij, geheel in uzelf verslonden en met gesloten oogen Jezus in Maria's hart binnenleiden. Geef Hem aan zijne Moeder, die Hem liefdevol zal ontvangen, diep aanbidden, en in geest en waarheid ten zijnen opzichte verschillende verplichtingen vervullen, welke ons in onze diepe duisternissen onbekend zijn. » (Zal. Grignion de Montfort).

Welk schouwspel ontsluiert mij het geloof ? Ik zie de Engelen aanbiddend ter aarde gebogen zich naar mij heen-wenden. Ik ben geworden het Tabernakel van den God, dien zij aanbidden… O Jezus, Menschgeworden Wijsheid, mijn hart ia dan een troon geworden, waar de hemel U hulde komt brengen… Maar, o Koning der Engelen, mijn hart zoo zwak, zoo kwijnend, zoovol van verkeerde neigingen en genegenheden is Uwer volstrekt onwaardig. Ik zou het niet durven wagen U daarheen uit te noodigen,, als ik U daar geen beter bereide woning kon aanbieden… Maar ziehier den gouden troon uwer liefde, de plaats uw dierbaarst welbehagen. Treed binnen, Goddelijke Jezus, en daar Gij Uzelf aan mij geeft, ziehier dan, hoe ik thans over U beschik. Ik geef U aan Maria tot vermeerdering uwer glorie, om deze goede Moeder te bedanken voor alle blijken van goedheid, die Zij mij gegeven heeft en om Haar te eeren, zooveel als ik vermag.

Ontvang dan hier, o goede Meester, hare aanbidding en de hulde uwer Engelen en Heiligen. Wat mij betreft, ik kan mij slechts vernederen bij de gedachte aan mijne trouweloosheid en mij schamen in de beschouwing van mijn niet.

1.
Overwegende Dankzegging.

« Houd U diep vernederd in uw hart, in de tegenwoordigheid van Jezus en Maria. » (Zal. de Montfort)

Begeleid door de hoogste Vorsten van haar hof, treedt de Koningin des Hemels vooruit, om mijn Jezus tegemoet te gaan ! Verteerd door den vollen gloed der goddelijke liefde, omhelst Zij met onuitsprekelijke verrukking den God, dien Zij haren Zoon noemt en dien Zij aanbidt. Haar Moederhart staat open. Jezus treedt er binnen ; want daar is zijn troon ! Welke hemel is dat Hart van Maria ! Hemel van overgelijkelijke schoonheid en glans, versierd met meer deugden, verrijkt met meer verdiensten dan alle Martelaren, alle Heiligen te zamen ooit hebben verworven ! Hoe schoon dus is die Troon van Jezus ! Hoezeer vindt Hij daar dan ook zijn welbehagen !

Doch hoevele wonderen van liefde bij deze geheimnisvolle ontmoeting blijven mij verborgen ! Hoeveel huldeblijken worden mijner Jezus aangeboden, die de dikke duisternissen, waarin ik verzonken ben, mij niet toelaten op te merken, en waarvan mijne onwetendheid zelfs niet het flauwste begrip kan vormen.

Ach, wat vermag ik te doen ?… Niets anders dan stilzwijgend aanbidden en Maria laten handelen, zooals Zij dat weet te doen.

Wanneer ik mijne zwakke stem met dat heerlijk koor van lofzangen, door de liefde ingegeven, wilde mengen, wat zou ik anders doen dan er de harmonie verstoren ? Neen, mijne lofprijzing is het stilzwijgen, de dankbaarheid, de erkenning van mijne nietigheid. *Tibi silentium laus.*

Daar ik niets vermag, draag ik alles over op U, o verheven en allerzaligste Moeder ! Ik heb U Jezus gegeven ; let slechts op uwe liefde tot Hem en tot mij ; Gij weet, wie ik ben ; Gij kent mijne noodwendigheden en alles, wat ik uwen Goddelijken Zoon verschuldigd ben. Vervul Gij mijne verplichtingen ten zijnen opzichte ; loof, aanbid, dank voor mij, zooals Gij dat weet te doen. Bid, o bid Gij voor mij ; Gij wordt immer door Jezus verhoord. Vraag voor mij alle genaden, die mij het meest noodig zijn, om waarlijk uw kind en liefdesslaaf te worden. Ik smeek U, Hem ook de noodwendig-heden der Kerk aan te bevelen, de belangen van haar Opperhoofd, de belangen mijner bloedverwanten, en van allen die aanspraak maken op mijne dankbaarheid, bijzonder van hen, die U het meest verknocht zijn ; de noodwendigheden ook der arme zielen in het vagevuur, en van allen die hier op aarde lijden… Nu zwijg ik verder, mijne goede Moeder en laat alles aan uwe liefderijke zorgen over !

Voornemen. Met Maria dikwijls aan het geluk der H. Communie denken, bijv. als men de klok hoort slaan. Niet heengaan, eer men het *Magnificat* gebeden heeft.

2.
Lofprijzende Dankzegging.

« Gij kunt in de geest hemel en aarde doorkruisen en alle schepselen uitnoodigen om in uwe plaats Jezus in Maria te bedanken, te aanbidden en te beminnen. » (Zal. de Montfort)

Jezus en Maria spreken van hart tot hart tot elkander in mijne ziel, gelijk Zij het eens deden in hun arm huisje van Nazareth. Zij spreken over hunne uitverkorenen, over de harten waarin de goddelijke liefde heerscht, over de genaden en voorrechten welke de beproefde zielen moeten ondersteunen en beloonen. Zij spreken over mij en over de behoeften mijner ziel.

Maar wat doe ik hier ? Hebben zij mij noodig ? Wat kan ik doen, om Hen te loven, te beminnen, te prijzen, gelijk ik verplicht ben ? Wie zal mij vleugelen geven om mij te verheffen tot den hemel en alle werelden te doorkruisen ? Waarom kan ik niet alle geesten en alle harten des hemels en der aarde oproepen en verzamelen, om een groot koor te vormen van lof en dankbetuiging ?

Hemelen der hemelen, verhevene Cherubijnen, brandende Serafijnen, Tronen, Krachten, Vorstendommen, Heerschappijen, Machten, trouwe Engelen, glanzende Aartsengelen : daalt neder… Ziet hier uw Koning… uwe Koningin ; snelt toe, werpen wij ons te zamen neder, om Jezus, de Wijsheid te prijzen en te eeren. *Venite, procidamus ante Deum, venite, adoremus !* Komt, laat ons nedervallen voor God en Hem aanbidden ! Zalige bewoners des Hemels, Uitverkorenen der aarde, godvruchtige zielen uit alle standen en plaatsen, komt met ons aanbidden ! Jeugdige kinderen, die nog het reine kleed der onschuld draagt, komt en verheugt u en zingt met ons het lied van liefde en dank. *Venite, exsultemus Domino, jubilemus Deo.* Komt, laat ons juichen in den Heer, en onzen God lofzingen ! Waarom kan ik mij niet doen hooren door alle zielen, die in staat zijn te beminnen ! Waarom kan ik ze niet ontsteken door den vuurgloed der Serafijnen, haar de gevoelens instorten van lof en aanbidding, welke ik mijn God schuldig ben ? Waarom kan ik geen verstand geven aan al wat ademt. alle levenlooze schepselen niet bezielen met gevoel ? De geheele schepping zou ik willen oproepen, om in mijne plaats lof, liefde, dank te brengen aan den Verlosser mijner ziel en aan de Moeder der schoone liefde. O gij, alle schepselen Gods, gij allen, die, evenals ik, uw bestaan van zijne oneindige goedheid hebt ontvangen, prijst Jezus en Maria ieder op uwe wijze in uw eigen taal. Mocht in de geheele natuur, vanaf de plaats, waar zich het morgenrood verheft, tot het oord, waar het daglicht verdwijnt, één feesttoon opstijgen van dank en lofprijzing. Hij is het oneindig waardig, de Heer, die heerscht over alle volkeren en wiens heerlijkheid de hemelen verlicht. Wie toch is zoo verheven als Hij en wie weet, zooals Hij, uit den luister zijner grootheid met liefde neer te blikken op de armen en nederigen, om hen uit het stof op te heffen en hun een plaats te geven te midden der vorsten van zijn hof ?

Voornemen. Bied, alvorens u te verwijderen, alle Heilige Missen, welke dien dag worden opgedragen, Gode aan tot dankzegging voor de ontvangen weldaden.

Loof gedurende heel den dag Jezus en Maria voor de genaden, waarmede gij van uw jeugd af overladen zijt, en verricht al uwe handelingen met de grootst mogelijke volmaaktheid.

Magnificat.

3.
Dankzegging van zielenijver.

« God wordt niet bemind, omdat Hij niet gekend wordt. Bid Jezus in vereeniging met Maria om de komst van zijn Rijk op aarde door zijne Heilige Moeder. » (Zal. de Montfort)

Waarom wordt Gij niet beter gekend, o beminnens-waardige Jezus ? Waarom wordt Gij niet door alle menschen bemind en aanbeden ? Ach, geheele volkeren leven nog onbekend met uwe geboden, vreemd aan uwe liefde !… Mijn God ! mijn God ! Laat toekomen uw Rijk ! Gewaardig U, o Heer, de komst van uw Rijk te verhaasten, een groot aantal Apostelen uit te kiezen ; ontsteek in hen dat heerlijk vuur, hetwelk Gij op aarde gebracht hebt ; leg in hun mond dat woord, waaraan zelfs de versteendste harten niet kunnen weerstaan ! Dat zij door uwen Geest gedreven de zeeën oversteken ! Dat hunne stem op alle bewoonde plaatsen der wereld worde gehoord ! Dat de volkeren, die nog in de duisternis van het heidendom verzonken zijn, eindelijk de oogen openen voor het heldere licht uwer genade ! Dat de zielen, die in de schaduwen des doods sluimeren, ontwaken tot het leven uwer genade !

Heeft uw Vader U niet alle volkeren der aarde tot erfdeel gegeven ? Heeft Hij niet alle geslachten en alle koningen der aarde aan uwe heerschappij onderworpen ? Hebt Gij niet door uw Bloed het heelal tot uw Rijk verkregen ? Waarom toeft Gij dan, Heer, om uwen Naam bekend te maken ?… *Adveniat regnum tuum.* Ik bid en bezweer U door Maria en met Maria, dat uw Rijk kome overal en tot allen !

En uw Naam, Heer, hoe wordt hij geëerd en geheiligd, zelfs door hen die U kennen ? Ach, ik zie uw heiligen Naam veracht en gelasterd. Wanneer toch zult Gij perken stellen aan zoo groote wanordelijkheden ? Wanneer zal uwe barmhartigheid spreken tot alle harten ? Is de eindelooze schat uwer genade dan uitgeput ? Doch, ik begrijp het : Gij verlangt van uwe geloovigen vurige en aanhoudende smeekingen, opdat allen tot de komst van uw Rijk het hunne bijdragen.

Welnu dan, mijn Goddelijke Verlosser, ik smeek er U om met uwe Heiligen : zend dat heerlijk vuur, dat op eene zoo zoete wijze alle harten verteren moet. En daar in deze tijden uw Rijk meer dan ooit moet toenemen door Maria, geef dan uwe kinderen, vooral aan hen die U het meest zijn toegewijd, eene meer innige en diepe kennis van uwe heilige Moeder en van de zoo wonderbare betrekkingen, die U met Haar verbinden ! Vergun mij, o Heer, dat ik met een uwer ijverigste Missionarissen tot U zegge : « Wanneer zal die gelukkige tijd komen, waarop de Allerheiligste Maagd de Meesteres aller harten wezen zal, om ze geheel aan uwe heerschappij te onderwerpen ? Wanneer zal die eeuw van Maria komen, waarin de zielen zich verliezen zullen in den afgrond van haar binnenste, om levende afbeeldsels te worden van deze beminnelijke Koningin, ten einde U volmaakt te eeren en te beminnen ? *Ut adveniat regnum tuum, adveniat regnum Mariæ !* » (Zal. de Montfort.) Gij die alles kunt, o Heer Jezus, versmaad mijne bede niet : maak, dat voortaan uwe Moeder meer gekend, meer bemind worde !

Voornemen. Keer in u zelf bij het slaan der klok of ten minste eenige keeren daags, om met Maria Jezus in uw hart te aanbidden. Offer al uwe werken dezen dag op, om het heerlijke Rijk van Maria in de harten af te smeeken. Leg u daartoe eenige verstervingen op.

Magnificat.

4.
Dankzegging van eereboete.

« Vraag aan Jezus in vereeniging met Maria de vergeving uwer zonden. » (Zal. de Montfort)

Oneindig heilige God, die het gezicht der zonde niet kunt verdragen ; maar tegelijk oneindig goede God, immer bereid den boetvaardige vergeving te schenken, ik aanbid U met de Engelen in het Hart van Maria. Uw apostel spoort mij aan, met vertrouwen tot dezen troon uwer genade te naderen, opdat ik er de barmhartigheid vinde, welke ik noodig heb.

Ik, uw schuldig kind, werp mij daarom neder voor de voeten van Maria, die waarlijk de Troon is uwer oneindige barmhartigheid, waarop Gij U geplaatst, hebt, om Hemel en aarde te verzoenen, om de zondaars vergeving te schenken, om alles tot U te trekken door de teederheid en goedheid dezer hemelsche Moeder. Gij hebt mij geschapen voor U, o mijn God ; in uwen dienst moest ik al mijn geluk vinden ; en ik ben tegen U opgestaan ! Hoevele zonden heb ik bedreven met mijne zintuigen en al mijne vermogens ! Hoeveel verwijten des gewetens heb ik veronachtzaamd ! Hoevele genaden verstooten ! Voor hoevele verlichtingen de oogen gesloten ! Heb ik zelfs niet uwe Heilige Sacramenten misbruikt ?…

O goede Jezus, bevrijd mij van mij zelf, ontruk mij aan die bedorven natuur, welker trouwelooze verleiding mij geen rust laat. *Ab homine iniquo et doloso erue me.* Bevrijd mij van den onrechtvaardigen, arglistigen mensch, God van barmhartigheid, gedenk niet meer de treurige dagen, waarvan de herinnering mij nederdrukt, en let niet meer op de zonden, waarvan zij vervuld zijn ; beschouw liever, beschouw alleen in mij de zoo kostbare verdiensten van Maria, van Haar, aan wie ik mij zonder voorbehoud heb overgeleverd en toegewijd, en die zich met mij wil vereenigen, om te mijnen gunste uwe goddelijke erbarming in te roepen… *Oculi tui videant aequitates Mariæ.*

In Maria en door Maria bied ik U eerherstel voor geheel mijn leven tot op dezen dag ; voor alle gedachten van mijn geest, die in strijd waren met de eindelooze reinheid en grenzelooze liefde van uw Goddelijke Geest ;

voor alle gevoelens van mijn hart, die in strijd waren met de gevoelens van liefde, onderwerping en algeheele overgeving van uw Goddelijk Hart ; voor alle lafheden mijner ziel, wanneer het offers of vernederingen geldt, ondanks de voorbeelden van edelmoedigheid en heldhaftigheid, welke Gij mij hebt gegeven. Mijn God, mijn God, verander mijn hart ; geef mij dat levendig berouw, die vurige liefde, welke U van Magdalena deden zeggen : « Hare zonden zijn haar vergeven, omdat zij veel bemind heeft. » Geef mij een nieuw, een edelmoedig hart ; een hart, dat bereid is alle offers te brengen, welke de uitboeting mijner talrijke zonden en de heilige eischen uwer goddelijke liefde vorderen. Want ik gevoel het, mijn Verlosser, uwe genade doet het mij thans inzien : hetgeen mij, sinds ik het heerlijk geluk heb liefdesslaaf van Maria te zijn, heeft ontbroken, is de edelmoedigheid in uwen dienst. Helaas, hoezeer heb ik mij zelven gespaard ! Hoe dikwijls heb ik mij zelven gezocht !… Van nu af geef ik mij aan uwe rechtvaardigheid over ; snijd dus, kerf in dit hart, hetwelk u zoo dikwijls ontrouw is geweest ; als Gij mij slechts, o Heer, uwe liefde geeft, als ik maar door Maria U voor immer in uw eeuwig Rijk mag bezitten.

Voornemen. Offer al het lijden en alle goede werken van dezen dag op tot eerherstel voor alle beleedigingen, Jezus en Maria aangedaan.

Magnificat.

Magnificat.

Mijne ziel verheft den Heer ;
En mijn geest heeft zich verheugd in God, mijn Zaligmaker.
Omdat Hij nederzag op de geringheid zijner dienstmaagd ; want zie, van nu af zullen alle geslachten mij zalig prijzen.
Dewijl Hij die machtig is, groote dingen aan mij gedaan heeft ; en heilig is Zijn naam.
En zijne barmhartigheid is van geslacht tot geslacht voor hen die Hem vreezen.
Kracht heeft Hij geoefend door zijnen arm ; hoogmoedigen in de gedachten huns harten heeft Hij verstrooid.
Machtigen heeft Hij afgezet van den troon, en geringen heeft Hij verheven.
Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld, en rijken heeft Hij ledig weggezonden.
Hij is Israël, zijnen dienstknecht, te hulp gekomen, indachtig zijne barmhartigheid.
Gelijk Hij gesproken had tot onze vaderen, tot Abraham en zijn nageslacht, in eeuwigheid.
Glorie zij den Vader, enz.

TIENDE HOOFDSTUK.

Bezoek bij het Allerheiligste Sacrament.

JEZUS in het Tabernakel — wij hebben het begrepen — is het geschenk van Maria. Als Jezus ons zijn Hart toont door vlammen omgeven, dat Hart hetwelk ons zoozeer heeft bemind, schijnt Hij ons te zeggen : « Ik vind er mijn geneugten in bij u te zijn. » Maar als Jezus zijn geneugten vindt bij ons, zouden wij dan onze geneugten niet vinden bij Jezus ? Hoe kunt gij dan weigeren, dagelijks eenige oogenblikken, al was het slechts een kwartier uurs, bij Hem door te brengen, om Hem zijne genade te vragen en zijne vreugde te smaken ?

Kind van Maria, o konden wij voortdurend aan den voet des altaars verwijlen. Het is bij Jezus zoo goed, vooral als wij daar zijn met Maria !

Vergeten wij het niet, onze hemelsche Moeder moet ook hier onze aanvulling, ons hart en onze ziel zijn. Hoe erbarmingsvol onze goede Zaligmaker ook is, Hij wil, dat wij altijd tot Hem naderen door de Allerheiligste Maagd, zijn *troon,* zijn *altaar,* zijn *tempel.* En welk heerlijk toonbeeld vinden wij in deze hemelsche Koningin ! Maria heeft het eerst Jezus aanbeden. Met wat ingetogenheid, met wat godsvrucht aanbad deze Allerheiligste Maagd den God, menschgeworden in haar kuischen schoot, het eerste tabernakel, waarin de Verlosser op deze aarde gerust heeft. En later te Betlehem, in Egypte, te Nazareth en bij alle geheimen van het openbaar leven en den dood des Verlossers ; wat anders was daar haar leven dan een voortdurende aanbidding ?

Na zijn Hemelvaart wil Jezus nog bij ons blijven, verborgen onder de sacramenteele gedaanten. Met welke liefde beschouwt Maria haar welbeminden Zoon in het H. Sacrament des Altaars ! En wie kan beseffen, welke gevoelens deze beschouwing in Haar wakker roept, welk eerherstel, welke lofprijzing, welk dankbetoon opwelt uit dat Hart zoo zuiver, zoo liefdevol, zoo edelmoedig ?

Als Maria Jezus uit naam der Kerk aanbad, smeekte Zij voor alle eeuwen… Zij aanbad, dankte, smeekte ook uit naam van ons ; want allen die haar Goddelijke Zoon gekocht heeft door zijn Bloed, waren in haar Hart en werden het voorwerp van hare hartelijkste smeekingen. « Niemand, zelfs de schuldigste zondaren, de meest ontaarde zielen, » zegt Gerson, « voor wie Zij niet Gods barmhartigheid afsmeekte. » (Super Magnificat, Tr. 9. Part. 3.)

Vereenig u dus vreugdevol met de gesteltenissen van Maria's vlekkeloos Hart, en bedenk, dat de eer welke gij geeft aan Jezus, gij die ook bewijst aan de Allerheiligste Maagd. Wat bron van zegeningen voor uwe ziel, als gij een zoo kostbaren schat wilt benutten !

Verzuim aan het einde van uw bezoek bij het H. Sacrament nooit de geestelijke Communie, zoozeer aanbevolen door de Heiligen. Verbeeld u, dat uwe Allerheiligste Moeder u dezelfde gunst bewijst als aan de H. Magdalena van Pazzi, en u het Goddelijk Kind Jezus geeft. Als de tijd het toelaat, verwek dan akten van geloof, berouw en verlangen, gelijk voor de sacramenteele Communie, ofwel bid het gebed : *O Jezus, levend in Maria.*[20]

Besluit uw bezoek[21] met Jezus en Maria om hun zegen te vragen. Zeg : « O zoete Zaligmaker, o allergoedertierenste Moeder, ik zal U niet verlaten alvorens Gij mij gezegend hebt. »

---

[20] Zie Hoofdstuk IV: *Oefeningen en gebeden waaraan aflaten verbonden zijn.*

[21] Verlangt gij een goede handleiding bij uw bezoek aan het Allerheiligst Sacrament, bedien u dan van het gulden boekje van den H. Alphonsus Maria : « Bezoeken bij het Allerh. Sacrament en de H. Moeder Gods Maria. »

ELFDE HOOFDSTUK.

Over het gewetensonderzoek.

***WIE** zal klimmen op den heiligen berg ?* zegt de Profeet. Dat wil zeggen: wie zal geraken tot eene volmaakte vereeniging met Haar, die door den H. Geest het « Gebergte Gods » wordt genoemd, waar Jezus altijd verblijft en vanwaar Hij ons den zin leert der acht Zaligheden ? Tot die vereeniging, zoo antwoordt de Profeet, zal hij geraken, *die den weg der onschuld bewandelt en zijn hart zuiver bewaart.* Kind van Maria, vooral voor u zijn die woorden gesproken. Nooit zult gij komen tot een ware navolging der deugden uwer dierbaarsten Moeder, nooit zult gij Haar tot u trekken om in uw ziel te wonen en er te heerschen als Koningin,als gij geen grooten afschuw hebt van de zonde en een levendig verlangen naar uwe volmaking.

Om in het werk uwer volmaking te slagen, moet gij getrouw iederen dag het onderzoek van uw geweten beoefenen. Deze oefening is zóó gewichtig, dat de H. Ignatius niet aarzelt haar nog noodzakelijker te noemen dan de overweging, daar zij sneller voortgang teweeg brengt in den dienst van Gods en derhalve in de vereeniging met onze verheven Moeder.

De kooplieden, zegt de H. Ephrem, teekenen getrouw iederen dag in hunne handelsregisters hun winsten en verliezen aan. Deze laatste trachten zij door gelukkiger winstbejag te herstellen. Op dezelfde wijze moeten ook wij, zoo gaat de Heilige voort, onderzoeken, wat wij in de zaak onzer zaligheid gewonnen of verloren hebben, om zoo spoedig mogelijk de verliezen, welke wij hebben geleden te herstellen, uit vrees, dat zij, wanneer zij zich ophoopen, geheel ons bedrijfskapitaal in beslag nemen.

Laten wij, alvorens te spreken over het *bijzonder onderzoek*, waarmede wij ons in dit werkje meer bijzonder moeten bezighouden, eerst eenige woorden over het *algemeen onderzoek* zeggen. Men verricht dit gewoonlijk bij het avondgebed, alvorens men zich ter ruste begeeft. Het bestaat, gelijk gij weet, in na te gaan, welke fouten men gedurende de dag heeft bedreven ten opzichte van God, den naaste en zichzelf, door gedachten, woorden, werken en verzuim. Als gij aan onze doorluchtige Koningin wilt behagen, maak dan eens en voor altijd het besluit — en vernieuw het bij elke maandelijksche retraite — u altijd zeer ernstig op dit onderzoek toe te leggen.

Om het goed te doen, is het voldoende u in vereeniging met de Allerheiligste Maagd in Gods tegenwoordigheid te stellen, en u dan alle fouten en onvolmaaktheden, in het geheugen te roepen. Doorloop hiertoe alle handelingen, welke gij dien dag hebt verricht, en geef vooral acht op de wijze, waarop gij uwe werken hebt gedaan in vereeniging met Maria, volgens het besluit, dat gij hieromtrent hebt gevormd.

Hebt gij uwe tekortkomingen ingezien, wek u dan op tot een levendig berouw. Moest gij, bevoorrechte dienaar van Maria, niet meer bedroefd zijn over uwe geringste fouten, dan de lauwe christen over de zwaarste zonden ? Beween bitter uwe ongetrouwheden, denk er bij aan de smarten van Jezus en Maria, verwek er en akte van berouw over, en verbeeld u, dat Jezus Christus door de handen van zijn Allerheiligste Moeder u zegent en u de kwijtschelding geeft van al uwe fouten. Welke tevredenheid zult gij dan in het diepst uws harten gevoelen !

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Over het bijzonder gewetensonderzoek.

INDIEN uwe volmaaktheid u ter harte gaat, moet ge u niet met het *algemeen* onderzoek des gewetens tevreden stellen. Maak daarom het besluit, naar het voorbeeld der ware kinderen Gods, veelvuldig het *bijzonder* onderzoek te doen over uwe hoofdfout, of over de duegden welke gij u moet eigen maken. Voor u, die vurig verlangt het Rijk van Maria in uwe ziel te vestigen, en derhalve vast besloten zijt alles te doen in vereeniging met uwe verheven Koningin, voor u is het van het hoogste belang, dikwijls uw hart aangaande dit punt te onderzoeken, en te zien welke vorderingen gij in deze vereeniging met uwe hemelsche Moeder hebt gemaakt.

Wij geven hier een methode van bijzonder onderzoek over de dagelijksche handelingen in dien geest verricht. Leg u er op toe, die zoveel mogelijk te volgen, vooral op de dagen, dat ge meer vrijen tijd hebt, en heel bijzonder bij de maandelijksche geestelijke afzondering. Om u deze oefening gemakkelijker te maken, is het goed, iederen dag bijv. bij de H. Mis of bij het bezoek aan het Allerheiligst Sacrament of bij het algemeen onderzoek, gedurende eenige oogenblikken na te gaan, in hoever gij getrouw zijt om u bij al uwe handelingen van de gesteltenissen der Allerheiligste Maagd te doordringen.

Ook kunt gij van tijd tot tijd bij het slaan der klok door een enkelen oogopslag uws des morgens gemaakte voornemens vernieuwen, en dan tevens vergiffenis vragen voor uwe tekortkomingen.

Bij het begin moet ge u eerst goed doordringen van Gods tegenwoordigheid.

Verbeeld u uwe hemelsche Moeder te aanschouwen met glans omgeven nabij den schitterende troon van Jezus.

Bedank Hem voor de onschatbare gunst, dat gij de volmaakte godsvrucht tot Maria hebt leeren kennen.

Vraag het noodige licht om uwe gebreken in te zien.

Onderzoek u vervolgens over uwe verplichtingen jegens God, jegens den naaste en jegens u zelven.

1.
Plichten jegens God.

1. Denkt gij er aan, bij het *ontwaken* de Allerheiligste Maagd te groeten, en uwe algeheele toewijding te vernieuwen met de woorden : « Ik behoor geheel aan U, mijne goede Moeder, en alles wat ik heb is het uwe ? » Doet gij uw best om deze eerste handeling van den dag in dezelfde gesteltenissen te verrichten, als die van het onbevlekte Hart der Allerheiligste Maagd bij haar ontwaken ?

Zijt gij aanstonds opgestaan ? Houdt ge u bij 't aankleeden, in plaats van u aan ijdele gedachten over te geven, met heilige gedachten bezig, en vooral met het onderwerp der overweging ?

Met welke achteloosheid verricht ge wellicht deze eerste handeling van den dag ?

2. Hoe verricht gij gewoonlijk uw *morgengebed*, uwe *overweging ?* Doordringt gij u van de gesteltenissen, welke de Allerheiligste Maagd daarbij bezielden ?… Zorgt ge reeds des avonds uwe meditatie voor te bereiden ? Verschijnt ge voor de voeten uwer Moeder met het verlangen hare genaden te verwerven ? Welke moeite geeft gij u om de verstrooidheden te verdrijven ? Doet gij uw best, altijd eenige voornemens te maken, vooral die ten doel hebben om u dien dag met de Moeder Gods vereenigd te houden ? Denkt ge bij het bijzonder onderzoek des avonds en bij het bezoek aan het Allerheiligst daar nog eens aan terug ?

3. In welke gesteltenis woont gij de *H. Mis* bij ? Denkt gij dan aan uwe hemelsche Moeder, tegenwoordig bij het offer van den Calvarieberg ? Welke heilige gevoelens zou deze gedachte in u opwekken, welk een diepen afschuw van de zonde, welk eene vurige en teedere liefde tot de gekruisigden Jezus, welk een vurig verlangen om u zelven af te sterven, om geheel te worden omgevormd in God ! Zijt ge na de H. Mis eenigszins bezield met die gevoelens, waarvan Maria's Hart zoo diep doordrongen was ?

4. Als ge het geluk hebt tot de *H. Communie* te gaan, denkt ge er dan reeds aan 's avonds te voren ? Welk een kostbaar geschenk toch, is het Allerheiligste Sacrament ! Het is Jezus, de eeuwige Wijsheid, met al zijn glans, zijn rijkdom, zijne liefde en zijn onuitsprekelijk verlangen u te bezitten. Hoe bereidt ge u tot zulk een heilige handeling voor ? Welk een verlangen hebt ge naar de schatten, waarmede de Allerheiligste Maagd uwe ziel wenscht te verrijken, als Zij u haren Zoon geeft ? Beijvert ge u ernstig, om u te doordringen van de gevoelens welke Haar bezielden op den dag van de Boodschap des Engels, of wanneer Zij na de Hemelvaart des Heeren Hem ontving onder de H. Gedaanten verborgen, uit de handen van den H. Joannes ? O, hoe ver zijt gij nog verwijderd van de gesteltenissen van het Hart uwer Moeder ! Waar is uwe nederigheid, uwe reinheid, uwe liefde ?

Stelt gij bij uwe dankzegging aan de liefdevolle inzichten van Jezus geen hinderpaal door eenige geheime gehechtheid ? Zorgt gij, ten einde Maria in u te laten werken en er Jezus volmaakter te verheeerlijken, u te bewaren in een gesteltenis van ootmoed en zelfvernietiging ?

5. Hoe bidt gij den *rozenkrans*, gebed dat zoovele genaden doet neerstroomen in de harten van hen, die de Allerheiligste Maagd met liefde zoeken en begroeten ?

Hebt ge met oplettendheid de *kleine gebeden* verricht vóór en na de godsdienstoefeningen, vóór en na de maaltijd, de getijden der Allerheiligste Maagd, de verschillende geestelijke lezingen, de *Engel des Heeren*, het bijzonder onderzoek des gewetens ?… Welke is uwe voorbereiding voor al die vrome oefeningen, waarbij de

Heilige Maagd zoo mild hare gunsten aan hare ware kinderen uitdeelt ? Welke gedachten houden u daarbij gewoonlijk bezig ?

Welke is daarbij uw ijver om in vereeniging met uwe Moeder te handelen ?

2.
Verplichtingen jegens den naaste.

1. Hebt ge in al uwe betrekkingen met uw *Ouder, overheden* en *huisgenooten* u beijverd de deugden te beoefenen, welke Maria in elk harer plichten beoefend heeft ?

Gehoorzaamt gij aan uwe Ouders en overheden, evenals de jeugdige Maria, altijd met blijdschap, met vaardigheid en in den geest van geloof ?

2. Zijt ge, in betrekking tot den *naaste*, altijd zacht-zinnig, minzaam, voorkomend, liefderijk jegens allen ? Hebt ge u gewacht voor lichtgeraaktheid, kwaadspreken, eerroof en krenkenden spot ? Wat al verwijten hebt ge uzelf wellicht omtrent dit punt te doen ? Hebt ge een afschuw gehad van slechte gezelschappen, die den naaste ergenis geven, het hart verdeelen en uwe Hemelsche Moeder zooveel smart veroorzaken ?

3.
Plichten van staat.

Wanneer ge aan een huiselijke regel gebonden zijt, hebt ge dien dan beschouwd als den uitdrukkelijken wil der Allerheiligste Maagd, en hebt ge hem met die gedachte stipt en uit zuiver christelijke inzichten onderhouden ? Hoe bewaart ge het stilwijgen op tijden en plaatsen, waar het is voorgeschrev-en ? Hebt ge niet dikwijls gesproken zonder noodzakelijkheid en zonder verlof, anderen en uzelf tijd doen verliezen ? Gedraagt ge u bij de studie en bij den arbeid als een kind van Maria ?

Zijt ge niet nalatig, lui ? Vervult ge wel uwe plichten alleen om aan Maria te behagen ?

4.
De zorg voor de volmaaktheid.

Het is voor u een plicht, in de volmaaktheid vooruit te gaan en uwe hoofddrift te bestrijden. Welke vorderingen maakt ge daarin ? Welke pogingen wendt gij aan, om u de deugden eigen te maken van zuiverheid, ootmoed, gehoorzaamheid en naastenliefde ? Bestrijdt ge uw hoogmoed, uw ijdelheid, de gebreken van uw karakter ?

Let gij er op, bij de maaltijd steeds eene of andere versterving te doen ? Zorgt ge bij de ontspanning anderen niet te hinderen door stekelige of onaangenamen gezegden ? Is uw gedrag daar altijd betamelijk ?

Berouw.

Zorg voor een goed berouw. Overweeg hiertoe de volgende punten :

1. Bedenk ten eerste : van welke voordeelen gij u berooft, wanneer ge zoo weinig ijver aan den dag legt, om u gelijkvormig te maken aan de gesteltenissen van uwe Allerheiligste Moeder. Herinner u de wonderbare uitwerkselen der vereeniging met Maria : diepen ootmoed, levendig geloof, onbegrensd vertrouwen, brandende liefde tot Jezus en zijne Moeder. Welke schatten dus verliest gij door uwe lauwheid, en derhalve welke reden van droefheid voor U !

2. De minste graad van genade op aarde beantwoordt aan een graad van glorie in den hemel, zóó heerlijk en zóó benijdenswaardig, dat de verdoemden, om dien te bezitten, gaarne de schrikkelijkste pijnen zouden verduren. Die genade, welke u zoo overvloedig wordt gegeven, hoe weinig acht ge ze ! Denkt gij er niet aan, dat gij door dit zonderling misbruiken werkelijk het Bloed van Jezus Christus met voeten treedt ?

3. Wat al straffen, zoowel in dit als in 't andere leven, hebt ge verdiend voor eene zoo schuldige nalatigheid ! Wat smarten hebt gij aan Jezus en Maria veroorzaakt door uwe aanhoudende lauwheid !

Indien ge dikwijls ernstig nadacht over een van deze beweeggronden, zoudt ge dan niet meer spijt over uwe lauwheid gevoelen, en u niet beijveren daarvoor boete te doen ? Herinner u eens wat de Heiligen hebben gedaan voor de kleinste tekort-komingen.

Vast voornemen.

Overdenk ernstig de volgende woorden, welke diep gegrift moesten zijn in het hart van hen, die tot de heiligheid zijn geroepen. « Naar gelang van ons voornemen is de snelheid van onzen vooruitgang, en veel toeleg is noodig voor wie veel vordering wil maken in de deugd. Eene zaak is er, die velen weerhoudt om vooruit te streven en zich volijverig te beteren : vreeze voor inspanning. Want de mensch maakt grooter vorderingen en verdient overvloediger genade, naarmate hij zich zelven beter overwint en door de kracht des geestes versterkt. » (Thomas à Kempis. Navolging, I Boek. Hoofdstuk XIX en XXV). Ga derhalve ernstig na, welke beletselen u in den weg staan om voortgang te maken in dat leven van vereeniging.

Wees ootmoedig, kwel u echter niet, als ge in uzelf geen merkbaren vooruitgang bespeurt ; maar schrik ook niet terug voor de moeilijkheden, hoe groot en talrijk zij ook mogen zijn. De Allerheiligste Maagd zal u helpen om ze te overwinnen. Zeg naar het voorbeeld van den Heiligen Berchmans : « Ik zal niet rusten, alvorens ik Maria heb gevonden, » en maak vervolgens een ernstig voornemen Haar met meer ijver te dienen.

Richt ten slotte een kort gebed tot de Heilige Maagd, en vraag haren zegen. O, als gij getrouw wilt zijn aan deze oefening van het gewetensonderzoek, welke gelukkige verandering zal dan weldra in u voltrokken worden.

Wat heilige en reine vreugde zal Maria aan uw hart mededeelen. Ondanks uw treurig hervallen, kunt ge toch met vertrouwen deze woorden herhalen van een harer geliefste kinderen : « Wijl ik op U, Hemelsche Moeder, mijn hoop gesteld heb, zal ik zalig worden ; door uwe bescherming ondersteund, zal ik mijne vijanden bestrijden en op de vlucht jagen : want U te zijn toegewijd is een wapen van zaligheid, hetwelk God verleent aan hen, die Hij heeft uitverkoren. »[22]

[22] H. Joannes Damascenus.

DERTIENDE HOOFDSTUK.

Over de heilige Biecht.

DOOR de H. Maagd, *het algemeene sacrament der genade,* komen alle gunsten des hemels, en dus ook alle sacramenten tot ons. « Door U, o Maria, » roept de H. Cyrillus van Alexandrië uit, « ontvangen de geloovigen het Doopsel, door U worden wij tot rechtvaardigheid geroepen. »[23]

Zoo dikwijls wij ons voorbereiden tot het heilig Sacrament der boete, moeten wij ons dus tot deze liefdevolle Uitdeelster van Gods genaden wenden.

Het is waar, alleen Jezus Christus is de bron onzes levens ; Hij alleen heeft ons van de hel verlost en door zijn dood voor ons vergiffenis onzer zonden verdiend. Wijl echter Maria, volgens de wil van God den Vader, Hem als Medeverlosseres onzer zielen is toegevoegd, heeft ook Zij tot onze geestelijke wedergeboorte bijgedragen. Toen Zij op den Calvarieberg haar Zoon voor ons opoffferde, heeft Zij zich zelve met Hem als slachtoffer onzer zaligheid opgedragen ; en door hare eigen smarten en vernederingen is Zij de Herstelster geworden van het menschelijk geslacht en de ware Moeder der levenden.

Moest Jezus, om ons de vergeving onzer zonden te verwerven, deze elk afzonderlijk kennen, ze inwendig voor zijn Vader belijden en verfoeien, en zich aan de gestrenge rechtvaardigheid zijns Vaders overgeven, om de straffen die wij verdiend hadden, zelf te ondergaan, — ook Maria, vergeten wij het niet, heeft, ten einde aan de gevoelens van Jezus' Harte gelijkvormig te zijn, onze zonden gezien ; ook Zij heeft in overmaat van liefde zich daarmede voor God beladen. Zij heeft ze beweend en verafschuwd, als hadde Zij zelve het ongeluk gehad ze te begaan, zelfs die, welke den mensch het meest beschamen.

Wie zal dan ooit de volle grootheid kunnen beseffen van de smart, die Haar neerdrukte ? Wanneer reeds heilige zielen, in hare brandende liefde tot God, stroomen van tranen vergoten en groote lichamelijke boetplegingen verricht hebben voor kleine ongetrouwheden : hoe zouden wij ons dan een denkbeeld kunnen vormen van de vermorzeling des harten, van de smart der Allerheiligste Maagd, die zoo rein en zoo heilig was, wier geest meer verlicht was omtrent de grootheid Gods en wier hart meer van liefde tot God ontvlamd was, dan dat van alle Engelen en Heiligen ?

Gij, die tot nu toe uwe tallooze ondankbaarheden zoo weinig hebt beweend, denk er wel aan, deze vlekkelooze Maagd heeft zich met al die afschuwelijke zonden, waardoor uw leven besmeurd was, beladen gezien, en Zij heeft ze verfoeid met eene eindeloos groote droefheid, beantwoordend aan de onvergelijke-lijk groote liefde, die hare schoone ziel verteerde. Deze smart is dan ook zoo aangenaam geweest in Gods oogen en heeft zoo krachtig op zijn Hart gewerkt, dat deze liefdevolle Moeder ons onmetelijke schatten heeft verdiend.

Met al die schatten wil Zij ons verrijken, en nooit ontvangen wij het Sacrament van boetvaardigheid, of de priester past op ons niet alleen op bijzondere wijze de verdiensten van onze Heiland toe, maar ook die, welke de H. Maagd voor ons heeft verworven : eene toepassing, die ten doel heeft, in ons de genade te vermeerderen, ons de vergeving onzer zonden te verwerven, en ons een nieuwe aanspraak op het erfdeel des hemels te verschaffen.

Welken dank zijt ge niet aan de verheven Koningin onzer harten verschuldigd voor die teedere liefde, welke Zij u betoonde, door zich aldus met haar Goddelijke Zoon op te offeren voor u, die toch zijn vijand waart ! Geen beter bewijs van erkentelijkheid kunt gij Haar geven, dan met groote getrouwheid te beantwoorden aan het onuitsprekelijk verlangen, dat Zij heeft naar uwe zaligheid, en door alle 8 of 14 dagen uwe ziel te komen wasschen in de heilzame wateren van het Sacrament van boetvaardigheid.

Gedenk dan, zoo dikwijls gij u tot de biecht voorbereidt, de onmetelijke smart van Maria bij het zien uwer zonden, plaats u naast Haar aan den voet des Kruises, en bid Haar met het levendigst vertrouwen u de gevoelens van zelfvernedering, droefheid en overgave aan de goddelijke rechtvaardigheid mede te deelen, waarvan Zij om uwentwil bezield was.

---

[23] H. Cyrillus, redevoering op de Kerkvergadering te Ephese.

VEERTIENDE HOOFDSTUK.

Biechtgebeden.

Gebed vóór de biecht.

HET is dan waar, o allerbarmhartigste Moeder, dat Gij voor de zaligheid mijner ziel aan het lijden van uwen dierbaren Zoon hebt willen deelnemen ; dat Gij alle misslagen van mijn leven, zelfs de geheimste en schandelijkste, elk in het bijzonder gekend en beweend hebt ; dat Gij door uwe onvergetelijke smart voldoening hebt gegeven aan de Majesteit Gods, dien ik zoozeer beledigd heb.

Hoezeer is mijn hart op dit oogenblik doordrongen van dankbaarheid en tegelijk van berouw ! Ik smeek U, o Moeder, om die overgroote goedheid, welke U heeft aangespoord, zooveel te lijden voor mij, uwen onwaardigen en trouwelooze dienaar, zie op mij neer met het teederst medelijden, en maak mij deelachtig aan de kennis en den afschuw, welke Gij hebt gehad van mijne zonden. Doe ze mij met de levendigste droefheid aan de voeten des priesters belijden, en leg op zijne lippen woorden welke mijn hart veranderen.

Alvermogende Moeder van Jezus, door de wonden, welke het Lichaam van uw Goddelijken Zoon verscheurd hebben, en door het lijden dat Gij voor mij hebt doorstaan, genees mij van al mijne kwalen ! Ach, welke verschrikkelijke wonden zie ik in mijne ziel… in mijn verstand, in mijn geheugen, in mijn verbeelding, in mijn wil. Wassch mij door de handen des priesters in het bloed van uwen Zoon, opdat ik gereinigd en meer met uw vlekkeloos Hart vereenigd, uwen Goddelijken Zoon met meer getrouwheid moge dienen.

Gebeden na de Biecht.

O mijne ziel, zegen in vereeniging met uwe hemelsche Moeder den Heer. Dat alles wat in u is zijnen Heiligen Naam verheerlijke ! Mijne ziel, zegen den Heer, en vergeet nimmer de onuitsprekelijke weldaden welke Hij u heeft bewezen.

Want Hij heeft u al uwe zonden vergeven en heeft u genezen van al uwe kwalen. Hij heeft u gered van den dood, u met zijn barmhartigheid en genaden omgeven ; Hij vervult al uwe wenschen en overlaadt u met al zijne goederen. Hij geeft u de schoonheid der onschuld weder, en vernieuwt uwe jeugd gelijk die des adelaars.

Zoover het Oosten verwijderd is van het Westen, zoover heeft Hij uwe zonden van u verwijderd…

Evenals een vader medelijden heeft met zijne kinderen, heeft de Heer medelijden met die Hem vreezen, omdat Hij de broosheid kent van ons geslacht…

Looft den Heer, alle Engelen, en zijne dienaren die zijn Wil volbrengt…

Werken des Heeren, looft den Heer, en gij, mijn ziel, looft uwen God in vereeniging met Maria. Psalm 102.

Mijne hemelsche Moeder, Gij die den jubelzang der Engelen en het loflied der Cherubijnen ontvangt, Gij kent mijne machteloosheid, om God te loven voor de genade, welke Hij mij zoo even heeft bewezen : help mij Hem te bedanken ! Bied Hem voor mij alle lofprijzingen aan der heiligen en alle dankbetuigingen van uw Onbevlekt Hart.

(*Volbreng hier de u opgelegde boete, en eindig met het schoone gebed van de H. Gertrudis, dat gij moet aanbieden door de handen van Maria.)*

Heilige Vader, ik vereenig mijne boete met al de boetedoeningen, die ooit voor de eer van uw naam zijn verricht. Met die meening offer ik U ook deze biecht en deze voldoening op. Ik smeek U door de verdiensten van het lijden van uwen welbeminden Zoon, door de voorspraak van de Allerheiligste Maagd Maria en van alle heilige apostelen, martelaren, belijders en maagden, er uwe goedkeuring aan te hechten en ze voor mij heilzaam te maken.

Heeft er wellicht aan den ernst mijner voorbereiding, aan de volmaaktheid van mijn berouw, aan de oprechtheid en duidelijkheid mijner belijdenis iets ontbroken, dan verlaat ik mij omtrent dit alles op het allerzoetste Hart van uwen eenigen Zoon en diens allerheiligste Moeder. Zij toch zijn de schatkamers van alle goede gaven. Hun overvloed kan al mijne tekortkomingen aanvullen. Mogen dan alle gebreken en nalatigheden, waaraan ik mij bij het ontvangen van dit H. Sacrament heb schuldig gemaakt, door die HH. Harten tot uw eeuwige verheerlijking geheel en volmaakt worden goedgemaakt.

Gewaardig U eindelijk mij in den hemel even krachtdadig te ontslaan van mijne zonden, als uw dienaar door de macht, welke Gij hem verleend hebt, mij ontslagen heeft op deze aarde.

Verhoor mij door onzen Heer Jezus Christus, uwen Zoon, die met U en den H. Geest leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

VIJFTIENDE HOOFDSTUK.

Over de geestelijke lezing.

VOOR iemand, die vooruit wil gaan op den weg der deugd, is niets onontbeerlijker dan de lezing van godvruchtige boeken, zegt de H. Athanasius[1]. Die lezing, zoo voegt de H. Ambrosius er bij, is inderdaad het voedsel der ziel ; zij maakt haar onverschrokken en sterk tegen de bekoringen, stort haar heilige gedachten en een vurige liefde voor den hemel in, verlicht haar verstand, versterkt haren wil en troost haar in alle lijden ; zij is eindelijk de bron dier geestelijke blijdschap, welke alleen waarachtig is en volgens het Hart Gods.[2]

Voor zoovele zondaren is de lezing van een goed boek het begin eener algemeene bekeering geworden ! Een Heilige Augustinus, een H. Ignatius kunnen het getuigen. Maar ook, hoevele zielen voor wie de glorie van het paradijs was weggelegd, zijn nu begraven in den afgrond der hel, omdat zij zich lieten verleiden door valsche aanlokkelijkheid dier gevaarlijke lectuur, welke de ramp, is van onzen tegenwoordigen tijd. O, gij die het Rijk van Maria wilt gevestigd zien in uwe ziel, schuwt gelijk een doodelijk vergif, die min of meer gevaarlijke liefdesromans, die feuilletons, waarop men met recht het woord van den H. Franciscus van Sales kan toepassen : « Zelfs de beste deugen nog niet. » De godsdienstige boeken daarentegen zijn, gelijk de H. Augustinus bemerkt, als brieven van den hemel ; zij brengen ons in verkeer met de Heiligen, met de Godheid zelve. Wanneer wij bidden, zegt de H. Ambrosius, spreken wij tot God ; maar wanneer wij lezen, spreekt Hij tot ons.

Een vrome lezing kan, indien wij eenige oogenblikken nadenken over hetgeen op ons den meesten indruk heeft gemaakt, nog heilzamer voor ons zijn dan de meditatie.[3] *Neem en lees ! Neem en lees !* Zoo luidde het woord, waarvan God zich bediende, om aan het weifelen van de H. Augustinus een einde te maken. Gehoorzamend aan die stem, welke hij als een roepstem des hemels beschouwde, sloeg hij op goed geluk af de brieven van den H. Paulus open ; en de verschrikkelijke storm van twijfel, die in zijne ziel woedde, maakte weldra plaats voor een zacht licht, dat hem blijdschap en vrede bracht.

Neem ook gij, dienaar van Maria, een goed boek, en lees. Hoeveel inwendige strijd zal uit uwe ziel verdwijnen, om plaats te maken voor de vreugde van een goed geweten. Kies zooveel mogelijk voor uwe geestelijke lezing en als stof uwer meditatie die werken, welke over Maria handelen en welke u kunnen doen toenemen in de kennis van hare deugden en van haar liefde. Zoo handelen een H. Stanislaus Kostka, een H. Berchmans, en wij weten welke wonderbare genaden zij daaruit hebben geput. Volg hen na ; lees en herlees dikwijls het werkje van den Zal. Grignion de Montfort : « *Maria's Genadegeheim* » en vooral zijne : *« Verhandeling over de ware godsvrucht tot de H. Maagd, »* waarover P. Faber in de voorrede van zijne Engelsche vertaling de treffende woorden heeft neergeschreven, welke verdienen hier aangehaald te worden : « Dat iemand slechts (deze godsvrucht) voor zichzelf beproeve, en hij zal verbaasd staan over de genaden die ze in de ziel bewerkt. Door die ervaring zal hij alras overtuigd worden van hare anders ongelooflijke geschiktheid en kracht als middel om de zaligheid der menschen en de komst van het Rijk van Christus te bewerken. O, was Maria slechts gekend, dan was er geene koudheid voor Jezus ! O, was Maria slechts gekend, hoeveel gelukkiger, hoeveel heiliger zouden we zijn, en hoeveel meer zouden we het levende evenbeeld zijn van onzen eenigen Heer en Verlosser en van haren dierbaarsten en hoogst gezegenden Zoon ! »

---

[1] Exhort. ad Relig.

[2] Rodrig. Perfect. Chrét.

[3] Rodrig. loc. cit.

ZESTIENDE HOOFDSTUK.

Over den heiligen Rozenkrans.

I.

TROUWE dienaar van onze Moeder, weet gij, welke oefening van godsvrucht aan haar Hart bijzonder aangenaam is, en zeer geschikt u op het innigste met Haar te verbinden ? Dat is het godvruchtig bidden van het Weesgegroet en vooral van den Rozenkrans.

De H. Mechtildis verzocht eens de H. Maagd haar te leeren, door welke lofprijzing zij het gemakkelijkste hare gunst kon winnen ; de goede Moeder antwoordde haar : « Mijne dochter, het zou eene vermetelheid zijn in het schepsel, hooger te willen stijgen dan de Schepper ; nooit zult gij een groet vinden, gelijk aan dien, welke mij uit den Hemel werd toegezonden. Inderdaad wat is er zoeter dan dit woord : *« Ik groet U »*, waardoor de eeuwige Vader mij deed verstaan, dat Hij ten eenenmale van mij verwijderd had den vloek der zonde ? Wat kan ik aangenamers hooren dan den naam *Maria*, die mij werd gegeven namens Hem, die mijn Zoon moest worden en die mij voorbestemde om als glanzende ster (Maria is de Sterre der zee) Hemel en aarde te verlichten ? Voegt gij er bij : *« Gij zijt vol van genad*e *»* wat is er dan verrukkelijker voor mijn hart dan dit woord van den H. Geest, die op hetzelfde oogenblik in mijn hart uitwerkte, wat deze woorden beteekenen ? Wanneer men zegt : « *De Heer is met U, »* brengt mij in herinnering de matelooze vreugde, die ik in mij gevoelde, op het oogenblik der menschwording van mijnen Heer en Zoon ; en als men er aan toevoegt : *« Gij zijt de gezegende onder de vrouwen, »* herinner ik mij de groote barmhartigheid van God, die mij boven alle schepselen heeft verheven. Eindelijk wanneer gij « *de vrucht mijns lichaams zegent, »* dan verheugt zich de Hemel met mij over het leven en den zegen, dien mijn geliefde Zoon heeft uitgestort over al wat Hij heeft geschapen. »[1] Volgen wij daarom den raad onzer goede Moeder, en bidden wij gaarne en dikwijls het Weesgegroet. Daarmede is het heil der wereld begonnen, en daardoor zijn, 19 eeuwen lang, zoovele zegeningen den menschen, zelfs den grootsten zondaars, toegevloeid.

« Het Weesgegroet, » zegt een der ijverigste verbreiders van den H. Rozenkrans, de Zalige de Montfort, « het Weesgegroet is het alvermogend wapen, dat de booze geesten op de vlucht drijft, de vijanden van Gods volk verplet en de ketterijen te niet doet. Het Weesgegroet vervult de ziel met alle soorten van genaden, het verheugt den Hemel, vernieuwt de vreugde van Maria, en bevordert de eer der allerheiligste Drievuldigheid. » (Ware Godsvrucht.)

Wanneer echter de Heiligen zulke heerlijke lofprijzingen hebben gewijd aan dat gebed, hetwelk wij van den hemel ontvangen hebben ; wanneer het zoo groote kracht bezit, dat verharde zondaars door het te bidden bekeerd zijn : wat zullen wij dan zeggen van den rozenkrans, waarin het Weesgegroet zoo dikwijls wordt herhaald ? O wat schatten, zegeningen en verdiensten moeten aan deze godsvrucht verbonden zijn, wijl de H. Maagd zelve eenige harer getrouwe dienaars wilde verschijnen, om hun de heerlijkheid, den rijkdom er van te openbaren, en er bij hen op aan te dringen ze overal te verbreiden. Inderdaad, hoeveel wonderen hebben de H. Dominicus, de Zal. de Montfort en anderen door den rozenkrans bewerkt !

Gij, die Maria wenscht te beminnen, wilt gij onfeilbaar zeker haar Hart veroveren ? Laat u dan nog heden, indien ge het nog niet gedaan hebt, opnemen in de broederschap van den rozenkrans. Deze broederschap is door de Pausen met zooveel aflaten verrijkt, en maakt u aan de gebeden en verdiensten van eene groote menigte deugden en vrome zielen deelachtig. Volg eindelijk den raad van den Zal. de Montfort ; stel u niet tevreden iederen dag eenige Weesgegroeten ter eere der H. Maagd te bidden, maar bid het rozenhoedje en, wanneer gij tijd hebt, den heelen rozenkrans ; dan zult gij in uw stervensuur den dag zegenen, waarop gij deze vrome gewoonte hebt aangenomen.

II.

Er zijn vele manieren om den rozenkrans met godsvrucht te bidden. Nu eens voelt de ziel zich gedrongen, te bidden om deze of gene deugd of om deze of gene genade, waaraan zij het meest behoefte heeft ; dan weer heeft zij, van vreugde overstroomd, geen andere gedachte dan hare goede Moeder te groeten en zich met Haar over hare heerlijkheid en hare voorrechten te verheugen ; zij noodigt dan alle schepselen uit hare verheven Koningin te loven. Een ander maal zal zij zich uitsluitend bepalen tot den zin der woorden, die zij uitspreekt. Wat zal ik verder zeggen ? Hoe meer wij den rozenkrans liefhebben, hoe meer de H. Geest ook ons de voordeelen, schatten en heerlijkheden er van zal openbaren.

Wilt gij echter altijd groot voordeel trekken uit deze heilige oefening, zorg dan bij ieder tientje aan het geheim te denken, dat er aan verbonden is, door u zonder inspanning de plaatsen de personen en de voornaamste omstandigheden van dit geheim voor te stellen. Bovenal moet gij, als gij den rozenkrans ter hand neemt, nooit de twee gedachten uit het oog verliezen, welke, helaas, zoo dikwijls vergeten worden en die nochtans zoo zoet voor het hart en zoo krachtdadig voor de verbetering des levens zijn, nl. :

---

[1] P. Poiré, *Drievoudige Kroon,* 4e verh. hoofdst. 9.

1º dat Jezus Christus, de eeuwige Wijsheid, al wat Hij gesproken, gedaan en geleden heeft voor geheel het menschelijk geslacht, Hij dat gesproken, gedaan en geleden heeft voor u in het bijzonder. Op het voorbeeld van den H. Paulus, die, de geheele verdienste der verlossing zich in zekeren zin alleen toegeëigend, uitriep : « Jezus Christus heeft *mij* bemind en zich voor *mij* ten beste gegeven, » moet ook gij vol blijdschap uitroepen : Ja, in zijn onmetelijke liefde heeft de Zoon Gods gedacht aan mij in 't bijzonder. Voor mij in het bijzonder heeft zijn Hart geklopt van liefde ; ja, voor mij, als bestond er niemand buiten mij, is Jezus in den schoot der allerreinste Maagd mensch geworden ; wilde Hij in een stal geboren worden ; wilde Hij dertig jaren leven in gehoorzaamheid aan Maria en sterven aan een kruis !… Voor mij ook is die geheel beminnenswaardige en ongekende Wijsheid verborgen in dit tabernakel, waar ik herinnerd word aan alle geheimen, die mij in den rozenkrans worden voorgesteld. Voor mij werd elk zijner woorden gesproken. Iedere druppel van zijn heilig Bloed, iedere zijner handelingen, elke zijner smarten was ten mijnen gunste, om voor mij de genaden te verdienen, die ik nu zal afsmeeken.

Zal deze gedachte, welke zoo vol waarheid is, u niet doen bidden met meer aandacht en ingetogenheid, en u niet met meer vertrouwen de genaden, welke gij u voorneemt bij ieder geheim te vragen, doen afsmeeken ? O hemelsche Moeder, zoo zult gij onophoudelijk tot de H. Maagd spreken, voor mijne zaligheid heeft uw Zoon dit alles volbracht, voor mij heeft Hij geweend en gebeden ; kunt gij mij dan nu afwijzen ? Door dit vertrouwen overwonnen, zal de Schatmeesteres van de rijkdommen des hemelsch zich niet tevreden stellen met rijkelijk de verdiensten van haren Jezus op u toe te passen ; maar Zij zal u ook haar eigen verdiensten schenken, die Zij, zooals gij weet, haar trouwste dienaars voorbehoudt.

2º Een andere gedachte, welke gij nimmer uit het oog moet verliezen, is dat de tusschenruimte van tijd en plaats voor God niets zijn. Tegenover alle tijden staat onveranderd zijne eeuwigheid ; tegenover alle plaatsen zijne alomtegen-woordigheid. Voor God bestaat geen verleden, alles is voor Hem tegenwoodig. Niets is buiten Hem, alles is in Hem besloten. Bij de geheimen, welke gij bij uwen rozenkrans doorloopt, behoeft gij dus niet telkens negentien eeuwen terug te gaan. Bethlehem, Nazareth, Calvarië zijn dáár voor uwe oogen. Jezus wordt geboren en lijdt voor u op het oogenblik zelf, dat gij bidt.

Bij ieder tientje moet ge dus zeggen : voor mijne onderrichting, voor de zaligheid mijner ziel komt Jezus ter wereld, offert Hij zich op in den tempel, verduurt Hij de smarten van zijn doodsstrijd en zijne kruisiging ; en dit *thans, onder mijne oogen.* Ziedaar de hoofdgedachte, die u als een leidraad moet dienen bij het bidden van uw rozenkrans. Zij zal dit gebed niet alleen gemakkelijk en aangenaam, maar ook krachtdadig en heilzaam maken.

ZEVENTIENDE HOOFDSTUK.

Korte beschouwingen over de Geheimen van den Rozenkrans[1].

1e GEHEIM.

De Menschwording van Christus.

VRUCHT van het Geheim : *Nederigheid.*

Beschouw in vereeniging met de H. Maagd de wonderbare vernedering, waartoe Hij afdaalt, die is « *de afstraling van het eeuwig licht, de vlekkelooze spiegel der goddelijke schoonheid en het evenbeeld zijner goedheid,* » en bedenk, dat Hij zulks doet om te voldoen voor uw hoovaardij.

Wensch Maria geluk met hare grootheid, overweeg hoe peilloos de diepte harer nederigheid moet zijn, thans nu Zij verheven is tot de waarheid van Moeder van God.

Hoever zijt gij er van verwijderd, Haar te gelijken, gij, zoo ijdel en zoo begerig naar de achting der wereld. Verneder u en neem ernstige middelen te baat om deze noodzakelijke deugd zonder welke al de andere niets zijn, te verkrijgen.

2e GEHEIM.

Het bezoek van Maria aan hare nicht Elisabeth.

Vrucht van het geheim : *Naastenliefde.*

Volg de H. Maagd naar haar nicht Elisabeth ; en, terwijl gij u doordringt van dit geheim, aanbid uwen Jezus, die door Maria het goddelijk liefdevuur in de zielen begint te ontsteken. Hoe groot is nu reeds zijne liefde voor u ! Hoe vurig verlangt deze God en Zaligmaker naar den dag, waarop Hij zich op den Calvarieberg voor uwe zaligheid zal opofferen !…

Hoe is het met uwe naastenliefde ? Hebben uwe medemenschen niets van u te lijden ? Zie, waarin de H. Maagd met betrekking tot deze deugd beterschap van u verlangt, en vraag Haar uw hart in brandende liefde tot den naaste te ontsteken.

3e GEHEIM.

De geboorte van Jezus.

Vrucht van het Geheim : *Verachting der rijkdommen en liefde tot de armoede.*

Welke armoede in den stal van Bethlehem ! Een weinig stroo ! Eenige windsels, die ternauwernood het Goddelijk Kind tegen de strenge koude beschutten ! Arme herders, die zijn hofstoet vormen !

Bewonder dezen staat van ontbering, welke slechts het voorspel is van alles wat Jezus zal te lijden hebben, totdat Hij op den Calvarieberg van zijne kleederen beroofd zal worden. Besluit daarom tot eene volmaakte onthechting van alle schepselen, en bid Maria met het levendigst vertrouwen om de daartoe noodige genade.

4e GEHEIM.

Opdracht van Jezus.

Vrucht van het Geheim: *Groote zuiverheid naar ziel en lichaam.*

Aanbid, in vereeniging met uw hemelsche Moeder vol eerbied het Kind Jezus op de armen van Simeon, en leer uit dit geheim, hoe Hij zich bij voorkeur meedeelt aan de zuivere en onthechte zielen. « De eeuwige Wijsheid is de uitstraling van de kracht Gods en de reinste uitstorting van de klaarheid des Almachtigen. Zij woont niet in een ziel, waarin de zonde zich bevindt. »

Heb daarom een groote liefde tot de zuiverheid, die u aan de Engelen gelijk maakt en u zoo innig met God verbindt. Herinner u, dat gij deze deugd slechts verkrijgt door veel waakzaamheid over uwe zinnen, en vooral door een teedere godsvrucht tot Maria.

6e GEHEIM.

De Doodsangst van Jezus.

Vrucht van het Geheim : *Berouw.*

---

[1] Zie Hoofdstuk IV, Gebeden in de geest der Volmaakte Godsvrucht tot Maria, de methode van den Zal. de Montfort om met vrucht den rozenkrans te bidden.

Hoor de liefdevolle klachten van Jezus in den Olijfhof: *Mijne ziel is bedroefd tot den dood… Mijn Vader, laat dezen kelk aan Mij voorbijgaan…* Heb medelijden met de smarten uwer Moeder, terwijl gij Haar dit tientje opdraagt. Zij stortte zoo dikwijls bittere tranen om uwe fouten en om de zonden der menschen.

Vraag Haar, uw hart te treffen en u de genade der vermorzeling des harten te verkrijgen ; want tot nu toe hebt gij uwe ongetrouwheden zoo weinig beweend. Bid tevens om de bekeering van een of anderen grooten zondaar, en vooral om de genade van een waar berouw voor hen die heden zullen sterven.

7e GEHEIM.
De Geeseling van Jezus.

Vrucht van het Geheim : *Versterving der zinnen.*

Aan welke mishandelingen, aan welke beschimping wilde de lieve Heiland van zijn doodsangst af tot aan zijn bloedige geeseling uit liefde tot u zich onderwerpen ! Wat een afschuw moet dit gezicht u niet inboezemen, zelfs van de geringste zinnelijkheid, daar die zonde den zoeten Jezus zoo duur te staan kwam !…

Heb medelijden met de smarten, welke de H. Maagd bij dit ontzettend schouwspel gevoelde, en vraag Haar om de genade, uwe zinnen te versterven. Zoovele zondaars gaan verloren door de liefde tot zinsgenot. Bid voor hen.

8e GEHEIM.
De Doornenkroning.

Vrucht van het Geheim : *Verachting der wereld.*

Beschouw, in welk een treurigen toestand uw hoovaardigheid den goeden Jezus, den Koning der koningen, den Heer der heeren, heeft gebracht. Aanbid Hem, nu Hij gekroond met doornen, met een purperen lap omhangen, als een spotkoning wordt behandeld door dit razende soldatengespuis, dat Hem met alle soorten van beschimpiningen en mishandelingen overlaadt.

Vereenig u met Maria, om door uwe aanbidding, uw medelijden, uwe liefde eerherstel te geven voor zoovele beschimpingen. Smeek Haar Jezus in uw naam te danken, en bid Haar om de genade, uzelf te leeren kennen en u zoodoende beter te leeren haten en verachten.

9e GEHEIM.
De Kruisdraging.

Vrucht van het Geheim : *Geduld in het lijden.*

Zie, met welk een liefde Jezus zijn kruis opneemt en omhelst ; Hij ziet er het teeken in uwer zaligheid en het almachtig wapen, waarmee Hij uw vijanden zal nederwerpen ! Bedank Hem en betuig tevens uw medelijden aan het Hart van Maria, dat zoo wreed wordt verscheurd, als Zij haren Goddelijken Zoon ontmoet. Bewonder den ijver, waarmede Zij de smarten en vernederingen haars Zoons gaat deelen op den Calvarieberg.

Hoe is het met uwe overgeving bij kleine beproevingen ? Welke achting hebt gij voor het kruis ? Verneder u over de vele ongeduldigheden, waaraan gij u hebt schuldig gemaakt, en smeek de H. Maagd u te doen beseffen, hoe voordeelig het voor u is, dat gij opmerkzaam wordt gemaakt op uwe gebreken, en gestrafd voor uwe hoovaardigheid en uwe fouten.

10e GEHEIM.
De Kruisiging.

Vrucht van het Geheim : *De bekeering der zondaren, de volharding der rechtvaardigen en de vertroosting der arme zielen in het Vagevuur.*

Overweeg, wat het de H. Maagd heeft gekost u te baren tot het leven der genade. « Alle wreedheden aan de lichamen der Martelaren gepleegd, » zegt de H. Anselmus, « zijn weinig of niets in vergelijking met de overmaat der smarten van Maria. »

Eer aan deze Koningin der Martelaren, die zooveel voor u heeft geleden ; heb medelijden met hare diepe droefheid, en zeg tot Haar met den profeet : « O Maagd, Dochter van Sion, waarmee zal ik uw smart vergelijken ? Zij is onmetelijk als de zee. » Wees, naar het voorbeeld van Jezus en Maria, bereid voor het heil der zielen alles te lijden.

11e GEHEIM.
De Verrijzenis.

Vrucht van het Geheim : *Liefde Gods, ijver.*

Van welk een glans is Jezus op den dag zijner Verrijzenis omgeven ! Van welk eene liefde, van welk eene zaligheid wordt Maria's Hart overstroomd, als Zij haar Zoon ontrukt ziet aan de armen des doods ! Verheug u met Haar, wensch Haar geluk uit geheel de volheid uwer ziel ; want Jezus' glorie is hare glorie.

Zie, met welk eene goedheid de verrezen Heiland zijne leerlingen en de heilige vrouwen opzoekt ! Dienaar van Maria, met een zelfde liefde vervolgt Hij u, Hij, zoo verlangend zich aan u mede te deelen ; maar uwe ziel is zoo nalatig en lauw !

Werp u aan de voeten van Maria, vraag Haar met vertrouwen om de ijver en liefde tot God. Die goede Moeder is met zooveel verrukking over de verrijzenis overstelpt, dat Zij u niets kan weigeren.

12e GEHEIM.
De Hemelvaart.

Vrucht van het Geheim : *Verlangen naar de Hemel.*

Aanschouw met Maria, hoe Jezus vol Majesteit zich verheft, omgeven van engelen en van zielen, die Hij uit het voorgeborgte heeft bevrijd. Welk een heerlijke zegepraal ! Welk een eer, welk een vreugde voor geheel den hemel ! Wensch de H. Maagd geluk met de heerlijkheid van haren Goddelijken Zoon, en tracht middelerwijl door te dringen in haar Hart. Vraag Haar, u iets mede te deelen van de gevoelens, welke Haar na de Hemelvaart bezielden. « Zoo groot was het verlangen van Maria, om met God vereenigd te zijn, dat er een voortdurend wonder noodig was, wilde Zij te midden van zulk een liefdegloed blijven leven. »[2]

Welke zijn uw gevoelens ? Gij verlangt naar Jezus ; is dit verlangen oprecht ? Gij bidt om den Hemel : wat doet gij om hem te veroveren ? O, dat ook wij, evenals Maria, alleen dachten aan Jezus, de Menschgeworden Wijsheid ; dat ook wij dikwijls dachten aan zijne schatten, aan zijn vurig verlangen om ons in den Hemel te hebben ! Hoeveel grootmoediger zouden wij dan zijn in zijnen dienst ! Met welken ijver zouden wij alles uit den weg ruimen, wat ons een beletsel kan zijn voor onze vereeniging met Jezus ! Vraag Maria om die genade.

13e GEHEIM.
Het Pinksterfest.

Vrucht van het Geheim : *Nederdaling van den H. Geest.*

Doordring u goed van dit geheim. Breng eer aan uwe Moeder, nu Zij te midden der leerlingen is gezeten in het cenakel en den H. Geest ontvangt… Met welk een volheid van genaden wordt Zij op dien Pinksterdag verrijkt !

Verheug u met Haar en vraag Haar voor uzelf en voor hare liefdeslaven de genade, altijd meer met haar allerheiligst Hart verenigd te worden. Herinner u het woord van den Zal. de Montfort : « Wanneer de H. Geest Maria in eene ziel gevormd ziet, vliegt Hij er heen ; Hij daalt met zijnen overvloed over haar neder, om haar met zijn geschenken te overladen, vooral met de gave van wijsheid, en er wonderen van genade te bewerken. »

14e GEHEIM.
Tenhemelopneming van de H. Maagd.

Vrucht van het Geheim : *Liefde tot Maria.*

Laten wij in den geest de laatste oogenblikken onzer Moeder bijwonen. Welk een zoete dood, die dood van Maria ! Bezocht door Jezus, haren Zoon, overstelpt van zaligheid, sterft Zij uit liefde, evenals Zij geleefd heeft. Bid Haar om die genade voor uzelf en voor allen, die u dierbaar zijn.

Eenigen Apostelen zijn bij het sterfbed der Allerheiligste Maagd tegenwoordig. Zij zijn ontroostbaar over de scheiding. Met welk een goedheid lenigt Maria hunne smarten. Zij troost hen, zegent hen, en geeft hun de verzekering van hare machtige voorspraak bij Jezus. Stel u voor, dat Zij om uw hart door een heilig vertrouwen te verruimen, met innige liefde tot u zegt : Mijn kind, vrees niets, ik ben uwe Moeder, ik ga naar den Hemel, om u eene woning te bereiden.

O God ! Welk een woord ! Maria mijne Moeder ! en welk eene Moeder ! Geheel goedheid en geheel medelijden, mijne smarten en mijne ellende volmaakt kennend en vol verlangen die te lenigen !

---

[2] Eudes : *Het bewonderenswaardig Hart van Maria.*

15e GEHEIM.
De Kroning van Maria.

Vrucht van het Geheim : *Volharding in de genade, de kroning met glorie.*

Volgen wij Maria, de H. Maagd, nu Zij zich ten hemel verheft, geleund op haar Welbeminde, omgeven van eene schaar van Engelen en Heiligen. Welk een verrukkelijke stoet ! Wat een gejubel, als deze Koningin haar intocht doet in de hemel ! Van welke vreugde, van welke heerlijkheid wordt Maria overstroomd, als Zij plaats neemt aan de zijde der Allerheiligste Drievuldigheid op een heerlijken troon, en gekroond wordt als de geliefde Dochter des Vaders, als de bewonderenswaardige Moeder des Zoons, als de allertrouwste Bruid des H. Geestes ! Wanneer de geringste der uitverkorenen reeds zoo groote zaligheid geniet, hoe groot moet dan de zaligheid van Jezus' Moeder niet zijn !… Doch wat kunnen wij zeggen, wij, die nog uit dat lieve vaderland verbannen zijn ? Laten wij zwijgend bewonderen, en onze Moeder geluk-wenschen met alle Zaligen, die op dezen dag een nieuwe vreugde, een nieuwe glorie ontvangen.

O heilige stad Gods,, verheven Maagd, wat al volmaaktheden in U, die uitverkorenen in verrukking brengen ! Welk een glans ! Welk een schoonheid ! Welk een wonderbare macht ! Welk een wijsheid ! Welk een licht ! Welk een liefde, vooral voor uwe arme kinderen op aarde. O goedertierenste Moeder, laat mijn hart iets daarvan kennen, opdat ik, geheel door uwe bekoorlijkheden verrukt, het leven een last achte, en dat ik kwijne van verlangen, omdat ik mij nog zoo lang van U gescheiden zie. Ach, wat zal er van mij worden, als Gij, hemelsche Moeder, geen medelijden hebt met uw kind, dat hier gevangen, aan ontelbare gevaren blootgesteld, door duizend hartstochten meegesleurd, een speelbal is van alle soorten van vijanden. Wee mij, ongelukkige ; wie zal mij bevrijden van dit lichaam des doods ! Gelijk het dorstig hert smacht naar de bron, zoo verzucht ik naar U, Heilige Maagd. Mijne ziel smacht van verlangen U te aanschouwen. Wanneer zal het mij gegeven zijn, U eeuwig in den hemel te bezitten.

ACHTTIENDE HOOFDSTUK.

De Rozenkrans en de heilige Communie.

DEN dag, waarop gij het geluk hebt tot den H. Tafel te naderen, bid gaarne van tijd tot tijd, bij wijze van voorbereiding of dankzegging, een gedeelte van den Rozenkrans. Niets wat meer welgevallig is aan Onzen Heer, die verlangt, dat wij altijd tot Hem gaan door zijne allerheiligste Moeder.

Wij kunnen hier moeilijk alle vijftien geheimen in betrekking tot dit doel behandelen. Beschouwen wij hier als een voorbeeld van voorbereiding, alleen het eerste rozenhoedje.

Daarin vindt men alle akten, welke door de meesters van het geestelijk leven worden aanbevolen. Bid ik b.v. het « Ik geloof in God den Vader enz. » wek ik dan— als ik het ten minste met aandacht bid— niet van zelf mijn geloof op ? Dit gebed herinnert mij immers in het kort al de geheimen, welke Jezus Christus, de eeuwige Wijsheid, voor mij heeft volbracht ? *Hij is geboren uit de Maagd Maria, heeft geleden, is gestorven, is opgeklommen ten hemel, waar Hij is gezeten aan de rechterhand Gods,* vanwaar Hij weldra zal nederdalen in mijn ziel.

Bedenk ik bij de drie *Weesgegroeten*, dat de Allerh. Maagd mijn *hart* en mijne *ziel*, mijn *aanvulling* en mijn *alles* is bij Jezus,… dat de H. Communie, welke ik ga ontvangen Haar toebehoort : met welk vertrouwen zal mij dit Haar niet doen smeeken, mij te geven haar zoo levendig geloof, haar zoo vaste hoop, hare zoo vurige liefde !

De Menschwording : Jezus gaat het geheim zijner menschwording voltrekken ook in mij, gelijk Hij het vroeger deed in den schoot van Maria, want volgens de spreekwijze der Kerkvaders is de H. Communie eene voortzetting van dit treffend geheim. Maar welke verhevenheid, welke volmaakt-heden openbaart het geloof mij in Jezus, die zoo straks in mijn hart zijne woning zal komen vestigen ? Is Hij niet de glans van het Eeuwig Licht, voor hetwelk de Engelen met hunne vleugelen zich het aanschijn bedekken ? O, indien mijn geloof levendig ware, met welke gevoelens van nederigheid zou ik vervuld zijn. De H. Kerk zingt iederen dag : « Gij hebt den schoot der onbevlekte Maagd niet geschroomd. » Wat zal ik dan zeggen, o zoete Jezus, ik zoo ontrouw en zoo schuldig !

O allerheiligste Maagd, o mijne Moeder, Gij hebt U zoo diep vernietigd, toen in U het groote geheim van den Menschgeworden God werd voltrokken ; welaan, maak mij aan de bewonderenswaardige gesteltenissen van uw hart deelachtig. Geef ook aan mij die zoo nederige gevoelens, welke toen en ook later U bezielden, zoo dikwijls Gij na de Hemelvaart van uw Goddelijken Zoon, Hem ontving uit de handen van den H. Joannes.

Bezoek van Maria. Dat mijn hart zich verruime, en zich uitstorte in levendige gevoelens van zoete blijdschap… Niet de H. Maagd alleen komt mij bezoeken, maar Jezus met Haar, Jezus, die in het aanbiddelijk Sacrament altijd het geschenk is van Maria… En met welk doel komt Hij ? Met het doel, er dezelfde wonderen te werken als in het huis van Elisabeth, mij te overladen met alle soort van zegeningen ; maar vooral in mij uit te storten het vuur zijner liefde ! Welke moeten dan ook niet mijne gevoelens zijn van dankbaarheid, van levend geloof, van teedere liefde jegens God en jegens den naaste ?

O zoete Maagd, o mijne Moeder, hoeveel dank ben ik u niet verschuldigd ! Ik behoor geheel aan U, ook deze H. Communie behoort U toe. Kom dan mijne ziel bezoeken, haar versieren met uw gaven, of liever kom in mij Hem ontvangen, dien Gij mij vol goedheid hebt willen geven. Bied Gij zelve mijnen Jezus de gesteltenissen aan, waarvan uw Hart nog steeds voor Hem ontvlamd is.

Geboorte van Jezus. Het Goddelijk Kind gaat in mij op eene nieuwe wijze geboren worden. De engelen zingen den lofzang : « Glorie zij God in den hooge, en vrede op aarde den menschen van goeden wil. » Weldra zullen zij tot mij, evenals tot de herders zeggen : « Een Verlosser is u geboren ! » O Jezus, eeuwige Wijsheid ! Gij, in wien God de Vader van alle eeuwigheid zijn allerzoetst welbehagen vindt, Gij, die met zooveel blijdschap rust in de armen uwer Moeder, Gij wilt dan door een goedheid vol erbarmen uwe rustplaats nemen in mijn hart ! Maar helaas, hoe koud is dit hart, hoe arm en behoeftig !

O mijne hemelsche Moeder, ik wend mij tot U. Zijt Gij niet mijn schat, mijne aanvulling, mijn alles bij Jezus ? Wijl Gij U gewaardigt mij gastvrijheid te vragen voor uw Goddelijken Zoon, doe dan in mij, wat Gij eenmaal gedaan hebt in den stal van Bethlehem, bereid mijn hart, versier het met uwe deugden. Betuig Jezus dezelfde eerbewijzen als Gij Hem gebracht hebt, toen Gij uit uwe hemelsche verrukking ontwakend, Hem het eerst zaagt nederliggen in de kribbe.

Opdracht in den tempel. O heilige Maagd, hoe kan ik U naar waarde erkentelijk zijn voor zooveel goedheid ! Welk eene genade wilt Gij betoonen aan mij, die uwe gunsten zoozeer onwaardig ben ! Ach, ik zie wel, dat Gij eene goede Moeder zijt. Niet slechts wilt Gij mij, gelijk eens Simeon, uwen zoeten Jezus, in mijne armen laten nemen ; neen, mijn hart zelf wordt het heiligdom, waar Hij zich heden aan zijn Hemelschen Vader gaat opdragen als het slachtoffer, dat mijne zonden en alle boosheden der wereld moet uitboeten.

Maar is mijn hart zuiver en van alles onthecht, gelijk dat van den H. Grijsaard ? Helaas, wat al gehechtheden, wat banden, wat misslagen in dat hart, die als een zware last het doen ter aarde buigen.

O allerzuiverste Maagd, zoete Moeder, maak mij deelgenoot van uwe deugden, en Jezus zal zijn welbehagen vinden in mijn hart, want uw Welbeminde kiest bij voorkeur te midden der leliën zijne rustplaats. Versier mij dan met uwe maagdelijke zuiverheid, en gewaardig U, terzelfdertijd dat Gij mij uw Goddelijken Zoon

geeft, Hem op te offeren voor U zelve, voor mij en voor allen die mij dierbaar zijn. Maak dat ik waardig zij, met Jezus, uw Goddelijken Zoon, te worden opgedragen als een brandoffer vol welgevalligheid voor de oogen van den Hemelschen Vader.

Wedervinding van Jezus. Hoezeer is de beschouwing van dit geheim in staat, op het oogenblik dat wij de allerbeminnelijkste en onbekende Wijsheid vol liefde gaan ontvangen, onze verlangens te doen ontvlammen ! O mijne ziel, bedenk of tracht althans een weinig te beseffen, met welke liefde, met welk eindeloos verlangen om u te bezitten, die hemelsche Wijsheid zich gewaardigt tot U te komen… Beschouw hare schoonheid : geheel de hemel is erover verrukt… ; hare grootheid : in vergelijking met Haar zijn alle volkeren der aarde niets… ; hare Majesteit : het licht der zon verbleekt voor Haar aanschijn,… en de schatten waarmede deze hemelsche Vorstin u komt vervullen… Staat in het Boek der Wijsheid niet geschreven : « Die Mij vindt zal overvloed hebben van alle goederen ; want rijkdommen en glorie zijn bij Mij, heerlijke schatten en gerechtigheid ? » (Prov. VIII.)

Maar geeft er bovenal acht op, mijne ziel, met welke onuitsprekelijke goedheid die Goddelijke Jezus u uw hart vraagt om er te wonen… *Mijn zoon, geef Mij uw hart.* O, wat zult gij dan doen tegenover zooveel liefde ? Zult gij niet naar Hem verzuchten, als het van dorst versmachtende hert naar het water, daar Hij de bron is des levens ; …als een kind, dat zich verlangt te werpen in de armen zijner moeder ; …als de zieke, die een geneesheer ziet vol bekwaamheid en tegelijk vol verlangen hem te genezen ? Maar wat beteekenen al die gevoelens voor Jezus ? Gij zoudt de tranen, de zuchten, de liefdevervoering moeten bezitten van Maria, verzuchtingen naar haar Kind en naar haar God, hetwelk Zij sinds drie dagen verloren heeft en wedervindt in den Tempel… Vraag ze uwe Moeder. Zij heeft een veel grooter verlangen, ze u te geven, dan gij kunt hebben om ze te ontvangen.

III.

HANDELINGEN VAN HET INWENDIG LEVEN EN DE VOLMAAKTE GODSVRUCHT.

NEGENTIENDE HOOFDSTUK.

Over de zuivere meening.

GETROUWE dienaar van Maria, gij hebt het goed begrepen : niet alleen onze oefeningen van godsvrucht, maar al onze handelingen moeten wij, ten einde God volmaakter te verheerlijken en onze verdiensten te vermeerderen, in vereeniging met de Allerheiligste Maagd verrichten. Luister naar het woord, wat Jezus, de Zoon van Maria, op zekeren dag tot de H. Gertrudis sprak : « Evenals een woekeraar nooit vrijwillig de gelegenheid laat ontsnappen, om nieuwe winst te behalen, zoo zal Ik nog veel minder toelaten, dat een enkele uwer gedachten, een enkele uwer bewegingen, waarvan de liefde de drijfveer was, zonder voordeel voor uwe ziel blijft. Ik zal alles doen strekken tot mijne meerdere glorie en tot uwe eeuwige zaligheid. »[1]

Welke dankbaarheid zijn wij Jezus en Zijne Allerheiligste Moeder niet verschuldigd, dat Zij ons een zoo gemakkelijk middel hebben gegeven, om ieder oogenblik van het leven onzen rijkdom te vermeerderen voor de eeuwigheid. Bedenk het wel : onze handelingen, zelfs de meest gewone, die in staat van genade en met eene bovennatuurlijke meening verricht worden, hebben in Gods oog een zeer groote waarde, en hare verdienste — aldus de H. Thomas — neemt toe, naarmate haar drijfveer meer bovennatuurlijk is.

Leg derhalve altijd reeds aanstonds des morgens uwe handelingen in de handen van Maria. Zij zal ze reinigen van smetten, u doen deelen in de verhevenheid harer meeningen, en de waarde uwer werken weten te strekken tot Gods meerdere glorie. Welk troost voor u, als gij een weinig geest van geloof bezit !

Ten eerste *reinigt* de Allerheiligste Maagd de handelingen, die wij Haar opdragen.

Hoe vreemd is niet onze bedorvenheid ! Hoe groot en onverbeterlijk onze zwakheid en onbestendigheid ! Wat al onvolmaaktheden, wat zelfzucht, wat zonden wellicht ! « Onze handelingen, zelfs de verhevenste, » zegt een heilige, « dragen sporen van den boozen grond onzer harten. » « Leggen wij ze echter in de handen van Maria, dan zal deze goede Moeder, » zegt de Zal. de Montfort, « ze reinigen van alle smetting der eigenliefde, der gehechtheid aan de schepselen, welke zoo gemakkelijk bij onze beste handelingen insluipt. » (Ware Godsvrucht.)

2. Wat meer is, Zij verhoogt er de schoonheid van, daar Zij ze versiert met hare deugden en verdiensten, welke Zij bij haren dood vermaakt heeft aan allen, die Haar getrouw dienen. Welke bekoorlijkheid en schoonheid verkrijgen onze goede werken daardoor ! Welk vermogen hebben ze niet op het Hart van God. Hoe zou Onze Heer ze niet in welgevalligheid aannemen, Hij die aan Zijne Heilige Moeder niets weigert ?

3. Wat voor ons echter het toppunt der vreugde moet zijn en ons krachtig moet aansporen Maria in alles te zoeken, is dat wij voor Haar onze eigene intentie en handelingen, hoe goed en hoe beproefd ook, laten varen om die van onze hemelsche Moeder aan te nemen ; zoo toch worden wij deelachtig aan de verhevenheid harer inzichten, welke zóó zuiver waren, dat Zij door de geringste harer handelingen God meer verheerlijkte dan de grootste Heiligen door hun heldhaftigste deugden. O ware het ons gegeven te begrijpen, hoezeer onze hemelsche Moeder van hare prilste jeugd, door de liefde waarvan haar Hart ontstoken was, zelfs de Engelen vervulde met bewondering !

4. Verder kunt gij, wanneer gij getrouw zijt, met alle vrijmoedigheid gelooven, dat gij in waarheid Gods meerdere eer bevordert. Inderdaad bewijst ons zulks niet geheel het leven van Jezus ? Het eenige doel waarvoor Hij op aarde nederdaalde, was zijnen hemelschen Vader te verheerlijken door de verlossing der menschen. En nochtans heeft Hij, de eeuwige Wijsheid, daartoe geen volmaakter en geschikter middel gevonden dan afhankelijk te zijn van de allerheiligste Maagd.

« O, hoe grootelijks verheerlijkt men God, » zegt de Zal. de Montfort, « wanneer men naar het voorbeeld van Jezus Christus, zich o Hem te behagen, onderwerpt aan Maria, zijn allerheiligste Moeder ! »

Volg daarom een zoo heerlijk voorbeeld na ! Verlang bij alle dingen : in uw arbeid, in uw rust, in uw studie, in uw moeilijkheden, afhankelijk te zijn van Maria, alles te leggen in hare handen volgens den raad u reeds vroeger gegeven.

Vernieuw gedurende uw bezigheden van tijd tot tijd uwe toewijding door een verzuchting uws harten en wees zóó gesteld, dat wanneer men u onverhoeds zou vragen : Voor wien doet ge dit of dat, gij immer zonder aarzelen zoudt kunnen antwoorden : *« Voor Maria ! »* Wat een vreugde voor de Engelen, wat een eer voor God ! En welke gunsten zult ge zoodoende op uwe naasten en daardoor ook op uzelf van God doen nederdalen !

---

[1] Faber. *Alles voor Jezus.*

TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Studie — Handenarbeid.

MARIA » — aldus de H. Andreas van Creta — « is de bron van het goddelijk licht. » *Ik heb* (zegt Zij in het boek Ecclesiasticus, hoofdstuk 24) *aan den hemel een onvergankelijk licht doen opgaan.* Tot deze doorluchtige Meesteres derhalve moet gij u richten, als gij in uwe werkzaamheden, in uwe studie wilt slagen. « Zeg aan mijn broeder Joseph, » dus schreef de zalige de Montfort, die wij reeds zo dikwijls aanhaalden als een der volmaakste toonbeelden dezer vereeniging met Maria, « zeg aan mijn broeder Joseph, dat hij een der besten van de klas zal zijn, als hij zijn studie aan de handen zijner goede Moeder, de Allerheiligste Maagd Maria, wil toevertrouwen. Zij zal hem wel weten te geven, wat hij noodig heeft. » Die raad, welken hij zelf van zijne teederste jeugd zoo getrouw in beoefening had gebracht, heeft hem zoo buitengewone genaden verworven, dat men op hem de woorden van het boek der Wijsheid kan toepassen : *« Scherpzinnig zal ik bevonden worden in het oordeelen en bewonderenswaardig in de oogen der Grooten ; en de Vorsten zullen mij met bewondering aanstaren. »* (H. 8).

Wanneer dze ijverige dienaar van Maria zich met de studie bezighield, had hij op het voorbeeld van verschillende heiligen altijd een beeltenis van de Allerheiligste Maagd vóór zich. Dikwijls beschouwde hij deze en kuste met teedere godsvrucht Maria's voeten. Volg dit, kind van Maria, althans eenigszins na. Begin nooit te studeeren zonder vooraf, indien het mogelijk is, geknield een Weesgegroet te bidden, dan zal Maria uw verstand verlichten. De beroemde Albertus de Groote, de vermaarde abt Rupertus en verschillende anderen, ofschoon van natuurlijke talenten bijna verstoken, hebben aan hunne godsvrucht jegens de Koningin des Hemels die wetenschap te danken, waardoor zij de glorie zijn geworden van hun eeuw.

Ondervindt gij bij uwe studie eenige zwarigheid, houd dan het oog uwer ziel opgeheven tot Maria. De aanblik dezer zoete Sterre zal uwe duisternissen verdrijven en uw hart tot rust brengen. « Als ik de beeltenis van Maria aanschouw, » zeide de H. Edmundus, « ontvangt niet alleen mijn geest meer licht ; maar ook de oogen mijns lichaams worden minder vermoeid : zoo zoet is het voor mij, van tijd tot tijd mijn welbeminde Moeder aan te zien. »

Handenarbeid. Wilt gij, dat uwe werk gezegend en zelfs te midden der grootste moeilijkheden vol aantrekkelijkheid voor u zij ? Werk dan onder het oog van Maria en in den geest van Maria. Maria heeft ook handenarbeid verricht en welke glorie heeft Zij met den meest gewonen arbeid, zelfs reeds van haren teedersten leeftijd, niet aan den Heer gegeven ?

Een beroemd godgeleerde (Christophorus de Vega) zegt, dat dit allerbeminnelijkst Kind door hare kinderlijke handelingen meer glorie gaf aan God dan de grootste Heiligen Hem door hunne heldhaftige daden hebben gegeven. Zij verheerlijkte God meer door haar rusten in de wieg, dan een H. Laurentius door de wreedste folteringen op zijn rooster ; want Zij was bij alles meer in liefde ontvlamd dan de hoogste der Serafijnen, en Zij handelde met meer genade en heiligheid dan alle Heiligen ooit bezeten hebben of zullen bezitten.

O, hoezeer behaagde Maria aan God met haren arbeid ! Om voor ons al de vreugde uit te drukken, welke deze jeugdige Maagd toen aan de Allerheiligste Drievuldigheid gaf, zegt de Heilige Geest tot Haar : « Gij hebt mijn hart gewond door een enkel uwer oogen, een enkel uwer haren. » De oogen beteekenen de liefde van het Heilig en Onbevlekt Hart van Maria, en de haren de heilige meeningen welke Haar bij de geringste handelingen bezielden.

Wilt gij dan aan God en zijne Engelen eene groote vreugde bereiden, stel dan uwe kleine werken, al ware het maar door een enkele beweging van uw wil, in de handen van Maria. Zekere dienaar Gods had de gewoonte, alvorens iets te beginnen, steeds een oogenblik in zichzelf te keeren. Een zijner gezellen, die zulks bemerkt had, vroeg er hem de reden van. « Zie eens, mijn broeder, » gaf hij ten antwoord, « de werken op zichzelf, d.w.z. alleen uiterlijk verricht, zonder zuivere meening, hebben slechts geringe waarde ; daarom keer ik bij het begin van iedere handeling een oogenblik in mijzelf, om ze tot God terug te brengen en mij een deugdzaam doeleinde voor te stellen. »

Doe gij voor ieder werk eveneens. Zorg een oogenblik in uzelf te keeren, om te verzaken aan uw eigen geest, uw eigen licht, uw eigen wil, hoe goed die u ook schijnen, om u vervolgens over te geven aan den geest van Maria, en te worden geleid op de wijze die Zij zal willen. Zoo zult gij talrijke verdiensten verwerven en aan God groote glorie geven.

EEN EN TWINTIGSTE
HOOFDSTUK.

De Maaltijd.

VOOR een getrouwe slaaf van Maria moet alles heilig zijn, zelfs de maaltijd. Met welke gevoelens van beschaming moesten wij niet ons dagelijksch voedsel nemen, wij die zoo dikwijls met het Brood der Engelen worden gevoed. De Heiligen gingen slechts zuchtend naar tafel. De H. Alphonsus Rodriguez dacht gedurende het eten slechts aan de zielen van het Vagevuur, en weenend smeekte hij de H. Maagd, de verstervingen aan te nemen welke hij zich voornam tijdens de maaltijd te beoefenen. De Gelukzalige de Montfort vergoot dikwijls tranen bij zijn maaltijd, ja, brak soms in luide snikken uit.

Hadden de Heiligen zulke gevoelens, wat dan te zeggen van Maria ! Van hare teederste jeugd in het bezit van het volle gebruik harer rede, en inwendig door den H. Geest verlicht, beijverde deze verheven Maagd zich met ongelooflijke vurigheid de les in beoefening te brengen, welke de H. Paulus later aan de geloovigen zou geven : « Hetzij gij eet, hetzij gij drinkt, doe alles voor de glorie Gods. » Inderdaad, men kan veilig zeggen, dat Zij, hoewel nog een kind, God door deze handeling hooger eerde dan de deugdzaamste zielen door hunne gestrengheden, want hare heiligheid en hare liefde waren hierbij zooveel grooter.

Van den H. Nicolaas en eenige andere Heiligen wordt vermeld, dat zij reeds van hunne kindsheid de genade ontvingen, zich verscheidene malen in de week van voedsel te onthouden. Wij moeten er niet aan twijfelen, dat de H. Maagd dit eveneens heeft gedaan ; want alle genaden, die aan de Engelen en Heiligen zijn verleend, heeft Zij in grooteren overvloed ontvangen. Het werd overigens geopenbaard aan een heilig kloosterling van de Thebaïs ; ook maken Nicephorus en anderen er melding van. In zijn brief aan Heliodorus spreekt de H. Hieronymus over de verschillende oefeningen der Allerheiligste Maagd in den tempel van Jeruzalem ; hij vermeldt hierbij, dat dit bewonderenswaardige kind niets nuttigde, tenzij tegen den avond het voedsel, dat een Engel Haar placht te brengen. Hoedanig zal haar geest van zelfverloochening en versterving later niet geweest zijn in het gezelschap van haar Zoon ! Om in de gevoelens van deze verheven Moeder te deelen en u haar geest eigen te maken, moet gij zorgen, wanneer gij u aan tafel begeeft, Haar steeds een bijzonder blijk van herinnering te geven. De Heilige Joannes Berchmans bad altijd een Weesgegroet na de gewone tafelgebeden. Beoefen, zooveel gij kunt, altijd eene kleine versterving ter eere der ontberingen van Jezus en Maria. « Hoe dikwijls, » zegt de H. Bonaventura, » had de Moeder Gods tijdens haar verblijf in Egypte zelfs geen brood om aan haar Goddelijk Kind te geven.[1]

[1] H. Alph. M. De Heerlijkheden van Maria II.

TWEE EN TWINTIGSTE
HOOFDSTUK.

Ontspanning, betrekkingen tot den naaste

GOD, die zijne kinderen bemint, wil hun gaarne te midden van hun studie en handenarbeid eenige oogenblikken ontspanning veroorloven. Zulks is noodig voor de rust van onze ziel en ons lichaam. *Als de boog altijd gespannen blijft, zal hij ten slotte noodwendig breken,* zeide op zekeren dag een der meest geliefde kinderen van Maria, de H. Joannes de Evangelist, tot een jager, die verwonderd was, den Heilige een ekster te zien liefkoozen.

Maar onze lichtzinnigheid, waardoor wij zoo moeilijk de ingetogenheid kunnen bewaren, in aanmerking genomen, kan zelfs de geoorloofde ontspanning voor ons schadelijk worden. Spelen, bezoeken, gezelschappen, plezierreisjes, wat al gevaren voor ons in dit alles ! Hoe gemakkelijk kunnen wij daarbij God en de naaste beleedigen ! Van hoeveel belang is het derhalve, ook daarbij de herinnering aan onze hemelsche Moeder te bewaren !

Kinderen van Maria, waarom zijn wij niet als de dienaren dezer Koningin, die Haar nooit uit het oog verliezen ? Waarom bezitten wij niet de gevoelens van een Berchmans, een Stanislaus Kostka, een Grignion de Montfort, van wien men zeide : « Hij was opgeruimd bij zijn ontspanning ; maar aan zijne wijze van doen en zijn geheel gedrag was gemakkelijk te zien, dat de liefde tot God en Maria hem eindeloos meer bezig hield dan al de verstrooiïngen waaraan hij deelnam. »

Verzuim tenminste nooit bij al uwe ontspanningen, van welken aard ook, Maria's hulp in te roepen en haar zegen over u af te smeeken, al is het slechts door een enkel Weesgegroet. Gij hebt u immers geheel aan deze doorluchtige Vorstin toegewijd, en wilt Haar ten allen tijde en op alle plaatsen verheerlijken. Als gij uit moet gaan of eene wandeling doen, vraag dan in alle eenvoud uwe goede Moeder om u te vergezellen en uwe schreden te heiligen. Toen gij nog kind waart, gingt ge niet gaarne uit zonder dat uw moeder u bij de hand hield. Maar blijft ge ten opzichte van Maria niet altijd een klein kind ? Worden uwe schreden werkelijk door hare hand geleid ? Is uw hart vervuld door hare liefde, hare herinnering ?

Wanneer gij te huis komt, groet Haar dan opnieuw om vergeving te bekomen voor de fouten, die ge wellicht mocht bedreven hebben.

Zoo dikwijls gij, hetzij met hen die u omringen, hetzij met vreemden in aanraking komt, volg dan steeds de zedigheid, de goedheid, de nederigheid der Allerheiligste Maagd bij al uwe gesprekken na. De H. Hieronymus zegt, dat de trekken van het Kind Jezus en zijner Moeder zoo vol bevalligheid waren, dat men in menigte naar Nazareth kwam om ze te aanschouwen : de bedrukte harten ontvingen er grooten troost door. Welke liefde, welke gepastheid, welke zoetheid legde de Allerheiligste Maagd Maria bij al hare betrekkingen met den naaste aan den dag ! Gedraag u zóó, dat men hetzelfde van u kunne zeggen ! Tracht, indien het u mogelijk is, in uwe gesprekken altijd een of ander woord aangaande de Allerheiligste Maagd te mengen. Zoo deden een H. Berchmans, een H. Stanislaus Kostka. Zij smaakten nooit groter geluk, dan wanneer zij konden spreken over de verhevenheden dezer hemelsche Moeder, of haar lof verkondigen.

DRIE EN TWINTIGSTE
HOOFDSTUK.

De Nachtrust.

ZOO zijn wij gekomen aan de handeling, die den dag besluit. Met en door Maria zijn wij den dag begonnen, met Haar moeten wij hem voltooien. Met uwe allerheiligste Moeder vereenigd, moet gij het gebed, dat uwe nachtrust voorafgaat, aan de Allerheiligste Drievuldigheid opdragen ; door hare gevoelens bezield moet gij de akten van geloof, hoop, liefde en dankzegging bidden. Met welke voldoening zult gij hierbij nadruk leggen op de woorden : Mijn God, ik bemin U uit geheel *mijn hart...* (het Hart van Maria). Bij het gewetensonderzoek dat gij verrichten kunt, gelijk boven (Hoofdstuk 12.) gezegd is, moet gij u opnieuw vernederen over uwe nalatigheden en fouten betreffende de vereeniging met de Allerheiligste Maagd. Smeek daarbij uwe doorluchtige Koningin, u er de kwijtschelding van te verwerven en uwe ziel te wasschen in het kostbaar Bloed van Jezus. Als gij de Litanie bidt, spreek dan met liefde al die schoone aanroepingen ter eere van Maria uit !…

Bereid goed het onderwerp uwer overweging van den volgenden dag voor ; herinner u, welk een gewicht de meesters van het geestelijk leven daaraan hechten. Smeek eindelijk uwe hemelsche Moeder, nog eenmaal hare handen uit te strekken om U te zegenen. « O allerheiligste Maagd zegen ons, Gij en uw Goddelijk KInd. » *Nos cum Prole pia benedicat Virgo Maria !* Begeef u met het zoet bewustzijn van dien ontvangen zegen, onder den aanblik van Maria, ten ruste.

Nog een voortreffelijke oefening, welke ik u aanraad is deze : Bid, vóór ge u te bed begeeft, als ge kunt, drie Wees-gegroeten, om door de voorspraak der Allerheiligste Maagd een goeden dood te verwerven. Doe dit volgens de aanwijzing, welke Maria op zekeren dag hieromtrent aan de H. Mechtildis gaf : « Bij het eerste Weesgegroet, » zoo sprak Maria tot de heilige, « zult gij Mij vragen uit kracht van de allerhoogste macht, waarmede Ik door God den Vader bekleed ben, u te sterken in uw strijd en u te verdedigen tegen de vijandige machten. — Bij het tweede Weesgegroet zult gij Mij smeeken, bij de wonderbare wijsheid, welke Ik van mijn Zoon heb ontvangen, uwe ziel te vervullen met een helder licht ; opdat zij niet verduisterd worde door de schaduwen der onwetendheid of der dwaling.—Vraag Mij eindelijk bij het derde Weesgegroet, door de vlammen van liefde, waarvan de H. Geest Mij heeft doen branden, u eene zoo vurige liefde te geven, dat gij alle vreezen en angsten des doods kunt overwinnen. »[1]

Wanneer gij gaat slapen, draag uw slaap op om dien der Allerheiligste Maagd te eeren. Wat bewonderenswaardige gesteltenis des harten, wat verheven dingen drukt de H. Geest voor ons uit in deze enkele woorden van het Boek der Gezangen : *« Ik slaap, maar mijn hart waakt. »* Maria's zoete samenspraken met God werden niet onderbroken door de rust, welke uwe heilige Moeder nam. Als gij Haar nog een laatste maal groet, vraag Haar dan u eenig deel te geven in hare gevoelens, beveel Haar uwe ziel aan, alsof gij gingt sterven. Vergeet ook niet uw heiligen naampatroon te groeten en alle Heiligen, die het meest de Allerheiligste Maagd bemind hebben. Bid een Weesgegroet ter eere van uw Engelbewaarder, opdat hij u vrijware tegen de misleidingen des vijands, en dezen groet ieder uur van den nacht uit uw naam aan de H. Moeder Gods opdrage.

Wordt gij 's nachts wakker, laat dan weder uw eerste verzuchting voor Maria zijn. Een kloosterling van de orde der Minimen, de gelukzalige Simon Garzia, begroette Haar als volgt : *Gegroet, Dochter van God den Vader ! Gegroet, Moeder van God den Zoon! Gegroet, Bruid van God den H. Geest ! Gegroet, Tempel van de Allerheiligste Drievuldigheid !*

Zoodanig is het leven der vereeniging met Maria. Hoe schoon en kostbaar is het voor de oogen des geloofs ! Zonder twijfel, het brengt ook zijn strijd, zijne moeilikheden, zijne beproevingen mede. Deze zijn nu eenmaal onafscheidelijk verbonden aan dit tranendal ; maar met welk eene bovennatuurlijke schoonheid, met welke onschatbare vediensten zijn al die handelingen, al die werken bekleed, welke verricht zijn in vereeniging met de Allerheiligste Maagd, die aan alles, wat hare zuivere en godgewijde handen ontvangen, groote schoonheid meedeelt ! Welk een overvloedige oogst voor den dag der vergelding ! Welke blijdschap voor de Engelen, welke glorie voor onze doorluchtige Koningin en voor haar Goddelijken Zoon ! Welk een tevredenheid zelfs reeds hier op aarde voor eene ziel, die er zich op toelegt, zich aan de gevoelens, aan de gesteltenissen van Maria's Hart gelijkvormig te maken ! O, ons leven van vereeniging met Maria, is het niet een voorsmaak van het geluk des hemels ? Omhels dan met nieuwen ijver deze zoo zoete, zoo heilzame oefening, maar laat dien ijver standvastig zijn, steunend op de goedheid en de macht van Maria, die voor niets ter wereld terugschrikt, noch zich ooit verloochent.

Denk aan zoovele waarachtige dienaars onzer glorievolle Koningin ! Wat afsterven aan zich zelven ! Wat edelmoedigheid in den dienst eener zoo groote Koningin ! Wat strijd, wat vermoeienissen, wat vervolgingen zelfs !

Kind, liefdeslaaf van Jezus in Maria, bemin met vurigheid uwe goede Moeder, om des te beter Jezus te beminnen. Doe Haar ook, zooveel gij kunt, kennen en beminnen door anderen. Hoe zult gij dan op het oogenblik van sterven dezen dag zegenen, waarop gij ernstig en vast tot dit leven van vereeniging met onze beminnelijke Meesteres hebt besloten.

---

[1] P. Poiré : *Triple Couronne.*

Men verhaalt van een harer getrouwste dienaren, den H. Felix de Valois, dat op het punt den geest te geven, hij door de tegenwoordigheid zijner hemelsche Moeder werd getroost, en de tranen hem uit de oogen vloeiden. « Gelukkige dag, » zoo riep hij uit « waarop ik verzaakt heb aan de wereld, om mij aan den dienst van Jezus en Maria te wijden ! Gelukkige uren, die ik heb doorgebracht, om den lof van God te zingen ! Gelukkige gestrengheden, waartoe ik mij vrijwillig veroordeeld heb ! Gelukkig leven, geheel gewijd aan de glorie van de Moeder Gods ! Gij bereiddet mij die gelukkige eeuwigheid, waartoe ik thans zoo vol zoetheid wordt uitgenoodigd ! »

Ook gij, dierbaar kind van Maria, ook gij zult bijgestaan, wellicht zichtbaar, door uw hemelsche Moeder, die u zal komen helpen om den laatsten strijd te strijden des geloofs, met een van vreugde overstroomde ziel kunnen uitroepen : Gelukkig de dag, waarop ik geleefd heb, geheel toegewijd aan Maria ! Gelukkige arbeid, gelukkige smart, die ik heb geleden !… O gelukkig leven van vereeniging met Maria, met Jezus ! O gelukkige eeuwigheid !

VIER EN TWINTIGSTE
HOOFDSTUK.

De Maandelijksche Afzondering.

H*ET rijk der hemelen lijdt geweld,* heeft Jezus, de Zoon van Maria, gezegd. Dit rijk der hemelen is het rijk Gods in ons reeds tijdens dit leven ; het is eveneens, gelijk wij hebben aangetoond, het rijk van Maria in onze zielen.

Maar, helaas, voor zoovelen onzer geldt het woord van den grooten Dienaar der Allerheiligste Maagd, dien wij reeds zoo dikwijls hebben aangehaald. « Ik heb vele personen gekend, welke voor het uiterlijk met een bewonderenswaardigen ijver die heilige slavernij van Maria hebben aanvaard ; maar ik heb er weinig gevonden, die er den geest van gevat hebben, en nog minder, die er in hebben volhard ! »

Inderdaad bij het gezicht der wonderen van genade, der schatten aan welke ons dit liefdevol zoeken van de H. Maagd moet deelachtig maken, gevoelt de ziel zich geheel verrukt, bereid alles te ondernemen om dit inwendig koninkrijk, dat wonderbaar leven van Maria in ons, te veroveren. Maar weldra, wanneer men althans niet ten uiterste waakzaam is, beginnen de beste voornemens te verzwakken, de ijver vermindert ; in de handelingen, die wij altijd voor Maria en in de geest van Maria moesten doen, sluipt de sleur, de noodlottige sleur binnen. Bevoorrecht kind van Maria, de eerste dagen uwer toewijding aan deze doorluchtige Koningin wandeldet gij met edelmoedigheid in hare wegen ; maar is wellicht niet een of ander beletsel voor u komen opdoemen, dat uw vooruitgang heeft verhinderd ?

Het is derhalve van gewicht, dat wij van tijd tot tijd in ons zelven treden, om eens ernstig rekenschap te vragen van onzen vooruitgang. Niets voordeeliger onder dit opzicht dan de oefening bekend onder den naam van « maandelijksche afzondering, » en die bestaat in iedere maand een dag uit te kiezen, welke men meer bijzonder besteedt om zich te onderzoeken over zijne plichten, zijne goede voornemens te vernieuwen, en vooral zich voor te bereiden tot den dood.

Kunt gij dien dag niet ten eenenmale uw gewone bezigheden laten varen, tracht ten minste een weinig meer tijd aan de oefeningen van godsvrucht te geven. Waar het vooral op aankomt, is, dat gij de verzameling des geestes bewaart, om te vrijer met uwe hemelsche Moeder te spreken en om te beter hare stem te kunnen hooren.

Ziehier allereerst een algemeene methode voor de *maandelijksche afzondering.* Daarna zullen wij afzonderlijk de oefening van de voorbereiding tot den dood bespreken.

Methode
voor de maandelijksche afzondering.

I.

Begin reeds des avonds te voren u tot deze heilige oefening voor te bereiden. Wek u op tot vertrouwen op Maria. Ondanks uwe ongetrouwheden wil Zij u nog overladen met hare weldaden.

Terwijl Zij de handen naar u uitstrekt, roept Zij u toe : *« Komt tot Mij, gij, die naar Mij verlangt, verzadigt u aan de vruchten, die Ik u bied. »* Betuig Haar dank en richt tot Haar een of ander gebed, om Haar dien dag van afzondering, waarop gij u gaat vernieuwen in haren dienst, aan te bevelen. Beoefen ook, indien gij kunt, met die meening een of andere lichte versterving bij uw avondeten. Bereid eindelijk met zorg uwe overweging voor over een der verheven waarheden betreffende uwe eeuwige zaligheid, bijv. over het bijzonder oordeel, de hel, het misbruik der genade of de lauwheid.

II.

Zeg des morgens bij uw ontwaken tot uzelf : *Ik ben in retraite…* Draag u met een nieuwen ijver aan de H. Maagd op met de woorden uwer toewijding : *Ik ben geheel de uwe, mijne goede Moeder, en alles wat ik ben, behoort U toe.* Als gij uwe kleederen aantrekt, herinner u dan uwe zoo glorievolle afhankelijkheid van deze doorluchtige Meesteres, als ook de belofte welke gij gedaan hebt, Haar getrouw te dienen, en vraag Haar de genade, wel uw voordeel te doen met dezen dag.

III.

Doe uw morgengebed en uwe overweging met dezelfde ingetogenheid, alsof het de laatste dag uws leven ware. Als gij voorziet gedurende dien dag niet een oogenblik beschikbaar te zullen hebben om de voorbereiding tot den dood te doen, kunt gij den tijd uwer ochtend-overweging besteden om over de waarheden, welke wij eenige bladzijden verder ontwikkeld hebben, na te denken ; gij kunt dan voor den avond alleen de akte van aanneming van den dood, alsmede het gebed ter verkrijging van een goeden dood, bewaren.

IV.

Woon de H. Mis bij, alsof gij zeker waart dien dag te zullen sterven. Vereenig u met de gevoelens van Maria op den Calvarieberg, en offer uzelf op in vereeniging met Jezus Christus op het H. Altaar. Heilig aan God geheel uw wezen toe ; smeek Hem door het kostbaar Bloed van zijn Zoon en de verdiensten der Allerheiligste Maagd, u al uwe ontelbare beleedigingen te vergeven, en u alle genaden te verleenen welke gij noodig hebt, om

Hem voortaan getrouw te zijn. Ga te Communie, alsof het de laatste keer was van uw leven. Leen daartoe de gevoelens van het Onbevlekt Hart uwer Moeder, toen Zij op het punt was, alvorens te sterven, dien Goddelijken Zoon te ontvangen, welke Zij zoozeer had bemind. Overweeg welke gevoelens haar schoone ziel doordrongen, als de Aartsengel, die Haar vroeger het eerst als de Moeder Gods had begroet, Haar kwam aankondigen, dat haar ballingschap beëindigd was. O wat nederigheid, wat dankbetuigingen, wat vurigheid !… Maar wij verdienen niet deze wonderen te kenne. Draag, teneinde althans eenigszins aan die bewonderenswaardige gesteltenis deelachtig te worden, uwe H. Communie op, om den Heer voor den dood der Allerheiligste Maagd te bedanken, en spreek bij uwe dankzegging, terwijl gij daarbij toch steeds Maria laat handelen, met Jezus over uwe afzondering. Vraag Hem de genade, u te beteren van uwe fouten, toe te nemen in heiligheid, en de maand die begint, goed door te brengen. Welke verlichtingen zal de H. Maagd u verwerven aangaande de nietigheid van het leven en het geluk God met getrouwheid te dienen !

V.

Bid het Officie der Allerheiligste Maagd, het Rozenhoedje, en als gij kunt, den H. Rozenkrans met een geheel nieuwen ijver. Herinner u, dat gij bidt in vereeniging met zooveel heilige zielen en met de Engelen des hemels. Het is zeer nuttig, bij elk der tientjes van uw Rozenhoedje u met een enkelen oogopslag te onderzoeken, of gij wel de deugd bezit, waar gij om bidt.

Helaas, wat reden van beschaming voor u ! Vernieuw uw ijver, en vraag uwe hemelsche Moeder met vertrouwen, dat Zij u door hare tranen en angsten de genade verwerve een waar kind en liefdeslaaf te worden naar haar hart.

VI.

Verricht in denzelfden geest van vernieuwing en van vereeniging met de H. Maagd niet alleen de andere oefeningen van godsvrucht, die gij gewoon zijt op den dag van afzondering te verrichten ; maar al uwe handelingen van den dag, zelfs de meest gewone.

VII.

Wijd in den namiddag eenigen tijd aan een ernstig onderzoek betreffende den tegenwoordige staat uwer ziel. Gij zoudt dan den uitslag daarvan kunnen vergelijken met dien der vroegere dagen van afzondering.

Stel u hiertoe eerst in Gods tegenwoordigheid, en vraag het licht des H. Geestes ; overweeg daarna onder de oogen van Maria, welke uwe gesteltenissen zijn in betrekking tot God, tot den naaste en tot de voornaamste deugden, welke gij moet beoefenen.

Maar wat bovenal het voorwerp van uw onderzoek moet zijn, is de meerdere of mindere ijver welken gij aanwendt, om in alle dingen de H. Maagd te zoeken, die het kort, volmaakt en gemakkelijk middel is om Jezus te bezitten. Houd hiertoe zeer ernstig het bijzonder onderzoek, gelijk het in dit handboek (Hfdst. 12) is ontwikkeld, en blijf daar zoolang mogelijk mee bezig.

VIII.

Als u door den dag nog tijd overblijft, ga dan de besluiten, die gij reeds gemaakt hebt, nog eens na ; bezoek het Allerheiligste Sacrament, en wek daarbij uwe ziel op tot vurige akten van liefde, hoop, toewijding enz.

(Gij kunt u hierbij bedienen van die, welke wij ontwikkeld hebben, 10e Hoofdstuk.)

IX.

Doe tegen den avond de oefening van voorbereiding tot den dood, en besluit dien heiligen dag door een of andere lofprijzing van dankbaarheid, bijv. door het *Magnificat.*

Wanneer gij getrouw elke maand deze heilzame oefening onderhoudt, dan zult gij—wees er verzekerd van— daaruit eindeloos groote voordeelen trekken ; waaronder vooral deze twee zich bijzonder onderscheiden, nl. dat wanneer gij deze akten niet zoudt kunnen verrichten op het oogenblik van sterven, de Heer ze u toch zal aanrekenen, alsof gij ze werkelijk in uw laatste oogenblik verwekt hadt. Aldus heeft Hij uitdrukkelijk verklaard aan de H. Gertrudis. Het tweede is, dat wanneer gij er de tijd toe zult hebben, gij ze alsdan gemakkelijker zult verrichten, daar gij u de gewoonte er van hebt eigen gemaakt. Welke overvloedige verdiensten zult ge derhalve dan verwerven. Moge de Heilige Maagd zich verwaardigen, deze genade voor u te verkrijgen !

Voorbereiding tot den dood.

Werp u neder voor een kruisbeeld, en stel u voor, dat uw laatste uur geslagen is ; verbeeld u, dat uw Engelbewaarder u komt zeggen, gelijk eens de Profeet zeide tot Ezechias : *Uw tijd is voorbij ; stel orde op uwe zaken, gij zult sterven.*

Eerste Overweging.

Ik zal sterven… O mijne ziel, verdiep u heden ernstig in deze gedachte, welke zoovele zielen, even zwak en lichtzinnig als gij, aan de wereld en aan zich zelve heeft onthecht, en haar zoo grootmoedig gemaakt heeft. *Ik zal sterven…* dat wil zeggen, ik zal alles verlaten : ouders, vrienden, genoegens, fortuin, alles wat mij dierbaar is ! Eenige planken, een doodskleed en zes voet aarde, dat zal mij overblijven, en dat zoo spoedig !… Wat is inderdaad ook het langste leven !

Ik zal sterven ! Mijn lichaam zal een spijs der wormen worden, en zal weder tot stof vergaan, waaruit het gevormd is. Het zal begraven worden in diepe vergetelheid. Ziedaar de bestemming van het lichaam, dat ik zoo vergood. Ach, hoe moest deze gedachte, wel verre van mij te verschrikken, mij veeleer verblijden, als ik een waar kind was van Maria. Moest ik niet, evenals Zij naar zoo'n kostbaar oogenblik verlangend uitzien ?

Maar, hetgeen mij met recht vrees moet aanjagen, is niet zoozeer de dood, als wel de huiveringwekkende rekenschap, welke ik voor den rechterstoel van den hoogsten Rechter zal moeten afleggen van mijn geheel leven, van al mijne handelingen, van mijne godsdienstoefeningen, van alle genaden die ik heb ontvangen, van al het goede en kwade, dat ik zal gedaan hebben of heb willen doen… Ach, de Heiligen zelfs hebben gevreesd voor dit verschrikkelijk oogenblik, en ik, die zoo lichtzinnig, zoo zondig ben, ik, die zoovele genaden heb misbruikt, ik zou niet sidderen ? Wat zal er van mij worden ?

Blijf een oogenblik bij deze gedachte stilstaan.

Tweede Overweging.

Wanneer zal ik sterven ? Ik weet het niet. Dagelijks sterven er ongeveer 150.000 menschen, die verschijnen voor het oordeel Gods. Hoeveel jeugdige personen, krachtiger dan ik, zullen heden sterven… Ik kan sterven nog dezen dag… Ben ik daartoe bereid ? Dwaas, die ik ben, ik leef in een toestand, waarin ik niet zou wenschen te sterven, en ik weet, dat de dood immer aan mijne zijde staat ?… O mijn God ! Misschien heb ik nog slechts weinige dagen te leven, en toch ben ik nog zoo arm aan verdiensten. Ik had mij zoo gemakkelijk kunnen verrijken door mijn dagelijksche bezigheden, door mijne gebeden, mijne H. Communiën… en nu verschijn ik met ledige handen,… ik, bevoorrecht kind van Haar, die de Schatmeesteres der genade is.

Welk een voorwerp van beschaming ! Is het geen tijd, een einde te maken aan zoo'n onbestendig en traag leven ?

Derde Overweging

Hoe zal ik sterven ? Zal ik plotseling sterven, zonder mij te kunnen voorbereiden ? Of zal ik sterven aan eene langdurige ziekte, welke mij de gelegenheid geeft om te biechten en de laatste H. Sacramenten te ontvangen ?…

Ik weet het niet ; ik ben en zal altijd daaromtrent in de grootste onzekerheid zijn. Overigens is er aan die wetenschap weinig gelegen. Wat ik wel ter harte nemen en goed begrijpen moet, is : dat de dood de weerklank van het leven is, en dat men om goed te sterven, eerst goed moet leven. O mijn God, doordring mijne ziel van uwe vreeze ; laat mij heilig leven, opdat ik den dood der rechtvaardigen sterve ; ik bid U daarom door de verdiensten van het Bloed van Jezus Christus en door de tranen van Maria !

Als gij zoo lang mogelijk bij deze gedachte hebt stilgestaan, herinner u dan den kostbaren dood der Heiligen en in het bijzonder den allerheiligsten dood uwer Heilige Moeder ; maak de voornemens, waartoe deze overweging u zal opwekken, en bijzonder die welke strekken tot verbetering van uw hoofdfout ; neem u daarna voor, van dit oogenblik met grootere ernst al uwe handelingen in vereeniging met Maria te verrichten. Bid vervolgens met uw kruisbeeld in de hand godvruchtig de volgende *akte om den dood aan te nemen :*

Hoogste Gebieder van leven en dood, mijn Heer en mijn God, die tot straf van de zonde, alle menschen tot den dood veroordeeld hebt, zie mij hier neergebogen voor uwe voeten, om mij aan uw gebod te onderwerpen en uwe gerechtigheid te aanbidden. Door de tallooze zonden mijns leven heb ik duizendmaal den dood verdiend ; ik neem hem alzoo uit uwe vaderljke hand aan als de rechtvaardige straf voor mijne misdaden. Uw H. Wil geschiede dan in mij, o mijn God ; ik ben bereid daaraan te gehoorzamen. Dat ik sterve, omdat Gij het gebiedt ; en dat ik sterve op den tijd, op de plaats en de wijze, waarop het U zal behagen. Maar, mijn God, om den doodsangst van uwen Zoon en van uwe Heilige Moeder, heb medelijden met de ziel van uw kind !… Geef, dat ik den dood der uitverkorenen sterve, en dat ik deze wereld verlate met de heilige namen Jezus, Maria en Jozef op mijne lippen !

O Maria, allermeedoogendste Meesteres, Gij, die de Toevlucht der zondaren en de bijzondere Voorspreekster der stervenden zijt, ik bezweer U bij de smarten, welke Gij bij den dood van Jezus, uwen Goddelijken Zoon, hebt geleden, gewaardig U, mij met moederlijke liefde bij dien verschrikkelijken overgang bij te staan, en mij van alle aanvallen der hel te bevrijden, opdat ik mijne ziel zacht in uwe handen teruggeve ! *Bid voor mij, nu en in het uur van mijnen dood.*

Mijn beminnenswaardige Beschermheilige, Heilige Joseph, mijn Heilige Engelbewaarder, Heilige Patronen N.N. en gij, alle Heiligen des Hemels, gij, die op deze wereld het geluk hadt door ons aller Moeder, de allerheiligste Maagd, bijzonder bemind te worden, gij, die beter dan ik weet, hoe gevaarvol deze laatste tocht is en

hoe hulpbehoevend ik ben : ach, verlaat mij niet in dat groote gevaar, staat mij bij, opdat ik eenen goeden en heiligen dood sterve, zoodat ik de vruchten uwer bescherming moge genieten gedurende de geheele eeuwigheid. Amen.

Akte van aanneming des doods, door Z. H. Paus Pius X met vollen aflaat verrijkt voor het uur van sterven. (9 Maart 1904)

O Heer, mijn God, ik aanvaard nu reeds uit uwe hand met bereid en gewillig hart ieder soort van dood, dien het U behagen zal mij over te zenden, met al zijn angsten, pijnen en lijden.

VIJF EN TWINTIGSTE
HOOFDSTUK.

Verbond met Maria,
Oefeningen van Liefde.

HOE kan men leven zonder Maria te beminnen, » riep de H. Bernardus dikwijls uit, « en als ik Haar bemin, hoe zal ik niet ieder oogenblik aan Haar denken ? » Kind van Maria, wilt gij dikwijls aan deze beminnelijke Koningin onzer harten denken ? Maak u dan de gewoonte eigen, vele schietgebeden te doen. Naar het gevoelen der Heiligen is dit een der geschikste middelen om ons zonder inspanning tot een innige vereeniging met de Allerheiligste Maagd te brengen, en om Haar in onze ziel te doen heerschen. Maak u een of ander schietgebed eigen, hetwelk u het beste past b.v. *Ik bemin U, ik loof U, ik offer mij aan U op ;* en maak dan met uwe goede Moeder de overeenkomst, dat gij bij het uitspreken dezer woorden er telkens de volle beteekenis aan wenscht te geven.

Hier volgt een formule, welke gij van tijd tot tijd kunt bidden, bijv. op den dag der maandelijksche geestelijke afzondering.

VERBOND MET MARIA.

Allerheiligste Moeder Gods, mijne Koningin en mijn Moeder, als de plichten van mijnen staat mij niet beletten altijd aan uwe voeten te zijn, wenschte ik daar immer te verwijlen. Hoe ook zou ik mij uit uwe tegenwoordigheid kunnen verwijderen ? Terwijl uw licht mijn hart bestraalt, verlang ik de volgende overeenkomst met U te maken :

Ik bemin U.

Telkens als ik de woorden uitspreek : *Heilige Moeder, ik bemin U,* wil ik U zeggen : « Ik bemin U na Jezus zoozeer als mijn hart in staat is lief te hebben ; ik bemin U duizendmaal meer dan mijn leven, meer dan mijn eer, meer dan alles wat mij dierbaar is in den Hemel of op aarde.

Ik offer mij aan U op.

Als ik U zeggen zal : *Ik offer mij aan U op ;* verklaar ik hiermede, U gedurig te betuigen, dat ik U opdraag mijn hart en alles wat ik ben, alle eer, welke U bewezen wordt in den hemel en op aarde ; dat ik U aanbied den lof aller heiligen, de liefde van Uw éénniggeboren Zoon en van de Allerheiligste Drievuldigheid.

Ik verheug mij.

Als ik, vol blijdschap des harten, U de woorden laat hooren : *Ik verheug mij,* dan zal het steeds wezen over uwe grootheid en uwe heerlijkheid ; omdat Gij zijt het Meesterstuk van Gods Hand, het Wonder der natuur, der genade en der glorie ; omdat Gij een onvergankelijke zaligheid bezit, omdat Gij eene onbeperkte macht hebt in het Rijk van uwen Zoon en omdat geen schepsel, welke hulde het u ook tracht te brengen, U ooit naar verdiensten kan loven.

Ik wenschte.

Als ik slechts alleen zeg : *Wonderbare Moeder, ik wenschte,…* aanhoor dan mijne verdere verlangens : Ik wenschte inderdaad U voor mij zelven alleen zóó te kunnen eeren als alle Engelen en menschen te zamen. Ik wenschte een hart te bezitten, in staat U te beminnen, zoals Gij het wenscht en verdient. Ik wenschte alle rijkdommen der wereld te bezitten, om ze voor U te kunnen opofferen ; eindelijk wenschte ik tot Jezus' meerdere glorie, dat niets op deze armzalige wereld geschieden mocht dan *met U, in U, door U, voor U,* o glorierijke, beminnenswaardige, liefdevolle Moeder van Jezus ! Ik zal van tijd tot tijd tot U zeggen :

Getrouwe Maagd, Gij zijt…

Voeg dan daarbij uit mijnen naam : Gij zijt de glorie des Hemels en der aarde ; Gij zijt de allerwaardigste Moeder Gods, de Beschermster der rechtvaardigen, de Toevlucht der ongelukkigen, de Voorspreekster der zondaren ; Gij zijt mijne Meesteres, mijne Sterkte, mijne Hoop, mijn Leven en mijn Alles bij Jezus, mijn aanvulling, mijn hart en mijne ziel.

En als ik tot betuiging mijner onderwerping tot U zal zeggen : *Ik ben,…* dan wensch ik daardoor getuigenis af te leggen, dat ik ben uw meest verplicht en onderdanigst kind, de nederigste en ijverigste uwer slaven, dat ik U toebehoor, opdat Gij over mij beschikt, zooals het U behaagt, zonder dat ik van mijn kant daartegen ooit iets wensch in te brengen.

OEFENINGEN VAN LIEFDE JEGENS MARIA.

Nos cum Prole pia benedicat Virgo Maria.

Met haar Goddelijk Kind zegene ons de Allerheiligste Maagd Maria.

O Allerheiligste Maagd ! zegen mij, Gij en uw Goddelijke Zoon !

De Heilige Stanislaus Kostka begon geen enkele handeling, zonder zich naar een der talrijke heiligdommen te wenden, welke Rome voor de Koningin des Hemels heeft opgebouwd ; hij vroeg dan vol liefde zijne Moeder om haren zegen. Stel ook gij u niet tevreden alleen des morgens, des avonds en na uw godvruchtige oefeningen, den zegen van de Allerheiligste Maagd te vragen ; maar vraag dien, naar het voorbeeld der Heiligen, dikwijls gedurende den dag, vooral bij het binnentreden en het verlaten uwer kamer, en in oogenblikken van bekoring. Het is ontwijfelbaar zeker, zegt de H. Bernardus, dat hij die door Maria gezegend wordt, ook den zegen van God ontvangt ! Hij kan er zich van verzekerd houden, bij het laatste oordeel onder het gelukkige getal te zullen gerekend worden van hen, wien het zoete en troostrijke woord zal toeklinken : « Komt *Gezegenden* mijns Vaders. »

Naam van Maria.

Spreek dikwijls dezen heiligen naam uit. De Heiligen noemden dien zoo gaarne, als om verlichting te geven aan hun hart… Maria, die naam herinnert aan een zoo teedere Moeder, aan de barmhartige Uitdeelster der schatten Gods, aan de kracht, de zoetheid en het leven onzer ziel ! Gewen u er aan, hem dikwijls uit te spreken. Welk een genot zult ge weldra daarin vinden ! « O Maria, o Maria, » riep de H. Henricus Suzo geheel buiten zichzelf uit : « wat moet gij zelf wel zijn, als reeds uw Naam zoo lieflijk is en zoo zoet !… »

Beelden van Maria.

Groet, naar het voorbeeld van den Zal. Grignion de Montfort en zoovele andere vrome dienaren der Allerheiligste Maagd, immer de beeltenissen van Maria ; want Maria groeten staat gelijk met Jezus groeten. De H. Leonardus ging nooit voorbij een beeld der Heilige Maagd zonder tot Haar deze woorden te richten : « O Maria, Gij zijt mijne veelgeliefde ! » — « Hemelsche Koningin, » sprak een ander, « wie zou U niet beminnen ? En als ik U lief heb, hoe zal ik dan niet ieder oogenblik aan U denken ? » — « O Jezus en Maria, mijn dierbaarste vreugde, » riep de H. Alphonsus Rodriguez dikwijls uit, « mocht ik voor U lijden, voor U sterven, mocht ik geheel aan U en niet meer aan mijzelf toebehooren. »

Bij het slaan der klok.

Bid zooveel mogelijk bij het slaan der klok met godsvrucht het *Weesgegroet*, terwijl gij u het woord herinnert van den H. Alphonsus de Liguori, dat één Weesgegroet meer waard is dan de geheele wereld. Vernieuw dan uwe voornemens, vooral om u gedurende het volgend uur te vereenigen met de meeningen van het Allerheiligste Hart van Maria.

Verzuchting tot de Heiligen, die het meest de Allerheiligste Maagd bemind hebben.

H. Joachim en *H. Anna*, die door uwe vernedering en door uwe tranen verdiend hebt de H. Maagd voort te brengen en Haar aan de wereld hebt geschonken, gewaardigt U door uwe tranen en uwe beproevingen Haar uit te beelden in mijn hart.

H. Joseph, Bruidegom van Maria, Gij, die het geluk hadt zoo lang in innige verbintenissen met deze veelgeliefde Dochter van God te leven, verwerf mij, ik smeek het U, Haar zóó te beminnen als Gij, en mij te verheugen in hare beminnelijke tegenwoordigheid.

Heilige Joannes, Welbeminde leerling, Gij die uit het H. Hart van Jezus zijne genegenheid en al zijne gevoelens ten opzichte der Allerheiligste Maagd hebt geput, geef mij overvloedig deel aan de liefde, waarvan Gij jegens Haar ontstoken waart. Bid, dat ik evenals Gij zonder ophouden Haar beschouwe en beminne als mijn eenigen schat en eenigst goed.

Alle Heiligen, die in dit dal van tranen zoo innige *vereerders en vereerstersvan Maria* zijt geweest, groet Haar voor mij.

H. Joannes de Dooper, H. Zacharias, H. Elisabeth, H. Bernardus, H. Stanislaus, H. Berchmans, H. Alphonsus Maria de Liguori, Zal. Grignion de Montfort en alle Uitverkorenen des Hemels, die het zoo verrukkelijk en zoet leven der vereeniging met de beminnelijke Koningin en Meesteres onzer harten hebt geleefd ; Gij allen, die verteerd zijt van dat vuur uwer liefde tot hare glorie, verwerf mij, ik bezweer het u, door uwe verdiensten en machtige voorspraak meer en meer met deze hemelsche Meesteres vereenigd te worden.

Tot de H. Engelen.

Mijn heilige *Engelbewaarder*, Gij, die van eene zoo vurige liefde tot Maria brandt, maak dat ik Haar beminne zooals Gij, en dat ik de herinnering aan hare beminnelijke tegenwoordigheid in mij levendig houde.

H. Gabriël, Vorst der Bewaarengelen van Maria, Gij, die de wonderbare beschikkingen Gods omtrent hare verhevenheden en voorrechten hebt aanschouwd, maak, dat ik evenals Gij zonder ophouden met deze allebeminnelijkste Maagd vereenigd blijve en Haar nooit uit het oog verlieze !

Tot Maria.

Gelijk een dorstig hert verzucht naar de waterbronnen, zoo verzucht mijne ziel naar U, o gezegende Maagd !

Sta op, mijne Welbeminde, en kom. De winter is voorbij ; de noordervlagen der lauwheid zijn voorbij. De bloemen beginnen (dank aan U) te ontluiken in den tuin mijns harten.

Wanneer, o dierbare Moeder, zal ik den troost smaken U te zien, niet meer in beeltenissen, maar in werkelijkheid ? (Zal. de Montfort)

Ik alleen heb meer verplichting jegens U dan de geheele wereld ;… zonder U ware ik reeds lang verloren. (Zal. de Montfort)

Helaas, dat mijn ballingschap zoo lang duurt ! Van mijne hemelsche Moeder en van haren Goddelijken Zoon gescheiden, in een afgelegen ballingsoord, blootgesteld aan duizenden gevaren, aan den treurigsten dood, wat kan ik anders dan zuchten en smeeken tot U, zoete en barmhartige Koningin !

Hoe zou ik rust kunnen genieten ! Hoe niet zonder ophouden verzuchten naar het vaderland, waar ik U immer aanschouwen zal !

Jezus en Maria zijn alles voor mij. Wat wil ik meer, en wat grooter geluk kan ik verlangen !

Verrukkelijk woord, doch slechts voor hem die Maria, maar niet de wereld bemint : *Jezus en Maria, ziedaar mijn alles.* Voor hem die begrijpt, is dit genoeg ; maar voor die bemint, zoo zoet het dikwerf te herhalen.

Maria is met mij ; welk een schat,… welk een troost, en zou ik Haar dan niet geheel toebehooren ?

Zoete Jezus, liever duizendmaal sterven, dan niet geheel aan Maria toebehooren. (Zal. de Montfort)

Maria is met mij… Maar is dit geene begoocheling ? Ben ik niet de speelbal van misleiding ? Is het niet de ijdele droom eener verhitte verbeelding ? Neen, neen ! God zelf in zijne liefde tot mij heeft het bevolen aan de Allerheiligste Maagd : « Ga wonen in Jacob… Schiet de wortelen uwer deugden uit in mijne uitverkorenen. »

En de H. Maagd, altijd zoo bereidvaardig om Gods H. Wil te volbrengen, noodigt zelf mij met aandrang uit tot deze verrukkelijke vereeniging.

O Maria, heilige stad Gods ! Dat mijn rechterhand verdorre, en mijn tong zich vasthechte aan mijn gehemelte, als ik U vergeet, en als Gij niet altijd de oorzaak zijt van mijne werken !

Zing een nieuw lied de H. Maagd vol van genade ter eer ! Zingt haar lof en verheft Haar, alle schepselen der aarde ! Zij heeft in heiligheid overtroffen alle Engelen, en alle dochters van Eva door hare wondervolle deugden. Schoonheid en heerlijkheid zijn op haar gelaat, en lieftalligheid is in hare oogen. Volken der aarde, beijvert u, hare glorie te bevorderen, en gij allen, schepselen Gods, verblijdt u in Haar. Want door deze allerzaligste en allerbarmhartigste Maagd zijt gij in eene wonderbare gemeenschap gekomen, door Haar zijn wij kinderen Gods geworden.

O Allerheiligste Moeder, wanneer zal ik geheel met U vereenigd zijn en als verzonken in U ?

Wat zal ik Maria wedergeven voor die onmetelijke liefde, waarmede Zij mij omgeeft ! Ik kan niets doen, wat Haar aangenamer is, dan mijne ziel geheel aan Haar toevertrouwen, en mij op het innigst met Haar vereenigen.

O mijn doorluchte Koningin.
Hoe zoet is ons uw heerschappij !
Ik smeek U dan : Wees mijn Vorstin,
Dat ik geheel de Uwe zij !
Ik wil U mijne ziel, mijne harte geven,
Wees Gij daarvan 't geluk, het leven.

(Zal. de Montfort)

ZES EN TWINTIGSTE
HOOFDSTUK.

Korte verzameling der oefeningen van « het leven in vereeniging met Maria »

Gewoon Schietgebed :

T*UUS totus ego sum, et omnia mea tua sunt.* Ik behoor geheel aan U toe, mijne goede Moeder, en al het mijne is het uwe.

Ander Schietgebed :

Ik behoor U geheel toe, en al wat ik heb draag ik U op, o mijn beminnelijke Jezus, door Maria, Uwe heilige Moeder. (300 d. afl.)

Des morgens en des avonds :

Kus met eerbied uwe medaille, alsook het scapulier. Beschouw ze als het zichtbaar teeken van den geestelijken band, welke ons met Maria verbindt. Spreek daarbij met groote vurigheid de woorden uwer toewijding : *Ik ben geheel de uwe, mijn goede Moeder,… of : Ik behoor u geheel toe…*

Bij al uwe handelingen :

Voordurend deze gedachte hebben :
Mijn goede Moeder, handel in mij,
bid in mij,
lijd in mij,
spreek in mij,
werk in mij.
En zoo in alles… rustig, vreedzaam, zonder overspanning ; maar ook met getrouwheid en volharding.

Overweging :

In het onbevlekt Hart van Maria.

Mijne goede Moeder, ik offer U op de drie vermogens mijner ziel : *mijn geheugen, mijn verstand, mijn wil.*
Bid Gij in mij : wees in mijn *geheugen*, om daaruit iedere andere gedachte te verbannen, behalve die aan Jezus.
Wees in mijn *verstand*, om er iedere andere kennis uit te verdrijven. Wees in mijn *wil*, om daar elken anderen wil uit te rukken.

Mijn goede Moeder, overwegen wij te zamen die deugd, welke mij het meest noodig is, en welk voorbeeld Jezus mij daarin heeft gegeven.

Vrucht der overweging :

Ingetogenheid : diepe,… aanhoudende,… in Maria.

Onderwerping : volkomen,… daadwerkelijke… aan de leiding der genade, om op ieder oogenblik in staat te zijn te zeggen in vereeniging met *Maria :* Ecce ancilla Domini… « Zie de dienstmaagd des Heeren. »

Heilige Mis :

Maria volgen, Haar steeds als toonbeeld voor oogen hebben. Goede Moeder, leid mij naar den Calvarieberg.—Offer mij op met Jezus.—Leer mij mijzelf te slachtofferen, zooals Gij het gedaan hebt *met* Jezus, *in* Jezus, *op het voorbeeld van* Jezus.

Biecht :

Aan den voet van het kruis, heel dicht bij Maria.

Mijne goede Moeder, laat uw diepe smart en uw levendige afschuw voor de zonde in mij doordringen. Dat uwe maagdelijke reinheid en uwe volmaakte getrouwheid tot zelfs de geringste onvolmaaktheden in mijne ziel tenietdoen !

Heilige Communie :

Zich vereenigen met de gesteltenissen van Maria.

Men zegt : Mijne goede Moeder, geef mij mijnen Jezus !… Leen mij uw hart, en ontvang Gij zelf Hem in mij !… Aanbid, bemin, smeek, verheerlijk Hem voor mij ! Bewaar Hem voor mij. Laat Hem in mij leven, toenemen, heerschen en handelen ! Mijne goede Moeder, breid ook uw Rijk uit en bevestig het in de harten der anderen !

Ten allen tijde :

Alles vergeten en slechts op uwe goede Moeder letten ; Zij waakt vol barmhartigheid over ons, om ons in alles en door alles met Jezus te vereenigen.

Kalm, maar krachtdadig met Haar, zoals Zij, streven om altijd alles te doen wat de Heer het meest welgevallig is, in het kleine zoowel als in het groote.

Moedig handelen, zonder nalatigheid, zonder voorbehoud ; als een trouwe dienaar of een goedwillig kind, dat niet redeneert ; maar dat bemint en gehoorzaamt !

Niets ontvangen, noch van den Hemel, noch van den aarde, tenzij als ons toekomend door de handen van Maria. Niets noch aan God, noch aan de menschen aanbieden, zonder het eveneens aan de maagdelijke handen van Maria toe te vertrouwen. Doe dit en gij zult leven.

De Minuut van O. L. Vrouw.

Een zeer aanbevelingswaardige Oefening der Liefdeslavernij van Jezus in Maria.

Aan degenen die ernstig de Volmaakte Godsvrucht tot de Allerheiligste Maagd, door den Zaligen de Montfort onder-wezen, willen beoefenen en de « wonderbare uitwerkselen » daarvan ondervinden, raden wij ten zeerste de volgende oefening aan, die ons de samenvatting lijkt van de meest aanbevolen handelingen van het geestelijk leven.

Vóór elke nieuwe handeling, bij 't opstaan en slapen gaan, vóór elke gebedsoefening, vóór elke nieuwe bezigheid, vóór de maaltijden of den ontspanningstijd, ofwel elk uur of nog dikwijler :

Gedurende enkele oogenblikken diep in zichzelf keeren om inwendig de volgende vier akten te verrichten, door Montfort bij de H. Communie voorgeschreven, en die op alle andere oefeningen kunnen worden toegepast.

1° Akte van Nederigheid.*

O geliefde Vorstin, ik verneder mij diep aan Uwe voeten… Uit mijzelf ben ik niets, heb ik niets, kan ik niets… Op bovennatuurlijk gebied ben ik zelfs tot geene goede gedachte in staat… Al wat ik goeds bezit, heb ik ontvangen… Ik heb, helaas, ontelbare fouten bedreven… Ik ben vol zwakheden, tekortkomingen, ongeregelde neigingen en driften… Ik ben niets dan zonde en ellende…

2° Akte van Zelfverzaking.

O beminde Moeder, hoe betreur ik mijne fouten, uit liefde tot God en tot U… Ik haat en verfoei de zonde en het kwaan oordeel en meening… ik wil niet handelen uit gemakzucht, eigenliefde of ijdele glorie… in niets wil ik mijn eigen wil zoeken en volgen… Ik hecht geen waarde aan eigen gesteltenissen en gevoelens.

3° Akte van Opdracht.

Allerheiligste Hart van Jezus, en Gij, lieflijke Koningin der harten, uit zuivere liefde schenk ik mij aan U, waarlijk, ernstig, geheel en voor altijd… ik ben adus Uw goed, Uw eigendom, Uw slaaf… Ik draag U bijzonder op de handeling die ik ga verrichten, het uur die ik ga beleven… Die stonde wil ik doorbrengen in algeheele afhankelijkheid van U… wil ik besteden voor Uw zoo vurig verlangd Rijk… Ik lever mij geheel aan U over, als Uw armzalig werktuig, gebrekkig muziekinstrument, waarvan Gij U zult willen bedienen om onzen God te verheerlijken.

* N.B. — Deze akten kunnen tegelijk op korte en krachtige wijze worden verricht. Wij hebben ze gemakshalve eenigszins uiis zich telkens al de hier aangehaalde gedachten te binnen te brengen.

4° Zich onderwerpen aan Jezus' en Maria's Genade-invloed.

O Allerheiligste Maagd, Bewerkster van de genadewonderen Gods, onovertroffen Zangeres der heerlijkheden Gods, neem plaats, als het ware, voor het klavier mijner ziel… Bewerk en beïnvloed haar tot in hare diepste diepten… Doe haar trillen van uwe goddelijkste gevoelens… Ik stel mij gedwee onder Uwen machtigen, heiligenden invloed… Gij, meer dan ik, gaat bidden, lijden, spreken, werken… die en die handeling in mij verrichten.

Moogt Gij, Jezus en Gij alléén in mij leven en handelen. Dat ik verdwijne, moogt Gij in mij toenemen en groeien… Ik leef, neen, ik niet meer, 't is Jezus, 't is Maria die in mij leeft en handelt tot de hoogste glorie van den God van het leven en liefde.

AMEN.

IV.

GEBEDEN
IN DEN GEEST DER
VOLMAAKTE GODSVRUCHT
TOT MARIA.

Manier van den Zal. Grignion de Montfort om met nut den Rozenkrans te bidden.

IN den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. Amen.

Ik vereenig mij met alle Heiligen in den Hemel, met alle rechtvaardigen op aarde, met alle getrouwe zielen, die op deze plaats vergaderd zijn. Ik vereenig mij met U, mijn Jezus, om uwe heilige Moeder waardig te prijzen en U in Haar te looven. Ik verzaak aan alle verstrooiïngen, die mij kunnen overvallen gedurende dezen rozenkrans, dien ik wil bidden met ingetogenheid, aandacht en godsvrucht, als ware hij de laatste mijns levens. Wij dragen U, o allerheiligste Drieëenheid, deze geloofsbelijdenis op, om daardoor alle geheimen van ons heilig Geloof te vereeren ; dit Onze Vader en deze drie Weesgegroeten, om de eenheid van uw Wezen en de drievuldigheid uwer Personen te eeren. Wij bidden U om een levendig geloof, een vaste hoop en eene vurige liefde.

Ik geloof in God, den almachtigen Vader, enz. Onze Vader, enz 3 maal Weesgegroet. Eere zij den Vader, enz.

Blijde Geheimen.

1. *De Menschwording.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit eerste tientje ter eere uwer Menschwording in den schoot van Maria, en wij vragen U door dit geheim en door hare voorspraak om eene diepe nederigheid.

Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.

Genade van het geheim der Menschwording, daal neer in onze zielen. Amen.

2. *Bezoek van Maria aan Elisabeth.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit tweede tientje ter eere van het bezoek uwer H. Moeder aan hare nicht Elisabeth, en van de heiliging van Joannes den Dooper ; en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer H. Moeder om de liefde tot den naaste. Amen.

Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.

Genade van het geheim der Bezoeking, daal neer in onze zielen. Amen.

3. *De Geboorte van Jezus.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit derde tientje ter eere van uwe geboorte in den stal te Bethlehem ; en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer H. Moeder om de onthechting van de goederen dezer wereld, om verachting van den rijkdom en liefde tot de armoede. Amen.

Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.

Genade van het geheim der Geboorte van Jezus, daal neer in onze zielen. Amen.

4. *De opdracht in den Tempel.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit vierde tientje ter eere van uw opdracht in den Tempel en de zuivering van Maria, en wij vragen U door dit geheim en door hare voorspraak om eene groote reinheid naar lichaam en ziel. Amen.

Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.

Genade van het geheim der Zuivering, daal neer in onze zielen. Amen.

5. *De Terugvinding van Jezus in den Tempel.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit vijfde tientje ter eere van uwe terugvinding in den tempel door Maria ; en wij vragen U door dit geheim en door hare voorspraak om de ware wijsheid. Amen.

Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.

Genade van het geheim der Terugvinding van Jezus, daal neer in onze zielen. Amen.

Droevige Geheimen.

6. *De Doodsangst van Jezus in den hof van Olijven.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit zesde tientje ter eere van uwen doodsangst in den hof van Olijven, en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer H. Moeder om een waar berouw over onze zonden.
Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.
Genade van het geheim van den Doodsangst van Jezus, daal neer in onze zielen. Amen.

7. *De Geeseling.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit zevende tientje ter eere van uwe bloedige geeseling, en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer heilige Moeder om de versterving onzer zinnen. Amen
Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.
Genade van het geheim der Geeseling van Jezus, daal neer in onze zielen. Amen.

8. *De Doornenkroning.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit achtste tientje ter eere van uwe kroning met doornen, en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer heilige Moeder om verachting van de wereld. Amen
Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.
Genade van het geheim der Doornenkroning, daal neer in onze zielen. Amen.

9. *De Kruisdraging.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit negende tientje ter eere van uwe kruisdraging, en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer heilige Moeder om geduld in al onze kruisen. Amen
Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.
Genade van het geheim der Kruisdraging, daal neer in onze zielen. Amen.

10. *De Kruisiging.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit tiende tientje ter eere van uwe kruisiging en van uwen smadelijken dood op den Calvarieberg, en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer heilige Moeder om de bekering der zondaars, de volharding der rechtvaardigen en de verlossing van de arme zielen in het vagevuur. Amen
Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.
Genade van het geheim der Kruisiging, daal neer in onze zielen. Amen.

Glorierijke Geheimen.

11. *De Verrijzenis.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit elfde tientje ter eere van uwe glorierijke Verrijzenis, en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer H. Moeder om liefde tot God en om ijver in zijnen dienst. Amen.
Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.
Genade van het geheim der Verrijzenis, daal neer in onze zielen. Amen.

12. *De Hemelvaart.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit twaalfde tientje ter eere van uwe zegevierende Hemelvaart, en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer heilige Moeder om een vurig verlangen naar de Hemel. Amen.
Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.
Genade van het geheim der Hemelvaart, daal neer in onze zielen. Amen.

13. *De Nederdaling van den H. Geest.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit dertiende tientje ter eere van het geheimvan de Zending des H. Geestes, en wij vragen U door dit geheim en door de voorspraak uwer heilige Moeder om de nederdaling van den H. Geest in onze zielen. Amen.
Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.
Genade van het geheim der Zending van den H. Geest, daal neer in onze zielen. Amen.

14. *De Tenhemelopneming van Maria.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit veertiende tientje ter eere van de Opstanding der H. Maagd uit den dood en hare glorierijke Tenhemelopneming, en wij vragen U door dit geheim en door hare voorspraak om eene teedere godsvrucht tot eene zoo goede Moeder. Amen.

Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.

Genade van de Tenhemelopneming van Maria, daal neer in onze zielen. Amen.

15. *De Kroning van Maria.*

Wij dragen U op, Heer Jezus, dit vijftiende tientje ter eere van de Kroning uwer heilige Moeder, en wij vragen U door dit geheim en door hare voorspraak om de volharding in de genade en om de kroon der glorie. Amen.

Onze Vader.—10 Weesgegroeten.— Eer zij den Vader.

Genade van het geheim der glorierijke Kroning van Maria, daal neer in onze zielen. Amen.

Slotgebed tot Maria.

Wees gegroet, Maria, beminnenswaardige Dochter des eeuwigen Vaders, bewonderenswaardige Moeder van God den Zoon, allertrouwste Bruid des H. Geestes, verheven Tempel der allerheiligste Drieëenheid. Wees gegroet, o Oppervorstin, aan wie alles onderworpen is in den hemel en op aarde. Wees gegroet, veilige Toevlucht der zondaars, o lieve Vrouw van Barmhartigheid, die nog nooit iemand hebt verstooten. Ofschoon ik een zondaar ben, werp ik mij aan uwe voeten, en smeek U, mij van den goeden Jezus, uwen Zoon, het berouw en de vergeving mijner zonden te verwerven, alsmede de goddelijke Wijsheid. Ik wijd mij geheel aan U toe met al wat ik bezit. Ik verkies U heden tot mijne Meesteres en mijne Moeder : behandel mij dus als het minste uwer kinderen en den onderdanigsten uwer dienaren. Aanhoor, o Meesteres, aanhoor de zuchten van een hart, dat verlangt U trouw te beminnen en te dienen. Men mag niet kunnen zeggen, dat van al degenen die tot U hunne toevlucht namen, ik de eerste ben, die verstooten werd. O mijne hoop en mijn leven, o trouwe en vlekkelooze Maagd Maria, verdedig mij, voed mij, verhoor mij, onderricht mij en red mij. Amen.

HET STERRENKRANSJE

OF

Kroontje der Allerh. Maagd Maria.

MINDER bekend dan de *Rozenkrans* (krans van *rozen*), doch niet minder schoon en niet minder aantrekkelijk voor het Christenhart, is het *Sterrenkransje* van Maria (kransje van 12 *sterren*), ook genaamd *Kroontje* der Allerheiligste Maagd.

Deze gebedsvorm is gegrond op de Heilige Schrift. De H. Joannes, lieveling van Jezus en bevoorrecht kind van Maria, zag « een groot teeken aan den hemel : eene Vrouw, omkleed met de zon, met de maan onder hare voeten, *en om haar hoofd een krans van twaalf sterren…* » (Openb. XII) Die Vrouw is de H. Maagd, en de sterren beteekenen hare grootheden, voorrechten en deugden. Moet het onze geliefde Moeder en Meesteresse niet alleraangenaamst zijn, dat wij Haar steeds opnieuw dien « sterrenkrans » aanbieden, door Haar te herinneren aan « al de groote dingen, die de Almachtige aan Haar heeft gedaan », en Haar daarvoor « met alle geslachten zalig te prijzen ? » (Magnificat).

Het « Sterrenkransje » viel dan ook, in vroegere eeuwen van geloof en diepen godsdienstzin, zeer in den smaak, en werd veelvuldig gebeden. Het droeg bijzonder de voorliefde weg onzer Vlaamsche voorouders. Zoo bestond er omstreeks het jaar 1200 reeds in de St. Baafs te Gent, een bloeiende *« Broederschap van het Sterrenkransje »*.

Wij laten hier volgen, zoo nauwkeurig mogelijk uit het Latijn vertaald, de wijze van den Zaligen LOUIS-MARIE DE MONTFORT (1673-1716) om het Sterrenkransje te bidden. Hij heeft de aandacht en de godsvrucht der geloovigen willen vergemakkelijken door aan ieder Weesgegroet eene loprijzing toe te voegen, gewoonlijk aan de H. Schrift, de Liturgie of de Vaders ontleend, waardoor bij ieder *Ave Maria* één voorrecht van Maria in 't bijzonder wordt herdacht. 't Geheele Kransje, zooals de Rozenkrans, bestaat uit drie onderdeelen, welke beginnen met het *Onze Vader* en eindigen met het *Glorie zij den Vader…* Wij herdenken achtereenvolgens in 't algemeen :
I. Maria's Grootheid ; II. hare Macht ; III. hare Goedheid ; en meer in't bijzonder : 1º haar goddelijk Moederschap ; 2º hare ongerepte Maagdelijkheid ;3º hare Onbevlekte Ontvangenis en haar smetteloos leven ; 4º den geheelen rijkdom harer deugden en eigenschappen. Wij begroeten Haar vervolgens : 5º als Koningin van het heelal ; 6º als

Uitdeelster aller genaden ; 7º als Middelares tusschen God en den mensch ; 8º als Aartsvijandin des duivels. Eindelijk prijzen wij Haar : 9º als Toevlucht der zondaren ; 10º als Moeder der menschen ; 11º als Troosteres der bedrukten en Oorzaak onzer blijdschap, en 12º als onzen gereeden Bijstand in nood en dood.

In het heerlijke slotgebed, dat niet genoeg kan overwogen worden, geeft de Zalige de Montfort eene korte samenvatting zijner wonderschoone « ware godsvrucht tot de Allerheiligste Maagd » : de *grondredenen* waarop zij steunt, de *oefening* zelve of de algeheele overgave van zichzelf aan Maria, met de *gevolgen* daaraan verbonden en de *vruchten* daaraan beloofd.

Die onovertroffen Dienaar en Apostel der Hemelkoningin heeft dit sterrenkransje— roerend-schoone gewoonte— als morgengroet aan Maria voorgeschreven aan de door hem gestichte kloosterorden : de Paters en Broeders van het *Gezelschap van Maria* en de *Dochteren der Wijsheid.* Alle liefdeslaven raadt hij aan het zooveel mogelijk dagelijks te bidden.

Moogt gij, Maria-minnende zielen, dit heerlijk gebed in zijn volle zoetheid smaken, en gij, die Haar hier op aarde zoo dikwijls een krans van fonkelend gesternte hebt geboden, door Haar na deze ballingschap met eene onvergankelijke parelenkroon worden vereerd !

♥

Kom, H. Geest ; vervul de harten uwer geloovigen, en ontsteek in hen het vuur uwer liefde.
℣. Zend uw Geest uit, en zij zullen herschapen worden.
℟. En Gij zult het aanschijn der aarde vernieuwen.

LAAT ONS BIDDDEN

O God, die de harten der geloovigen door de verlichting des H. Geestes hebt onderwezen ; geef, dat wij in denzelfden Geest de waarheid mogen kennen en ons altijd over zijne vertroosting verblijden.

Door Christus onzen Heer. Amen.
℣. Gedoog dat ik U prijze, o gezegende Maagd.
℟. Verleen mij sterkte tegen uwe vijanden.

I. ONZE VADER.

1º WEES GEGROET.

Zalig zijt Gij, o Maagd Maria, die den Schepper der wereld hebt gedragen ; Gij hebt Dengene gebaard die U geschapen heeft, en in eeuwigheid blijft Gij Maagd.
℣. Verblijd U, Maagd Maria !
℟. Verblijd U duizendmaal.

2º WEES GEGROET.

O heilige en onbevlekte Maagdelijkheid, met wat lofzangen zal ik U waardig verheffen ? Dien de hemelen niet konden bevatten, hebt Gij omgedragen in uwen schoot.
℣. Verblijd U, Maagd Maria !
℟. Verblijd U duizendmaal.

3º WEES GEGROET.

Geheel schoon zijt Gij, o Maria, en daar is geen vlek in U.
℣. Verblijd U, Maagd Maria !
℟. Verblijd U duizendmaal.

4º WEES GEGROET.

Talrijker zijn uwe deugden, o Maagd, dan er sterren zijn aan den hemel.
℣. Verblijd U, Maagd Maria !
℟. Verblijd U duizendmaal.
Glorie zij den Vader, enz.

II. ONZE VADER.

5º WEES GEGROET.

Eere zij U, Oppervorstin der wereld ! Voer ons met U naar de vreugde des Hemels.
↵. Verblijd U, Maagd Maria !
←. Verblijd U duizendmaal.

6º WEES GEGROET.

Eere zij U, Schatbewaarster van 's Heeren genaden ! Maak ons aan uwe schatten deelachtig.
↵. Verblijd U, Maagd Maria !
←. Verblijd U duizendmaal.

7º WEES GEGROET.

Eere zij U, Middelares tusschen God en den mensch ! Maak dat de Almachtige ons genadig zij.
↵. Verblijd U, Maagd Maria !
←. Verblijd U duizendmaal.

8º WEES GEGROET.

Eere zij U, Verdelgster van ketterijen en duivelen ! Wees onze welwillende Geleidster !
↵. Verblijd U, Maagd Maria !
←. Verblijd U duizendmaal.
Glorie zij den Vader, enz.

III. ONZE VADER.

9º WEES GEGROET.

Eere zij U, Toevlucht der zondaren ! Wees onze voorspraak bij den Heer.
↵. Verblijd U, Maagd Maria !
←. Verblijd U duizendmaal.

10º WEES GEGROET.

Eere zij U, Moeder der weezen ! Maak dat de Vader onz genadig zij.
↵. Verblijd U, Maagd Maria !
←. Verblijd U duizendmaal.

11º WEES GEGROET.

Eere zij U, Blijdschap der rechtvaardigen ! Geleid ons met U naar de hemelsche vreugden.
↵. Verblijd U, Maagd Maria !
←. Verblijd U duizendmaal.

12º WEES GEGROET.

Eere zij U, bereidwilligste Hulpe in leven en dood ! Leid ons met U naar het rijk der hemelen.
↵. Verblijd U, Maagd Maria !
←. Verblijd U duizendmaal.
Glorie zij den Vader, enz.

LAAT ONS BIDDEN.

Wees gegroet, Maria, Dochter van God den Vader ! Wees gegroet, Maria, Moeder van God den Zoon ! Wees gegroet, Maria, Bruid van God den Heiligen Geest ! Wees gegroet, Maria, Tempel der Allerheiligste Drievuldigheid ! Wees gegroet, Maria, mijne Meesteres, mijn rijkdom, mijne liefde, Koningin van mijn hart, mijne Moeder, mijn leven, mijne zoetheid en allerdierbaarste hoop, ja, mijn hart en mijne ziel ! Ik behoor U geheel toe en al mijne goederen zijn de uwe, o boven alles gezegende Maagd. Dat uwe ziel dus in mij zij om den Heer te

verheffen ; dat uw geest in mij weze om zich in God te verblijden. Plaats U, getrouwe Maagd, als een zegel op mijn hart, opdat ik in U en door U getrouw bevonden worde aan mijn God. Verleen, o goedertierene Moeder, dat ik opgenomen worde onder hen, die Gij bemint en onderricht ; Gij die leidt, begunstigt en beschermt als uwe kinderen. Maak dat ik, uit liefde tot U, alle aardsche vertroostingen verachte, en mij beijvere slechts voor de dingen des hemels ; totdat door den H. Geest, uwen allertrouwste Bruidegom, en door U, zijne allergetrouwsten Bruid, Jezus Christus, uw Zoon, in mij gevormd worde tot glorie des Vaders. Amen.

KLEINE GETIJDEN
ter eere
der Onbevlekte Ontvangenis
der H. Maagd.

METTEN.

INVITATORIUM. Ik vereenig mij met alle heilige zielen en met alle koren der engelen, om uwen lof te zingen, o Maria.

℣. Kom mij te hulp, o machtige Maagd.
℟. O Maria, wees mijn verdediging tegen de vijanden mijner zaligheid.
Eere zij den Vader, enz.
De H. Maagd Maria zij gekend, geprezen en bemind door alle menschen.

Lofzang

Ik zegen en vereer U, o Maria, oudste Dochter des Allerhoogsten, Koningin van hemel en aarde, Maagd der Maagden, Moeder van onzen Zaligmaker !

Ik zegen en vereer U, o Maria, die genoemd wordt de Morgenster, de glorie van het huis van David, en die door den Aartsengel begroet zijt als vol van genade.

Ik zegen en vereer U, U, die door den Allerhoogsten God bemind zijt van alle eeuwigheid, U, die Hij gevrijwaard heeft voor de erfsmet en die Hij gegeven heeft tot troost van het heelal. Gij zijt het meesterwerk van de goddelijke Almacht, o Maria. Uw ziel is met een onvergelijkelijke schoonheid versierd, en uw hart is het heiligdom van alle deugden.

℣. God heeft Maria verkoren en Haar met al zijn gaven vervuld.
℟. Omdat Hij zijn woning wilde vestigen in haar Hart.
℣. Verhoor mijn gebed, o hemelsche Koningin.
℟. En dat mijn smeeking tot U doordringe.

Gebed.

Heilige Maria, Koningin des Hemels, verheven Moeder van Jezus Christus en zoete Beschermster der zwakke zielen, wil mij nimmer verlaten. Werp op mij een blik vol mededoogen, en verwerf mij van uw goddelijken Zoon vergiffenis van al mijne zonden en de genade eener zuiverheid gelijk aan de uwe, opdat ik het geheim uwer Onbevlekte Ontvangenis vereerend, uw deugden moge navolgen en eenmaal het eeuwig geluk erlangen, door de barmhartigheid van uw Zoon, onzen Heer Jezus Christus, die met den Vader en den Heiligen Geest leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

℣ Verhoor mijn gebed, o hemelsche Koningin.
℟. En dat mijn smeeken tot U doordringe.
℣. Wees gezegend, o mijn God, omdat Gij ons Maria tot Moeder hebt gegeven.
℟. Wees er immer voor gezegend, dat Gij Haar met alle gunsten hebt overladen.
℣. Dat de zielen der afgestorvenen rusten in vrede.
℟. Door de barmhartigheid Gods. Amen.

Schietgebed. O allerzuiverste Maagd, verkrijg voor mij door uw heilige Maagdelijkheid en uw Onbevlekte Ontvangenis, dat mijn lichaam en mijn ziel mogen gezuiverd worden en gevrijwaard tegen alle smet. In den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. Amen.

LAUDEN

℣. Kom mij te hulp, o machtige Maagd.
℟. O Maria, wees mijn verdediging tegen de vijanden mijner zaligheid.
Eere zij den Vader, enz.
De H. Maagd Maria zij gekend, geprezen en bemind door alle menschen.

Lofzang

Ik zegen en vereer U, o bewonderenswaardige Maagd. De Engelen en Heiligen verkondigen uw lof, en de Allerhoogste overstelpt U met glorie en geluk : Gij zijt Koningin des hemels !

Uit alle oorden der wereld, o Maria, verheffen zich lofzangen tot uw troon. Alle schepselen, o verheven Vorstin, verheffen uw goedheid en uw heerlijkheden.

O Maria, van den troon waarop Gij zetelt, werp op ons een blik van mededoogen. Geef aan uw kinderen blijken van uw teederheid ; want Gij zijt goed en machtig, en de Allerhoogste heeft U tot Uitdeelster gemaakt van al zijn genaden.

Ja, goed zijt Gij en machtig, o Maria ! Gij zijt onze eenige hoop ; Gij verwerft den zondaar barmhartigheid, den rechtvaardige volharding ; alle tongen zullen uw onuitputtelijke weldaden verkondigen.

℣. God heeft Haar ons tot Moeder gegeven.
℟. En Maria zal de zaligheid verwerven voor al haar kinderen.
℣. Verhoor mijn gebed, o hemelsche Koningin.
℟. En dat mijn smeeking tot U doordringe.

Gebed.

Heilige Maria, Koningin des Hemels, (en de verdere gebeden, zie blz. 676).

PRIMEN

℣. Kom mij te hulp, o machtige Maagd.
℟. O Maria, wees mijn verdediging tegen de vijanden mijner zaligheid.
Eere zij den Vader, enz.
De H. Maagd Maria zij gekend, geprezen en bemind door alle menschen.

Lofzang

Ik zegen en vereer U, o Maria ; uw maagdelijk Hart was de waarachtige tempel van den levenden God, het Heilige der Heiligen dat de goddelijke Majesteit tot woonplaats koos.

Met alle recht wordt Gij genoemd de Deur des hemels, de mystieke Roos en de nieuwe Ster van Jacob, die de voorbode was van het heil der wereld.

O Maria, altijd zuiver, altoos zonder vlek : de oude slang had op U nooit eenig recht, Gij hebt de machten der hel met voeten getreden. Uw naam, o Maria, deed vluchten de engelen der duisternis, met verwondering en vrees vervulde hen de luister uwer maagdelijkheid.

℣. God heeft Maria boven alle schepselen bemind.
℟. Hij heeft Haar geplaatst op een glorietroon in de hemelen.

Gebed.

Heilige Maria, Koningin des Hemels, (en de verdere gebeden, zie blz. 676).

TERTIËN

℣. Kom mij te hulp, o machtige Maagd.
℟. O Maria, wees mijn verdediging tegen de vijanden mijner zaligheid.
Eere zij den Vader, enz.
De H. Maagd Maria zij gekend, geprezen en bemind door alle menschen.

Lofzang

Ik zegen en vereer U, zalige Maria : Gij zijt de Ark des nieuwen Verbonds, het teeken van vrede en verzoening tusschen God en de menschen ; want in uw schoot is het Eeuwig Woord mensch geworden.

Gij zijt de bloeiende roede van Aaron, het brandende braambosch, brandend zonder te verteren ; want Gij zijt Moeder geworden, zonder dat Gij ophieldt Maagd te zijn.

Gij zijt de vacht van Gedeon, de wonderbare vacht door den Heer vervuld met zijn hemelschen dauw volgens de vrome verzuchting : O Hemelen, laat uw dauw nederdalen op aarde, en dat de Rechtvaardige afkome uit den Hooge als een lang begeerden regen.

℣. De Heer heeft aan Maria in het hoogst der hemelen een troon bereid.
℟. De Koningin staat aan zijn rechterzijde, gekleed in goud en versierd met kostbaar gesteente.

Gebed.

Heilige Maria, Koningin des Hemels, (en de verdere gebeden, zie blz. 676).

SEXTEN

℣. Kom mij te hulp, o machtige Maagd.
℟. O Maria, wees mijn verdediging tegen de vijanden mijner zaligheid.
Eere zij den Vader, enz.
De H. Maagd Maria zij gekend, geprezen en bemind door alle menschen.

Lofzang

Ik zegen en vereer U, o Maria, die zijt de blijdschap der Engelen, de troost der bedrukten en de lusthof van den H. Geest.

Het was billijk, dat het Eeuwige Woord U vrijwaarde voor de vlek der erfzonde, en nooit de minste smet duldde in Haar, die Hij zich tot Moeder had verkozen.
Gij waart dan ook immer, o Maria, een aarde van zegening en heiligheid, de spiegel der goddelijke gerechtigheid, een bron duizendmaal zuiverder dan die welke het aardsch Paradijs besproeide. Gij zijt die mystieke Oosterpoort, waardoor de Zaligmaker op de wereld is gekomen, om de menschen vrij te koopen. O onvergelijkelijke Maagd, alle gaven des hemels zijn in U vereenigd. Amen.

℣. Gelijk de lelie tusschen de doornen uitschittert door haar schoonheid en blankheid.
℟. Zoo heeft Maria, de Welbeminde des Heeren, uitgeschenen onder de kinderen van Adam.

Gebed.

Heilige Maria, Koningin des Hemels, (en de verdere gebeden, zie blz. 676).

NONEN

℣. Kom mij te hulp, o machtige Maagd.
℟. O Maria, wees mijn verdediging tegen de vijanden mijner zaligheid.
Eere zij den Vader, enz.
De H. Maagd Maria zij gekend, geprezen en bemind door alle menschen.

Lofzang

Ik zegen en vereer U, o Hemelsche Koningin, Gij zijt voor ons de mystieke Toren van David. Tot U moeten wij onze toevlucht nemen, om de vijanden onzer zaligheid te bestrijden.

De onoverwinnelijke Judith bevrijdde eertijds het volk van Israël : maar Gij veel gelukkiger, Gij hebt de poorten der hel verbrijzeld en de zaligheid gebracht aan het heelal. Want uw Zoon, o onbevlekte Maagd, is de Zoon van den Eeuwigen Vader, en de Kerk noemt U de Moeder van God.

Wees gezegend, wijl Gij gezegd hebt tot den Aartsengel : *Mij geschiede naar uw woord.* Wees gezegend, omdat Gij in de vervoering der verhevenste liefde op Calvarië hebt ingestemd met den dood van uw goddelijken Zoon.

℣. Gij zijt geheel schoon, o Maria !
℟. En de vlek der erfzonde heeft nooit uw schoonheid bezoedeld.

Gebed.

Heilige Maria, Koningin des Hemels, (en de verdere gebeden, zie blz. 676).

VESPERS

℣. Kom mij te hulp, o machtige Maagd.
℟. O Maria, wees mijn verdediging tegen de vijanden mijner zaligheid.
Eere zij den Vader, enz.
De H. Maagd Maria zij gekend, geprezen en bemind door alle menschen.

Lofzang

Ik zegen en vereer U, o Maria, die in uw schoot hebt gedragen de Zon der gerechtigheid, de Zaligheid van het menschelijk geslacht, het menschgeworden Woord.

De Schepper is afgedaald tot zijn schepsel. Hij heeft een Maagd tot Moeder willen hebben ; de Zoon Gods is mensch geworden in den schoot van Maria.

De Engelen hebben dit verheven geheim bewonderd ; geheel de hel heeft er van gesidderd, en de Moedermaagd is komen verlichten, als een heerlijke dageraad, hen die gezeten waren in de schaduwen des doods.

Maria, altijd zuiver, altijd onbevlekt, de hemelen verkondigen uw glorie en het heelal getuigt luide van uw Ontvangenis zonder vlek.

℣. De Heer heeft op aarde den boom des levens geplant.
℟. Die boom is de onbevlekte Maagd. Zij heeft de Vrucht voortgebracht van gerechtigheid en zaligheid.

Gebed.

Heilige Maria, Koningin des Hemels, (en de verdere gebeden, zie blz. 676).

COMPLETEN

℣. Bekeer ons, allerzaligste Maria, door uw gebeden.
℟. Stil de rechtvaardige gramschap van uw Zoon, Jezus Christus, en maak, dat Hij ons gunstig zij.
℣. Kom mij te hulp, o machtige Maagd.
℟. O Maria, wees mijn verdediging tegen de vijanden mijner zaligheid.
Eere zij den Vader, enz.
De H. Maagd Maria zij gekend, geprezen en bemind door alle menschen.

Lofzang

Ik zegen en vereer U, o onvergelijkelijke Maagd. Gij zijt versierd met de bloemen aller deugden en met alle gaven der genade. Van het oogenblik uwer Onbevlekte Ontvangenis overtreft Gij al de sterren des hemels in luister. Zuiverder en heiliger zijt Gij dan de negen engelenkoren. De Koning der glorie heeft U gekroond in den hemel. Hij heeft U uitgeroepen tot Koningin en Uitdeelster zijner genaden.

O Moeder der genade, zoete hoop der zondaars, sterre der zee, heil der kranken, o Maria, Gij verlaat nimmer hen die tot U hun toevlucht nemen.

Deur des hemels die altijd geopend zijt, schat der eindelooze erbarmingen van den Heer, maak dat wij eenmaal in uw zaligheid het geluk genieten der uitverkorenen ; want uw trouwe dienaren kunnen niet verloren gaan.

℣. Uw naam, o Maria, is als een uitgestorte balsem op deze aarde.
℟. Uwe dienaren vinden hun geluk in de teedere liefde, die zij U toedragen.

Gebed.

Heilige Maria, Koningin des Hemels, (en de verdere gebeden, zie blz. 676).

(Men eindigt de Getijden met het volgende gebed :)

Aan uw voeten neergeknield, o allerheiligste Maagd, bieden wij U deze lofzangen aan. Gewaardig U, onze geleidster te zijn gedurende den loop van dit leven, en ons bij te staan in het uur onzen dood. Amen.

℣. Ziehier de onvergelijkelijke Maagd.

℟. In welke nooit de minste vlek der zonde is geweest.

Gebed.

O mijn God, Gij hebt de Allerheiligste Maagd voor de erfzonde gevrijwaard, en aldus aan uw Zoon eene Hem waardige woonplaats bereid ; Gij hebt die hemelsche Maagd vervolgens voor alle persoonlijke zonden gevrijwaard, en aldus van Haar het schoonste werk gemaakt uwer handen. Wij smeeken U derhalve ons ter wille dezer gezegende Maagd de genade te verleenen, voortaan een zuiver en onberispelijk leven te leiden, opdat wij bij onzen dood, o mijn God, het onuitsprekelijk geluk mogen erlangen, U te bezitten in den hemel door Onzen Heer Jezus Christus, uwen Zoon, die waarachtig God, met U leeft en heerscht in de eenheid des Heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

LOFZANG

voor den Feestdag
der Onbevlekte Ontvangenis
van de Zalige Maagd Maria.

WIJ loven U, Maria, en verkonden met blijdschap uwe Onbevlekte Ontvangenis.
De aarde en hemel bewonderen uwe hemelsche reinheid, o Maagd, Moeder des Zaligmakers. Op alle plaatsen der wereld zoeken de schuldige zielen bescherming bij U, o Maria, toevlucht der zondaren. De Christenen van alle volken, de zuiverste harten vereenigen zich om te verheerlijken uwe Ontvangenis zonder vlek.

O onbevlekte,

Altoos onbevlekte,

O onbevlekte Maagd, Moeder van onzen God ! Gij zijt beminnelijk als de rijzende dageraad, uw goedertierenheid is voor de stervelingen als eene verkwikkende zon.

Geheel het hemels Hof verheft uwe glorie, welbeminde Dochter van God den Vader ; Bij den klank van uw Naam siddert de hel, o bewonderenswaardige Moeder van God den Zoon ; Gij verkort de pijnen der zielen, die lijden in het Vagevuur, o Bruid van God den Heiligen Geest ;

Alle kinderen der Kerk herhalen om strijd : Heil de Koningin der hemelen, Moeder van barmhartigheid.

Gelukzalig is uwe heilige Moeder Anna ; de Heilige Jozef, de getrouwe beschermer uwer maagdelijkheid is aller eerbied waardig. Den overvloed zijner genaden en gunsten verspreidt God door uwe hemelsche handen. In U, boven alle hemelen zuivere Maagd, is de Zoon Gods neergedaald, om alle menschen vrij te koopen. De Aartsengel heeft U als vol van genade begroet, en de Allerhoogste heeft in U al zijn welbehagen gesteld. Bij den troon van God zelf zijt Gij gezeten, o Koningin des hemels. En de Serafijnen bewonderen de glorie, die U omgeeft. Gij zijt onze Voorspreekster, en Gij vraagt erbarming voor de zondaren.

Gewaardig dan, o Maria, wij vragen het U, gewaardig U ons te helpen, om met blijdschap en liefde uw Onbevlekte Ontvangenis te vieren. Maak, dat wij eenmaal in den hemel het geluk mogen deelen der Engelen en Heiligen. Bescherm uwe dierbare familie, bescherm uwe kinderen, uwe liefdeslaven ; Overlaad hen met gunsten, verrijk hen met al uwe deugden ;

Wij vereenigen ons op dezen plechtigen feestdag, om U te zegenen ; en de toekomstige eeuwen zullen uwe lofprijzingen herhalen. Wij verheffen den naam van Maria boven alle namen beminnelijk ; die naam is de glorie der aarde en der hemelen.

Gewaardig U, ter nagedachtenis uwer Ontvangenis zonder vlek, ons eene vlekkelooze zuiverheid te verwerven. Toon U altijd onze Moeder, uit kracht der heiligen woorden door uw goddelijken Zoon gesproken op het kruis. Dat op uwe bede Jezus aan Zijn Vader de wonden toone, welke Hij voor ons heeft ontvangen. Dat Hij bovenal zijn Hart toone doorboord met de lans ter wille der arme zondaars.

O Maria, vol mededoogen, o Maria, onze Moeder, wil ons nimmer verlaten. Dat alle geesten, alle harten, alle monden zich vereenigen, om het voorrecht te verheerlijken uwer Onbevlekte Ontvangenis, o Maria. Amen.

℣. Gij zijt geheel schoon, o Maria.

℟. En nooit was de vlek der erfzonde in U.

Gebed.

O God, die door de Onbevlekte Ontvangenis der Maagd Maria, uwen Zoon eene waardige woonplaats hebt bereid, verleen aan allen, die dit heilig feest vieren, heil en vrede in dit leven, en schenk hun na den dood de zaligheid en de glorie van het paradijs door de verdiensten van onzen Heer Jezus Christus, die God zijnde, met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes in de eeuwen der eeuwen. Amen.

(Genomen uit het Rom. Brevier, 1757.)

DEO GRATIAS.

Dankgebed aan God voor al de aan de H. Maagd geschonken genaden.

ONEINDIG geprezen zij de aanbiddelijke almacht van God den Vader ; geprezen zij de bewonderenswaardige wijsheid van God den Zoon, en geprezen de onvergelijkelijke goedheid van den Heiligen Geest, den God aller vertroostingen ; geprezen zij de verhevene Drieëenheid, die voor onze zaligheid geheel haar welbehagen en de samenwerking der Goddelijke Personen heeft aangewend, om eene Maagd te scheppen zoo vervuld van genade en ten volle waardig de rijkste toedeeling der hemelsche goederen te ontvangen.

Gebed tot de H. Drievuldigheid.

ALLERHEILIGSTE Drieëenheid, Gij die zoozeer Maria hebt geëerd, Gij, die Haar uwe schatten en uwe gaven hebt toevertrouwd, Gij, die in den hemel alle Engelen en alle Heiligen met de levendigste liefdevlammen tot deze Maagd ontsteekt ; aanbiddenswaardige Drieëenheid, ik smeek U door de wonden van Jezus : ontvlam mijne ziel in de levendigste en hartelijkste liefde tot Maria. Amen.

Gebed tot Jezus in Maria.

MENSCHGEWORDEN Wijsheid, zoetste en beminnelijkste Jezus, Gij, die uwe allerheiligste Moeder meer bemind hebt dan alle Engelen en menschen,… Gij die Haar met eerbewijzen en rijkdommen overstelpt en met tallooze voorrechten toegerust hebt,… Gij, die op deze aarde van Haar in alles en altijd afhankelijk hebt willen zijn,… Gij, die zoo vurig verlangt, Maria over de geheele wereld gekend en bemind te zien,… Gij, die in den hemel met Haar zoo innig vereenigt zijt, dat Zij geheel in U omgevormd slechts één hart en één ziel met U uitmaakt : geef mij, ik bezweer het U, van dit oogenblik af, de genade dezer vereeniging, waarnaar ik uit al mijne krachten verlang.

Gebed tot Jezus den Gekruisigde.

ZIEL van Christus, heilig mij ;
Hart van Jezus, ontvlam mij ;
Lichaam van Christus, zalig mij ;
Bloed van Christus, lesch mij ;
Water van Christus, reinig mij ;
Lijden van Christus, versterk mij ;
Goede Jezus, verhoor mij ;
In uwe H. wonden, verberg mij ;
Laat niet toe, dat ik ooit van U gescheiden worde.
Van den bozen vijand, verlos mij ;
In het uur des doods, roep mij ;
En laat mij tot U komen, opdat ik U, O Jezus, met alle Heiligen prijze in eeuwigheid. Amen.

Ditzelfde gebed kan ook gericht worden tot Maria.

Ziel van Maria, heilig mij ;
Hart van Maria, ontvlam mij ;
Handen van Maria, ondersteunt mij ;
Heilige voeten van Maria, geleidt mij ;
Allerreinste oogen van Maria, blikt neder op mij ;
Lippen van Maria, spreekt ten beste voor mij ;
Lijden van Maria, versterk mij ;
O Maria, verhoor mij ;
In de H. Wonden van Jezus' H. Hart, verberg mij ;
Laat niet toe, dat ik ooit van U gescheiden worde.
Bescherm mij tegen den bozen vijand ;
In het uur des doods, roep mij ;
En laat mij heen vliegen tot uw Onbevlekt Hart ;
En laat mij van daar komen tot Jezus' H. Hart ;
Om daar met alle Heiligen U eeuwig te loven. Amen.

Opoffering van Jezus aan Maria.
(H. Gertrudis.)

GELUKZALIGE Maagd Maria,, ziehier uw Zoon, dien Gij in uwen onbevlekte schoot hebt ontvangen, dien Gij aan den wereld hebt geschonken, dien Gij gevoed hebt en met teedere liefde aan uw hart hebt gedrukt. Ziehier uw Zoon, wiens liefde u met vreugde vervulde en die uw hart overstelpte met geneugten. Hij is het, dien ik door eene onuitsprekelijke weldaad der goddelijke Goedheid heb ontvangen. Met ootmoed en met liefde bied ik Hem U aan ; druk Gij Hem in uwe armen, overlaad Hem met uwe heilige kussen, laat uw Hart Hem beminnen, aanbid Hem voor mij, bied Hem aan de Allerheiligste Drieëenheid ten offer door de hoogste Godsvereering, voor mijne noodwendigheden en voor die van geheel de wereld ; maak eindelijk, dat bij dit offer de hooge verhevenheid uwer waardigheid, de armoede mijner verdiensten en mijne diepe ellende aanvulle.

En gij allen, Heiligen des Hemels, gij vooral, mijne dierbare Beschermheiligen, ziet hier uwen Heer en uwen Bruidegom Jezus Christus, dien Gij gedurende uw leven zoozeer bemind hebt ; ik heb Hem zoo even ontvangen. Ik groet U allen door Hem, en tot vermeerdering uwer vreugde, uwer glorie en uwer zaligheid offer ik Hem U op met al de liefde, met al de getrouwheid zijns Harten, die Hij u gedurende uw leven heeft bewezen en die Hij u onophoudelijk bewijst en zal blijven bewijzen gedurende de gansche eeuwigheid. Ik smeek U, Hem voor mij te aanbidden, en te vereeren, en Hem aan de Allerheiligste Drieëenheid op te offeren voor mijne noodwendigheden en voor die van de geheele H. Kerk ; Hem te bedanken voor al de weldaden, die Hij mij heeft bewezen, en door uwe verdiensten en door uwe gebeden voor mij te verkrijgen, wat ik door mij zelven niet kan verkrijgen. Amen.

LITANIE VAN HET H. HART VAN MARIA..

HEER, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, Hemelsche Vader, *ontferm U over ons.*
God, Zoon, Verlosser der wereld, *ontferm U onzer.*
God, H. Geest, *ontferm U over ons.*
Heilige Drievuldigheid, één God, *ontferm U onzer.*
Hart van Maria, allerzuiverst vanaf uw eerste bestaan,
bid voor ons.
Hart van Maria, vol van genade,*
Hart van Maria, gezegend boven alle harten,
Hart van Maria, levend beeld van het H. Hart van Jezus,
Hart van Maria, voorwerp van Jezus' welbehagen,
Hart van Maria, afgrond van ootmoedigheid,
Hart van Maria, zetel der barmhartigheid,
Hart van Maria, oven der Goddelijke liefde,*
Hart van Maria, oceaan van goedheid,
Hart van Maria, wonder van onschuld en heiligheid,
Hart van Maria, spiegel van alle goddelijke volmaaktheden,
Hart van Maria, waarin het Bloed van Jezus Christus, de prijs onzer verlossing, gevormd is,
Hart van Maria, dat door uwe vurige verlangens de zaligheid der wereld verhaast hebt,
Hart van Maria, dat voor de zondaars genade verkrijgt,
Hart van Maria, dat de woorden van Jezus Christus getrouw bewaarde,
Hart van Maria, met een zwaard van droefheid doorstoken,
Hart van Maria, bij het lijden van Jezus Christus van bitterheid vervuld,
Hart van Maria, met den gekruisten Jezus aan het Kruis gehecht,
Hart van Maria, met Jezus in het graf gedaald,
Hart van Maria, bij de verrijzenis van Jezus een nieuw leven aannemende,
Hart van Maria, bij de Hemelvaart van Jezus, door eene onuitsprekelijke vreugde vervoerd,
Hart van Maria, dat bij de nederdaling van den H. Geest eenen nieuwen overvloed ontving,
Hart van Maria, troost der bedrukten,
Hart van Maria, toevlucht der zondaren,
Hart van Maria, hoop en schuilplaats van allen, die U toegenegen zijn,
Hart van Maria, hulp en steun der stervenden,

**bid voor ons.*

Hart van Maria, vreugde en wellust der Engelen en Heiligen in den hemel,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Jezus.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Jezus.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U over ons, Jezus.*

GEBED.

O, oneindig goede God, die, voor de zaligheid der zondaars en voor de toevlucht der bedrukten, aan het vlekkelooze Hart van Maria een heilige gelijkenis van liefde en barmhartigheid met het aanbiddelijk Hart van uw goddelijken Zoon verleend hebt, maak dat wij, de gedachtenis vierende van dat beminnelijk en altoos heilig Hart, door zijne verdiensten een hart mogen aannemen volgens het Hart van Jezus. Dit verzoeken wij, door Jezus Christus zelven, die met U leeft en heerscht, in de eenheid van den H. Geest in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

LITANIE VAN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS DER H. MAAGD.

HEER, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, Hemelsche Vader, *ontferm U over ons.*
God, Zoon, Verlosser der wereld, *ontferm U over ons.*
God, H. Geest, *ontferm U over ons.*
Heilige Drievuldigheid, één God, *ontferm U over ons.*
Heilige Maria, die zonder zonden ontvangen zijt, *bid voor ons.*
Heilige en onbevlekte Maagd der Maagden,*
Onbevlekte Dochter van God den Vader,
Onbevlekte Moeder van God den Zoon,
Onbevlekte Bruid van den H. Geest,
Onbevlekte Maagd, vlekkelooze Tempel der Allerheiligste Drieëenheid,
Onbevlekte Maagd, afbeeldsel der goddelijke Wijsheid,
Onbevlekte Maagd, uit het koninklijk bloed van David gesproten,
Onbevlekte Maagd, die het hoofd van het helsch serpent verbrijzeld hebt,
Onbevlekte Maagd, dageraad der Zon van rechtvaardigheid,
Onbevlekte Maagd, levende ark, waarin het dierbaar lichaam van Jezus heeft gerust,
Onbevlekte Maagd, weg die ons tot Jezus leidt,
Onbevlekte Maagd, koningin van hemel an aarde,
Onbevlekte Maagd, uitdeelster der goddelijke genaden,
Onbevlekte Maagd, poort van het hemelsch Jeruzalem,
Onbevlekte Maagd, bruid van den zuiveren Jozef,
Onbevlekte Maagd, sterre der zee,
Onbevlekte Maagd, onoverwinnelijke sterkte der strijdende Kerk,
Onbevlekte Maagd, lelie in het midden der doornen,
Onbevlekte Maagd, olijfboom in den geestelijken akker des Heeren, *bid voor ons.*
Onbevlekte Maagd, voorbeeld van alle volmaaktheid,*
Onbevlekte Maagd, grondvest van ons geloof,
Onbevlekte Maagd, steun van onze hoop,
Onbevlekte Maagd, fontein der goddelijke liefde,
Onbevlekte Maagd, voorbeeld der volmaakte onderwerping,
Onbevlekte Maagd, wonderbare tempel van zuiverheid en reinheid,
Onbevlekte Maagd, anker onzer zaligheid,
Onbevlekte Maagd, licht der Engelen,
Onbevlekte Maagd, kroon der Patriarchen,
Onbevlekte Maagd, roem der Profeten,
Onbevlekte Maagd, meesteres der Apostelen,
Onbevlekte Maagd, sterkte der Martelaren,

---

* *bid voor ons.*
* *bid voor ons.*

Onbevlekte Maagd, vroomheid der Belijders,
Onbevlekte Maagd, zuiverheid der Maagden,
Onbevlekte Maagd, blijdschap dergenen, die in U hopen,
Onbevlekte Maagd, genezing der kranken,
Onbevlekte Maagd, voorspreekster der zondaren,
Onbevlekte Maagd, schrik der ketterijen,
Onbevlekte Maagd, teedere beschermster van al de vergadering-en, welke U zijn toegewijd,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U over ons, Heer.*

GEBED.

O God, die door de Onbevlekte Ontvangenis der heilige Maagd, een waardige woonplaats voor uwen Zoon bereid hebt ; wij bidden U, dat Gij, die Haar uit kracht van den toekomstigen dood van dienzelfden Zoon voor alle vlek bewaard hebt, door hare voorspraak ook ons de genade wilt verleenen van onbesmet tot U te komen. Door denzelfden Jezus Christus, onzen Heer. Amen.

LITANIE
VAN DEN H. AARTSENGEL GABRIËL.

HEER, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, Hemelsche Vader, *ontferm U over ons.*
God, Zoon, Verlosser der wereld, *ontferm U over ons.*
God, H. Geest, *ontferm U over ons.*
Heilige Drievuldigheid, één God, *ontferm U over ons.*
H. Maria, Koningin der engelen, *bid voor ons.*
H. Aartsengel Gabriël, *
H. Gabriël, die zijt afgedaald tot de drie jongelingen in den vuuroven, om de brandende vlammen van hen verwijderd te houden,
H. Gabriël, die aan Zacharias zijt verschenen en hem de geboorte en glorierijke bediening van zijnen zoon Joannes hebt verkondigd,
H. Gabriël, die door God aan de Maagd Maria te Nazareth gezonden werdt, om Haar de Menschwording van het eeuwig Woord aan te kondigen,
H. Gabriël, die den naam « Jezus » aan de aarde hebt gebracht,
H. Gabriël, die aan het menschdom het eerst de verheven groetenis : « Wees gegroet, Maria » hebt geleerd,
H. Gabriël, wiens naam beteekent : Kracht Gods,
H. Gabriël, die aan de Allerhoogste onze gebeden overbrengt,
H. Gabriël, patroon der reine zielen,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U over ons, Heer.*

↵. Bid voor ons, glorierijke aartsengel Gabriël.
←. Nu en in het uur van onzen dood.

GEBED.

O God, die onder alle engelen den aartsengel Gabriël hebt uitgekozen, om het geheim der menschwording van uwen Goddelijken Zoon te verkondigen, verleen ons, bidden wij U, dat wij, die hier beneden zijn gedachtenis vieren, de goede uiwerkselen zijner voorbede mogen ondervinden, door Jezus Christus, onzen Heer. Amen.

* *bid voor ons.*

LITANIE
VAN DEN H. JOZEF.

HEER, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, Hemelsche Vader, *ontferm U over ons.*
God, Zoon, Verlosser der wereld, *ontferm U over ons.*
God, H. Geest, *ontferm U over ons.*
Heilige Drievuldigheid, één God, *ontferm U over ons.*
H. Maria, *bid voor ons.*
H. Jozef, *
Roemrijke afstammeling van David,
Licht der aartsvaders,
Bruidegom der Moeder Gods,
Kuische bewaker der H. Maagd
Voedstervader van Gods Zoon,
Zorgzame verdediger van Christus,
Hoofd van het Hoogwaardig Gezin,
Allerrechtvaardigste Jozef,
Allerzuiverste Jozef,
Allervoorzichtigste Jozef,
Allersterkste Jozef,
Allergehoorzaamste Jozef,
Allertrouwste Jozef,
Spiegel van geduldigheid,
Minnaar der armoede,
Voorbeeld der werklieden,
Sieraad van het huiselijk gezin,
Bewaker der maagden,
Steun der huisgezinnen,
Troost der ongelukkigen,
Hoop der zieken,
Patroon der stervenden,
Schrik der duivelen,
Beschermer der H. Kerk,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U over ons, Heer.*

↵. Hij stelde hem aan tot heer van zijn huis.
←. En tot vorst van al zijn bezit.

LATEN WIJ BIDDEN.

God, die door uw onuitsprekelijke Voorzienigheid U gewaardigd hebt den zaligen Jozef tot Bruidegom uwer aller-heiligste Moeder te verkiezen ; wij bidden U, verleen ons, dat wij hem dien wij als beschermer vereeren hier op aarde, tot voorspreker mogen hebben in den hemel ; Gij die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

---

* *bid voor ons.*

LITANIE
VAN DEN GELUKZ. L.-M. GRIGNION DE MONTFORT.

HEER, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, Hemelsche Vader, *ontferm U over ons.*
God, Zoon, Verlosser der wereld, *ontferm U over ons.*
God, H. Geest, *ontferm U over ons.*
Heilige Drievuldigheid, één God, *ontferm U over ons.*
Gelukz. de Montfort, *bid voor ons.*
Gelukz. de Montfort, getrouwe navolger van Christus, *
Gelukz. de Montfort, welsprekende prediker der Kruises.
Gelukz. de Montfort, verheerlijker van 't Heilig Hart, *
Gelukz. de Montfort, godvruchtige slaaf van Jezus in Maria,
Gelukz. de Montfort, apostel van den Allerh. Rozenkrans,
Gelukz. de Montfort, man des gebeds,
Gelukz. de Montfort, wonder van versterving,
Gelukz. de Montfort, hartstochtelijk beminnaar der armoede,
Gelukz. de Montfort, onverschrokken kampvechter der waarheid,
Gelukz. de Montfort, vurige verdediger van het Katholieke Geloof,
Gelukz. de Montfort, onvermoeide ijveraar van Gods glorie en het zielenheil,
Gelukz. de Montfort, hersteller van 's Heeren Tempels,
Gelukz. de Montfort, vader der armen,
Gelukz. de Montfort, hulp der behoeftigen en zieken,
Gelukz. de Montfort, leeraar der kinderen en der jeugd,
Gelukz. de Montfort, stichter van kloosterorden,
Gelukz. de Montfort, toonbeeld der priesters en missionarissen,
Verkrijg voor ons de ware wijsheid, *Gelukzalige de Montfort.*
Verkrijg voor ons den geest van Geloof, **
Verkrijg voor ons den geest van gebed,
Verkrijg voor ons den geest van nederigheid,
Verkrijg voor ons de liefde des Kruises,
Verkrijg ons uwe ware godsvrucht tot Maria,
Verkrijg ons uwe liefde tot de Kerk,
Verkrijg ons uwe verknochtheid aan den Plaatsvervanger van Christus,
Verkrijg ons uwe kinderlijke gehoorzaamheid aan den onfeilbaren Paus, **
Verkrijg ons uwen moed in de beproevingen,
Verkrijg ons uwe liefde tot het verborgen leven,
Verkrijg ons uwe ijver tot de bekeering der zondaren,
Verkrijg ons de volharding in het goede,
Verkrijg ons de genade van een goeden dood,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Heer.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U over ons, Heer.*

↵. Gelukzalige de Montfort.
←. Wees onze voorspreker bij God.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die den gelukzaligen Ludovicus Maria, uwen Belijder, gemaakt hebt tot een uitmuntend Apostel van het geheim des Kruises en van den allerheiligsten Rozenkrans, en door hem de Kerk met een nieuwe orde hebt

---

* *bid voor ons.*
* *bid voor ons.*
** *Gelukzalige de Montfort.*
** *Gelukzalige de Montfort.*

verrijkt ; geef ons door zijne voorspraak, dat wij, door het leven, het sterven en de verrijzenis van uwen eeniggeboren Zoon, het loon der eeuwige zaligheid mogen verwerven. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Akte van blinde overgeving en liefdevol vertrouwen in de zoete Maagd Maria.

ZOETE Maagd Maria, mijne doorluchtige Koningin,… mijne beminnelijke Meesteres,… mijne geheel goede en liefdevolle Moeder… Zoete Maagd Maria, ik heb op U al mijne hoop gesteld, en ik zal niet beschaamd worden.

Zoete Maagd Maria, uit het hooge der hemelen waakt Gij dag en nacht over mij en over allen, die op U hopen. Wanneer wij in alles op U vertrouwen, kan ons nooit iets ontbreken. Ik geloof dit zoo vast, ben er zoo innig van overtuigd, dat ik vast besloten heb, voortaan te leven zonder eenige angstige bezorgdheid, en mij van al mijne bekomme-ringen geheel op U te ontlasten.

Zoete Maagd Maria, Gij hebt mij bevestigd in het onwrikbaarst vertrouwen. O duizendmaal dank voor eene zoo kostbare genade. Ik zal voortaan in vrede rusten op uw zoo zuiver Hart. Ik zal aan niets denken, als aan U te beminnen, U te gehoorzamen ; middelerwijl zult Gij zelve, goede Moeder, mijne dierbaarste belangen behartigen.

Zoete Maagd Maria, laten onder de kinderen der menschen de eenen vrij hun geluk verwachten van de rijkdommen, de anderen het zoeken in talenten des geestes ; laten anderen steunen op de onschuld van hun leven, of op de gestrengheid hunner boete, of op de vurigheid hunner gebeden, of op het groote aantal hunner goede werken. Wat mij aangaat, mij, armen zondaar, die slechts mijn weinige liefde tot erfdeel bezit, ik zal, o Moeder, na God alleen hopen op U, en geheel de grondslag mijner hoop zal zijn mijn vertrouwen zelf in uwe moederlijke goedheid.

Zoete Maagd Maria, de goddeloozen kunnen mij wellicht mijn goede naam ontnemen, alsook het weinige goed wat ik bezit ; ziekten kunnen mij van mijne krachten berooven en van het vermogen U uitwendig te dienen. Helaas, mijne teedere Moeder, ik kan zelfs beroofd worden van uwe vriendschap door de zonde. Maar mijn liefdevol vertrouwen in uwe moederlijke goedheid, zou ook dat verloren kunnen gaan ? O neen, dat zal ik nooit verliezen ;… dat onwrikbaar vertrouwen zal ik bewaren tot mijn laatsten snik. Alle krachtinspanning der hel zal het mij niet ontrooven. Sterven zal ik, goede Moeder, terwijl ik duizendmaal herhaal uw gezegende Naam, en al mijn hoop doe rusten op uw onbevlekt Hart.

En waarom ben ik zoo volstrekt zeker, dat ik altijd op U zal hopen, tenzij wijl Gij zelve mij geleerd hebt, allerzoetste Maagd, dat Gij *geheel barmhartigheid* en *niets dan barmhartig-heid* zijt ?

Ik ben er dus zeker van, o goede en liefdevolle Maria, ik ben zeker, dat ik U altijd zal aanroepen, wijl Gij mij zult troosten ;… dat ik U altijd zal danken, wijl Gij mij altijd verkwikking zult bieden ;… dat ik U altijd zal dienen, wijl Gij mij altijd zult helpen ;… dat ik U altijd zal beminnen, wijl Gij mij altijd zult liefhebben ;… dat ik altijd alles van U zal verkrijgen, wijl uw milddadige liefde altijd mijne hoop zal overtreffen…

Ja, van U alleen, o zoete Maagd, hoop en verwacht ik, ondanks mijne fouten, het eenig goed, dat ik verlang : *de vereeniging met Jezus in tijd en eeuwigheid.* Van U alleen : want U heeft mijn Goddelijke Verlosser uitverkoren om mij al zijne gunsten uit te deelen, en om mij veilig tot Hem te geleiden. Ja, Gij, mijne Moeder, niemand anders dan Gij, zult mij leeren, mede te lijden de vernederingen en smarten van uw Goddelijken Zoon, om mij daarna deelgenoot te maken van zijne glorie en zijne geneugten, ten einde Hem te verheerlijken en te zegenen *bij U* en *met U* in de eeuwen der eeuwen. Amen. Ziedaar mijn grootste vertrouwen, geheel de grondslag mijner hoop. *Hæc mea maxima fiducia, hæc tota ratio spei meæ.* (H. Bernardus)

Ecce Ancilla Domini.

IK stel mij geheel in uwe handen, o Maria. Kneed en herkneed deze klei, geef ze vorm, verbrijzel haar vervolgens. Gij zijt er de meesteres van, zij heeft niets te zeggen. Het is mij voldoende, dat ze zich leene tot al uwe plannen, en dat niets in mij zich verzette tegen hetgeen U welgevallig is. Vraag, beveel, gebied, ik ben bereid te gehoorzamen. Wat wilt Gij, dat ik doe ? Wat wilt Gij, dat ik *niet* zal doen ? Verheven of vernederd, getroost of bedrukt, gebruikt voor uwe werken of onnut tot alles, aan een ieder dienst bewijzend of aan geheel de wereld tot last, altijd zal ik U evenzeer beminnen ; altijd zal ik mijn eigen wil slachtofferen voor den uwen, en bij alles wat mij overkomt, zeggen : « Mijne ziel is Maria's slavin. Dat mij geschiede volgens haar welgevallen. »

Gebed van de H. Gertrudis tot het H. Hart van Maria.

ONBEVLEKT Hart van Maria, ik heb om U aan te bieden niets wat Uwer waardig is, en nochtans welken dank ben ik niet verschuldigd voor alle gunsten, welke Gij mij verworven hebt van het Hart van Jezus. Welke vergoeding zou ik U niet moeten geven voor alle traagheid in uwen dienst ! Ik zou U liefde voor liefde willen

schenken. Het eenig goed wat ik bezit, is het Heilig Hart van Jezus, dat Gij zelf mij hebt gegeven. Ik offer U dien schat op ; hij is van oneindige waarde. Niets meer kan ik doen en niets minder verdient Gij van mijnen kant. Terwijl Gij die gave aanvaardt, welke U zoozeer behaagt, aanvaard dan ook mijn hart, dat ze U aanbiedt, en ik zal mij overgelukkig achten. Amen.

Gebeden tot de H. Maagd.

Deze goede Maagd heeft zelve aan de H. Gertrudis de drie volgende gebeden geleerd, en haar tevens de verzekering gegeven, dat zij door die gebeden het welgevallen van de H. Drieëenheid over zich zou aftrekken.

ALLERZUIVERSTE Maagd Maria, in naam dier vlekkelooze zuiverheid, welke van de zoete woning die Gij den Zoon Gods in uw maagdelijken schoot bereiddet, al de aantrekkelijkheid uitmaakte, smeek ik U, maak door uwe gebeden, dat ik verdiene gezuiverd te worden van alle smet.

Allernederigste Maagd Maria, in naam der diepe nederigheid, welke U waardig maakte, boven de koren der Engelen en der heiligen te worden verheven, smeek ik U, dat Gij U gewaardigt, door uwe gebeden al mijne nalatigheden aan te vullen.

Allerbeminnelijkste Maagd Maria, ik smeek U in naam dier onuitsprekelijke liefde, welke U onafscheidelijk vereenigd heeft met God, kom mijne behoeftigheid te hulp, en verwerf mij door uwe gebeden een overvloed van alle soort van verdiensten. Amen.

Hemelsch Ave Maria ingegeven aan de H. Mechtildis.

GEGROET door de almacht des Vaders, door de wijsheid des Zoons, door de goedheid, eindeloos zoet, van den H. Geest : ja, driewerf gegroet, Maria, o licht, dat én hemel én aarde bestraalt. Vol van genade, de Heer is met U ; ja de Heer, de eenige Zoon van God den Vader, de eenige Zoon van uw maagdelijk Hart, uw welbeminde bruidegom en uw vriend. Gij zijt gezegend onder de vrouwen, Gij, die ver van ons verdreven hebt de vervloeking ons door onze eerste moeder Eva als erfdeel achtergelaten, en die de eeuwige zegening voor ons hebt veroverd. En gezegend is de vrucht uws Lichaams, Jezus Christus, Heer en Schepper van alle dingen, Hij, die aan alle dingen zegening en heiliging, aan alle dingen leven en vruchtbaarheid geeft. Amen.

Gulden Ave Maria.

IK groet U, Maria, in vereeniging met den eerbied, dien God de Vader zelf U betoond, toen Hij U groette door de stem van den Engel, en toen Hij U, door zijne almacht, vrijwaarde voor de erfsmet en voor de vervloeking der zonde.

Ik groet U, Maria, in vereeniging met de liefde van God de Zoon, die door U zijne Goddelijke Wijsheid mede te deelen, U gemaakt heeft tot die schitterende ster, welke hemel en aarde verlicht.

Ik groet U, Maria, in vereeniging met die zoete aantrekking des Heiligen Geestes en met die goddelijke blijdschap, waarvan Gij geheel doordrongen waart, en welke U zoo welgevallig heeft gemaakt, dat allen die genade zoeken, ze vinden in U en ze verwerven door U. Terwijl ik U aldus groet, herinner ik U aan de wondervolle, geheel goddelijke werking, welke de aanbiddelijke Drieëenheid in U wrochtte, toen Zij uit uw vleesch de menselijke zelfstandigheid nam, om ze te vereenigen met de goddelijke in één enkelen persoon, zoodat God mensch en de mensch God werd.

O, wie vermag het te zeggen, welke inwendige zoetheid en welke diepe blijdschap Gij gevoeld hebt. Geen enkel mensch heeft ooit iets ondervonden, wat dat nabij komt. Daarom juicht elk schepsel U toe en prijst U gelukkig, en daarom zijt Gij gezegend en verheven boven alle geschapen wezens op aarde zoals in den hemel ; en de vrucht uws lichaams is gezegend, Jezus, die levend maakt, heiligt en zegent alle dingen in de eeuwen der eeuwen. Amen. (H. Gertrudis)

Weesgegroet ter eere der Zeven Smarten.

IK groet U, Maria, vol van smarten ; Jezus, de gekruisigde, is met U, Gij zijt de deerniswaardige onder de vrouwen en deerniswaardig is Jezus, de vrucht uws lichaams.

Heilige Maria, Moeder van den gekruisigden Jezus, door ons is uw Goddelijke Zoon aan het kruis gehecht ; verwerf ons tranen van berouw en liefde nu en in het uur van onzen dood. Amen.

100 dagen aflaat.

Memorare.

GEDENK, o allergoedertierenste Maagd Maria, dat men nooit gehoord heeft, dat iemand, die tot U vluchtte, uw bijstand verzocht of uwe voorspraak inriep, verlaten is geworden. Aangemoedigd door dit vertrouwen, o Maagd der Maagden, snel ik tot U en werp mij, zuchtend onder het gewicht mijner zonden, voor uwe voeten neder. O Moeder des Eeuwigen Woords, versmaad mijne gebeden niet, maar neem ze goedgunstig aan en gewaardig ze te verhooren.

300 dagen aflaat.

Memorare tot O.L.V. van het H. Hart.

GEDENK, o Lieve Vrouwe van het H. Hart, de grenzelooze macht, welke uw goddelijke Zoon U op zijn aanbiddelijk Hart heeft gegeven.

Vol vertrouwen op uwe verdiensten, komen wij uwe bescherming inroepen, o verheven Meesteres van Jezus' Hart, van dat Hart, dat de onuitputtelijke bron aller genaden is, en dat Gij naar welgevallen kunt openen, om alle schatten van liefde, van erbarming, van licht en zaligheid welke het bevat, over de menschen te doen neerdalen. Verleen ons, wij bezweren het U, de gunsten, welke wij van U afsmeeken. Neen, wij kunnen geen weigering ondervinden, en, daar Gij onze Moeder zijt, o Lieve Vrouwe van het H. Hart, neem onze gebeden goedgunstig aan en gewaardig ze te verhooren. Amen.

Gebed om zijne roeping te kennen.

O MIJN God, mijn Schepper en mijn Vader, ik behoor U toe. Slechts van U kan ik de noodige genaden verwachten, om mijne zaligheid te bewerken ; maar tevens zie ik in, dat het eene vermetelheid zou zijn, op een overvloed van genaden te rekenen in een levensstaat dien ik zou omhelzen tegen uwe inzichten. Toon mij dan, o mijn God, den weg, dien Gij wilt, dat ik bewandelen zal. Geef mij de oprechtheid en rechtschapenheid van meening, die noodzakelijk is om door U verhoord te worden. *Spreek Heer, uw dienaar luistert.* Waar zal ik U het getrouwst dienen ? Waar zal ik in staat zijn het krachtdadigst te werken voor uwe eer en voor de zaligheid mijner ziel ? Zoodra ik uwe plannen over mij zal kennen, zal niets mij kunnen weerhouden ze te volbrengen ; want het is billijk, dat het schepsel gehoorzame aan zijn Schepper. Het schaapje kan niet beter doen dan de leiding volgen van zijn Herder.

Goddelijke Zaligmaker, Gij hebt gezegd, dat het uwe spijze was den Wil te doen van uwen hemelschen Vader. Schenk mij de genade U na te volgen door eene volmaakte getrouwheid aan dien Vader, zoo eindeloos goed. Doe mij dien staat omhelzen, waarin de goddelijke barmhartigheid van alle eeuwigheid besloten heeft mij zalig te maken. Daar zijn mij in overvloed de kostbare genaden bereid, welke Gij mij stervend op het kruis hebt verdiend. O mijn Zaligmaker, verhoor mij door de onuitsprekelijke liefde van uw Goddelijk Hart.

O Maria, Gij hebt U aan God opgedragen op een wijze, welke Hem zoo aangenaam was, dat Hij U begunstigde met de verhevenste roeping, waartoe een schepsel ooit is kunnen verheven worden. Met aandrang roep ik uwe moederlijke bescherming af om Gods plannen te kennen omtrent mijne ziel. Teedere Moeder, ik leg alle ongerustheid omtrent mijn toekomstig lot in uwe handen ; ik geef mij geheel over aan uw moederlijk hart. Gij weet het, mijn geest is weinig verlicht, mijn hart is slechts in geringe mate waardig de goddelijke genade te ontvangen. Maar Gij, o machtige Maagd, Gij zult mijn dwaze inbeeldingen teniet doen ; Gij zult de onrust mijner hartstochten bedaren, Gij zult het ijdel rumoer der wereld om mij heen tot zwijgen brengen, en de stem Gods alleen zal zich doen hooren in mijn hart. Rekenend op uwe hulp, o Maria, offer ik mij met vertrouwen aan het welbehagen van mijnen Schepper op, om vol bereidvaardigheid op de beslissing van zijn Goddelijke Wil te antwoorden, gelijk Gij : *Zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord.*

Gebed tot de Allerheiligste Maagd, om Haar uit te noodigen tegenwoordig te zijn bij onzen dood.

ALLERGENADIGSTE Maagd Maria, in naam der liefde van uw Zoon en der teedere genegenheid, waarvan Hij U stervend een bewijs gaf, toen Hij hangend aan het kruis U bij laatste wilsbeschikking aan de trouw van zijn beminden leerling overgaf, beveel ik U mijne ziel en lichaam aan, mijne gedachten, woorden en werken : maar vooral het laatste oogenblik van mijn leven, dat gewichtig tijdstip, hetwelk zal beslissen over mijn lot voor de eeuwigheid. Gelijk Gij uwen Zoon hebt uitgenoodigd, om bij uwen dood tegenwoordig te zijn, zoo noodig ik op mijn beurt U uit, tegenwoordig te zijn bij den mijnen. O Maria, Gij hebt met zooveel liefde uw Goddelijken Zoon in zijn sterven bijgestaan, ach, ik smeek U bij uw liefde en bij de bittere tranen die Gij geschreid hebt, toen Gij Hem het hoofd zaagt buigen, en zo smartelijk den geest geven, ook mij in uwe moedelijke goedheid bij te staan. Verlaat mij geen oogenblik ; want zonder U heb ik geen vertrouwen, godvruchtig te kunnen sterven.

O mijn goede Moeder, wijs mijne bede niet af, verleen mij de gunst, welke ik met zooveel aandrang en met een hart, dat U geheel is toegewijd, van U afsmeek ; want nog eens : als ik sterf zonder U, vrees ik ten zeerste - en ik heb alle reden zulks te vreezen - dat ik eeuwig zal verloren gaan. Inderdaad, hoe zou ik, die zoo zondig en zwak ben, hoe zou ik aan het geweld mijner vijanden, aan hun herhaalde aanvallen kunnen weerstaan, als Gij niet dáár zijt om mij te ondersteunen ? Hoe zal ik durven verschijnen voor den ontzagwekkenden rechterstoel Gods, als Gij weigert mij bij te staan en mij te verdedigen ? Hoe zal ik rekenschap geven van die ontzettende en tallooze zonden,

als Gij mij niet bij uw Zoon verontschuldigt, als Gij niet maakt dat Hij mij vergiffenis schenkt ? Luister dan goedgunstig naar mijne bede, o gelukzalige Maagd, sta mij bij in mijne laatste oogenblikken, opdat ik onder uwe bescherming alle gevaren ontkome, dat ik moge geraken tot de vreugde des hemels en deele in uw geluk. Amen.

Gebed tot den H. Joachim en de H. Anna

GROOTE Heiligen, die God heeft verkoren om de vader en de moeder te zijn van Haar, uit wie geboren zou worden het menschgeworden Woord, en die derhalve erkend zou worden als Koningin des hemels en der aarde, verleent mij, ik bezweer het U, uwe machtige voorspraak bij Jezus en Maria, verwerft mij voor Hen eene teedere en deugdelijke godsvrucht, tegelijk met de genade te leven en te sterven in hunne heilige liefde. Amen.

OEFENINGEN EN GEBEDEN waaraan aflaten verbonden zijn.

1º *Akten van geloof, hoop en liefde.*

Volle aflaat eens in de maand voor hen, die deze akten getrouw iederen dag bidden.

Voorwaarden : biechten, communiceeren en bidden tot intentie van Z.H. den Paus. Bovendien volle aflaat in het uur des doods en een gedeeltelijke van zeven jaar en zeven quadragenen, iederen keer dat men godvruchtig deze zelfde akten verricht. Toepasselijk op de zielen des Vagevuurs.

2º *Engel des Heeren.*

Dit gebed moet men *geknield* bidden dagelijks, behalve des Zaterdags *avonds* en den geheelen Zondag, wanneer men het *staande* moet bidden. Gedurende de Paaschtijd wordt het vervangen door het *Regina Cœli*, dat evenals het daarop volgend gebed, altijd *staande* wordt gebeden.

100 dagen iederen maal.

Volle aflaat iedere maand mits men de « Engel des Heeren » eens per dag op de voorgeschreven manier bij het luiden der klok bidde. Voorwaarden als boven. Toepasselijk op de zielen in het Vagevuur.

3º *Gebed te biddeen voor een kruisbeeld.*

Zie, o goede en allerzoetste Jezus, ik werp mij voor uw aangezicht aan uwe voeten neder, en ik bid en smeek U met de grootste vurigheid mijner ziel, dat Gij in mijn hart levendige gevoelens wilt storten van geloof, hoop en liefde en eene ware boetvaardigheid over mijne zonden met een vasten wil om mij te beteren, terwijl ik met levendige aandoening en droefheid des harten uwe vijf wonden bij mijzelf overweeg en in den geest aanschouw, vooroogen hebbend wat reeds de Profeet David U over Uzelf in den mond legde, o goede Jezus :

Zij hebben mijne handen en voeten doorboord, zij hebben al mijne beenderen geteld.

Volle aflaat, mits men, na gebiecht en gecommuniceerd te hebben, dit gebed verricht voor een kruisbeeld, en bovendien bidt tot intentie van Z.H. Paus.

Tot Jezus levend in Maria.

GEBED.

O Jezus, levend in Maria, kom en leef in ons, in uwen geest van heiligheid, in de volheid uwer gaven, in de volmaaktheid uwer wegen, in de waarheid uwer deugden, in de gemeenschap uwer goddelijke geheimen : heersch in ons over alle vijandige machten, den duivel, de wereld en het vleesch, in de kracht van uwen Geest en voor de glorie van uwen Vader. 300 dagen aflaat.

Gebed van Pater Zucchi.

O mijne Koningin, o mijn Moeder, ik draag mij geheel aan U op, en om U mijne afhankelijkheid te toonen, wijd ik U heden mijne oogen, mijne ooren, mijn mond, mijn hart, geheel mij zelven. Wijl ik U dus toebehoor, o mijne goede Moeder, bewaar mij dan en bescherm mij als uw goed en als uw eigendom.

Verzuchting in de bekoring. O mijne Meesteres, o mijne Moeder, gedenk dat ik U toebehoor : bewaar mij, verdedig mij als uw goed en als uw eigendom.

Volle aflaat onder de gewone voorwaarden en na een bezoek in de kerk, ééns in de maand, als men getrouw des morgens en des avonds drie Weesgegroeten bidt met bovenstaand gebed en de daarop volgende verzuchtingen, ten einde Maria's hulp in te roepen, vooral in de bekoringen tegen de kuischheid.
100 dagen aflaat voor elke maal.

Allerh. Hart van Jezus, ik schenk mij geheel aan U door Maria. 300 dagen aflaat.

Jezus, zachtmoedig en ootmoedig van harte, maak mijn hart gelijkvormig aan het uwe. 300 dagen aflaat.

Geloofd zij Jezus Christus. Amen.
100 dagen aflaat zoo dikwijls twee geloovigen elkander begroeten.
Volle aflaat in het uur des doods voor hen, die daarvan de gewoonte hadden tijdens hun leven. (Toevoegelijk op overledenen.)

Mijn Jezus barmhartigheid.
300 d. (Toepasselijk op de overledenen.)

Zoet Hart van Jezus, ontferm U over ons.
Onbevlekt Hart van Maria, bid voor ons.
100 dagen aflaat, iederen maal dat men één dezer schietgebeden bidt.

Zoet Hart van mijn Jezus, maak dat ik U altijd meer en meer beminne.
100 dagen aflaat

Jezus, Maria ! 300 dagen aflaat

Jezus, Maria, Jozef, ik geef u mijn hart, mijn geest en mijn leven.
Jezus, Maria, Jozef, sta mij bij in mijn doodsstrijd.
Jezus, Maria, Jozef, maak dat ik in vrede sterve in uw heilig gezelschap.
100 dagen aflaat voor ieder dezer verzuchtingen.

Bemind zij overal het Heiligst Hart van Jezus. 100 d.

H. Hart van Jezus, ik geloof in Uwe liefde tot mij.
300 dagen aflaat. 18 juli 1908

Alles voor U, allerheiligst Hart van Jezus.
300 dagen aflaat. 26 november 1908.

O Jezus, tegenwoordig in het Allerheiligste Sacrament, ontferm u onzer. 100 dagen aflaat. 6 juli 1909

Jezus, mijn God, ik aanbid U hier tegenwoordig in het Sacrament uwer liefde. 100 dagen aflaat, als men 't bidt vóór het H. Sacrament in het Tabernakel verborgen. 300 dagen, telkens als men het bidt vóór het H. Sacrament bij uitstelling. 28 juli 1908.

H. Hart van Jezus, ik stel mijn vertrouwen op U.
300 dagen aflaat.

Volle aflaat, eens in de maand onder de gewone voorwaarden.

H. Hart van Jezus, dat uw rijk kome.
300 dagen aflaat. 6 juli 1906.

Goddelijk Hart van Jezus, bekeer de zondaars, red de stervenden, verlos de heilige zielen des vagevuurs.
300 dagen. 6 november 1906.

Kom, H. Geest, vervul de harten uwer geloovigen en ontsteek in hen het vuur uwer liefde.
300 dagen aflaat. 8 mei 1907.

Heer Jezus, neem onze H. Vader de Paus, onder de bescherming van uw Goddelijk Hart ; wees zijn licht, zijne sterkte en zijn troost.300 dagen aflaat. 10 april 1907.

Gezegend zij het allerminnendst Hart en de allerzoetste Naam van onzen Heer Jezus Christus en van de glorievolle Maagd, zijne Moeder, in de eindelooze eeuwen der eeuwen.
300 dagen eenmaal daags, en volle aflaat eens in de maand. 2 December 1905.

Zoet Hart van Maria, wees mijn heil.
300 dagen aflaat voor hen, toevoegelijk op de overledenen. Volle aflaat eens in de maand onder de gewone voorwaarden.

Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, bid voor ons.
100 dagen aflaat.

Gezegend zij de heilige en onbevlekte Ontvangenis van de gelukzalige Maagd Maria, Moeder Gods. 300 dagen aflaat

Heer, behoud ons het geloof.
100 dagen aflaat. 20 Maart 1908

Laten wij met de Onbevlekte Maagd Maria het aller-heiligste en zeer bemind Hart van Jezus in het H. Sacrament aanbidden, danken, smeeken en troosten.
200 dagen aflaat. 19 December 1904.
O Maria, zegen dit huis, waar uw H. Naam altijd gezegend wordt. Leve altijd Maria, de Onbevlekte, altijd Maagd, de gezegende onder de vrouwen, de Moeder van onzen Heer Jezus Christus, de Koningin van het Paradijs.
300 dagen aflaat. 21 Maart 1905.

O Maria, onze hoop, heb medelijden met ons.
300 dagen aflaat. 8 Januari 1906.

O.L.Vrouw van het H. Sacrament, bid voor ons.
300 dagen aflaat voor hen, die dit schietgebedje zeggen vóór het Allerheiligste ter aanbidding uitgesteld. 8 Januari 1906.

O.L.Vrouw der goede studiën, bid voor ons.
300 dagen eenmaal daags. 22 Mei 1906.

Maria, vol smarten, Moeder aller Christenen, bid voor ons. 300 dagen. 4 juni 1906.

O Maagd Maria, O.L.Vrouw van het H. Sacrament, glorie van het Christenvolk, blijdschap der geheele Kerk, heil der wereld, bid voor ons en venieuw in de geloovigen geheel en al de godsvrucht tot het Heilig Sacrament, opdat zij zich waardig maken het dagelijks te ontvangen.

DE H. KRUISWEG.

Gebed vóór den Kruisweg.

IK vereenig mij met U, Koningin der harten, om dezen Kruisweg te volgen, zooals Gij eens den lijdensweg van uw Goddelijken Zoon betreden hebt. Leen mij uw hart, om mijne zonden te verfoeien, en in mijn hart een vurige liefde tot mijn Gekruisten Verlosser te ontsteken. Geef, dat ik, bij het herdenken van het allersmartelijkst lijden van Jezus, een waar berouw evoele over mijne zonden, en het vaste voornemen make, liever alles te lijden dan mijn liefdevollen Verlosser en U, mijne dierbare Moeder, nog eens door mijne misslagen te3 bedroeven.

Vergezel mij op dezen droeven lijdensweg, mij, uw kind, uw slaaf uit liefde, die U geheel en onverdeeld toebehoor ; want ik wil den Gekruisten Godmensch aanbieden de gevoelens van uw onbevlekt Hart, en U verzoeken Hem in mijne plaats te loven, te prijzen en te aanbidden.

Heil'ge Moeder, wil mij hooren !
Met de wonden mij doorboren,
Die Hij aan het kruishout leed.

1e STATIE.

Jezus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden en loven U, Christus.
Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ecce home. Zie den mensch, zegt Pilatus, en vertoont den Goddelijken Heiland, een purperen soldatenmantel om de schouders, een doornenkroon op het hoofd, aan het opgehitste Joodsche volk. Ziedaar den mensch, die de zonden der menschen, zijne broeders, op zich genomen heeft en ze met zijn bloed uitboet. Jezus, Koning der koningen, de Heer van het heelal, de Zoon van God, tot spotkoning uitgekreten ! En toch, met wat grenzelooze liefde en goedertierenheid laat de zachtmoedige Jezus de met bloed overgoten oogen rondwaren over die uitzinnige menigte, welke nog niet is voldaan, maar bloeddorstiger zijn kruisdood vordert : « Weg met Hem ! Kruisigt Hem ! »

Maria, mijne Moeder, ik bied den verguisden Verlosser de gevoelens aan, die U op dat droevig oogenblik bezielden ; ik aanbid Hem met en door U. Het bloed van uw teerbeminden Zoon, ter mijner verlossing gestort, kome over mij, niet tot mijn veroordeeling, zooals over de Joden, maar tot reiniging mijner zonden, tot mijne rechtvaardiging en heiligheid, tot mijne zaligheid.

Onze Vader. Wees gegroet. Eere zij den Vader.
Ontferm U onzer, Heer, ontferm U over ons.

Heil'ge Moeder, wil mij hooren !
Met de wonden mij doorboren,
Die Hij aan het kruishout leed.

2e STATIE.

Jezus neemt het kruis op zijne schouders.

Wij aanbidden enz.

O Jezus, mijn Verlosser, toen U de beulen het kruishout aanboden, voorzaagt Gij al de gruwzame folteringen, die U nog te wachten stonden. Maar toch, met wat liefderijke teederheid aanschouwt Gij dat schandhout, vanwaar de volheid uwer liefde over het menschdom zal afstroomen ! Met welke vurige liefde omarmt Gij dat voorwerp van smart en schande, dat weldra een teeken van heil en verheerlijking zal worden voor het vrijgekochte menschdom ?

Gij ook, Maria, neemt het kruis aan, niet op uwe schouders, maar in uw hart. Met uw wlbeminden Zoon wilt Gij de groote offerande der verzoening helpen opdragen. Met God de Vader offert Gij, onze Medeverlosseres, uw dierbaren Zoon tot onze zaligheid op, en aanvaardt de toekomstige kinderen Gods tot uwe kinderen. Nooit zal ik U genoeg voor die overgroote weldaad kunnen bedanken ! Geef, dat ik dit onschatbaar liefdewerk moge begrijpen en in navolging van mijn Goddelijke Verlosser en van U, zoo niet met vreugde, dan toch met geduld en gelatenheid al de kruisen moge dragen, die Gij mij in uwe goedheid toezendt.

Onze Vader enz.

3e STATIE.

Jezus valt ten eersten male onder het kruis.

Wij aanbidden enz.

O mijne Moeder, welk een zwaard van droefheid gaat niet door uw zwaar gefolterd hart, nu Gij den Zaligmaker, uw Zoon, onder den last des kruises ziet heenwankelen. Hij gaat gebogen onder den zwaren kruisbalk, zijne voeten zijn verscheurd en bebloed ; uitgeput door bloedverlies is Hij nauwelijks in staat den eene voet voor den anderen te zetten ; elke stap doet Hem bijna struikelen. O Maria, daar stort Hij onmachtig neder ! De beulen rukken Hem ruw en baldadig overeind ! Ach, wat foltering voor uw moederhart ! In die droeve stonde dacht Gij aan ons,smartvolle Moeder, aan ons, uwe arme kinderen, die zoo dikwerf door den vijand onzer zaligheid verwonnen en vertrapt, ons in het slijk der zonden wentelen. Behoed mij tegen de strikken en lagen des duivels ; reik mij uwe moederhand toe, wanneer ik gevallen ben ; richt mij op en voer mij tot Jezus, de ware Schoonheid, de ware Gerechtigheid, het ware Geluk !

Onze Vader enz.

4e STATIE.

Jezus ontmoet zijne Moeder.

Wij aanbidden enz.

Jezus sleept het zware kruishout voort. De Apostelen hebben hun dierbaren Meester verlaten. Gij alleen, onze Moeder en Medeverlosseres, volgt zijn bebloede voetstappen. Als eerste der uitverkorenen, bewandelt Gij ook 't eerste den weg der uitverkorenen ; U het eerst naar het gebod der Zaligmaker schikkend, neemt Gij uw kruis op en volgt Hem naar den Golgotha, om er geesterlijkerwijze met Hem gekruisigd te worden.

Op dien lijdensweg ontmoeten Jezus' blikken de uwe, vol weemoed en medelijden ; blikken, die van weerszijden als scherpe, gloeiende pijlen twee minnende harten doorboren ! O Maria, door den Goddelijken Zaligmaker te volgen op den lijdensweg, geeft Gij aan uw liefdevollen Zoon een bewijs van moederlijke teederheid en getrouwheid, en leert Gij ons, dat wij, naar uw voorbeeld, de bloedige voetstappen van Jezus moeten volgen en langs den lijdensweg ten Hemel moeten opklimmen. Door U te vergezellen zijn wij verzekerd tot Jezus te komen. Geef, dierbare Moeder, dat ik dezen met doornen bezaaiden weg ten einde toe, onder uwe moederlijke leiding moge volgen !

Onze Vader enz.

5e STATIE.

Simon van Cyrene
wordt gedwongen het kruis te dragen

Wij aanbidden enz.

Wie na Mij wil komen, zegt de lijdende Zaligmaker, *verloochene zich zelven, neme het kruis op en volge Mij*. Hard klinken deze woorden voor ons, o Jezus, maar toch willen wij niet met de Joden zeggen, dat wij ze niet verdragen kunnen. Maar uit ons zelve zijn wij niet bij machte dit voorschrift na te komen ; wij roepen daartoe uw bijstand in, Maria. Door U ondersteund en door uw voorbeeld voorgelicht, wil ik mijn vleesch met zijne driften kruisigen, en gelaten en geduldig mijn kruis dragen.

Verheven Kruisheldin, versterk mij in dit ernstig voornemen, en leer mij, onder uwe leiding, den voor ons zoo moeilijke kruisweg te bewandelen dien Jezus en Gij voor onze zwakke schreden gebaand en geëffend hebt. Niet onwillig zooals Simon van Cyrene, maar met onderworpenheid en met onbezweken moed, wil ik voortaan Jezus Kruis' op mijne schouders nemen. Uw moederlijke bijstand zal mij den last verlichten en de volharding geven.

Onze Vader enz.

6e STATIE.

Veronica droogt Jezus' aangezicht.

Wij aanbidden enz.

De H. Veronica, door medelijden bewogen, baant zich een weg door het volk, de beulen en soldaten, en biedt den lijdende Zaligmaker een witten doek aan, waarin het gekneusd en bebloed aangezicht van Jezus wordt afgedrukt. Met welke teederheid en vurige liefde beschouwt de Moeder van smarten dit afdruksel van Jezus'

bloedig gelaat ! Met welke ontroering drukt Zij er hare lippen op, en vraagt Zij vergiffenis voor de menschen, die dit aanbiddelijk gelaat zoo wreed hebben gewond en verscheurd !

Smartvolle Moeder, bied God den Vader dit bebloede en doodsbleeke gelaat aan, tot vergeving mijner zonden. Ach, mijne zonden hebben op dit weleer zoo schoone gelaat die bloedige sporen gegroefd ! O alles overtreffende liefde van den Zaligmaker !

Ook het H. Doopsel gaf mijne ziel de blankheid der lelie ; maar helaas, de zonden hebben hare schoonheid bevlekt. Geef haar, dierbare Moeder, den vroegeren glans, de vroegere zuiverheid weder.

Onze Vader enz.

7e STATIE.

Jezus valt ten tweeden male onder het kruis.

Wij aanbidden enz.

Met moeite sleept Jezus den zwaren kruisbalk voort. Uitgeput van vermoeienis en van bloedverlies, struikelt Hij schier bij elke schrede. O Maria, daar stort Hij ten tweeden male onmachtig neder, daar ligt Hij plat ter aarde !

Wiens hart zou ongevoelig blijven bij zulk een lijden ? Maar ook, wie onzer zou nog durven morren bij de beproevingen, ons door de Goddelijke Voorzienigheid toe-gezonden ?

Ach, hoe dikwerf ook heb ik niet gestruikeld op den weg des kruises ! Hoe dikwerf was ik niet ontmoedigd bij het zien van mijn misslagen zonder tal ? O mijne goede Moeder, nu begrijp ik, waarom ik zoo dikwijls gevallen ben : ik bouwde te veel op eigen krachten. Voortaan zal het anders zijn. Met kinderlijken dank en kinderlijke volgzaamheid zal ik de hand aannemen, die Gij mij in uwe overgroote liefde toereikt. Onder uwe leiding zal ik niet afdwalen, onder uwe bescherming niet bezwijken, maar ongedeerd het doel mijner pelgrimsreize op aarde bereiken. Dit is mijn vast besluit, zegen het.

Onze Vader enz.

8e STATIE.

Jezus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden enz.

De woorden van den Goddelijken Zaligmaker tot de vreemde vrouwen, moeten ons met vreeze vervullen : *« Indien men zoo handelt met het groene hout, wat zal er dan geschieden met het dorre ? »* Indien de gerechtigheid Gods zoo zwaar drukt op de schouders van den Heilige, die voor onze boosheden verantwoordt, hoe streng zal dan de straf niet wezen van hem, die geen voordeel doet met de prijs der verlossing ?

Allerheiligste Maagd, Gij zijt de Schatbewarster der genaden Gods. Tot U neem ik mijn toevlucht, om genade van een berouwvol hart te verkrijgen.

Toevlucht der zondaars, bid voor ons !

Ik verzaak aan den duivel, aan zijn ingevingen, aan zijne begoochelingen en bedriegelijke voorspiegelingen, en wijd mij geheel en onverdeeld, met al wat ik ben en alles wat ik heb, aan U toe. Met uwe hulp kan ik de doopgeloften, die ik thans hernieuw, getrouw naleven.

Onze Vader enz.

9e STATIE.

Jezus valt ten derden male onder het kruis.

Wij aanbidden enz.

Voordat den Goddelijken Zaligmaker den steilen weg naar den Calvarieberg is opgeklommen, stort Hij een derde maal zieltogend onder het kruis.

O Maria, hoe gaarne zoudt Gij uw uitgeputten Zoon willen bijstaan en helpen, gelijk Gij zoo dikwerf zijne kinderlijke zwakheid ondersteundet. Och, mocht het U gegeven zijn het kruis in zijne plaats te dragen !

Hetzelfde medelijden vervult U tegenover de zondaars, die onder den zondenlast neergezonken zijn. Gij wilt hen oprichten, en belooft hun barmhartigheid en vergeving. Op de bevoorrechte rots van Lourdes hebt Gij dit plechtig verzekerd, en ons een duidelijk bewijs willen geven van uwe liefde jegens de zondaars, door ons aan te sporen voor hen te bidden en boete te doen. Aan uw liefderijk verlangen wil ik voldoen door mijne gebeden en verstervingen, door mijn ijver voor het zielenheil. Want mijn vurigste wens is, dat Gij moogt heerschen als Koningin over alle harten.

Onze Vader enz.

10e STATIE.

Jezus wordt van zijne kleederen beroofd.

Wij aanbidden enz.

Met helsche wreedheid rukken de beulen den Goddelijken Zaligmaker den mantel van de schouders en de doornenkroon van het hoofd. Zij trekken het kleed zonder naad over het hoofd uit. Helaas ! het gewaad kleeft overal in de open wonden, alle kwetsuren zijns lichaams worden geweldig heropend en vernieuwd !

Welk schouwspel voor eene moeder ! Moeder van smarten, thans zien uwe oogen, hoe schrikkelijk het lichaam van uwen Zoon is verscheurd, gekneusd, doorkerfd : *het is ééne wonde van het hoofd tot de voeten.*

Gij ook verlangt van mij, dierbare Moeder, dat evenals Jezus van alles ontbloot werd, ik mij van alles onthechte, mij aan aardsche zaken onttrekke, om door U Jezus geheel en onverdeeld toe te behooren, en Hem alleen te beminnen en te dienen. Dit is voortaan mijn vurigst verlangen, mijn eenig streven.

Onze Vader enz.

11e STATIE.

Jezus wordt aan het kruis genageld.

Wij aanbidden enz.

Met ruw geweld grijpen de beulen de handen en voeten van den Allerzachtmoedigste, en drijven er met ruwe hamerslagen een langen nagel door. Het bloed gutst uit de wonden, het geheele lichaam des Heeren siddert, en de ledematen krimpen samen van smart ; zijne borst hijgt en zucht.

Smartelijk weergalmen die slagen in uw minnende moederharte, o Maria ! 't Is U, als werdt Gij zelve aan het kruis genageld. Een voor een beschouwt Gij de bloedige wonden, die het lichaam van uw gekruisten Zoon overdekken, en waaruit de zaligheid der menschen nederdruppelt ; Gij vangt de smartelijke verzuchtingen van Jezus in uwe ziel op, en vereenigt uw lijden met het zijn (St. Ambros.).

Hemelsche Vader, met vertrouwen durf ik voor uw troon naderen ; want ik bied U het smartvolle lijden van uw Goddelijke Zoon en van de Moeder van smarten aan. Ik smeek U door deze verdiensten mijn dood te zegenen, en mijne ziel in de hemelsche glorie te geleiden.

Onze Vader enz.

12e STATIE.

Jezus sterft aan het kruis.

Wij aanbidden enz.

De Godmensch worstelt met den dood. Een kil zweet parelt op zijn voorhoofd ; zijne uitgemergelde wangen vallen nog meer in en verbleeken ; op zijn loodkleurige geopende lippen ligt een smartelijke trek. Hij laat zijne met bloed overgoten oogen nog een srondgaan over het geschapene, werpt nog een blik van weemoed en afscheid op zijn teergeliefde Moeder, slaakt een luiden kreet, buigt het hoofd en sterft.

Maria, mijne Moeder, wie beschrijft uwe smart op dat plechtig en smartvol oogenblik ? Uw eenige Zoon is dood ! Ziedaar dan waartoe Hem zijne liefde tot de menschen gebracht heeft. De Meester sterft voor zijn slaaf, de Koning voor zijn onderdaan, God voor zijn schepsel !

Maria, door Jezus aan het kruis tot mijne Moeder uitgeroepen, geef, dat dit alles overtreffend liefdebewijs nooit uit mijn geheugen en mijn hart moge gewischt worden. In dankbare bewondering en berouwvolle droefheid kniel ik met U aan den voet des kruises neder, aanbid den liefderijksten der Weldoeners, en beloof Hem mij in alles aan zijn aanbiddelijken Wil en uwe moederlijke leiding en vorming te onderwerpen.

Onze Vader enz.

13e STATIE.

Jezus wordt van het kruis afgenomen.

Wij aanbidden enz.

Met onuitsprekelijke smart ontvangt Maria het bebloede, mismaakte, verscheurde lichaam van haren Zoon in hare armen, op haren schoot. Allerheiligste Maagd ! Gij die met zooveel liefde voor onze zaligheid uw Zoon aan de wereld hebt gegeven ; zie, de wereld geeft Hem U weder, maar acxh, in welken staat ! (Alphonsus)

Allerteederste Moeder, bewonderenswaardige Kruis-heldin, met Jezus werp ik mij in uwe armen. Daar wil ik rusten, daar ben ik in veiligheid te midden van de gevaren der wereld ; daar vind ik die kalmte, die gerustheid, die zoetheid, welke de schepselen mij niet kunnen bieden.

Marr ik gevoel het, om op uw schoot te kunnen rusten, moet ik gelijk zijn aan een klein, onschuldig kind, zonder hoogmoed, zonder eigenwaan, zonder eigenliefde, zonder wantrouwen, zonder wereldse zorgen. Geef, o Moeder, dat ik zoo een kind moge worden ; ik vraag het U door de verdiensten van Jezus' kruisdood en van uwe smarten.

Onze Vader enz.

14e STATIE.

Jezus wordt in het graf gelegd.

Wij aanbidden enz.

Jezus' lichaam wordt naar het graf gedragen en begraven. Ondoorgrondelijke verborgenheid vanvernedering en liefde ! De Koning van hemele en aarde, die in een vreemd verblijf ter wereld kwam, heeft geen graf in eigendom, om daarin te rusten ! Maar in geen enkel heiligdom der wereld, hoe rijk en trotsch ook, werden Jezus reiner en liefdevoller lofprijzingen en dankbetuigingen gebracht. Zijne grafstede wordt versierd door de teederheid Zijner Moeder, de liefde van den H. Johannes, de boetvaardige tranen van Magdalen, de kloekmoedigheid van Joseph en Nicodemus. Met deze Heiligen werp ik mij voor Jezus' grafstede neder, om mijne zonden en ondankbaarheid te beweenen, en de belofte te doen een nieuw leven te beginnen.

Ja, Koningin der harten, ik wil een nieuw leven beginnen : een leven , zuiver en heilig ; een leven, onverdeeld toegewijd aan uwe vereering, geheel afhankelijk van uwe moederlijke leiding. Bid voor mij, alleheiligste Maagd, dat ik *den ouden mensch der zonde in mij verwinne, en in nieuwheid des levens wandele.* (Rom. VI, 4)

Onze Vader enz.

Sluitgebed.

Alvorens dit heiligdom te verlaten, wil ik U, Koning der harten, mijnen kinderlijken dank betuigen voor de genaden die ikdoor uwe tusschenkomst, bij het overdenken van Jezus' lijden en het uwe verkregen heb. Geef, dat ik deze vruchtbaar make, en al de voornemens vervulle waartoe Gij mij opgewekt hebt.

O heilige Maagd Maria, mijne Meesteresse, ik draag mij geheel an U op ; ik beveel mij aan in uwe gezegende trouw, bijzondere bescherming en in den schoot uwer barm-hartigheid, voor nu, voor alle dagen mijns levens, en voor het uur van mijnen dood ; ik beveel U aan mijn lichaam en mijne ziel, al mijne verwachtingen en vertroostingen, al mijn bekommeringen en allenden, mijn leven en het einde van mijn leven ; opdat door uw heilige voorspraak en verdiensten, al mijne werken gericht en geregeld worden naar den wil van uwen Goddelijken Zoon. (Mgr. van der Ploeg) — Amen.

Vijfmaal Onze Vader, Wees gegroet en Eere zij den Vader, enz.

BRANDENDE BEDE.

Deze Bede werd door den Zal. de Montfort geschreven als Inleiding van den H. Regel der Paters van het Gezelschap van Maria. Zij geeft ons eenerzijds het denkbeeld van wat de welsprekendheid moet geweest zijn van dezen onovertroffen dienaar der Moeder Gods.

Dit gebed geeft ons echter beter nog de maat van Montfort's ijver. 't Is niemand minder dan P. Faber, die in de Voorrede zijner Engelsche vertaling der « Ware Godsvrucht » het volgende neerschrijft : « Sinds de brieven der Apostelen ware het moeilijk zoo wonderbaar vlammende woorden te vinden als van dit gebed. Daarheen verwijs ik met aandrang al degenen die, te midden hunner tallooze beproevingen, moeite gevoelen het eerste vuur van den zielenijver te onderhouden. »

Zooals meenig ander opstel van den Zal. de Montfort, is dit gebed eene breed opgezette, smeekende paraphrase van een gewijden tekst : « Memor esto congregationis tuæ, quam possedisti ab initio. » (Ps. 73, 2) Na enkele regels, die de biddende verklaring zijn van de tweede zinssnede, stijgt de Bede in een drievoudig Memento *beurtelings op tot den Vader, den Zoon en den H. Geest : het drieledige subliem* Memorare *van het Rijk van Jezus door Maria. Het woord* Congregationis *geeft aanleiding tot de heerlijke beschrijving van wat leden van het Gezelschap van Maria moeten wezen. Deze congregatie moet zuiver Gods werk zijn* (tuœ) *; en Montfort sluit met eene hartstochtelijke, steeds biddende peroratie, vol schetterende bazuinklanken, om den aanval te blazen tegen de drommen der vijanden Gods, die hunnerzijds zich opmaken voor den slag !*

BRANDENDE BEDE

van den Gelukzaligen Louis- Marie de Montfort om missionarissen te vragen voor zijn Gezelschap van Maria.

GEDENK, o Heer, gedenk uwe Congregatie, die Gij in uw bezit hadt van den beginne af, aan haar denkende van alle eeuwigheid ; die Gij hieldt in uwe almachtige hand, toen Gij met één woord het heelal uit het niet te voorschijn bracht ; en die Gij nog verborgen droegt in uw hart, toen uw Zoon, stervend aan het kruis, ze heeft geheiligd door zijn dood, en ze als een kostbaar pand aan de zorg zijner allerheiligste Moeder heeft toevertrouwd : *Memor esto congregationis tuæ, quam possedisti ab initio.* [1] *Gedenk uwe Congregatie, die Gij in uw bezit hadt van den beginne af...*

Volvoer o Heer, de besluiten uwer barmhartigheid. Verwek de mannen uwer rechterhand, zooals Gij ze getoond hebt aan den zienersblik van eenige uwer grootste dienaren, een H. Franciscus van Paula, een H. Vincentius Ferrerius, een H. Catharina van Siëna, en aan zooveel andere groote zielen in de vorige eeuw, en zelfs in die waarin wij leven.

Tot God, den Vader.

Memento : Almachtige God, gedenk deze Congregatie, en wend voor haar aan de almacht van uwen arm die niet verkort is ze in het leven te roepen en ze tot haar volmaaktheid op te voeren. *Innova signa, immuta mirabilia*[2], *sentiamus adjutorium brachii tui. Doe nieuwe teekenen, herhaal de wonderen, laat ons de hulp van uw arm ondervinden.*

Groote God, die uit ruwe steenen even zoovele kinderen van Abraham kunt verwekken, spreek één enkel woord als God, om goede werklieden te zenden in uwen oogst en goede missionarissen in uwe Kerk.

Memento : God van *goedheid*, gedenk uw aloude barmhartigheden, en door diezelfde barmhartigheid gedenk uwe Congregatie ; gedenk de herhaalde beloften, die Gij ons gedaan hebt door uw profeten en zelfs door uw Zoon, dat Gij ons zoudt verhooren in onze billijke beden. Gedenk de gebeden, die uw dienaars en dienaressen sinds zoovele eeuwen daarvoor hebben opgezonden. Dat hun wenschen, hun snikken, hun tranen en hun vergoten bloed voor U verschijnen, om krachtig uw barmhartigheid af te smeeken.

Maar gedenk vooral uw geliefde Zoon : *Respice in faciem Christi tui.*[3] *Zie neder op het aangezicht van uw Gezalfde.* Herdenk zijn doodsstrijd, bedruktheid en liefdevolle klacht in den Olijfhof, toen Hij zeide : *Quæ*

---

[1] Ps. LXXIII.
[2] Eccli. XXXVI. 6.
[3] Ps. LXXXIII. 10.

utilitas in sanguine meo ?[4] *Wat nut heeft dan mijn mijn Bloed ?* Zijn wreede dood en vergoten bloed roepen luide tot U om barmhartigheid, opdat, door middel dezer Congregatie, zijn heerschappij op de puinhoopen van het rijk zijner vijanden worde gevestigd.

Memento : Gedenk, o Heer, die vereeniging in de uitwerkselen uwer *gerechtigheid. Tempus faciendi, Domine, dissipaverunt legem tuam.*[5] *'t Is tijd, o Heer, om te handelen, zij hebben uw wet verkracht.* Het is tijd om te doen, wat Gij beloofd hebt te doen. Uw goddelijke wet wordt overtreden, uw Evangelie verlaten ; een vloed van ongerechtigheid overstroomt heel de aarde en sleurt zelfs uw dienaars mede ; heel de aarde is jammerlijk verwoest[6], de goddeloosheid zit ten troon, uw heiligdom is onteerd, en de gruwel is tot in de heilige plaats doorgedrongen. Zult Gij alles zoo maar overlaten aan zijn lot, gerechte Heer, God van wrake ? Zal alles dan ten laatste worden als Sodoma en Gomorrha ?Zult Gij altijd blijven zwijgen ? Altijd blijven dulden ? Moet uw wil niet geschieden op aarde als in de hemel, en uw rijk niet komen ? Hebt Gij aan eenigen uwer vrienden eene toekomstige vernieuwing uwer Kerk getoond ? Moeten de Joden zich niet tot de waarheid bekeeren ? Wordt dat niet door de Kerk verwacht ? Roepen niet alle Heiligen des Hemels U toe : Gerechtigheid ! *Vindica !...* Zeggen U niet alle rechtvaardigen op aarde : *Amen, veni, Domine !... Amen, kom, Heer Jezus !...* Alle schepselen, zelfs de meest ongevoelige, zuchten onder den druk van Babylon's tallooze zonden, en roepen om uwe komst om alles te herstellen. *Omnis creatura ingemiscit*[7]

Tot God, den Zoon.

Heer Jezus, *Memento Congregationis tuæ, gedenk uw Congregatie.* Denk er aan, uwe Moeder een nieuw Gezelschap te geven, om door Haar alle dingen te hernieuwen, en om door Mar jaren der genade te voleindigen, gelijk Gij ze door Haar hebt begonnen.

Da Matri tuæ liberos, alioquin moriar. Geef kinderen, geef dienaren aan uw Moeder, of anders laat mij sterven…

Da Matri tuæ… 't Is voor uw Moeder, dat ik bid. Gedenk haar schoot en haar borsten, en verstoot mij niet. Gedenk wier zoon Gij zijt, en verhoor mij. Gedenk wat Zij is voor U, en wat Gij zijt voor Haar, en vervul mijn wenschen.

Wat vraag ik U ? Wat Gij kunt, ja, ik durf te zeggen, wat Gij mij moet toestaan, als waarachtig God die Gij zijt, wien alle macht is gegeven in den Hemel en op aarde, en als beste aller kinderen, die uwe Moeder oneindig bemint.

Wat vraag ik U ?

Liberos : Priesters, vrij naar uwe vrijheid, van alles onthecht, zonder vader, zonder moeder, zonder broeders, zonder zusters, zonder verwanten naar het vleesch, zonder vrienden naar de wereld, zonder goederen, zonder kommer, zonder zorgen en zelfs zonder eigen wil.

Liberos : Slaven uwer liefde en slaven van uw wil ; mannen naar uw hart, die zonder door eigen wil besmet of weerhouden te worden, al uw verlangens volbrengen en al uwe vijanden verslaan, in navolging van David, met den staf des Kruises en den slinger van den H. Rozenkrans in de handen : *In baculo Cruce et in virga Virgine.*

Liberos : Zielen, boven de aarde verheven en vol van hemelschen dauw, die onbelemmerd overal heenvliegen volgens den adem des H. Geestes. Hen o.a. hebben den Profeten voorzien, toen zij vroegen : *Qui sunt isti qui ut nubes volant ?*[8] *Wie zijn dezen, die als wolken vliegen ? Ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur.* [9] *Waarheen de geest hen dreef, gingen zij.*

Liberos : Lieden, ten allen tijde tot uw beschikking, steeds bereid U te gehoorzamen op het woord hunner oversten, als Samuel : *Præsto sum. Hier ben ik ;* altijd gereed om heen te spoeden en om alles met en voor U te verduren, gelijk de Apostelen : *Eamus et nos ut moriamur cum eo.*[10] *Laten ook wij gaan om met Hem te sterven.*

---

[4] Ps. XXIX. 10.
[5] Ps. CXVIII. 126.
[6] Jerem. XII. 11.
[7] Rom. III. 20. 25.
[8] Isai. LX. 8.
[9] Ezech. I. 12.
[10] Jo. XI. 16.

Liberos : Ware dienaren van de H. Maagd, die , gelijk een H. Dominicus, met den lichtenden, brandenden fakkel van het Evangelie in den mond en den Rozenkrans in de hand, gaan aanslaan als honden, branden als vuren en de duisternissen der wereld verlichten als zonnen ; en die, door middel eener ware Mariadevotie, innerlijk, wel te weten, zonder huichelarij, uitwendig zonder vitzucht, verlicht zonder onverschilligheid, standvastig zonder lichtzinnigheid, heilig zonder vermetelheid, overal waar zij heengaan den kop van het helsche serpent verpletteren, opdat uw vloek over Satan in vervulling ga :

Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius ; ipsa conteret caput tuum…

Vijandschappen zal ik stellen tusschen u en de Vrouw, tusschen uw zaad en haar zaad ; Zij zal u den kop verpletteren.

Weliswaar, o groote God, zal de duivel, naar uw voorspelling, groote lagen leggen aan den hiel dier Geheimzinnige Vrouw, d.w.z. aan dit klein gezelschap harer kinderen, die komen zullen op het einde der wereld. Weliswaar zal er groote vijandschap zijn tusschen Maria's zalig nakomelingschap en Satan's vervloekt geslacht. Dat is echter een geheel goddelijke vijandschap, en de eenige die Gij zelf hebt bewerkt : *Inimicitias ponam. Ik zal vijandschap stellen.* Maar die strijd en die vervolgingen, welke Belial's ras tegen het kroost uwer heilige Moeder zal verwekken, zullen des te meer doen uitschitteren de kracht uwer genade, den moed hunner deugd en het gezag uwer Moeder. Haar toch hebt Gij van het begin der wereld af, de opdracht gegeven dien trotschaard door den ootmoed van haar hart en haar hiel te verpletteren : *Ipsa conteret caput tuum. Zij zal u den kop verpletteren.*

Alioquin moriar. Anders laat mij sterven. Is het voor mij niet beter te sterven, mijn God, dan U dagelijks zoo gruwelijk en ongestrafd beleedigd te zien, en mijzelf blootgesteld aan het gevaar meegesleurd te worden door den stroom der ongerechtigheid, die onophoudelijk aanzwelt ? Duizend dooden waren mij dragelijker ! Of zend mij hulp van daarboven, of neem mijne ziel weg ! Ja, als ik niet vertrouwde, dat Gij vroeg of laat in het belang uwer glorie dezen armen zondaar zult verhooren, gelijk Gij zooveel anderen verhoord hebt : *Iste pauper clamavit et Dominus exaudivit eum*[11], — dan zou ik stellig bidden met den Profeet : *Tolle animam meam.*[12] *Neem mijne ziel weg.*

Doch het vertrouwen, dat ik in uw barmhartigheid stel, doet mij met een andere Profeet uitroepen : *Non moriar, sed vivam et narrabo opera Domini.*[13] *Niet sterven zal ik, maar leven, en de werken Gods verkondigen ;* totdat ik met Simeon kan zeggen : *Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace, quia viderunt oculi mei salutare tuum.*[14] *Laat nu uw dienaar, Heer, volgens uw woord gaan in vrede, want mijn oogen hebben uw heil gezien.*

Tot God, den H. Geest.

Memento : Gedenk, o H. Geest, kinderen Gods voort te brengen en te vormen in vereeniging met uw hemelsche en getrouw Bruid Maria. Gij hebt het Hoofd der uitverkorenen met Haar en in Haar gevormd. Met Haar en in Haar moet Gij al zijn ledematen vormen. Gij brengt geen goddelijken persoon in de Godheid voort, maar Gij alleeen vormt alle kinderen Gods buiten de Godsheid. Alle heiligen, die geweets zijn of zullen zijn tot het einde der wereld, zijn het werk uwer liefde in vereeniging met Maria. Het bijzonder rijk van God den Vader heeft tot den zondvloed geduurd, en eingigde met een vloed van water. Het rijk van Jezus Christus eindigde met een stroom van bloed. Maar uw rijk, Geest van den Vader en den Zoon, blijft nog voortduren, en zal eindigen met een vloed van vuur, liefde en gerechtigheid.

Wanneer zal die vloed van het vuur der reine liefde komen, dat liefdevuur, dat Gij zult doen ontbranden over de geheele aarde, zóó zacht en zóó geweldig tevens, dat alle volkeren, de Turken, de afgodendienaars, de Joden zelfs er door ontstoken zullen worden en zich bekeeren ? *Non est qui se abscondat a calore ejus.*[15] *Geen, die zich voor zijn gloed verbergen kan.*

Accendatur. Het worde ontstoken…

Het goddelijk vuur, door Jezus op aarde gebracht, worde ontstoken, alvorens Gij het vuur uwer gramschap ontsteekt, dat heel de aarde in asch zal leggen. *Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terræ.*[16] *Zend uwen Geest uit en zij zullen geschapen worden, en Gij zult het aanschijn der aarde vernieuwen.*

Zend dien Geest van louter vuur op aarde om er priesters te verwekken van louter vuur, door wier middel het aanschijn der aarde worde vernieuwd en uwe Kerk herschapen.

De Missionarissen der H. Maagd.

---

[11] Ps. XXXIII. 7.
[12] III Reg. XIX. 4.
[13] Ps. CXVII. 17.
[14] Luc. II. 29, 30.
[15] Ps. XVIII. 7.
[16] Ps. XIII. 30.

Memento : CONGREGATIONIS tuœ. Gedenk uwe CONGREGATIE… 't Is een Congregatie, een vereeniging, een keurkorps, een uitgelezen schaar van voorbeschikten, die Gij moet te zamen brengen in en uit de wereld : *Ego elegi vos de mundo* [17] *Ik heb u gekozen uit de wereld.* Een kudde vreedzame lammeren, die Gij moet verzamelen te midden van zooveel wolven ; een vlucht kuische duiven en koningsarenden te midden van zooveel raven ; een zwerm honigbijen te midden van zooveel horzels ; een troep vlugge herten te midden van zooveel schildpadden ; een bende moedige leeuwen te midden van zooveel bloode hazen. Ach, Heer, *congrega nos de nationibus.*[18] *Verzamel ons uit alle volkeren :* vergader ons, vereenig ons, opdat daarvoor uw heiligen en machtigen naam alle lof gegeven worde.

Gij hebt dit luisterrijk Gezelschap door uw Profeet voorspeld, die zich daarover in zeer duistere en geheimzinnige, maar geheel goddelijke woorden uitdrukt :

Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hœreditati tuœ, et infirmata est, tu vero perfecisti eam. Animalia tua habitabunt in ea. Parasti in dulcedine tua pauperi, Deus. Dominus dabit verbum evangelizantibus virtute multa. Rex virtutum, dilecti, et speciei domus dividere spolia. Si dormiatis inter medios cleros, pennœ columbœ deargentatœ, et posteriora dorsi ejus in pallore auri. Dum discernit cœlestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon. Mons Dei, mons pinguis ; ut quid suspicamini montes coagulatos ? Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo, etenim Dominus habitabit in finem.[19]

Die gewilden regen, o Heer, welken Gij afgezonderd en bestemd hebt voor uw verzwakt erfdeel, wat is hij anders dan die heilige missionarissen, kinderen van Maria, uw Bruid, die Gij wilt verzamelen en afzonderen van de menigte tot het welzijn uwer Kerk, die zoo verzwakt en bezoedeld is door de zonden harer kinderen ?

Wie zijn die dieren en die armen, die in uw erfdeel zullen wonen en er de goddelijke zoetheid smaken, welke Gij hun bereid hebt ? Zijn het die arme missionarissen niet, die zich op de Voorzienigheid verlaten en overvloeien van hemelsche geneugten ? Zijn het niet die geheimzinnige dieren van Ezechiël, die een menschengestalte hebben wegens hun belangelooze en weldadige liefde jegens den naaste ; den moed van den leeuw, wegens hun heiligen toorn en vurigen ijver tegenover de duivelen en de kinderen van Babylon ; de sterkte van den os door hun apostolischen arbeid en de versterving des vleesches ; tenslotte de snelle vlucht van den arend door hun beschouwing in God ?

Zoo zullen de missionarissen zijn, die Gij zenden zult tot uw Kerk. Zij zullen het oog eens menschen bezitten voor den naaste ; het oog van den leeuw tegen uw vijanden; het oog van den os tegen zichzelf ; het oog van den arend voor U.

Die navolgers der Apostelen zullen prediken *virtute multa, virtute magna,* met groote kracht en macht, zóó groot, zóó onstuimig, dat zij alle zielen en harten zullen bewegen, overal waar zij het woord Gods zullen verkondigen. Hun zult Gij uw woord geven, *dabis verbum ;* ja, uw mond zelfs en uw wijsheid, waaraan geen uwer vijanden zal kunnen weerstaan : *Dabo vobis os et sapientiam, cui non poterunt resistere omnes adversarii vestri.*[20]

Te midden dier welbeminden zult Gij, als Koning der legerscharen van Jezus, den Welbeminde, uw welbehagen vinden, want het eenig doel van al hun missie-arbeid zal wezen, U de eer te geven van al den buit welken zij op uw vijanden zullen behalen : *Rex virtutum, dilecti, dilecti, et speciei domus dividere spolia.*

Door hun overgave aan de Voorzienigheid en hun godsvrucht tot Maria zullen zij de zilveren vleugelen hebben der duif ; *inter medios cleros, pennœ columbœ deargentatœ,* zuiverheid namelijk van leer en zeden ; en een goudbleeken rug, *et posteriora dorsi ejus in pallore auri :* een volmaakte liefde jegens den naaste om zijn gebreken te verdragen, en een groote liefde voor Jezus Christus om zijn kruis te dragen.

Gi alleen, o God, als Koning der koningen, zult die missionarissen, als zoovele koningen, afzonderen van de mensigte, en hen witter maken dan de sneeuw op den berg Selmon : berg van God, berg van overvloed en vruchtbaarheid, machtigen en geronnen berg, waarin God wonderlijk zijn welbehagen vindt, en waar Hij woont en wonen zal tot het einde.

---

[17] Jo. XV. 19.

[18] Ps. CV. 17.

[19] Een milden regen hebt Gij, o God, afgezonderd voor uw erfdeel, en als het versmachtte, hebt Gij het verkwikt. Uw gedierte zette er zich neder. Gij hadt het in uw goedheid voor denarme bereid, o God. Aan de heilboden met groote kracht gaf de Heer een woord. Hij, de koning des legers van den zeer geliefde, en de bekoorlijkheid des huizes liet Hij den buit verdeelen. Als gij binnen de grenspalen rust, (dan als) vleugelen eener zilverduive met goudbleeken rug (schittert gij). Drijft er de hemelheer koningen uiteen, dan schitteren zij als sneeuw op de Selmon. O berg van God, gij, vette berg, Geronnen berg, o vette berg ! Waarom ziet ge, veeltoppig gebergte, nijdig neer open berg, waar het God behaagt te wonen. De Heer zal daar voor altijd wonen. (Ps. LXVII.)

[20] Luc. XXI. 15.

Heer, God der waarheid, wie is die mystieke berg, waarvan Gij ons zooveel wonderen verhaalt, zoo niet Maria, uw geliefde Bruid, wier grondslagen Gij hebt gelegd op de kruin der hoogste bergen ? Fundamenta ejus in montibus sancti.[21] Mons in vetice montium.[22]

Gelukkig, ja duizendmaal gelukkig de priesters,, die Gij zoo heerlijk verkozen en voorbestemd hebt om met U op dien goddelijke en vruchtbaren berg te wonen, en er koningen te worden der eeuwen door hun verachting van het aardsche en hun verheffing tot God ; om er witter te worden dan de sneeuw door hun vereeniging met Maria, uw allerschoonste, allerzuiverste, geheel onbevlekte Bruid ; om er bedeeld te worden met den dauw des hemels en het vette der aarde, met alle tijdelijke en eeuwige zegeningen waarmede Maria vervuld is.

Vanaf dien berg zullen zij, als Mozes, door hun vurige gebeden schichten werpen tegen hun vijanden, om hen neer te vellen of te bekeeren. Op dien berg zullen zij uit den mond van Jezus zelf, die er altijd verblijft, het begrip ontvangen zijner acht zaligheden. Op dien Godsberg zullen zij met Hem van gedaante veranderen als op den Thabor, met Hem sterven als op Calvarië en met Hem ten hemel klimmen als op den Olijfberg.

Momento : TUÆ… Gedenk UWE Congregatie. Gi alleen moet door uw genade de vereeniging tot stnad brengen. Als de mens er mee aanvangt, zal er niets gebeuren. Doer hij er het zijne bij, dan bederft, hij alles, werpt hij alles omver.

Tuæ Congregationis… 't Is *uw* werk, groote God. *Opus tuum fac :* volvoer dan uw geheel goddelijk werk. Vergader, verzamel, vereenig de uitverkorenen uit al de oorden uwer heerschappij, om er een leger van te maken tegen uw vijanden.

Slotgebed.

Ziet Gij, Heer, God der heerscharen, hoe hoofdmannen gansche krijgsbenden verzamelen, trotsche heerschers sterke legers op de been brengen, reeders geheele vloten uitrusten, kooplieden in groote getale bijeenkomen op week- en jaarmarkten ! Wat al dieven, goddeloozen, dronkaards, wellustelingen vereenigen zich dagelijks tegen U, en zoo gauw en zoo gemakkelijk ! Een gefluit dat weerklinkt, een trom die geroerd, een stompe degen die getoond, eendorre lauwertak die beloofd, een stukje gele of witte aarde dat aangeboden wordt : kortom, een vluchtige eer, een nietige winst, een laag en dierlijk genoegen dat men nastreeft, vergadert in een oogwenk dieven, verzamelt de soldaten, vereenigt de krijgsbenden, brengt de kooplieden bijeen, vult huizen en marktplaatsen, overdekt de aarde en de zee met een ontelbare menigte van verworpelingen, die, alhoewel onderling verdeeld door afstand der plaatsen, ongelijkheid van humeur, tegenstrijdigheden van belangen, zich toch allen aneensluiten tot den dood, om U te bekampen, onder de vaan en de aanvoering des duivels.

En Gij, o groote God, al is er nog zooveel glorie, geluk en voordeel in uw dienst, zal er dan bijna niemand voor U partij kiezen ? Bijna geen soldaat zich scharen onder uw vaan ? Bijna niemand, als MIchaël, uitroepen te miden zijner broeders, vol ijver voor uw eer : *Quis ut Deus ?… Wie is gelijk God ?*

Ach, laat het mij overal roepen : Brand ! brand ! brand !… Hulp ! hulp ! hulp ! Brand in het huis des Heren ! brand in de zielen ! brand tot in het heiligdom ! Hulp voor onzen broeder die vermoord wordt ! hulp voor onze kinderen die men wurgt ! hulp voor onzen goeden Vader dien men doorsteekt !

Si quis est Domini, jungatur mihi.[23] *Wie voor den Heer is, voege zich bij mij !* Laat al de goede priesters die over heel de wereld zijn verspreid, zij die zich thans in den strijd bevinden, en zij die zich teruggetrokken hebben uit den kamp in woestijn en eenzaamheid, laat al die goede priesters komen en zich met ons vereenigen, — *Vis unita fit fortior : Eendracht maakt macht.*— en laat ons onder den standaard des Kruises, een welgeregeld en in slagorde geschaard leger vormen, om gezamelijk Gods vijanden te bestoken, die reeds den aanval geblazen hebben.

Sonuerunt, frenduerunt, fremuerunt, multiplicati sunt.
Dirumpamus vincula eorum et projiciamus a nobis jugum ipsorum.
Qui habitat in cœlis irridebit eos.
Exurgat Deus et dissipentur inimici ejus.
Exurge, Domine, quare obdormis ?

Exurge !

« Zij hieven een gehuil aan, knarsten op hun tanden, beefden van woede, zij waren in groot aantal. Laten wij hun banden verbreken, en hun juk van ons afwerpen.
Die in de hemel woont, zal lachen met hen.
Rijs op, o God, en dat al uw vijanden verstrooit worden !
Rijs op, o Heer, wat sluimert Gij ?

Rijs op !

---

[21] Ps. LXXXVI. 1.
[22] Mich. IV. 1.
[23] Ex. XXXII.26.

Rijs op in uw almacht, uw barmhartigheid en gerechtigheid ; rijs op, om U een keurbende van lijfwachten te vormen, om uw huis te bewaken, uw eer te verdedigen, en de zielen te redden, die U toebehooren, opdat er slechts één schaapstal zij en één Herder, en allen U loven in uw heiligen tempel : *Et in templo ejus omnes dicent gloriam.*

AMEN.

Opdracht van zichzelf
voor het Rijk van Jezus door Maria.[1]

O BEMINNELIJK en aanbiddelijk Hart van Jezus, God van liefde en God van glorie, die altijd en geheel geweest zijt in de dingen uws Vaders ; die niet uwe glorie hebt gezocht, maar die van den Vader die U gezonden heeft ; die gheel uw leven gewijd hebt aan ééne verhevene onderneming, welke de andere beheerscht en bevat, de verheerlijking van den Vader en het Rijk van God ; die dat rijk hebt gevraagd en ons geleerd hebt het te vragen en te zoeken ; die vurig verlangt hebt gedoopt te worden met het doopsel des bloeds om uw goddelijk ideaal te verwezenlijken ; o Jezus, zoo gaarne zou ik in die diepste verborgenheden van uw Hart willen ingaan en met U samenwerken om uwe goddelijke Zending te vervullen… Ik koester het nederig, doch vast vertrouwen, dat Gij mij, het niet en de zonde, zult willen aanvaarden, want Gij zijt de oneindige Barmhartigheid !…

Het zal dan mijn wensch zijn, o Jezus, mijn brandend verlangen, mijn eenige hoop, mijn hoogste ideaal, dat Gij moogt heerschen over alle zielen als onbetwist Opperheer ; dat Uw rijk zich in haar vestige tot in hare allerverborgenste diepten ; dat Gij moogt heerschen, o Meester, en heerschen spoedig !: Adveniat regnum tuum !: Amen, veni, Domine, et noli tardare !… Kom heerschen, o Heer, en wil niet toeven !…

En ik herinner mij, aanbiddelijke Meester, dat Gij niet op aarde hebt willen verschijnen, dan in veelzijdige afhankelijkheid van uw Moeder!… Zij werd U door den Vader toegevoegd en op de allerinnigste wijze met U verbonden in de aankondiging, de voorbereiding, de verwezelijking en de gevolgen uwer komste. Zij is voor U, o hemelsche Adam, eene liefhebbende en trouwe Eva in al uw werken, in al uw geheimen, vooral in de droevigste. Ik geloof dus vastelijk, dat Gij slechts door Haar zult voltooien, hetgeen Gij door Har zijt begonnen. Gij zult slechts zegevieren met en door Haar, met en door Haar zult Gij heerschen. Aan uw volkomen heerschappij, o Liefdekoning, hebt Gij eene noodzakelijke en onfeilbare waarde gesteld : het rijk uwer allerheiligste Moeder !

En in mijn hart hebt Gij, evenals in 't hart uwer bevoorrechten, Johannes, Margareta-Maria, Montfort en zooveel anderen, eene groote voorliefde neergelegd voor die goddelijke Moeder. Gij hebt mij aan Haar als haar kind en haar liefdeslaaf geschonken !… Wat verwacht Gij dan van mij, o Meester, zoo niet dat heel mijn ziel en heel mijn leven opgaan in deze ééne smeekbede :

Ut adveniat regnum tuum,
Adveniat regnum Mariæ !...
Opdat Uw rijk kome, o Jezus,
Laat komen het rijk van Maria !...

O glorierijke Koningin en teergeliefde Moeder, Jezus zelve geeft mij aan U over ; hier ben ik !… Ecce venio !… Ziehier uw slaaf, die vurig verlangt uw stille, verborgen apostel te zijn… Ik geef mij over en wijd mij geheel en voor altijd toe aan uw zoo vurig gewenscht Rijk… Uw rijk zal de bezielende gedachte mijns levens zijn, o Koningin, en de vurigste begeerte mijns harten ; het zal mijn droom, *mijn geluk* en *mijn kwelling* zijn, het leven van mijn leven en de ziel mijner ziel. Het zal het eenig ideaal zijn, waarop zich al mijn lichaams- en geesteskrachten zullen richten.

Voor uw gezegend rijk, o teerbeminde Vorstin, geef ik U al de oogenblikken van mijn leven : de geringste en de verhevenste, de droevigste en de meest getrooste. Ik geef U de uren van mijn arbeid n de kostbaarder uren van mijn gebed ; ook de stonden van offer en lijden, de schrikwekkendste en de somberste vooral ; de stonden van vernedering en verlatenheid, van walging en droefheid, van verslagenheid en verplettering, mijn laatste zielkte, mijn doodsstrijd, mijn dood !…

Mocht ik elk oogenblik, o mijne Koningin, als een graankorrel in de aarde vallen en sterven, om U een rijken oogst van zielen te bezorgen !

Mocht ik steeds meer afnemen, steeds meer verdwijnen, opdat Gij moogt toenemen in de zielen, opdat Gij er alleen Jezus zoudt verheerlijken !

Rijs dan op, o Maria, en haast U te regeeren !… Haast U, o Koningin, en heersch in aller harten om ze geheel te onderwerpen aan het liefde-rijk van uwen grooten en eenigen Jezus. Amen.

---

[1] Uit « Adveniat regnum Mariœ, » handboekje voor Maria- apostolaat. PP. v. h. Gezelschap van Maria : LEUVEN (Belg.) en HOENSBROEK (Holl. Limb.)

Kortere Opdracht,
die men elken dag kan verrichten.

HEILIGE Maagd Maria, Moeder van God en mijne dierbare Moeder, glorierijke Vorstin der wereld en Koningin van mijn hart, ik geef mij geheel aan U over en wijd mij geheel aan U toe, niet alleen als slaaf, maar ook om de verborgen apostel te zijn van uw rijk.

Ik draag u vooral dezen dag op, alle oogenblikken van dezen dag, de geringste zoowel als de gewichtigste ; ik draag U op mijn arbeid, mijne gebeden, mijne verstervingen, mijne smarten, mijne vernederingen, ja, alles van dezen dag ! Ik wijd U opnieuw heel den dag van mijn leven toe, diens avond vooral met zijn duisternissen en zijn verschrikkingen, mijn laatste ziekte, mijn doodsstrijd, mijn dood… voor uw rijk, en vooral voor uw rijk in…

Door elken blik en elk woord, door elke schrede en elken ademtocht, door elke wilsakte en elken harteklop wensch ik onophoudelijk te herhalen :

Rijs op, o Maria, en haast U te heerschen !…
Kom, Gij zult gekroond worden !…
Ut adveniat regnum tuum
Adveniat regnum Mariœ !…

B I J V O E G S E L .

VEREENIGINGEN

ter beoefening en verspreiding der Ware Godsvrucht tot de H. Maagd.

I. Aartsbroederschap van Maria, Koningin der harten.

I. *Doel.* — Het doel dezer Broederschap is, het rijk der Allerheiligste Maagd Maria in aller harten te stichten, om zoodoende het rijk van Jezus Christus op volmaakter wijze in de harten te stichten en te bevestigen. Dit doel wordt verkregen door de beoefening der verheven en heilige liefdesslavernij van Jezus in Maria, volgens de leer van den Gelukz. Louis- Marie Grignion de Montfort.

II. *Oefeningen.* — Elken morgen hernieuwen de leden hunne toewijding aan Jezus door Maria, b.v. door dit gebed : *« Ik behoor U geheel toe, en al wat ik heb draag ik U op, o mijn beminnelijke Jezus, door Maria, Uwe allerheiligste Moeder. »*

Vervolgens beijveren zij zich te leven en hunne handelingen te verrichten in afhankelijkheid van en in vereeniging met Maria. Dit eenige vereischte wordt gemakkelijk bereikt door enkele keeren gedurende den dag zijn opdracht aan Maria te hernieuwen, bij voorkeur door bovenstaand gebedje. — De andere gebeden, welke het meest overeenstemmen met den geest der Broederschap zijn : de Rozenkrans, de Engel des Heeren, de Litanie van O.L.Vrouw, het Magnificat en het Kroontje van de H. Maagd (driemaal : 1 Onze Vader, 4 Weesgegroeten, 1 Glorie zij den Vader, ter eere van de 12 verhevenste voorrechten van Maria).

III. *Voorwaarden ter opneming.* — 1˚ Zijn naam laten inschrijven door den Bestuurder[1] Deze verstrekt daarna het inschrijvingsbewijs. 2˚ Zich voorbereiden om op een merkwaardige dag, bij voorkeur een feestdag van de H. Maagd, zijn opdracht te doen. Hiertoe bediene men zich van het formulier van den Zaligen de Montfort. Wenschelijk is het ook, dien dag een of ander goed werk te verrichten ter eere van Maria, b.v. een aalmoes te geven, een versterving te doen een kaars te laten branden, enz. 3˚ Zooveel mogelijk het insigne der Broederschap dragen. Dit is chter niet noodig voor hen, die het kruis op zichtbare wijze dragen.[2]

IV. *Voordeelen en voorrechten: — Volle aflaten*:
1˚ Op de dag der opneming. 2˚ Maria-Boodschap (Leo XIII, 30 Mei 1899). 3˚ Onbevlekte Ontvangenis, op voorwaarde dat men de toewijding hernieuwe. 4˚ Feestdag van den Zal. de Montfort (28 April), op voorwaarde dat men de toewijding hernieuwe. (Pius X, 24 Dec. 1907). 5˚ Op Kerstdag. 6˚ Maria-Lichtmis. 7˚ O.L. Vrouw van Zeven Smarten (beide feesten, nl. 15 september en Vrijdag na Passie-Zondag). 8˚ Maria-Bezoek (2 Juli). 9˚ Maria-Hemelvaart (pius X, 18 Dec. 1913). Al deze aflaten zijn toepasselijk op de zielen in het Vagevuur. Voorwaarden zijn : biechten, communiceeren, de parochiekerk (voor kloosterlingen, de kloosterkerk) bezoeken, en bidden tot intentie van Z.H. den Paus. 10˚ Op het oogenblik van sterven, niet toepasselijk op de zielen in het Vagevuur. Om deze aflaat te verdienen, moet de zieke 1˚ een akte van berouw en van liefde verwekken ; 2˚ het lijden en den dood met onderwerping aan Gods H. Wil tot uitboeting der zonden aannemen ; 3˚ den Zoeten Naam Jezus met den mond of ten minste met het hart godvruchtig aanroepen.

Gedeeltelijke aflaten : 1˚ 300 dagen, zoo dikwijls de leden het reeds bovenaangehaalde korte toewijdingsgebed godvruchtig verrichten : « *Ik behoor U geheel toe…* enz.» 2˚ 100 dagen aflaat, zoo dikwijls zij een goed werk verrichten in vereeniging met Maria, volgens de geest der Broederschap.

De priesters die lid zijn der Broederschap, genieten het voorrecht van 't « altare privilegiatum » driemaal per week.

De Hooreerw. Overste-Generaal van het Gezelschap van Maria en van de Dochteren der Wijsheid heeft toegestaan, dat de leden der Broederschap deelachtig zijn aan de verdiensten, gebeden en goede werken van beide Congregatiën.

V. *Feesten der Aartsbroederschap :* — Het voornaamste feest is Maria-Boodschap (25 Maart), dag waarop de manschgeworden Wijsheid, Jezus Christus, onze Verlosser, tot ons is gekomen door Maria, en ons tot voorbeeld heeft willen dienen in zijne vrijwillige afhankelijkheid van Haar. Het tweede feest is de feestdag van den Gelukz. de Montfort (28 April). De andere bijzondere feesten zijn : de Onbevlekte Ontvangenis, Kerstmis, Maria-Bezoek, Maria-Lichtmis, Maria-Hemelvaart, de feestdag van den H. Johannes Evangelist (27 Dec.).

N.B. — De Broederschap van Maria, Koningin der harten, werd eerst opgericht in het Bisdom Ottawa (25 Maart 1899), later te Rome (16 Juni 1906) en aldaar verheven tot den rang van *Aartsbroederschap* bij decreet van Z. H. Paus Pius X (28 April 1913). Zij werd kerkelijk opgericht door Z. D. N. Mgr. W. van de Ven, in de kapel der Paters v.h. Gezelschap van Maria te Oirschot.

---

[1] *Adres voor België:* Paters van het Gezelschap van Maria, Dietsche Vest 119, Leuven. *Voor Nederland:* Paters van het Gezelschap van Maria te Oirschot (N.B.)of te Hoensbroek(L.).

[2] In verschillende afmetingen is het insigne te verkrijgen aan bovengenoemde adressen.

Orgaan : voor Nederland : « Scepter en Kruis, » uitgegeven door de Paters van het Gezelschap van Maria, te Hoensbroek (L.) ; *voor België*: « Middelares en Koningin, » uitgegeven door de Paters Montfortanen, te Leuven.

II. Vereeniging der Priesters van Maria, Koningin der harten.

I. *Ontstaan.* — De Vereeniging der Priesters van Maria, Koning der harten, kwam in 't jaar 1907 tot stand. Sinds geruimen tijd had men er aan gedacht eene vereeniging van Priesters op te richten, die te zamen de H. Maagd op bijzondere wijze zouden dienen en doen kennen. Het plan werd ter goedkeuring voorgelegd aan het Maria-Congres te Einsiedeln (1906), alwaar men het niet alleen bekrachtigde, maar tevens op onmiddelijke uitvoering daarvan aandrong.

Pius X, inmiddels geraadpleegd, toonde zich uiters gunstig gestemd jegens deze nieuwe instelling en verrijkte haar met belangrijke voorrechten. Hunne Eminentiën Kardinaal Vincenzo Vanutelli en Vivès y Tuto werden de hooge Beschermheeren van dezen Priesterbond, terwijl verscheidene Aartsbisschoppen en Bisschoppen van Frankrijk en andere landen hem goedkeurden en aanmoedigden. Het kon niet anders of 't begonnen werk moest slagen, nu het zoo krachtig gesteund werd. Het slaagde dan ook, en verbreidde zich zeer snel, zoodat de Bond op het oogenblik over 3000 leden telt, zoowel wereldgeestelijken als kloosterlingen.

II. *Doel.* — De Priesters van Maria, Koning der harten, beoogen een tweevoudig doel : 1° hun priesterleven te heiligen door dbeoefening der Ware Godsvrucht tot de H. Maagd, zooals de Gelukzalige de Montfort die onderwijst ; 2° diezelfde Godsvrucht als het groote middel aan te wenden om Jezus' Rijk zoowel in de zielen als in de huisgezinnen en de maatschappij te vestigen. In één woord het bestaat hierin : zelf *door Maria tot Jezus* te gaan en er anderen toe te brengen, opdat aldus het woord worde bewaarheid van den Gelukz. de Montfort :

Ut adveniat regnum Jesu, adveniat regnum Mariæ.

III. *Inrichting.* — 1° De Priestervereeniging staat onder hoofdbestuur van den Algemeenen Overste van het door Montfort gestichte Gezelshap van Maria, en onder de bescherming van den Kardinaal Beschermheer van het Gezelschap van Maria en van de Dochteren der Wijsheid, heden ten dage Z. Em. Kardinaal.

2° Priesters[3], die lid wenschen te worden van den Bond, gelieven zich te wenden ofwel tot den Directeur der Aartsbroederschap van Maria, Koningin der harten, Scholastikaat te *Oirschot*, of tot den Directeur te *Leuven* (Dietsche Vest 119). Om hunne opdracht te doen, kiezen zij bij voorkeur een feest uit der H. Maagd ; dragen, zoo mogelijk, dien dag het H. Misoffer op om getrouwheid af te smeeken over de beloften die zij gaan afleggen, of bidden ten minsten met vurige godsvrucht gedurende het H. Sacrificie tot diezelfde intentie. Onder de dankzegging doen zij hunne toewijding volgens het formulier van den Gelukzaligen de Montfort, dat zij in de *Verhandeling over de Ware Godsvrucht* kunnen vinden, of dat hun door den Directeur der vereeniging kan worden verstrekt.

3° Om Maria te eeren en haar rijk te vestigen, behoeft de Priester van Maria geen enkele devotie, geen enkele mariale vereeniging van de hand te wijzen, mits zij door de Kerk zijn goedgekeurd. Hij doordringt zich evenwel in al zijn priesterwerken van den geest en de oefeningen der *Ware Godsvrucht tot Maria*, en daartoe dient hij de werken van den Gelukzal. de Montfort, vooral de *Verhandeling over de Ware Godsvrucht* en *Maria's Genadegeheim* te lezen en te bestudeeren.

4° Hij die lid is geworden, zendt aan een der bovenstaande adressen zijne akte van toewijding met handteekening, waarna zijn naam in de registers van den Priesterbond wordt ingeschreven en een bewijs van lidmaatschap toegestuurd.

5° De Priesters van Maria moeten in hunne levens- en handelwijze den geest volgen hunner algeheele toewijding aan Jezus door Maria's handen. Buiten deze afhankelijkheid en die akte van toewijding, wordt hun geen enkele uiterlijke verplichting opgelegd.

VI. *Voorrechten*. — 1° Volgens een rescript van 13 Februari 1907 genieten zij 4 maal pe week het voorrecht van 't « altare privilegiatum, » en een per dag een aflaat van 100 dagen, wanneer zij het volgende schietgebed verrichten : « *Ik behoor geheel toe aan Jezus door Maria.* »

2° Volle aflaten : a) den dag der opneming in den Bond ; b) Maria-Boodschap (Leo XIII, 30 Mei 1899) ; c) op Kerstdag ; d) Maria-Lichtmis ; e) O.L. Vrouw van Zeven Smarten (beide feesten) ; f) Maria-Bezoek ; g) Maria-Hemelvaart ; h) in het uur van sterven. (Pius X, December 1913)

3° Zooals alle geloovigen kunnen zij bovendien een vollen aflaat verdienen, wanneer zij, volgens het formulier van den Gelukz. de Montfort, hunnen opdracht hernieuwen op het feest der Onbevlekte Ontvangenis en op dat van den Gelukz. de Montfort, d.i. op 28 April. (Pius X, 24 Dec. 1907)

4° a) een aflaat van 300 dagen, zoo dikwijls zij hunne toewijding in het kort hernieuwen door dit gebed : « *Ik behoor U geheel toe, en al wat ik heb draag ik U op, o mijn beminnelijke Jezus, door Maria, uwe allerheiligste Moeder.* » — b) Een aflaat van 100 dagen, zoo dikwijls zij een goed werk verrichten in vereeniging met Maria, naar den geest van den Priesterbond.

---

[3] Ook Seminaristen en Scholastieken kunnen zich laten opnemen in dezen Priesterbond.

5˚ Zij hebben deel aan al de gebeden, verdiensten en goede werken van het Gezelschap van Maria en van de Congregatie der Dochteren der Wijsheid.

V. *Orgaan*. — **De Standaard van Maria**. Mandschrift. Adres: PP. Montfortanen (v.h. Gezelschap van Maria) te *Oirschot (N.B.)* of te *Leuven (Dietsche Vest. 119).*

Het Gouden Boek van Louis-Marie Grignon de Montfort

Inhoudsopgave

1. Voorwoord van de kopiste
2. Voorblad van het Gouden Boek
3. Aanbevelingen en voorrede
4. Inhoudsopgave – 'Verhandeling over de ware godsvrucht tot de Heilige Maagd'
5. Verhandeling over de ware godsvrucht tot de Heilige Maagd
6. Inhoudsopvage 'Oefeningen en gebeden in den geest der Volmaakte Godsvrucht tot de Heilige Maagd'
7. Oefeningen en gebeden in den geest der Volmaakte Godsvrucht tot de Heilige Maagd